

పీఠిక

ఈ ప్రకృతివైద్యతత్వము The Philosophy of Natural Therapeutics అను గ్రంథమునకు అనువాదము. ఈ ఉద్దేశమును అంగీకరించిన డా॥ హెన్రీ లిండ్లహార్ యం. డి. గారు రచించిరి. వీరు అలోపతి వైద్యమున గల యం. డి. ఉత్తమ పరీక్షలయందు కృతార్థులైరి. కేవలము పుస్తకపరిచయమేగాక విశేషానుభవమును గడించిరి. ఆ వైద్యమున కొన్ని శుశుభము లున్నను అందుగల దౌషమును వీరికి తృప్తి కలిగించనందున ప్రకృతివైద్యమును శ్రీయముగా అభ్యసించి విశేషానుభవమును గడిచి పదునెనిమిది సంవత్సరములు చికాగోనగరమున ఆరోగ్యసదనమును నడిపి మానవ సేవను చేసినారు. ఆ యనుభవ ఫలము యీ గ్రంథము.

అలోపతి వైద్యమునందు ప్రావీణ్యమును సంపాదించి మనశ్శాంతి కలగక ప్రకృతివైద్యమును అభ్యసించిన సాహసము చాలామంది గలరు. వీరిందరిలోను డా॥ లిండ్లహార్ అద్వితీయుడు. సిద్ధహస్తుడు. రాజకీయములందెట్లునో వైద్య ప్రపంచమునందును వీరు అతివాదులలో విశిష్టులు. మితవాదులలో అతివాది. అలోపతివైద్యమునకును ప్రకృతివైద్యమునకును సిద్ధాంత భాగములో ఎచ్చటెచ్చట అనుకూలముగలదో, యచ్చటెచ్చట ప్రతిపూర్ణముగలదో చికిత్సాభాగమునందెచ్చట వైరుధ్యము గలదో స్పష్టావారణముగా చూపించినారు. ప్రకృతి వైద్యమునకును హోమోపతి వైద్యమునకును గల సామరస్యమును పరామర్శించినారు.

అంగంబద్ధముగానున్న వైద్యశాస్త్రమును ఎంతశాస్త్ర సమృద్ధిగా చేప్పినది గ్రంథమును ఉదాహరణ మా చదువరులే గ్రహింతురుగాక.

గ్రంథమునందు ఎచ్చట “నేను” “నా” వచ్చినను డాక్టరు లిండ్లహార్ అనే గ్రహించవలెను.

గ్రంథముద్రాణకు అనువ్యయమును భరించిన ప్రకృతి శాస్త్రాలయ ట్రస్టువారికిని ముద్రించిన ఆంధ్రగ్రంథాలయ ప్రెస్ వారికిని నా ధన్యవాదాలు.

కాగిత పూరిము }
 5-11-1919 }

మృత్తింటి ఆంజనేయులు

అంకితము

సకల చరాచరంబును నిశాకృతిలోఁగొని, నిద్రబుచ్చి తా
రక విభుతన్ వెలార్చినిదురన్ నిజకర్మలతోన్ని, శేపి, భౌ
తిక విధినందరాని నియతిన్ విధిమేకోని, తొంగిచూచు, మా
మక హృదయేకః యీశ! పరమాత్మ! గ్రహింపుముప్రేమ నీకృతిన్

ప్రకృతి వైద్యతత్వము

అధ్యాయములు

ప్రేమ

1-1

కొలికిపూస

21

ప్రకృతివైద్య స్వరూపము పుట్టుక

30

సాంకేతికములు

38

జీవితమనగా నేమి?

42

రోగమునకు కారణమేమి?

46

నివారణనూత్రిములు

78

జ్వరము

78

మైకోజీమా పుట్టు లూక్సోత్తరాలు

99

మందులతో అణచిపెట్టినందువల్ల

కలిగే ఫలితాలు

111

శస్త్రచికిత్స

127

బొంబములు శస్త్రచికిత్స అనర్థకములు

137

ఆహారవివరణములు

157

టీకాలు

178

సర్పిరంగు

210

శస్త్రచికిత్సవలన కలుగు ఫలితములు

224

ఆడువారు పడుబాధలు

231

అంతర్గతము

249

కాలికరోగుల గతియేమి?

288

రోగనిర్ణయము నివారణము

295

కాలికరోగుల నివారణచేయుమార్గములు

300

మూర్ఛ

316

మందులవలన జరుగుపని

330

నూనెపాపతి

344

౨౪	సహజాహారము	351
౨౫	ఉపవాసము	366
౨౬	ధాతుశక్తి వృద్ధిచేసికొనుట	361
౨౭	మష్టిమైధునము	381
౨౮	కేశగుళాచికిత్స	౪౪
౨౯	ఆస్టియోపతి, గీరోపార్కిక్, శాస్త్రపతి	416
30	కాంతశక్తి	424
3౧	మనస్సునకును మంత్రకాస్త్రమునకును గల సంబంధము	441
3౨	కాలిక రోగములు	459
33	వివేచన	485
3౪	జీవితము	469
3౫	తిరివిభగంగములు	473
3౬	మనోచికిత్స	477
3౭	ప్రార్థన	488
3౮	విశ్రాంతి	495

ప్రకృతి వైద్యతత్వము

విషయసూచిక

౧ కొలికిపూస పేజీలు 21-30

అవసారిక - విషయము - ప్రకృతి వైద్యనిర్వచనము - పాశ్చర్యమెచ్చి
కాఫీ సిద్ధాంతము - అంజనవ్యాధుల స్వరూపము - పాశ్చర్య ఫిషుల వీధాంశుఅభి
ప్రాయము - నూత్నజీవి సిద్ధాంతము - ఆలోపతి వైద్యపునాది - డాక్టర్ల
ధామస్ పరిస్థితినిర్వచనము - మైక్రోజీమా - మానవగేహము - ౨౩ము -

౨ ప్రకృతి వైద్యనిర్వచనము - పుష్టిక పేజీలు 30-33

విశాదమును పిన్కిట్టి - పంటక - శ్వరూపము - వైద్యము - శివ్య
కోటి - ప్రకృతి - ప్రకృతి - అనుభవపూరితములు

౩ సాగరకేతికములు పేజీలు 33-41

వివిధసాగరకేతిక పదముల నిర్వచనములు - నిగదములు.

౪ జీవితము గానికే పేజీలు 42-46

ప్రాణము - శ్వరూపము - జీవము - వివిధాభిప్రాయములు ఛార్లెస్
మారిగడు గ్రంథము - విశ్వశక్తి - శోగము అశోగ్యము - పితాగరస్ - అభి
ప్రాయము - శక్తినిర్వచనము -

౫ శోగమునకు శాగరామేది? పేజీలు 46-73

విషయసూచిక - అక్షరములు - 1వ పట్టిక - 2వ పట్టిక - శోగావైద్యతము -
విశ్వావైద్యతము - ధామస్ పరిస్థితినిర్వచనము - మానవ జీవానానకు గడి
గూరమునకు పోలిక - గుర్మిభూమి - పరిణామజీవోపుట - శోగపదార్థము
పేజీలు - మానికోడోకములు - శోగావైద్యతము - శుక్లకోడితములు -
గుర్మిభూమినిర్వచనము మైక్రోజీమా - బాక్టీరియా - అంటురోగములకు శారణము -
విషపుగులప్రభావము - బాధలు - మందులప్రభావము - శత్రువైద్యము
లోని లోపములు.

౩ నివారణ సూక్తిములు పేజీలు 73-78

రోగస్వభావము - మూడుకారణములు - కరిగిరలలు వేయుటకు
కారణము - రెండువైద్యముల అభిప్రాయము - ద్వివిధఫలితములు - చికిత్స
ప్రక్రియలు - మందువైద్యములో విసాలెందుకుంటాయి?

2 జ్వరము పేజీలు 78-99

రోగముయొక్క పుట్టుపూర్వోత్తరాలు - మందువైద్యము వాని అభి-
ప్రాయము - కీడులోపేలు - రోగముయొక్క అయిదుదశలు - ప్రకృతివైద్య
మువారి అభిప్రాయము - సామరస్యము - సమరసన్యాయము - ఎర్రకణ
ములు - తెల్లకణములు -

౪ మైక్రోజిమా పుట్టుపూర్వోత్తరాలు పేజీలు 99-111

అంటానీ బీఛాంపు - లూయీపాశ్చరు - ప్రిఫెసరుమెచ్చి కాన్ -
బీఛాంపు అభిప్రాయము - విగ్నో సిద్ధాంతము - బహుకుంఠిరావనుట -
లాక్ సె అభిప్రాయము - టీకాలు - నిరుపయోగము - హిందూపురా-
ణములు -

౯ మందుతో అణచిపెట్టినందువలన కలుగుఫలితాలు

పేజీలు 111-126

దేహస్వభావము - రోగములఅభ్యంతరపెట్టుట - ఒకటి రెండు దశలలో
అణచిపెట్టితే కలుగుఫలితాలు - జుజుబు - కారణము - చ్యూరంధ్రాలుమూను
కొనిపోవుట - మూడవదశలో అణచిపెట్టితే కలుగు ఫలితాలు - మంచుగడ్డవలన
కలుగుఫలితాలు - నివారణవృత్తాంతము - నాలుగు అయిదు దశలలో రోగ
మును అణచి పెట్టితే కలుగు ఫలితాలు - మందులవలన కలుగు తరువాత ఫలి-
తాలు - విషజ్వరమును మంచుగడ్డతో నయముచేస్తే కలుగుఫలితాలు - నూత్న
తీవి సిద్ధాంతమునకు తిలోదకములు.

౧౦ శస్త్రచికిత్స పేజీలు 127-136

మత్తుమందులు - నిరర్థకములు - తగువాతఫలితాలు - మంచిమార్గమేది
మందువైద్యము వారి అభిప్రాయము - శ్రీలగర్భాండములు తోకాధారము -?

౧౧ జౌషధములు శస్త్రచికిత్సలు అనర్ధకములు పేజీలు 137-156

మందు వైద్యములోని వివిధమందులు - నివారణ వృత్తాంతములు -
డాక్టరు పెన్ అభిప్రాయము - మితిమీరినడంపల్ల వ్రణములుపుట్టుచున్నవి-
తిరుణరోగాలను గొక్కిపెడితే కాలికరోగాలవ్రతవి - కనీశకుమాస్తే యేమి
తెలుస్తుంది?

౧౨ ఆచూశయ వ్రణములు పేజీలు 157-178

మందువైద్యమువారి చికిత్సాప్రక్రియలు-ప్రకృతివైద్యమువారి చికిత్సా
ప్రక్రియలు- పీలియమ్ ఆస్టరు అభిప్రాయము-జంతువిభజన మాకోఈలెన్ అభి
ప్రాయము - పేగులలోని ఆయువుపట్టు క్రిమికలోని జబ్బులకు కారణ
మేమిటి? తెల్లగొట్టె యెందుకు అరగదు- ఈరోగములకు ప్రకృతి వైద్యము
వారి చికిత్సా ప్రక్రియలు - ఇదివరకే పుండ్లుపడితే యేమిచేయవలెను? శస్త్ర
చికిత్సవలననలుగునవ్వములు హానిమకొ అభిప్రాయము - గోగనివారణ వృత్తాం
తము - మందులతో అణచిపెట్టితే కలిగే ఫలితాలు.

౧౩ టీకాలు పేజీలు 178-210

అవతారిక-మహాచిక ప్రభావము-విస్మయ తాభీదు-జగ్మను ప్రభుత్వ
తాభీదులు-జన్నరు అభిప్రాయము-అనుచూయలు-హవనాలోని యెల్లోఫేనరు
సాదృశ్యము-టీకా రస ఫలితములు-కోమో పండితుని అభిప్రాయము-కలుగ
జోవు దుష్ఫలితములు - వింతవిషయము - టీకాలవలననే మహాచికము నివర
ణమై - టీకాలవలన కలుగుప్రతిఫలము - కనీకా నిగానము -మూర్ఖులు
కారణము - టీకాలవలన సర్పించుచుంది - టీకాలవలనమేదోవజ్జాగత జ్వరము
వచ్చుంది - బాలు - నా అనుభవములు -

౧౪ సర్పినుందు పేజీలు 210-224

స్వయాపము-అణచిపెట్టితే కలుగుఫలితాలు - డాక్టరు లాంగరుహాన్సు
అభిప్రాయము - కాలికరోగములకు మూలము - కనీశలో కనుబడు గుర్తులు-
వృత్తాంతములు-జగ్మనీలోని ప్రకృతివైద్యము-అమెరికాలోని ప్రకృతివైద్యము-
నివారణ వృత్తాంతము-హెచ్ వైట్ ఉత్తరము-

౧౬ శత్రుచిత్త వలన కలుగు ఫలితములు పేజీలు 224-231

టాన్సిల్లు- ఉపయోగము- మందువైద్యము వాని యభిప్రాయములు- అపరేషనుల వలన కలుగు దుష్ఫలితములు - అసంఖ్యాకములు-నిదర్శనములు-

౧౭ ఆడువారు పడుబాధలు పేజీలు 231-248

ఆదిమవాసులు- నాగరికులు- గర్భకోశములపై ఆపరేషనులు- ఫలితములు-వృత్తాంతములు-దుస్తులలోని లోపములు- గర్భగర్భకయంత్రములు- ఫలితములు- చుట్టులెండిపోయి- తత్వము మారునప్పుడు నచ్చు బాధలకు కారణమేమిటి? ఈ బాధల తప్పుకొనుటయెట్లు? మందు వైద్యము వానినిచిత్తాపకరియలు.

౧౮ అంతర్గతము పేజీలు 249-253

ఫుట్టుపూర్వోత్తరములు - బర్న్ జె పి వ్ డ్రిస్క్యూభిస్కాయము - డాక్టరు నెక్ అభిప్రాయము-రోగ కారణములు-నాగరికతకును రోగమునకును గల సంబంధము - అనాగరికులకును రోగమునకును సంబంధము - హెన్ డ్రెస్క్యూ అభిప్రాయము-అంటువాణిధికాదనటు-వర్ణము మారకము-చోన మన్ అభిప్రాయము - నెపోలియన్ చరిత్ర - పుష్పితివైద్యపద్ధతులు - సహజ నిరోధము- వర్ణములనయమగును- కుక్కలకుపుట్టినవర్ణములనయమగును- పుష్పితివైద్యమేతోవచమాపుటు- డాక్టర్ రాస్ అభిప్రాయము- వర్ణరోగములకు మాంసాహారము కారణము- రేడియేషన్ వైద్యము-చిలితములు-యొక్సులే వైద్యము- రేడియేషన్ వైద్యమువలన కలుగు దుష్ఫలితములు తరువాతగాని తెలియవు.

౧౯ కాలికరోగుల గతియేమి? పేజీలు 253-295

ప్రకృతివైద్యమువలన ఆలస్యముగా రోగములు కుదురును - చిన్నటి భయము - ఉపయోగము - రోగమునకుమూలకారణమును తొలగించవలెను- స్వాస్థ్య సంకటములు- మందు వైద్యులరోగముకుదరదని చెప్పినంత మాత్రాన కాలికరోగులనువదలనక్కరలేదు - మందు వైద్యగ్రంథములలోనివాక్యములు- మందు వైద్యుల బోధలు - మొండిరోగములు ఎట్లు నయమగు చున్నవి -

౧౮ రోగనిర్ణయము నివారణము పేజీలు 295-300

రోగనిర్ణయము- అవసరము-నివారణము- ముఖ్యము- ప్రకృతివైద్యము
లోని రోగనిర్ణయ విధానములు ప్రాకృత్యము-

౨౦ కాలికరోగముల నివారణచేయు మార్గములు
పేజీలు 300-316

కాలికరోగముల నిర్వచనము - రోగనిర్ణయములో ఉభయ వైద్యము
లకునుగల శేడా- నాగరికతకును కాలికరోగములకునుగల సంబంధము- కణము-
లక్షణములు- ధర్మములు-ప్రవృత్తిగతులు- రోగపర్యాయము-అవరోధములు- కాలిక
రోగములు ఆలస్యముగా నుచును - దేశాపరిశ్రమవలన కలుగు లాభములు-

౨౧ మార్పు పేజీలు 316-329

రోగనివారణలో కలుగు మార్పులు - సూపభేదములు - రోగసంకట
ములు-స్వాస్థ్యసంకటములు-రెంటికినిగల శేడా-మందులకును స్వాస్థ్య సంకట
ములకును సంబంధములేదు- మందువైద్యులవారితలు- అర్థముకానివారు- ఖనిజ
ములు- మందులకలన కలుగుఅపకారములు- క్రియాశీలము ప్రతిక్రియా-ఫలి
తము- రెంటికినిగల శేడా- చర్మటిస్నానమువలన కలుగుఫలితములు - డాక్టరు
లవామన్ అభిప్రాయము-శీవాపరిశ్రమవలన కలుగులాభములు - చెమట లక్ష
ణములు- ప్రకృతి వైద్యములోనూ రోగులు చచ్చుచున్నారు-

౨౨ మందులవలన జరుగుపని పేజీలు 330-347

మందులకునుగల అవగణ - ఆస్థుల పండితుని వాక్యములు - సత్య
మాగములు - డాక్టరు బ్రాన్ డెట్ అభిప్రాయము - హోమోపతిమందులు-
మందుభాగము- మందులగురించి ప్రకృతివైద్యము వాని అభిప్రాయము- ధాతు
శక్తి ప్రాధాన్యము - దుర్వ్యయము చేతురాదనుట - ఆకుపూలు- సేద్యము
లోనాలవణములు - మందులు - నిర్జీరణములు - విషపూరిత ఖనిజములు-
కనీసకలోని గుర్తులు-

౨3 హోమోపతి పేజీలు 347-358

సారూప్య ఔషధముయొక్క ప్రాకృత్యము - మందువైద్యముతో
ప్రతిక-మార్గలలోని మందుభాగము-చాలా సూక్ష్మముగానుండుట- ఖనిజములు

తయారుచేయుపద్ధతి- పృశ్చతి నూత్రిములకును హామోపత్తివైద్యమునకునుగల సంబంధము- కణముల ధర్మములు- లక్షణములు- మందుల పరిమాణము- మోతాదుల పరిమాణము- పృశ్చతివైద్య చికిత్సా పద్ధతులతోను రోగములు నయము కావు- అంతరవయవములు బాగుపడనంతగా చెడిపోవును.

౨౪ సహజాహారము పేజీలు 359-361

ఆహారమునకును రసరక్తములకును గలసంబంధము - పాలు సహజాహార మగుట - ఆహారముయొక్క ప్రాధాన్యము - మందువైద్యుల మూకీభావము- మాంసాహారమువలన కలుగుచున్న అనర్థములు-

౨౫ ఉపవాసము పేజీలు 361-368

ఉపవాసమువలన కల్గు నష్టములు ధాతుశక్తితగ్గును- బలహీనులఉపవాసముంచరాదు- దురాలోచన పరులకు ఉపవాసము అనసరము- రోగస్వభావమును తత్వమునుబట్టి ఉపవసించవలెను- తరుణరోగములలో అందరూ ఉపవసించవలెను. జీర్ణావయవములకు పని కల్పించరాదు- మనసును నిర్మలముగా నుంచవలెను- కీళ్ళరోగములు- అప్లములు తయారగును. జ్వరములు అనసరము అన్ని రోగములకు అప్లములే కారణము. స్వాస్థ్యసంకటములు కలుగు కాలము- ఒక కేసుచరిత్ర- ఉపవాసమువలన ప్రాణభయములేదుగ్నైషిక అలవాట్లను విధిగా చూపవలెను- అప్పుడే మానసిక నైతిక శక్తులవృద్ధిచేసికొని నందు వలన ఉపయోగము కలుగును.

౨౬ ధాతుశక్తి వృద్ధిచేసికొనుట పేజీలు 368-380

ధాతుశక్తి వ్యయమును తగ్గించుట- మందులగుణములు- తగుణ కాలిక రోగము స్వభావము- స్వాస్థ్యసంకటములు-విశ్వశక్తికిని ధాతుశక్తికిని గల సంబంధము-వ్యాలకరీరము- నూత్యకరీరము-ఆహారపానీయముల అనశ్శృకత-ఆహారమునకును ధాతుశక్తికిని గలసంబంధము- ప్రాణశక్తిమహిమ-వృద్ధి చికిత్సలు- వాటి ఉపయోగములు- ఆహారము ఎక్కువైనందువలన కలుగు నష్టములు దేహమునకును గడియారమునకును గల పోలిక - దేహములోనిప్రేకులు- దేహములోతయారగు అప్లములు - పానీయముల వలన కలుగు ఫలితములు - దేహములోని మూలుగు వ్యయమగుట - నిత్యమూ జరుగుట - నిద్రవలన కలుగు మేలు- పానీయములవలనకలుగు ఉద్రేకములు నీరసములు- వీటిఫలితమే శాడీ

వ్యాధులు- పరివాదము- మందులఫలితములు, ఉద్రేకము కలుగజేయు
మందులనసరము. ఎలక్ట్రిక్ షాక్

మందులవలనకలుగు మానసికోద్రోకము - పరిలాపములు- ఉద్రేకముల
అశపడుతారు- నీరసమున కైతలించరు- ఇంతుజాల విభాగములు- మానవునికిగల
స్థానము-

యోగవిద్య- వైద్యునియందు కోగికి సంపూర్ణ విశ్వాసముండవలెను-
చికిత్సా క్రిమమును జరుపవలెను-

౨౮ ముష్టిమైథునము పేజీలు ౩81-393

ముష్టిమైథున ఫలితములు-శాస్త్రమును గోప్యముగా నుంచుట-కారణ
ములు-తల్లిదండ్రుల విహారములో లోపములు- ఇంతువులసామ్యము- పురుషులే
కారణము- సున్నితభావములు-వాటిఫలితములు- పురుషుల కామేచ్ఛ- కారణ
మని ఒప్పుకొంటారు- సిగ్గు-జనశ్రద్ధియములలో కలుగుఉద్రేకము- ఆరోగ్య
వంతులలోని కామేచ్ఛ- స్త్రీలలోని కామేచ్ఛ- అమిత మను పరివాదము-

మాంసాహారము వలన కలుగుఉద్రేకము-పిల్లవెంపకములోని తేడాలు-
అహారము-ఇంతుమాంస భక్షణములు అవయవములు మొదలుబాగుట గ్రహించ
లేకపోవుట-ఒక పానీయము మరొక పానీయమును తోడుతెచ్చుకొంటుంది-

ముష్టిమైథునము వలనకలుగు దుష్ఫలితములు - రక్తమును- జాల నియ
మముల మీరట ఆత్మవిశ్వాసము-

దైహిక కక్షిణ కర్మప్రాపించుట-నియమ నిగ్రహములను అలవదించు
కొనుట- వ్యయావధి యుక్త మగు అహారము- సత్సంగత్యము- దురాలో
చన ఫలితములు- నాడీ దౌర్బల్యము-

పాచ్చికి కల్లడ(దుర్)బోధఅవగదము- మంచి, చెడు మార్గములకు
గలతేడాలు అంతర్యామిబోధము-ఆత్మనింద-ఫలితము-సజ్జాతాము
లకు సామరస్యము లేకపోవుట-

౨౯ కశేరుకా చికిత్స పేజీలు 394-418

అస్థిమోరణము-అనుకంఠముగా వచ్చుట-విభిన్నభాగములు-అస్థియో
వతి కాట్టడ ప్రిలు - వింగిసిడ్లస్ అప్ స్విడిమ్మువ్ మొంటు మూలసిద్ధాంత

మలు- కనుగొనుట-కీరోప్రాక్టిక్- డాక్టరు డాక్టరస్టిలు పొమరు - నాడిశక్తి
పాచ్చుటతగ్గుట-ఈరెండు (ఆస్టియోపతి కీరోప్రాక్టిక్ లకు గల) భాగముల
కునుగలసంబంధము-

నాప్రొపతి-స్వభావము- సంధాయకధాతువు - స్మిత్తు - సబ్లక్సేషన్లు.
సాండిలోతెరపీ - ఆబ్జర్వు అబ్జిహాము - స్వభావము. -

న్యూరోపతి-జాన్ ఆర్నాల్డ్ హీవీవార్డు-స్వభావము నాడిశక్తి కికిఅభ్యం
తరములు ఏర్పడుట-

న్యూరోథెరపీ-స్వభావము- లక్షణములు తరుణ కాలికరోగములు వెన్న
మాకస్వభావము- వివిధ భాగములు- వెన్న పాములోని సంఘాలు- మజ్జాతర్రాయి
దులు-ఆస్థిపంజరము-జంతువుల క శేబరములు- మానవులక శేబరములు- శేడాలు-

వెన్న వంపులు- కారణములు- దెబ్బలు-బాధలు. సందాకుక ధాతువు
తీరుతేడా- వెన్నలోని వంపులకును అవసుకములలోని రోగములకును గల
సంబంధము-

వెన్నలోని రోగములు-వెన్న భాసలలోని సంఘాలు-ఒక జతచెసుట
వలన విగిలినవికూడా చెడిపోవును-

ఇతరదోషములు- గగ్గిలీ శ్రీలకూపకము-చూపకముముక్తి పాధా
స్వత- లోపములను సరిచేయుట- మర్దనచికిత్సవలన కలుగు ఆపర్యోగము-
చికిత్స చేయునపుడు గమనింపవలసిన విషయములు-చికిత్సలోకి లుగుమంటలు-
స్నాన్యకంతుములు-

న్యూరోథెరపీకిని మిగిలిన భాగములకును గల సంబంధము- కార్య కారణ
ముల సంబంధమును తెలుసుకొని మూలకారణమును తొలగింపవలెను- చందు
తైద్యమువారి ఆభిప్రాయము కేశుకా కాస్త్రజ్ఞుల ఆభిప్రాయము-

ఆ ఆస్టియో.తీ కీరోప్రాక్టిక్ నా పపతి పేజీలు 413-414

వివిధభాగములు-వీటికిగల సంబంధము-డాక్టరు ప్లెసిన్ ఆభిప్రాయము-
సంపూర్ణ చికిత్సా పక్రియలుకావు- వీటిలోని అనువర్తత- ప్రితి తైద్య
విద్యచనము-సామ్యము-పిండరములలో కలుగు సంకోచవ్యాకోచములు-మిగి
లిన భాగములకిన్నా యీ భాగముముందడుగుతేయుట- పత్రికప్రమాణము

గారడీకాదు- అస్థిసమీకరణభాగములకును పృష్ఠి వైద్యమునకును గలతేడా
 చాలా లోతానవ్యాసము-కేళుకా శాస్త్రజ్ఞులఅభిప్రాయము-పృష్ఠివైద్యము
 వాని అభిప్రాయము జ్వరకారణము-సిద్ధాంతములలోని భేదములు- పృష్ఠజ్ఞ
 పృమాణము-న్యూనియాజ్వరము-సమాధానము-తరుణిరోగములే కాలికిరోగ
 ములుగా మారుట- కేనుచరిత్ర)-శాస్త్రీయమైన కేళుకా సమీకరణశాస్త్రము
 వలన కలుగు ఉపయోగములు-అహారచికిత్సా శాస్త్రమునకుగల సంబంధము-
 కాలికిరోగముల ఉత్పత్తి మద్దన వలనకలుగు ఉపయోగములు- కాలికిరోగము
 లలో చర్మము చెడుట-మద్దన చికిత్సలోని భాగములు-

3౦ కాంతశక్తి పేజీలు 424-441

కాంతశక్తిస్వభావము - లక్షణములు - నమ్మకముప్రధానము- ప్రిమ
 తోడుగా నుండవలెను- రోగి : శ్వాసముతో నుండవలెను- నమ్మకములేనిది
 గారడీ- విద్యుచ్ఛక్తిని తియారుచేయుట-ధనాగ్రము, ఋణాగ్రము- కల్పముల
 క్షోభితము-వాటిని వాడుటకు కారణము-విద్యుచ్ఛక్తి ప్రవాహమును చూడ
 లేకపోవుట-దేహములోని విద్యుచ్ఛక్తి- ప్రాణము పోయినతిరువాతి విద్యు
 ఛక్తి లేకపోవుట-విద్యుచ్ఛక్తి దేహమునందు కృత్రిమగుననుట గుఱు-ఆర్య
 ఋషుల ప్రవచనము- శాస్త్రపరిశోధనల ఫలితము- లోహజనిత విద్యుచ్ఛక్తి-
 దీనిని వాడరాదనుట పంచభూతములు నాడీ కక్తిని ధాతుకక్తిని గల సంబం
 ధము- లేజశక్తిము రంగు-మదురు శేతల తేడాలు-కారణములు-వివిధ రంగుల
 స్వభావము-రోగనివారణలో గారడీలేను- దయప్రధానమైనది సందేహము-
 క్షిరుప్రకారము ఉపయోగించవలెను-వీణెసామ్యము-శాస్త్రసమ్మతము- ప్రతి
 ఫలాక్షేప-సాంఘికలోలములకు కారణము- ఉత్పత్తిదాగులు-దికొరులు- ఉప
 యోగించుకొనువారు- వీలమధ్యస్థులు- వైద్యులు, నానలమధ్య సామరస్య
 ము- ఆరోగ్యసదనములు ఆత్మకక్షిప్రబోధకములు- ఉపన్యాసములు ప్రధాన
 భాగముగా నుండుట-చెరిన్మక- ఆయస్కాంతము- వైద్యునికక్షిలు-గృహ-
 యొక్కువగును- గారడీపనులు- కాంతశక్తితో కొన్నిరోగములు కుదురుట-
 కొన్ని నయంకాకపోవుట-

కాంతకక్షి ఉపయోగము-పుట్టుక-మెస్మరిజిష్-బారన్ వాన్ రీచెన్ బాల్-
అత్మీయకృతులను వృద్ధిచేసికొనుట- లేజర్ ప్రకములు- నిద్రయేసరిఅయిన విక్రాంతి
హార్షము-

కాంతకక్షిలో కుదుర్చుట- పద్ధతులు-ప్రధాన శూత్రములు-చివరలలో
రక్తప్రవాహము తక్కువగానున్నపుడు చేయవలసిన పద్ధతి రోగి సామర్థ్యము-
కాంతకక్షిని నీటిలోనికి చొప్పించుట ప్రేమపూర్వకముగా రోగములనయము
చేయుట- తల్లిదండ్రులనుండి సంతతికివచ్చుట- ప్రార్థనల ప్రార్థనము-

3౧ మనస్సు నకును మంత్ర శాస్త్రమునకుగల సంబంధము
వేజీలు 445-458

మందులతో విసిగిపోవుట- మంత్రశాస్త్రముయొక్క ఆవశ్యకత- టీలము
తెలి- మంత్రశాస్త్రసామర్థ్యము - కార్యకారణముల సంబంధము- ఏనుకీర్తిస్తు
ప్రబోధము-

మనోవిగ్రహము- లేకపోలే కలుగు ఫలితములు- జాతి నియమముల
మీరుట వలన కలుగుచున్న ఫలితములు-

నివారణ- వివిధరోగములు- వాటిలోనితేడాలు- గులభ సాధ్యములు-
కష్టసాధ్యములు- రోగములు నయముకాక పోవుటకు కారణములు- మూల
శూత్రములు తెలుసుకోవటండా నయము చేస్తామనుట-మందుల వాడుకపోవుట
గుణమే - రోగస్వభావము-

కార్యకారణముల సంబంధము చెప్పటండా వాతలుచూపుట కైరి
తనము- మిథ్యావాదము- ఆధ్యాత్మికవాదము- ఒకామెచరిత్ర మనసుకును
దేహమునకునుగల సంబంధము- వారుచేయు ప్రక్రియలు- కార్యకారణముల
సంబంధము- మతముపేర జరుగువాత్యలు- ఒకకథ- మరొక సంగతి- నియమ
నిగ్రహములతో పనిలేకుండుట- నేటివేదాంతము- ఇంతుప్రవర్తనలోతేడాలేదు.

3౨ కాలికరోగములు- వేజీలు- 458- 464

గులభసాధ్యములు- కష్టసాధ్యములు- ప్రత్యక్షప్రమాణములు- కుదరక
పోవుట- గడియారమునకును మానవదేహమునకునుగల పోలిక- ఆనయవముల
తిరిగియేర్పరచలేదు-

అధ్యాత్మిక నివారణోపాయముల పరిమితి- రెండురకముల రోగము. లకునుగల తేడాలు- కొన్నిరోగములు కుదరకపోవుటకు కారణములు- అన్ని విశిష్టాభాగములలోని ప్రక్రియలను ఉపయోగించి మరిచదల వలెను- ప్రాశ్న శత మన్ దైన్ బద్ధ వాతలు.

౩౩ వివేచన పేజీలు 165-469

స్వక క్తి, విశ్వకర్తులకుగలతేడా- మామిత్రునివ్రాత- దేహములోని రెండు శారీరమండలములు- నిగ్రహము- బంతువునకును మానవునకులతేడా

౩౪ జీవితము- పేజీలు 469-471

(ప్రత్యేకవ్యక్తులకుగల స్థానము- వీణ- అణువులస్పందనము- రోగము- పాపము- బాధ-

౩౫ త్రివిధరంగములు- పేజీలు 472-497

వికరము- వీటిసమన్వయము - వీణకును పాటకునుగల విజ్ఞానస్వభావము- నాగరికతక్షణము- కాస్త్రజ్ఞులసామర్థ్యము- పుటుక, చావుల అవసరము- మనబాధ్యత- విశ్వక క్తి-

౩౬ మనోచికిత్స పేజీలు 479-498

దేహమునకును మనస్సునకునుగల సంబంధ మనకు అడుపులో దేహము ఉండవలెను- రోగస్వభావము వీణలసామ్యము- తేడాలు- మనస్సులో కలుగు మార్పులు దేహములో కలుగు రాసాయనిక మార్పు- ఫలితములు- నరములు విగడికుకొనిపోవుట- కణములు అక్షేపములను నిర్వర్తించును- చిత్ర శబ్దఉండదు- సాహిత్యకపోలిక- అనిచ్ఛాశాడులు- స్వతంత్రినాడిమండలము- మానవులకు అసాధ్యమనునది లేదు-

౩౭ ప్రార్థన పేజీలు 488 494

స్వభావము- వివిధమార్గములు- ఉత్తమమార్గము- ఇచ్ఛాక క్తి- ఒక శేనుచరిత్ర- మానవుని వివిధరంగములు-

౩౮ విశ్రాంతి పేజీలు 495-500

అవయవములలోని కున్నితత్వము- నాడివ్యాధి- కూర్చొన్నప్పుడు విశ్రాంతిని తీసుకొనుట- కూర్చొనుట- విశ్రామించవలసినరీతి- ప్రాతః కాలము- సాయంసమయము- విశ్రామించుట-

ప్రకృతి వైద్య తత్వము

౧

కొలికి పూస

ప్రకృతి వైద్య తత్వమును గూర్చి వదేండ్లకు పూర్వమే వ్రాయుట మొదలు పెట్టాను. అప్పుడు ఆవ్యాసములు (Nature Cure Magazine) నేచర్ క్యూర్ మాగజైనులో ప్రచురింప బడినాయి. తరువాత కొంతకాలమునకే యీ వ్యాసములను పుస్తకరూపములో ప్రచురించాను.

ప్రకృతికముగా పుస్తకములను చదువుకొనేగాక, యీ సిద్ధాంతముల ఆచరణలో పెట్టి అనుభవమును సంపాదించు కొన్నాను. పెద్ద పెద్ద శాస్త్రజీవలో చదువుకొని యీ సిద్ధాంతముల ఆచరణలో ప్రకృతికానుభవమును పొందిన మరొక శాస్త్రజ్ఞుడు కూడా నాకు తోడ్పడినాడు. ఈ శాస్త్రజ్ఞుడు పాత సిద్ధాంతముల మాత్రమే చదువుకొనినవాడు గాక, ప్రపంచములో బయటజేరిన నవీనశాస్త్రముల నన్నిటిని ఆ మూలాగ్రముగా తెలిసికొని ప్రకృతి వైద్యములో ప్రకృతికమైన అనుభవమును సంపాదించినాడు. వీరు ఈ రెండు సిద్ధాంతములను ఒక కాలములోనే అనుభవమునకు తెచ్చుకొని రెంటి యందలి తేడాలను కనుగొనినారు.

ఇరువది సంవత్సరముల క్రితము ఈ వ్యాసము వ్రాసినా దరిమిలా గలిగిన యిరువది సంలలోను (అనుభవ

ములోను) పై వాతలలో ఒక విషయముకూడా మార్పు నవసరము లేకపోయినది. నా అనుభవముల పై సిద్ధాంతము లనే బలపరచినాయి. కొన్ని కొలికిపూసలు మాత్రము తరువాత వచ్చినాయి.

మందు వైద్యమునకును, ప్రకృతి వైద్యమునకును మూల సిద్ధాంతములలోనే తేడాలు గలవు. మందు వైద్య మును తొలగించి దాని స్థానములో నరియైన ప్రకృతి వైద్య మును స్థాపించుటకు ఈ నాల్గు ముఖ్య సూత్రములను మనసులో నుంచుకొనవలెను.

(1) ప్రతి తరుణ వ్యాధియు దేహములోని మాలిన్యము లను తొలగించి శుద్ధిచేయును.

(2) తరుణ వ్యాధులకును, వీటివలన గలిగిన మిగిలిన వ్యాధులకును మూలకారణ మొక్కటే.

(3) తరుణ, తరుణాంతర్గత, కాలిక వ్యాధులను మూల కారణమని మందు వైద్యులచే చెప్పబడు సూక్ష్మజీవి ముఖ్య కారణము కాదు. ఈ సూక్ష్మజీవుల వలన రోగములు గల్గు తుండు లేదు. ఇది దేహములోనున్న రోగవదార్థముల వలన గలిగినవే. ఈ వ్యాధులన్నియు రోగ వదార్థములను మండ మొందింపజేసి బహిష్కార్యవస్తువుల ద్వారా బయటికి వెడలి పోవునట్లు చేయు ఉపకారములేగాని వేరుగావు.

(4) సూక్ష్మజీవులకు దేహమునందలి అన్యవదార్థమే కారణము. ఈ రోగవదార్థములో ఈ జీవులు పుట్టి వృద్ధి పొందును.

ఈ పైసూత్రములను అనుగుణముగా మన శాస్త్రమును సమన్వయపరుద్దాము. రోగ పదార్థమునుండి పుట్టిన సూక్ష్మ జీవులను విషావధములతోను, టీకాలుచేతను, రసములచేతను చంపివేయక సహజ మార్గములద్వారా జీవించుట నేర్చుకొని సహజ మార్గములద్వారా రోగములను నివారణ చేసికొనెదము. వివిధ రోగములకు మూలకారణమైన యీ రోగపదార్థములను దేహమునుండి తొలగ చేసెదము.

పై సిద్ధాంతములకు అనుగుణముగా నేను వ్రాసిన వ్యాసాలు మా చదువరులను అప్పటికి తృప్తి పరచలేదు.

పాశ్చరు, మెచ్చి కాఫీ సిద్ధాంతములనే నే నవ్వుడు వివరించితిని. రోగపదార్థములను, సూక్ష్మజీవులు తినివేసి, దేహమునకు మేలు చేయుచుండగా, అట్లు శుద్ధిచేయు సూక్ష్మ జీవులను తెల్లకణములు మ్రింగివేయునవి నేను చెప్పునప్పుడు వారలకు ఆశ్చర్యము గలిగినది. ఇదిగాక, యిటువంటి వనేక సందేహములు గలిగినవి. అందులో మరొకటి చెప్పుతాను. “దేహములో రోగపదార్థము పేరుకొన్నపుడే సంకటములు బయలుపడెను. అట్లా బయటపడినవే గజ్జి, చీడ, పేలు మొదలగు అంటువ్యాధులు” మరొక సందేహముగలదు. మీ అభిప్రాయమే నిజమయితే ఈసూక్ష్మ జీవులు ఎక్కడ నుండి వచ్చినవి? సూక్ష్మజీవులు ఎచ్చట పుట్టినా యని మీ అభిప్రాయము.

ఇటువంటి ప్రశ్నలు వస్తాయని ఊహించి ముందుగనే సమాధానము చెప్పను. మన దేహములో రోగపదార్థ

ముండినయెడల సూక్ష్మజీవులు ఎచ్చటనుండియో వచ్చునని మనము ఆలోచించవలసిన కనిలేదు. మండముపొందిన (పులిసిన) రోగవహదార్థములనుండి యే సూక్ష్మజీవులు వెలువడును. అవి మనదేహములోనే యున్నవి. ఆ సూక్ష్మజీవులు ఎచ్చటనుండి వచ్చెడివి? వాటికి ఆధారమేమిటి? అను పాశ్చాత్యులకు నాకప్పటికి అత్యంత సమాధానము తెలియదు.

వీటికి సమాధానములు నాకు అకస్మాత్తుగా దొరకినవి. గత శతాబ్ద మధ్యభాగములో ఆంటోనీ బీ నాంపు అను ఫ్రెంచి శాస్త్రజ్ఞుడు ఈ విషయాన్ని శాస్త్ర సమ్మతముగా తెలియజెప్పాడు. కూరలలోను, జంతువులలోను, మానవ దేహములలోను ఉన్నటువంటి యీ సూక్ష్మజీవుల పుట్టుకనుగూర్చియు, వాటి అభివృద్ధిని గూర్చియు విపులంగా తెలియజెప్పాడు. లండను నగరమునకు జేరిన గడగసుహృద్భావము ప్రచురించిన 'Lifes Primel' లె ఫ్ఫుప్రైమల్, అనే గ్రంథమును డి యీ విషయములను తెలిసికొంటిని. తరువాత బీలాంపు వ్రాసిన 'రక్తము' అను పుస్తకమును చదితిని. ఆ పుస్తకములో రక్తముయొక్క శక్తినిగూర్చియు అందులోని సూక్ష్మాతి సూక్ష్మమగు భాగములను గూర్చియు తెలియజెప్పాడు.

పాశ్చాత్యుల తన అనుయాయులు చెప్పినట్లు కణములే దేహములోని సూక్ష్మభాగములు కావు. ఈ కణములను సూక్ష్మాతి సూక్ష్మభాగముల సమూహములే. కణములోని సూక్ష్మాతి భాగమునే మైక్రోజిమా అనే పేరు పెట్టారు. మైక్రోజిమా అంటే అంగమున (Minute Ferment Body) పులియు స్వభా

తముగల చిన్న పదార్థము అని అర్థము చెప్పుకొన్నారు. ఈ విషయములను 1864 సం॥ లో పారిసులోని మాంటు పెలియర్. సాహోన్ విశ్వవిద్యాలయములలో బీఛా పుచ్చెప్పాడు.

అతని సిద్ధాంతముల ప్రకారము ఈ కణములన్నియు మైకోజిమాల సమూహములే. మానవదేహమంతయు అసంఖ్యాక కణముల సమూహము. ఈ కణముల దైహిక మానసికశక్తులు పెరుగుచోటుయొక్క గుణావ గణముల బట్టి యుండును. ఆరోగ్యవ తమైన పదార్థములు తినినయెడల ఈ మైకోజిమాలను ఆరోగ్యముగలిగి దేహశక్తి వృద్ధి పొందించును. అనారోగ్యకరములైన పదార్థములను తినినయెడల ఈ మైకోజిమాలను రోగవంతములగును.

“హాఫెసగు బీఛాంపు అతని యనుయాయులు చూపిన అసంఖ్యాకములైన నిదర్శనములలో ఈ క్రిందజెప్పు బోవునది ఒకటి కొద్ది సారాయి సారమును పంచదారకలిపిన నీటిలో వేసినయెడల ఈ పంచదారసిశ్మన్నియు సారాయిగా మారిపోవును. ఆసారములోని సూక్ష్మజీవుల నీటిలోని పంచదారనుతిని వృద్ధిపొంది ఈ పంచదారనీటిని సారాయిగాను, తదితర ఆమ్లములుగాను మారుస్తాయి. ఈ పంచదార నీటిలో క్రియోసోటుగాని పుట్టుకను తగ్గించు ఏ యితర మందునుగాని కలిపితే ఆసారాయి సారములోని సూక్ష్మజీవులను వృద్ధి తగ్గిపోతుంది. వృద్ధిలేకపోవుటచే ఆసూక్ష్మజీవులు అట్లనే నిలబడివి” దీనినిబట్టి మనకు తెలియునదేమనగా అన్ని జీవులును ఈ సూక్ష్మాతి సూక్ష్మ జీవుల సమా

చాలా పురాతన కాలములోకూడా యీ సూక్ష్మజీవులు ఉన్నట్లు మనకు తెలుస్తుంది. ఇవి నాశనముకావు. అనాదినుండి సజీవములే. ఈ సూక్ష్మజీవులే రోగమును గలిగించలేవనియు అవి వృద్ధిపొందుటకు అనుకూలమైన రోగపదార్థము లుండవలయుననియు మనము తెలిసికొనుచున్నాము.

ఇది యేయభిప్రాయమును ప్రాఫెసరు బీఛాంపు గ్రంథమును తర్జుమాచేసిన అనువాదకులు వెలిబుచ్చుచున్నారు. మందులు పుచ్చుకుంటే రోగములు నయమగునని చెప్పట సత్యముకాదు. ఆరోగ్య సూత్రములను ఆచరించుటవలననే రోగములు నయమగునని ప్రాఫెసరు బీఛాంపు ఆతని అనుయాయులు విశదపరచినారు. మానవుల కష్టారితమైన డబ్బులు మందులపేరిట డాక్టర్లకు పోయుచున్నారు. ఈ మందులతోను డాక్టర్లతోను సామాన్యజన మెంత మోసపోవలెనో అంతా మోసపోవుచున్నారు.

బీఛాంపు అభిప్రాయములు నాకు తెలియవచ్చేటప్పటికే యీ పుస్తకము చాలా భాగము పూరియైనది. నా అనుభవములు బీఛాంపు వాగ్దేవతతో కలిసిపోవుట నాకు చాలా విచిత్రమైనది.

తరువాత వచ్చిన పాశ్చర్యమెదిని కాఫెసిద్ధాంతములు బీఛాంపు సిద్ధాంతములను తారుమారుచేసి అలోపతి వైద్యశాస్త్రమునకు మూలమైనది. వారి వాదనప్రకారము ఎక్కడ చూడో సూక్ష్మజీవులువచ్చి రోగమును కలిగించుననియు, అంటే ఆరోగ్య సహజశక్తి యీ రోగజీవులను రాకుండా ఆ

దలచేయుననియు, టీకాలుగాని, యింజకనులుగాని, చేపి
కొంటే రోగసివారణశక్తులు ఎక్కువగుననియు వారు శల
విచ్చినారు. ఇదే అలోపత్య ముందువైద్యులు రోగకారణముగా
భావించెదరు. ఈ తప్పుసిద్ధాంతముమీదనే నేటి మందువైద్య
మంతా ఆధారపడినది.

‘మైక్రోజిమా’ సిద్ధాంతమే ప్రకృతివైద్యమునకు కాలికిపూస.
లాన్ యాంగ్ నికు చెందిన డాక్టరు థానసు పవెల్సు మరొక
సిద్ధాంతమును వెలుపరచాడు. వీరి సిద్ధాంతమంటే తెల్లకణ
ములను సూక్ష్మజీవులు నాశనము చేయవు. ఈ కణముల
సమూహమే దేహములోపలికి మారిని పదార్థము.

తెల్లకణములు సూక్ష్మజీవులను మ్రిగి-గుతవనే అభిప్రాయ
మునే బీఛాంపు తన పుస్తకములో పదహరించాడు. “రక్తము”
అనే పుస్తకములోని భాగమును ఎత్తివ్రాయుచున్నాను.
పాశ్చాత్య తెల్లకణములు సజీవములు కావని చెప్పినాడు. వారి
అనుయాయులు మాత్రము తెల్లకణములకు, ప్రాణమేగాక,
గతికూడా గలదని చెప్పినారు. ఇవే వృద్ధిపొంది రోగమును
నాశనముచేయు సూక్ష్మజీవులు. దైవికముగా వృద్ధిపొందుత
వని వారు చెప్పినారు. రక్తపరిణామమునుగూర్చి వాటికింతకన్న
నేమియు తెలియదు. పాశ్చాత్యులచెప్పిన సూక్ష్మజీవిసిద్ధాంతము
బీఛాంపు ఎందుకు తప్పున్నది తరువాత తెలిసికొందాము.

తెల్ల కణములనుగూర్చి డా॥ పవెల్సు సిద్ధాంతములును
‘మైక్రోజిమాలను’ గూర్చి మా అనుభవములును రోగోత్పత్తిని
కాశ్రుసమ్యక్తముగా తెలియపరుస్తున్నవి.

ఎట్లంటే? మండముపొందిన రోగవదార్థము రక్తనాహకములలోను నాళములలోను చిక్కుకొని పోవును. అందువలన రక్తము తుదలకంటా వ్యాపించదు. రక్తప్రసరణమునకు అభ్యంతరము గలుగుటచే రక్తము మిగిలిన ధాతువులలో గలిసిపోవును. ధాతు సాంకర్యము గలుగును. రక్తములోని పాణివాయువు రక్తప్రసరణము జరుగనిచోట్లకుపోవుగాన అచ్చటరోగవదార్థము ముడిగి క్రుళ్లెత్తును, ఇట్లేపేరుకు పోయిన రోగవదార్థమే మామూలుకణములలోని సూక్ష్మజీవులనుగా మార్చును. దీనినిబట్టి తెలిసినదేమనగా క్షల్లకణములే రోగవదార్థము. సూక్ష్మజీవులు దానినుండి ఉద్భవమైనవేను.

డాక్టరు పవెల్సు చెప్పినట్లు తెల్లకణములే రోగవదార్థము. ఈ విషయమును మా అనువర్తిలో ప్రత్యక్షముగా చూచినాము. తరువాతి అధ్యాయములో ఈ విషయమును ఇంకా విపులముగా తెలియజేస్తాను. కట్లుగాని, మందులుగాని యేమీలేకుండానే గాలి, నెలుతురులు తగలనిస్తే అన్ని విధములైన పుండ్లు గాయములు, నయమగునని నేను ప్రకృతివైద్య ప్రచారము మొదలుపెట్టి నవ్వుటినుండియు చెప్పుచున్నాను. మందులువాడుటచే విషమావస్థను పొందిన గాయములు సహితము అరుదుగా నిమ్మకాయ నీటితో కడిగి, ఎండగాలులు తగులనిచ్చుటచేత నయమైనవి. ఈ విషయమును మందు వైద్యములోని లోపాలు అని చెప్పుతుండే పిచ్చివాడని నన్ను పరిహసించారు. మందులుగాని, శస్త్ర చికిత్సగాని అనువర్తిగాని అప్రసరములేకయే సైనికుల గాయములుగాని,

ఎండలలో తిరిగినంత మాత్రముననే నయమైనట్లు యుద్ధభూములనుండి వచ్చినవారలు చెప్పుచున్నాయి. ఈ విషయములనే దరిమిలా చికాగోలోని శాలేజీలలో కూడా చెప్పుచూ వచ్చారు. గాయములనెట్లు చికిత్సించవలసినదీ మరొక పుస్తకములో తెలుసుకుందాము.

మైక్రోజిమా వృత్తాంతము:- ఈ భౌతిక పదార్థమంతయు అణువుల సమూహము. ఈ అణువులన్నియు పరమాణువుల సమూహము. ఈ పరమాణువులనే ఎలక్ట్రాన్లు చున్నారు. అణువులలో పరమాణువులుగాని, ఎలక్ట్రాన్లుగాని, యెట్లున్నాయో అట్లనే కణములలోను మైక్రోజిమాలును ఉన్నవి. ఎలక్ట్రాన్లు సంఖ్యనుబట్టి, వాటి చలనమునుబట్టి వివిధపదార్థములు మనకు తెలుస్తవి. మైక్రోజిమాలు నివసించు పదార్థమునుబట్టి వాటివృద్ధి వికాసములుండును.

మానవుడు కణముల సమూహము. మానవున కే గుణములు, లక్షణములునుండునో? కణములకును ఆగుణములు, లక్షణములు ఉండును. ఈ గుణములే నిదీకృతముగా పునరుత్పత్తి శక్తిములోను, ప్రీకోణితములోను, ఉండును. ఈ లక్షణములన్నీ యెట్లాయుండునదీ ఆధునిక బయాలజీ చెప్పేంత వివరముగా పురాతన మందువైద్య శాస్త్రము చెప్పలేకపోయింది.

బీజాంపు మైక్రోజిమా సిద్ధాంతము శాస్త్రసమ్మతముగానున్నది. అనేక మైక్రోజిమాలు కలిసిన కణమగుచున్నది. అనేక ఎలక్ట్రాన్లు కలయికయే అణువు. అనేక అణువుల సమూహమే మనకగలదు చున్ననలక.

ఈ సలకల సమూహమే పెద్దవస్తువు. ఇట్లనే పెద్దవీను. మైక్రోజిమాయే కణమునకు ఆధారముకాబట్టి స్థూల దేహమునకు ఏలక్షములుండునో (అనగా జాతికి స బంధించి నట్టిన్ని, కణమునకును) మైక్రోజిమాకును ఆలక్షణములే ఉండును.

౨

ప్రకృతి వైద్య స్వరూపము: పుట్టుక

మానవ దేహమునకు కలుగు బాధలను, నొప్పులను సహజ మార్గముల ద్వారా నివారణచేయుట యే ప్రకృతి వైద్యము. జీవిత సరళిని కఠినర వాతావరణమును పూర్తిగా మార్చివేయుట మతములోని, వేదాంతములోని గొప్పతన మును ఆచరణ ద్వారా వ్యక్తము చేయుట.

ఈ ఉద్యమమును 70 సం. క్రితము జర్మనీ దేశముడగు ప్రిన్సిప్లి యనువతడు ప్రారంభించినాడు. జర్మనీలోని గ్రోఫ్ ముబర్గ్ అతని నివాసస్థలము. సహజ మార్గములద్వారా రోగముల కుదుర్చుట అతనికి ప్రీతిదాయకము. మందులు, మాత్రలు అతని సంచికట్టులో లేవు. కొండలమీదనుండు స్వచ్ఛమైన గాలితోను, వాయుమామముతోను, నీటిలోను రోగములకు కుదుర్చువాడు. రొట్టెను, ఆవుపాలను రోగులకు ఆహారముగా నిచ్చుచుండెడివాడు.

ఈ సహజ జీవనముపలన అద్భుతమైన ఫలితములు

గలిగినవి. అరణ్యములో నితను ఉంటాన్నప్పటికిని అన్ని దేశములనుండి, అన్ని ప్రాంతములనుండి, రోగులు వచ్చిజబ్బులు నయముచేసుకొని యింటికి వెళ్లుచుండెడివారు. రాజులు, ధనికులు, దరిద్రులు వాగు వీరననేల అందరును వీరి ఆరోగ్యసదనమునకు వచ్చి పోవుచుండెడివారు. మంచూ, మాకు లేకుండా రోగములు నయమగు వైద్యమునుగూర్చి దేశమందంతలా వ్యాపకము గలిగినది. ఈ సిదాంతములయందు సమ్మతముండుటచే చాలామంది వీరికి శిష్యులైరి. వీరి శిష్యుల కోటిలో ఈ క్రిందివారు ముఖ్యులు డాక్టర్ హాక. వీరు మంత్రశాస్త్ర పండితులు. క్షీ, జ్యు, కూనేలు, పాథకు: పు లీగు మత ప్రచారకులు. లహమన్ వీరి మందువైద్యులు. టర్నపేటగు జాన్ వీరు వ్యాయామ శాస్త్రవేత్తలు. ప్రకృతి వైద్యములోని ఆ యా భాగములలో పైవాగు కృషిసల్పి అత్యుత్తమ స్థానమునకు తెచ్చిరి. కొందరు జలచికిత్సను అభి మానించి ఆ శాస్త్రప్రభావమును విపులపరచిరి. ఇట్లనే రంగు వైద్యమును, మనసిక శాస్త్రమును అభిమానించినవారు గలరు. హన్ పెకేజీవీ, కనీనికా సిదానము శాస్త్రమును అభి మానించెను. ఈ సిదానముప్రకారము దేహములోని అంత రవయవములలోని లోపాలన్నీ కనీకలో విశదముగా కనబడు తాయి.

సముద్రముల దాటి వీరి శిష్యులకోటిలో చేరినవారిలో మిచిగాన్లోని బాటిల్ క్రాసు ఆరోగ్య సదనాధికతులగు డా. కెల్లాను, అమెరికా దేశముడగు డా. ట్రాల్ ముఖ్యులు. సహజ మార్గములద్వారా రోగముల నయము చేయుటయందు అభి

భాష గలిగిన వారిలో క్షీణింపకడు. ఇతడు మొదట మర్దను జలమానసిక చికిత్సలను అభిమానించాడు. తరువాత మానసిక చికిత్సనే ప్రధానముగా ఆదరించాడు. అన్ని రోగములను ఈ చికిత్స ప్రక్రియలతోనే నయము చేసెడివాడు. ఎడమనామె యాయన శిష్యురాలు. ఈమె మానసిక చికిత్స శాస్త్రమును నవీనవద్ధతుల ప్రకారము వృద్ధిపరచినది. డా॥ స్టిల్ అసినమీ కరణమును అభివృద్ధిపరచెను. ఈ శాస్త్ర ఫలితమే కశీగుణా వమీకరణము. డాక్టరురామరు ఈ భాగమును వృద్ధిపరచెను.

పైన చెప్పినవారందరును ఈ నవీన వైద్యశాస్త్ర మును దేశమంతటా వ్యాపింపజేశారు. వీరందఱు తమ తెలివితేటలను సక్రమముగా ఉపయోగించి రోగములు ఎందుకు వచ్చెడి? యెట్లా నయమయ్యెడి తెలిసికొన్నారు. పీనుగుల కాలేజీలనుండి వీరేమీ తెలిసికొనలేదు. అడవుల లోను, అరణ్యములలోను, తిరిగి తెలుసుకొన్నారు. తరముల నుండి మానవులు ప్రకృతినుండి విడివడుటచేత ఈ మానవులనుండి తెలిసికొన దగ్గది యేమిలేదని నిశ్చయించుకొని సరాసరి అడవులలోనికిపోయి అచ్చటనే తెలిసికొన్నారు. మానవకోటికి శాస్త్రమనుపేర జరుగు మహిమపద్యాలను సారాయిని సేవించడము పొగాకును నమలుట, మందులను తినుట, టీకాలు వేయించుకొనుట మొదలగు అసంఖ్యాక నష్టాలనుకూర్చి తెలిసికొని వాటిని నివారించు అభినవ వైద్య మును ప్రతిపాదించారు. మానవులు ప్రకృతిని అనుసరిస్తే తాళా లాభాలను పొందుతారని తెలియజెప్పురు. తామే కాకుండా తమ సంతానముకూడా ఆలాభాలను పొందుతారు.

దేహములు అర్థగ్యవంతములుగా ఉంటే బుద్ధికూడా చాలా నిశితముగా ఉంటుంది. పెద్దలు ఇట్లు ఆచరిస్తే, పిల్లలకూడా తమ అలవాట్లను పెద్దల కనుగుణముగా మార్చుకొని అత్యధిక మైన ఆనందమును పొందుతారు. ఇట్లు పెరిగిన సంతానము, తమకు, తమకు టూ బాలకే కాకుండా తమ సంఘమునకు, తమ దేశమునకు చాలా సేవచేస్తారు.

ఇవన్నీ గొంతెమ్మ కోరికలు కావు. ఆచరించిన లభిం చునవేను. కొన్ని నెలలుగాని, సంవత్సరములుగాని ఆను ఘరిస్తూ, మానవజాతికి నిర్దేశించిన ఆహారమునే తింటూయుంటే వైకల్యము లేని లాభాలనన్నిటిని కొన్ని తరములలోనే సంపాదించ గలము. ఇట్లు పెరిగినవారు రాబోవు తరములవాటికి మార్గ దర్శకులగుదురు. జీవితములో వాటికి కావలసినదేదియు లేదు. దైహిక, మానసిక, నైతికశక్తులే వారిని వృద్ధిలోనికి తెస్తాయి. త్రాగుబోతులపిల్లలు, నిరింతరిము మందులసేవించేవారి సం తానము, ఇద్దీయలోలురి పిల్లలు, తమకు, తమతల్లిదండ్రు లకేగాక సంఘమునకు, దేశమునకు భారమగుదురు.

3

సాంకేతికములు

కాత్రములు వృద్ధిదైనవి. వీరికోరికలు చురుకుగా జరుగుచున్నవి. ఫలితములను మానవకోటి పొందతున్నదో ఈ ఫలితములు మానవకోటి యొక్క జనసంఖ్యకును

అరోగ్యమునకు, రోగమునకు, నివారణమునకును ఎట్లు
యోగపడునది తెలిసికొనటయే ప్రకృతి శాస్త్రము.

శాస్త్రము చెప్పుటకు ముందు ఆ శాస్త్రములో వాడు
శబ్దములను వాటి అర్థములను ముందుగా చెప్పుట శాస్త్ర
మర్యాద.

ఈ శబ్దముల అర్థమును ముందుగానే తెలుసుకొంటే
శాస్త్రము కూడా తేలికగా అర్థమగుతుంది.

(1) ప్రకృతి వైద్య తత్వ మననేమి?

మానవునిలో నిర్మాణశక్తి విచ్ఛిన్నశక్తి యను రెండు
శక్తులు గలవు. నిర్మాణశక్తికి అనకూలముగా మానవుని,
దైహిక, మానసిక, నైతికశక్తులను వృద్ధిపరచుటయే ప్రకృతి
వైద్యతత్వము.

(2) నిర్మాణశక్తి అననేమి?

మానవుని దైహిక శక్తులను వృద్ధిచేయవలెను. మాన
సికోల్లాసమును కలిగించవలెను. నైతిక మార్గములను క్రమ
పరచవలయును. దైహిక, మానసిక నైతికములను మూడు
విధములైన ఆనందములను ప్రసాదించ జేయునది నిర్మాణ
శక్తి. నిర్మాణశక్తి, విచ్ఛిన్నశక్తి వ్యతిరేకముగా నుండును.

(3) విచ్ఛిన్నశక్తి యననేమి?

మన కంటికగఁడు వాటిని విడగొట్టి విశ్లేషము నొంద
జేసి రూప సాందర్యముల నాశనము చేసి సహజశక్తులను
రూపుమాపునది విచ్ఛిన్నశక్తి.

(4) సహజము అననేమి?

మానవుని జీనితావసరములకు అనుకూలముగా నుండునది.

(5) ఆరోగ్య మననేమి ?

అనేక సూక్ష్మజీవుల సమూహమే కణము. అనేక కణముల సమూహమే మానవ దేహము. మానవదేహము ఆరోగ్యముగా ఉండాలంటే వాటి చలనము, పేగము, క్రిమముగా ఉండాలి. ఎక్కువ తక్కువలు లేకుండా ఉండాలి. మానవుని దైహిక, మానసిక, నైతిక ప్రివర్తనలలో ఒడుదుడుకు లేకుండా ఉండాలి.

(6) రోగమననేమి ?

సూక్ష్మజీవులలోను, కణములలోను గల క్రిమచలనము లోపించినపుడు రోగములు వచ్చును. వీటిలో అక్రమ చలనము వలన నిర్మాణశక్తికి అనుగుణముగా ప్రివర్తించవు. ఈ క్రిమచలనము దైహికకారణములచేగాని, మానసిక కణములచేగాని నైతిక కారణములచేగాని లోపించవచ్చును.

(7) రోగమునకు ముఖ్యకారణమేమి ?

ఆపదలను వదలిపెడితే, మాములుగా చెప్పాలంటే, ప్రకృతి నియమములను ఉల్లంఘించుటవలననే రోగము వచ్చుచున్నది.

(8) ప్రకృతి నియమములను అతిక్రమించుటవలన ముఖ్యముగా మూడు ఇబ్బందులు కలుగుచున్నవి.

(1) రాతిశక్తి తగ్గిపోవుట.

(2) రసము, రక్తము కలిసిపోవుట (ధాతుసాంకర్యము).

(8) దేహమునకు అనవసరమైన రోగపదార్థము పేరుకొనుట.

ప్రతి రోగమునకును ఈ మూడు లక్షణములుండును. ఈ లక్షణములు సూక్ష్మ జీవులచలనమును అక్రమమొనర్చి నరముల బలహీనపరచును.

(9) తరుణవ్యాధి అననేమి ?

తరుణవ్యాధి దేహములో పేరుకొనిన మలినముల తొలగించి అందువలన వివిధ నరములగతులకు ఏర్పడిన అవరోధములను తొలగించి ఆయానరములజీవనమునన్పను. అంటే ప్రతి తరుణరోగము కూడా దేహమునుగడి మలిన పదార్థముల తొలగించి బాగుచేయుటకే వచ్చుచున్నది.

(10) కాలిక వ్యాధులన నేమి ?

కాలిక వ్యాధులలో దేహములోని ధాతుశక్తి తగ్గిపోతుంది. ధాతుశక్తి తగ్గిపోవుటచే రోగపదార్థమును పేరుకొంటుంది. రోగపదార్థము ఎక్కువగుటచే దేహములోని అంతరవయవములు మలిన పదార్థములను బయటకు నెట్టివేయలేవు. దేహములోని రోగ నిరోధక శక్తి రోగపదార్థములను బయటకు నెట్టివేసి దేహమును అనుక్షణము శుద్ధిచేయలేక పోవును.

తరుణ రోగములలోవలె, కాలిక వ్యాధులలో, రోగపదార్థము వెనువెంటనే బయటకురాదు. ప్రకృతి రోగపదార్థములను అంత త్వరగా బయటకునెట్టి వేయలేదు.

(11) స్వాస్థ్యసంకటములనగా నేమి ?

ఆరోగ్యమునకు మార్గదర్శకములగు సంకటములు.

సంకటములు రెండు విధములు. సంకటముల వలన కలుగు ఫలితములనుబట్టి వేరుచేయుదురు. రోగపదార్థము కన్న, దేహతత్వము, బలముగానున్నపుడు రోగపదార్థమును బయటకు నెట్టివేయును. అట్లు బయటకు నెట్టి వేయించబడిన రోగపదార్థము కాయలుగాను కురుపులుగాను బయటకు వచ్చును. స్వాస్థ్యసంకటములు ఎవ్వడుగూ ఆరోగ్యము కలుగ నున్నదని చెప్పను.

రోగ పదార్థమును బయటకు పంపుటకు దేహము చేయు ప్రయత్నము.

(12) రోగసంకటములననేమి?

దేహతత్వముకన్న రోగపదార్థములే పైచేయగానున్నపుడుకూడ సంకటములు కలుగును. ఇవి రోగసంకటములు. ఈ సంకటములు రాబోవు ప్రమాదావస్థను తెలుపును.

(13) రోగనివారణ అనగానేమి?

మామూలు పనులుకూడా చేయలేని దేహమును దేహధర్మముల నిర్వర్తింప సమర్థముగా చేయుట.

(14) దేహములోని నిర్మాణశక్తికి అనుకూలముగా రోగమును నివారణచేయు విధానములేవి?

ఈక్రిందిసూత్రములకు అనుకూలముగా నుండుమార్గములు దేహములోని నిర్మాణశక్తికి (అనుకూలముగా రోగములను నివారణచేయును)

(1) ప్రకృతి సూత్రములకు అనుగుణముగా జీవన పద్ధతులను శుభ్రవారాధనమును మాడ్చునట్టి పద్ధతులు.

(2) ధాతుశక్తియొక్క వ్యయమును తగ్గించునట్టి పద్ధతులు.

(3) అన్యూనాధికముగా అనగా ఎక్కువ తక్కువలు లేకుండా రక్తమును సహజమార్గముల వృద్ధిచేయునట్టి పద్ధతులు.

(4) దేహమునకు ఏవిధమైన హాని కలుగకుండా రోగపదార్థమును బయటికి నెట్టివేయు పద్ధతులు.

(5) అస్థినిర్మాణములో నుండునట్టి తేడాలను సరిచేయునట్టి పద్ధతులు.

(6) దేహమునకు కలుగు సర్వరోగములను తానే నివారణ చేసికొనగల నను దృఢసంకల్పమును, విశ్వాసమును, వృద్ధి చేయునట్టి పద్ధతులు.

(15) దేహములోగల నిర్మాణశక్తికి అనుకూలముగామందులు పనిచేయునా?

విషతుల్యములు గానట్టియు, దేహతత్వమును నాశనము చేయునట్టియు, సరములకు బలము నిచ్చునట్టియు, దేహములో పేరుకొనిపోయిన రోగపదార్థమును విశ్లేషమునర్చి బయటకుపోవుటకు సాయపడు మందులు దేహములోని నిర్మాణశక్తికి అనుకూలముగా పనిచేయును.

(16) విషగుటికలున్నా, శస్త్రవైద్యమున్నా దేహములోని నిర్మాణశక్తి అనుకూలముగా పనిచేయునా?

విషగుటికలున్నా, అనవసర శస్త్రవైద్యమున్నా, దేహములోని నిర్మాణశక్తికి అనుకూలముగా పనిచేయును. ఎందువల్లననగా తరుణరోగ యావమున బైటకువచ్చు రోగపదార్థమును

పై రెండు ప్రక్రియలును లోపలనే అణచివేయును. బయటకు వచ్చు రోగపదార్థమును అణచివేయుటయేగాక మందులు స్వాభావికముగా హానికరములు.

ప్రకృతి సూత్రములకు అనుగుణముగా ప్రవర్తించక పోయినప్పటికిని, ఆత్మవిశ్వాసము లేకపోయినప్పటికిని, పై వానితో ఫలితములు లేకుండా మందులు సేవిస్తే రోగములు నయమగు నను నమ్మకము ఎక్కువగును.

(17) ఆధ్యాత్మిక నివారణ మార్గములు నివారణశక్తికి అనుకూలముగా పనిచేయునా? ఈ క్రిందిసూత్రములకు అనుగుణముగా నుండునవి, నిర్మాణశక్తికి అనుకూలముగా పనిచేయును.

- (1) సావ్యస్థపరికటములను అభ్యంతరపెట్టనివి.
- (2) రోగము నయముకాగలదను ఆశను, నమ్మకమును, వృద్ధిచేసి ధాతుశక్తిని ఎక్కువ చేయునట్టివి.
- (3) రోగమునకు కారణమును, రోగమునకుమగుటకు అవసరమైన విధానములనుచెప్పి రోగియొక్క బాధ్యతను వృద్ధిపరచునట్టివి.

ఈ క్రిందిచెప్పు సూత్రములకు అనుగుణముగా నుండునట్టివి, నిర్మాణశక్తి వ్యతిరేకముగా పనిచేయును.

- (1) మామూలుగా నివారణజేయు విధానములకు వ్యతిరేకముగానుండి సామాన్యజ్ఞానముకూడా వమ్ముచేయునట్టివి.

- (2) నిర్మాణ శక్తిని వృద్ధిచేయక, ఆత్మవిశ్వాసమునకు

జోహద మొసంగునట్టివీ, ఆధ్యాత్మిక నివారణ మార్గములతో గ్రుడ్డినమ్మకము గలుగజేయునట్టివి.

(8) బాధ్యత తగ్గించుటకు ఉపయోగపడునట్టివి.

(18) ప్రకృతి వైద్యము నిర్మాణశక్తికి అనుకూలముగా పనిచేయునా? ప్రకృతి వైద్యము ఈ క్రింది నియమములకు అనుగుణముగా నుండునుకాన నిర్మాణశక్తికి అనుకూలముగా పనిచేయును.

(1) ప్రకృతినూ త్రములను నుల్లంఘించుటయే రోగమునకు కారణమని చెప్పును.

(2) ప్రకృతి సూత్రములేవో వాటిని ఎందుచే అనుసరింపవలయునో తెలియజేయును.

(3) తన ఆయురారోగ్యములకేగాక, తనపిల్లల ఆయురారోగ్యములకు కూడా తానే యెట్లు కారణమైనదీ తెలియజేయును.

(4) స్వయంకృషిని, ఆత్మశక్తిని వృద్ధిచేయును.

(5) పరిసర వాతావరణమును ప్రకృతినూత్రములకు అనుగుణముగా మార్పును.

(6) అందరకు అందుబాటులో నుండునట్టివియు, ఆరోగ్యమునకు అనుకూలమైనట్టియు సహజనివారణ మార్గములను వృద్ధిచేయును.

(19) సహజ జీవనమెట్లు? మామూలు నివారణ మార్గములేవి?

(1) సహజాహారము తివలెను. మంచిదీటినే త్రాగ

వలయును. స్వచ్ఛమైన గాలిని పీల్చవలయును. అవసరమైన పుడు నిద్రపోవలయును. వ్యాయామము చేయవలయును. నైతికప్రవర్తనమును ఒడుదుడుకు లేకుండాచూచుకొనవలెను.

(2) కొద్ది కొద్ది జబ్బులను నీటితోను, గాలితోను, వెలుతురుతోను, మట్టితోను, కొంత శక్తితోను నివారణ చేసికొనవలెను.

(3) సమరసాహారమునే తినవలెను.

(4) నిర్మాణశక్తికి అనుకూలమైన హోమోపతి మందులనే వాడుకొనవలెను.

(5) ఏ అవయవములకు ఏ వ్యాయామము అవసరమో తెలిసినకొనవలెను. ఆగంతుకముగా గలుగు ఆపదలలో నేమి చేయవలసినదీ ఆ నిర్మాణ మెట్లుండవలసినది తెలిసికొనవలెను.

(6) మానసిక, ఆధ్యాత్మిక శక్తులను వృద్ధి చేసికొనవలెను.

(7) రోగము మామూలుగా వచ్చిపోతుందని తెలిసికొనవలెను. ఏ విధమయిన ప్రమాదము జరుగదనియు రోగము నయమైన తరువాత మామూలుగానుండు ఆరోగ్యము గలుగుననియు తెలిసికొనవలెను.

౪

జీవితమనగానేమి?

రోగము ఎందుకు వస్తుందో తెలిసికొనుటకు ముందు పాతిపదికమును గూర్చి తెలుసుకోవాలి. పాణిమన నేమోదాని విశేషమేమో తెలిసికోవాలి. ఈ పాణిముయొక్క చిహ్నములేకదా ఆరోగ్యము, అనారోగ్యమును.

నిజంచెప్పలంటే యీ పశ్చిమ చాలా కష్టమనదేను. మానవుల బుద్ధిసూక్ష్మమునకు అందనిదే. దీనిని తెలిసికొనుటకే తరతరములనుండి, సృష్ట్యాడినూడి, పర్యవేక్షణములు జరుగుచున్నవి. మనమైనా పాణిముయొక్క పుట్టుకనుగూర్చి గాక, దాని చేష్టలనుగూర్చి తెలిసికొనుటకు ప్రయత్నిద్దాము.

ఈ దేహమును గూర్చి రెండురకములైన అభిప్రాయములు ప్రబలియున్నవి. భౌతికమనీ, ఆధ్యాత్మికమనీ.

మానవదేహము అనేకకణముల సమూహమనియు ఈ కణములును సూక్ష్మాతి సూక్ష్మమైన మైక్రోజిమాల సమూహమే ననియు, మనమిదివరకే తెలిసికొన్నాము. మానవుని దైహిక, మానసిక చర్యలన్నీ, మైక్రోజిమాలచర్యలని, యీ భౌతికవాదులు చెప్పుచున్నారు. ఈ వాదము ప్రకారము మనము తిను ఆహారపదార్థముల రసాయనిక మూర్ఖుల సమూహమే పాణిము.

జీవితమును గూర్చియు, దానివృద్ధి యయములను గూర్చియు (చార్లెసుమానింగు) (సెనసెన్సు అండ్ ర్యా

వేసేసెను) అనే పుస్తకమును వ్రాసినారు. ఈ పుస్తకము చికాగో విశ్వ విద్యాలయము వారు ప్రచురించారు. నేనీ పుస్తకమును చాలా శ్రద్ధగా చదివినాను. ఈ పుస్తకమును చదివినందువలన తెలుసుకొన్న దేదీ లేదని చెప్పాలి. గ్రంథ కర్త మామూలు సిద్ధాంతాలనే చక్కగా చెప్పాడు కాని యొందువలన అవి అట్లు జరిగేదీ చెప్పలేదు.

ఇక గా రెండవ వాదమునుగూర్చి తెలిసికొందాము. ఈ విశ్వమంతయు శక్తి వ్యాపించియున్నది. ఇదే సృష్టికర్త మూలము. ఈ ప్రాణకోటి అంత యీ విశ్వశక్తియొక. ప్రతి రూపమేను. మన కగుపడు ప్రాణకోటి చలనమంతటకీని యీ విశ్వ శక్తియే కారణము. ఆకాశపథములోని వైహాయసములును, సూర్య పంచములోని అణువులునూ ఈ విశ్వ శక్తి ప్రేరేపకములే.

ప్రకృతిలోని సర్వ వస్తువులందును ఊహితమైన గమన విశేషముగలదు. మనసులో గలుగు భావన మొదలు కొని, వజ్రములోని సూక్ష్మాతి సూక్ష్మమైన నలుసు వజ్ర కును చలనముగలదు. ఈ ఎలక్ట్రానుల గమన విశేషమువలననే వివిధ వస్తువులను మనము తెలిసికొంటున్నాము. కొన్ని వస్తువులయందు ఈ ఎలక్ట్రానుల గమనము త్వరితముగను, మరికొన్ని వస్తువులయందు ఈ గమనము తక్కువగను ఉండును. కొద్దికాలము క్రిందటివజ్రకు భౌతిక శాస్త్రము సూర్య ప్రవచములోని అణువులే సూక్ష్మభాగమని చెప్పినవి. అంతేకాక యీ అణువుకూడా ఘనరూపములోనే యుండునని చెప్పినది. తరువాత జరిగిన పరిశోధనలు ప్రవచములో ఘన

రూప పదార్థము లేదనియు, ప్రతియణువు సవ్యాపనవ్య విద్యుచ్ఛక్తి యేనని చెప్పుచున్నది. ఇనపలణువునకును, మైక్రోజనులోని అణువునకునుగల తేడా ఆయాఅణువులలోని ఎలక్ట్రానుల నడకలోని తేడాయేగాని మరిదేనియందును లేదనిచెప్పుచున్నది.

సూర్యుడును, తదితర గ్రహములును నిరంతరమును ఈఖగోళములో ఎట్లు తిరుగుచున్నవో, అట్లనే అణువులలోని ఎలక్ట్రానులున్నా తిరుగుచుండును. 2000 సం॥ క్రితము వైతాగరస్ కూడా యిదే అభిప్రాయమును చెప్పినాడు. సూలపదార్థమంతయు సూక్ష్మాతి సూక్ష్మమైన ఎలక్ట్రానుల గమనము, సంఖ్య భేదము లేనని చెప్పినాడు. నవీన భౌతిక శాస్త్రముకూడా అదే అభిప్రాయమును తెలుపుచున్నది. వైతాగరస్ చెప్పిన primordial Substance (మూలద్రవ్యము), విశ్వమునంతను వ్యాపించిన వైహాయసములు, చలనమనగా ఎలక్ట్రానీటీ సంఖ్య అనగా నిరంతరము అణువులలో తిరుగు ఎలక్ట్రానుల సంఖ్య.

సవ్యాపనవ్య విద్యుత్ కణములే ఎలక్ట్రానులు. ఎలక్ట్రానీటీ కూడా ఒక రకమైన అద్భుతమైన శక్తి. సూర్యాదిగ్రహములెంత క్రమముగా తిరుగునో అదే క్రమముతో అణువులలోని ఎలక్ట్రానులున్నా తిరుగును. ఈ అద్భుతమైన శక్తి మూలమేదని ఆలోచిస్తే స్వీడన్ బరు చెప్పినట్లు విశ్వశక్తియేకావాలి. ~~అవిశ్వశక్తితో ఈ సృష్టికర్తాములేకపోతే భౌతిక శ్రమందేమంతయు ఒక క్షణములోనే భస్మీపటలము కాగలదు. తిరిగి సృష్టించుటదదు. ఈకనపడేపదార్థము జీవముకాదనియు, జీవము~~

యొక్క గమనమును మాత్రమే తెలియజేయుననియు ఈ జీవము విశ్వశక్తిలోని ఒక భాగమేననియు మనకు తెలుస్తుంది. ఆవిశ్వశక్తినే భగవంతుడనియు, ప్రకృతిమాత యనియు, పరమాత్మ యనియు, బ్రహ్మ మనియు, ప్రాణ మనియు, వారివారి తాహతు జ్ఞానమునుబట్టి పిలుస్తున్నారు.

మానవదేహములోని గర్భితమైయున్న యీవిశ్వశక్తియే నిజముగా సర్వరోగములనుకుదిర్చి దేహమునుశుద్ధి చేస్తోంది. చెడిన అవయవములను యథాశక్తిమంతము చేస్తోంది. వైద్యులే చేయాలంటే అంతర్, బహిరవయవముల కదలికకు అడ్డము గానున్న అవరోధముల తొలగించి, సహజశక్తియే తన పనిని చక్కబెట్టు కొనగలట్లు సహాయము చేయాలి.

మన మందువైద్య సోదరు లేమంటున్నారంటే మేము చెప్పినది కూడా అదేను. అంతా పదార్థమేను.

మానసిక శాస్త్రవేత్త లేమంటున్నారంటే అంతా ప్రాణమేగాని పదార్థమేమి లేదు. రోగముకూడా ఊహజనక మేకాని నిజముకాదు.

అతీంద్రియ దృష్టితో చూస్తే వారు చెప్పే పదార్థముకూడా ప్రాణమేకావచ్చు. కాని పదార్థముమాత్రము ఉన్నదని మాత్రము ఒప్పుకొనకతప్పదు. అట్లా లేకపోతేగంటకు అరువది మైళ్ళ వేగముతో వరుగతే యింజనుముందు నిలబడినమనిషి అట్లాగే ఉండాలిగా. కాని నిలబడుటలేదు. నామరూపములు లేకుండా పోతున్నాడు, ఈ పదార్థముకూడా యెట్లావచ్చిందని కాదు మనవ్రశ్శ. అసలు ఉన్నదా? లేదా? అని. మానవునికి

మానసిక, నైతిక, వంధాలున్నాయని యెట్లా ఒప్పుకోవాలో అట్లనే సృష్టిలోకూడా శక్తిపదార్థమున్నదని ఒప్పుకోకతప్పదు.

౫

రోగమునకు కారణమేమి ?

ఆగంతకుముగా కలుగు అపదలుగాక, మిగిలిన అన్ని బాధలను ప్రకృతి సూత్రములను అతిక్రమించుటచేతనే వచ్చుచున్నవని గత అధ్యాయములో చదివியున్నాము. అయితే ప్రకృతి సూత్రముల అతిక్రమించుట అననేమి? జగన్మాతయగు ప్రకృతి మన కొరకు నిర్దేశించిన స్వచ్ఛమైన గాలిని పీల్చుక పోవడము, శుద్ధమైన జలమును త్రాగక పోవడము, సాత్విక ఆహారము తినక పోవడము, నిద్ర పోవకపోవడము, కామేచ్ఛను అదుపులో ఉంచుకో లేక పోవడము, సాంఘిక, నైతిక, మానసిక ప్రవర్తనలలో అన్నిటిలోను అతిక్రమించడమే. ఇట్లా అతిక్రమించుట వలననే రోగము వస్తోంది. ఈ రోగమునుండి క్రొత్తరోగము పుట్టుటయు గలదు.

ప్రకృతి కణమునకును మూడు లక్షణములు గలవు.

(1) ప్రాణనాయువును తీసుకొని, ఆహారమును జీర్ణించుకొనుట.

(2) రస, రక్తధాతువులను అన్యూనాధికముగా నుంచుట.

(3) మాలిన్యముల నెట్టివేయుట.

ఈ ధర్మములు సరిగా నిర్వహించనందువలన కలుగు ఫలితములు.

ఏదో అవయవమునకు ఎంత శక్తి కావలెనో అంత శక్తిని ఎక్కువ తక్కువలు గాకుండా మెదడునుండి వెన్ను పూసలలోనికి, వెన్ను పూసలనుండియును ఇతర భాగములకును అందజేయును. కేంద్రములకును అవయవములకును మధ్యను అడ్డము ఏర్పడితే నాడీశక్తి సరిగా అందదు. అందువలన ధాతు శక్తి తగ్గిపోతుంది.

(2) రసము, రక్తము ఎక్కువ తక్కువలు కాకుండా ఉండవలెను. రక్తముయొక్క చిక్కదనము ఎక్కువ తక్కువలు గాకుండా యుండవలెను. పైన చెప్పిన ఎక్కువ తక్కువలుగా ఉంటే ధాతుసాంకర్యము గలుగుతుంది.

(3) మాలిన్యములను ఎప్పటి కప్పుడు బయటకు పంప వలెను. బయటకు పోని మాలిన్యములు లోపలననే పేరు కొనును. ఈ మాలిన్యముల నుండి ఘన, ద్రవ, వాయు పదార్థ మైన పదార్థములు అంతరవయవముల గమనమునకు అడ్డపడుట చేత నాడీశక్తిక్రమముగా ప్రవహించదు. నాడీశక్తి తిన్నగా ప్రవహించక పోవుటచే ఆయా అవయవములలోని చైతన్యము తగ్గి పోవును.

కణముయొక్క- ముఖ్యలక్షణములు.

- (1) నాడీశక్తిని అంతటను ప్రవహింపజేయుట,
- (2) రసము, రక్తము, మిగిలిన ద్రవభాగములును ఎక్కువ, తక్కువ గాకుండుట.
- (3) మాలిన్యములను తొలగించుట.

కణము అశక్తమై నపుడు గలుగుపరితములు

- (1) ధాతుశక్తి తగ్గిపోవును.
- (2) ఏభాగము ఎక్కువై నా, తక్కువై నా యిబ్బందులే గలుగును.
- (3) మధ్య ఏర్పడిన మాలిన్యముల అభ్యంతరములవలన శీఘ్రములనుండి నాడి శక్తి తిన్నగా ప్రవహించకపోతే ఆ యీ అవయవములు తిన్నగా పనిచేయవు. నాడి శక్తి యెక్కువగా వచ్చిన అవయవములును పనియెక్కువగుట వలన త్వరగా శిథిలమగును

ఈ క్రిందివట్టిక రోగముయొక్క- మొదటి దశను, రెండవదశను తెలియజేస్తుంది.

పట్టిక (2)

ప్రారంభదశ

రెండవదశ

(1) ధాతుశక్తి యెందుకు తగ్గిపోతుందంటే

(1) పితృముగా సంక్రిమించినవి.

యెక్కువగా పనిచేయుటవలనను, రాత్రిపూట పనిచేయుటవలనను, దురలపాటవలనను, ఉదాకమును కలిగించుపదార్థములను తినుటవలనను, మందులు సేవించుటవలనను, శస్త్రచికిత్సచేయుచుటవలనను, దురాలోచనలు చేయుటవలనను.

(2) రక్త, రక్తభాగములు అన్యవ్యాధికముగా నెట్లు ఉండునంటే సమరసాహారముల సేవించుట వలనను, సేంద్రీయలవణములు తిని ఆహారమును సేవించుటవలనను, సేంద్రీయము లవణములులేని ఆహారము సేవించుటవలనను.

(3) రోగపదార్థము ఎందుకు చేరుకొనుననగా ధాతుశక్తి తగ్గుటచేతను అవసరమునకు మించి తినుటచేతను, విశ్రాంతి తీసుకొనక పోవుటచేతను, విరుద్ధాహారములను తినుటచేతను మందులు సేవించుటచేతను, టీకాలు వేయించుకొనుటచేతను తగుణ శోగముల అణచివేయుటవలనను.

(2) జ్వరములు, మంటలు, పర్మవ్యాధులు, అభివ్యంధములు, పుండు, అంతర్వ్యాధులు, బహిర్వ్యాధులు మొదలగు రోగపదార్థములను బయటకు నెట్టి చేహమును శుద్ధిచేయురోగములన్ని.

రోగాద్వైతము - చికిత్సాద్వైతము.

ఏకారణముచే రోగము వస్తుందో పై పట్టికవలన తెలిసి
కొన్నాము. నివారణమార్గములేవో తెలుసుకొందాము.

(1) ప్రకృతిని అనుగమించి పరిసరవాతావరణమును తదను
కూలముగా మార్చుకొనవలెను. ఎట్లాగంటే?

(అ) విజ్ఞానదాయకమైన గ్రంథములను చదువుట, పరులకు
చెప్పట.

(ఆ) కార్యకారణముల సంబంధమును నియమనిగ్రహములను
నేర్చుకొనుట, నేర్పుట.

(ఇ) సహజహారమునే తినుట, స్వచ్ఛమైన గాలిని పీల్చుట,
నిర్మలమైన నీటిని త్రాగుట, సాంఘిక నైతిక సాంసారిక
విషయములందు ఒడుదుడుకు లేకుండుట.

(ఈ) ఎముకలలో గలుగు లోపములను మరన చికిత్సతోను
అస్థిసమీకరణముతోను కనేరుకా చికిత్స మొదలగు సహజ
నివారణ మార్గములవలననే చికిత్సించుట.

(2) ధాతుశక్తి దుర్వ్యయము గాకుండా చూచుట యెట్లునగా?

(అ) ఏకారణములచే ధాతుశక్తి దుర్వ్యయమైపోతుందో
తెలుసుకొని అట్లా దుర్వ్యయము చేసికొనకుండా ఆపివేయుట.

(ఆ) దేహమునకు విశ్రాంతి అవసరమైనప్పుడు శయనించుట.

(ఇ) ఏకహారసారములు తనదేహమునకు అవసరమో తెలిసి
కొని వాటినిమాత్రమే భుజించుట.

(ఈ) ఒడుదుడుకులు లేకుండ ఆలోచించి నిర్ణయము చేసి కొనుట.

(కి) మాలిన్యములను బయటికి నెట్టివేయుట

(ల) శాస్త్రసమ్మతమైనట్టి సమరసాహారములనే తినుట.

(ఆ) అవసర మైనపుడు అవసర మైనంత వఱకు ఉపవసించుట.

(ఇ) మామూలుచికిత్సకు జలము ఉపయోగించుట.

(ఈ) గాలి, వెలుతురులో తిరుగుట.

(ఉ) ఎముకలను సద్దబాటుచేయుట.

(ఊ) ముకుందాద్వారా గాలిని లోనికి పీల్చుట.

ఏ అవయవము రోగగ్రస్తమైనదో తెలిసికొని ఆ అవయవము నకు వ్యాయామముద్వారా చికిత్సచేయుట

(ఋ) ఏ మందులను, సేవిస్తే రస, రక్తభాగములు సరిగా నుండునో తెలుసుకొని అటువంటివాటినే సేవించుట.

బహిరఃకారములవల్లనున్న, ఆగంతకముగా వచ్చే ఆపదలుగాక మానవదేహములో కలుగు మిగిలిన రోగములలో క్రమిక రోగమునకును ఈ ప్రకరణములో చెప్పిన కిలక్షణములలో 1 గాని, 2 గాని, 3 గాని ముఖ్యకారణములుగా ఉంటాయి. ఈవిషయమును రాబోవు అధ్యాయములో విపులముగా తెలిసికొందాము. క్రమరోగము ప్రకృతి నియమములను ఉల్లంఘించినంత మాత్రముననే వస్తుందని మనము తెలిసికొన్నపుడు ఆయాసూత్రముల అనుసరించినంతమాత్రము,

చేతనే ఆరోగ్యము కలుగుతుందని వెంటనే ఊహించగలము. ప్రకృతి వైద్య శాస్త్రము ఈ విషయమును సహేతుకముగా చెప్పగలిగినట్లే తే మానవజాతికి, మిగిలిన యే శాస్త్రము చేయలేని సహాయమును ఈ శాస్త్రముకల్పించేసి శాశ్వత కీర్తిని పొందగలదు.

ఏకారణములవలన ఏరోగములు ఎట్లావచ్చుదీ తెలిసి కొందాము.

ధాతుశక్తి యెట్లా తగ్గుతుంది?

ఆరోగ్యము ధాతుశక్తిని వృద్ధిచేస్తుంది. రోగము ధాతుశక్తిని తగ్గిస్తుంది. జీవశక్తి దేహములోనికి నిరంతరము ప్రవహిస్తుంటే ధాతుశక్తివృద్ధి పొందుతుంది. దేహము ఆరోగ్యముగాను బలముగాను ఉంటుంది. మామూలుగా గలుగురోగములన్నింటినీ బయటకు నెట్టివేస్తుంది. లోపలనేచేరి గడబడ చేయుటకు తావీయదు. దేహములో విద్యుచ్ఛక్తియొక్క సామ్యసమ్యము భాగములు రెండును అన్యూనాధిక్యముగా ఉండవలెను. విద్యుచ్ఛక్తియొక్క సమ్యభాగముయొక్క వై నాకప్తమే. అపసమ్యభాగమొక్క వై నాకప్తమేను. ఈ రెంటి సమన్వయమే ఆరోగ్యము. ఈ రెంటిలో పొందిక లేకపోవుటయే అనారోగ్యము. ఈ రెంటిలో ఏయొకటి యొక్క వై నా మానవుని దైహిక, మానసిక, నైతిక కుంభాలలో మార్పులు కనబడును. మామూలు పద్ధతులకు, భిన్నముగా నున్నపుడు ఆహారము మందులు మొదలగునవి వాటిని (భిన్న పరిస్థితులను) పోషింతుటకే ఉపయోగించును. ప్రకృతి సూత్రములకు అనుగుణముగా జీవించ

గోరు వైద్యులు ఈ సవ్యావసవ్య భాగములను విద్యుత్ప్రభావమును ముందుగా తెలిసికొనవలెను.

ధాతుశక్తితగ్గిపోవుటచే రోగమును నిరోధించే సత్తా తగ్గిపోతుంది. రోగముపెరిగిపోతే జీర్ణముకాక మిగిలిపోయిన అన్య పదార్థము, విషము, సూక్ష్మజీవులు, పరాన్నభుక్తులు నిర్విరోధముగా పెరిగిపోతవి.

ఈక్రింది ఉదాహరణమువలన ఈ విషయము ఇంకా బాగా విశదముగా గలదు. అందరునూ రంకులురాటమును ఎరిగియేయుంటారు. రంకులరాటము చుట్టునూయుండు జంతువులమీద వినోదార్థమే, ఆనందమును పొందగోరువారు కూర్చుందురు. రాటము కొద్ది వేగముతో తిరుగుచున్నంతవఱకు చుట్టూ కూర్చున్న జనము వారి వారి స్థానములలోనుండి సంతోషమునే పొందుదురు. ఏమియు బాధపడరు. రాటము ఎక్కువవేగముతో తిరుగునపుడు చుట్టూకూర్చున్న జనమంతయూ స్థానభ్రంశమును పొందుదురు. రాటము యొక్క వేగము ఎక్కువైతే ఎట్లా చుట్టునున్న జనమంతాదూరముగా పడిపోదురో, అట్లనేధాతుశక్తి యెక్కువైనకొద్దీ, దేహములోని రోగనిరోధకశక్తి యెక్కువగును. రోగపదార్థమును దగ్గరకు చేరనీయదు. నెట్టివేయును.

పెద్దతనమువచ్చినకొద్దీ దేహములోని పటుత్వము తగ్గిపోతుంది. ధాతుశక్తి తగ్గిపోతుంది. దేహభాగములైన అణువులలోని గమనము తగ్గిపోతుంది. నిరోధకశక్తి తగ్గిపోతే రోగపదార్థము పెరిగిపోవును. ఈరోగపదార్థమే ధాతుశక్తిని వివిధ

అవయవములకు చెందనీయక అడ్డుపడును. రోగకారణముల మూడింటికిని అవినాభావ సంబంధమున్నది. కణము దేహము లోనిసూక్ష్మభాగమగుటవలన కణముయొక్క రోగారోగ్యము దేహముయొక్క రోగారోగ్యమును. దేహముమూడి కణము నకును స్వతంత్రాలోచనయందును. కణముకూడా ఒకసూక్ష్మ దేహమని చెప్పవచ్చును. ప్రతికణము ప్రాణవాయువును పీల్చి కొని ఆహారమును జీర్ణించికొనగలదు. మానవుని మాదిరిగనే కణమునకును వృద్ధిక్షయములుగలవు. దేహము ఆరోగ్యముగా నుండుటకుముందు కణము ఆరోగ్యముగా నున్నదా లేదా అని మనము ఆలోచించాలి.

వయసుతోబాటు ధాతుశక్తి తగ్గుట యనగా మైకో జమాలోని గమనవేగము తగ్గుననిగూర్చు. ఈతగ్గుదల యితర దురలవాట్లవలన కలుగవచ్చును. అరగక మిగిలిపోయిన వదార్థము నరములకు అడ్డుపడి ధాతుశక్తిని కణములలో వ్యాపించ నీయదు. గడియారపు మరలో మన్ను పేరుకొన్న యెడల గడి యారము సరిగా పనిచేయుటకు ఎట్లా అభ్యంతరము కలు గునో అట్లే దేహంతరవయవములలో రోగవదార్థము పేరు కొని ధాతుశక్తిఅంతలా వ్యాపించనీయక, అభ్యంతరముపెట్టును. అంతరవయవములలో నే ఒకక అవయవము ఎక్కువ తక్కువగా పనిచేసినా మొత్తమంతా చెడుతుంది. మందువైద్యులు బలహీనులకు, మాంసము, కోడిగుడ్డును, మసాలాలను తాగాబలము గాగలందుకు పెట్టుతారు. వీటిని జీరయంత్రము సరిగా జీర్ణించుకొనలేకపోయినపుడు ఇది రోగవదార్థముగా పేరుకొని పోవుచున్నది. అందువలననే ధాతుశక్తితగ్గిపోయి

రోగ్యమేర్పడుచున్నది. అనవసరమైనవి తినుట చేత, రోగమువస్తే మాంసాదులు తినుటచేత రోగములుపోయి బలవంతులగుదురని మందువైద్యులు భ్రమపడుచున్నారు. ఇది తప్పు. ఎందుకనగా అనవసరపదార్థములు తినుటచేత వారిజీర్ణయంత్రములు చెడినవి. సరియైన పరిస్థితిలో లేవు. ఎంత బలకరమైన ఆహారమొసంగిననూ వారి జీర్ణయంత్రములు ఈ ఆహారమును జీర్ణించుకొనలేవుగాన మిగిలిపోవును. మొదట బాధే యిప్పుడునూ, తటస్థపడును. అదీగాక వస్తువులబలమునుబట్టి దేహమునకు బలమురాదు. జీర్ణయంత్రముయొక్క పటుత్వమునుబట్టి బలము వస్తుంది.

పైవిధముగా రోగపదార్థముపేరుకొని అనారోగ్యము గలిగినపుడు ఈ రోగపదార్థమును బయటకు పంపివేయవలయును.

ఈ అన్యపదార్థమును వెడలగొట్టుటకు జలచికిత్స ప్రక్రియలు, మర్దనచికిత్స ప్రక్రియలు అత్యంత ఉపయోగకారులగును.

రస, రక్త భాగములు సరిగాలేకపోవుట.

రస, రక్త భాగములు సరిగాలేకపోవుటచేతను రోగము వచ్చునని లోగడనే చదువుకొన్నాము. మనముతిను ఆహారము మొదట రసముగా మారి తరువాత రక్తమగును. రసము, రక్తము క్రమముగా ఉండవలెనంటే ఆహారముయు క్రమపడినా నుండవలయును. రసాయనశాస్త్రము పను నెనిమిది ధాతువులును కనుగొనినది. దేహయంత్రము సరిగా పనిచేయవలెనంటే

యీ ధాతువులు ఎక్కువ తక్కువలు గాకుండా యుండాలి. ఇవి సరిగా నున్నంతవఱకు దేహము ఆరోగ్యముగానుంటుంది. ఈ సమ్మేళనములో ఏయొకటి యెక్కువైనా, తక్కువైనా రోగమే సిద్ధము.

దేహములోని అవయవములకును రస రక్తములే ఆధారములు. కణములుగాని అవయవములుగాని క్రమముగా పనిచేయవలెనంటే రస, రక్తములు శుభ్రముగా నుండాలి. దేహపోషణకు అవసరమైన పదార్థమునే తినాలి. ఆగ్రతుకముగావచ్చిపడు రోగముల వదలిపెడితే దేహమునకుకలుగు ప్రతిరోగము రక్తములోని దోషమువలననే వచ్చుచున్నది. దేహపోషణకు అవసరమైన ధాతువులు లోపించిరట్లు వెంటనే తెలుస్తుంది. దేహపోషణకు అవసరమైన లోహాలవణములు మనము తినుఆహారములో లేవనివెంటనే తెలుస్తుంది. దేహములో తయారగు మలినములు బయటకుపోక, లోపలనే నిలువయుండును. ఏపదార్థములో సేంద్రియలవణములు సహజ, రూపములో నుండునో తెలిసికొనుటలోనే కష్టమున్నది.

రోగపదార్థమెట్లు పేరుకొనును?

ధాతుశక్తి తగ్గి పోవుటచేతను, రస రక్త భాగములు సరిగానుండక పోవుటచేతను రోగపదార్థము పేరుకొనును. రోగపదార్థము పేరుకొనుటతో రోగము వచ్చుచున్నది. రోగపదార్థము పేరుకొనుచున్నదనగానే అరగని పదార్థము నిలబడిపోతున్నదని వెంటనేద్యోతకమగుతుంది. మనముతిను ఆహారములో కర్బను, హైడ్రజనులు ఎక్కువగుట చేతను,

మాంసకృత్తులు ఎక్కువగుటచేతనూ, దేహమునుండి బహిష్కరింపబడవలసిన అన్యపదార్థమునకు అవసరమైన సేంద్రియము లోహలవణములు మనముతిను ఆహారపదార్థములలో లేకపోవుటచేతనూ, రోగపదార్థములు శోషలనేనిలచి యుండి చేరుకొనుచున్నవి.

తరుణ, కాలికరోగములగూర్చి యింకా విశదముగా తెలిసికొనేటప్పుడు ఈ రోగపదార్థమును గూర్చి యింకా విశదముగా తెలుసుకొందాము.

దేహములో తయారగు విషవాపులు బయటకు పోనపుడు దేహమునకు ప్రమాదముగలుగును. ఈ విషవాయువులకన్నమందులు మరింతహానినిచేయును. అందును ఖనిజములగురస, గంధకాదులను సేవించినపుడు అవి దేహమునుండి బయటకు వెడలుట దుర్లభము. దేహములో నిరంతరము తయారగు విషవాయువులు బయటకు వెడలిపోయి బయటి గాలిలో నుండు ప్రాణవాయువు లోనికిపోతూంటే దేహము ఆరోగ్యముగా ఉంటుంది. బయటకు వచ్చుటకుగాని, లోనికిపోవుటకుగాని యెట్టి అభ్యంతరములు గలిగినా ఆరోగ్యముచెడుతుంది. మలినపదార్థమును బయటకుబంపి, ప్రాణవాయువును లోనికి పంపు వ్యాపారముక్రీడ లన్నియు ఆరోగ్యమును కృద్ధిచేయుటకే ఉపయోగపడును.

లోపల చేరినరోగపదార్థము ప్రిణశక్తిని అంతటా ప్రవహించనీయదు. రస, రక్తములను ప్రవహించనీయదు. ఆహారపదార్థములను పచనముకానీయదు. దేహములో తయారగు

రగు మురుగును బయటకు పోసేయదు. రోగభద్రార్థముగా మందులనూ దేహమునకు చేయని అవకారములేదు.

మా న సి కో ద్రో క ము లు

ధాతుశక్తి తిన్నగా ప్రవహించకపోవుటకు మానసికోద్రోక ములుకూడా కొంతవఱకు కారణమే. భయము, కోపము, క్రోధము, దిగులు మొదలగు వానివలన లోపలికండరము లన్నియు ముడుచుకొనిపోవును. కణములన్నియు విచ్చిన్నమై పోవును. రక్తప్రవాహమునకు అవరోధముగలుగుటచే ధాతు శక్తి సరిగా వ్యాపించదు. అసహనము, ముకోపము, భయము మొదలగువాని వలన నరములయందు విపరీతమైన వేడిగలిగి మానసిక వేదనము గలుగును. ఆత్మవంచనమే మనోరోగ ములకన్నిటికిని మూలము. మానసికోద్రోకముల వలన రోగ ములెట్లు వచ్చేదీ వాటి నెట్లా నివారణచేసుకొనేదీ మరొక పుస్తకములో తెలిసికొందాము. భయము, కోపము, క్రోధము మొదలగు ఈర్ష్యాభావములు మానసికా వేదనను కలిగించి ధాతుశక్తి సరిగా వ్యాపించనియక జనారోగ్యము నెట్లుగలి గించునో? అట్లనే సంతోషము, ఉత్సాహము, వమ్మకము నరములలో ఉద్దీపనమును కలుగజేసి ఆరోగ్యమును వృద్ధి చేయును. దైహికమార్పులకును మనస్సునకును ఎట్టి సంబంధముగలదో తెలిసికొందాము. మానవదేహము వివిధకణ ముల సమూహము. అని లోగడనే చదువుకొన్నాము. జీవశక్తి వలననే యీ కణములలోని యెలక్ట్రానులు కదులుతున్నవి. మానవదేహమున కలుగు మార్పులన్నియు సూక్ష్మదేహము

నకు గలవు. విద్యుచ్ఛక్తి యొక్క సవ్యాపనవ్యాగ్రముల సమన్వయమే ఆరోగ్యమని మనమిదివఱకే తెలిసికొన్నాము. ఈ సవ్యాపనవ్యములను చెడగొట్టు ప్రతి అభ్యంతరమును ఆరోగ్యమును చెడగొట్టును. ఈ సంగతిని తెలిసికొనినతరువాత రోగమునుగూర్చి మనమింత ఆందోళనపడ నవసరములేదు. అణువు సిద్ధాంతమునకు పూర్వము దేహమంతా విడగొట్టటానికి వీలుపడని పదార్థమనియు, మార్పుటకు వీలుపడదనియు, అనుకొనుచుండెడివారు. ఆరోగ్యముచెడి రోగమువచ్చినపుడు ఈ మొత్తం దేహానికి ఏమిచెయ్యవలెనా అని ఆలోచించుచుండెడివారు.

అణువు సిద్ధాంతమును కనుగొనిన తరువాత ఈ శ్రమ తగ్గిపోయినది. దేహములోని ప్రతి అవయవము అణువుల సమూహమేనని, యీ అణువులును ఎలక్ట్రానుల సమూహమని యీ ఎలక్ట్రానులు వేగముగా ఒక దానిచుట్టును మరియొకటి తిరుగుచుండుననియు తెలిసికొన్నాము. కొన్ని ఎలక్ట్రానులు కలిసి అణువగును. కొన్ని అణువులు కలిసి కుటికలగును. కొన్ని కుటికలు కలిసి కణమగును. కొన్ని కణములు కలిసి అవయవమగును. కొన్ని అవయవముల కలయికయే మానవదేహము. మనకగ్గుపడు స్థూలదేహమంతయు అణువుల సమూహమగుటచే ఆహారముగాని, మందుగాని, మరియేయితర భావములుగాని దేహము మొత్తమునకేగాక ప్రతి చిన్న కణములోను గలుగును.

మనుష్యునకును దేహమునకును గల సంబంధమును గూర్చి ప్రాచీన నవీన సిద్ధాంతములకును తేడాగలదు. పూర్వపు

సిద్ధాంతము ప్రకారము దేహముచెప్పినట్లు మనస్సు నడచు చుండెను. ప్రతిభావముకూడా ముందుగా భౌతికముగా కనబడిన తరువాతనే మనస్సునందు కలుగును. పరిశోధనల ప్రకారము ప్రతిభావము ముందుగా మనస్సులో గలిగి తరువాత భౌతికముగా వ్యక్తమగును. అనుభూతమగును. మనస్సు, దేహము, వాటిసానములలో ఉండటచే అల్లకల్లోలముగ ఉండును. దైహిక శక్తులన్నియు తమఅధికారికి అనగా మనస్సుకు లోబడియే ఉండును.

రోగా ద్వైతము

రోగముయొక్క దశలనుగురించి గతపేజీలో చదివి యున్నాము. వీటిఅంతర్దశలను అందునూ వంశపరంపరగా వచ్చు రోగచిహ్నములను గూర్చి తెలుసుకొందాము.

వంశపరంపరగా వచ్చునట్లే రోగానికి ప్రధానకారణములని మనకు తోచవచ్చును. కాని అవి నిజముగాదా. తల్లిదండ్రులలో ధాతుశక్తి బాగుండిన రస, రక్త ధాతువులు సరియైన భాగములలో నుండేవారికి గలిగిన సంతానముగూడా శక్తిమంతులుగాను, ఆరోగ్యవంతులుగానూఉంటారు. గర్భధారణ కాలమందును, శిశువుజనించిన తరువాతను ఆరోగ్య సూత్రములను విధిగాఆచరిస్తే శిశువు ఆరోగ్యము బాగుంటుంది. వంశపరంపరగావచ్చే రోగాలేమీరావు. పిల్లలకు మొండి రోగాలేమైనా వచ్చినాయంటే అవన్నీ అపిల్లల తలిదండ్రులు బుద్ధిపూర్వకముగా గాని, ప్రమాదవశముచేగాని ప్రకృతి నియమము

మములను ఉల్లంఘించి యుండాలి. లేకపోతే అటువంటి రోగా లేమీరావు.

పురుషునిశుక్లము, స్త్రీశోణితముతో కలిసినపుడుబిందు నేర్పడి గర్భధారణకాలమందు శిశువుగా మారుచున్నది. మానవ దేహమునకుగల లక్షణములు కణమునకును, మైకో జిమాకును ఉండుటచే ఆ లక్షణములే శుక్లమునకును, శోణితమునకును ఉండును.

అప్పుడే పుట్టినశిశువు కనీనికలనుచూస్తే శిశువు అవయవములోని లోపములేగాక, తల్లిదండ్రుల దేహములలోని అవయవములలోని తేడాలుకూడా కనబడుతాయి. ఈశిశువును ప్రకృతి సూత్రములకు వ్యతిరేకముగా పెంచితే ఆయా అవయవములలోని లోపములు ఎక్కువగుతవి. కనుకపాప చుట్టునుండు కనీనికనుచూచి యీ అవయవములు ఎంత రోగగ్రస్తములై నదీ తెలుసుకొనవచ్చును. శిశువువ్యాధులుగా మూడు బయలుదేరి శాలిక వ్యాధులుగా పరిణమించి కష్టసాధ్య ములగుచున్నవి. అయితే యీరోగాలవారి పిల్లలు కూడా రోగులుకావలెగదా అంటారేమో? రోగిష్టి తల్లిదండ్రులకు గలిగిన సంతానము రోగులు కానవసరములేదు. కాని పిల్లలలోని ఆయా అవయవములు మెతకగానే (లోపభూయిష్టముగానే) ఉంటాయి, తల్లిదండ్రుల అలవాట్లు ఈపిల్లలకువస్తే ఆయా రోగాలుకూడా రాకతప్పవు. ప్రకృతిసూత్రములకు అనుగుణముగా ఈ పిల్లలను పెంచితే తల్లిదండ్రుల రోగా లేమీ వీరికిరావు. ఆరోగ్యవంతులుగానే యుంటారు. పైన చెప్పిన వాక్యములన్నియు ప్రమాణపూర్వకములు. కల్పిత

గాధలుగావు. అమెరికాలో ఇట్లు పెరిగిన పిల్లలు చాలా మందిగలరు. వీరిసంతానము కూడా రోగమూ, రొప్పిలేకుండా ఉన్నారు. తల్లిదండ్రులు తమ బాధ్యతను గుర్తించాలంటే, జవాబుదారీని వహించాలంటే, తాముబాధపడు తున్నప్పటికినీ తమ పిల్లలకు మాత్రము ఆ రోగములు రాకుండా కాపాడాలి.

స హ జ ని రో ధ ము

రోగముయొక్క అంతరళలనుగుఱించి తెలిసికొన్నాము. ఈ అంతర్దశా ఫలితములే క్రిములు, కీటకములు, పరాన్న భుక్తులు, పుండ్లు, మంటలు, చర్మవ్యాధులు, జ్వరము మొదలగునవన్నీ.

మందువైద్యమంతా సూక్ష్మజీవితోనేయున్నది. వాటిని చంపుటకే కొత్తమందులను కనుగొనుచున్నారు. దూర్ఘదర్శనీ యంత్రంతోచూస్తే కొన్నిరోగాలలో సూక్ష్మజీవులు కన బడ్డాయి, దీనిని పురస్కరించుకొనే దాదాపుగా అన్నిరోగాలు సూక్ష్మజీవులవలననే కలుగుతాయని శాస్త్రవేత్తలు నిర్ణయించారు. ఇంతేకాక వేరువేరురోగాలు వేరువేరైన సూక్ష్మ జీవులవలన వస్తాయని నిశ్చయించారు. దీన్నిబట్టిచూస్తే మన బ్రతుకంతా సూక్ష్మజీవులమీదనే ఆధారపడింది. వీటి ఆగ్రహానుగ్రహములమీదనే మనము నిలబడుచున్నాము. మన బ్రతుకంతా ఆగంతుకముగానే ఉంటుంది. వీరి సిద్ధాంతముప్రకారము ఆరోగ్యములను మానవ మాత్రులు చేయగలిగినదేమి లేదు.

మందువైద్యమంతా యీసూక్ష్మజీవులను చంపుటకు విషాన్ని కనుగొనుట కేర్పడినదేను.

ప్రకృతివైద్యమునకును, మందువైద్యమునకును ఎట్టి సంబంధమును లేదు, పైకిమాత్రము ఒకటిగానే కనపడుతాయి. రోగోత్పత్తినిగూర్చికాని, రోగనివారణను గూర్చికాని, ఈ ఉభయ వాదులకును ఏకాభిప్రాయము లేదు, రోగానికి సూక్ష్మజీవులు కారణమంటారు మందువైద్యులు. రోగానికి రోగపదార్థమంటారు ప్రకృతి వైద్యులు. మనము పీల్చు గాలిలోని దుర్గంధమువలనను రోగమురావచ్చును. రోగపదార్థములోపల పేరుకొనిన కణాంతర్భాగమైన మైకోజిమాలకు పోషకమగుట చేతనే నా రోగమురావచ్చు. ఈ మైకోజిమా లే వృద్ధియై బాక్టీరియాలగుతవి. ప్రకృతి చెడుద్వారానే మంచిని కలుగజేస్తుంది. రోగమువస్తే రోగపదార్థము వెడలిపోతుందని సంతోషించాలిగాని, యేడ్వరాదని చెప్పమాటలలోని అర్థమిదేను. మైకోజిమాలు అన్ని జీవపదార్థములలోనుగలవు. నిరీవమైన పదార్థములలో కూడా మైకోజిమాలుగలవు. బాక్టీరియాలోని అంతర్భాగమైన మైకోజిమా లే రోగపదార్థముండి వాటికి పోషణదొరకే యెడల ఆపదార్థమునుతిని పెద్దవై రోగమును గలిగిస్తాయి. రోగపదార్థములేని యెడల ఆమైకోజిమా లే మంచిపదార్థమునుతిని ఆరోగ్యదాయక మగుతవి.

బ్రాఫెనర్ బీఛాంపు చెప్పిన రోగజీవులు దేహమునకు మంచినే చేస్తాయిగాని చెడును చెయ్యవు. సిద్ధాంతము ప్రకృతి శాస్త్రమునకు అనుకూలముగా నున్నది. స్నేహితుల నూదిరిగా రోగాలు వచ్చిపోతాయిగాని దేహమునకు ఏవిధమైన హానియుచేయవు. ఈరోగజీవులన్నియు రోగపదార్థమునుండి

పుట్టిన ఫలితములేగాని రోగమునకు కారణములుమాత్రము కావు. మందువైద్యము వారిమాటే నిజమైతే సూక్ష్మజీవి ఆగ్రహమును బట్టి మానవజాతిఅంతా యిదివఱకే నామరూపాలు లేకుండా పోవాల్సింది.

రోగజీవులనుండి వచ్చు రోగముకన్న రోగము బయటనుండి వస్తుందంటే భయమెక్కువగానున్నది.

మా చికిత్సాలయమునకు అనేకమంది రోగులు వచ్చే వారు. వారందరికి రోగమేమిటిఅంటే, రోగజీవులు బయట నుండి వచ్చి తమ్ము ఆవేశిస్తాయను భయము. సర్వకాల సర్వా వస్థలయందును ఈభయమే వారిని ఆవేశించి యుంటుంది. రోగ పదార్థమునుండి రోగజీవులు పుట్టుతాయని రోగపదార్థము లేక పోతే రోగమురాదని వారికి తెలియదు.

మైక్రోజిమాలు అంతటా వ్యాపించియే యున్నవి. మనము పీల్చేగాలిలోఉన్నవి. త్రాగేనీళ్లలోఉన్నవి. తినేఅన్నములోఉన్నవి. మనదేహములోనే ఉన్నవి. మన ప్రయత్నమంతా ఈ జీవులను చంపుటకుకాదు. సరియైన వాతావరణమును కలిగించి మైక్రోజిమాలు ఆరోగ్యవంతముగా వృద్ధి పొందు నట్లుచేయును.

మైక్రోజిమా వృద్ధిపొందుటకు అనుకూలమైన రోగ పదార్థమును బహిష్కార్యవయముల ద్వారాను మలకోశ, మూత్రకోశముల ద్వారాను, చర్మముద్వారాను, నాసికారంధ్రములద్వారాను బయటకు పోవుటకు వీలగునట్లుచేయుట. ఈ పద్ధతినికాక, వేరుమార్గములను తొక్కిలిమా, అంటే

రోగమొక్కువగుటయేకాని తగ్గనుమాత్రము తగ్గదు. ఆరోగ జీవులను చంపుటకై, మందులూ మాకులూ గొంతులో పోయుటచే ఆరోగ జీవులకు మరింతపోషక వదార్థముచేరి మరి యొక్కువగుటచే రోగజీవులు బాగా వృద్ధిపొందుతవి. కాని తగ్గవు. మందువైద్యమువలెగాక ప్రకృతివైద్యమంటే రోగ జీవుల అభివృద్ధికి పోషణకు మూలకారణమైన రోగవదార్థ మునే బహిష్కార్యావయవములద్వారా బయటకు పోవునట్లు దేహతత్వమునకు సాయముచేస్తుంది. దేహములోని మాలిన్యములవలన రోగము పుట్టుచున్నది. ఈ మాలిన్యములను తొలగిస్తే రోగముదారిని రోగము పోతుంది. దేహములో నిర్మాణశక్తికి అనుకూలముగానుండి దేహమునకు హానిచేయు యేదికీర్తి అయినను ప్రకృతి వైద్యములోని కేవలము. రోగ వదార్థము తొలగించకుండా, రోగజీవులనుచంపుటకుమందులు వాడుట శోచనీయము. ఇంటిలో దుమ్ము పేరుకొనిపోయి చీమలు, దోమలు, ఎక్కువైపోతే వాటిని ఊడ్చి అవతల పారపోయకుండా వాటిమీద పినాయలు చల్లునట్లున్నది. ఇట్లు శుభ్రపరచాలంటే తలుపులూ కిటికీలు తెరచి వాటినిన్నింటిని ఊడ్చి బయటపారపోస్తామా లేక తలుపులు కిటికీలు మూసియుంచే యింట్లో మాత్రము పినాయలుచల్లితపినాయిలో వాసన పోవుటకు సాంబాణి కర్పూరముల వెలిగిస్తామా. నిజంచెప్పాలంటే పినాయలుగాని మరియే యితరమందులు గాని క్రిమికీటకాదుల నెక్కువచేస్తాయి. రోగాన్నికలుగజేస్తాయనే సూక్ష్మ జీవులు అనారోగుల దేహములలోనేగాక ఆరోగ్యవంతుల దేహములలో కూడా ఉన్నాయన్నది.

గతి సూక్ష్మజీవుల గూర్చి పరిశోధనలుచేసిన శాస్త్రజ్ఞులంతా వప్పుకొన్నదేను. ఒక ప్రఖ్యాత ఫ్రెంచి శాస్త్రజ్ఞుడు చెప్పాడు గదా! రెండు నెలల పిల్లలనోట్లో ముడువైద్య శాస్త్రమునకు సంబంధించిన రోగములన్నింటిని కలిగించే అన్నిరకాల సూక్ష్మ జీవులూ ఉన్నాయని. ఇదేగాక త్వరోగము యొక్క వృద్ధి త్వయములను కనుగొనుటకు ఫ్రెంచి గవర్నమెంటువారు ఒక శాస్త్రజ్ఞుని నియమించారు. రోము నగరములో జరిగిన అంత రాజీయ త్వరోగతత్వ మహాసభలో ఈ శాస్త్రజ్ఞుడు చెప్పాడుగదా! నేను పరీక్ష చేసిన బడిపిల్లలనందరి నోళ్ళ లోను నూటికి తొంభైయైదుమందిలో ఈ త్వరోగ సూక్ష్మజీవులు ఉన్నాయట.

మందువైద్యములోకూడా ఆస్లరు అందెవేసినచేయు, ఈ విషయమునుగూర్చి వారి అభిప్రాయమేమంటే శ్వాసాశయ వ్యాధులు, సర్పి, మొదలగు విషవ్యాధులకు సంబంధించిన సూక్ష్మజీవులు ఆరోగ్యవంతుల దేహములలోనూ ఉండును. ఒక వ్యాధి అందరకునూ కలగకపోవుటచేతనే అది వ్యాపించు టకు అభ్యంతర పెట్టు సహజ నిరోధము మనదేహములోనే కలదనియు బాక్టీరియా ఒకటే రోగమును కలిగించలేదనియు ధృవమగుచున్నది. మానవజాతికి వంశానుగతముగా రోగము లన్నీ రావలెనను నియమములేదుగాని ఆయాఅవయవము లోని పటుత్వము తగ్గియుంటుందని మాత్రము మనము తెలిసికోగలము. రోగప్రవణత ఉంటుందని మాత్రము చెప్పుక తప్పదు. మనతల్లి, తాతలు చాలా తరములనుండి ప్రకృతి సూత్రములప్రతిక్రిమించుటచేతను, మందులను సేవించుటచేతను,

తరుణరోగములను అణచివేయుటచేతనూ, కొత్తకొత్తరోగములు విచిత్రరూపములో వచ్చుచున్నవి. ఇన్నిరోగాలు పిల్లలకు, తండ్రిలకు గలిగినా ఆరోగాలన్నీ వారినంతటికి రావలెనను నియమములేదు. రోగప్రవీణతమాత్రము ఉండవచ్చును. మంచువైద్యమువారి సిద్ధాంతముప్రకారము రోగములుసూక్ష్మజీవులనుండేవస్తే యీ అంటురోగాలు అందరకు కలుగవలసినదేగా. కాని చాలా కొద్దిమందికే యీరోగాలు వస్తాయి. జగన్మాతయగు ప్రకృతి తన సహజనిరోధమువలననే మానవలోకమంతా యీబాధల పొందకుండా చేస్తున్నది. ప్రకృతిలోనే అనగా ప్రతి మానవ దేహములోనూ రోగమును నిరోధించు శక్తి గలదని ప్రవిధముగా మనకందరకును తెలియుచున్నది. చికిత్సాలయములోని లెక్కలు కూడా యీ సహజనిరోధమున్నట్లు తెలియజేస్తాయి. ప్రకృతిలోని యీ సహజనిరోధమును మరొకవిధముగాను. మనకు తెలుస్తుంది. వ్రణ రస టీకాలు ఎలుకలకును, చుంచులకునూ వేస్తే యీ వ్రణములు వృద్ధిలయి వాటిలోకొన్ని మాత్రమే చనిపోయినవి.

ఒకేరోగము వదిమండికే వ్యాపించిందిఅంటే యీ వదిమండిలోనూ రోగప్రవణత ఉండాలి. రోగమువ్యాప్తినిపొందుటకు అనుకూలమగు వాతావరణముఉండి ఉండాలి. రోగప్రవణత ఉండాలంటే రోగము వృద్ధిపొందుటకు అనుకూలమగు రోగపదార్థముండాలని పెటేనే ద్యోతకమగుతుంది. ఇదే రోగద్వైతము. ఈ విషయమునే పెనుక ఆధ్యాత్మములో కూడ వివరించియున్నాము.

అంటురోగాలు ఎందుకు వస్తున్నాయి ?

పై విషయముల నన్నింటినీ నేను బహిరగ ఉపన్యాసములలో చెప్పచున్నపుడు నన్ను చాలామంది అడిగిసారుగదా రోగాలు బయటనుండిరాక దేహములోపలనే ఉద్భవిస్తాయని చెప్పుతున్నారుగదా! అయితే రోగము ఒకచోట నివసించే చాలామందికి వచ్చుటకు కారణ మేమిటి ?

దీనికి సమాధానమేమంటే ఒకచోట నివసించేవారందరు ఒకే రకమైనగాలిని పీలుస్తారు. ఒకేరకమైన ఆహారమునే తింటారు. అందువలన వారందరకును రోగపదార్థము ఒకేవిధముగా వ్యాప్తిని (మండమును) పొందుతున్నవి. అందువలన ఈ రోగపదార్థమునుండి ఒకేరకమైన రోగజీవులు పుట్టుతాయి. వ్యాప్తినిపొందుతాయి. వీరందరికినీ ఒకే రోగము పుట్టుతుంది.

ఇంతేగాక రోగమువచ్చుటకు మనకు తెలియనికారణాలుకూడా కొన్నియుండవచ్చు. వాతావరణములోనిలోపాలవలననూ రావచ్చు. జ్యోతిశ్శాస్త్రమునకు సంబంధించిన కారణాలవలననూ రోగాలు రావచ్చును. ఖగోళశాస్త్రమునకు సంబంధించిన లోపాలవలనను రోగాలు రావచ్చు.

ధాతుశక్తి తగ్గిపోతే రోగాన్ని నిరోధించే సామర్థ్యమెట్లు తగ్గిపోయేదీ. క్రిమికీటకాదు లెట్లు వృద్ధి పొందేదీ లోగడనే చదివయున్నాము.

రోగపదార్థము చేరిన స్థానాన్నిబట్టి రోగానికిపేరు పెట్టారు. చిన్న పేర్లులలో రోగపదార్థము పేరుకొంటే సన్ని

పాత జ్వరము వస్తుదన్నారు. ఉపరితిత్తులలో రోగవదార్థము పేరుకుంటే శ్వాసాశయవ్యాధులు వస్తాయన్నారు. తలలో గాని, వెన్నుపాములోగాని రోగవదార్థము పేరుకొంటే ఆ రెంటికీ సంబంధించినయేదో మజ్జాగతజ్వరము వస్తుదన్నారు.

డా. పెట్టిన్ కాఫర్ వియన్నా విశ్వవిద్యాలయ వైద్య శాస్త్రవేత్త, సిద్ధహస్తులు. రోగజీవులే రోగముల కలుగ జేయవని వీరు గట్టిగా వాదించారు. ఇదే అభిప్రాయమును వీరు తమ యువన్యాసములలోను, వ్రాతలలోను విశదపరిచారు. ప్రత్యక్ష ప్రమాణములతో చూపించారు. ఒకరోజున ఉపన్యసిస్తూ ఒకగ్లాసెడు రోగజీవులను త్రాగారు. కొద్దివికారముగలిగిందిగాని యేమీ బాధనుగలిగించలేదు. బాగా ఆరోగ్యముగా నున్నవారు టీకాలు వేయించుకొన్నా, మందులుత్రాగినా వారినేమీ చేయవన్నారు. రోగమునకు అంటు తనమేయుంటే వీరినందరినీ యీ రోగజీవులు బాధించవలసి నదేగా. మరొక ఉదాహరణమును చెబుతాను, డాక్టరు రోడరు మండ్ విసాకన్ సిక్కు-రాష్ట్రానివాసి. వీరు చాలా పరిశోధనలను జరిపినారు. దేహము ఆరోగ్యముగా ఉంటే యెంత రోగమున్నచోట్లకు పోయినా రోగమేమీ అంటదనిపిస్తే తెలియపరచారు. నిరారణగా తానే మశూచికపుత్రము వేయించుకొన్నారు. ఈరోగము అంతటా వ్యాపిస్తుండనైనను మెంటువారు భయపడి ఏరిని నిర్బంధములో ఉంచినా రోగము రోగము రానూలేదు. మరెవరికి అంటరూలేదు. సామర్థ్యము ఇకను స్వీయవృత్తాంతమును తెలిసికొందాడనుకదా ర త్పాలయములో పనిచేసే మేముదరమూ అనేకసంఖ్యగా విరి

నుండి అంటువ్యాధులు కుదురుస్తున్నాము. అనేక రోగాలవారు మా ఆసుపత్రికి వస్తున్నారు. అటువంటి రోగము మాలో ఎవరికిన్నీ రాలేదు. ఒక తల్లివకూడా రాలేదు. దేహాన్ని లోపలా బయటా శుభ్రపరచుకొంటే రోగమేమీ రాదు. ధాతుశక్తి తగ్గకుండా చూచుకోవాలి. రస, రక్తధాతువులను సరిగా నుంచుకోవాలి. బహిష్కార్యావయవాలు బాగా పనిచేసేటట్లు చూచుకోవాలి. పీటన్నిటికన్న రోగము వస్తుందేమోనన్న భయములేకుండా ఉండాలి. ఇవన్నీ చూచుకొంటే యేమోటికి పోయినా రోగమురాదు. కాస్త కూస్తలను దేహమే సరిచేస్తుంది.

విషపురుగులను గూర్చి కూడా, తెలిసికొందాము. వేసవికాలములో నిత్యమూ తేలుకుట్టిందనో, మంత్రిగబ్బకద చిందనో, పాము కరచిందనో అనేకమంది వస్తుంటారు. పీటిని గూర్చి యేదో విచిత్రముగా చెప్పుకుంటారు. విషపురుగులుకరచిన వారందరూ చస్తారనే చెప్పుతారు. ఇక కరచినా నూటికి రెండువఱకే చస్తారుమిగిలినవల్లందరూ బ్రతికేవారే. ఇట్లు అనేక పిచ్చినమ్మకాలు ఉంటాయి. పీటినివదలిపెట్టుటసామాన్యమా? పాముకరిస్తే విస్తీర్ణమువృద్ధము మంచిదికాదా? అని చాలామంది అడిగారు. నిజంచెప్పాలంటే పాముకరిస్తే సంబంధపడుగురులోను ఎక్కువమంది విస్తీర్ణసారాయిలవలననే ప్లీరు. బాగ్మి, సారాయిలు ఘాతన మందులని మెట్లు కొంతుకలో పోస్తున్నారు. అందువలననే వారూ చస్తూ లోగడనే పాముకరిస్తే చచ్చేవాళ్లు చాలా కొద్దిమందేనని నిజసముదయము తెలియదు. ఈసంగతి తెలియకయే పెట్టారు. అది మందులకొరకు పరుగుతారు.

మామూలుగా వచ్చే రోగాలన్నీ యేమందు పోయి కుండానే నయమగుతాయి. ఒకటి, రెండురోజులు ఆలస్యము గాని అంతకన్న నేమీలేదు. ప్రకృతిలోనే యీ శక్తి అంతయున్నది. అది తెలుసుకోకనే యీ బాధలన్నీ జంతువిషాలను దేహానికి హానీమీ కలుగకుండా ప్రకృతే బయటకు నెట్టుతుంది. కొద్ది కలుమడి వేసే పంచదార నీళ్ళు సారాయిగా మారిపోతాయి. అట్లే రోగజీవులుకూడా రోగపదార్థముయొక్క ఫలితమేగాక, రోగపదార్థముయొక్క ఉత్పత్తిని కారణభూత మగుచున్నవి. రోగజీవులు అన్యపదార్థమునందే పుట్టి అందులోనే నాశనమగుతాయి. రోగపదార్థమును గ్రుంగివేయును గాన ఇవి ఒకవిధముగా దేహానికి మంచినే చేస్తున్నాయి.

కలుమడిలోని సూక్ష్మజీవులు నీళ్లలోని పంచదారను సారాయిగాను, అంగరాష్ట్రముగాను మార్చివేయును. ఈ మురుగు ద్రవములోనుండి వచ్చినసారాయియే కలుమడి జీవుల పెంపును నాశనముచేస్తోంది, మురుగులోనుండి పుట్టిన సూక్ష్మజీవులను పులిసిన మురుగే హరింప జేస్తుంది. అయితే రోగమును వారించేమందులు కూడా మంచిపనే చేస్తాయి గదా అని మీరడుగవచ్చును. ఒక తేడా మాత్రమున్నది. దేహములోని రోగపదార్థమును బయటకుపంపువలకు ప్రకృతి ఊరుకొనదు. మందులన్ననో ధాతుశక్తినితగ్గించిరోగము సరిగా వృద్ధిపొందకమానుపే అణచివేస్తుంది. ప్రకృతి సామర్థ్యముకన్న మందుసామర్థ్యము ఎక్కువగుటచే రోగపదార్థమును బయటకుగెట్టు పనిని ప్రకృతి తాత్కాలికముగా విరే

మించుకొంటుంది. అప్పుడు రోగము నయమైనదని తలంతుము. దేహములోని ధాతుశక్తి ఒకింత బలపడగానే, ప్రకృతిలో కలచేరిన మందును వెనుకటి రోగవద్ధార్థముతో బయటకు నెట్టుటకు ప్రయత్నము చేస్తుంది. అప్పుడు రోగము తిరగపెట్టినదందుము. శవతత్వమెరిగినాడని పాతవైద్యునిదగరకు వెళ్ళుదుము. ఆవైద్యుడు వెనుకటికన్న ఘాతైన మందును ఎక్కువ మోతాదులుగా వాడుతాడు. ఈ దెబ్బతో ప్రకృతి యెక్కుటికీ తలెత్తలేకుండా పోతుంది. ఇవే కాలికరోగములు. వీటితో మొదటికే మోసము వస్తుంది. ఈ విషయములను రాబోవు అధ్యాయములో విశదముగా తెలిసికొందాము.

ప్రకృతికి అనుగుణమైన మార్గములో రక్తమును వృద్ధి చేసి బహిష్కార్యవస్తువులకు తోడుపడి బహిష్కరణక్రియను వృద్ధిచేసినయెడల రోగజీవులు కలుగనే గలుగవు. ఇదే సరియైన ప్రకృతి వైద్యము. వట్లొ పేడి పుట్టగానే ఆ పేడి యెట్లాపోతుందనిగాదు మన ప్రశ్న. ప్రకృతియే పేడిని తగ్గించుటకు సాయపడాలని చూడాలి. మనము మాత్రము వాటికి అభివృద్ధికి నిరోధములు కల్పించకుండా ఉండాలి. ప్రకృతివైద్యమేమి చేస్తుందంటే ఆహారనియమముననుగుణపవాసములను, జలచికిత్స వ్రోక్రియలతోను, మిగిలిన యితరచికిత్సా ప్రక్రియలతోను పైకనులను సాధించవలెను.

పైనచెప్పిన వ్రోతలవల్ల నేను శస్త్రవైద్యమును నిర్లక్ష్యము చేస్తున్నానని భావించవద్దు. శస్త్రవైద్యములో శోన్ని గుణాలున్నాయి. దోషాలుమాత్రము ఎక్కువ

ఉన్నాయి. అందరకూ యీసంగతి తెలిసినదేను. అంటు వ్యాధులు బయటనుండి వ్యాపించుటకన్న లోపలచేరినరోగ పదార్థమునుండి యొక్కవగా కలుగుతాయి. బయటనుండి రాకుండా చూచుకోవాలి.

ఈ అభ్యాసముంతా బ్రౌఫెనర్ బీఛాంప్ మైక్రో జిమా సిద్ధాంతమునకునూ, డా. పవెల్సు అభిప్రాయమునకును అనుగుణముగా వ్రాశాను.

ని వా రణ సూ త్ర ము లు

జ్వరమూ, మంటలూ నిష్కారణముగా రావనియు, నిర్దేశ్యతకముగాపోవనియు మనము తెలిసికొన్నాము. ఇవన్ని అరగకమిగిలిపోయిన పదార్థము యొక్క ఫలితములే.

ఆరోగ్యముగా ఉన్నంతవఱకు ఏమీబాధలేదు. సరి వడని పదార్థము లోపల చేరగనే బాధలన్నీ మొదలు పెట్టు తాయి. అదే రోగమువస్తే అన్నిరోగాలు నయమగుటవని 2000 సం॥ క్రితము సోక్రటీసు చెప్పినాడు. దేహములో అరగక మిగిలిపోయిన పదార్థమువలననే అన్నిరోగాలూ వస్తున్నాయనీ, రోగమువలన దేహము శుద్ధి అగుతుందనీ, మేము మొదటినుండి చెబుతునే యున్నాము.

దీని అంతరార్థము తెలిసికొని ప్రయోగిస్తే అన్ని రోగాలు నయమవుతవి. ఏకాస్త్రముచేయలేని సాయమును ఈ కాస్త్రముచేస్తుంది. రోగాద్వైతము, చికిత్సాద్వైతము ఇదేను జలుబు మొదలుకొని, మశూచికమువఱకుగల రోగములన్నీ అన్యపదార్థముయొక్క న్యూనాధిక్యములవలననే వచ్చుచు.

ష్టవి. సర్పి, ఉబ్బసము, క్షయ మొదలగునవన్నీ రోగవదారము యొక్క బాహ్యరూపములే. ఆరోగ్యసూత్రముల అతిక్రమించనివారికెన్నటిని యీ పాడురోగాలు రావు.

ఈరోగాలు మంచినే చేస్తాయిగాని చెరుపును చేయ వన్నపుడు ఈరోగాలువచ్చి యంతమంది యెందుకు చస్తున్నా? రని మీరడుగవచ్చును. ఈరోగాలతో చనిపోవుటకు రెండు, మూడు కారణాలు గలవు. (1) ధాతుశక్తి తగ్గిపోయి యుండ వచ్చు. (2) రోగవదార్థముబాగుగా పెరిగిపోయియుండవచ్చు. (3) వాడినమందు అపకారము చేయవచ్చు. ఈ మూటిబలము యొక్కటైతే రోగ్యరోధకశక్తి తగ్గిపోతుంది.

రోగము మంచికే వచ్చిందను అభిప్రాయమును మందు వైద్యమువారునూ ఒప్పుకొన్న జేను. ఇందులో విచిత్రమేమీ లేదు. రోగ నిర్ణయాన్ని సూర్పి నిన్నా నేడు వెలువడే పుస్తకాలన్నీ యిదే అభిప్రాయమును చెప్పు తున్నాయి. మందువైద్య గ్రంథములోని వాక్తలు ప్రకృతి వైద్యము వాక్తలకు అనుకూలముగానే యున్నాయిగాని, చేతలలోనికి వచ్చేటప్పటికి వేరుతోవను పోతున్నారు.

రోగము వచ్చిందంటే దేహానికి ఆ ప్రకారము జరుగు తుండు గాన మందు వాడాలంటారు. మాటలకూ చేతలకూ సంబంధములేదు. కాబట్టే, మందువైద్యమంతా వెర్రితలలు వేసింది.

కాస్త్రవేత్తలు తప్పతొవన పోయినపుడు కాస్త్ర మంతా తప్పకుండా వెర్రితలలు వేస్తుంది. సామాన్యజనమంతా యీ బాధలుపొందుతున్నారంటే చిత్రమేమీలేదు.

రోగము మంచికే వచ్చిందను మూలసూత్రమును ప్రకృతి వైద్యము విస్మరించదు. మందువైద్యులన్ననో రోగమువలన అవకారము జరుగుతుందిగాన మందులతో నయము చేయాలంటారు. ఈ నయముచేయుటనే అణచివేయడమంటారు ప్రకృతి వైద్యులు.

మానవజాతి ప్రకృతి నియమములును మారుచున్నంత వఱకును ఈ రోగములు తరచుగా వస్తూనేయుంటాయి. అవసరమే కూడాను. ఇట్లావచ్చినరోగాలు రోగవదార్థమును బయటకుపోకుండా లోపలనే అణచిపెట్టితే చర్మ వ్యాధులుగా రావచ్చు. కాయలు, కంతులు, గ్రంథులు కలుగవచ్చు. అతిసారము పుట్టవచ్చు. బయటకువచ్చు రోగవదార్థమును మందుతో అణచిపెట్టుతాయి. మన ప్రయత్నమెట్లున్నదంటే దేహాన్ని శుద్ధిచేయుటకు (ప్రకృతి) ఈ మురుగునంతనూ బయటకు పంపుతుంటే యీ మలినములనుబయటకుపంపము మేము మురుగులు లోపలనే అట్టెపెట్టుకొంటాము. దీనినైనా యెట్లాతీవ్రాతితీవ్రమైన విషయములతోను భూమినుండిత్రవ్విన రసగంధకాదులతోను. దీనిఫలితమేమంటే అగ్ని దేవునకు వాయుదేవుడు తోడయినట్లగుతుంది. ఇవే కాలికరోగాలుగా మారి మృత్యువును వెంటతెచ్చుకొన్నాయంటే మనమేమీ ఆశ్చర్యపడ నక్కరలేదు.

మందువైద్యములో విషాలెందుకుంటాయి ?

రోగోత్పత్తిని గూర్చి మందువైద్యమువారి అభిప్రాయమును, ప్రకృతి వైద్యమువారి తోవలను మనము తెలిసి

కొన్నాము. ఇకను నివారణనుగూర్చి యుభయవైద్యముల అభిప్రాయమును తెలిసికొందాము.

చక్రతివైద్యము చికిత్సాద్వైతమునే బ్రసాదిస్తుంది. దేహమునకు హానిచేయని ఉపవాస చికిత్సను, జలచికిత్సను, ప్రక్రియలను ప్రయోగిస్తుంది.

మందువైద్యమన్ననో అట్లుకాక రోగజీవులను చంపమంటుంది. ఈ రోగజీవులను చంపాలంటే విషములను కనుగొనవలసివచ్చింది. ఎంతత్వరగానయముచేయాలంటే అంతతీవ్రమైన విషాన్ని కనుగొనమంటుంది. కాలము గడచినకొలది ఈ విషఫలితముగా క్రొత్తరోగములు పుట్టుచున్నాయి. ఈ పాతరోగాలను త్వరగా నయముచేయుటకు క్రొత్తవిషాలను కనుగొనుటయేగాక ఈ క్రొత్తరోగాలను అణచిపెట్టుటకు కూడ క్రొత్తవిషాలను కనుగొనక తప్పక వస్తుంది.

ఎంతతేలికతేటలున్నను $2 \times 2 = 5 =$ అని మొదటలోనే తప్పువస్తే లెక్క-తప్పుతుంది. తప్పుసిద్ధాంతములను నమ్మి యీ సిద్ధాంతములమీదనే పెరిగిన యొక శాస్త్రమైనప్పటికినీ తప్పుతోడనే పోతుంది.

రోగాలను అణచిపెట్టుటకు మందులును, ఈ మందులు ఫలితముగా రోగాలును వందెములు వేసుకొని పెరుగుతున్నాయి. రోగము వచ్చినదనగానే మందులు పోస్తారు. ఈ మందులు రోగము వచ్చినదను స్పృహనే లేకుండా చేస్తాయి. బుద్ధి ముద్దుబారిపోవుటచే మన కాభావమే తోచదు.

బయటకు రాసీయక మందులతో అణచిపెట్టబడినరోగ పదార్థమంతా రక్తములోనే కలిసిపోతుంది. మంచుగడ్డనుకట్టి

జ్వరమును తగ్గింపజేయుట, శస్త్రచికిత్సతో రోగములనయము చేయుట మందువైద్యము కోటిలోనివే.

మందువైద్యులు ఫలితాన్నే కారణ మంటున్నారు. కడుపులో నొప్పి, కళ్ళమంటలూ, కాళ్ళతీపు మొదలగునవన్ని రోగాలూకావు. పనికిమాలిన పదార్థము లోపల పేరుకొని యుండుటచే దానిని బయటకు నెట్టుటకే వ్యక్తి సదాప్రయత్నముచేస్తుంది. బలహీనముగానున్న అవయవాల ద్వారా యీ బాధలను తెసియజేస్తుంది. పై బాధలకు మూలకారణమైన అన్యపదార్థమును తొలగిస్తే పై భాగములన్ని వాటంతట అవియే సమసిపోతాయి. దేహానికి ఏమీ హానిచేయవు. మందువైద్యులు ఈ ఫలితములనే కారణమంటారు.

ద్వివిధ ఫలితములు: ఏ చికిత్సాప్రక్రియకైనా రెండు ఫలితములుండును. మొదటిది క్రియాఫలితము. రెండవది ప్రతిక్రియా ఫలితము.

జలప్రక్రియల వలనకూ యీ రెండు ఫలితములున్నా కలుగును. మొదటకలుగు క్రియాఫలితము తాత్కాలికముగా ఉండును. ఎక్కువకాలము నిలువయుండదు. రెండవది వ్యతిక్రియాఫలితము. ఇది క్రియాఫలితమునకు వ్యతిరేకముగా నుండును. ఎక్కువకాలము నిలుచును, దీనినే ప్రతికార మందురు.

ఈ క్రియా ప్రక్రియ లను సహాయముతో ప్రకృతి శాస్త్రజ్ఞులు రాబోవు ఫలితములను చెప్పుగలరు. ఈ అభినవ వైద్యశాస్త్రమునకు ద్వివిధఫలితములు గల యీ చికిత్సా ప్రక్రియలే ఆధారములు.

జ్వరము

౭

జ్వరమూ మంటలూ మామూలుగా వచ్చిపోవు స్నేహితులే కాని వాటినిచూచి గాఢరా పడవలసిన భయమేమీ లేదు. బయటకు వచ్చే మలిన పదార్థమును ఆపకూడదని మనము తెలిసికొన్నాము. మురికి వదార్థము చూచుచు మార్గాలద్వారా బయటకు వెళ్ళిపోవుటకు మనము సాయము చేయాలి. అట్లాగయితే మురికి అంతా త్వరగా బయటకు వెళ్ళిపోతుంది. దేహము శుద్ధి అవుతుంది. కంటికి చెవికి కాలికి ముక్కుకు వేరే రోగములు లేవనియు, అన్నిటికి ఒకటే కారణమనియు, అన్నిరోగములు ఒకే చికిత్స మార్గముతో నయమవుతవనియు, ఆరోగ్యసూత్రముల యథావిధిగా ఆచరిస్తే అన్ని రోగాలూ అంతరించుననియు వ్రాకృతివైద్యము చెప్పుతుంది.

రోగ పదార్థము పేరుకుంటేనేగాని రోగము రాదు. అన్ని తరుణ రోగాలూ మురికిని వెళ్ళగొట్టే, దేహాన్ని శుద్ధి చేయుటకే వస్తాయి. పరిస్థితులన్నీ ఒకటిగా ఉంటే యీ రోగాల పుట్టుకకూడా ఒకటిగానే ఉంటుంది. తరుణరోగాలు దేహమున కేమీ కీడుచేయవు. పాశ్చర్య చెప్పినట్లుగాక సూక్ష్మజీవులవలన దేహమునకు హానికలుగదు. సూక్ష్మజీవుల వలన దేహానికి ఉపకారమే కలుగుతుంది. ఆరోగ్యదాయకమైన ఆహారమును తింటే యీ సూక్ష్మజీవులు రోగాన్ని వృద్ధి చేస్తవి. మనజీవనపద్ధతులమీదనే రోగారోగ్యములు రెండునూ

అధారపడును. నూతనజ్వరము లేమియుచేయలేదు. ప్రితిరోగము యొక్క పుట్టు పూర్వోత్తరముల తెలిసికొని అన్నిరోగముల పుట్టుక ఒకటే రకముగా ఉండునదీ, లేనిదీ, తెలిసికొందాము. ఇప్పటివఱకు వెలువడిన రోగ నిర్ణయ గ్రంథములు, జీవ శాస్త్రగ్రంథములు, రోగాన్నిగూర్చి యేమిచెప్పునో తెలిసి కొందాము.

రోగము యొక్క పుట్టు పూర్వోత్తరాలు

మందు వైద్యము వారి అభిప్రాయము :

మామూలుగా తిని తిరిగే మనిషికి రోగము వచ్చిందీ అంటే దేహములో ఏదో అభ్యంతరము ఏర్పడిందీ అన్న మాట. ఈ అభ్యంతరము రెండురకములుగా రావచ్చును. ఒకటి దేహములో పుట్టినదైనా కావచ్చు. లేదా బయట నుండయినా రావచ్చును. దేహములో పుట్టినదంటే దేహములో అనుక్షణము తయారగు మలినాలు బయటకు పోక లోపలనే నిలిచిపోవచ్చు. కుటికము చచ్చిపోయినా జ్వరము వస్తుంది. విరిగిపోయిన యేమి కలు దేహములో మిగిలిపోయినా నొప్పులు, మంటలు, పుట్టుతాయి. ఇంకాతే శారణాలవల్లనే నా జ్వరమురావచ్చు. బయటనుండివచ్చుటంటే విషములు మింగితే జ్వరములు కలుగుతాయి, మనము పీల్చే గాలిలోనుండే దుమ్మువల్ల నన్నారోగాలు రావచ్చు. పొర పాటున మింగిన రాయి, రసాయనములవల్లనన్నారోగాలు వస్తాయి. రోగవహారము ఉన్నపుడు రోగాలుఉన్న వ్రోదేశములకు పోయినా రోగాలురావచ్చు.

సాధ్యమైనంతవఱకు ప్రకృతి యీ మంటలను, జ్వరములనుండి వచ్చే అవడలను కాపాడుతుంది. ఎప్పుడైతే తన శక్తికి మించిపోతుందో, అప్పుడు ఏమీచేయలేక, ఊరుకుంటుంది. బయటి ఆఘాతముల వలనగానీ, లోపలి యిబ్బందుల వలనగానీ, రోగవదార్థము పేరుకొనినపుడు రక్తము బాగుగా వ్యాపించదు. ఇరుకుసందులనుండి పోవలసివచ్చుటచేత రక్తపు వేగము ఎక్కువై రక్తపుపోటు అధికమగును. రక్తవాహికలు ఉబుకును. శుద్ధరక్తము ప్రవహించే ధమనులు, మురికి రక్తము ప్రవహించే సిరిలు ఒకదాని ప్రక్కనే మరొకటి ఉండును. అందువలన, ఒకదానిలో రోగవదార్థము పేరుకొంటే, రెండవదానిలో, ఒత్తిడి కలుగుతుంది. ఇవికూడా ఉబుకుతవి. ఇవిఉబుకుటచే శ్రోత్రాన ఉన్న అవరణ గోడలు సన్నపెడును. సన్నపడి పల్చనగుటచే యీ తెల్లకణములు ప్రక్కవాటిలోనికి పోతాయి.

శంఖధ్వని వినిగానే యుద్ధవీరులు యెట్లు సమావేశమగుదురో అట్లనే ఈ తెల్లకణములును. దెబ్బతగిలినచోటికి పరుగెత్తుతాయి. రాసాయనికానురాగమువలన, ఇవిదెబ్బతగిలినచోటికి చేరుతాయి. దీనినే (చేమోటాక్సిన్) అంటారు. ఈ తెల్లకణములు దేహమునకు హానికలిగించు సూక్ష్మజీవులను మిగిలి దేహమునకు విపరీతమైన మేలునుచేస్తాయి. వీరపురుషోచితమైన లక్షణములన్ని ఈ తెల్లకణములకు ఉండుటచేత బహుటనుండివచ్చు సూక్ష్మజీవులను నాశనముచేయును. జయటను డివచ్చు సూక్ష్మజీవులతో జరుగు పోట్లాటలో ఈ తెల్లకణములుకూడ చచ్చిపోవును. ఈ యుద్ధభూమినుండి, బయట

టకు వచ్చునదే చీము. వాపునుంటలు, జ్వరము, నరముల
యందుండు బలహీనత, మొదలగునన్ని యిట్లా వచ్చినచేను.
దేహములో ఏ ఒక భాగమునకు ఇల్లిండి జరిగినా మిగి
లిన భాగములకుకూడా యిది వ్యాపించును దీనివలన మిగిలి
నవికూడా కొద్దిగనో, గొప్పగనో, జబ్బుపడును. బయటనుండి
రోగజీవులువచ్చి, రోగమును కలిగించుకుండా ములోని
ధాతుశక్తి కాపాడుతుంది. రోగజీవులను సంహరించుటకు
అప్పటికప్పుడే దేహములో ప్రతిజీవులు పుట్టును. తద్వారా
ములు, నరములలో ఉండే కణములు, ప్రతిజీవులను తయారీ
జేసి రోగము రాకుండా ఆపుదలచేయును.

కీడురో మేలు :

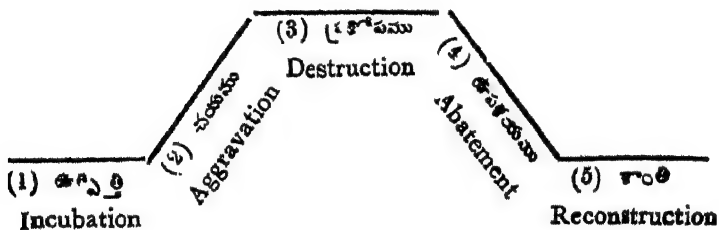
పంచదార నీళ్ళలో కాస్త కల్లుమడ్డివేసి మురగనిచ్చిన
యెడల ఆ పంచదారనీళ్లు అంగారక్షారముగను, సారాయిగను
మారిపోవును. మురిగినకొద్దీ సారాయిఘాటు ఎక్కువగును.
కల్లు మడ్డి కణములు అట్లనే నిలువ యుండును.

సారాయి, కల్లుమడ్డిని పెరగనీయదు. కల్లుమడ్డినుండి
పుట్టిన సారాయి, కల్లుమడ్డి పెరుగుదలను, ఎట్లా ఆపుచేసి
నదో, అట్లనే రోగవదార్థమునుండి పుట్టిన సూక్ష్మజీవులు,
రోగవదార్థమును పెరగనీయవు. పరాన్నభుక్కులపని కూడా
యింతే. పరాన్న భుక్కులనుండి పుట్టే మురికియే వాటిని పెరగ
నీయదు. ఈ సామ్యము ననుసరించియే, టీకారసమును, సర్వి
రాకుండా చేసే మందులను తయారుచేశారు.

రోగమువస్తే ప్రకృతి యేమి చేస్తుందో మందులు కూడా అదేపనిచేస్తాయని మందువైద్యమువారు అంటున్నారు. గాని రెంటిలోనూ భేదమున్నది. ఎట్లాగంటే రోగము మలిన పదార్థము పేరుకొనుటచేతనే వచ్చుచున్నదని మనమివటకే చదువుకొన్నాము. రోగముపూర్తిగాబయటకు వచ్చువటకును, దానివిధృతాన్ని ప్రకృతి వైద్యము అణచివేయదు, పూర్తిగా బయటకు వచ్చుటకే సాయము చేస్తుంది. రోగము పూర్తిగా బయటకువచ్చి నయమగువటకును అప్పుడు దశలుగలవు. అంగ మందువైద్యము వాడు మందులన్నియు రోగమును బయటకు రాకుండా అణచిపెట్టుటకే సాయపడును. ఈ అణచిపెట్టుట రోగము పూర్తిగా బయటకు రాకమునుపైనా కావచ్చును, పూర్తిగా బయటకు వచ్చిన తరువాతనైనా కావచ్చును, రెండు వధతులును సప్తమే.

లోపల చేరిన మందు బయటకు రాక పీఠము పెట్టుకొని లోపలనే కూర్చుని ప్రాణానావయవముల, సరముల, కుటీకల, పాడుచేసి చిత్తాతి చిత్తమైన రోగముల కలిగించినదంటే ఆశ్చర్యమేమున్నది. ప్రకృతివైద్యము సులభముగా, వ్యయప్రయాసలులేని, ప్రక్రియలతో, రోగముల నయము చేస్తుంటే, మరిలేని మానవులు, ఈ మందులు వాడుతున్నారంటే, బాధపడు వారినిచూచి పాపమనికూడా అనుటకు వీలులేదు. రోగపదార్థమునుండే అన్నిరోగాలు పుట్టి రోగపదార్థములన్న బయటకుపంపి దేశానికి మేలు చేస్తాయని గాని కీడునేమీ చేయవు. రోగమువచ్చిందంటే అదుర్తమే సప్త సరములేదు.

అన్ని రోగాల వృద్ధి కారకములు ఒకటిగానే యుండును. ఎట్లా ఒకటిగా యుండేదీ తెలిసి కొందాము. అన్ని రోగాల పుట్టుపూర్వోత్తరముల పరిశీలిస్తే, యీ క్రిందివిషయములు తేలివచ్చినవి. ప్రతి రోగమునకు ఈ అయిదుదశలు గలవు. ఈ అయిదుదశలు ఏవంటే (1) ఉత్పత్తి (2) చయము (3) ప్రకోపము (4) ఉపశయము (5) శాంతి.

(1) ఉత్పత్తి:- ఈదశను ఇంగ్లీషులో Incubation ఇనే క్యూబేషన్ అంటారు. తెలుగులో దీనిని పొదుగుట అనవచ్చును. ఆయుర్వేదములో ఈదశకు ఉత్పత్తియని నామకరణము చేసి నారు. మనముకూడా ఆశబ్దమునే వాడుదాము. అయిదు దశలలోను, ఈ దశ మొదటిది. మలినపదార్థము పేరుకొనుట మొదలు పెట్టినప్పటినుండి బయలుపడువఱకును అగుకాలము నుత్పత్తియందుము. తరుణరోగాలలో ఈ వ్యవధి ఒకటి రెండు వారములే ఉంటుంది. కాలికరోగాలలో రోగము బయటపడుటకు మాత్రము నెలలు సంవత్సరములు పట్టుతుంది. ఈరోజులలో మలినపదార్థము క్రమేపీ వృద్ధిపొందును. రోగ పదార్థము వృద్ధి అగుటచే అభ్యంతరములుగలుగును. అందు

వలన ప్రధాన అవయవములు వాటివనిని చేయవు. అనారోగ్యముగా నుండుము. ఎప్పుడో ఆపద రానున్నదని ప్రకృతి హెచ్చరించును. ఇదే బాధ.

మందు వైద్యులు సూక్ష్మజీవులు లోపల చేరుటయే రోగమునకు మొదలనగును. కానీ ప్రకృతి వైద్యమువారు ఇంకొక అడుగు వెనుకకు వేసి ధాతుశక్తి తగ్గుట ప్రారంభించినపుడే మలినపదార్థము చేరుట మొదలు పెట్టినదనియు, రోగము ప్రారంభించినదనియు చెబుతారు.

చయము:— రెండవ దశ చయము. దీనిని వృద్ధి పొందుట యనవచ్చును. ఆయుర్వేదవైద్యులు ఈ దశను చయమందురు. ఆశబ్దమునే మేమునూ వాడినాము. అంగ వైద్యమున ఈ దశను ఎగ్రవేష అందురు. తెల్లకణములు ప్రతిజీవులు రెండునూ కలిసి రోగజీవులతోను మందులతోను పోట్లాడును. వారి వారి బలాబలములకొద్దీ యుద్ధము చేయును. ఇప్పుడే జ్వరము మంటలు వృద్ధియగును. మలిన పదార్థమంత యెక్కువగా నుంటే జ్వరము అంత తీవ్రముగా ఉంటుంది.

ప్రకోపము:— ఇది మూడవదశ. ఈదశలో సంహారము జరుగును. ఆయుర్వేదవైద్యులు ఈదశకు ప్రకోపమనినామకరణము చేసిరి. మేముకూడా ఆశబ్దమునే వాడుతాము. అంగ మందు వైద్యులు ఈదశకు డిప్రెషన్ అని నామకరణము చేసిరి. అంతర్వ్రణములు, బహిర్వ్రణములు, కాయలు, కంతులు, గ్రంథులు, భగందరములు కలుగుటవలన నరములలో జలహీనత కలుగును. తెల్లకణములకు సూక్ష్మజీవులకు జరుగు

యుద్ధములో ఉభయతా (రెండు పార్టీలవారికి) నష్టము రావచ్చు. సూక్ష్మజీవుల బలము మరి పెరిగిపోతే మొదటికే మోసమువస్తుంది. మరిన పదార్థమంతా బయటకు వెళ్లిపోతే దేహమునకు ఉపయోగము గలుగుతుంది.

4. ఉదశయము:- ఇది నాల్గవదశ, వెనుకటి ఉద్ధృతము. ఈ దశలో తగ్గిపోవును. ఈదశను ఆయుర్వేద వైద్యులు ఉపశయము అని అనినారు. మేముకూడా ఆశబ్దమునే వాడుతాము. అలోపతి వైద్యులు ఈ దశను ఎబేటిమెంటు Abatiment అనినారు. రోగాన్ని తట్టుకునే సామర్థ్యము దేహమునకు ఎక్కువగా నుండి శీతలోపచారములు ధాతుశక్తికి సాయముచేస్తే (యెట్లాగంటే) (1) ధాతుశక్తిని వృద్ధిచేసి (2) రసయుక్తభాగముల సరిగానుంది(3) బహిష్కరణ క్రియకు తోడ్పడితే) మరినపదార్థము తగ్గిపోవును. మంటలుజ్వరముతగ్గిపోవును. రోగపదార్థము బయటకు వెడలిపోవుటచే నరములు బలవంతములగును.

5. శాంతి:- ఇది అయిదవదశ, ఆయుర్వేద వైద్యులు ఈ దశకు శాంతియని నామకరణము చేసినారు. మేము కూడా ఆశబ్దమునే వాడినాము. అలోపతి వైద్యులు ఈ దశకు రి కన్ స్ట్రక్షన్ (Reconstuction) అని నామకరణము చేసినారు. నాలుగవ దశలో రోగమంతా బయటకు వెళ్లిపోవుటచే రోగము నయమగును. దెబ్బ తగిలిన కుటికలను, అవయవములను, నరములను, జాగ్రత్తగాబాగుచేయును. అన్నిటిలోనికి ఈ దశయే కష్టమైనది. తరువాత జీవితమంతా యిలా

చక్కమీదనే ఆధారపడును. పునర్నిర్మాణము చేయుటలో ప్రకృతికి సాయము చేసినట్లయితే నిర్మాణము బాగుగా జరుగును. లేకపోతే కుంటుపడును.

ఇంతవఱకు రోగముయొక్క పుట్టుకనుగూర్చి మందు వైద్యము వారి అభిప్రాయమును తెలిసికొన్నాము. ఇంకను ప్రకృతివైద్యమువారి అభిప్రాయమును తెలిసికొందాము.

ప్రకృతి వైద్యము వారి అభిప్రాయము

రోగముయొక్క పుట్టుకను గూర్చి మందు వైద్యులు చెప్పుకట్టు కథలన్నియు వినుటకు ఇంపుగానే యుండును. రాజసేనలు పరరాజ్యముపై దండెత్తివచ్చినప్పుడు చాల గలభా జరుగును. అట్లనే బయటనుండివచ్చు సూక్ష్మజీవులను నాశనము చేయుటకు లోపలి తేల్లకణములు వాటి సైన్యమును తయారు చేసుకొనును. ఈ కట్టుకథలన్నియు బృహత్కథల మాదిరి విచిత్రముగానే యుంటవి.

రోగముయొక్క పుట్టు పూర్వోత్తరములగూర్చి యీ కట్టుకథలు మొదలుగాచెప్పినవాడు మెచ్చికాభ, తరువాత వచ్చినవారు దానికి వన్నెలు దిద్దినారు.

ప్రకృతి వైద్యము చెప్పతుందిగదా సూక్ష్మజీవులు శరీరాన్ని భుజుకులు, మలినపదార్థములను రూపుమాపి దేహమునకు మేలుచేయును. మందువైద్యమువారి రంటారుగదా రోగజీవులు బయటనుండి దేహములో ప్రవేశించును. స్వతస్సిద్ధముగా దేహములో నుండు తేల్లకణములు, రోగజీవులను

నాశనము చేయుటకు దేహములో, తయారగు ప్రతిజీవులు కలసి రోగజీవులను నాశనముచేయును.

రోగముయొక్క పుట్టుకనుగూర్చి మందు వైద్యము వారిఅభిప్రాయమునూ, ప్రకృతివైద్యమువారిఅభిప్రాయమునూ ఎన్నటికినీ కలియవు. రెండునూ ఉత్తర, దక్షిణ ధృవములే. లాస్ యాంగిల్సుకు చెందినడా. థామస్ పవెల్సు మరొక సిద్ధాంతమును చెప్పెను. ఈ అభిప్రాయము ప్రకృతి వైద్యము వారి సిద్ధాంతమునకు అనుకూలముగా నుండును. ప్రకృతి వైద్యము చెప్పినట్లే పవెల్సు సిద్ధాంతమునూ, సూక్ష్మజీవులు దేహమునకు మేలుచేస్తాయని చెబుతుంది, తెల్లకణములు, సూక్ష్మజీవులు రెంటిలో దేహమునకు ఏవి మేలుచేయునో యని మేమున్ను పరిశోధించినాము. గతమూడు సంవత్సరములనుండి మా చికిత్సాలయములో చేసిన పరిశోధనలవలన డా॥ పవెల్సుచెప్పిన సిద్ధాంతమే నిజమనియు రెండవది అసమంజసమనియు తెలిసికొన్నాము.

ఈ కొత్త సిద్ధాంతమును గూర్చి చెప్పుచూ డా॥ థామస్ పవెల్సు ఎమన్నాడంటే “రోగపదార్థములేనిదే”రోగమురాదు. “ఇంతవఱకు దీని పుట్టుకను గూర్చిగాని, వ్యభావమును గూర్చిగాని, ప్రభావమును గూర్చిగాని యే ఒకరైనను చెప్పలేదు. రోగపదార్థముయొక్క పుట్టుపూర్వోత్తరముల గూర్చి యంతవఱకు ఎవరు ఏమీ చెప్పలేదనుటలో డా॥ పవెల్సు తొందర పడ్డాడని చెప్పాలి. ధాతుశక్తి తగ్గి పోవుటచేతను రసరక్తధాతువులు సహజస్థితిలో నుండక పోవుటచేతను పనికిమాలిన పదార్థము లోపల పేరు

కొనుట చేతను రోగము వచ్చుచున్నదని డాక్టరుగారు చెప్పుతున్నారు. ప్రకృతివైద్య తత్వముకూడా యిదే. డాక్టరుగారు తన గ్రంథము 1909 సం॥ లో ప్రచురించారు. ప్రకృతి పత్రికలు ఈ అభిప్రాయమునే 1907 సం॥లో చెప్పినాయి. తరువాత వెలువడిన యీ పుస్తకముయొక్క మొదటి ముద్రణలో గూడ ఈ అభిప్రాయముగలదు. డాక్టరుగారి గ్రంథములోని భావములు ప్రకృతి పత్రికలోని భావములు అన్నీ ఒకటే పోలికలు. రోగాన్ని గూర్చి డాక్టరుగారు చెప్పిన అభిప్రాయములో ఒక విశేషము మాత్రమున్నది. తెల్లకణముల పుట్టు పూర్వోత్తరముల గూర్చి బాగా తెలియజెప్పాడు. రోగవదార్థము పేరుకొంటేనేగాని రోగమురాదు. ఈ రోగవదార్థము ఎట్లా పేరుకుంటుందంటే మనము నిత్యమూ తిను ఆహారములో అరగక కొంతమిగిలి పోవచ్చును. సరిగా పచనము కాకపోవచ్చు. కణములలోని లోపముల వలన నిలబడిపోవచ్చు. జీర్ణ శక్తిగలుట వలనగాని నరములలోని బలహీనత వలనగాని యీపని జరుగవచ్చు. ఇవేగాక ఇంకాయితర కారణములుగూడా ఉండవచ్చు. డాక్టరుగారు చెప్పిన రోగవదార్థమునే నేను అరగక మిగిలిపోయిన ఆమ్లవదార్థములు, క్షారవదార్థములు మురుగువదార్థములు అని చెప్పినాను. ఇన్నిమాటలు లేకుండా డాక్టరుగారు రోగాన్ని కలుగజేసే “మురుగువదార్థమని”కుదించి చెప్పినారు. ఇంతటినుండినేనుకూడా అదేమాటను వాడుతాను. మూత్రాశ్లుముతో రోగవదార్థము కలియుటచే గట్టిపడి, జారక, అంటుకొనిపోయి సన్నని కేశనాళికల ద్వారా చివరలకంటా న్యూపించదు. మధ్యనే కుదుపలు, కుదుపలుగా చిక్కు-

కొనును. ఈ కుదుపలవలన కలుగు ఫలితములు అప్పటి ప్రకృతి పత్రికలు, ఈ పుస్తకముయొక్క మొదటి ముద్రణము బాగా చెప్పినవి.

డాక్టరు వవెల్సు రోగపదార్థమును గూర్చి చెప్పినదియు, రోగముయొక్క వృద్ధిక్షయములలో మనము చెప్పిన ప్రథమ దశయు ఒక్కటే. మనము పనికిమాలినచేత, చెదారము, అన్నచోట, వవెల్సుగారి 'రోగపదార్థము' అన్నమాటను చేరిస్తే చాలు. రోగముయొక్క వృద్ధిక్షయములలో రెండవ దశయగు 'చయమును' వవెల్సుగారి అభిప్రాయముతో సమన్వయము చేయవచ్చును. రక్తములో మలిన పదార్థములు చేరుటచేత రక్తము గట్టిపడి సన్నని కేశనాళికలద్వారా తుదలకంటా వ్యాపించదు. అందువలన అంతర్గతముగ వేడిగాను, వెలుపల చలిగాను ఉంటుంది. చివరలదాకా వ్యాపించక దెబ్బతగిలినచోటనే నిలబడి గడ్డకట్టుతుంది. దెబ్బతగిలిన భాగమునకును, మిగిలిన దేహమునకును సంబంధము లేకుండాపోతుంది.

మలినపదార్థములు చేరుటచేత, రక్తము చిక్కపడి ప్రక్కగోడలను వట్టుకొని వదలదు. ధాతుశక్తి తగ్గుటచేతను రోగపదార్థము పేరుకొనవచ్చు. రోగనిరోధకశక్తి తగ్గుటచేతను ఇది పేరుకుంటుంది. ఉద్రేకములవలననైనా, బయటి ఆఘాతముల వలన నైనా యిది పేరుకొనవచ్చు.

రక్తము చివరలవఱకు ప్రవహించకుండా కేశనాళికలలో అవరోధము లేర్పడుటవలన రక్తము పేరుకొని ఉబుకుతుంది. ఉబికి లావగుటవలన ప్రక్క ఆవరణగోడలను

భూరముగా నెట్టుతుంది. ఆవరణగోడలు నెట్టబడుటవలన పన్నపడును. ఆవరణ గోడలు సన్నపడుటవలన వాటిగుండా తెల్లకణములు బయటకు పోవును. డాక్టరు పవెల్కు తెల్లకణములు రోగపదార్థముని చెప్పుచున్నారు. రక్తముతోబాటు ఈ రోగపదార్థము కూడా సన్నని కేశనాళికలద్వారా పోవుటచే కదనొక్కబడి కణముల మాదిరిగనే ఉండును. హృదయమునకు చెబ్బితగలకుండా రక్తములోని మలినములను సాధ్యమైనంతవఱకు స్త్రీహముమిగును. కాన దాదాపుఅన్ని హృదయములలోను అన్ని జబ్బులలోను స్త్రీహము ఉనికియే ఉంటుంది. శోషరసగ్రంధులు కూడా ఉనికియే యుంటవి. ఈగ్రంధులలో లోపమున్నదని మన సర్జనుగారు వాటిని కత్తిరవేస్తారు. వీటి వాపుకు మూలకారణమైన రోగపదార్థమును తొలగించాలి కాని కత్తిర వేయటానికి ఇవేమితప్ప చేసినాయి?

శోషరసగ్రంధులు స్త్రీహము రక్తములోని మలినములను హృదయమునకన్న ముందుగనే మ్రింగును. ఇవి ముందుగా మ్రింగుటవలన హృదయమునకు చెబ్బితగలదు. విరామము లేకుండా తినుటచే రక్తములోని మలినములు మరి యెక్కువగును. శోషరసగ్రంధులు, స్త్రీహము, రక్తములోని మలినములను మ్రింగలేవు. జ్వరము వచ్చినప్పుటికే శోషరసగ్రంధులు స్త్రీహము, ఉనికి ఉంటవి. సోదాహరణముగా చెప్పవలసినతే తలలోనికి పోవు రక్తమును కంఠములోనుండు టాన్నిల్లు అదుపులో నుంచును. రక్తములోని మలినములను ఈ టాన్నిల్లు మ్రింగివేయును. ఇట్లా మ్రింగుటవలననే యివి వాచును. వాచినవాటిని తీసివేస్తే లాభమేమన్నది? రోగపదా

ర్థము మరొక తోవను బయటకువస్తుంది. ఈ తడవ గవద
కాయలను బాధించవచ్చును. వీటిని కూడా తొలగిస్తే కంఠ
ములో చేరుతుంది. దానికి ఆపరేషను చేస్తే ముక్కులో
కొయ్యగండల పెట్టుతుంది. పనిముట్లు ఖాళిగా ఉన్నాయని
ఆపరేషను చేస్తే ఊపిరితిత్తులలో చేరుతుంది. ఈ పనంతా
ఎట్లాఉన్నదంటే ఎలుకచేరినదని కొంపను తగులపెట్టుతామా?
ఎలుకను పారత్రోలుతామా? తుక్కు చేరినదని కాలువను
పూడుస్తామా? తుక్కును తీసివేస్తామా? పెరిగినవను నెవముతో
అవయవముల తీసివేయుట సర్జనులవంతు. మూల కారణము
లను తొలగించుట ప్రకృతివంతు. రెంటికీ యిదే తేడా.

కథనువదలి చాలాదూరము వచ్చాము. మళ్ళీ కథకు
పోదాము. తెల్లకణములు ప్రక్క యిండ్లలోనికి చొరబడు
వఱకూ యిందాక చెప్పుకున్నాము. దేహానికి మేలుచేసే సూక్ష్మ
జీవులు ఈబయటకువచ్చిన తెల్లకణములను మ్రింగివేస్తాయి.
పాతకథలో ఈ తెల్లకణములే సూక్ష్మజీవులను మ్రింగివేస్తాయని
చదివినాము. కాని కథమాత్రము అడ్డముతిరిగినది. ఏవయితే హాని
చేస్తాయనిమందు వైద్యులుచెప్పారో అవేమేలుచేస్తాయని యీ
క్రాంత శాస్త్రము చెప్పుతోంది. సూక్ష్మజీవులలో ఉండే క్రిమిచలన
మువలనరోగపదార్థమంతా విడిపోయిచీముగాబయటకువస్తుంది.
ఇంతవఱకు చదువుకొన్నదేమంటే కొత్తకథ పాతకథను తల
కిందుచేసింది. ఎట్లాగంటే? దేహానికి మేలుచేస్తాయన్న తెల్ల
కణములు నిజముచెప్పితే కీడుచేస్తాయి. రోగజీవులను తరిమి
నాశనముచేస్తాయన్న తెల్లకణములు సూక్ష్మజీవి పెరుగుటకే.

తొడుకుదుతాయి. ఇంతేగాక అన్నిరోగాలు దీనివల్లనే వృద్ధి పొందుతాయి.

ఈ కథంతా విన్న తరువాత ఒక్కసందేహము కలుగుతుంది. ఆ సందేహమేమిటంటే తెల్లకణములు రోగపదార్థమయితే, వాటికి రూపము చలనము ఎట్లాయుంటుంది? ఈ ప్రశ్న సమంజసముగానేయున్నది. ఇది యీ కివాదనగాని యిందులో సత్యమేమిట లేదు. రక్తముతో బాటు రోగపదార్థము కూడా ప్రవహిస్తుందని లోగడనే చదివినాము. రక్తము హృదయములోనికి పోవుటకు ముందుగా ప్లీహముగుండా పోతుందని, ప్లీహము రక్తములోని మలినములను మ్రింగుతుందని చదువుకొన్నాము. రక్తముతోపాటు రోగపదార్థము కూడా ప్లీహముద్వారా ప్రవహించుటచే ఈ రోగపదార్థమువకు, రూపమూ, చలనమూ గలుగుతుంది.

మరొకప్రశ్నకూడా తోచవచ్చు. ఏమిటంటే అసలు ప్లీహము శోషరసగ్రంథులు రెండూ రోగపదార్థమును తెల్లకణాలుగా ఎట్లా మారుస్తాయి? ఈ ప్రశ్నకు సమాధానము చెప్పాలంటే జీర్ణక్రియ దగ్గరకు వెళ్ళాలి. మనము తిను ఆహారమంతా ముందుగా రసమగును. తరువాత రక్తమగును. రక్తము కేశనాళికలద్వారా వ్యాపించును. అట్లు ప్రవహించి బేహములోని సూక్ష్మతీనూక్ష్మ కణములకు పోషకశక్తినిచ్చును. సమరసన్ధ్యాయమువలన రక్తములోని పోషకశక్తి కణములలోనికిని, కణములలోని మలినములు రక్తములోనికి వచ్చును. ఈ క్రింది ఉదాహరణవలన సమరసన్ధ్యాయమన నేమో బాగుగా తెలియగలదు.

ఒక తొట్టిలో మంచినీటినిపోయుము. సూక్ష్మరంధ్రములుగల రబ్బరు తిత్తిలో మంచినీటిని పోయుము.

ఈ తిత్తిని ఆ తొట్టిలో ఉంచుము. తొట్టిలోని నీటిలో కొద్దిగా ఉప్పును వేయుము. కొద్దిసేపటికి రబ్బరుతిత్తిలోని నీరు కూడా ఉప్పుపడుచు. తొట్టిలోని ఉప్పు నీరు రబ్బరుతిత్తికిగల సూక్ష్మరంధ్రముల ద్వారా తిత్తిలోనికి చేరినది. తొట్టిలోని యుప్పు నీటివలన రబ్బరుతిత్తిలోని నీరు ఉప్పుపడు న్యాయముచునమరన న్యాయమందుము. ఈ న్యాయమునే (రూల్ ఆఫ్ ఆస్మోసిస్) (Rule of osmosis) అందురు. ఇట్లనే కణములలోని మలినములు సీరలలోనికిని, రక్తములోని పోషకశక్తి కణములలోనికిని ఇంకును. కణములనుండి బయటకువచ్చిన అంగారామ్లము, ఇతర మాలిన్యములు సీరలలోనికివచ్చి బహిష్కార్యవాయువు ముల ద్వారా బయటకు వెంటివేయబడును. మలముగాను రావచ్చు. మూత్రముగాను రావచ్చు. చెమటగాను రావచ్చు. శ్వాసావాయువుల ద్వారాను రావచ్చు.

రక్తములో మలినములుఉంటే రక్తము చిక్కగా ఉంటుంది. మలినములు లేకపోతేపలచగాఉంటుంది. రక్తము శుభ్రపడిన కొలదిసే, రక్తమునుండి కణములకును, కణముల నుండి రక్తమునకును రాకపోకలు త్వరగా జరుగును. మలినములు చేరుటచే జగటబారిన రక్తమునుండి రాక పోకలు ఆలస్యముగా జరుగును. రక్తములోని పోషకశక్తి కణములలోనికిరాదు. కణములలోని మలినములు రక్తములోనికి రావు. ఎచ్చటివచ్చుటనే నిలబడిపోవును. కణములలోని మలినములు బయటకుపోవుటచేతను, బయటనుండి రావలసిన

రక్తముద్వారావచ్చు పాణివాయువు అందక పోవుటచేతన కణములు చచ్చువడిపోవును. ఇట్లు చచ్చువడిపోయిన కణములవలన దేహమునకు అవకారము జరుగకుండా ప్రకృతి సదాప్రయత్నము చేస్తుంది. రక్తములో ప్లీహముద్వారా ప్రవహించునపుడు రక్తములోని మలినములను చిన్న చిన్న కుదులు (తెల్లకణములు) గా కదనొక్కతుంది. మరొకటికూడా కావచ్చు. పలచగాఉండి రక్తమంతటా వ్యాపించిన మురుగు కన్న కుదుపలుగానున్న రోగపదార్థములోనే (మైకోజిమా) దబ్బునపుట్టవచ్చు. బీఛాంపు అభిప్రాయము ప్రకారము ఈ తెల్లకణములే సూక్ష్మజీవులుగా విడబడుతాయి. తెల్లకణములు రోగజీవుల వెతకిపట్టుకొని నాశనముచేస్తాయన్న మాట శుద్ధ అబద్ధము. మరొక చిన్న విషయమును తెలిసికొందాము. పాతకథలో తెల్లకణములు దేహానికి మేలు చేస్తాయని చదివినాము. బయటనుండి వచ్చిన రోగజీవుల వెదకి వేటాడి నాశనము చేస్తాయని కూడా చదివినాము. ఈ మాటలే నిజమయితే రోగము ముడిరినకొలది ఈ తెల్లకణములకూడా యెక్కువ కావాలన్నమాట. అట్లయితే రోగము ముడిరితే చావెందుకు వస్తుంది? ప్రతిమనిషి తెల్లకణముల సంఖ్య పెరిగిపోయి దేహానికి మేలే జరగాలని కోరుకుంటారు గదా! కానీ చస్తున్నారే! అసలుసంగతి యిది కాదన్నమాట, లోపల జరిగే గ్రంథమును మనము సరిగా గ్రహించలేదు.

క్రాంతకథనుబట్టి పోతే మనకేమైనా మార్గముదొరుకు తుండేమో విచారించాము. దేహములో రెండురకములగు, సూక్ష్మజీవులున్నాయి. కాకసంబంధమైనవి, జంతుసంబంధ

మెనవి, ఇవి కొద్దిగానో, గొప్పగానో, మన అందరి దేహములలోను నిలవేయుంటాయి. యుక్తమైన ఆహారమును తినిన యెడల సూక్ష్మజీవులు దేహానికి పోషకశక్తి నిచ్చును. అట్లుగాక ఊరుగాయలను ఎక్కువగా తినిన యెడల ఆమ్లములు తయారై దేహములో దేహపదార్థపేరుకొనును. ఈ సూక్ష్మజీవులు సాధ్యమయినంతవఱకు ఆమురుగును బయటకు వెడలగొట్టును. మనము తిను ఆహారము మంచిదైతే ఆ ఆహారమునే తిని సూక్ష్మజీవులు దేహానికి మేలుచేస్తాయి. ఆహారముచెడుదైతే ఆ ఆహారమునే తినిన సూక్ష్మజీవులు దేహానికి కీడునే చేస్తాయి. మనము తిను ఆహారములోని అంగారము రక్తములోకలిసి, హృదయములోనికిపోయి గలభా చేయకుండా సాధ్యమయినంత వఱకు మింగివేయునని లోగడనే చదివినాము. ఇట్లా మింగుటయే గాక రక్తములోని మలినములను కుదుపలు కుదుపలుగా స్త్రీహము కదనొక్కుతుంది. తాను మింగలేని మురుగు వచ్చునప్పుడు ఊరుకొంటుంది. ఊరు కొనుటచే మురుగు అంతా రక్తములోనేకలిసి తిరుగుతూ యుంటుంది. తనకు సాధ్యమయినంతవఱకు మురుగును మింగుటచే ప్రతిరోగములోను స్త్రీహము, శోషరస వాహికలు ఉబికియే యుంటాయి. త్వర చలి జ్వరములు ముదిరి స్తోతే, స్త్రీహము శోషరస గ్రంథులు ఉబికి వాచిపోవును. రక్తమంతా రోగపదార్థముతోనిండి మురుగు బయటకు పోకపోవుటచేతనే చస్తున్నాడు. తెల్లకణములు దేహానికి మేలుచేయకపోగా కీడు చేయగలవని చెప్పటకు పై యుదాహరణ మొక్కటియే చాలును. ఈ కథంతా విన్నవలెదువారి మరొక సంజేహము

తోస్తుంది. ఈ తెల్లకణములకు ప్రాణమే లేకపోతే వాటికి రూపము చలనము ఎట్లాఉన్నది?

డాక్టరు పవెల్స అభిప్రాయము చెప్పితే ఈసందేహము నివృత్తి అవుతుంది. అందువలన వారి అభిప్రాయమునే యీ క్రిందపొందుపరుస్తున్నాను. ఈ రోగవదార్థము సన్నని కేశ నాళికలద్వారా పోవుటచే వాటికి రూపము ఏర్పడింది. వదార్థమంతయు సజీవమైనదగుట వలన వాటిలోను ప్రాణముండుటచేచలనము గలిగింది.

ఇంతవఱకు చదివినదానినిబట్టియేమి తెలిసికొన్నామంటే తెల్లకణముల మురుగేకాని మరేమీకాదు. ఈ మురుగులోని (మైక్రోజిమా) నుండే బాక్టీరియా “సూక్ష్మజీవి” పుట్టి వృద్ధి పొందుతుంది. “మైక్రోజిమా” బాక్టీరియాగా యెట్లా తయారయేదీ రాబోయే అధ్యాయములో తెలిసికొందాము.

రోగవదార్థము మురిగి బురబురగా పొంగి అట్లపిండి మాదిరిగా యెక్కువచోటును ఆక్రమించుకొంటుంది. ఈ మురుగుటలో బొగ్గు పులుసుగాలి పుటుతుంది. ఈ బొగ్గు పులుసు గాలే తెల్లకణముల క్రిమిచలనమునకు కారణము.

రోగవదార్థము రక్తములో కలియుటచే రక్తము కలుషిత మగుతుంది. రక్తములో మలినాలు చేరగనే యీ చెడు రక్తము హృదయమునకు వచ్చుటచే ఈ మలినములను తొలగించుటకు హృదయము ఎక్కువగా స్పందిస్తుంది. ఇట్లా కొంతవఱకే యెక్కువగా స్పందిస్తున్నది. తనకేమీ పోతే హృదయము కూడా అట్లా స్పందించుట మానుకొం

టుంది. స్పందనములు తగ్గును. నన్నుని కేశనాళికల సంధులలో రోగపదార్థము పేరుకొనుటచే శుద్ధరక్తము ప్రవహించుటకు అభ్యంతరము లేర్పడుతవి. హృదయమునకు వచ్చు సిరారక్త ప్రవాహములకు అడ్డంకులేర్పడుతవి. మర్దన చికిత్సలోకూడ జ్వరములోని వివిధ భాగములు వీలెరిగి మర్దిస్తే కండరములలోని మలినములన్నియు చెడురక్తముతోకలిసి హృదయములోనికిపోయి శుద్ధినిపొందును. మరికొన్ని బహిష్కార్యావయవములందునచేరి స్వేదముగాను, మలమూత్రములుగాను బయటకుపోవును.

మా ఆసుపత్రి లెక్కలు కూడా పై అభిప్రాయమునే స్థిరపరుస్తున్నాయి. మా చికిత్సను పొందినవారిలో నూటికి తొంబది మందిలో తెల్లకణముల సంఖ్య తగ్గిపోయింది. మొండి రోగాలలో కూడా ఎర్రకణముల సంఖ్య చాలా పెరిగిపోయింది.

నయముకాని రోగాలలో తెల్లకణముల సంఖ్య పెరిగింది. ఊయలో మాత్రము అట్లా కాదు. ఊయరోగము యొక్క చివరదశలో తెల్లకణముల సంఖ్య తగ్గుతుంది. ఎందుకంటే రోగపదార్థము ఎక్కువగా వచ్చి పడుటచే ప్లేహము, శోష రసగ్రంధులు ఆ రోగపదార్థమును కుదవలుగా కడనొక్కలేవు. కొన్ని కేసులలోమాత్రము చికిత్స మొదలు పెట్టక పూర్వము తెల్లకణముల సంఖ్య తక్కువగానే ఉన్నది. మొదలు పెట్టిన తరువాత వీటి సంఖ్య యెక్కువైనది. ఎందుకంటే ప్లేహము, శోష రసగ్రంధులు రోగగ్రస్తము లగుటచే రక్తములోని మలినములనుపిండలేవు. మా చికిత్సా ప్రక్రియల

వలన వీటికి శక్తికలిగి రక్తములోని మలినములను కదనాకుటచే తెల్లకణముల సంఖ్య పెరుగును. మొదటలో 2000-3000 ఉన్న తెల్లకణములు ఇప్పుడు 4000 వఱకు పెరిగినవి. మందు పైదృశ్యమువారు సామాన్య ఆరోగ్యవంతుని జేహములో 7500 లకు తక్కువ గాకుండా తెల్లకణములు ఉండాలని నిర్ణయించారు. మందుపైదృశ్యమువారి యావరేజి లెక్కకన్న మనరోగు లలో 3500 తక్కువ.

ఇప్పుడు మనము తిస్తు ఆహారపదార్థము లన్నియు రోగమును ఎక్కువ చేయుటకే తోడ్పడును. ఆరోగ్యము నేమీ వృద్ధిచేయవు, రోగాన్ని పెంచు ఆహారమునే తినుటచే, ఈ జనమంతా ఆనారోగులే. ఈ ఆనారోగులనుబట్టి తయారు చేసిన లెక్కలన్నీ సరియైనవికావు. ఈ ఆహార పదార్థములలో పేరిడి పదార్థము లెక్కువై పులిసి రోగా లెక్కువగుచున్నవి. ఈ పులుసును సమరస పరచే ధూరములు సెండియి లోహ లవణములు లెక్కువ.

మందు పైదృశ్యమువారి అభిప్రాయము ప్రకారము, ఒక పైరకణమునకు రెండు తెల్లకణము లుండును. జంతువులలో ఈ విభాగము ఇంకా తక్కువగా ఉంటుంది.

గర్భిణీ కాలములోను, ప్రసవించిన తరువాతను యుక్తమైన ఆహారమునిచ్చి శిశువును పెంచితే, ఈ తెల్లకణముల సంఖ్య 4000 కన్న చాలా తగ్గిపోతుంది.

పై నొచ్చిపెన్నవారిని బట్టి ఒక సందేహము తోచవచ్చును. ఏమిటంటే - పరాన్నభుక్తులు బాక రియాలను వృద్ధిచేయాలంటే అంటురోగ లున్నచోటికి పోవలెగదా. అట్లా పోకుం

దానే రోగాలు వృద్ధిపొందుతున్నవేమి? మేముచెప్ప సమాధాన మేమంటే, సూక్ష్మ జీవులను బయటనుండి జేహము లోనికి ప్రవేశపెట్టవలసిన పనిలేదు. అవిపెరుగుటకుదోహదము చేయ నవసరములేదు.

౮

మైక్రోజిమా పుట్టుపూర్వోత్తరాలు

అంటానీ బీఛాంపు ఫ్రెంచిదేశపు శాస్త్రజ్ఞుడు. వీరి పరిశోధనలన్నియు అప్పటికి అమలులోనున్న జీవశాస్త్రమును తారుమారు చేసినాయి. ఎట్లాతారుమాకు చేసినదీ యీ అధ్యాయములో తెలుసుకొందాము. బీఛాంపు గొప్పమేధావి. మాంటుపెలియరు విశ్వవిద్యాలయములో వైద్యశాస్త్రమునకు సంబంధించిన రాసాయనిక శాస్త్రమండితుడు. ఢిల్లీవిశ్వవిద్యాలయములో జీవశాస్త్రమండితుడు. ఫాశ్చరు, బ్రోఫెసర్ మెచ్చికాప్, బ్రోఫెసర్ బీఛాంపులు సమకాలికులే.

లూయీపాశ్చరు తన సిద్ధాంతముల ప్రచురపరచి జగద్విఖ్యాతిని పొందాడు. ఈపాతిము లేకుండా చెప్పాలంటే యీశాస్త్ర సిద్ధాంతాలన్నీ బీఛాంపు మండితునివే. లూయీ పాశ్చరు వీటిని తనకరించాడు. సమకాలికు లగుటవలన వీరిద్దరకు వాగ్వివాదము జరుగుచుండేది. ఎవరి అభిప్రాయముల వారు చెప్పుచుండేదివారు, పాలు, రక్తము మొదలగు ద్రవ

పదార్థములు ఆరుబయట ఉంచితేనేగాని పులిసి మురగవని పాశ్చర్యు చెప్పేడివాడు. పైద్రీవపదార్థములు మురుగుటకు గాలిలోని సూక్ష్మజీవులు అవసరమని వానించేవాడు. సీసాలో బీరు సారాయిపోసి గాలికివదలి పెట్టితే, యెట్లా పులుస్తుందో ఆట్లాగే, జంతుదేహములో ప్రవేశించిన సూక్ష్మజీవుల శక్తి కొద్దీ రోగము వస్తుందనీ పాశ్చర్యు చెప్పేవాడు.

అంతేగాక, ఒకరకమైన సూక్ష్మజీవులవలన ఒకరోగము వస్తుందనీ, మరొకరకమైన సూక్ష్మజీవులవలన మరొకరోగము వస్తుందనీ పాశ్చర్యు అభిప్రాయము. పాలను పెరుగుగా మార్చే సూక్ష్మజీవులు వేరనియు, ద్రాక్షపండ్ల రసమును సారాయిగా మార్చే సూక్ష్మజీవులు వేరనియు, సారాయిని వినిగర్ గా మార్చే సూక్ష్మజీవులు వేరనియు పాశ్చర్యు చెప్పాడు. ఇట్లాగయితే అంతులేనన్ని సూక్ష్మజీవులుంటాయి

ప్రొఫెసర్ మెచ్చికాఫ్ తెల్లకణముల పుట్టుపూర్వోత్తరములసూర్చి విచిత్రమైన కథనుచెప్పాడు. సర్. ఆల్మోరాత్, డాక్టర్ బుల్లర్ అను పండితులిద్దరును రోగజీవుల చంపుటకు దేహములో ప్రతిజీవులు పుట్టునను సిద్ధాంతమును బయలుదేరదీశారు. ఈ రెండు విచిత్ర సిద్ధాంతములు నేటి మందు వైద్యశాస్త్రమునకు పునాది. మామూలు సూత్రములకు సహితము భిన్నముగానున్న యీ విచిత్ర కథలు రెండూ చాలా అసందిగ్ధముగానున్నాయి, ఎంత అసమంజసముగానున్నదీ మించదువరులే చెపుతారు.

(1) ప్లేగు వ్యాపించుటకు. (ఈ వండితులు చెప్పే కథ యేమంటే) ముందుగా ఈ రోగము ఎలుకలకు వస్తుంది. అవి చస్తాయి. వాటినుండి సూక్ష్మజీవులు మనుష్యులకు సంక్రమిస్తాయి. వీరుకూడా మరణిస్తారు. అయితే యీ రోగము ఎలుకలకుమాత్రము ఎక్కడనుండి వచ్చింది? ఈ ప్రశ్న కేమీ సమాధానము లేదు.

(2) సూక్ష్మజీవివలన ఒక రోగమువస్తే అందరిలోనూ యీ లక్షణాలు ఒకరికిగానే ఉండాలిగా. అట్లా ఉండుటలేదే. ఖనిషినిబట్టి రోగము మారుతున్నది. జంతువులకు వచ్చే జబ్బులు వేరు. మనుష్యులకువచ్చే జబ్బులు వేరు.

(3) పై వాటికి ఏదోవిధముగా సమాధానము చెప్పుకొన్నా మరొక ప్రతిబంధకమున్నది. (రోగాలు రాకుండా కాపాడుతాయని చెప్పే మందులన్ని) గాలిలోపుట్టే సూక్ష్మజీవులవలన వచ్చే రోగాలను ఆపుచేయుటకు గాలిలోపుట్టే సూక్ష్మజీవులనుండే మందులు తయారుచేయాలిగా. అట్లా లేదే. రోగాలేమో గాలిలోని సూక్ష్మజీవులవలన వస్తాయట. అవి రాకుండా కాపాడుటకు రోగాలువచ్చిన జంతువులనుండి మందులు తీస్తారట. ఇవేగాక భూమినుండి త్రవ్విన ఖనిజములతోనూ మందులు తయారుచేయుట కద్దు. గాలిలో పుట్టే సూక్ష్మజీవులను చంపుటకు రోగాలు వచ్చిన జంతువులనుండి తయారుచేసిన మందులెట్లా ఉపయోగిస్తాయి. రెండూ వేరు వేరు తోన లవపోవుటలేదా.

(4) ఒక సూక్ష్మజీవివలన ఒక రోగము వస్తుందని, పలానా మందువేస్తే ఆ రోగము పోతుందను సిద్ధాంతమును

లేవదీసినవాడు కోక్. అందుకు అనుకూలముగా నిబంధనల వ్రాసినాడు. Lancet మందు వైద్యమువారి అధికారపత్రిక. కోక్ గారి సిద్ధాంతమును ఈ పత్రిక ఒప్పుకోక అసమంజస మని త్రోసివేసింది. 1908 సంవత్సరము మార్చి 20 వ తేదీన వెలువడిన లాన్ సెట్ ఏమంటాన్నదో చూడండి. పూర్వా పరములకు సంబంధము లేదుగాన కోక్ గారి సిద్ధాంతములు సమంజసములుగా కనబడుటలేదు.

ఇంతవఱకు లూయీపాశ్చరు వాదమును విన్నాము. ఇకను బీఛాంపుపండితుని అభిప్రాయముల తెలుసుకొందాము.

తనపరిశోధనల ఫలితముగా బీఛాంపుపండితుడు ఈక్రింది నిర్ణయాలను తేల్చుకొన్నాడు. ప్రాణమున్న అన్నిజంతువుల జీవాములలో ఈపులియుట జరుగుతుంది. పులియుట అనగా జీర్ణక్రియ బహిష్కరణ క్రియలరెంటిలో జరుగు రాసాయనికమార్పు. రాసాయనికమార్పు జీర్ణక్రియలోనూ జరుగుతుంది. బహిష్కరణక్రియలోనూ రాసాయనిక మార్పు జరుగుతుంది. లూయీపాశ్చరుకును, ప్రిఫెనర్ బీఛాంపుకును అభిప్రాయ భేదములున్నవి. శుక్రికుదురలేదు. ఒక సూక్ష్మజీవివలన ఒక రోగము వస్తుందని లూయీపాశ్చరువాదము. ఒకేరోగవధారమునుండి వేరు వేరు పరిస్థితులలో వేరు వేరు రోగాలువస్తాయని బీఛాంపుపండితుని అభిప్రాయము. పరిస్థితులబట్టిరోగాలు వస్తాయిగాని సూక్ష్మజీవులవలన రోగాలు రావంటాడు.

బీఛాంపుపండితుడు ఇంకా యేమన్నాడంటే, అన్ని వస్తువులూ కణములసమూహములే. ఈకణములు సూక్ష్మజీవుల సమూహములు. ఈ సూక్ష్మ జీవులు మైకోజీమాల

సమూహము. మనమాదిరిగనే ఈ మైక్రోజిమాలు ఆహారమును జీర్ణించుకొనును. గాలిలోపుట్టే జీవులవలన అనేకవస్తువులలో అనేకరకములైన రోగములెట్లు కలుగునదీ బీఛాంపు పండితుడు తెలుసుకొన్నాడు.

జంతువులు, పక్షులు, చెట్లు, చేమలూ, అన్నీ ప్రాణవంతములే. మానవ దేహమెట్లనో, ప్రాణవంతములైన మిగిలిన సృష్టిఅంతా ప్రాణవంతములైన మైక్రోజిమాల సమూహములే. బయటగాలిలోనుండు జీవులు లోపలకురాకుండా చూచుటకును, లోపలజీవులు మురగకుండా ప్రాణవంతములుగా ఉండునట్లు చూచుటకును వేడి అవసరము. లోపలజీవులు మురగకుండా ఉంచుటకును, బయటగాలిలోని జీవులు లోపలకురాకుండా కాపాడుటకును, రెండు పనులకును దేహములోని వేడితగ్గకుండా చూడవలయును.

పాశ్చర్య మాంసపుముక్కను గాలి తగలని చోటులో దాచినప్పటికిని అది మురిగినది. దీనిని బట్టి యేమి తెలుసుకొనవలసినదంటే- గాలి తగిలినా తగకలభోయినా మాంసపుముక్క మరుగుతుంది- అని.

ఆరోజులలో కణమే మానవ దేహమునకు మూలమను లిరో-సిద్ధాంతము అమలులో నున్నది.

బీఛాంపు పండితుడు మాలేము కణములుకూడా సూక్ష్మజీవుల సమూహమేనని సిద్ధాంతీకరించాడు. ఈ సూక్ష్మజీవులకే మైక్రోజిమాలనే పేరుపెట్టాడు. వీటినే మండమునొందు సూక్ష్మ వదార్థములనికూడా చెప్పవచ్చు. వీటిపుట్టు

పూర్వోత్తరముల గూర్చి విల్సను పండితుడేమి చెప్పాడో చూడండి.

‘హెన్రీ 1841 సంవత్సరములోనే వీటినిగుర్తించాడు, ఆసిదాంతమునే బీఛాంపు పండితుడును ఈస్టరును విపులపరిచారు. ఈ మైక్రోజిమాలకు కూడా వృద్ధి క్షయములున్నవనియు, ఇదేమానవ దేహమునకు మూలవనియు అట్టమేనొకప్పుటచెప్పినాడు. కణములేగాకుండా మైక్రోజిమాలు ఎట్లయ్యిందో అప్పటివారికి అవగాహనకాలేదు. బీఛాంపుపండితుడు ఈ కణములకూడా మైక్రోజిమాల సమూహమేనని తెలియచెప్పాడు. మానవ దేహమునకు ఇది యింత ప్రధానమైనప్పటికినీ వీటిని గూర్చి జీవశాస్త్రము ఒకనూతనా దిశకు వెళ్ళలేదు. బీఛాంపుపండితుని అభిప్రాయము ప్రకారము జంతుసంబంధమైనవీ శాకసంబంధమైన సూక్ష్మజీవులు గాలిలోను, భూమిలోను, కొండలలోను కలిసిపోయి యెక్కువగా నుండును. చెట్లు, జంతువులు చచ్చిపోయినపుడునుమాత్రము పురుగులన్నియు గాలిలో కలిసిపోవును. చెట్లు, జంతువులు ఎక్కడ ఎక్కువగా నుండునో అచ్చటి గాలిలోని సూక్ష్మజీవులు కూడా యెక్కువగా నుండును. ఎడారులలోను, పర్వతపంక్తుల మీదను చెట్లు, జంతువులు ఉండవు. కాబట్టి అచ్చటిగాలిలో ఈ సూక్ష్మజీవులు తక్కువగానే ఉండును.

తాక్టీరియాలు, సూక్ష్మజీవులు బయటనుండి వచ్చునవిగాదు. దేహములోపలనే పుట్టును. మానవదేహమెట్లు కణముల సమూహమో అట్లనే కణములును మైక్రోజిమాల సమూహమే. జంతుదేహములలోనుండు కణములలోనుండు

మైక్రోజిమాలు, మానవ దేహములలోని కణములలోను మైక్రోజిమాలకన్న నాల్గురెట్లు పెద్దవి. ఈ అభిప్రాయమే రోగాలపై తము, చికిత్సాద్వైతములో విశదము గాగలదు.

ఈజీవశాస్త్రపండితులకు ఒక చిక్కు కలిగింది. సూక్ష్మజీవులు బయటనుండియే లోనికి ప్రవేశిస్తాయని వీరు చెప్పుచున్నారు. సరే మంచిదే. అయితే కోడిగుడ్డ కోడిపిల్లగా మారుతున్నదిగా. గుడ్డు పిల్లగా మారుటకు అట్లా మార్పు సూక్ష్మజీవులు బయటనుండి లోపలకు చేరాలన్నమాట. ఈ కోడిగుడ్డుకు పెనుండు పెంకులోనుండి సూక్ష్మజీవులు లోనికి పోవని అందరూ యెరింగినదే. అయితే కోడికడుపులో ఉండగానే యీ సూక్ష్మజీవులు చేరినాయని చెప్పాలి. ఇట్లా చెప్పితేనే శాశ్వతవాదమునకు అనుకూలమగుతుంది. ఇది యేకాలములోనే నా సాధ్యమేమో బుద్ధిమంతులు ఆలోచించండి!

ఈ విషయమును గూర్చి బీభాంపుపండితుడేమి చెప్పుతాడో విందాము. మామూలు పరిస్థితులలో కోడిగుడ్డు పిల్లలగుతవి. గుడ్డు పిల్లలు కావడము, కాకపోవడము అనేది కోడిగుడ్డులోని సానమీద ఆధారపడుతుంది. అంటే సాన మంచి దైతే పిల్ల బయటకు వస్తుంది. సాన మురిగిందాలంటే పిల్ల రాదు. లోపలనే కుళ్ళిపోవును. సాన బాగా ఉన్నదాలంటే లోపలి మైక్రోజిమాలకు ఆహారముదొరకి కోడిపిల్లగా మారుతుంది. లోకలి మైక్రోజిమాలకు చెడు ఆహారము దొరకినదా అంటే లోపలనే మురిగిపోయి కోడిపిల్లరాదు.

ఈసందర్భములో ఒకవిషయము చెప్పుతాను. డాక్టరు

లిండ్ల దుకుమారునికి మశూచికము వచ్చినది. ఆరోగిక మేము ఈకింది చికిత్సా ప్రక్రియలను చేసినాము.

నాకు తెలిసినంతవఱకు అప్పుడు చికాకోనగర సమీపములో మశూచికములేదు. మశూచికము అంటువ్యాధి అయితే యీపిల్లవాడికి ఎక్కడనుండివచ్చింది? అంటువ్యాధి అయితే ఆయింట్లోనే మిగిలినవారెవరకును రాలేదు. నాకు తోచిన సమాధానమేమంటే వంశానుగతముగా ఈ పిల్లవానికి వచ్చిన జబ్బులను రోగప్రవణతలను ప్రకృతి మశూచికముద్వారా బయటపడు పుట్టింది.

ఈ మైక్రోజిమాలు దేహములోని మురుగునుండి పుట్టినవేగాక, బయటనుండి కూడా రావచ్చుగదా అని సందేహము తోస్తుంది. ఇవి ఒకవేళ బయటనుండి వచ్చినా అవి వృద్ధిపొందుటకు అనుకూలమగు స్థితిగతులు లేకపోతే అవి నిలవనేనిలవవు. అని పెరగాలంటే వాటికనుకూలమైన వసతులు కావలెను. ఈ అనుకూల పరిస్థితులే రోగప్రదారము. ఇవి అన్నీ బయటనుండి వచ్చే మాట నిజమైతే వాటినిఅన్నీ బయటకు తొలగానే కొత్తది లేకుండా ఉండాలిగా. కానీ అట్లుకాదు. కొత్తది పుట్టుతున్నాయి. కాబట్టి కొత్తవిగాని, పాతవిగాని, రోగప్రదారము నుండే పుట్టుతున్నాయిగాని బయటనుండి రావడము లేదన్నమాట.

1869 సంవత్సరములో బీఛాంపు వండితుడేమిచెప్పాడో

వినండి. విషమజ్వరము, కుళ్లురోగము, పశువులకు వచ్చుగాళ్లు మొదలగు రోగాలు వచ్చిన వారిదేహములోని రక్తములోను, కుటికలలోను, సూక్ష్మజీవులుండుటచే. బయటనుండి వచ్చిన సూక్ష్మజీవులు ఈ రోగాన్ని సంక్రమింప చేసినవని తలచినారు. మనసిద్ధాంతముప్రకారము చూస్తే సూక్ష్మజీవులు రోగ పదార్థముండుటచేతనే వచ్చినవి. మరొక సందేహము తొచ వచ్చు. ఇన్నిరకాల సూక్ష్మజీవులు లేకపోతే యిన్నిరోగాలు ఎట్లావచ్చినాయి? దీనికి సమాధానమేమంటే ఈరోగాలన్నీ రోగపదార్థముయొక్క చిహ్నములేగాని సంబంధములేని వేరు వేరు రోగాలుగావు.

మైకోజిమాల సమూహమే కణము. అనేకకణముల సమూహమే అవయవములు. అనేక అవయవములు కలిస్తే మానవదేహమగును. అనేకమానవుల సమూహమే ప్రపంచము. మానవుడెట్లు ప్రాణిజాలయ్యును తీసికొని, మాలిన్యములు బయటకు వెళ్లగొట్టునో, పునర్నిర్మాణము చేయునో అట్లనే కణములుకూడా ఆహారమును జీర్ణించుకొని, మురికిని బయటకు వెళ్లగొట్టును. పునర్నిర్మాణము చేయును. స్వచ్ఛమైనగాలిపీల్చి, పరిశుద్ధమైన ఆహారమును తినుటచే ఈ మైకోజిమాలు జంతుసంబంధమైన, శాకసంబంధమైన కణములుగా తయారగునేగాని పరాన్నభుక్కులుగా మాత్రము తయారుకావు.

ఈ బాక్టీరియా సిద్ధాంతమే మందువైద్యమువారి సందేహములను (20-3-1909 తేదీన వెలువడినలాస్సెట్టు), విడగొట్టుతుంది. ఆ సందేహమేమనగా గొడ్లకు మామూలుగా

వచ్చేరోగాలు రాకుండా సూదిమందుల (ఇంజక్షనుల) పొడిస్తే శ్వాతరోగాలు వచ్చినవి. మనమిచ్చిన మందుకూ వచ్చిన రోగమునకును ఎట్టి సంబంధము లేదు.

దేహములో రోగవదార్థము పేరుకొంటుంది. కాబట్టి ఆరోగవదార్థమునుండి యే రోగమైనా పుట్టుతుంది. మందుల వాడితే ఆరోగము నయముకాకపోగా శ్వాతరోగాలు పుట్టుతవి. ఈరోగాలు ఎప్పుటికినీ బయటనుండివచ్చు సూక్ష్మజీవులవలనరావు. ఈ సూక్ష్మజీవులు గాలిలో కలిసిపోయి ఆరోగ్యవంతులకు కూడా సంక్రమిస్తాయని రోగాలు రాకుండా కాపాడాలంటే సూదిమందులు వాడిపించుకోవాలని మందు వైద్యులు చెప్పుచున్నారు. గాలిలో కలిసిపోయిన సూక్ష్మజీవులవలననే రోగమువస్తే ఆరోగము రాకుండా కాపాడుటకు ఆరకమైన (రోగమును కలిగించు) సూక్ష్మజీవులు లేని గాలినుండేగదా మందుల తయారుచేయువలసి వది! కానీ అట్లాతయారు చేయుటలేదు. రోగాలు వచ్చిన జంతువులనుండిగదా మందుల తయారుచేయుచున్నారు.

మరొక ఉదాహరణ వలనను మందు వైద్యమువారి అభిప్రాయము ఎంత సమంజసమో మూచదువరులకే తెలుస్తుంది. కీళ్ళజబ్బులు రాకుండా చేయుటకు టీకాలు వేస్తారు. ఈ టీకాలు జంతువులకును మనుష్యులకును వేస్తారు. ఈ టీకాలు జంతువులకు వేస్తే వాటికి చలిజ్వరము వస్తోంది. ఆ టీకాలే మనుష్యులకు వేస్తే గజ్జి లేచుచున్నది. దీనిని బట్టి మనము గ్రహించిన దేమంటే - దేహములో ఉన్న సదుక్తును బట్టే రోగము వస్తున్నదిగాని, ఈ మందువులన నేమీ వాడుట

లేదు, ఒకవేళ వచ్చేదేమైనాడంటే, ఆరోగ్యము ఈ మందుతో ఆగుటలేదు.

మనము పెంచుకొన్న రోగవదార్థమును బట్టి మనకు రోగము వస్తున్నది. ఆరోగ్యమైనా అట్లాజాగ్రత్తగా పెంచుకోవలసినదే గాని అమాంతముగా ఒక మూలనుండి వచ్చి మన నెత్తినపడేదీ కాదు. మందుల పావులలోని టానికులతో వచ్చేదీ కాదు. ఏవో గ్రహాలు బాగా లేకపోతే రోగాలు వస్తాయనునది కూడా భ్రమేనని బీచాంపు పండితుని అభిప్రాయము. రోగము కాని, ఆరోగ్యము కాని ప్రకృతి సూత్రముల అతిక్రమించుట, ఆచరించుటనే ఉన్నది. ఒకతడవల్లో అగంతకముగా వచ్చి పడేదీ కాదు. ఒక మాత్రతో పోయేదీ కాదు. నిరంతరము ప్రకృతి సూత్రములను అతిక్రమించుట చేతనే ఈ రోగము వచ్చుచున్నది. ఆచరిస్తే రోగము సోతుంది. ఆరోగ్యము కలుగుతుంది.

రోగము కానీ, ఆరోగ్యము కానీ ఈ సూక్ష్మజీవుల వలననే వస్తుంటే, మానవ లోకమంతా వీటి దయాధర్మ బిచ్చముల మీదనే ఆధార పడవలసిందేగా. ఈ సృష్టి అంతా వీటి ఆగ్రహానుగ్రహముల మీదనే ఆధార పడవలసినది. కానీ అట్లా జరుగుటలేదే.

మనలో చాలా చిదారము చేరితేనే రోగము వస్తున్నదని యెప్పుడైతే అనుకొన్నామో చేరకపోతే ఆరోగ్యముగా ఉంటామని కూడా ఎప్పుడైతే తోస్తుంది. కణములలోని అంతర్భాగములైన సూక్ష్మజీవులకును, నరియైన ఆహారమును,

విశ్రాంతిని, శ్రమను ఇస్తే ఆరోగ్యము కూడా కలుగుతుంది. ఈ కణములు ఆరోగ్యముగా ఉండాలంటే యింకా యేమేమి చేయాలనగా తినుటలోనూ, తిరుగుటలోనూ, విశ్రాంతిని తీసికొనుటలోనూ, సంగమ క్రియలోనూ, దేహములోని నిర్మాణ శక్తికి అనుకూలముగా ఉంటే ఈ కణములన్నీ ఆరోగ్యముగా ఉంటాయి. మానవుడునూ ఆరోగ్యముగా ఉంటాడు.

ఆగస్టు లెయిన్ మెన్ ఏమన్నాడంటే - 'చాలా పెద్దదైన ఈ ఖగోళమును గూర్చిన్నీ, సూక్ష్మాతి సూక్ష్మమైన మైక్రోజీమాను గూర్చిన్నీ, కూడా మనము తెలిసికొనవలసియున్నది.'

హ్యూమ్ ఏమి చెప్పుచున్నాడో వినండి - ఈ సూక్ష్మాతి సూక్ష్మమైన మైక్రోజీమాల నుండియే మానవ లోకమంతా సృష్టింపబడినది. సర్వశాస్త్ర పారంగతుడైన న్యూటన్, సర్వశాస్త్ర విద్వాంసురాలైన బిడోవెన్, అందగత్రైలలో మిన్నండిన హమిల్టన్ రాణి మొదలగు వారందరూ ఈ సూక్ష్మజీవుల సమూహములే.

హిందూ పురాణములు కూడా ఈ అభిప్రాయమునే వ్యక్తపరుస్తున్నాయి. ఎప్పుడైతే 'బహుస్యాం ప్రజాయతా' అనేక మందిని అగుదామని బ్రహ్మదేవుడు అనుకొన్నాడో అప్పుడే నిర్మలమైన ఆకాశములో స్పందనాలు మొదలు పెట్టినాయి.

సంకల్పముతోనే సృష్టి ప్రారంభమైనది.

భగవంతునిగూర్చి మంత్రపుష్పములో ఏమి ఉన్నదో వినండి - 'అణో రణీయాకా, మహతో మహియాన్' సూక్ష్మాతి

సూక్ష్మమైనట్టిన్ని, స్థూలమైనట్టిన్ని, వదార్థమే భగవంతుడు.

మందు వైద్యమువారి సిద్ధాంతమే సమంజసమో ప్రకృతి వైద్యమువారి సిద్ధాంతమే సమంజసమో మాచదువరులే ఆలోచింతురుగాక. మానవుల పుటుకకే ప్రధానమైన ఈ సూక్ష్మజీవులను మందు వైద్యులు పరిహసించారు. ఈ సూక్ష్మజీవులే రోగారోగ్యములకును చావుపుటుకలకు కారణములని ప్రకృతి వైద్యమువారు సోదాహరణముగా నిరూపించారు.

౯

మందుతో అణచిపెట్టినందువలన కలిగే ఫలితాలు

మందులు వేయవద్దంటారుగానా! మందులుపోస్తేవచ్చే కష్టాలు, నష్టాలు ఏమిటి? అని మీరడుగవచ్చు. రోగమును ఏదశలో అణచిపెట్టితే యెట్లామారేదీకూడా తెలిసికొందాం.

జేహములో అరగని పదార్థము నిలవ ఉంటేనే కాని రోగము రాదని యిదివఱకే చదువుకొన్నాము. సజీవమైన జేహములో నిరీవమైన యారోగపదార్థమునకు చోటులేదు. ప్రకృతి బయటకు వెంటివేస్తుంది, ఏయాల ఉన్న రోగపదార్థమునైనా బహిష్కార్యవయవములద్వారా బయటకు పంపి వేస్తుంది. తక్షణరోగము వచ్చినదంటే మురికి బయటికి పోతు

న్నదిగదా అని సంతోషించవలసినదే. దెబ్బలు తగిలి నలిగి పోయిన కుటికలన్నియు బాగుపడును. సహనము పెట్టుకొని యోస్తూ ఊరుకోగలిగి ఉండాలి. బయటకువచ్చు మురికిని అశ్శ్యంతరపెట్టరాదు. మురికిని బయటకు పంపుటకు ప్రకృతికి సాయం చేస్తే చాలు. చర్మరోగాలు చూచుటకు అసహ్య ముగా ఉంటాయి. బయటకు కనపడకుండా పోవాలని మందులురాస్తే యేమిజరుగుతుంది. లోపలచేరి ప్రధానావయవములనే పాడుచేస్తుంది. క్రొత్తరోగాలు బయటపడతాయి, గాలికొట్టితే బజారులలో ఉండే చెత్తా చెదారము అంతా కొట్టుకుపోతుంది. అట్లనే తరుణరోగము చచ్చిందంటేనరి. దానితోపని దానినిపోనిచ్చిమామూలు శైత్యోపచారములు చేస్తేచాలు. లోపలి మురికినంతనూ బయటకుపంపేస్తుంది.

రోగాన్ని రెండు మూడు విధాలగా అశ్శ్యంతరపెట్టవచ్చు. రోగము మనలనేమీ చేయలేదని నిర్లక్ష్యముచేయుట మొదటిది. జ్వరమువచ్చినా అన్నముతినీ, నిద్రపోతే యెంత తీవ్రముగా బాధలు కలిగేదీ అందరు ఎరిగినదే. చేయవలసిన శైత్యోపచారములు చేయకపోయినా క్రొత్తత్రోవలపోతుంది. ఇది రెండవది.

పైన చెప్పిన రెండు విధాలలోను మందులు పోయుట లేదు. మరొకవిధముకూడా గలదు. ఇది మూడవది. మందులతో అణచిపెట్టటము విషాన్ని క్షయముచేతనే చంపాలి. కత్తులు కఠారులతోను అణచిపెట్టవచ్చు.

పైన చెప్పిన మూడు పద్ధతులలోనూ చివరపద్ధతి మరీ బాగుణమైనది. ప్రకృతికి మందుకీ జరుగుపొట్లాటలో మందుల

బలము ఎక్కువైతే, వ్యక్తియొక్క బలము తగ్గుతుంది ఇదే నిరంతరమూ జరుగుచుంటే మృత్యువే సంభవిస్తుంది.

రోగముయొక్క పుట్టుపూర్వోత్తరములగూర్చి మన మేసిద్ధాంతమును నమ్మినా, యివన్నీ దేహమునకు మేలుచేస్తాయన్నమాట మాత్రము నిజము. సరియైన తోచిన ఆ రోగమును పోసియకుండా, అభ్యంతరపెట్టితే, అవద లెక్కువగుతాయి. ప్రతి రోగమునకును అయిదు దశలున్నాయని రోగక్షణ చదివినాము. ఏదశలో ఆపితే యేమిజరిగేదీ విశదముగా తెలుసుకొందాము.

మంటలు తెలియకుండా రోగమును ఒకటి రెండు

దశలలోనే అణచిపెట్టితే కలిగేఫలితాలు

మానవున కెట్లు పుటుక, చావులు గలవో అట్లనే రోగమునకును పుటుకచావులుగలవు. ఈ పుటుక చావులనే అయిదుదశలుగా చెప్పినాము. ఈ అయిదు దశలలోనూ మొదటి రెండుదశలూ ఉత్పత్తి, చయము రెండునూ పుట్టుకను చెప్పును.

మామూలు తోచిన వీటిని పోనిస్తే యివేమీ హాని చేయవు. మందులతో అణచిపెట్టినా మొదటికే మోసమును అప్పుడే చేయవు. కానీ రోగమును మాత్రము ఈడికక్రింద పెట్టును. రోగము కాలికమగును. బయటకు పోకుండా లోపలనే నిలబడిన రోగవదార్థము ప్రధానావయవముల జోలికి పోయినదాఅంటే నాశనమునకు మొదలు. జరుగబోయే వ్యమాదములకు ఇదే పునాది. మందులు, మాకులతోగూర్చి

కత్తులు కకారులతోగాని యీ మొదటిదశలను ఆపనవసరములేదు. శైత్యోపచారములచేతనేడివశమింప చేయవచ్చు. రోగాలు ఈ అయిదుదశలలో నెట్లావృద్ధిపొందేదీ నిదర్శన పూర్వకముగాను, కాత్రుసమ్మతముగాను తెలుసుకొందాము. మామూలుగా అందరికీ జలుబు చేస్తుంది. కాబట్టి దీనినిగూర్చి ముందుగా తెలుసుకొందాము.

జ లు బు

మామూలుగా జబ్బువడు వారందరునూ, రోగచరిత్రను చెప్పమనగానే, ఆరోజున జలుబుచేసినది మొదలు అప్పటినుండి జ్వరము వచ్చినదంటారు. ప్రతివారి నోటా యీమాటే వస్తుంది. కాబట్టి యిదే మొదలను కొందాము. అయితే యిదిమాత్రము ఎందుకు వచ్చింది? గాలిపాటువలననే వస్తే అందరకూ వచ్చుటలేదే? ఆగాలినే అందరూ పీలుస్తున్నారుగదా? అందరూ బాధపడవలసినదేగా? గాలిపాటేగాక వేరేకారణము మరొకటి ఉన్నదన్నమాట. ఆరోగ్యముగా ఉన్నవాడిని ఈ గాలిపాటేమీ చేయలేదు. ఏమన్నా కాస్తో, కూస్తో మెతకకన్నవాడినే, యీ గాలిపాటేమైనా చేసేది. ఆమెతకే మన మిదివఱకు చెప్పుకొన్న రోగ పదార్థము.

ఈమాటలన్నీ మందువైద్యమువారికి కటువుగా ఉండవచ్చు. నిత్యకృత్యములకును విదిత్రముగా నుండవచ్చు. జలుబు ఎందుకువచ్చిందా అని ఒకడుగు వెనుకకు వేసి విచారిస్తే, అసలుశంగతి బయటపడుతుంది. మామూటలు నిజమగుతవి.

ఈరోగపదార్థంకొందరకు కొన్నిరోజులలోను, కొందరికికొన్ని వారములలోను, పేరుకొంటుంది. మరికొందరకు కొన్ని సంవత్సరాలు పట్టుతుంది.

జలుబుచేయుట అంటే యేమిటి? జలుబు చేసినపుడు, దేహాక్రియలలో నేమిమార్పు జరుగుతుంది? అనే ప్రశ్నలు తోచవచ్చు. దేహము భరింపగలిగిన దానికన్న నెక్కువ చలి. దేహమునకు తగిలితే చలి తగిలిన దేహభాగములోని చర్మరంధ్రములన్నియు మూసుకొనిపోవును. అప్పుటి రక్తప్రసరణము బాగా జరగదు. రక్తప్రసరణము బాగా లేక పోవుటచే, నిరంతరము బయటకు పోవలసిన వాయురూపమైన మురికి బయటకుపోదు. లోపలనే నిలవ ఉంటుంది. మిగిలిన మూడు బహిష్కార్యవయవములును బాగుగా పనిచేస్తున్నట్లయితే, యీ వాయురూపమైన మురికినిగూడా అవియే బయటకు గెంటివేయును. వాటివ్యతిరేకమైన రోగపదార్థము పేరుకొనకపోతే, యీచర్మము చేయుపనిని ఆమూడు అవయవములు తేలికగానే చేయును. రోగపదార్థముతో అనే ముణిగిపోతుంటే అవిమాత్రము ఏమిచేయగలవు?

దేహములోని ధాతుశక్తి బాగాఉంటే యీ పేరుకొన్న మురికినంతనూ బయటకు పెట్టుటకు త్వరగా ప్రయత్నముచేస్తుంది.

దేహము ఇదివఱకే, రోగపదార్థముతో, నిండితే, వాయురూపమైన మలినములు ముక్కులు ద్వారా బయటకు పోవు. ద్రవరూపమైన మలినములు మూత్రముగా బయటకు పోవు. ఘనరూపమైన మలినములు మలముగా బయటకు పోవు.

ఈ అవయవములన్నీ కూడా యీమురుగును బయటకు నెట్టుటకు ప్రయత్నము చేసిచేసి వినుగత్తి చచ్చుపడిపోవును. వీటికిత్రోడుగా మనిషికూడా నిర్లక్ష్యముచేసి, తోసేసుకొని. తిరిగి మితిమీరిన చాకిరీ చేస్తే ధాతుశక్తి తగ్గిపోతుంది. రస రక్తములు రెండునూ సరియైన రూపములో ఉండవు. మిగిలిన ధాతువుల కూడా కాస్తో, కూస్తో లోపిస్తవి. దేహములోని మలినములనన్నిటిని ప్రకృతి రక్తమునుండి బయటకు నెట్టుటకు ప్రయత్నము చేయుచునే ఉండును. చర్మము బాగుగా పనిచేస్తుంటే వాయురూపమైనట్టిన్నీ ఘనరూపమైనట్టిన్నీ మలినములు బయటకువచ్చును. ఎప్పుడైతే దేహము భరింపుగలిగిన చలికన్న ఎక్కువ చలి తగులునో అప్పుడు చర్మము బిగడినుకొనిపోవును. అప్పుడు చర్మరంధ్రములు మూసుకొని పోవును. మిగిలిన బహిష్కార్యావయవములన్నియు స్వధర్మములను చక్కగా నిర్వహిస్తూఉంటే యీవనికూడా అవే చేయును. వాటివనులతోనే అవి ములుగుతూఉంటే చర్మము ద్వారా రావలసిన మురికి వేరేతోవన రావలసిఉంటుంది. గొంతుద్వారానైనా రావచ్చు. కాస్తావయవముల ద్వారానైనా రావచ్చు. మూత్రకోశముద్వారానైనా రావచ్చు. మలకోశముద్వారానైనా వస్తుంది. ఈ రోగప్దార్థము కాస్తాశయములద్వారా వస్తే దగ్గువస్తుంది. మలకోశము ద్వారా వస్తే గొంతు, ఆతిసారము వస్తుంది. ఏరూపముతోవచ్చినా యివన్నీకూడా దేహమునకు మోసముకలుగకుండా చేస్తే ప్రయత్నం లేదు. తనశక్తి ఉన్నంతవఱకు, ప్రకృతియే నివారణ చేస్తుంది. చలిగాలితగులుట, జలముచేయుటయు కారణమే

గాని కార్యము మాత్రముగాదు. చలిగాలి తగులుట సాకు మాత్రమే.

బుదిమంతులకు ఇంకా కొన్నిసంజేహములు కలుగ వచ్చును. రోగవదార్థము పేరుకుంటేనేగాని రోగమురాదని చెప్పుచున్నారు. రోగవదార్థము మంటలుగానే యెందుకు రావాలి? బహిష్కార్యవయవాలద్వారా యెందుకురాదు?

జేహములో నాలుగు బహిష్కార్యవయవములు గలవని లోగడనే చదివినాము. జేహములో తయారగు కొద్ది పాటి మురుగే యీ నాలుగు త్రోవలా బయటకు వస్తుంది. ఈ మురుగై నా లోహలవణాలుచేరి గట్టిపడితే యే ఒక త్రోవనా రాతేదు. జేహములో తయారగు రాసాయనిక మురుగంతా కలియుటచే గట్టిపడి యీత్రోవలన బయటకు రాదు.

అరగని వదార్థమంతా చిన్నపేగులద్వారా బయటకు వస్తుంది. మామూలు మార్గముద్వారా వచ్చుటకు వీలు లేనంత చిక్కబడి గట్టిపడిన రాసాయనిక వదార్థములే రోగవదార్థము. మామూలు మార్గాలద్వారా యీ రోగవదార్థమురావాలంటే విడిపడాలి. విశ్లేషమునుబొందాలి. మురిగితే గాని విడిపడదు. మురుగునపుడు మంటలు పుట్టును. మంటలు కలుగుట అవసరమే.

జీర్ణముచేసినపుడు నాలుగు బహిష్కార్యవయవాలూ చేయలేని బహిష్కరణ క్రియను ఆమత్స్యచముచేయును. జీర్ణములో రోగవదార్థము ఎక్కువైతే ధాతుశక్తి తగ్గిపోతుంది. రసరక్తధాతువులు సరియైన యావములలో

బయటకు రావలసిన మురుగంతా బయటకుపోదు. అప్పుడూ జలుబుచేస్తుంది. ఎప్పుడూ వడిశ భారముతోనే ఉంటాము. ఇట్లాబయటకు వచ్చుటకు ప్రయత్నముచేయు మురుగునల్తనూ మందులతో అణచివేయుట యెంత తెలివైనవనో బుద్ధిమంతులు గ్రహిస్తారు. మురుగంతాలోపలనే నిలవండి పిల్లలపెట్టాలని కోరుతున్నాము. మందులతో అణచివేయుటవలన రోగ వదార్థములోని విషముతో మందులలోని విషములు తోడవుతాయి. అగ్నికి వాయువు తోడ్పడితే నాశనము ఎంత త్వరగా జరుగుతుంటో అట్లాగే యిచ్చటనూ నాశనము జరుగుతుంది. పైరెండు విషాలవలనను దేహములోని శక్తి ఉడిగిపోయి, చచ్చిపోయి రోగము కాలికమగుతుందంటే ఆశ్చర్యమేమున్నది?

“ఆ చలిగాలి తగిలితే జలుబుచేసింది” అని అనుట కూడా వట్టి సమాధానములను చెప్పి తృప్తిపడుటయే గాని వేరుకాదు. మామూలుగా రోగము వచ్చుటకు దేహక్రియలలో ఏలోపములు కారణములని చదివినామో ఆ లోపములే జలుబుకును కారణములు. ఏవనగా (1) ధాతుశక్తి తగ్గిపోవుట (2) రసరక్తములు సరియైన విభాగములలో ఉండకపోవుట, (3) రోగవదార్థములు పేరుకొనుట.

(జలుబుచేస్తే ప్రకృతివైద్యముప్రకారము ఏమిచేయాలంటే లోపల పేరుకొని గట్టిపడి కరుడుగట్టిన రోగవదార్థములనన్నిటిని మాయాలు మార్గాలద్వారా బయటకు వదిలేయాలి. ఫలరసములు పుచ్చుకొని ఉపవాసముండాలి. జీనాపాశ్చర్యావయవములు నాలుగువాటివనులుచేయుటకు సాయము

ముచేయాలి. ఎంతచెప్పినా ధాతుశక్తి తగ్గిపోకుండా చూడాలి. దేహమునకు కష్టము నష్టము లేకుండా మామూలు మార్గాల ద్వారా రోగపదార్థములను బయటకు పంపాలి.

రోగము వృద్ధికాకుండా మొదటి రెండుదశలలోనే మందులతో అణచిపెట్టితే యేమిజరిగేదీ పైచేరాలో చదివినాము.

మూడవ దశలో అణచిపెడితే కలిగే ఫలితాలు

మూడవదశలో జబ్బుచేసిన భాగములలోని కణముల వేటికవి విడగొట్టబడి సంబంధము లేకుండా ఉంటవి. వీటి అన్నింటిలోనూ రోగపదార్థము ఉంటుంది. రోగపదార్థముతో ఇవన్నీ తొణికిసలాడుతూ ఉంటవి. నిత్యకృత్యములలో జరుగవలసిన పనులనుకూడా యివి చేయలేవు. ఇటువంటి స్థితిలో అణచిపెట్టితే యేకణమునకు ఆకణము సంబంధము లేకుండా ఉండిపోతుంది.

మూడవదశలో రోగమును అణచిపెట్టితే యేమిజరిగేదీ యీ క్రింది ఉదాహరణవల్ల బాగా విశదమగుతుంది. పాడుపడిన యింటిని బాగుచేయుటకు ఖామందు తలుపులూ, దరవాజాలు, కిటికీలు, వేటికవి విడగొట్టినాడు. ఇట్లా విడగొట్టిన తరువాత కూలీలమీద కోపమువచ్చి వాళ్ళను వెడల కొడితే యెప్పటికయినా యిల్లు బాగుపడుతుందా? వేటికవినిలబడిపోవా? అట్లనే మూడవదశలో రోగమును అణగత్రొక్కినా యేభాగమునకు ఆభాగము విడవడి ఉంటుంది. ఎన్నటికినీ కలియవు.

మామూలు గా వచ్చే తరుణిలో గాలను మూడవదశలో
అణచిపెట్టితే కాలికలోగాలుగా మారిపోతది. శ్వాసాశయ
వ్యాధులు, మూత్రపిండవ్యాధులు, పక్షవాతము మొదలగున
వన్ని ఇట్లా వచ్చినవేను. మా ఆసుపత్రికి ఇటువంటి కేసులు
అనేకమువచ్చినవి. అందులో ఒకరి కథను చెప్తున్నాను.

మంచుగడ్డ కట్టినందువలన కలిగే ఫలితాలు

మంటలు ఎక్కువగా ఉన్నాయంటే మంచు వైద్యులు
మంచుగడ్డ కట్టుతారు. ఇట్లా కట్టినందువలన నేమి జరుగు
తుందో చూశాము.

గ్రీను దేశస్థునికి ఒకనికి జబ్బుచేసినది. రెండు నెలలై
వది. పెద్ద పెద్ద ఆసుపత్రిలలోనికి తీసికొనిపోయి వైద్యము
జేయించారు, ఏమీగుణము కనపడలేదు. అప్పుడు మా ఆసు
పత్రికి వచ్చారు. విచారించగా ఏమి తేలిందంటే అతనికి న్యూమో
నియా (శ్వాసాశయ) వ్యాధి మొదటలో వచ్చిందట. మంచు
వైద్యులు అన్ని ప్రక్రియలను వాడినారు. మంచుగడ్డను
శబ్దం సంచులలో వేసి దేహమునకంతకూ కట్టుతూ ఉండే
వారు. రోగము పోయేటంతవరకూ యిట్లాగే కట్టారుట.

రోగము రాకుండా పోయినదిలే అని సంతోషపడినారే
గాని తరువాత ఏమి జరిగేదీ విచారించలేదు. దేహము భరించ
లేని చలి తగులుటచే చర్మము బిగతీసుకొని పోవును. చర్మ
రంధ్రములన్నియు మూసుకొనిపోవును. బయటకు పోవలసిన
మలినములు లోపలనే నిలిచిపోవును. మంటలన్నీ అణగి
పోతవి.

ఉద్భ్రంతులతో నున్న మంటలను మంచుగడ్డతో అణచి పెట్టుటవలన రోగపదార్థము శ్వాసాశయముల పూర్తిగా ఆవరిస్తుంది. ఇట్లా ఆవరించుటచే దీనిని శ్వాసాశయ మయ అని పేరు పెట్టినారు. రోగము నయముకాదనియు, రెండుమూడు వారాలలో చస్తాడని చెప్పినారు. ఇటువంటి పరిస్థితులలో రోగిని మా ఆసుపత్రికి చేర్చారు. చికిత్స ప్రారంభించారు. ఫలరసముల నిస్తూ ఉపవాస ముంచినాము. మంచుగడ్డకు చిగుతుగా తడికట్లను కట్టినాము. మామూలు ప్రక్రియల నన్నిటిని చేసినాము. ఈ ప్రక్రియలన్నీ రోగపదార్థము బయటకు పోవుటకు సాయపడినాయి. రోగమునేమీ అణచి పెట్టలేదు. ఇట్లు చేయుటవలన రోగముయొక్క కార్యక్రమము పూర్తిఅయినది. మిగిలిన రెండు దశలూ జరిగినాయి.

మా ఆసుపత్రిలో చేరిన రెండు నెలలకు స్నేహితులతో కలిసి వారిదేశమునకు పోయినారు. ప్రయాణ బడలిక లేమియులేవు. వాతావరణము అనుకూల పడింది. రోగము నయమైంది.

మా చికిత్సాలయమునకు వచ్చిన కొన్ని కేసులలో ఉపిరితిత్తులలో చేరిన రోగపదార్థమును మందులతోను, మంచుగడ్డతోను అణచివేయుటచే గట్టిపడి ఉబ్బనము, మయముదలగు దుర్బరవ్యాధులుగా మారిపోయినవి. ఇట్లా గట్టిపడిన రోగపదార్థము ఉపిరితిత్తులలోను, ఉపిరితిత్తుల చుట్టూనుండు పుష్పసములలోను చేరుతుంది. ఇట్లాచేరిన మురికిని మందుపైద్రులు గొట్టములతో బయటకు తోడేస్తారు. ఈ తోడుట మొదలుపెట్టగానే మురికిచేరుట యొక్క ప్రగుణ్యత

మనవైద్యము ప్రకారమే యీ మురికినంతనూ నాలుగు త్రోవలా బయటకు వంపుతాము.

మంచుగడ్డను రబ్బరునంచులలో భద్రపరచి, తలకు కట్టినా, వెన్నుపాముమీద ఉంచినా, నవ్వుమే, తలనూ, వెన్ను పామును పైవిధముగా చల్లబరుస్తూఉంటే క్రియాఫలితముగా చలవ కలుగుతుంది. ప్రతిక్రియా ఫలితముగా వేడికలుగు తుంది. ఇదేకనుక మితిమీరిపోనే వత్తువాతము వస్తుంది. మేదోమజ్జాగత జ్వరమును మందులతోను, మంచుగడ్డతోను అణచిపెట్టితే వత్తువాతముగాని, యితరవ్యాధుల గాని రావచ్చు. ఇట్లా అణచిపెట్టబడిన రోగాలనే నయముకాని కాలికరోగా లన్నారు. మందువైద్యులు, జ్వరావధి యిట్లాగే బాధపడాలంటారు. నయముకావని సెలవిచ్చిన పెక్కురోగాలను మా అనుప్రతిలో నయముచేసి వంపినాము.

స్తానమునకుగాని, తడికట్లకుగాని, తాగుటకుగాని వాడునీరు, జేహముభరించగల చన్నిరుగానే ఉండవలెను. అంతకన్న చప్పిటిని వాడరాదు. మరీచప్పిటినిగాని, మంచుగడ్డ ముగాని ఉపయోగించుటవలన చర్మము బిగదీసుకొనిపోయి చర్మరంధ్రములు స్తుడుచుకొనును. ఈ నీటిని ఉపయోగిస్తే ప్రతిక్రియలో జరుగు ఉపయోగమా, మంచుగడ్డను ఉపయోగిస్తే జరుగదు. మంచుగడ్డనువాడితే ప్రతిక్రియలో ఉపయోగము కలుగకపోవడమే కాకుండా, హానికూడా, కలుగుతుంది. క్రియా ఫలితమునకల్లా ప్రతి క్రియాఫలితము వ్యతిరేకముగా వుండును. మంచుగడ్డను కట్టుటవలన క్రియాఫలితములో చర్మము బిగదీసుకొని పోవుటయు; నవ్వుమే, ప్రతిక్రియాఫలిత

ముగా ఎక్కువవేడి బయటకు వచ్చుటయు నష్టమే. ఉభయతా) నష్టమేగాన మంచుగడ్డనుగాని, మరీ చన్నీటినిగాని యేపిక్రియలందును ఉపయోగించరాదు.

నాలుగు అయిదు దశలలో రోగమును అణచిపెట్టితే కలుగు ఫలితాలు

తరుణరోగములను ఒకటి, రెండు, మూడు దశలలో మందులతోను, కోతలతోను అణచిపెట్టితే కలిగేఫలితములను చదివినాము. చివర రెండు దశలలోను రోగమును అణచి పెట్టితే కలిగేఫలితములను గూర్చి తెలుసుకొందాము. ఆరోగ్యమునకు వ్యాధాత్మమునుకలిగించు రోగవదార్థమునకును, నివారణోపాయములకును జరుగుపోరాటములో, నివారణోపాయముల కి అధికమైతే రోగవదార్థము తగ్గిపోతుంది. రోగవదార్థపు చిహ్నములు అనగా వాయుట;కందుట, మంటలు, పోట్లు తగ్గిపోతవి. అంతవఱకూ యెక్కువైన హృదయ స్పందనములు తగ్గిపోవును. రోగవదార్థమంతా చెడరకము ప్రవహించు పిరలదవ్వరాను, శోషరస వాహికలదవ్వరాను బయటకు వెడలిపోవును.

రోగవదార్థము పైవిధముగా బయటకు వెళ్ళిపోతే 'మైకోజిమాలు' దెబ్బలుతగిలిన భాగములను బాగుచేయును. క్రొత్త రణములు తయారగును. బయటకుపోవు రోగవదార్థమునకు మందులు అడ్డుతగిలినపుడు మురికిలంతా బైటకుపోవునని నిలచిపోవును. ఈ మురికి ప్రధానావధానము. పిచ్చి నష్టముచేయును. చెడిపోయిన అవయవమున వెలువరేమును

“మైకోజిమాల”లకు మందులు అడ్డుపడినపుడు అనగా ఆయి
వవదశలో (ఈదశలో పునర్నిర్మాణముజరుగును) మందులతో
అణచిపెట్టబడినపుడు చెడిపోయిన అవయవములు పూర్తిగా
బాగుపడకపోవుటచే ఇబ్బందిజరుగును. పూర్తిగా బాగుపడని
అవయవములు మెతకగానే ఉండును.

మందులువాడితే కలుగు తరువాత ఫలితములు

విషజ్వరమును మంచుగడ్డతో నయముచేస్తే వచ్చే ఫలితాలు

మా ఆసుపత్రికి వచ్చిన రోగుల కనీనికలను చూచుట
తోనే వారు అజీర్ణముతో బాధపడేవారని చెప్పేడివాడను.
వీటికి కారణము వాటికి విషజ్వరము వచ్చినదనియు, దానిని
మందులతో అణచివేసినారనియుచెప్పేవాడను. నేను కనీనికను
చూచిచెప్పినదియు, వారు చెప్పుకథ దాదాపుగా సరిపోయేది.
విషజ్వరమునకు వాడిన మందురంగు కనీనిక వెలుపటి ఆవరణ
లో కనుపడేది. దీనినే నాగంధములో విషజ్వరపురం గని
చేరిడినాను. ఈవెలుపటి ఆవరణకును, చిన్నప్రేగులలోని శోష
రస వాహికలకును సంబంధమున్నది. మందులు ఆపరేషనుల
వలన చిన్న ప్రేగులలో రోగవదార్థము పేరుకుంటే
కనీనిక వెలుపటి ఆవరణలో కనపడుతుంది. చిన్నప్రేగులలో
రోగవదార్థము పేరుకొనుటచే తిన్న అన్నము సరిగా జీర్ణము
కాక, శరీరమునకు పుష్టినివ్వక, బయటకు వెళ్ళిపోతుంది.
కీర్ణ విషజ్వరము ఉద్భవములో నున్నపుడు చిన్నప్రేగులలో
మందును, వచ్చుపడిపోవును. రోగిమలమువచ్చువులునుకంగుగా
వర్షము విగడిస్తున్నప్రేగులలో నుండు శోషరసవాహికలన్ని

చచ్చుపడిపోవును. ఏ అభ్యంతరములు లేకుండా విషజ్వరమును త్రోవనపోనిచ్చి, అయిదుదశలను గడవనిచ్చినయెడల రోగ వదార్థమంతా బయటకువచ్చును. అయిదవదశలో పునర్నిర్మాణము జరుగును, ఇట్లు సక్రమముగాజరుగనిస్తే రోగి వెనుకటి కన్న ఆరోగ్యముగా నుండును. రోగమంతా బయటకు రాక మునుపేఅపిచా, పునర్నిర్మాణము పూర్తిగాకమానుపే అపినా, దేహానికి నష్టమేజరుగుతుంది. లోపలి అవయవములన్నియు చచ్చుపడిపోయి మామూలు పనులను సహితము చేయలేక పోవును.

మందులతో నయముచేసుకొన్నవారు రోగము నయమైనదిగదా అని సంతోషపడవచ్చు. డాక్టరుగారి ప్రతాపమును వేనోళ్ళ వాగడవచ్చు. తరువాతనైనా మన వైద్యపద్ధతులతో నయముచేసుకొంటేనేగాని, రోగము రహితము కాదు. ఆహారవిహారములలో నియమము లేకపోతే మందులు సేవించినవారిగతి అధోగతి అగుతుంది. రక్తక్షీణము, పాండువు, క్షయ మొదలగు తీవ్రవ్యాధులు తప్పకుండా వస్తాయి. వాడిన మందులవలన ప్రత్యక్షముగా అప్పటికప్పుడు చావకపోయినా జీవితాంతమువఱకు మలబద్ధకముతోగాని, నాడీ దార్బల్యముతోగాని, పరోక్షముగా చచ్చుటమార్తెము నిజము.

కొద్దిగా త్రోవకు వచ్చినారు. కూనే మొదలగు ప్రకృతి శాస్త్రవేత్తలందరును గత యేబదియేండ్ల నుండి మందులు మాకులు లేకుండా రోగము నయముచేయుచూ వచ్చినారు. మందువైద్యులు వారలను పరిహసించినారు. పశ్చిమవాళ్ళని ప్రచారము చేసినారు. నిన్ను, నేను వెలుపడేముందు

వైద్యగ్రంథములు “విషజ్వరమును మందులు లేకుండానే నయము చేయవచ్చు”నని చెప్పుచున్నవి. ఫలరసములన్నియు మామూలు జలప్రక్రియలచేస్తేనే రోగము నయమగునని చెప్పుచున్నవి.

ఈ ప్రకృతివైద్యము ఒక-విషజ్వరములోనే గాక మిగిలిన అన్ని జ్వరములలోనూ బాగానే ఉపయోగిస్తుంది. మందువైద్యము ఓపికపట్టి మిగిలిన అన్ని జ్వరములకును ఈ శైత్యోపచారము చేస్తే తప్పకుండా గుణము కనబడుతుంది. మందువైద్యము తమ తెలివితేటలను సరియైన మార్గములలో ఉపయోగించుటలేదు. ప్రకృతివైద్యము నిరంతరము చేయు పరిశోధనలవలన అన్ని తరుణరోగములును, చన్నిటిప్రక్రియలతోను, వర వైద్యప్రక్రియలతోను, సూర్యరణ చికిత్సాప్రక్రియలతోను కుదురునది తేల్చుకొన్నారు.

విషజ్వరములోమాదిరిగనే తుయరోగములోకూడామందు వైద్యము సూక్ష్మజీవి సిద్ధాంతమును వదలుకొన్నారు. మందులతోవిసిగి, వేసారి, విధితక ప్రకృతివైద్య పద్ధతులను అవలంబించినారు. గుణములనుకనుగొన్నారు. ఫలరసములతోడిఉపశాసముతోను, జలప్రక్రియలతోను విషజ్వరమును కుదుర్చుచున్నారు. స్వచ్ఛమైనగాలిని పీల్చుటవలన తుయరోగము కుదురునని చెప్పుచున్నారు. అసంగతమైనట్టిన్నీ, సందిగ్ధమైనట్టిన్నీ సూక్ష్మజీవి సిద్ధాంతమును వదలుకొని ప్రకృతివైద్య పద్ధతులతో రోగములను నయముచేసి తమబుద్ధిసూక్ష్మమును ప్రతియొక శూర్ధమువలన తిప్పితే, మందువైద్యము మానవ తోకవలనకు విజృంభన పేవచేసిన వారగుదురు.

శస్త్ర చికిత్స

కోరోఫారము, కోకెయిన్, సారాయి మొదలగునవన్నియు, మత్తును కలిగించుమందులు. ఈ మందులను సేవించగానే ఒళ్లు తెలియకుండా పోతుంది. పెద్ద ఆపరేషనులు చేయునపుడు ఒళ్లు తెలిస్తే రోగులు విపరీతమైన బాధ ననుభవిస్తారు. ఈ బాధ తెలియకుండా చేయుటకై ఆపరేషనుకు ముందు మత్తును కలిగించుమందును ఇత్తురు. ఇట్లా బాధను తెలియకుండా చేయునవిగాన ఈ మత్తుమందును కనిపెట్టిన శాస్త్రజ్ఞులందరును మానవకోటికి మహాపాపకారము చేసినారని జనులు సంతోషపడుచున్నారు. ఇది భీమయే గాని నిజమెన్నటికిని కాదు.

మత్తుమందుల సుపయోగించితే శస్త్రచికిత్స అప్పటివఱకును తేలికగానే జరిగిపోతుంది. ఎన్నికోతలు కోసినా అప్పటివఱకును బాధ యేమియు ఉండదు. బాధ తెలియకుండా పోతున్నదిగానా అని మత్తుమందుల నెక్కువగా వాడుతున్నారు. కాస్తకు, కూస్తకు ఈ మత్తుమందులనిచ్చి ఆపరేషనులు చేస్తున్నారు. ఇప్పుడు జరిగే ఆపరేషనులలో నూటికి తొంభై అవసరమేలేదు. మిగిలిన పది శేసులకే ఆపరేషను చేయవలయును. కాస్తకు, కూస్తకు మత్తుమందునిచ్చి ఆపరేషనులు చేయుటచేత వికలాంగులై యావజ్జీవితము బాధపడుచున్నారు. తప్పునిసరిగా ఆపరేషనులు చేయవలసిన వాళ్లు

లలో మత్తుమందు నివ్వకుండా ఆకరేషను చేసినపుడు చాలా బాధ ననుభవించు రను మాటమాత్రము నిజము. కానీ చీటికి, మాటికి మత్తుమందునిచ్చి ఆకరేషనుచేస్తే యావజ్జీవితము వదుబాధ, ఆకరేషను చేసినపుడు తెలియకుండా చేసినప్పటి బాధకన్న వేయిరెట్లధికము.

దీనిని బట్టి శస్త్ర చికిత్సయందు నాకు నమ్మకములేదని మీరు భావించరాదు. చికిత్స అవసరమేకాని ప్రతి చిన్నకేసు లోను శస్త్రముల నుపయోగించరాదు. ప్రిణాపాయము సంభవించినపుడు శస్త్రముల నుపయోగించవలసినదే. ప్రిణాపాయము రాకుండా కాపాడవలసినదే. పెద్ద పెద్ద గాయములు తగిలినపుడును, ఎముకలు విరిగినపుడును, మరే యితరమార్గముల వలనను లోపములను సరిచేయవీలుకానపుడును శస్త్రముల నుపయోగించ వలసినదే. అటువంటి పరిస్థితులలో మత్తుమందులు నొప్పి తెలియకుండా చేసి రోగికి మంచి ఉపకారమునే చేయును. అనవసరమైన కేసులకు, మత్తుమందుతో ఆకరేషనులు చేయించు కొన్నవారు తరువాత చాలా బాధ వడదరు. ఈ బాధల చూచినవా రెవరైనా మత్తుమందులు రెండు వాయిల కత్తు లనియును, శస్త్ర చికిత్సవలన మేలుకన్న కీడయెక్కువ జరుగుననియు గ్రహించెదరు.

పాతమందు. వైద్య పద్ధతులందు చాలామందికి ఏవగింపు కలిగినది. పాత పద్ధతులతో విసిగి వేసారి క్రొత్తపద్ధతి (శస్త్ర చికిత్స) నుపయోగించు చున్నారు. దీనితో తప్పుమొంద రోగియు కుదురువని భ్రమపడుచున్నారు. చెడిపోయిన అవయవముల కోసివేస్తేనే త్వరగా నయమగునని వీరందరును

భృమపడుచున్నార. యుక్తయుక్త విచక్షణా జ్ఞానము లేనివారికి ఈ వాదన సమంజసముగానే తోస్తుంది. కాని కొంచెము ఆలోచిస్తే యిందులో మాటల పసే గాని సత్యమేమీ లేదని వెంటనే గ్రహించగలరు. దేహములోని అవయవమును తీసివేయగనే ఒక భాగము కొఱతపడును. ఇట్లా కొఱతపడిన భాగమును పూర్తి చేయుటకు వీలుకాదు.

మంచిమార్గము ఏది? ఒక అవయవము జబ్బుపడగానే రోగము వచ్చిందంటాము. ఆ అవయవమును కత్తెరవేసి తీసివేయుట మంచిదా? నెమ్మదిమీద బాగుచేసుకొనుట మంచిదా? రోగి సరస్సు దగ్గరకుపోగానే సరస్సు అంటాడు; 'వ్రతి అవయవము ఏయే పని చేస్తుందో, నాకు తెలుసు. చచ్చిపడిన అవయవములవలన ప్రయోజనమేమియు లేదు' అని. గడియారముల బాగుచేయువాని వద్దకు చెడిన గడియారమును తీసుకొని వెళ్ళినా మనుకోండి, అతను అంటాడు గదా, 'నీ గడియారములోని స్ప్రింగు పోయింది. చక్రము పోయింది, అవి మళ్ళి చేయకుండానే నీ గడియారమును బాగుచేస్తా నంటాడనుకోండి' వాడి తెలివి తేటలను మనమెంత మెచ్చుకొంటాము? చిన్న గడియారములోనే వనికీ రానిముక్కలేకపోతే, వ్రతి చిన్న స్ప్రింగూ అవసరమైతే, శుష్టికర మానవ దేహములో వనికీమాలిన అవయవాలను నిలబెట్టి నాడని అవగలమా? తలంచగలమా? దేహయంత్రములోని అవయవాలు గడియారములోని యినుపముక్కలా కన్న వనికీమాలినవా?

నిన్న మొన్నటివఱకూ శస్త్రచికిత్సకులు అనేవారుగదా గొంతులోని వయోగ్రంధులు (ట్రాన్సిలుస్) తీసివేయవచ్చు. వాటి వలన దేహమునకేమీ ప్రయోజనములేదు. అప్పుటి వఱకు శస్త్రచికిత్సకులు వాటి ఉపయోగమును కనుగొనలేదు. ఉపయోగముల తెలుసుకొనలేదు. కాబట్టి వాటిని తీసివేయవచ్చు నన్నారు. ఎప్పుడైతే వాటి ఉపయోగములను తెలుసుకొన్నారో పొరపడ్డ మన్నారు. ఈ గ్రంధులు తీసివేసినవారందరును పెంబలకడనే యమదర్శనమునకు వెళ్ళినారు. మందువైద్యులు తమ తెలివితేటలను అప్పటికి తెలుసుకొన్నారు.

మరీ బుద్ధిమంతులు పైత్యకోశమునకూడా తీసివేయవచ్చునన్నారు. హేమా హేమీలు, ఆవరేషనులు బాగానే బరిగినాయని సంతోషపడుచుండగానే, రోగిచచ్చాడు. అప్పుడు కళ్లుతెరిచి పొరపడ్డమన్నారు. ప్రధాన అవయవముల సహితము తేలికగానే తీసివేసినట్లు రోజూ పత్రికలలో వార్తలు చదువుచునే ఉంటాము. తీసివేయుటతో డాక్టరుగారి పని పూరితమైంది. అతని పాన్ను అతనికి చెల్లింది. ఇకను రోగి వడబాధలు భగవంతునికే యెరుక.

మానవదేహములో ఒక అవయవము జబ్బుపడితే జబ్బు ఆ అవయవములోనే లేదు. దానివెనుక ఉన్న గ్రంథమునకంతా అది చిహ్నమే. ఆ ఒక అవయవములోనే లేదన్నట్లు ఈ క్రింది ఉదాహరణమువలన బాగా తెలుస్తుంది. ఆతిమూత్రపు రోగికి ముల్లుగుచ్చుకొన్నా ప్రాణముగా మారుతుంది. ఒళ్ళంతా చెడిపోయినదన్నమాట. ముల్లువిరుగుట ఒక సాక్షాత్తగాని, ప్రధానముమూత్రముకాదు. ముల్లువిరిగి

తేనే ప్రణములులేస్తే అందరకు లేవవలసినదేగదా! నిత్యకృత్యములో అట్లుజరుగుటలేదు. వంశానుగతముగా వచ్చురోగములవలననే నా జబ్బుచేయవచ్చు. వాభి మొదలగు వాటిని మింగినా జబ్బుచేయవచ్చు. పై పూతలుపూస్తే పుండుమానుతుందా? అసలు కారణం తొలగించాలి గాని.

లోవలి మురుగునంతనూ పక్రికతే బయటకు నెట్టుతుంది. ఏమీ అభ్యంతరపెట్టక చూస్తూ ఊరుకొంటేచాలు. ఆపిలిమా అంటే మొదటికన్న పక్రిమాదమగుతుంది. నీరు పోకుండా ప్రవాహమునకు అడ్డముకట్టితే కాస్తేపటివఱకు ఆగుతుంది. తరువాత నీరుఎక్కువై గండిపడి నీరంతా పోతుంది. ఖానాలు వదలిపెట్టాలిగాని, నీరేమీపోకుండా బిగిస్తే నిలబడుతుందా?

ఇట్లు చెప్పటవలన శత్రుచికిత్సను హేళనచేస్తున్నామని తలంచవద్దు. ప్రితిచిన్నదనికీ శత్రుముల నుపయోగించుటకాలిలోని ముల్లును కరుితో తీసినట్లున్నది. గత యిరువది పంచత్సరములనుండి చాలాకేసులు శత్రుములతో పనిలేకుండానే నయమైనాయి. ఇవన్నీ మందువైద్యులు శత్రుముల నుపయోగిస్తే గాని కుదురవని వదలివేసినవే. మామూలు జలప్రక్రియలు డేస్తేనే ఋవన్నీ నయమైనాయి.

గర్భశయమును తీసివేస్తేగాని రోగము నయము కాదని మందువైద్యులు అనేకమందికి సలహానిచ్చారు. వారిలో చాలామంది మా ఆసుపత్రికివచ్చి మామూలు ప్రక్రియలతోనే రోగముల నయముచేసుకొన్నారు. ఆ అవయవములన్నీ బాగానే ఉన్నవి. ఆమాశయముల తొలగిస్తేనేగాని

రోగము నయముకాదని చెప్పినవా రందరును ప్రకృతివైద్య చికిత్సా పద్ధతులతో మా ఆసుపత్రిలో రోగముల నయము చేసికొని తమయిండ్లకు సుఖముగానే వెళ్ళినారు.

రాయీ, రప్ప మూల్యపిండములలో చేరినది. వాటిని తొలగించకపోతే రోగములు నయముకావని మందువైద్యులు చెప్పిన చాలాకేసులు మావద్దకువచ్చి మాచికిత్సాప్రక్రియల తోనే రోగముల నయముచేసుకొని సుఖముగా ఇళ్ళకు చేరినారు. గవదబిళ్ళలు లేచినాయి. వాటిని కత్తెర వేయవలసిగా చెప్పినవారందరును వచ్చి నయముచేసుకొని సలక్షణముగా ఇంటికి చేరినారు.

అవయవములో లోపమున్నదని అవయవమును కత్తెర వేస్తే ఆ అవయవము పోతుంది. కొరతగానే ఉంటుంది. తొలిగించక బాగుచేసుకొంటే ఉపయోగిస్తుంది. తొందరపడి తొలిగిస్తే ఎన్నుపుపోవుటకన్న మరేమీ ఉపయోగములేదు. తేలికగా నయమయ్యేకేసులన్నిటికిని శస్త్రములనుపయోగించి మరింత అధ్వాన్నము చేసినారు. పురుషుల లింగములను శస్త్రాల గర్భాండములను తొలగించి యావజ్జీవితము సుఖములు పొందకుండా చేసినారు. పోనీ తొలగిస్తేనేగాని బ్రతకరాఅంటే అదీకాదు. కత్తులూ, మందులూ చేతిలోఉన్నాయి కదా అని ఉపయోగిస్తున్నారేగాని మరేకారణము కనుపించుటలేదు.

ఆపరేషన్ చేసి దేహములోనుండియేచిన్నముక్కనన్నా తీసివేసినారా అంటే, జీవితములో ఎప్పుటికైనా అముక్కరాక పోవడమేకాక, అరోగ్యముకూడా బాగుపడదు, పెనుకటి

మాదిరిగానైనా ఉండదు. మరింత అధ్యాత్మమగుతుంది. గడియారములోని ఏ ఒక చిన్నస్ప్రింగు తీసివేసినా గడియారము ఎట్లా మూలపడుతుందో అట్లాగనే మానవదేహముకూడా పనిచేయదు. చెడిపోతుంది.

మానవదేహము సమస్త పదార్థము. The human-body is a and is a composite body మానవదేహములో తొలగించవలసిన దేమియు లేదు. ప్రతిచిన్న ముక్క అవసరమైనదేను. మానవదేహములో అవసరమైన ముక్క ఒకటికూడా లేదు. అన్నింటికీనీ సంబంధమున్నది. సంబంధములేని ముక్కగాని పనికిమాలిన వస్తువుగాని ఒకటిలేదు. చిన్నముక్కేగదా అని తొలగిస్తే ప్రధానావయవమునకే చెబ్బ తగులుతుంది. ఏ చిన్నముక్క గోయినా నాడీమండలమునకు ప్రధానముగా చెబ్బ తగులుతుంది. నాడీమండలమునకు చెబ్బ తగలగానే మెదడులోని ప్రధాన కేంద్రమునకు చెబ్బ తగులుతుంది.

వియన్నా పండితు డాక్టరు విచిత్రమైన గ్రంథమును వ్రాసినాడు. ముక్కులోని భాగములకును దేహములోని అవయవములకును సంబంధమున్నదని చెప్పినాడు. ముక్కులోని భాగములకును ఊపిరితిత్తులకును సంబంధమున్నదట. ఉబ్బు సపు రోగుల ముక్కులోని ఒక భాగమును విద్యుచ్ఛక్తి కలిగిన సూదితో ముట్టుకొంటే రొప్పువస్తుంది. అదే భాగమునకు మత్తుమందును తగిలిస్తే దగ్గు, రొప్పు తగ్గిపోతుంది. ముక్కులోని మరొక భాగమునకు, రహస్యావయవములకు సంబంధమున్నదట. విద్యుచ్ఛక్తి కలిగిన సూదిని ఈ భాగ

మునకు తగిలిస్తే గర్భస్రావ మగును. మత్తుమందును (ఈ భాగమునకు) తగిలిస్తే గర్భస్రావము ఆగిపోతుంది.

Zone Therapy - జోన్ థెరపీ

దేహములోని యే భాగమైనను, చిన్న ముక్కనుగాని తొలగించ కూడదనియు, అన్నింటికిని దగ్గరసంబంధ మున్నదనియు, నేది తొలగించినను, మిగిలినవి కూడా కాస్తా, కూస్తా చెడుననియు, అందువలన నే భాగమునైనా, ఏ చిన్న ముక్కనైనా అసాధారణ పరిస్థితులలో తప్ప; తొలగించ కూడదనియు లోగడనే చదివినాము. మాలభిప్రాయమును పోల్చు హించు మరొక శాస్త్రమును కూడా చెబుతాను. ఒక శాస్త్రజ్ఞుడు చేతి వేళ్ళకును దేహములోని భాగములకును సంబంధ మున్నదని చెప్పినాడు. వేళ్ళమీది ప్రదేశములను ఒత్తుటచేత అవయవములలోని బాధలు ఉపశమిస్తాయి. దేహములోని యే భాగమును తొలగించినా నష్టము ఆభాగముతోనే పోక, సంబంధమున్న మిగిలిన అవయవములకు కూడా సంక్రమించును. ప్రాణమునకే మోసమువచ్చు పరిస్థితులలోనే శస్త్రముల వాడవలెను. చీటికీ, మాటికీ వాడరాదు.

శస్త్ర చికిత్సలో మరొక విచిత్రమున్నది. ఆపరేషనులు చేసినందువలన నష్టము అప్పటికప్పుడు తత్తణము కనుపడదు. గుణము గానే ఉంటుంది. ఆ అవయవములను తొలగిస్తే బాధ మాత్రము ఉపశమిస్తుంది. క్రొత్తరూపాలతో బయటకు వస్తుంది. మానవకోటిని ఇక్కడు బాధించే చిత్రివిచిత్ర రోగములన్నీ ప్రకృతి సూత్రముల సరికొనించుటచేత

వచ్చిన ఫలితములే. కొత్త రోగములకును ప్రాత రోగములకును దగ్గర సంబంధమున్నది. రోగిమాత్రము, రెండునూ వేరువేరనియు, సంబంధమేమీ లేదని భావిస్తాడు. మరొకవిధముగా కూడా అనుకోవచ్చును. మొదటి ఆపరేషను రోగము యొక్క మూలమును తీసివేయలేదనియు నిర్మూలము చెయ్యాలంటే వాడియైన కత్తులను మళ్ళీ ఉపయోగించాలనీ తలుస్తాడు. మొదటి ఆపరేషను జరిగి యేడాది తిరగకమునుపే మరొక ఆపరేషనుకు సిద్ధమగుతాడు. డాక్టరన్ననో మొదటి ఆపరేషను కన్న రెండవ ఆపరేషను మరి తేలికగా చేస్తాడు. శాస్త్రాభివృద్ధిని, సర్జనుగారి ప్రతాపమును రోగి వేనోళ్ళ పొగడుతాడు. ఇన్ని ఆపరేషన్లు చేసినా డాక్టరు కార్యకారణముల సంబంధమును చెప్పడు. రోగకారణమును, రోగి మనసు నుండి తీసివేయడు. ఎక్కువగా తివ్వద్దని చెప్పడు. ఆహార మునకును రోగమునకును గల సంబంధమును గూర్చి అసలే ముచ్చటించడు. రోగికి మతి పోతుంది. యథావిధిగా తింటూనే ఉంటాడు. మూలకారణము అట్లాగే ఉండుటచే కొత్త మురుగు చేరుతుంది. పిల్లల పెడుతుంది. వీటి ఫలితములే కాయలు, కంతులు, గ్రింథులూ. తరుణ రోగములను మందులతోను, కత్తులతోను అణచిపెట్టితే కాలికరోగా లెట్లువచ్చి వది గత అధ్యాయములో తెలుసుకొన్నాము.

ఒకట- సంగతిని మాత్రము మనము మరచిపోరాదు. స్త్రీల గర్భాండముల జోలికి ఎప్పుడును పోరాదు. ప్రకృతి వైద్యమువారు స్త్రీల గర్భాండముల జోలికి పోవద్దని చాలా కాలమునుండి ప్రచారము చేస్తునే ఉన్నారు. వీరిని

పిచ్చివాళ్ళని మందువైద్యులు అపహాస్యము చేస్తూనే వచ్చారు. దూరదృష్టిగల మందువైద్యులు ఇప్పు డిప్పుడు తమ తప్పును ఒప్పుకొనుచునే ఉన్నారు. గర్భాండముల తొలగిస్తే నాడీదౌర్బల్యమైనా పుట్టుతుంది. పిచ్చిఅయినా పుట్టుతుంది.

ఆపరేషనులు చేసినతరువాత పుట్టే దుర్భరరోగాలన్నీ గర్భాండముల తొలగించకపోతే రావేమోననిఅనుకొన్నారు. అవయవముల తొలగించకపోతే పిచ్చి మొదలగు రోగాలు రాలేదనిసూడా ననుకొన్నారు. గడియారము సరిగా పని చేయాలంటే ప్రతిచిన్నముక్కా యెట్లా అవసరమో అట్లే మానవదేహము ఆరోగ్యముగా సరిగాపనిచేసి ఆరోగ్యముగా ఉండాలంటే ప్రతి అవయవము అవసరమేను. బటానీగింజంత అవయవమేపోతే పిచ్చిపుట్టుతుంటే పెద్ద పెద్ద అవయవములే పోతే యేమిజరిగేదీ వేరే చెప్పనేఅక్కరలేదు. కాబట్టి మా మందువైద్యమిత్రులు చీటికిమాటికీ కత్తులను ఉపయోగించి అవయవముల తొలగించక చెడిన అవయవముల బాగుచేసి మానవలోకమునకు సరియైన సేవ చేయుదురుగాక.

ఔషధములు- శస్త్రచికిత్సలు-వానివలన కలుగు దుష్ఫలితములు-అనర్థకములు

మందులతో అణచివేయుటవలన రోగములు ఎక్కువగు చున్నవి. ఇప్పుడు అమలులోనున్న మందువైద్య మంతా తరుణరోగములను మందులతో అణచివేయుచున్నది మా వైద్యమిత్రులు పై అభిప్రాయమును కాదనవచ్చును. వారి వైద్యప్రక్రియలకూడా రోగములను అణచివేయుట గాక, రోగనిర్మూలమునకే సాయపడునని చెప్పవచ్చును. కాని వాడుకలో మాత్రము మాటలు సత్యములుగా కనబడుట లేదు. సాదరసము మొదలగు లోహములతో తయారు కాబడిన మందులన్నియు చర్మ రోగముల నణచివేయును. కాయలు, కంటులు, గ్రంథులు మొదలగువాని ద్వారా మలినపదార్థము సంతతు ప్రకృతి బయటకు నెట్టివేయును. ఇట్లు బయటకు నెట్టుట వలన పడిన తోవలను రస, విష, సామాణాదులతో తయారు కాబడిన మందులతో పూసి వేస్తాము. పై పూతలవలన ఈ తోవ లన్నియు మూసికొని పోవును.

డాక్టరు లిల్లి అను ప్రభుత్వ రాసాయనికవేత్త జలుబు మొదలగు సామాన్య జబ్బులకు ఉపయోగించు అనేక మందులను చెప్పినాడు. వాటిలో కొన్ని మత్తును కలిగించే మందులు, మరికొన్ని ఉదేహమును కలిగించు మందులు. ఈ మందులు

లన్నియు ఊపిరితిత్తులను, నాసికా రంధ్రములను తమ స్వధర్మమునందు అసమర్థములుగా చేయును. బయటకు రాక లోపలనే నిలిచిపోయిన రోగపదార్థమంతా శ్వాసనాళికలను, ఊపిరి తిత్తులను, జీర్ణమండలమును, మలకోశమును, మూత్రకోశమును ఇబ్బంది పరుచును. బయటకు పోవు త్రోవలను మూసివేయుటచే ఈ మలిన పదార్థమంతయు రక్తముతో కలిసిపోవును. ఇట్లా రక్తముతో కలిసి పోయినపుడు కలిగే హానియేగాక మందులలో ఉండే స్వతస్సిద్ధమైన విషములతో రోగములు మరింత తీవ్రమగును.

శస్త్రచికిత్సవలన కలిగే యిబ్బందులను చెప్పనలవియే కాదు. ఆమాశయములో మంటలు పుట్టినాయని దానిని తొలగించవచ్చును. టాన్నిలులో మురికి చేరినదని వాటిని కత్తెరవేయవచ్చు. ఈ రెండూ తేలికపనులే. రోగము కూడా వెంటనే నయమైనట్లు బయటకు కనపడుతుంది.

ప్రకృతి సహజమైన మార్గములతో రోగపదార్థమును బయటకు పంపి ఆరోగ్యమును పొందుటకు నెక్కువకాలము వట్టవచ్చును. ఎక్కువకాలము వట్టునని విషము మ్రింగుట ఎల్లాలయుక్తమో విషయజ్ఞులు గ్రహింపకపోరు. బహిష్కరణ క్రియకును, శస్త్రచికిత్సకును నెట్టి సంబంధమూలేదు. రెండునూ వేరువేరు మార్గములే. శస్త్రచికిత్స రోగపదార్థమును బయటకు పంపుటకు సాయపడదు. రోగమునకు, మూలకారణమును కనుగొనక, బయట కగుపడు కంటులను గ్రంథులను శస్త్రములతో కోసివేయుదురు. బయటకు వచ్చు త్రోవలు మూయబడుటచే ఈ రోగపదార్థము బయ

టకు త్రోయలేక, బలహీనమైన అవయవములలో చేరును. వాటిని బాధించును. మామూలు ఆరోగ్యముకూడా చెడి పోవును. ప్రధాన అవయవములను ఆపరేషను చేయించు కొనినవారందరును దాదాపుగాపడేండ్లలోపులనే యమవర్ష నము చేయుచున్నారు. ఇవి మా చికిత్సానియ లెక్కలను బట్టి చెప్పుచున్న మాటలుగాని గాలికబుల్లుగావు. పోనీ ఆపరేషను చేయించుకొనిన తపనాత ఆరోగ్యవంతులైనారంటే అదీలేదు. ఈ విషయాన్ని ప్రకృతి నైమృత్యలేగాక సుప్రసిద్ధ ఆంగ్ల మందువైద్యుని ఒప్పుకొన్నదే. రోగముల అణచిపెట్టి నందువలన కలిగే ఫలితములును, నేరోగముల నేమందులతో అణచిపెట్టితే యేరోగాలు వచ్చేవీ తెలుసుకొందాము.

అతిసారమును నల్లమందు ద్రావకముతోగాని, మత్తు మందులచేగాని ఆపివేస్తే పేగులలోని క్రిమివలనముస్తంభించి పోవును. ఈమందులనే నిరంతరము సేవిస్తూఉంటే శాశ్వత మైన మలబద్ధకము ఏర్పడుతుంది.

కొఱుకుడు, సవాయి, పచ్చసెగ మొదలగు సుఖ సంకటములను; సోపిరము, అయిడోఫారము, పాదరసము, గంధకము, మొదలగువానితో తయారుకాబడిన మందులతో అణచివేస్తే రోగపదార్థము బయటకు వెళ్ళిపోక లోపలనే నిలవండి కొంతరోగాలను కలుగజేస్తుంది.

మంటలు పుట్టించని మందులు, కుళ్ళును పుట్టించని మందులు, ఒళ్లు తెలియకుండా చేసేమందులు, హుషారును పుట్టించే మందులు జ్వరాలను అణచిపెట్టటానికే ఉప

యోగిస్తాయిగాని రోగకారణమును నిర్మూలించలేవు. శాస్త్రజేతలు, వారి పుస్తకములలో ఈ మందులనుగూర్చి యేమేమో అంతాపొంతా లేకుండా చెపుతారు. ఒకమాత్రా వేనుకొంటే యెంతజ్వరమైనా హరించి పోతుందంటారు. రోగాన్ని హరించినా హరించకపోయినా పాణాన్నిమాత్రము తప్పకుండా చివరకు హరిస్తుంది.

నరాలు బలహీనముగా ఉండటమును, నిద్రకట్టక పోవటమున, చెప్పనలవిగాని మనోబాధలను మానేషమందులు చాలాగలవు. ఈ మత్తుమందులన్నీ యేమిచేస్తాయంటే బాధగడున్నదని మనబుద్ధికి తోచకుండానే చేస్తేస్తవి. అప్పటికి మాత్రం కల్లుత్రాగినవాని మాదిరిగా హాయిగా నున్నదని గంతులువేస్తాం. తరువాతగా వీరిపట్టు. ఈ మందులన్నీ నాడీ మండలమును స్తంభింపజేయుటకే ఉపయోగపడును.

మూర్ఖులు రాకుండా ఉండగలందుకు బోమియాన్ ఇంజక్షనుల నిస్తారు. మత్తున కలిగించు మందులలో బోమియాన్ ఒకటి. ఈ మత్తుమందులు బాధ ఉన్నదనే జ్ఞానముకూడా లేకుండా చేస్తాయి. బాధమాత్రము అట్లాగనే ఉంటుంది. ఈ ఇంజక్షనులే నిరంతరము చేయించుకుంటూఉంటే పక్షవాతము వస్తుంది. త్వరలోనే ముదుసలులై పోతారు. చిత్రిమేమంటే ఎంతదబ్బున రోగాన్ని నయముచేస్తే అంత ఘనవైద్యుడని చక్రవర్తి లోపలజరిగే గ్రంథమంతా రోగికి అక్కరలేదు. వైద్యునికి అక్కరలేదు.

సున్నితమైన చ్చిదేశముగుండా రోగపదార్థము త్వరగా బయటకు వస్తుంది. ముఖమునకు గాలి యెండలు ఎక్కువగా

తగులుటచే రోగవదాన్ము అచ్చటినుండి యెక్కువగా వస్తుండి-
తలనుండి (అనగా పురో)నుండికూడా) యెక్కువగా వచ్చుట
కద్దు. ఇవే పేనుకొలుకుడు, చుండు, బొచ్చురాలిపోవడము.
బయటకు పోవు ముడిని లోపలనే అణచిపెట్టరాదు. తలలోనే
పేరుకొనునట్లు చేయరాదు. వీటి పర్యవసానమే నిగనిగలాడే
బట్టతలలు. విషాలుపుట్టకుండా చూడాలిగాని, పుట్టిన విషాన్ని
అణచివేస్తే యేమీ పని సాజనములేదు. కొత్తకూపాలతో
బయటకు వస్తాయి. నిరంతరము బుర్రకురాచిన మందులవలన
బుద్ధిమాంద్యముగాని; తలదిమ్ముగాని; మతిభ్రమణముగాని;
చెవుడుగాని; గుడ్డిగాని పుట్టివచ్చిందంటే మనమేమీ ఆశ్చర్య
పడవలసిన పనిలేదు.

మామూలుగా తలలోనుండే యీపి, పేలు, మలిన
పదార్థముంటేనేగానీ పుట్టవు. ఈ మలిన పదార్థమే వాటికి
ఆహారము. మామూలు మార్గాలద్వారా యెప్పుడైతే రోగ
పదార్థము బయటకు వెళ్ళిపోతుందో అప్పుడే యీపి, పేలు
మాయమవుతాయి. ఆహారమే లేకపోతే నశించక యేమవు
తవి. ఇదిన్నీ 'బీఛంపు స్మిక్రోజిమా' సిద్ధాంతమే గాని
మరేమిగాదు. మా చికిత్సాలయమునకు వచ్చిన చాలా
మందికి నివారణ కాలములో- నీ యీపి, పేలు మొదలగు
పరాన్న భృకులు తటస్థమైనాయి. సబ్బునీటినైనా వాడక
శుభ్రమైన చన్నీటిని రాచి దుష్పనతో దువ్వించడివారము.
పేలు-వచ్చిన త్రోవనే పోయేవి. ఈ పరాన్న బుక్కులు పుట్టు
టకు ముందు వాటికి జబ్బులుచేసి ఉండాలి. రస, గంధ
కాదులతో వాటిని నయము చేసి ఉండాలి.

ఒట్టిసీటితో పోయేదానికి చాలా మందులతో నెంత గ్రంథం జరుపుతున్నారో! మనమేమో రోగము నయమైన దని సంశయపడు తూంటాము. లోప లేమో యింత గ్రంథము జరుగుతుంది. ఈ వాక్యతలుచూచి మా మందు వైద్యముత్తులు చాల హంగామా చేశారు. చాలా కోపము కూడా వచ్చింది. ఏమిచేస్తాను మరి? నిజం చెప్పక తప్పిందికాదు. మా చికిత్సా లయములో జరిగిన ఒకామె చరిత్రను చెబుతాను. ఆమె భాగ్యవంతురాలు. చాలా డర్జగా కాలము గడిపినది. ఆరోగ్యము బాగా ఉన్నంతవఱకు గడచిపోయినాయి రోజులు. రోగము వచ్చింది. చికిత్సార్థమై మా ఆసుపత్రికి వచ్చింది. ఆసుపత్రిలో గాలీ, వెలుతురు ధారాళముగా వచ్చు ఒక గదిని ఆమెకు ప్రత్యేకించాము. సహజస్నానము నాలుగు వారాల పాటు చేసింది. ఇకను బయలుదేరింది లోపలి సరు కల్లా. దీన్ని చూచి గాభరాపడింది. ఈ పుస్తకములోని గూఢాభిగమునూ, ఆమె రోగనిర్ణయ పట్టికను చూపిన తరువాత తృప్తిపడింది. కనీసకను పరీక్షచేస్తే గజ్జ, తీట, చుండు, చీడ మొదలగునవి కలిగినట్లునూ, వాటిని మందులతో అణచివేసి నట్లునూ అనాడే మాకు కనపడింది. మేము అప్పుడు వ్రాసి ఉంచిన వాక్యతలను ఆమెకు ఇవ్వడం చూపించినాము. నిజము తెలిసిన తరువాత ఖంగారేమీ లేదు. ఇవి రెండు మూడు వారాల పాటుండి వాటంతటవియే అంతరించాయి. వీటికి మేము చేసినదల్లా చన్నీళ్ళను రాయటము, దువ్వటము, రోగ తుదార్థములో సూక్ష్మ జీవులెట్లు పుట్టునో, అట్లనే వంశాను

గతముగా వచ్చు రోగప్రవణతవలన గజ్జి, తీట, చీడ, చూడు, తామర మొదలగునవన్నీ సంప్రాప్త మగుతాయి.

శిశువ్యాధుల నణచివేయుట:- శిశువులు నిరంతరము ఆడుకొను చుండుటచే వారిలో ధాతుశక్తి బాగా ఉండును. పొంగు మొదలగు తరుణవ్యాధులు వారికి తరుచుగా వచ్చుచుండును. త్వరగానే నయమగును. పెద్దలకు అంతత్వరగా రానూరావు. వచ్చినా అంతత్వరగా నయమూకావు. టీకాలువేసిన పిల్లలందఱును పుండ్లతో బాధపడుతూనే ఉంటారు. వారిలో ధాతుశక్తి బాగా ఉండుటచే టీకారసములోని విషాన్ని బయట నెట్టుటకు ప్రకృతి ప్రయత్నము చేస్తుంది. టీకాలు వేసినతరువాత రెండు మూడు నెలలకు చీడ వట్టుకున్నదా అంటే వదలిపెట్టరు. తలా చేతులు పుచ్చిపోతాయి. ఈచీడవ్యాధి బయటకు వచ్చు మురికినంతను పూతలద్వారా లోపలనే నెట్టివేస్తాము. హారతికర్పూరమును కొబ్బరినూనెలో కలిపియు, మైలతులమును మంచిగంధముతో కలిపియు రాసారు. వీటివలననే మూర్ఛలు, భద్రినాట్యము మరీముదిరితే క్షయరోగము వచ్చిందంటే మనమేమీ ఆశ్చర్యపడనక్కరలేదు.

పిల్లలకు మామూలుగా వచ్చు దవడ (గవడ)బిళ్ళలు, సర్పి, మాంససంతానిక, మేదోమజాగత జ్వరములను అభ్యంతర పెట్టకపోనిస్తే లోపల పేరుకొనిన సరుకులంతా ఖాళీ అగు తుంది. మురికి బయటకు వచ్చుటకు సాయము చేయకపోగా అభ్యంతరపెట్టుటచే ముంత తీవ్రమాపముతో బయటకువస్తాయి. లేదా లోపలనే కూర్చొని ప్రధానావయవములలో పేర్లు కొంటుంది. లోపల చేరినదొంగ ఉరుకొంటాడా మరి? ప్రధా

నావయనముల తినేస్తాడు. ఊపిరితిత్తులతో చేరితే యింకా
ఉబ్బనము రావచ్చు. యకృత్తులో నిలవడింటే వైద్యకోశ
వ్రాణము పుట్టవచ్చు. క్రిమికలో దూరితే ఆమాశయవ్రాణము
కలుగవచ్చు. మూత్రపిండములలో నిలబడిందాంటే మూత్రా
శ్మరి, లాలామేహము, శిలామేహము మొదలగునవన్నీ రావచ్చు.
అదేమిటి, యిదేమిటి. లెక్కలేనన్ని మూత్రవ్యాధులు కలుగ
వచ్చు. ఇంతవఱకు ప్రత్యక్షరోగాలగూర్చి చెప్పకొన్నాము.
వీటినుండి పరోక్షరోగాలుకూడా రావచ్చు. సామాన్యజ్ఞానము
కలవారందరకు ఈరోగాలు ఈకారణములచేత వచ్చుచున్న
వని తెలిసినా శాస్త్రజ్ఞులకు మాత్రము అంతర్వ్రాణముల పుట్టు
పూర్వోత్తరములు తెలియలేదట? ఎంతవిచిత్రము!

ప్రకృతి గోత్రీకుల అభిప్రాయములతో మనకేమీ పని
లేదు. సుప్రసిద్ధమందు వైద్యుడు డాక్టరు నికాలస్ సేన్
వ్రాణరోగ కారణమునూ, రోగ నిర్ణయముగూర్చి ఏమీ
చెప్పాడో తెలుసుకొందాము. శాస్త్రమును గుడ్డిగా నమ్ము
వారు, నారాధించువారు, ఈ విషయమైనా గ్రహింతురు
గాక. ప్రపంచయాత్ర ముగించుకొని, చికాగోలోని వత్రికా
ప్రతినిధులతో జరిగిన సంభాషణనుండి యీ భాగమును
వైత్రి వ్రాయుచున్నాను.

మితిమీరి తినుట, నాయకట్టడమే వ్రాణమునకు
కారణము.

అధికా ఖండమంతనూ తిరిగివచ్చాను. అనేక విషయా
ములను గ్రహించితిని. నవనాగరికులలోనే అంతర్వ్రాణములు

ఎక్కువనియు, మోటువారిలో నివి లేనే లేవనియు తెలుసుకొన్నాను.

ఈ భయంకర వ్యాధిని గూర్చి చాల కొద్దిమందికే బాగా తెలుసును. అందులో నేనొక్కడను. ఈ రోగము ప్రారంభ దశలోనే శస్త్ర చికిత్సతో కుదురుతుంది. రోగము ముదిరిపోతే కఠినమైన యేమీ చేయలేదు. అందువలన రోగము రాకుండా కాపాడుకోవడమే మంచిది. ఎట్లాగంటే ఆహారమును, విహారమును నియమించు కోవడము.

మూర్ఛ, అపస్మారము, ఉన్మాదము మొదలగు రోగములవలె నిదికూడా నవనాగరికులకే వస్తుంది. ఉష్ణదేశములలో ఉండి, చలిదేశములలో లేదా అంటే అదీ కాదు. శీతోష్ణములకును, దీనిని నెట్టి సంబంధము లేదు. శీతోష్ణముల మార్పులు ఈరోగమును నయము చేయలేవు.

మితిమీరి తినడంవల్లనే వ్రణములు పుట్టుచున్నవి.

మానవులు తమ అలవాట్లను చాలావఱకు మార్పు శోచనీయము. ముఖ్యంగా పొట్టకు తినడములోనూ, దుస్తులను ధరించడములోనూ ఎంత త్వరగా తమ అలవాట్లను మార్పు శాండురో అంత త్వరగా రోగవిముక్తు లగుదురు. పెద్దలకుండే అలవాట్లు పిల్లలకు వస్తాయి. నయము చేసికొనుటకు తెలియదు. కాబట్టి రాకుండానే చూచుకొనుట యుక్తము. ప్రకృతికి అనుగుణముగా పిల్లల పెంచామా అంటే యీ పాపిష్టి రోగాలు రానేరావు. జీర్ణక్రియ బాగుండి, మర్రినీ మద్యములు ఎప్పుటి కప్పుడు వెడలిపోతుంటే సరములు బల

వంతముగా ఉంటుంది. నరములు బలవంతమైతే రోగము రానే కాదు. వచ్చినా త్వరగానే నయము చేయవచ్చు. ఇదివఱకే రోగవదార్థము సంక్రమించినదని భయపడేవాళ్ళు ఆహార విహార నియమములతో నయము చేసుకోవచ్చు. శుచిగా ఉండాలి. చుట్టూకాగట మానాలి. దుస్తులు బిగించి కట్టరాదు.

ఆఫ్రికా ఖండము తూర్పు తీరమున ప్రయాణముచేసి, ఆ ఖండవాసులను గూర్చి చాలా సేర్పూకొన్నాను. ప్రయాణము చాలా బాగున్నది. ఆఫ్రికా ఖండవాసు లందరూ ఒకటే రకంగా ఉంటారు. సీగ్రో యెక్కడకు పోయినా ఒకటే. అందరూ మోటువారే. దేశమధ్యభాగమందు వారు చక్కగా ఉంటారు. తీరములందు వారు స్తబ్ధులు.

వికలాంగులు, ఉన్నాదలు వారిలో లేనలేరు. అంత వ్యత్యాసములతో బాధపడేవారు మచ్చునకైనా కానరాదు. ఈ బాధలన్నియు నాగరికులలోనే ఉన్నవి.

వారిలో చాలామంది శాకాహారులు, ఉత్తర భాగము వందుండు ఎసిక్ మోలు మాంసాశనులు. వీరందరూ శావలసి వంతవఱకే తింటారుగాని యెక్కడూ యెక్కడ వ తినరు. అందు వలననే వారికి రోగాలు రావు. ఏ ప్రదేశములలో నివసించే వారు ఎక్కడగా తింటారో ఆ ప్రదేశములలోనే రోగాలు ఎక్కడగా ఉంటాయి.

నవనాగరికులలోనుండే చాలా రోగాలు ఎసిక్ మోలలో లేవు. తమ రోగము మచ్చునకైనా కానరాదు. తెల్ల జాతుల సంకర్షణము ఎక్కడైతే ఉన్నదో అక్కడల్లా తమ

రోగమున్నదన్నమాటే. ఇచ్చట చలిజ్వరము మాత్రము తీవ్రముగా ఉన్నది. తూర్పు తీరమంతా యిది ఉన్నది.

(వరగడుపుననే రీ గై)నుల క్విన్తెను నిమ్మరసముతో సేవించు చుండెడివాడను. అందువలన నేను చలిజ్వరముతో బాధపడకుండా తప్పించుకొన్నాను.)

సమీక్ష - డాక్టరు సేన్ 2-1-1908 తేదీన చనిపోయినాడు. తిరిగి వచ్చిన తరువాత డాక్టరుగారు బాగుండలేదని, కొండలలో తిరగడమువలన ఆరోగ్యము చెడిపోయి అకాల మృత్యువును పొందినాడని పత్రికలన్నీ చెబుతున్నాయి. నిజము చెప్పాలంటే ప్రయాణ బడలికకన్న క్విన్తెనే డాక్టరుగారి ప్రాణాన్ని హరించినది.

తరుణరోగాలను తొక్కిపెడితే కాలికరోగా లగుతవి

ప్రకృతిసహజముగా జీవనము చేయుట అలవరచుకొన్నమా అంటే అన్ని రోగాలు అంతరిస్తాయి. ప్రకృతి నియమములను ఉల్లంఘించుటవలననే యిన్ని రోగాలు వస్తున్నాయి. నేటి నాగరికత జీవిత పుథాలను మార్చింది. సరియైన నాగరికత బుద్ధి వికాసమునకును ఆత్మోపలబ్ధికిని సాయపడాలి. డా. సెన్ చెప్పినట్లు మాంసమును, ఎక్కువగా తినడము; టి, కాఫీ, సారాయిలను సేవించడము; భయము, కోపము, ఆదుర్దా, యింద్రియ తౌల్యము, కృత్రిమాహార సేవనము, విషవాయువుల పీల్చడము మొదలగునవన్నీ కూడా జాతీసి, దేశాన్ని నాశనము చేసినవి. ఇవన్నీ నాగరికతాఫలితములే. అనాదినండి ప్రకృతి వైద్యులు ఈవిషయాన్ని హెచ్చరిస్తునే ఉన్నారు. చలి జ్వర

దేశాలలో తిరిగివచ్చిన డా. సెన్ యీవిషయాల్నే చెప్పాడు. ఎట్లా జీవీస్తే అంతర్వీణాలు రాకుండా ఉండేదీ చెప్పాడు. మనతాతలు ప్రకృతినూత్రమునకు అనుకూలముగా జీవించుట చేతనే హృదోగములు, అగ్నిమాంద్యము, పిచ్చి, ఉన్మాదము, మనోదార్పల్యము, గగనభీతి, పక్షవాతములు వారినేమీ చేయలేకపోయినవి. ప్రకృతినియమముల నితిక్రమించుటచేతనే నేటి నవనాగరికు లందరును వీటితో బాధపడుచున్నారు. నాగరికులలో ఉండే ప్రసవవేదనలు మోటువారిలో మచ్చునకై నా లేవని డా. సెన్ చెప్పాల్సింది.

ఒక్క-విషయమునుమాత్రము ఈ వైద్యకేఖరుడు మరచినాడు. తరుణ రోగాలను తొక్కిపెట్టుటచేతనే కాలిక రోగాలన్నీ త్వరగా వృద్ధిపొందుతున్నవి. విషాషధముల ప్రయోగించియు, శస్త్రచికిత్సల చేయుటవలననే యివన్ని వస్తున్నాయనికూడా చెప్పాల్సింది.

శృత్రిమాహారములకు అలవాటుపడితే ధాతుశక్తి తగ్గి పోతుంది. ధాతుశక్తి తగ్గిపోతే దేహములో తయారై బయటకు వెడలి పోవలసిన మలములు బయటకు పోక లోపలనే పేరుకొని పోవును. ఇట్లు పేరుకొనుటచే బహిష్కార్యవయవములు అనగా చర్మము, మలకోశము, మూత్రపిండములు, ఊపిరితిత్తులు ఖరిగా పనిచేయవు. వీటిలో నే ఒకటైనా పనిచేయుచుండినచో పని యెక్కువగుటవలన అదికూడా చెడిపోతుంది. ఎప్పుడైతే పైదవ్వారములు నాలుగు కట్టుబడి పోతవో అప్పుడు లోపలి లోగవదార్థమును బయటకు నెట్టుటకు ప్రకృతి మరొక

మార్గమును వెదుకును. లేనియెడల ఈమురుగుతో మనమే నాశనమై పోతాము. ఇట్లా బయటకు వచ్చినవే జలుబు, చర్మ వ్యాధులు, అతిసారము, కంతులు, పుండ్లు, చెమట యెక్కువగా పోయుట, మూలవ్యాధి మొదలగు నసంఖ్యాకమైన వ్యాధులన్నీ.

చర్మముద్వారా బయటకువచ్చు మలినములను రసము, గంధకములపూతలు లోపలకు నెట్టివేయవచ్చు. జ్వరము, రక్తాభివ్యంధము ఒక్కతడవతోనే మళ్ళీ రాకుండా పోవచ్చు. డాక్టరుగారి ప్రతాపమును రోగి వేనోళ్ళ పొగడవచ్చు. అయితే లోపల జరిగే గ్రంథమేమిటి? నేను వెళ్ళిపోతానో అన్న మురికినంతను లోపలనే నిర్బంధించినా మన్నమాట. ఈ మురికినన్నా యెట్లా నిరోధించడము? తీవ్రమైన విషములతో అణచివేయుట. ప్రకృతి అప్పుడు ఏమి చేస్తున్నదని మీరడుగవచ్చు.

కొద్దిమరికే దేహములలో ఉండగూడదని పుండ్లద్వారా బయటకు నెట్టివేసే ప్రకృతి; అంతకన్న నెక్కువ మురికివస్తే యూహకుంటుందామరి. దాన్నీ నెట్టుటకు ప్రయత్నము చేస్తుంది. వెనుకటి చిన్నపోట్లాటను వదలిపెట్టి యావచ్చుక్తితో కొత్త మురికిని బయటకు నెట్టుతుంది. ఎప్పుడైతే రోగము స్వాధీనమునకు రాదో వైద్యుడు ఘోరమందులు పోస్తాడు. ధాతు శక్తి బాగాడింటే త్వరగా ఎదురు తిరుగుతుంది. వైద్యుడు మరింత తీవ్రమైన మందులు వాడుతాడు. సాధారణముగా వైద్యుడిదే పైచేయి అవుతుంది. ధాతుశక్తి యీవిషముల బయటకు నెట్టలేక ఊరుకొంటుంది. ఇప్పటికి లోపల రెండు.

విషాలు చేరినాయి, ఒకటి; రోగానికి కారణమైన విషము. రెండు; మందులలోని విషము. ఈదేహములో రెండే విషాలు. ఉన్నదీ లేనిదీ కంటినిచూస్తే బాగా తెలుస్తుంది. ధాతుశక్తి ఒకింత బలపడుటతోడనే రోగవదార్థమును బయటకు నెట్టుటకు ప్రకృతి మళ్ళీ ప్రయత్నము చేస్తుంది. వెనుకటి త్రోవన రావచ్చు. లేదా మరొక త్రోవనైనా రావచ్చు. రోగము తిరగపెట్టినదని ఘాటైన మందులు పోస్తాము. కాబట్టి రెండో తడవకూడా ప్రకృతి వెనకడుగు వేస్తుంది. ఇట్లు అనేక పర్యాయములు ప్రయత్నాలు జరుగుతాయి. అన్నితడవలు మందుతో అణచివేస్తారు. చివరకు తలలయినా యెత్తలేకుండా పోతుంది. రోగవదార్థమును తరుణ రోగములుగా బయటకు నెట్టలేకపోయింది ప్రకృతి. ఇదే కాలికరోగమునకు ప్రారంభము. ఈ కాలిక రోగాల్నే కుదరవంటారు మందు వైద్యులు. జన్మావధి వాటితో తీసికోవలెనంటారు. క్రమేపి పోతుందంటారు. (అర్థాత్ పోదన్నమాట)

రోగాలు రాకుండాను, వచ్చినతరువాతను మానవ జాతిని కాపాడుటకు మందువైద్య శేఖరులు పెక్కుమందులను కనిపెట్టారు. శస్త్రములు, యక్సరే, రసములు, టీకాలు ఈ సంచికట్టులోనివే. మందులతోబాటు రోగాలు కూడా యెక్కువైనాయి. సరాల బలహీనత, పిచ్చి, గగనభీతి, క్షయ, ఉబ్బసము, నుఖసంకటాలు, అగ్నిమాంద్యము, మొదలగు దుర్భర రోగాలన్ని యిట్లా వచ్చినవే. తరుణరోగాలను విషావధములతోను, శస్త్రములతోను, అణచివేయటచేతనే

కాలికరోగాలు పుట్టుతున్నా యన్నమాటను డాక్టరు సేన్ విస్మయించాడు. ప్రకృతి వైద్యమును మనసులో ఉంచుకొని తన అనుభవముల పరిశీలిస్తే యెక్కడ మందులపావులు ఎక్కువగా ఉన్నాయో అక్కడనే రోగా లెక్కువని యీ వైద్యశేఖరుడే చెప్పినాడు. పై విషయాలు అతిశయోక్తులని మీకు తోచవచ్చు. మా చికిత్సాలయములో జరిగిన విషయాలు చెప్పితే మా పైవాక్యములు నిజమని మీకే తెలుసున్నది.

మామూలుగా అనుకొనునట్లు పక్షవాతము, కాళ్ళూ, చేతులూ చచ్చుపడుట, మొదలగున వన్నీ సుఖరోగాలను రెండు మూడు తరములనాడు అణచి పెట్టుటచే వచ్చిన వ్యాధులుగావు. సుఖసంకటాలను నయము చేయుటకు వాడిన పాదరసము వలననే యివన్నీ వచ్చినాయి. పాదరసము, అయిడోఫారము వాడకపోతే పైనచెప్పిన యేరోగాన్నైనా ఆరు నెలలలోనే నయము చేయవచ్చు. రోగాన్నేమీ ముట్టుకోకుండా, మలినపదార్థముల బయటకు నెట్టుటకు ప్రకృతికి సాయముచేస్తే తుక్కు తగల పెట్టడానికి నివృత్త అవసరమేగాని, యిల్లుముట్టుకోకుండా చూడాలిగా. ప్రకృతి వైద్యపద్ధతులతో నయముచేయుటకు మొదట మొదలు పెట్టితే యీ రోగము కాకుండా తరతరాలనుండి రక్తములో జీర్ణించిపోయిన సరు శంతా బయటపడుతుంది. నయమైన తరువాత రక్తము, సరములు, శుభ్రమగుతుంది.

అవినీతిగా పోతేగదా సుఖసంకటాల కలిగేదని మీ

రడుగవచ్చును. నీతి, అవినీతులతో మన కిప్పుడు సంబంధము లేదు. వచ్చిన రోగాన్ని ఎట్లా పోగొట్టుకోవడమో అనే మనము చూడాలి. మొదటికే మోసము తెచ్చే ప్రక్రియను గూడా మనము ప్రయోగించరాదు. ప్రాణానికే మోసము వస్తే వైద్యమెవరికి? ఉన్నవస్తువును బాగుచేయాలి. మందులు పోస్తే మరింత అధ్వాన్నమవుతుంది. సుఖసంకటాలు అడవాళ్ళకు, పిల్లలకూ యేమీ తెలియకుండానే వస్తాయి. పాదరసము, అయిడోఫారము, 606 (నియోసాల్వర్స) మొదలగున వన్ని సేవించుట చేతనే యివన్నీ వచ్చినాయని వారికి నచ్చ చేస్తాలి. ఏమీ భయపడ నవసరములే దనాలి.

ఈ మందులన్నీ రోగపదార్థమును బయటకు రాకుండా అణచిపెట్టుటకే సాయపడుతవి. బయటకు రాదుగాన రోగాన్ని కలుగజేసిన విషము రక్తములో కలిసి దేహమంతటా తిరుగుతుంది. రక్తములో కలిసి తిరుగు చుండుటచే, దగ్గరగానుండు బహిష్కార్యావయవము చర్మ మగుటచే దాని ద్వారా నైనా బయటకు నెట్టుటకు ప్రయత్నము చేస్తుంది. పొక్కులు, ఇల్లా వచ్చిన వేను, చర్మముమీద పొక్కులు కనబడగానే రసమును, గంధకమును, నెలలూ, సంవత్సరముల కొద్దీ కలిపి రాస్తాము. అప్పటికి పొట్టు రాలిపోతుంది. రెండు మూడు నెలలైన తగువాత మళ్ళీ బయట పడుతాయి.

ఈతడవ ఘాటైన మైలతు త్తమును రాస్తాము. అప్పటికి తగ్గిపోతుంది. బయటకు రాలేనంతవఱకు మందులు రాస్తాము. చివరకు రక్తమంతా మరికే అవుతుంది. రక్తముపోయి మరికే మిగులుతుంది. రోగాన్ని నయముచేయుట యిదే.

మందు వైద్యులకు ఈ సంగతంతా తెలుసు, “రెండు, మూడేళ్ళు రసపుమందులు వాడితే సుఖరోగా లేని బయటకు రావు పెళ్ళిచేసుకో వచ్చునని చెప్పి. కానీ రోగముపూర్తిగా నయమైనదని మాత్రము గ్యారంటీ యివ్వకు.” అని వైద్య విద్యార్థులకు అధ్యాపకులు చెబుతారు.

ఎందుచేతనంటే-తాము వాడినమందుల వలన రోగము పూర్తిగా పోలేదనీ, ఈ రోగి పెండ్లి చేసుకొన్నట్లయితే వారికి కలిగే పిల్లలకు ఈ రోగాలు వస్తాయని, అంతేగాక పెద్దలకు కూడా సుఖరోగాలు అదేరూపములో గాని, వేరేరూపములో గాని, ఎప్పుడైనా తలెత్తితే వారు సతాయిస్తారని భయము. రసము చొరరాని చోటేలేదు. సరాలలో చేరిందా చిమ చిమలు పుట్టుతాయి. వెన్నెముకలో చేరితే మూలవ్యాధి వస్తుంది. తలలో చేరితే పార్శ్వపునొప్పి పుట్టుతుంది. మెడదులో చేరితే పిచ్చెక్కుతుంది. ఈరసము; గంధకమే నిరంతరమూ వాడుతూఉంటే సరాలన్నీ బిరుసెక్కిపోతాయి. నిగడ తన్నుకొంటాయి. పక్షవాతము రావచ్చు. ఇంతేగాక ఇంకా అనేక రోగాలకు అనేకమందులు వాడుతారు.

కొన్ని యేండ్లక్రితము మా చికిత్సాలయమునకు ఒకామె వచ్చింది. ఆమెకు కాళ్ళూ, చేతులు చచ్చుపడిపోయినాయి. బాధపడుతోంది. విచారిస్తే మలబద్ధకమునకును, మధుకోశములోని జబ్బునకును, రసభస్మమును చిన్నపుడు నాలుగు అయిదు తడవలు వాడారట. కొద్దిగాఅయితే బాగానే ఉండేది. గొడ్డుకుప్పొసినట్లు చేతికొద్దీ పోతారు. గజ్జతేలియి.

రసముపూకారు. ఆమెకు 14 ఏండ్లు. అప్పటికే పాదరసము వాడినందువలన కలిగే రోగాలన్నీ వచ్చినాయి.

మరొకరికథ చెబుతాను. ఒక పెద్దమనిషికి పదిహేనేండ్లక్రిందట గజ్జలేచినది. రసము, గంధకము కలిపిరాచారు. తుప్ప రాలిపోయినట్లు రాలిపోయింది. అప్పటినుండి జబ్బు లేదు. ఇప్పుడు మాత్రము కాళ్ళూ చేతులు చచ్చుపడి పోవుటచే బాధపడుతున్నాడు.

ఒక పెద్దమనిషికి 30 సంవత్సరాలుంటాయి. ఆయనకు పిచ్చిఎక్కినది. ఆయనకు నాల్గేళ్ళప్పుడు చీడ పగ లేసినదట. దాసీదానినుండి సుఖరోగాలు అంటినాయని వారివైద్యుడు ఆరునెలలు రసపుమందులను వాడినాడు. (Psora) అంటే వంశానుగతమున వచ్చిన రోగప్రవణత. కంటిని చూస్తే ఆసంగతి తెలిసింది. పోనీ దాసీదాని కేమైనా అటువంటి రోగాలున్నాయా అంటే అవీలేవు. సుఖరోగాలు ఎదుకు వచ్చేదీ, యెట్లాపోయేదీ మరొకపుస్తకములో సాకల్యముగా తెలుసుకొందాము.

క నీ వి క ను చూస్తే యేమి తెలుస్తుంది?

క్వినైను, అయిడోఫారము, పాపానములు మొదలగు లోహముల మందులపేరుతో నిరంతరము వాడితే వారి కీరోగాలు వచ్చినట్లు తెలుసుకొని చాలాకేసుల నయము చేసినాము. అట్లు పయమైన రోగాలలో సంధివాలము, ఆమవాతము, నాడీవ్యాధులు, మూర్చ, మయ, అంతు

రవ్వణము, బుద్ధిమాంద్యము మొదలగునవన్నీ, ఉన్నాయి. ఈ రోగాలున్నట్లు కనీనికను చూస్తే తెలుస్తుంది.

ఎట్లాగంటే:—

(1) దేహములో ఉండే రోగాలన్నీ కనీనికలో కను బడుతాయి.

(2) దేహములోని యే అవయవములో రోగవదారమున్నా, కనీనికలో దానికి సంబంధించిన ప్రతినిధి స్థానములో రోగము కనుబడుతుంది.

(3) లోగడ ఏ రోగము వచ్చినదీ అందుకు ఏమందులు వాడినదీ తెలుస్తుంది.

(4) ప్రకృతి వైద్యము చేస్తే పాతరోగాలన్నీ బయటపడుతాయి. స్వాస్థ్య సంకటములుగా బయటకు వెళ్లిపోతాయి.

(5) ఏమందులతో ఆ రోగాలనణచిపెట్టారో ఆ యామందులుకూడా ఈ స్వాస్థ్య సంకటాలతో బయటకు వెళ్లిపోతాయి.

(6) మందు బయటకు వెళ్లిపోగానే కనీనికలో ఉండే ఆమందురంగు లోపిస్తుంది.

ఇంకా విశదముగా చెప్పవలెనంటే,

(1) క్విన్తెను మెదడులో చేరినట్లు తెలుస్తుంది.

(2) క్విన్తెను తలలో చేరినదీ అంటే తలనొప్పి వస్తున్నదని, చెవులు గింగురు మంటుంటాయని, ముక్కు-పి అనీ రోగిని అడగకుండానే చెప్పవచ్చు, దీనినే మందు వైద్యులు పంటజించిన దంటారు.

(3) రోగిని అడిగితే తాను కాస్తకూ కూస్తకూ అంతులేని క్విన్సైను తిన్నట్లు చెబుతాడు.

(4) ప్రకృతి వైద్యము చేస్తే రోగి బాగుపడుతాడు.

1. దేహము శుద్ధి అగుతుంది. 2. బహిష్కార్యావయవములు బాగా పనిచేస్తాయి. 3. పాతరోగాలు, మందులూ బయటకు వెళ్లిపోతాయి. 4. బయటకు పోయేటప్పుడు క్విన్సైను ఏమన్నా గడబిడ చేస్తే చేయవచ్చు.

(5) క్విన్సైను వెళ్ళిపోయేటప్పుడు తలనొప్పి, చెవులు గింగురుమనుట, జలుబు చేయుట, నాడీ వ్యాధులు, చివరకు నోటిలో కూడా ఆ వాసన రావచ్చు.

(6) ప్రకృతి వైద్య చికిత్సా పద్ధతులతో సావ్యస్థ్య సంకటములు కలుగజేసినట్లయితే రోగము త్వరగా నయమగును. దేహమునుండి పాతరోగాలు పోగానే కనీశికలోని మందులు రంగులు పోవును. కనీశిక తేటగా నుండును.

ఇంతవరదాకా శాస్త్రాన్ని చెప్పాము. ఇకను ప్రత్యక్ష ప్రమాణములకు వద్దాము. ఆమాశయములో పుట్టినవని చెప్పేజబ్బులను, వాటికి మందువైద్యమువారు చేయు ప్రక్రియలను తెలుసుకొందాము. జలచికిత్సా ప్రక్రియలతో ఆమాశయములో కలిగే మంటలెట్లా పోయేదీ ముందు అధ్యాయములో తెలుసుకొందాము.

ఆ మా శ య వ్ర ణ ము లు

మందు వైద్యమువారి రోగనిర్ణయము చికిత్సా ప్రక్రియలు

ఆమాశయమునే క్రిమిక అంటారు. ఊర్ధ్వముఖముగా పోవు పెద్దపేగు క్రిందిభాగమున ఇది ఉండును. దీనిలో కలిగే జబ్బులనుగూర్చియు దానికి మందువైద్యమువారు చేయు వైద్యప్రక్రియల గూర్చియు తెలుసుకొందాము.

మందువైద్యులు అంటారుగదా “అన్ని రోగములవలెనే యీరోగమూ సూక్ష్మజీవులవలననే వస్తుంది. సూక్ష్మజీవులే కారణము”.

ఆమాశయములోని ఆమత్స్వచములో కలిగినలోపముల వలననే రోగ మెక్కువగును. మలముగడ్డకట్టుకొనిపోయినా, అరగని పదార్థములు మిగిలిపోయినా, గింజలు నిలబడినా యీరోగమువస్తుంది. సూక్ష్మజీవుల తీవ్రమునుబట్టి కారణము లేకుండానే రోగమురావచ్చు. రోగలక్షణములు:— అమాంతముగా కడుపులో నొప్పి వస్తుంది. పొత్తికడుపంతా బాధగా ఉంటుంది. మూత్రపిండముల దగ్గరగా నొప్పి ఉంటుంది. కొద్దిజ్వరముండును. నాలుక మొద్దుబారిపోవును. మలబద్ధకము బాగానే ఉంటుంది. కడుగులు ఉండవచ్చు. క్షుడిప్రకర కండరములు బిగబట్టినట్లుండును. కుడితొడకూడా నొప్పిగానుండును. క్రిమికను తెలుపుప్రదేశము వాయును. చిన్నప్రేగుచుట్టూనుండుపొరలో పుండ్లుపడి మంటలు పుట్టితే చావు తప్పకుండా రావలసిందే.

మందు వైద్యమువారి చికిత్సా ప్రక్రియలు

మందువైద్యము ప్రకారము క్రిమికలో జబ్బుపుట్టగనే ఆవరేషను చేయవలసినదే. అంతకన్న తేలికమార్గములేదు. ఆవరేషను చేయకపోతే రోగము పూర్తిగా నయము కాదు. మల్లీతలెత్తుతుంది. ఆవరేషను చేస్తే రోగము ఎన్నటికీ తలెత్తుదు. చిన్న పేపులచుట్టూ నుండు పొరలో మంటలు, పోట్లు పుట్టవచ్చును. ఇవేయెక్కువైతే యమదర్శనము తప్పదు.

లోపల పుండ్లుపుట్టితే ఆవరేషను చేయవలసినదేగాని కుదురుటమార్తము చాలాఅరుదు.

ఈ రోగముల కన్నిటికినీ సామాన్యముగా శస్త్ర చికిత్సనే చేయుచున్నారు. రోగి శస్త్రచికిత్సను వద్దన్నారేపుఎల్లుండిలో శస్త్రచికిత్స చేయవచ్చునని ధైర్యమున్నా వైద్యుడు మందుల నుపయోగిస్తాడుకాని, రోగి వచ్చాడా అంటే శస్త్రచికిత్స చేయవలసిందే. అప్పుడు మార్తము ఏమి మందులను వాడుతారు? నొప్పియున్న ప్రదేశమును వేడినీటితో కాస్తారు. ఎనిమా చేస్తారు. నొప్పి తెలియ కుండా ఉండేటందుకు మార్పియో యింజక్షను ఇస్తారు. పాలను తాగిస్తారు. కదలకుండా, మెదలకుండా పడుకోమంటారు.

ప్రకృతి వైద్యమువారి చికిత్సా ప్రక్రియలు

ప్రకృతివైద్యము ప్రకారము క్రిమికలో కలుగుబాధలన్నీ మామూలు కడుపునొప్పులేగాని వేరేమీగావు. వీటికి ఔషధ ఆవరేషనులు అవసరములేదు. ఆవరేషనులు ధనవంతులకే కావాలిగాని సామాన్యులకు కోతలు అవసరములేదు.

పాత మందువైద్య అనుయాయులందఱును టాన్నిలుని తోబాటు ఆమాశయములను కోసివేయవలసినదేనని గట్టిగా వాదించుచున్నారు. మఱీ బుద్ధిమంతులు టాన్నిలుని, ఆమాశయములు ఉంచుటచేతనే యిన్నియిబ్బందులు గలుగుచున్నవిగాన, మానవలోకమునకు బాధలేకుండా చేయవలెనంటే పుట్టిన వెంటనే శిశువులకు ఈరెంటినీ తీసివేయవలెనంటున్నారు.

లోకజ్ఞానములేనివారు ఆమాశయములలో రాతి ముక్కలుచ్చరినవని, వాటిని తొలగించుటకుగాను ఆమాశయముల తొలగించవలెనని భావించుదురు. ఆమాశయములలో గింజలుఉన్నవని చేయు ఆపరేషనులలో నూటికి ఒకరిలో కూడా యివి ఉండవు. ఆమాశయ రోగములగూర్చి పెద్దలేమి చెప్పారో విందాము.

విలియమ్ ఆస్లిర్ సుప్రసిద్ధ మందువైద్యులు. కెనడా దేశమునకు ముఖ్యపట్టణమగు మాంట్రీలులో పది సంవత్సరములు వైద్యవృత్తి నవలంబించారు. ఆయన యేమన్నాడంటే నాపదియేండ్ల అనుభవములోను రెండుకేసులలో మాత్రమే ఆమాశయములో అరగని కదార్థములు చేరినట్లు నేను చూచినాను. అని 'మందువైద్య పద్ధతులు' అనే తమ గ్రంథములో 520 పేజీలో చెప్పారు.

పెద్దలు చెప్పినమాటలబట్టి చూస్తే ఆమాశయములో జబ్బులున్నవని చేయు ఆపరేషనులలో నూటికి కదిపేము మందిలోనే ఆమాశయములలో జబ్బులున్నవని తేలుతున్నది. మిగిలిన యెనుబదిలయిదు కేసులలోను అచ్చట జబ్బులుండవు. అచుట్టుప్రక్కల నెక్కడ లోకమున్నా ఆమాశయ

ములోనే జబ్బులున్నవని వాటిని ఆపరేషను చేస్తారు. చిన్న ప్రేగులలో జబ్బు ఉండవచ్చు. పెద్దప్రేగులో లోపము ఉండవచ్చు. చిన్నప్రేగుకు చుట్టూనుండువారలో మంటలు పుట్టవచ్చు. 'చూసేవాడు, చేసేవాడు ఇద్దరు గ్రుడ్డివాళ్ళే' అన్నట్లు నోరు వాయీ లేనిజనమంతా ఆపరేషను చేయించుకొనేటందుకు సిద్ధపడతారు. ఈ రోజులలో ఆపరేషనులు చేయించుకొనుట సరదా అయింది.

రోగి డాక్టరు దగ్గరకు వెళ్ళుతాడు. ఆచుట్టుప్రక్కల నెచ్చట జబ్బుగాడిన్నా కొత్తరకమైన పనిముట్లు వచ్చినాయి. ఒక్క ఊణములో ఆపరేషను చేస్తానంటాడు. రోగి యిష్టపడతాడు.

కత్తులతోనే పనిలేకుండానే మా ఆసుపత్రిలో వందల కొద్దీ కేసుల నయముచేసినాము. అందరూ సలక్షణముగా ఇంటికిచేరినారు. ఒక్కటికూడ బీరుపోలేదు. డంఖొక్తులు పలుకుతున్నామని భావించవద్దు. ఆరోగ్యశాఖవారికి మేముప్పటికప్పుడే వుపిసలెళ్ళలే యిందుకు నిదర్శనములు. 'రోగులకు ఈ రోగము ఉన్నదో లేదో అంటే ఈ రోగము ఉన్నది. ఆపరేషను చేయించుకోకపోతే బ్రతకవు. అని వైద్య వుండి తులు చెప్పిన తరువాతనే మా దగ్గరకువచ్చి నయముచేసుకొని సలక్షణముగా ఇంటికిచేరినారు'.

ఈ సోదంతా యెందుకు? ఏదో పనికిరాని అవయవముగదా. ఆదిమ మానవులలో అవసరమైనదిగాని యిప్పుడూ అవసరము లేదుగదా, ఈయని ఆకులు తినివవుడు అవసరమైనదేమోగాని యిప్పుడేమీ అవసరము లేదంటారేమో.

దీనికి మా సమాధాన మేమంటే అమోఘ మొదలు మానవునివలకుగల జంతువులను అవి తిను ఆహారమును బట్టి నాలుగు తరగతులుగా విభజింపవచ్చును. (1) మాంసభక్షక జంతువులు (2) తృణభక్షక జంతువులు (3) ఫలభక్షక జంతువులు (4) సర్వభక్షక జంతువులు. మాంసభక్షక జంతువుల జీరావయవములకును ఫలభక్షక జంతువుల జీరావయవములకును తేడా ఉన్నది. వేటికవి వేరు. ఇట్లనే మిగిలినవియు. జీరావయవములను బట్టి మానవుల ఫలభక్షక జంతుకోటిలోని వారు.

మాంసభక్షక జంతువులలో ఆమాశయము చాలా చిన్నదిగా నుండును. తృణభక్షక జంతువులలో అంతకన్న పెద్దదిగా నుండును. ఫలభక్షక జంతువులలో ఇంకా పెద్దదిగా నుండును. సృష్టి మొదటనుండి యిప్పటివలకు యిది పెరుగుచునే వచ్చినది. దీనినిబట్టి చూచినా మానవుడు ఫలభక్షక జంతుకోటిలోనివాడు.

ఇది పెరుగుటయేగాక, ఇందులో ఊరు ధాతువు జీర్ణక్రియకు ఉపయోగపడుతుంది. దీనిఉపయోగ మేమిటని సందేహము రావచ్చు. దీనికి సమాధాన మిది - మాకో ఈవెన్ గారు సుప్రసిద్ధ ఆంగ్ల మందువైద్యులు. మరే వైద్యులుచేయని, ఆమాశయ వ్రాతపరేషనులనువీరుచాలా చేసినారు. ఆమాశయములు పనికిరావనియు కోసితీసివేయవచ్చుననియు మొదటిలో వాదించినారు. తరువాత "తమ అభిప్రాయముల మార్పుకొన్నానని వాదించుట మొదలుపెట్టారు. వారి ఆభిప్రాయములనే యీ క్రింద పొందుపరుస్తున్నాము.

ఆమాశయములో ఒక రకమైన రసము ఉండును. ఈ రసము జీర్ణక్రియకు అద్భుతముగా ఉపయోగపడును. ఏయి బ్రిన్ ను మధురరసము ఆరు గంటలలో జీర్ణము చేయును. ఆమాశయములోని రసము ఆ మధురరసముతో కలిస్తే ఆ ఏయిబ్రిన్ నే కి మొదలు 10 నిమిషములలోనే జీర్ణము చేయును. మధురరసము కోడిగుడ్డుమీది పెంకును పదిగంటలలో గాని జీర్ణము చేయదు. క్రిమికలోని రసము కలిసిన యీ మధుర రసమే కోడిగుడ్డుమీది పెంకును కి-6 నిమిషములలో జీర్ణము చేయును.

ప్రేగులలోని నరములును, ఆమాశయములోని నరములు అల్లి బల్లిగా అల్లుకొని పోవును. ఇట్లా అల్లికొనుటచే దీనిని కత్తెర వేయనపుడు, ఆ నరములు కూడ కత్తిరించబడును. పెద్ద ప్రేగునకును, చిన్న ప్రేగునకును, నష్టము కలుగునుకాన తొలగించరాదు.

ప్రేగులలోని ఆయువుపట్టు

మనము తిను ఆహారము జీర్ణాశయములోనికి చేరును. అచ్చటనుండి చిన్న ప్రేగులలోనికి పోవును. అరగక మిగిలి పోయిన పదార్థము ఇవి యోకేకల్ వాల్చు ద్వారా క్రిమికలోనికిని, అచ్చట నుండి లంబికలోనికిని పోవును. పెద్ద ప్రేగు మొదటలో లంబిక ఉన్నది. ఊర్ధ్వముఖముగా పోవు పెద్దప్రేగు మొదటలో లంబిక (కింది మట్టములో) సంచిమాదిరిగా నుండును. లంబికనుండి మలము ఊర్ధ్వగతిగా పెద్ద ప్రేగులోనికి

పోవును. తరువాత సరళాంత్రముద్వారాపోవును. అటుపిమ్మట అథోముఖాంత్రము ద్వారా బయటకు పోవును. అచ్చట నుండి సిగ్నాయిడ్ ప్లెక్స్ లోనికిని, తరువాత ఆసనము ద్వారా బయటకు పోవును. మలము ఊర్ధ్వముఖాంత్రము గుండా పోవలసివచ్చినపుడు ఊర్ధ్వముఖముగా పోవలసికొందును. మిగిలిన పెద్ద ప్రేగు భాగముల ద్వారా మలము కష్టము లేకయే క్రిమిచలనమువలన వదలిపోవును. ఊర్ధ్వముఖముగా మలముపోదు. క్రిమిచలనము ఉన్నప్పటికిని గురుత్వ నియమము చేత మలము క్రిందికి పడును. మలమును క్రిందికి పడకుండా క్రిమికలో ఊరు ధాతువు సాయపడుచున్నదని ఇడి బ్యాబిట్ యం. డి గా రభిప్రాయపడుచున్నారు. ఈ క్రిమికను అందువలననే ప్రేగులలోని ఆయువువట్టు అని నామకరణము చేసినాము. మలబద్ధకమున్నదంటే లంబికలోని మలము అచ్చటనే నిలబడిపోయి మురుగుతుంది. దుర్వాయువులు బయటకు వెళ్లుతాయి. ఇచ్చట పుట్టిన ఆమ్లముల వలన ఆవరణ గోడలు పుండ్లుపడును. లంబికలో మురుగు ఉండుటచేత, లంబికలోని, సరములకును క్రిమికలోని సరములకును సంబంధముండుటచేతనూ క్రిమికలో కూడా మురుగు నిలిచిపోవును. బయటకు పోదు. ఇచ్చట నిలబడి పోవుటచే మంటలు, పోట్లు, వ్రణములు, ఆమాశయములో ఏర్పడును. జ్వరము వచ్చును. రక్తములో మలినములు చేరుటచే ఈమలినములను శుద్ధి చేయుటకు హృదయము ఎక్కువగా స్పందించును. సన్నిహిత దోషముచేత మూత్రపిండములలో కూడా మంటలు, పోట్లు పుట్టును.

క్రిమికలోని జబ్బులకు కారణమేమిటి ?

అంగ్ల మందువైద్యమువారు చెప్పునట్లు జయటనుండి వచ్చురాయి, రప్ప, గింజలవలన క్రిమికలో జబ్బులు పుట్టుట లేదు. చిన్నప్రేగు, పెద్దప్రేగు తమపనినితృప్తికరంగా చేయక పోవుటవలననే అచ్చట మలము నిలవ ఉండును. ఇట్లా నిలవ ఉన్నమలములో ఆమ్లములు, మంటలు పుట్టుచున్నవి. ఇట్లా పుట్టిన మంటలకు శస్త్ర చికిత్సకులు చేయు పరిహారమేమిటి? తమ వైద్య సిద్ధాంతముప్రకారము కతుల నుపయోగించి ఆమాశయముల తీసివేస్తారు. పోనీ తీసివేసిన తరువాత ఆహార విహారములలో మార్చవలెనని రోగిని మందలిస్తారా అంటే అదీలేదు. మార్చవలెనని వైద్యుడూ చెప్పడు. రోగి చేయడు. ఆహారములోని నియమములు లేనందున క్రొత్తమురుగు నిరంతరము చేరుచుండును.

కొన్ని సంవత్సరముల క్రితము ఫ్రెంచి శాస్త్రజ్ఞ డాక్టరు ఏదో దేశాలలోని ప్రజలకు ఎక్కువగా ఆమాశయ వ్రణములు వచ్చేదీ, ఎందువలన వచ్చేదీ తెఖలతో తయారు చేశాడు. శాకాహారుల కన్న మాంసాహారులలోనే యీ జబ్బు లెక్కువగా ఉన్నవని తెలియచెప్పాడు. ప్రపంచ మందలి దేశములలోకల్లా అమెరికాలో మాంస మెక్కువ ఖర్చుగును. అచటి ప్రజలు మాంసము నెక్కువగా తిందురు. మిగిలిన జబ్బులతోకన్న ఈ వ్రణములతో ఎక్కువగా బాధపడెదరు. అమెరికా తరువాత ఇంగ్లాండులో మాంస మెక్కువ ఖర్చుగును. తరువాత ఫ్రెంచి దేశములో మాంస మెక్కువ ఖర్చుగును. ఫ్రెంచిదేశస్థులు ఎక్కువగా తిందురు.

తుదకు జర్మనులు, ఆమాశయ వ్రణములతో బాధపడువారు పై వరుసలోనే ఉందురు. ఈదేశవాసులలోను మద మాంసములు తిను ధనవంతులకు, తిండిపోతులకే యీ జబ్బులు ఎక్కువగా నుండును. కాయలూ, కూరలూ తినువారికి మాత్రము చాలా తక్కువగానే వచ్చును.

మలబద్ధకమును కలిగించు ఆహారములే ఆమాశయ వ్రణములను వృద్ధిచేయును. మాంసము, చేపలూ, కోడిగ్రడ్లు, కాఫీ, తెల్లరొట్టెలు, (మరపట్టిన గోధుమ పిండితో తయారు చేయబడినవి) మొదలగునవన్నియు జీర్ణ కారులు గావు. గనుక ఆమాశయ వ్రణములనే పోషించును. మానవుని జీరావయవములు మాంసమును పచనము చేయుటకు అనుకూలముగా సృష్టింప బడలేదు. అరగదుగాన పులియును. ఈ మురుగు నుండే సూక్ష్మజీవులు పుట్టును. మంటలునూ పుట్టును. తరువాత అతిసారము పుట్టును. జీరావయవము లన్నియు చచ్చు పడిపోవును. ఆమ్లపదార్థములు, క్రొవ్వపదార్థములు, చక్కెర పదార్థములు, రోగపదార్థమును పెంపుచేయును. కాఫీ, టీ మొదలగుపానీయాలు ప్రారంభములో ఉద్రేకమునుకలుగజేసి హుమారిచ్చును. పత్రిక్రియలో నీరసమును వృద్ధిచేయును. వీటినే నిరంతరము సేవిస్తుంటే జీరావయవములు చచ్చుపడి నిత్యకృత్యములకు సహితము ఉపయోగించవు. జీరావయవములు సరిగా పనిచేయకపోవుటచే మూత్రపిండములలోను మూత్రకోశము లోను రాళ్ళు చేయటయేగాక క్రిమిక లంబికలలో గడ్డలుకట్టిన మలమునిలిచిపోవును. ఈగడ్డలవలన ఈ అవయవములలోను ఉద్రేకముకలుగును. బహిష్కరణ క్రియ సక్రమముగాజరగదు.

తెల్లరొట్టె యెందుకు అరగదు ?

వరి, గోధుమ మొదలగు కాయధాన్యములను దంచుటయు, మరపట్టించుటయు గలదు. వరిధాన్యమును దంచిన బియ్యముతయారగును. ఈబియ్యములో మొలకతెత్తుపదార్థము నిలిచి ఉండును. మరపట్టించిన బియ్యములో ఈ మొలకతెత్తుపదార్థము లోపించును. దంపుడు బియ్యములో తీసి యెక్కువగా ఉండుటచే అవి యెక్కువకాలము నిలవఁజేడవు. పురుగుపట్టును మరలలోని వేడికి బియ్యపుచివరనుండు పోషకశక్తి కాలిపోవును. ఈ ఉష్ణమునకు బియ్యములోనుండు సేంద్రియ లోహాలవణములు నశించిపోవును. బియ్యముమీదనుండుతెవుడు పేగులలో ఉద్రేకమును కలుగజేసి క్రిమిచలనమును వృద్ధిచేయును. ఈతప్పుడే జిగటబారి పిండిపదార్థమును జీరణికోశము యొక్క ఆవరణ గోడలకు అంటుకొనకుండ చేయును. జారుదలను కలుగజేయును. జీరణిక్రియకు అవసరమగు రసములన్నియు పిండిపదార్థముగూడా. పోయి యీపిండిపదార్థమును ఆవరణగోడలకు అంటుకొనకుండా చేయును.

తెల్ల రొట్టెలకు వాడు పిండిలోని తవుడు లోపించుటచేత ఆపిండి జిగటబారి జీరావయవముల గోడలను పట్టుకొని వదలదు. చిన్న పేగులను పట్టుకొని యిది వదలకపోవుటచేత చిన్న పేగులలో గడ్డలుకట్టును. ఈగడ్డలే జీరణిక్రియకు అభ్యంతరములు కలిగించును. ఈ తెల్లపిండిని గుఱ్ఱములుకూడా హరించుకొనలేక చిక్కి శల్యావశిష్టములగును. చనిపోవుటయు గలదు. వాటిలోగూడా యీపిండి అరగక గడ్డలుకట్టి జీరణిక్రియ, బహిష్కరణక్రియలు క్రిమముగా జరుగనియకపోవుట

చేత అవి చనిపోవును. జంతువులకే అరగని పిండివదారములు మానవులకు అజీర్ణమును, ఆమాశయ వ్రణములను కలిగించు ననుటలో ఆశ్చర్యమేమున్నది ?

మదమాంసములు, చేపలు, కోడిగుడ్లు మొదలగు నీచు పదార్థములు కాఫీ, టీ, కోకో మొదలగు పానీయాల సేవించుట వలన మలబద్ధకము ఏర్పడుతుంది. ఈమలబద్ధకమునుపోగొట్టు కొనుటకు ఉద్రేకమును కలిగించు మందులు సేవిస్తారు. ఈ మందులు ప్రతిక్రియా ఫలితముల ననుసరించి యీ అవయవములన్నియు తమ పాటవమును పోగొట్టుకొనును. చచ్చుపడిపోవును. చిరంతరమూ మందులు సేవించువారి అవయవములన్నియు ఇట్లా చచ్చుపడిపోయినవేను.

మలబద్ధకము, ఆమాశయ వ్రణములు రాకుండా కాపాడు కోవలెనంటే కూరలు, పండ్లు ఎక్కువగా తినాలి. మందు వైద్యమువారు; పండ్లలోని గింజలవలననే యీ వ్రణములు పుట్టుచున్నవని చెప్పుచున్నారు. నిజముచెప్పాలంటే గింజల వలన ఈ రోగాలు రాకపోవడమేకాక, పండ్లను భుజించి నందువలన ఉన్న రోగాలుకూడా పోవును. ఇవన్నియు నిదర్శన పూర్వకముగా చెప్పుమాటలేగాని గాలికబుర్లుగావు. కాయలు పండ్లు తినువారిలో ఈ రోగాలు వచ్చుటయేలేదు. ఆహార శాస్త్రము మందువైద్యులకు తెలియదు. తెలిసినప్పటికినీ రోగులకు చెప్పనే చెప్పరు. వారు చెప్పుకపోవుటయే న్యాయము. ఎందుకంటే ఆపరేషనులు చేయుటకే వారికి డబ్బు నిచ్చు చున్నారుగాని, ఆరోగ్యసూత్రముల చెప్పుటకు వారికేమీ ఫీజుల నిచ్చుటలేదు.

ఆమాశయపు వ్రణములకు ప్రకృతివైద్య చికిత్సాపద్ధతులు

అన్ని తరుణరోగములవలెనే ఈ రోగమునకును చికిత్స చేయవలయును. శుద్ధమైనగాలి తగులుప్రదేశములో రోగిని వరుండబెట్టవలెను. ఆహారమేమియు నివ్వక రోగిని ఉపవాస ముంచవలయును. మామూలు జలప్రక్రియలతో చికిత్సించ వలయును. అస్థిసమీకరణము చేయవలయును. ఉపవాస కాలములో కొంచెము పుల్లటి ఫలరసమును నీటితోకలిపి యియ్యవలెను. ఇవికూడా అవసరమును గుర్తించియే రోగికి ఈయవలయును.

మందువైద్యులు ప్రయోగించు వేడినీటి కాపడము, మంచుగడ్డకట్టులు రెండునూ హానికరములే. వేడినీటి కాపడము వలన కలుగు నష్టములగూర్చి మరొక పుస్తకములో విశదముగా తెలుసుకొందాము. వేడినీటి కాపువలన బాధ తాత్కాలికముగా ఉపశమించును. బాధమాత్రము పైకి తెలియదు. అవయవములలో అంతర్గతమై ఉన్న వేడిమాత్రము అట్లనేనిలిచి పోవును. లోపల ఉన్న వేడిని దహించివేయును.

వేడినీటివలన ఏవిహాని జరుగుతుందో మంచుగడ్డ వలననూ అదేహాని జరుగుతుంది. మంచుగడ్డను వాడినందు వలన చర్మము బిగుసుకొనిపోవును. లోపలి అవయవములు గూడా సంకోచమును పొందును. అవయవములలోని మురుగు విశ్లేషమును పొంది బయటకు రాక అక్కడనే నిలబడిపోవును.

వేడినీటికాపు, మంచుగడ్డను రబ్బరుసంచులలో వేసి కాచుటయు రెండునూ తీవ్రమార్గములే. స్నానమునకును, కట్టు

కును, తాగుటకును, సామాన్య ఉష్ణముగల నీటినే వాడవలయును. ఇతవఱకు ఏ శాస్త్రజ్ఞుడును ఈసంగతినెచ్చక పోవుట చాలావిచిత్రముగా నున్నది. మామూలు తడికట్టును రోగినడుమునకు వేయవలయును. మంటుఉన్న పదేశము కొద్ది వేడినీటితో రాచినను శ్రీమాదములేదు. మంటలు తీవ్రముగాఉంటే ఆపదేశములో తడికట్టును వేయవలయును. ఈ తడికట్టువలన వేడి తగ్గిపోతుంది. రక్తము అంతటనూ బాగుగా ప్రసరిస్తుంది. రెండు, మూడు, కట్లను భరించలేకపోతే ఒక కట్టునైనా వేయవలయును ఈ కట్లను రాత్రిపగళ్ళలో నెప్పుడైనా వేయవచ్చును. లోపల వేడికి ఈ తడిగుడ్డలు ఎండి నపుడుమాత్రము ఈ కట్లను తీసివేయవలయును.

మానసిక, నైతిక చికిత్స, అడ్డసమీకరణ చికిత్సయు ఇందుకు ఉపయోగించును. ఉపవాసముమాత్రము తప్పదు. మానసిక ఆందోళనలు ఏమియులేక విశ్రాంతిగా ఉండవలయును. కొంచెము పుల్లటి ఫలరసమును నీటితో కలిపిత్రాగవలయును. పాలు, రొట్టె, అసలు పనికిరావు. జేహములోని ప్రకృతియే రోగవదార్థమును బయటకుబంపి, రోగమును నయముచేయునట్లు సాయము చేయవలయును. మనమెట్టిఅవకలనకు చేయరాదు. ఫలరసముకన్న మరి యేయితర ఆహారమునిచ్చినను జబ్బుపడిన ప్రేగుల నెత్తిన మరింతబరువుపడి, పాత క్రొత్తబరువులతో మరింతచెడిపోవును. లోపలి అవయవములకు సంపూర్ణమైన విశ్రాంతి నీయవలయును గాని, ఊరు కొనుట యేమిటని మరింతతుక్కును తినరాదు. ఈరోజులలో తినినవదార్థము ఆవరణగోడల సందులలోచిక్కుకొని బయటకు

పోక లోపలనే నిలవఉండుటచే రోగము నయమైనా వెంటనే తిరగపెట్టును. రోగలక్షణములు తగ్గినప్పటికినీ రోగశక్తినిబట్టి ఉపవాసము; ఒకటి, రెండువారములకుతక్కువలేకుండా ఉంచవలయును. రోగలక్షణములు తగ్గిన ఉపవాసములుచాలిస్తే రోగము తిరగపెట్టుతుంది. పైప్రక్రియలన్నీ తప్పకుండాచేస్తే రోగము నయమగుతుంది. మా అనువక్తిలోని రోగులకు ఈ ప్రక్రియలన్నీ చేయుటచే రోగము నిర్మూలమై సలక్షణముగా ఇంటికిపోయేడివారు ఒక్కకేసుకూడా బీరుపోలేదు. ఉపవాసమువలన అంతరవయవముల కన్నిటికినీ విశ్రాంతి కలుగును. భరించగల చన్నీటిని వాడుటవలన వేడి, దేహమంతటా సమముగానే (హెచ్చుతగ్గులు లేకుండా) ఉండును. ప్రకృతి చేయు నివారణమార్గములకు పైప్రక్రియలు ఎట్టి అభ్యంతరములు కల్పింపవు.

ఇదివఱకే పుండ్లుపడితే యేమిచేయవలెను?

ఇంతవరదాకా పుండ్లు పడనపుడు చేయవలసిన వైద్య ప్రక్రియలను చెప్పితిమి. రోగము ప్రారంభదశలో నుండగా ఏమిచేయవలయునో చెప్పితిమి. రోగము ముదిరిపోయి లోపల పుండ్లుపడితే యేమిచేయాలి? అనేసందేహమువస్తుంది. అప్పుడయినా దేహములోని వైద్యుని (ప్రకృతి) మీదనే భారమువేయాలిగాని కతుల నెప్పుడూ ఉపయోగించరాదు. ఇంన్నీ మా అనువక్తిలో చేసినవే గాని, చేయనిది ఒక్కటి కూడాలేదు. రోగము మొదటిదశలో అనగా పుండ్లుపడనపుడూ చేయవలసిన ప్రక్రియలనే యిప్పుడూ చేయవలయును. పుండ్లు

చిట్టి అథోముఖముద్వారా రసి కాటిపోవును. మెతకగా ఉన్నచోటుగుండా చర్మముపైకి గూడా రావచ్చును. మన ప్రయత్న మేమియు లేకుండానే ప్రకృతే యీ మురుగునంతనూ దేహమునకు ఎట్టి నష్టములేకుండా బయటకు పంపివేయును.

రోగము ప్రారంభించగనే పై ప్రక్రియల మొదలు పెట్టితే పుండ్లు మంటలూ పుట్టనే పుట్టవు. ఇంత గ్రంథము జరగనే జరగదు. వేడినీటి కావిడముచేత నైనా పుండ్లు, మంటలు, పోట్లు పుట్టవచ్చు. మంచుగడ్డ కట్టినా యివిరావచ్చు. ఆహారము పెట్టరానపుడు పెట్టినా రావచ్చు. ఇటువంటి పరిస్థితులలోనే చాలామంది నాదగ్గరకు వచ్చినారు. పై పద్ధతులు చేస్తేనే ముదిరిపోయిన రోగాలకూడా చాలా నయమైనాయి.

—: శస్త్రచికిత్సవలన కలుగు నష్టములు :—

లోపలి పుండ్లనూ, సూక్ష్మజీవులను తీసివేయాలంటే చాలా లోతుకుపోయి కోసివేయాలి. ఈ త్రోవలో అనేక నరము లుండవచ్చును. ఇంత లోతుకుపోయి కోయాలంటే నిజముగా చాలా కష్టమే. ఏమీ చేయకుండా వదలిపెట్టితే “జగన్మాతయగు ప్రకృతియే చాలా సాయము చేస్తుంది. మంటలప్రక్క అవయవములకు వ్యాపించకుండా జగన్మాతయే చాలా పొరలతోనూ, ఆవరణలతోనూ, ప్రాణములను కప్పి మిగిలిన దేహ భాగములను కాపాడుతుంది. చూచితేరా! జగన్మాత తనబిడ్డలకు హానికలుగకుండా యెట్లా కాపాడుతుందో”:- “చాలాలోపలకు కోస్తేనేగాని పుండుబయటపడదు”.

అని శస్త్ర చికిత్సకులు అనే మాటయే పై వాక్యములకు ఆధారము.

హోమోకృతి వైద్యశాస్త్రమును కనిపెట్టిన హాన్ మన్ పెద్ద పండితుడు. విద్వాంసుడు. అతనియందు నాకు పెద్దలక్ష్యమున్నది. ప్రకృతి చాలా కొద్ది సాయమే చేస్తుం దన్నప్పుడు మాత్రము అతనితో నేనేకీభవించలేను. కొంతగా తయారైన వైద్యులు ప్రకృతికేసుకు ఆశ్రయము చేయవలె నంటారుగాని వృద్ధ వైద్యుడు మాత్రము - ప్రకృతి, యేమి చేస్తుందో చూద్దామంటాడు.

చూ ఆసుపత్రికి వచ్చిన ఒక పెద్దమనిషి కథ చెబుతాను. కిమికలోని పుండే చిన్న పేగుల చుట్టూనుండు ఆంత్రీవేష్ట నమువరకు వ్యాపించినది. ఆంత్రీవేష్టనములో కూడా మంటలు పుట్టినాయి. చాలాకాలమునుండి మధుమేహముతో బాధపడు చున్నాడు. మందులు సేవించాడు. కొంతవరకు నయమైనది. క్వింటీ పండితుని మానసిక చికిత్సలో నమ్మకముకలిగి ఆ సిద్ధాంతముల ఆచరించాడు. అప్పుడునూ పూర్తిగా నయముకాక ఆంగ్ల మందు వైద్యమును మొదలు పెట్టాడు. గుణమేమీ కనుబడలేదు. చూ ఆసుపత్రికి అప్పుడు చికిత్సార్థమే వచ్చినాడు. కంటిని చూస్తే మధుకోశములో గజిహాకులు కనబడినాయి. విచారించగా గజితో ఏడెండ్లు బాధపడినాడనియు, ఆబాధ తప్పుటకు గంధకము, మైలుతుత్తము వాసినారనియు తెలియ వచ్చినది.

ఆరు నెలలు ఫలరసముతో జీవితమును గడపగా రోగముమాయమైనది. రోగముపోయినదని మదమాంసములు

తినుట మొదలు పెట్టినాడు. తనకు రోగము వచ్చినపుడు ఫలరసములు వికరీతముగా సాయము చేసినప్పటికిని ఫల రసములు చేసిన ఉపకారమును విస్మరించి, ఆంగ్ల మందు వైద్యమును వేనోళ్ల పొగడేవాడు. ప్రకృతి వైద్యమునకు మందు వైద్యమును కూడా జోడించమని నాకు సలహా చెప్పుచుండేవాడు. ఆంగ్ల మందు వైద్యము ప్రకారము విధి నిషేధములు లేకుండా తినవచ్చు. అరగకపోతే మందులు తినవచ్చునని బాగా పొగడుతూ ఉండేవాడు.

మిత్రమా! “నీవు చెప్పు విధముగా ఎప్పుడూ జరుగదు. జగన్మాతయగు ప్రకృతిని మోసము చేయలేవు. మితి మీటి తినుట వలన కలుగు ఫలితముల నెప్పుడైనా అనుభవించక తప్పదని” యోత చెప్పినా వినెడివాడు కాదు.

నేను చెప్పి ఆరు నెలలు జరిగినదో లేదో, మా మిత్రుడు ప్రమాదావస్థలో నున్నాడని కబురు వచ్చింది. సరేగదానని వెళ్లాను. మామూలు రోగమే గాని క్రాంత యేమియు లేదు. వెతుకటి జబ్బే మళ్లీ హజరైంది. ఆత్రే వేషనముగో వుండు పుట్టింది.

తడికట్లను వేసినాము మానసిక, నైతిక చికిత్సలను చేసినాము. అరగంట జరిగేటప్పటికే రోగము స్వాధీనమైనది. బాధలు చాలా వఱకు తగ్గినాయి. రోగి హాయిగా నిద్రపోయినాడు. వారము రోజుల నుండి తాను పడిన బాధలను చెప్పినాడు ‘ఈ వారము రోజులూ యమదర్శనమునకు వెళ్లినాను. చాలా బాధల ననుభవించాను. చికాగో నగరము

లోని హేమా హేమాలందరు నా బాధల తగ్గించ లేక పోయి నారు.'

మంటలు తగ్గిన తరువాత ఎనిమా చేసినాముగాని యేమీ ఉపయోగము కలుగలేదు. మందుల నేమీ వాడ లేదు. జగన్మాతయగు ప్రకృతినే నమ్మినాము. ఇరువది యెనిమిది రోజులైన తరువాత మలమూత్రములు క్రమముగా కా సాగినవి. ఈ దెబ్బతో మామూలు ఆరోగ్యము కలుగ లేదు గాని ఒళ్లు మాత్రము జాగ్రత్తగా కాపాడుకోవలసి వచ్చింది.

చికిత్సా కాలములో లోకలి రోగమంతా కురుపు లుగా బయటకు వచ్చినది. గాని మొదటి రోగము మాత్రము రాలేదు. మందు వైద్యశాస్త్రమునే నమ్మకొనిక ప్రకృతిని ఆశ్రయించుట మొదలుపెట్టి నప్పటినుండి ఆరోగ్యము బాగున్నది.

రోగము నయమైనతరువాత శానుచేసిన అవకతవకలు చెప్పినాడు. "మొదటలో ప్రకృతివైద్యమునే నమ్మకొంటిని. మధుమేహరోగము తగ్గిపోయినది. రోగము పోయినదిగదా అని మాంసముతినుట మొదలుపెట్టాను. ఫలితమేమంటే మల బద్ధకమెక్కువైనది. వారమునకు ఒకపర్యాయము విరోచన మయ్యెడిది. మావైద్యుడు వేదాంతిఅగుటచే ఆదుర్దామేమియు లేదు. భగవంతుడే ఆపనిని పూర్తిచేయును" అని ధైర్యము చాపేవాడు.

నిజముగా, క్రిమికలోని బబ్బును భగవంతుడే కలుగ చేసాడేమో? మామూలు జ్ఞానముకూడా లేని తీవ్ర మందు

వైద్యులు, మెట్టవేదాంతులుగా మారిపోతారు. మందువైద్యమును అభిమానించినపుడు కాస్తకూ కూస్తకూ, తీవ్రమైన మందులు వాడారు. ఉపయోగమేమీలేక విసిగివేసారి, ప్రమాదావస్థలలో కూడా భగవంతునే నమ్మి కదలకుండా కూర్చుంటారు.

మందులతో అణచిపెట్టితే కలుగుఫలితాలు

రోగము నయమైనప్పటికినీ, తిరగపెడుతుండేమో నని మందువైద్యులు క్రిమికనే తీసివేయాలంటారు. మేముచెప్పే దేమంటే మందులనూ, కోతలనూ, ఉపయోగించక ప్రకృతి వైద్యచికిత్సా పద్ధతులతో రోగమును నయముచేసుకొంటే రోగమిన్నటికినీ, రానేరాదు. అవసరమైనవి తినకపోవుటవలననూ, మందులు సేవించుటవలననూ, ఆపరేషనుల చేయుటవలననూ, తరుణ రోగములన్నియు, కాలికరోగములుగా మారిపోతవి. రోగగ్రస్తములైన అవయవములకు విశ్రాంతి సీయవలయును. అవసరమైనంత ఆహారమునే తినవలయును. మిగిలిపోయిన ఆహారమును, రోగగ్రస్తములైన అవయవములు శీర్ణముచేయలేక చచ్చుపడిపోవును.

ఆపరేషనుచేసినంతమాత్రానిన రోగమురాకుండాపోదు. జ్వలెడగా అల్లుకొన్న సరములలో ఒకదానిని తొలగించుటతో మిగిలినవాటికి కూడా నష్టముకలుగుతుంది. ఈ సరములు పోవుటతో రోగము తగ్గుటకుబదులు మరింత శీఘ్రరూపముతో బయిటపడును.

క్రిమికను తొలగించుటవలన రెండునష్టములు కలుగు

గను, అందులో ఒకటి:- క్రిమికలో తయారగురసము. జీర్ణ క్రియకు అవసరము. శరసము మధురరసముతో కలిస్తేనే గాని జీర్ణ క్రియ త్వరగా జరుగదు. మధురరసము పసిగంటు లలో చేయుపనిని క్రిమికలోని రసముతో కలిసిన ఆ మధుర రసమే అరునిముషములలో పూర్తిచేయును. క్రిమికను తొల గించిన అందులో రసము ఊరదు. ఆ రసము మధురరసముతో కలియదు. అందువలన జీర్ణ క్రియ అలస్యముగా జరుగును. అజీర్ణము పెరుగను. (క్రిమికలో ఊరినరసమువలననే మలము ఊర్ధ్వగతిగా నడచుచున్నదనియు గురుత్వన్యాయము ప్రకా రము క్రిందపడుటలేదనియు బ్యాబిట్ అభిప్రాయపడుచున్నారు) రెండు:- ఆపరేషనువలన నరములలోని రోగనిరోధకశక్తి తగ్గి పోతుంది. రోగనిరోధకశక్తి తగ్గిపోవుటవలన ఆపరేషను జరు గకపూర్వము మామూలుగా వచ్చిపోయేరోగములు ఇప్పుడు మరింత తీవ్రపూర్వములలో బయటపడును. కాన రోగమెక్కువ గునేగాని తగ్గనుమాత్రము తగ్గదు.

ప్రకృతివైద్య చికిత్సాపద్ధతులతో రోగము కుదరా లంటే ఎక్కువకాలము పట్టుతుంది. చాలామంది యీమాటలే అంటారు. అయితే యీమాటలలో ఎంతనిజమున్నదీ తెలుసు కొందాము.

ఇటలీదేశస్థునికి ఒకనికి అజీర్ణవ్యాధి ఉన్నది. దీనినుండే మూలవ్యాధి వచ్చింది. మూలవ్యాధి పోగొట్టుకొనుటకు ఆప రేషను చేయించుకొన్నాడు. దీనిఫలితముగా ఆసనము మూసు కొనిపోయింది. ఈ బాధను తప్పించుకొనుటకు రెండవ ఆపరేషను చేశారు. మల మూత్రములు జారీ అగుటలేదు.

మూడవ ఆవరేషనులో క్రిమికనే తొలగించారు. ఎనిమా చేసినాకూడా మలము బయటకు వచ్చుటలేదు. బుద్ధిసూక్ష్మముగల మందువైద్యుడొకడు ఊర్వముఖాంత్రములోనికి వెలుపలినుండి వెండిగొట్టముద్వారా నీరుపోయుట మొదలు పెట్టాడు. ఇట్లా వేడినీరులోనికి పోస్తేనేగాని మలము బయటకు వచ్చుటలేదు. రెండేండ్లదాకా యిట్లా పోస్తునే ఉన్నాడు. అక్కడపడినపుండు క్రుల్లుట మొదలుపెట్టింది. అంతర్వణము పుట్టునేమోనని భయపడినాడు. విధిలేక ప్రకృతి వైద్యము నాశ్రయించాడు.

నెల తిరుగకమునుపే గుణము కనబడినది. వెండిగొట్టము కూడా వేడినీరుపోస్తేనేగాని, కాని విరేచనములు; తనంతటనే బయటకు వచ్చుట మొదలుపెట్టినవి. తరువాత ఎప్పుడునూ విరేచన బద్ధకములేదు. వెనుకటిరోగము తిరుగపెట్టునేమోనని భయపడి ఊర్వము ఖాంత్రములోని బెజ్జమును నయము కాసేయ లేదు. గరాటీగొట్టమును నిరంతరమునూ ఉపయోగించుటచే ఆ పుండు మానకుండా అట్లనే నిలబడిపోయింది. ఏప్రయత్నము లేకుండా మూడు నెలలకాలము విరేచనము క్రమముగా అగుటచే తనరోగము పోయినదనిరోగికినమ్మకముకలిగెను. రోగము తిరుగపెట్టదని రోగికిఅప్పుడు ధైర్యము కలిగినది. బయటనుండి నీళ్లుపోయవలసిన అవసరములేదనినమ్మి, పుండునయమగుటకు రోగియేమియు అభ్యంతరముల నేర్పరచలేదు. వెండిగొట్టమును గరాటీని తీసివేసినాడు. రోగము పూర్తిగా నయమైనది. మరెన్నటికిని తలెత్తలేదు.

మూడేండ్లు ఖాయిలాపడి మూడు ఆపరేషనులు చేయించుకొనిన తరువాతనే, ఆహారముల మార్పుతో నెల రోజులలోనే రోగము నయమైతే మొదటగానే ప్రకృతివైద్య చికిత్సల నవలంబిస్తే రోగముఎంత త్వరగా నయమయ్యేదీ చెప్ప నవసరములేదు. నిదర్శన పూర్వముగా ఈ కథను చెప్పితే విన్నవార్లంతా ఆశ్చర్యపడ్డారు.

౧౩

టీకాలు

రోగము రాకుండా కాపాడుటకు వాడు మందుల వలననూ, రోగము వచ్చినతరువాత త్వరగాపోవుటకు వాడు మందులవలననూ, దేహమునకు జరుగు అవకారముకన్న ఈ టీకాలవలన ఎక్కువహాని కలుగుతుంది.

టీకాల పుట్టుపూర్వోత్తరముల తెలుసు కొందాము

ఎడ్వర్డు జన్నరు ఆంగ్లేయుడు. మంగలివృత్తితో జీవించే వాడు. ఇతనికి కసేరుకా సమీకరణ శాస్త్రముకూడా కొంత వజ్రకు తెలుసు. టీకారసమును మొదటగా ఈ జన్నరే కనుగొనినా డను ప్రతీతిగలదు. లిడకు అను చరిత్రకారుని అభిప్రాయము ప్రకారము 1672 వ సంవత్సరములో ఒక స్త్రీ మశూచికము రాకుండుటకై ఒకమందును కనుగొనినది. ఇదీ టీకారసము. కాన్స్టాంటి నోపీలులోని వారందరును ఆమె తెలివితేటలను మెచ్చుకొన్నారు.

పారసెక్ససు: పదునారవ శతాబ్దములో అయిరోపా ఖండములో విచిత్రమైన వరివర్తనను తెచ్చెను. ఏరోగమును ఆరోగముతోనే నయము చేయవలె నను సిద్ధాంతములను పారసెక్ససు ప్రతిపాదించెను. టీకారసమునకు పైసిద్ధాంతమే మూలము. అప్పటికి చాలాకాలమునుండి పాటకజనములో ఏరోగమును ఆరోగముతోనే కుదర్చవలె నను అభిప్రాయము అమలులో తెలియవచ్చుచున్నది.

ఆమె మందుతోపాటు పథ్యమునుకూడా విధించినది. భగవంతునిధ్యానించుటయు, నలుబదిరోజులువిధిగాఉపవాసము ఉండవలెననియు నిర్ణయించినది. అయిరోపాఖండములో మశూచికము బాగా వ్యాప్తిలో నుండుటచే క్రొత్తగా కనిపెట్టబడిన యీ మందును అందరునూ వాడిరి. మొదటలో ఈ మందును కూలినాలి చేసికొను పాటకజనమే వాడిరి. వీరినిచూచి మిగిలిన జనమంతయు వాడుట మొదలుపెట్టిరి. అందరూ వాడుటచే మందు ప్రియమైనది. వైద్యులందరును ఈ మందును తమసందికట్టులో చేర్చుకొని ధనము సంపాదించుట మొదలుపెట్టిరి.

అటూరోగముకన్న తీవ్రముగా ఈ వెర్రి వ్యాపించినది. ఈ వెర్రికికూడా పుట్టుక, వృద్ధి, క్షయములు గలవు. జనసమూహములో ఈ వెర్రిపుట్టినట్లుగానే చనిపోవును.

కొంతకాలము జరిగిన తరువాత టీకాలువేయుటవలన మశూచికము తగ్గుట లేదనియు, పెచ్చుపెరిగి పోవుచున్నదనియు అందరును కనుగొనినారు. ఆదరణలేక పాతపడి పోయిన యీ మందును నూరు సంవత్సరముల తరువాత

ఎడ్వర్డు జన్నరు వేరొకరూపముతో ప్రచారము చేసినాడు. మశూచికపు రోగులపొక్కులలోని చీమునుతీసి, భద్రము చేసి, ముందు సంతతివారికి వాడుచుండెడివాడు. జన్నరు మాత్రము మశూచికపు పొక్కులోని రసమునకు బదులు ఆప్రదూడల రసమునే వాడెను.

ఆంగ్లమందు వైద్యములో ఈమందును పెద్ద మోతాదులతో వాడుదురు. హూమోపతీ వైద్యమందన్ననో మందు భాగము ఔష్పటకు వీలుకానంత సూక్ష్మముగా నుండును. క్రమముగా మశూచికముతోబాటు టీకాలు వేయుటకును అన్ని దేశములలోని ప్రజలును అలవాటు పడినారు. అందువలననే మశూచికము తగ్గిపోయినదని జన్నరు అనుయాయులు చెప్పుచున్నారు.

నిజమేమిటి? మశూచికము టీకాలు వేయుటవలన రూపు మాసిపోవుచున్నదా? లేక ఎక్కువగా వచ్చుచున్నదా? టీకాలు వేయవలెనని గట్టిగావాదించేవారికే యీమందులో నమ్మకములేదు. మశూచికము ఈ టీకాలవలన పోదనికూడా వారికి గట్టిగా తెలుసును. టీకాలు వేసుకుంటే మశూచికము రాదని ధైర్యముంటే (టీకాలు వేసుకున్నవారు) మశూచికపు రోగులదగ్గరకుపోతే యీరోగము అంటుతుందని యెందుకు భయపడాలి? రాకుండుటకై టీకాలు వేసుకుంటే ఆరోగులదగ్గరకు పోతే మశూచికము ఎందుకు రావాలి? టీకాలు వేసుకొన్నవాళ్ళు టీకాలు వేసుకొనివాళ్ళనుచూచి రోగమువస్తే హేళన చేయవచ్చునుగా. టీకాలు వేసుకొని వారికేగాక, టీకాలు వేయించుకొనినవారికిని మశూచికము వస్తున్నదని లెఖిలతో సహా చూపించగలము.

1870-71 సం॥లో జర్మనీలో మశూచికము తీవ్రముగా నున్నది. అందులో 10,00,000 మందికి మశూచికము వచ్చినది. వీరిలో 1,20,000 మంది చనిపోయినారు. చనిపోయినవారిలో నూటికి 96 మంది టీకాలు వేసినవారే. నూటికి నలుగురికి మాత్రమే టీకాలు వేయలేదు. చనిపోయినవారందఱును ఒక పర్యాయ మున్నా టీకాలు వేయించుకొన్నవారే. వీరిలో చాలామంది కొలదిరోజుల క్రితమే టీకాలు వేయించుకొనిరి. అయినప్పటికిని మశూచికముతో చనిపోయినారు.

బిస్మార్కు జర్మనీ దేశమునకు రాజు. 1888 సంవత్సరములో జర్మను రాష్ట్రముల కన్నిటికిని ఒకతాళిదును పంపినారు. దానిలో టీకాలవలన కలుగు దుర్బలవ్యాధులనుగూర్చి ఖచ్చితముగాను నివృత్తిగమాటముగాను తెలియజెప్పినాడు.

గజ్జ, తీట, చీడ, చుండు మొదలగు జబ్బులు టీకాల వలననే వచ్చుచున్నవి. ఇంతేగాక అంటువ్యాధులన్నీ యీ టీకాల వలననే నచ్చుచున్నవను నిజము వప్పకోక తప్పదు. మశూచికపు రసికన్న సంపదని ఆవునూడచీము వాడినాముకాని అపకారము యెక్కువగా చేసినది. నిజము గ్రహించినారు కాబట్టి జర్మను ప్రభుత్వములన్నియు ప్రజల యిష్టానుసారముగ టీకాలు వేయనలెనని తమ నిబంధనల మార్చినవి.

జన్నరయను యాయన మాత్రము టీకాలు వేయుట నలననే మశూచికము తగ్గినదని వాదించుచున్నాడు.

ప్రపంచములో గత శతాబ్దములోకన్న యీ శతాబ్దములో మశూచికపుతీవ్రము తగ్గినది. ఈ తగ్గుదలకు జన్నరు

అనుయాయులు చెప్పినట్లు టీకాలు కారణముకాదు. ఈ టీకాలే కారణమైతే మిగిలిన దుర్బరవ్యాధులన్నీ యే టీకాలవలనతగ్గినవి? ప్లేగు, కలరా మొదలగువ్యాధులన్నీ యెందుకు తగ్గినాయి? వీటి కేమియు టీకాలు వేయుటలేదు. మశూచికము తగుటకు మేము చెప్పు సమాధాన మేమంటే ప్రజలు ఆరోగ్యసూత్రములను శ్రద్ధగా ఆచరించినకొలనీ రోగములకు తావే లేదు. రోగములకు తావు లేకపోవుటచేత రూపుమాసిపోయినాయి.

స్పెయిన్ దేశస్థులు హవానాలో పువేళించుటకు పూర్వము అచ్చట యెల్లోఫీవరు తీవ్రముగానున్నది. ఈ ప్రజలు ప్రవేశించి ఆచార వ్యవహారముల ఆహార విహారములనుగూర్చి ఆరోగ్యసూత్రములను విధిగా ఆచరించినతరువాత ఆ రోగము నామరూపములు లేకుండా పోయినది. ఈ జబ్బు పోవుటకు వీరు యెట్టి టీకాలను వేయించుకొనలేదు. ఒక సందేహముకూడా రావచ్చును. ఆరోగ్య సూత్రములను ఆచరిస్తే రోగములుపోతే యీ దుర్బర రోగాలన్నీ యింకా నిలువవుండుటకు కారణమేమి? నిజము చెప్పాలంటే ఈ పాడురోగాలన్నీ టీకాలవలననే నిలువ వున్నవి. టీకాలు వేయకపోతే ప్లేగువలెనే మశూచికముకూడా అంతరించిపోయేదేను. టీకాలరసము వంశానుగతముగా వచ్చు రోగములను సుఖసంకటవ్యాధులను అణచి పెడుతుంది. అణచి పెట్టబడిన రోగాలకు టీకాలవిషము తోడగుతుంది. ఈ రెండు విషములు కలసి మానవలోకమును తరములకొద్దీ బాధిస్తున్నవి. మొదటలో యీ టీకారసముతోను మశూచికమును అణచిపెట్టకపోతే ప్లేగు మొదలగు వ్యాధులకువలెనే యీ

రోగముకూడా అంతరించేదే. మందులలోని మైక్రోజిమాలే తరములనుండి మానవలోకమును బాధిస్తున్నవి. పతి పదియేండ్ల కును విధిగా టీకాలు వేయించుకొననలెనని మన ప్రభుత్వములు అజ్ఞాపించుటచే మన పూర్వీకులందరును ఆప్రకారమే వేయించుకొనిరి. పదియేండ్లలో రెండు, మూడు, తడవలుకూడా టీకాలు వేయించుకొన్న ఛాందసులు లేకపోలేదు. ఇట్లు వేయించుకొనుటచే టీకారసము శల్యగతమైపోయినది. అంటువ్యాధులు చీటికి మాటికి వస్తున్నవంటే ఆశ్చర్యమేమీలేదు. ఈ రోగాలన్నీ పితౄతాత్మములే.

టీకారసము పదిమందికి వేయుటచేత ఒకరి రోగములే పదిమందికిని, పదిమంది రోగములే ఒకరికినీ వచ్చుచున్నవి. టీకాల రసమువలననేగాక రోగమురాకుండా కాపాడుటకు వాడు మందులన్నియు పై విధముగా రోగముల పెంపుచేయుచున్నవి గానీ తగ్గించుటలేదు. మొత్తముమీద మందుల వలననే ఊయ, అంతర్వ్యాణము, సుఖిరోగములు, పక్షవాతము, పిచ్చి, ఉన్మాదము మొదలగు పాడు రోగాలన్నీ పెచ్చుపెరిగిపోయినవి.

రసగంధకాదులను వాడక పోవుటచేతను, టీకాలు వేసుకొనక పోవుటచేతను అదిమవాసులందరును రోగము, కొన్ని లేక చిరకాలము బ్రతికిరి. రెండువందల యేబది సంవత్సరముల నుండి యీ టీకారసము వాడుకలోనికి వచ్చుటచేతను రస, విష, పాషాణములతో తయారైన మందులు వాడుకలోనికి

వచ్చుటచేతను మన పూర్వీకులందరును వాటిని నిరాటంకముగా వాడుటచేతను యీ దుర్భరవ్యాధులకు మనము పుష్కలముగా గురికావలసి వచ్చినది.

దేహమును శుద్ధి చేయుటకుగాని, దేహములోని యే భాగములోని మురుగునైననూ ప్రకృతి బయటకు పంపివేయు ననియు లోగడనే చదువుకొన్నాము. దేహములోని రోగనిరోధకశక్తి క్షీణము రోగబలము యెక్కువైతే మురుగు లోపలనే నిలవ వుండి ప్రధానావయవముల పాడుకొస్తుంది. అట్లుకాక రోగనిరోధకశక్తి యెక్కువగా నున్నయెడల రోగపదార్థము బయటకు వస్తుంది. మందులతో నిరోధకశక్తిని అణచిపెట్టితే యెంత చిన్న రోగమునైనా నిరోధించే సామర్థ్యము తగ్గిపోతుంది. మశూచికము రాకుండా టీకాలు వేయించుచున్నారు. ఈ టీకాల వలన ప్రకృతియొక్క రోగనిరోధకశక్తి తగ్గిపోతుంది. ఈ శక్తి తగ్గుటచే యేరోగమునైనా నిరోధించలేదు. విషముతోనే విషమును చంపవలెనంటే యీ రెంటి సమ్మేళనమువలన మూడవ విషము పుట్టుచున్నది. ఒక విషమునకు బదులు మూడు విషములు తయారగుచున్నవి. నేటి మశూచికమంతా యిట్లు వచ్చినదే. సుఖరోగము లున్నవారికి టీకాలు వేస్తే మశూచికము వస్తుంది.

అయితే సుఖరోగములకును మశూచికమునకు సంబంధమేమని మీరడుగవచ్చు? ఈ రెండు రోగములకును దగ్గర సంబంధమున్నది. చూపుకు యీ రెండును సమముగానే యుండును. వీటి రెంటి లక్షణములునూ ఒకటిగానే యుండును.

వీటివలన మానవ దేహమునకు గలుగు హానియు సమముగానే యుండును. ఈ రెండు రోగములను పరిశోధించి పుట్టుపూర్వోత్తరముల కనుగొనిన క్రూనెలు పండితు డేమి చెప్పచున్నాడో తెలిసికొందాము! టీకాలు వేయుటకును, సుఖరోగములు కలిగించుటకును యేమియు భేడా లేదు. ఆవుచీము ఒకటే టీకారసము కాదు. మశూచికపు పొక్కులోని చీమును ఆవుమాడ చీముతో కలిపితేగాని టీకారసము వచ్చుటలేదు. మానవుని సంపర్కము లేనిదే జంతువులకు యీ రోగము వచ్చుటలేదు. మానవుని సంపర్కమువలననే ఆవుల పొదుగులమీద పొక్కులు కనబడుచున్నవి. జంతువులకు మామూలుగా యీజబ్బు రాదు. సహజముగా వచ్చేటట్లుంటే ఆవులకు, ఆంబోతులకు అన్నింటికీనీ యీ జబ్బు రావలసినదేగా? కానీ అట్లా వచ్చుటలేదు. టీకారసమును కనిపెట్టిన జన్నరుకూడా సరహనెహనెన్ మశూచికపు పొక్కు చీమును ఆవుమాడలకు రాచి టీకారసమును కనిపెట్టెను.

ఆరోగ్యముగానున్న పిల్లలకు, పెద్దలకు టీకాలువేస్తే పుండ్లు పడతాయి. ఒంటినిండా చీడ పగలేస్తుంది. తీటఉంటుంది. అదివరకే దేహమంతా రోగపదార్థముతో నిండివున్నదా అంటే అగ్నికి వాయువు తోడయినట్లే పక్షవాతము, పిచ్చి మొదలగు నవన్నీ ప్రత్యక్షమగును. టీకారసమును తయారుచేయుట లాభసాటి బేరముగానే యున్నది. అనేక కంపెనీలు సంవత్సరానికి కొన్ని కోట్ల లాభాల పొందుచున్నారు. కంపెనీ భాగస్వాములందరును యీ లాభములను పొందుచున్నారు. పదివేల మంది స్త్రీలకు వ్యక్తురాండు కాకమునుపే రెండు, మూడు, తడ

వలు టీకాలు వేసినారు. ఈ టీకాలవలన వీరందరకును బాలిం తలుగా నున్నప్పుడే పాలెండిపోయినాయి అంటే ఆశ్చర్యమేమీ లేదు.

అనేకవేల కంపెనీలలో ఒక కంపెనీలో జరుగు కార్యక్రమము వలననే యంతవరకు చెప్పినాము. మిగిలిన కంపెనీలన్నీ ఇట్లాగనే చేస్తున్నాయి.

చాలా యేండ్ల క్రితము స్కాట్లండులోని గొట్టెలకు మశూచికము మాదిరి జబ్బు వచ్చింది. ఈ రోగములు గలిగిన వాటికి అంటకుండుటకై టీకాలు వేసినారు. టీకాలు వేసిన కొద్ది యేండ్లకే గొట్టెలలో పాలు లేకుండాపోయినవి. గొట్టెలలోనే పాలు లేకుండాపోతే మానవస్త్రీలగతి చెప్పే దేమున్నది? నవనా గరికులలోనేగాక పాటకజనములలోకూడా తల్లెలకు పాలు లేకుండా పోయినవి. అందువలన పిల్లలు పడు బాధలు చెప్ప నలవికాదు.

రా బో వు ఫ లి త ము లు

మందు వైద్యమువారు క్రొత్త క్రొత్త మందులను కనుగొనుచున్నారు. సంవత్సరములు గడచినకొలదీ రకరకాల మందులు బయటపడుతున్నాయి. గత సంవత్సరములో మూడు రోజులలో నయమైన రోగమును క్రొత్తమందులు వాడితే మూడు పూటలలోనే నయమగుచున్నది. కాలము గడచిన కొలదీ, మూడు గంటలలోను, మూడు నిమిషములలోను నయమయే మందులు కనిపెట్టవచ్చు, నయముకానూవచ్చు.

గోరంతలను కొండంతలుగా చేసి చెప్పటకు మందువైద్యము వారి పత్రికలు, వారి అనుయాయ పత్రికలు చాలా పాటుపడు చున్నవి. శాస్త్రము యిట్లా పెరిగిపోతున్నదిగదా నష్టమేమిటంటారేమో? మా అభిప్రాయము చెపుతాను వినండి. మానవకోటిమీద యీ మందులను ఉపయోగించకపోతే బాధ యేమీలేదు. మానవులమీద ప్రయోగిస్తే వారికేగాక రాబోవు తరములవారికినీ ఊహించుటకుకూడా సాధ్యము కానంత నష్టము తప్పక జరిగితిరుతుంది. ఏమి నష్టము జరుగుతుందంటారా?

పూర్వీకులందరునూ మందులు మాకులు తినుటచేతను వంశానుగతముగా వచ్చుచున్న రోగములకు లెక్కలేదు. తాను తినిన మందువల్ల వచ్చే రోగాలకు తెంపులేదు. అవీ, యీవీ, అన్నీ యేకమై పిల్లలకు పడేండ్లయినా నిండకమునుపే లెక్కలే నన్ని రోగాలు వస్తున్నాయి. వీటిని కుదుర్చుటకు మళ్ళీ మందులు పోస్తున్నారు. చివరకు తేలిన పర్యవసాన మేమంటే నాల్గేండ్ల యినా నిండని పిల్లలకే మశూచికము, హైడ్రాఫోబియా, యేదో మజ్జాగత జ్వరము, సన్నిపాతము, సర్పి, శ్వాసావయవ వ్యాధులు వస్తున్నాయి. ఇన్నిటిని తప్పకొని బ్రతికినాడాలంటే తన నెత్తురుతో పాములను చంపగలడు. మందు వైద్యుల చేతులలోనే రాజ్యాధికారముండునుగాన వారు కనుగొను మందుల కనుగుణముగా చట్టముల తయారు చేతురు. కాలము పెరిగిన కొలది తలనే తీసివేయనలెనను చట్టముకూడా రావచ్చు.

రాజులు తలచుకొంటే దెబ్బలకు కొదువా? పైరెండు పద్ధతులలోను యేది మంచిదో ఆచరణయోగ్యమైనదో నిరపాయకరమైనదో, మీరే యూహించుకొందురు గాక. విషముతో విషమును చంపి మానవశేహములో చెప్పనలవికాని విషముల తయారుచేసి, తనకే గాక రాజాభివృత్తి ముల వారికిని వ్యాయనలవి కాని బాధల కలిగించుట యుక్తమో, లేక యుక్తమగు ఆహార విహారములతో రోగము రాకుండ కాపాడుకొనుట యుక్తమో మీరే యూహించండి.

ఈమందుల నన్నింటినీ విధిగా సేవించాలని ప్రభుత్వమే శాసించే కలిగే ఫలితాల చెప్పనలవికాదు. టీకాలవలననే అన్ని రోగాలూ యెట్లావస్తున్నదీ చెబుతాను. టీకాలవలననే అన్ని రోగాలు వచ్చుచున్నవి.

టీకాలవలన అన్నిరోగాలు యెట్లావస్తున్నాయన్న సందేహము కలుగవచ్చు. ప్రతిరోగము దేహములో యిదివరకున్న రోగపదార్థమువలననే వచ్చుచున్నదని యిదివరకే చదివినాము. దేహములోని రోగపదార్థమును ప్రకృతి దేహములోనే పేరుకొననీయ దనియు యెప్పుటి కప్పుడు యీరోగపదార్థమును బయటకు పంపివేయుననియు, యిట్లు బయటకు పంపు ప్రయత్నమే వ్యాధి అనియు యిదివరకే చదివినాము. టీకాలు వేయగనే ఆరోగ్యవంతులైన ఫిల్లలకైనను పుండ్లు పడును. చీడ పగలేయును. గజ్జ, తీట, చుండు మొదలగు చర్మ వ్యాధులు గలుగును. ఈ పుండ్ల ద్వారా టీకా రసములోని విషమేగాక లోపల దాగియున్నయితర విషములు కూడా బయటకుపడును.

ఈ హేతువును పురస్కరించుకొని జన్మరు అనుయాయులు టీకాలు ఉపయోగమేనని వాదించ వచ్చును. దేహమునకు హాని చేయవనికూడా చెప్పవచ్చును. మోటు పథతులలో చెడుర క్తమును పీల్చగలందులకు జలగలను పట్టించుట కూడా గలదు. అయితే యీజలగలు చెడుర క్తమునే పీల్చినను నియామక మెక్కడిది? ఆ చెడుర క్తముతోబాటు మంచిర క్తమును కూడా పీల్చవచ్చును. సంపర్క దోషముచేత జలగలలోని రోగములును మానవులకు రావచ్చును.

మందు వైద్యులు ఉపయోగించు పైపద్ధతుల వలన రోగము పోకపోవుటయేగాక జలగలలోని రోగములు వచ్చినట్లు గనే మిగిలిన రోగములును మానవులకు వచ్చును. ప్రకృతి వైద్యమం దన్ననో లోపలి మురుగు నంతనూ తడికట్లవలననూ, జలప్రక్రియవలననూ, బయటకు పంపుదుము. టీకాలు వేయగనే పుండ్లు పడును. ఈపుండ్లనుండిచీముకారును. వంశానుగతముగా దేహములో నిలవయున్న విషములు యీచీముతో బయటకు వచ్చును. టీకారసము తయారు చేయుటకు ఉపయోగపడిన జంతువుల జబ్బులు కూడా బయటకు పోవును. అనేకమంది మురుగుతో పవిత్రమైన టీకారసమునే శాస్త్రమనుపేరుతో మానవదేహములోనికి చొప్పించుచున్నారు. ఆరోగ్యవంతులైన పిల్లలకు, పెద్దలకు టీకాలు వేయుటవలననేరోగాలువచ్చుచున్నవని, తెలుసుకొనలేనిబుద్ధిమంతులు ఈపిల్లలకు యీరోగాలన్నీ యెట్లా వచ్చాయని తెలుసుకొనలేని మూఢవైద్యులు పిల్లల కీరోగముల సంక్రమింప చేసినారని తల్లిదండ్రులను నిందించు చున్నారు.

ఒక వింత విషయము

చికాగోనగరములో 17_5_1909 తేదీన వెలువడిన దినపత్రిక లన్నీ యీ వింతవిషయమును ప్రకటించినవి. పరువు పోతుందని టీకాలకు సంబంధించిన అధికారులు ఆ విషయముల ప్రకటించ కుండా తరువాత కట్టుదిట్టముల చేసినారు. మిచిగాన్, న్యూయార్కు, పెన్సిల్వేనియా, మారిలాండ్ మొదలగు నగరములలో బయలుదేరిన గొడ్లజబ్బులన్నియు పరదేశముల నుండి వచ్చినవేనని జంతువిషయపరిశోధనశాఖ వాని అధికార పత్రిక తెలుపుచున్నది. టీకారసమును తయారుచేయుటకు ఉపయోగించిన ఆవుమాడలకు జబ్బులుండుటచేతనూ, ఆ జబ్బుతో బాధపడు ఆవుమాడలనుండే టీకారసము తయారు చేసి ఆ రసమునే పై దేశములలోని గొడ్లకు వేయుటచేతనూ అదే జబ్బు వచ్చినది. ఈ సత్యము బయటపడకుండా అణచి వేయుటకు రాష్ట్రప్రభుత్వములు 15,000 పౌన్లు ఖర్చుపెట్టినవి.

జర్మనీలో హెచ్. డి. మల్ఫర్ కంపెనీ, పార్కుడేవిస్ కంపెనీ అను రెండు పెద్ద కంపెనీలు గలవు. ఈ రెండుకంపెనీలు టీకారసమును తయారుచేయును. ఈ కంపెనీలవారు టీకారసమును తయారుచేయుటకు ఉపయోగించిన ఆవుమాడలకు వైరచెప్పిన గొడ్లజబ్బులు గలవు. టీకారసమును తీసిన తరువాత ఆ ఆవుమాడలను డెటరాయిట్లోని కసాయిదుకాణములకు పంపినారు.

అక్టోబరు 20 వ తేదీన మిచిగాన్ నుండి కొన్నిమాడలను డెటరాయిట్లోని కసాయి దుకాణములకు పంపినారు. ఈ

దూడలను పశువులను వుంచుసావిళ్ళలో వుంచినారు. అప్పటికే ఆ సావిళ్ళలో కొన్ని దూడలను వుంచినారు. ఈ మొత్తములో కొన్నింటిని కసాయిదుకాణములకు అమ్మినారు. మరికొన్నింటిని బప్పలో, దాన్ విల్లీ, వాట్సుకొటవును మొదలగు నగరములకు పంపినారు. ఈ దూడలవలన యీ జబ్బులు ఆయానగరములకు కూడా వ్యాపించినాయి.

పై రెండు కంపెనీలు పై విధముగా తయారు చేసిన టీకారసమును వాడుటచేత ఆజబ్బులే టీకాలువేసిన గొడ్లకునూ వచ్చినవి. మిగతాకంపెనీలు తయారుచేసిన టీకారసమును వాడితే యీ జబ్బులు రాలేదు. మొత్తముమీద ఈ దూడల జబ్బులన్నీ ఒకటిగానే యున్నవి. ఒకటి రెండు కేసులలో మాత్రము రోగలక్షణములు సరిగా సరిపోయినవి.

1902-03 సంవత్సరములలో యింగ్లాండులో గొడ్ల జబ్బులు బయలుదేరినాయి. విచారించగా మల్ ఫర్డు కంపెనీవారు టీకారసమును తయారుచేయుటకు వుపయోగించిన జపాను దేశపు ఆవునూడలకు ఈ జబ్బులున్నట్లు తెలియవచ్చినది. ఇంత ముఖ్యమున విషయమును పదిమందికినీ తెలియకుండా ఆపుచేసినారు. సత్యము బయటకురాకుండుటకు కొన్ని వేల పౌన్సు ఖర్చుచేసినారు. అంటువ్యాధులన్నీ టీకారసమువలననే వచ్చుచున్నప్పటికినీ ఆరోగ్యశాఖవారు యిప్పటివరకూ అంటువ్యాధులకు కారణము తెలియదంటారు. సత్యమును తెలిసికొనికూడా నోరులేని ప్రజలకు చెప్పటలేదు. ఇంతకన్న మోసము మరొకటి లేదు. పై దినపత్రికల ప్రకటనలబట్టి మనము తెలిసికొనే

దేమనగా హెల్. కే. మల్ ఫర్డుకంపెనీవారు టీకారసమును చేయుటకు ఉపయోగించిన ఆవుమాడలకు గొడ్లజబ్బులు గలవు. టీకారసమును తయారుచేయుట యెట్లైన ఆవుమాడను బల్లమీద పడుకొనబెట్టి నాల్గు కాళ్ళను కట్టెదరు. పొత్తికడుపుమీద చర్మమును కత్తితో కోసివేయుదురు. కోసినతరువాత కత్తితో గాట్లు పెట్టెదరు. మశూచికపు పొక్కులోని చీమును ఈ గాట్ల మీద పూయుదురు. టీకారసములోని విషమును, ఆవుమాడ దేహములోనికివ్యాపించుమురుగును దేహమంతావ్యాపించును. ఈ గాట్లద్వారా లోపలిమురుగును బయటకు నెట్టుటకు ప్రకృతి ప్రయత్నము చేయును. ఈ గాట్లన్నీ గాయములుగా మారి పోతవి. ఈ పుండ్లలోనుండి వచ్చిన చీమును (రసమును) జాగ్రత్తగా తీసి. భద్రపరచి పవిత్రమైన కొత్త టీకారసముని దేశములోని అన్నిమూలలకు పంపుతారు. ఆవుమాడకున్న జబ్బులన్నీ వాటినుండి తయారుచేసిన టీకారసములో వుంటవని మన మిదివరకే నిర్ధారణము చేసినాము. ఈ రసమే దేశము లోని పిల్లలకందరకునూ వాడుటచేత టీకారసములోని విషమే గాక జంతువుల జబ్బులుకూడా పిల్లలకు వచ్చుచున్నవి. ఈరెండు విషములతోను పిల్లలు అప్పటికప్పుడు చావకపోయినప్పటికినీ ఈ రోగములతోను వీటినుండి పుట్టిన యితరరోగములతోను జన్మావధి బాధపడుచున్నారు. టీకాలు వేయుటనగా కొత్త రోగముల కలుగజేయుట. పితౄరిజ్జతమైన విషములకు టీకారసము లోని విషములు తోడై ఊయ, ఉబ్బసము, పిచ్చి మొదలగు దుర్భరరోగాలు పుట్టుచున్నవి.

మానవ సేవయను పేరుతో ప్రభుత్వములు యిటువంటి దారుణములను చేయుచున్నవి. శాస్త్రపరిశోధకులు (Cowpox) కొపాక్సు గొడ్లకువచ్చు జబ్బుగాదనియు యెడ్లకెప్పుడును యీ జబ్బులు రాలేదనియు నిర్ధారణ చేసినారు. పాలుపితుకువాండ్లకున్న జబ్బులే ఆవులకుకూడా వచ్చుచున్నవని చెప్పవచ్చు. ఈ నామ్మిము ననుసరించి మనుష్యులరక్తమును గొడ్లకును, గొడ్లరక్తమును మనుష్యులకును, పుష్పయోగించవచ్చునని మా మందువైద్య మిత్రులు వాదించవచ్చునుగాని మశూచికపు పొక్కులోని చీముతోను, ఆవుదూడల చీముతోను తయారయిన టీకారసమును మానవదేహములలోనికి ప్రవేశపెట్టుట నింద్యము. విషముతోనే విషమునుచంపితే ఆరోగ్యము కలుగునను గ్రుడ్డినమృతముకన్న బుద్ధితక్కువ వేరొకటిలేదు. ఇది సత్యమని ప్రచారము చేయటకన్న మహాపాపము మరొకటి లేదు. యుక్తముగా ఆహారము తినుటవలన మురుగేమీ లోపల నిలవదు. బయటకు వెళ్ళిపోతుంది.

టీకాలు వేయకపోతే పేగు, కలరా మొదలగు దుర్భర వ్యాధులవలె మశూచికముకూడా చాలా సంవత్సరములక్రితమే అంతరించేది.

మందులవలననూ, టీకాలవలననూ వచ్చే ప్రతిబంధ మేమనగా పీటివలన ఫలితములు వెంటనే కనపడవు. చాలా ఆలస్యముగా కనబడును. వాడిన మందులకును, పుట్టు రోగములకునూ, సంబంధము లేనట్లే కనబడును. తివ్రముగా విచారిస్తేగాని యీ సంబంధము గోచరించదు. మందులు తల్లులైతే, తరువాతకలుగు

రోగములు వాటిపిల్లలు పాండువ, క్షయ, కుష్టు, బొల్లి మొదలగు చర్మరోగములు మందులవలననూ, టీకారసములవలననూ, వచ్చినాయని చెప్పటకు పైకి మనకేమీ ఆధారములు కనబడవు. కంటిని చూస్తే అంతా తూ, చా, తప్పకుండా చెప్పవచ్చు.

టీకారసము తయారుచేయుటకన్న మరొక విచిత్రమైన సంగతి గలదు. పవిత్రమైన యీ టీకారసమును తీయునప్పటికే చాలాదూడలు చనిపోవును. మొండిజీవులే చావక మిగులును. వాటంతటవి చావకపోయినప్పటికినీ సొమ్ము చేసికొనుటకు (మాంసముకొరకు) వాటిని చంపెదరు. చచ్చిన ఆవు మాడల చర్మమునేవుపయోగించరు. రోగభూయిష్టమయిన మాంసమును కూడా అమ్ముదురు. కసాయిదుకాణములన్నీ యీమాంసమును అమ్మివేయును. పేరుప్రఖ్యాతులుగల కంపెనీలన్నీ ప్రజల ఆరోగ్యము కొరకే తమ సర్వస్వమును ధారపోస్తూన్నామని నిరంతరము ప్రచారముచేస్తున్న కంపెనీ యజమానులందరును పాప పుణ్యములు తెలియని సామాన్యులకందరకును రోగభూయిష్టమై యీమాంసమునే ఆహారపదార్థముగా అమ్మించుచున్నారు. ఈ సొమ్ముతో తమ బొక్కసముల నింపుచున్నారు. ఈ వ్యాపారము అంతూ పొంతూలేకుండా పెరిగిపోవుచున్నది. తగ్గుసూచన లేవియు కనబడుటలేదు. ఈ మాంసమును తిను బుద్ధిమంతుల అజ్ఞానమునకే విచారపడవలెనేగాని అమ్ముకొనువారి నని ఉపయోగమేమున్నది? ఒకటి రెండు ఉదాహరణల చెబుతాను.

1914 వ సం॥లో చికాగోలో అంటువ్యాధి ప్రబలి పోయింది. అప్పటి ఉపన్యాసములో బ్రిట్యూను ప్రతికనుండి

కొన్ని ప్రకటనల చదివినాను. వాటి అభిప్రాయముకూడా విశదముగా తెలియజేశాను. ఉపన్యాసము పూర్తిఅయిన తరువాత సభికులలోనుండి ఒక పెద్దమనిషి లేచి అధ్యక్షుని అనుమతిమీద అంటుజాడ్యములగూర్చి తన అనుభవముల చెప్పినాడు. వారి వాక్యములనే యీక్రింద పొందుపరుస్తున్నాను. కనాయి దుకాణములలోని గొడ్లజబ్బును పరిశోధించుటకు ప్రభుత్వమువారును ఒకసంఘమును యిచ్చుటకు పంపినారు. అందులో నే నొకడను. లోగడవచ్చిన అంటుజాడ్యములనూ, గొడ్లజబ్బులవలననే వచ్చిన వనుసంగతి డా. లిండ్లాహర్ మాదిరిగా వాషింగ్టన్ సభ్యులకును తెలుసును. ఇప్పుడు వచ్చిన అంటువ్యాధికూడా ఆ జబ్బుల వలననే వచ్చినట్లు పెక్కునిదర్శనములు గలవు. టీకారసమును తయారుచేయు కంపెనీల ప్రోద్బలమువలననే ప్రభుత్వము యీ సత్యమును అణచిపెట్టినది. లోపలమురుగును బయటకు నెట్టుటకు ప్రకృతిచేయు ప్రయత్నమే వ్యాధియను డా.లిండ్లాహర్ గారి అభిప్రాయముతో నేను యేకీభవించుచున్నాను. మామూలు జల ప్రక్రియలతో వైద్యముచేస్తే రోగము నయమైపోవును. ఏమీ ప్రమాదము చేయదు. గొడ్లజబ్బులుకూడామామూలుప్రక్రియల వలననే నయమగును.

బాగా బలముతోవున్నజంతువులే ఈ జబ్బులతో చచ్చి పోవుచున్నవి. దేశసంపదకు యివి అవసరముగాన వీటిని రోగములనుండి కాపాడుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. ఈజబ్బులు వస్తే నాలుకపుండుపడి ఆహారము మ్రింగుటకు వీలుగాకుండును. ఆహారముతినుటకు వీలుపడదుగాన ఆకలితో ఆగొడ్లు చనిపోవును.

ఈ జంతువులను గాలీ వెలుతురు తగులు ప్రత్యేకస్థలములలో నుంచి నాలుకలకు నబ్బరు సంచులను తగిలించి అవసరమైనప్పుడు మంచినీటిని పోషింంత మాత్రముననే యీ రోగము నయమగును. ఏవిధమగు అభ్యంతరములపెట్టక రోగమును వదలి పెట్టితే క్రమేపీ అదే తగ్గిపోవును. రోగము నయమగుతుంది. అవయవాలు బాగుపడతాయి.

ఇంతతేలికగా రోగము నయమైపోతుంటే ఈ విషయమును కాపులకు (రైతులకు) చెప్పకుండా ప్రభుత్వమునాగు యెందుకు ఆపుతున్నారో తెలియుటలేదు. ఈ చిన్నసూత్రము కూడా తెలియకపోవుటచేతనే వేలకొలది జంతువులు చనిపోవుచున్నవి. గొడ్లకు మామూలుగా వచ్చే జబ్బులన్నీ ఈ సామాన్య ప్రక్రియల వలననే నయమగును.

టీకాలవలనకలుగు ప్రతిఫలము

ఒకరోజున చికాగోలోని వైద్యకళాశాలలకు వెళ్లాను. ఆ వైద్యకళాశాలలకు సంబంధించిన ఆసుపత్రికి అనేకమంది రోగులు వచ్చినారు. అచ్చటకు వచ్చిన రోగులలో ఒకామెకు పడునెనిమిది సంవత్సరముల వయస్సు ఉండును. ఈమె పైకి సంపూర్ణ ఆరోగ్యవంతురాలుగానే కన్పించును గాని యెడమ చేతికి పుండుపుట్టినది. చిటికెనస్రేలు పోవుటయేగాక అరచేయి కూడా చాలాభాగము తినిపేసినది. అప్పటికి ఆరునెలలనుండి ఆమె బాధను అనుభవించుచున్నది. తల్లి వైపువారికిగాని, తండ్రి వైపువారికిగాని యెట్టిరోగములు లేవు. ఇరుప్రక్కలవారునూ

యెన్నడునూ, గండమాల, ఊయ మొదలగు వ్యాధులతో బాధపడలేదు. తల్లిదండ్రులును, అన్నదమ్ములును, అక్కచెల్లెళ్లును, సంపూర్ణ ఆరోగ్యవంతులుగానే యున్నారు. వారి కెట్టిరోగములునూ లేవు. ఈమెకూడా యిదివరకెన్నడునూ యెట్టి రోగములతోను బాధపడలేదు. ఆమెను పరీక్షచేసినవారందరికిని యేకారణములునూ కనుపించలేదు. కారణము దొరకకపోవుట చేత ఆశ్చర్యచకితులైరి. ఆమెకళ్లను చూడగా లోపములున్నట్లు గోచరించినది. ఎడమచేతిని తెలుపు ప్రదేశములో నల్లటిమచ్చ ఉన్నట్లును, ఈమచ్చలో తెల్లటి గీత లున్నట్లును కనబడినవి. చేతిమీదవుండు, దానినుండి చీము కారునంతవరకును తెల్లని గీతలుగల నల్లమచ్చ కనబడుచునేవుండును. ఈ వుండును మానగనే నల్లమచ్చకూడా మాయ మగును. ఎక్కువమచ్చలు యెక్కువవుండను తెలియజేయును. (ఇది కనీనికానిదానశాస్త్ర సాంప్రదాయము.)

ఈ రోగికంటిలో యెడమచేతిని తెలుపు ప్రదేశములో నల్లమచ్చలును ఆమచ్చలచుట్టూ తెల్ల చక్కము లుండెను. కంటిలోని యీ నల్లమచ్చల వలన టీకాలసంగతి విచిత్రముగా గుర్తు వచ్చినది.

నాకునూ ఆరోగికిని యీక్రింది సంభాషణ జరిగినది.

నేను:—ఒకటి రెండేండ్ల క్రితము నీకు టీకాలువేశారా?

ఆమె:—అవును.

నేను:—అప్పుడు వుండు పడినవా ?

ఆమె:—అవును.

నేను:—ఆ పుండ్లను మందులతో మాన్పితివా ?

ఆమె:—అవును.

నేను చెప్పినదంతయు తూ, చా, లు, తప్పకుండా ఒప్పుకొన్నది. “ఒక సంవత్సరము క్రితము యూరోపునుండి తిరిగి వచ్చుచుండగా ఆమెకు టీకాలు వేసినారు. అప్పుడు పుండ్లు పడినవి. ఎంతకాలము ఆ పుండ్లు అట్లనే నిలవయుండగా చివరకు మందులతో వాటిని మాన్పితిని.”

కనీసిను పరీక్షించిన తరువాత టీకాలవలన అప్పుడు పుండ్లు పడినవనియు, ఆ పుండ్లను మందులతో అణచిపెట్టినందువలన యిప్పుడు చేతికి మరల పుండ్లుపడినవనియు తెలియచెప్పితిని. అచ్చట గుమికూడిన వారందరకును నామాటలు విచిత్రముగా తోచినవి. టీకాలు వేసి ఆరునెలలు దాటిపోవుటచే టీకాలవలన ఈ రోగము వచ్చినదని చెప్పట వారికి విచిత్రముగా తోచి నా మాటలు నమ్మలేదు.

నేను యీ క్రింది సమాధానమును చెప్పితిని. రోగము తగిలిన ఆరునెలలకుగాని సవాయి బయటపడదు. ఇంతేగాక గజ్జిని మందులతో అణచిపెట్టిన కొన్ని యేండ్లకుగాని వ్రణము పుట్టదు. దీనికి మరేమి చెబుతారనగా వారు నిరుత్తరులైరి. ఆ సదనాధిపతి నావాదనలోని సత్యమును గ్రహించి వారిని మందలించెను.

మూ ర్చ లు

టీకాలవలన కలుగు ప్రతిఫలములలో మూర్చలు మరొకటి. చాలాయేండ్లక్రితము మా ఆసుపత్రికి ఒక పెద్దమనిషి

వచ్చాడు. ఇతను నాలుగుయేండ్లనుండి మూర్ఖులతో బాధపడుచున్నాడు. చికాగోలోని హేమాహేమిలందరును వైద్యము చేసి విసుగుపొంది నిరాశచెందిరి. కంటిని చూడగనే యెడమ చేతిని తెలుపు ప్రదేశములో చుట్టూ తెల్ల గీతలుగల నల్ల మచ్చలు కనుపించినవి. దీనివలన ఆ అవయవములకు దెబ్బతగిలి ఉండవలెనని గ్రహించితిని. నాకునూ ఆ రోగికినీ యీ క్రింది సంభాషణ జరిగినది.

నేను:— నీ యెడమచేతికి యెప్పుడైనా దెబ్బతగిలినదా?

రోగి:— లేదు (కొంచము ఆగి) మూర్ఖులు వచ్చినపుడు యెడమచేయినొప్పిగా నుండును. ఈ నొప్పిపైకిపోవును. మోచేయి దాటి పోయినపుడు నాకు వళ్ళు తెలియక పడిపోవుదును.

నేను:— (కంటిని నిదానముగా పరీక్షించి) నీకెప్పుడైనా టీకాలు వేశారా?

రోగి:— నాలుగుయేండ్ల క్రితము టీకాలు వేసిరి.

నేను:— అప్పు డేమయినా పుండ్లు పడినవా?

రోగి:— చేయి వాచినది. రెండువారములు మంచములో నుండి లేవలేదు.

నేను:— అప్పుడేగా మూర్ఖులు ప్రారంభించినవి?

రోగి:— టీకాలు వేయకపూర్వము నా కెప్పుడునూ మూర్ఖులు రాలేదు. టీకాలు వేసిన తరువాతనే మూర్ఖులు ప్రారంభించినవి.

చాలామంది టీకాలవలననే వైహిక మానసిక బాధలను భవించుచున్నారు. టీకాలు వేసిన తరువాత చాలాకాలమునకు

ఈ రోగము వచ్చుటచేత పైకిమాత్రము ఈ కంటికిని (టీకాల కును రోగమునకునూ) సంబంధము కానరాదు. కంటిలో ఈరోగ కారణములు విశదముగా కనబడును. కాలికరోగములకు కారణములు తెలియవని మందువైద్యము చెప్పును. మందువైద్యము వారికి తెలియకపోతే తెలియకపోవచ్చును. కాని కంటిని చూచిన యేసామాన్యునికైనా ఈ రోగములకు కారణములు తెలియకపోవు. మేము చెప్పేసమాధాన మేమంటే చేతికివేసిన టీకాలవలన దేహములోని రక్తము విషముగా మారిపోయినది. టీకాలువేసినచోట పడినపుండ్లనుండి చీము రానిచ్చిన యెడల లోపలి మురికంతా బయటకు పోయేది. మురికి పోగానే రక్తము శుభ్రపడేది. మురుగు నిలవపుండకపోవుటచే కాలికరోగాలు వచ్చేడివికావు. పుండ్లను పక్వము కాకమునుపే మందులతో మాన్పుట వలన బయటకు రావలసిన మురుగు లోపలనే నిలచి పోయినది.

కంటిని చూడగనే మూర్ఖులకు మూలకారణమైన రోగ పదార్థము తలలో యెడమచేతికి వెనుకవైపున చేరినదని తెలుసుకొంటిని. ఎడమచేతికి టీకాలువేయుట మాత్రము విచిత్రము.

ఈ రోగి ప్రకృతివైద్యముచేసిన యెడల రోగపదార్థమును వెలువరించుటకు అనుకూలమగు చికిత్సలనే అవలంబింపవలయును.

నెల పదునైదు రోజులు ప్రకృతి వైద్యము చేయగా యెడమచేతిమీద నాల్గయెండ్ల క్రితము సరిగా టీకాలు వేసినచోటనే పుండ్లు పుట్టినవి. లోపలి మురుగంతా యీ పుండ్ల

ద్వారా బయటికి వెళ్ళిపోయినది. రెండు మూడు వారములున్న తరువాత యీపుండ్లు వాటంత టవియే మానిపోయినవి. అప్పటి నుండి యీ మనిషికి మూర్ఛలు లేవు. పెండ్లి చేసికొని, పిల్లలు తాను సుఖముగానున్నారు. ప్రకృతివైద్యమంటే ఆయనకు విపరీతమైన అభిమానము. మందువైద్యముప్రకారము యితను జన్మావధి రోగముతో తీసికొనవలసినది. పెండ్లిచేసికొని పిల్లల కన్నట్లయితే వారికి యీ పాడురోగాలు సర్వక్రమిస్తాయనిగాన యీ దర్శిద సంతానముతో సంఘమును బాధించకుండా వుండాలంటే పిల్లలు పుట్టకుండా ఆపరేషను చేయవలసింది. టీకాలు వేయుట చేతనే చాలామందికి క్షయ, ఏనుగుగజ్జ, పాండువ, అంకిళ్లు కలిసికొనుట, పక్షవాతము మొదలగు రోగములతో బాధపడుచున్నారు. టీకాలు వేయకూడదని వాదించు సంఘములు లెక్కలతో అనేకవేల కేసులను ప్రచురిస్తున్నారు.

1908 సంవత్సరములో చికాగోలో మశూచికముతో యిద్దరు చనిపోయిరి. చాలామంది టీకాల వలన చనిపోయిరి. టీకాలువేసిన చాలాకాలమునకు ప్రతిఫలము కనబడుటచేత టీకాలకును రోగములకును సంబంధము పైకి కనబడదు. కంటిలో మాత్రము తు, చ, తప్పకుండా కనబడును. టీకాలు వేయగనే పుండ్లుపడి రసి, చీము కారిపోవును. పుండ్లుపడి చీముకారిపోయిన వారి కండ్లకన్న పుండ్లుపడనివారి కనీనికలు మరీనల్ల గాయుండును. దీనికి కారణమేమంటే టీకాలు వేయగనే టీకారసములోని విషము రక్తముతో కలిసిపోతుంది. రక్తమంతా కలుషితమగుతుంది. మిగతారక్తమంతా కలుషితము గాకుండుటకై ప్రకృతి యీ

క్రొత్తమురుగును బయటకు నెట్టుతుంది. ఇప్పుడు బయటకు వచ్చు చీముతో టీకాలలోని మురుగేగాక దేహములోని భాగములును చర్మమునకు సంబంధించిన భాగములును టీకాలు వేసిన తరువాత కనీనికరంగు నల్ల బడుతుంది. అందులో ముఖ్యముగా జీర ఉండడమును తెలియపరచు పాలమురుగు కూడా బయటకు వస్తుంది.

దేహమంతా యిదివరకే రోగపరార్థముతో నిండి వుంటే క్రొత్తపాత మురుగులను ప్రకృతి బయటకు నెట్టలేదు. లోపలనే నిలవఉంటుంది. నిలిచిపోయి ప్రధాన అవయవముల సహితము పాడుచేస్తుంది. చర్మముకూడా చెడిపోతుంది.

ఒకతడవ టీకాలువేస్తే యంతగలభ జరుగుతుంటే శాస్త్రమును పేరుతో పదేపదే టీకాలువేయించుకొను పెద్ద మనుష్యులగతి చెప్పనక్కరలేదు. టీకాలమురుగు యెక్కువగా చేరినకొలదీ దీనిని, నిరోధించుశక్తి, ప్రకృతి తగ్గిపోతుంది. ఒకటి రెండు తడవలు వుండుపడి చీముకారి, మూడు నాలుగు తడవలకు అసలే వుండుపడవు. తరువాత టీకాలు వేసినట్లుకూడా గుర్తులు కానరావు.

చికాగోలో ఒకామెకు పది తడవలు టీకాలు వేసినారట. పొంగలేదట. పొంగని కారణముచేత మరొక సర్వాయము వేయించుకొంటేనేగాని బడులలోనికి రాసీయమని నిర్బంధించారు. ఈమె ఆపాదమస్తకము టీకారసముతోనే నిండిపోయినది. మురుగులేని భాగమే ఉండదు.

పైన చెప్పిన విషయములను ఒక పర్యాయము సింహావ
లోకనము చేద్దాము. టీకాలు పడగనే పుండ్లుపడి చీము కారి
పోయినయెడల దేహములో మురుగు తక్కువగ వుండి హాని
కూడ తక్కువగనే యుండును. పుండ్లు పడక వేసినవి వేసినట్లు
గానె మానువారిలో టీకాల మురుగు లోపలనే వుండి చెప్ప
నంత హాని జరుగును. నిర్బంధించి టీకాలు వేసిన అన్ని దేశము
లలోను కాలిక రోగములు ఎక్కువైనవి. జీర్ణ మండలమునకు
సంబంధించిన అవయవములు టీకారసముత్తో చెడిపోవుటచే
జీర్ణకోశ వ్యాధులును, చిన్నప్రేవులకు సంబంధించిన వ్యాధు
లును, గొంతులో పుట్టు వ్యాధులును శ్వాసనాళములకు
సంబంధించిన వ్యాధులును, స్వగవేటికలో పుట్టు వ్యాధులును
వచ్చును. టీకాల వలననే గవదబిళ్ళలు, పాండువ, క్షయ
రోగము, మొదలగు దుర్భర వ్యాధులు వచ్చుచున్నవి.

టీ కా ల వ ల న స ర్పి వ చ్చి ం ది

1820 సం॥లో ఫ్రాన్సుదేశముడు, బెటోనూ సర్పి
యొక్క పుట్టుపూర్వోత్తరముల కనుగొనెను. ఈ రోగమైనను
టీకాల విజృంభణము తరువాతనే వచ్చినది. చాలామంది పరి
శోధకులు సర్పి యిప్పుడున్నంత తీవ్రముగా పుట్టినపుడు లేదని
వప్పుకొనుచునే యున్నారు. మశూచికమురాకుండా కాపుదలకై
టీకాలువేసిన అన్ని దేశములలోను సర్పి తీవ్రముగానే యున్నది.
టీకాలవలన ప్రజలలోని ధాతుశక్తి తగ్గిపోవుచున్నది. టీకాలు
వేసిన అన్ని దేశములలోను సర్పి ఉన్నదను మాటను మందు
వైద్యులు వప్పుకొనక పోయినప్పటికినీ, సర్పి యిప్పుడు ఉన్నంత

తీవ్రముగా నిర్బంధముగా టీకాలు వేయనిరోజులలో లేదని మాత్రము ఒప్పుకొనకపోరు.

టీకారసము జీరావయవములోని అమత్స్వచయనము నందును, గొంతులోను స్వరపేటికయందును ప్రధానముగా పేరుకొనునని కంటిని చూచి చెప్పవచ్చును. ఈ అవయవము లోని ధాతుశక్తి తగ్గిపోవును. ధాతుశక్తి తగ్గిపోవుటచే టీకారసము యిచ్చుట చేరును. లోపలిమురుగును బయటకు నెట్టివేయు స్వభావము ప్రకృతికి వున్నదిగాన రోగపథార్థము యెక్కువగా చేరినపుడు యీ అవయవములే జబ్బుపడును. అందువలననే సర్పి వచ్చును. టీకారసములోని మైక్రోజిమాలే సర్పిని కలిగించు సూక్ష్మజీవులగును.

టీకాలు వేయకపోయినప్పటికిని సర్పి వచ్చుట మనము చూచుచున్నాము. నిజముచెప్పాలంటే సర్పియని నిరయము చేసిన రోగములన్నియు సర్పికానేకావు. ఇంతకన్న తీవ్రమైన జబ్బులే. సర్పి వచ్చి బ్రతికారంటే నిజముగా అదృష్టమే. అందరు రెండుమూడు తడవలై నా టీకాలు వేయించుకొనే యుంటారు. జీవితకాలములో ఒక పర్యాయమైనా టీకాలు వేయించుకొని వారుండరు. టీకాలు వేయించుకొన్నవారే యెక్కువమంది వుండుటచేత వారికి సర్పి వచ్చి వారు బయటకు విడుచుగాలిలో దోషము లుండుటచేతను యీ గాలినే టీకాలు వేసుకొనివారు పీల్చుటచేతను, టీకాలు వేసుకొనివారికికూడా సర్పి వచ్చిందంటే, ఆశ్చర్యమేమీలేదు. మూడు నాలుగు తరముల వరకు యీ టీకారసముయొక్క ప్రతిఫలములు కనబడునని చెప్పవచ్చు.

ఆరోగ్యవిషయ సూత్రములు అందరకు తెలియజేయుచేప్పటకు వీలులేదు. పెద్దమనుష్యులకు ఆరోగ్యవిషయము తెలియదనే చెప్పాలి. ఇంత గడుసుగా యెందుకన్నారంటూ రేమో ఒక చిన్నకథ చెబుతా వినండి. చికాగోలో ఒక కోటీశ్వరుడు గలడు. వానికి ఆ నగరములో ఒక డజనుకాఫీహాటళ్ళు గలవు. ఆ కాఫీ దేవాలయములలో పనిచేయువారందరును విధిగా టీకాలు వేయించుకొనవలెనని యాయనగారు నిర్బంధించారు. టీకాలు వేసుకొననివారిని శిక్షించారు. దేవాలయములకు వచ్చు అతిథులకు మాత్రము తెల్ల పంచదార, మైదా పిండితో తయారుచేయబడిన తినుబండారముల నీయవలసినదే. ఆ యజమాని బుద్ధిమాతృము టీకాలు వేయించుకొనకపోతే రోగము వస్తుందనువరకే పోయినదిగాని అంతకుమిరి పోలేదు. టీకాలు వేసికొనకపోతే చనిపోయేవారు చాలా కొద్దిమందే. తెల్ల చక్కెరతోను, మైదాపిండి తోను, తయారుకాబడిన పదార్థముల తిని రోగములతో బాధపడేవారు చాలామంది ఉంటారు.

టీకాలవలన యేదో మజ్జాగత జ్వరము వచ్చింది

రెండు యేండ్ల క్రితము టెక్సాస్ నుండి ఒక మిత్రుడు జాబు వ్రాశాడు. ఆ జాబులోని విషయమునే ఈ క్రింద పొందుపరుస్తున్నాను.

‘ఆర్యా, మామిత్రుని కథను మీకు తెలియజేస్తున్నాను. వీరికి యిరువది సంవత్సరములు. ఈ ఇరువది సం. ల నుండి ఒక తడవకూడా జబ్బు రాలేదు. చాలా బాగా ఆరోగ్య

ముగా నున్నాడు. ఒక తడవ మాత్రము గవద బిళ్లలు లేచినవి. మశూచికము వస్తుందేమోనను భయముతో టీకాలు వేయించుకొన్నాడు. దీనివలన రక్తమంతా కలుపితమై మేదోమజ్జాగత జ్వరము వచ్చింది. ఈ జబ్బుతో కాళ్లు చచ్చుపడెను. మూత్రము జారీ అగుటలేదు. కడ్డీవేసి తీయవలసి వచ్చింది. ఎనిమా చేస్తేగాని మలము జారదు. ఇచ్చటి మా వైద్యులందరును నిరాశ చెందిరి. రోగిని కదలిస్తే ప్రాణాపాయముండునని యిచ్చటి మందువైద్యులు చెప్పుచున్నారు. ఈ రోగిని గూర్చి మీ అభిప్రాయమేమి? మీ ఆసుప్రతికి చేర్చమనెదరా?

కొన్ని వేల మైళ్ళు దాటి గావలసివచ్చుటచేతను కడల వీలుకాని పరిస్థితిలో నుండుట చేతను నాకు భయముతోచింది. కదలిస్తే ప్రాణాపాయముండునని చెప్పినప్పటికిని ఈ వైద్యమందు నాకెక్కువ నమ్మకముండుటచేత, రోగిని తీసికొని రమ్మని వ్రాశాను. తీసుకొని వచ్చినారు. అధోభాగమంతా చచ్చు పడిపోయింది. కడ్డీవేస్తేగాని మూత్రము జారీ అగుటలేదు. టీకా రసము వలననే యీరోగము వచ్చినప్పటికినీ మందువైద్యులు యేమంటారంటే మూడు నెలలక్రితము యీమనిషి గుర్రముమీదనుండి పడుట యీరోగమునకు కారణమన్నారు - గుర్రము మీదనుండి పడుటచే యీరోగము వచ్చినదనుటలో రోగి కేమీ నమ్మకములేదు. ఎందుకంటే తాను గొడ్లకాపరి అగుటచే చిన్నప్పటినుండి యింతకన్న పెద్ద దెబ్బలే తగులుచు వచ్చినవి. రోగము కాలికము కాకపోవుటచేత తరుణావస్థలోనే వుండుట

చేత త్వరలోనే నయమైనది. రెండు నెలలైన తరువాత కాళ్ళు స్వాధీనమైనవి. ఇంటికి పోవుటకు ప్రయత్నము చేసినాడు. నా బలవంతము మీద యింకా కొన్నిరోజులుండినాడు. రోగము పూర్తిగా నయమైనది. సుఖముగా యింటికి వెళ్ళినాడు.

నా అనుభవములు:—అన్నిరోగముల వలెనే మశూచికముకూడా దేహములోపల మురుగు చేరినది రాదు. దేహము మీద కనుబడు సొక్కులన్నియు మురుగు బయటకువచ్చు త్రోవలే. మశూచికముతో, బయటకు వచ్చుటకు అనుకూలమగు, మురుగు అంతయూ బయటకు వచ్చును. టీకాలు వేయించుకొనుట, మశూచికము వచ్చుట, అను రెండు రోగములలోను మశూచికమే కోరతగ్గది. టీకాలవలన మురుగు లోనికి పోవును. మశూచికము వలననో రోగపదార్థము బయటకు వచ్చును.

ఇవన్నీ వ్యర్థ ప్రసంగములనీ, గాలిమాటలనీ మామిత్రులనవచ్చును. స్వ విషయమును చెపితే నిజమని నమ్ముతా రనుకొంటాను.

వంశానుగతముగా నున్న రోగ ప్రవణతలు మాదంపతులలో పూర్తిగా నున్నప్పుడే మా పెద్దకుమారుడు విక్టర్ లిండ్ల హారు కలిగాడు. పుట్టినప్పుడు శిశువు 2½ పౌన్లు ఉన్నాడు. (మామూలుగా ఉండవలసిన తూకము 6 పౌన్లు.) ఈ పిల్లవాడు బ్రతుకుతాడని నాకెట్టి ఆశయులేదు. కన్నులు మూత్రము నలుపు, నీలములు కలసిన రంగులో నుండెను. చర్మము ద్వారా బయటకు వచ్చు రోగపదార్థమును మందులతోను, రసములతోను అణచివేయుటచేత తేల్లగుడ్డుమీద పొర యేర్పడినది.

అయిదు, ఆరు సంవత్సరములు వచ్చువరకును యీపిల్లవాడికి పిల్లలకు మామూలుగా వస్తూఉండే జబ్బులన్నీ వచ్చిపోతునే ఉండేవి. వీటికి ప్రకృతివైద్య చికిత్సా ప్రక్రియలనే చేసినాము. ఏమందులూ పోయలేదు. టీకాలు వేయలేదు.

ఒకరోజున ఒంటిమీద పొక్కులు కనబడినాయి. మశూచికము అవునో, కాదోనని నిర్ణయించుటకు మందువైద్యులను పిలిచితిని. మశూచికమేనని వారు నిర్ధారణ చేసినారు.

దీనికి ప్రకృతివైద్య చికిత్సా ప్రక్రియలనే చేసినాము. ఉపవాస ముంచినాము. ఎనిమా చేసేడివారము. జలచికిత్సా ప్రక్రియలను కూడా చేసినాము. తడికట్లను తరచుగా కట్టినాము. పోత బాగా పోసినది. తడికట్లను కట్టుటచే జ్వరము తగ్గేఉన్నది. ఏమీ ప్రమాదము లేకుండానే రోగక్రమము సరిగానే జరిగిపోయినది.

నేను, నాభార్య, ఆమె చెల్లెలు యెట్టి భయమూ లేకుండానే ఆపిల్లవాడి వద్దనే ఉంటిమి. మాకేమీ టీకాలు వేయలేదు. ఆ పిల్లవానికి పరిచర్యలు చేసినప్పటికినీ యేరోగము వస్తుందను భయములేదు.

ఈ తడికట్లవలన లోపలి మురుగంతయు మెత్తపడి చర్మముద్వారా బయటకు వచ్చింది. ఎట్టి అభ్యంతరములు కలుగలేదు గాన రోగము సక్రమముగానే గడచిపోయినది. దేహముమీద రెండు, మూడు మచ్చలు మాత్రము మిగిలి పోయినవి. మిగిలినవన్నియు పోయినవి. ఈ రెండు మచ్చలు కూడా తరువాత మాయమైనాయి. లోపల మురుగు పోవుటతో

కళ్ళ రంగు కూడా మారిపోయినది. మశూచికము వచ్చి నయమైన తరువాత చాలా ఆరోగ్యముగా నున్నాడు. అప్పుడు అచట మశూచికము లేదు. మశూచికము అంటుజాడ్యమే అయితే యీ పిల్లవాడికి యెచట నుండి వచ్చినది? ఆ పిల్లవా నితోనున్న మిగిలినవారి కేమీ రాలేదు. అయితే యీరోగము యెందువలన వచ్చిన దంటారేమో? మా సమాధానము ఇది. వంశానుగతముగా మాభార్య భర్తలకుగల రోగ ప్రవణతలే యీ పిల్లవానికిని కలిగినది. లోపలి మురుగునంతనూ రోగము ద్వారా బయటకు పంపినది.

రెండవ కుమారునికిని మరొక జబ్బు వచ్చిచది. ఏడాది నిండక పూర్వమే మేదోమజ్జాగత జ్వరము వచ్చినది. వెన్ను విరగ తీసికొని పోవుట యీ రోగముయొక్క సహజ లక్షణము. లోగడ మాదిరిగానే యీరోగమును మందువైద్యులచే నిర్ధారణ చేయించితిని. ఆపిల్లవానికి వలెనే యీపిల్లవానికిని ప్రకృతి వైద్య చికిత్సా ప్రక్రియలనే చేసితిని. తొమ్మిది రోజుల వరకును రోగము తీవ్రముగానే ఉన్నది. రెండు చెవులనుండి చీమువచ్చుట మొదలు పెట్టినది. నెత్తురు వచ్చేది. పడకొండు రోజులైన తరువాత ఆహారము పెట్టినాము. ఈలోపుగా పుల్లటి ఫల రసమును నీటితో కలిపి యిచ్చేవారము. మాపెద్దపిల్లవానికిని అదే ఆహారమును యిచ్చినాము.

నెలా పదిహేను రోజులదాకా చీమూ, నెత్తురూ అట్లనే వచ్చింది. దాని నేమీ అభ్యంతర పెట్టలేదు. ఎక్కువగా బయటకు వచ్చుటకే సాయము చేసినాము. రోగము రాక

పూర్వము పిల్లవాడు కొద్దిగా మందముగా నుండేవాడు. రోగము నయమైన తరువాత చురుకుగానే ఉన్నాడు. పెద్దపిల్లవాడు కూడా రోగము నయమైన తరువాత చురుకుగానే ఉన్నాడు.

ఈ రోగాలకే మందులవాడితే, అంతులేనన్ని జబ్బులు వచ్చేవి. ఆ జబ్బులకే మందులు పోస్తే, మితిలేని జబ్బులు వచ్చేవి. వీటి ఫలితముగా రోగులు బ్రతకనే బ్రతకరు. ఒకవేళ బ్రతికిరా అంటే పక్షవాతము, క్షయ తప్పకుండా రావలసినదే. కొన్ని సంవత్సరములకు కూడా బయటకుపోని రోగపదార్థమంతా కొన్ని రోజులలోనే బయటకు పోయింది.

౧౪

సర్పిమండు

సర్పినే విసర్పికూడా అనుట కలదు. ముందెప్పుడో సర్పి వస్తుందని రాకుండా కాపుదలకై మందుతినుట కద్దు. ఈ మందును ఆంగ్లమున “డిస్ట్రీరియా ఆంటి టాక్సిను” అంటారు. ఈ మందు పుట్టు పూర్వోత్తరములను, లాభ నష్టములను గూర్చి తెలుసుకొందాము.

సర్పిరోగమునకు మందును మొదటలో జర్మను శాస్త్రజ్ఞుడొకడు కనుగొనెను. తరువాత శాస్త్రజ్ఞులు యీ సర్పి మందువలన రోగము నయమగునా కాదా, యని ఆలోచింప జొచ్చిరి. పరిశీలించిన తరువాత యేమని నిశ్చయించు కొన్నా

రంటే యీ మందువలన సర్పి రోగము నయమగుట లేదనియు, ఈమందు వలన ప్రమాదకరమైన ప్రతిఫలములు కలుగుచున్నవనియు-జర్మనీలో యీమందుకుగల ఆదరణ తగ్గిపోయి నప్పటికిని అమెరికాలో దీనియందుగల ఆదరణ అధికమైనది. అందునూ చికాగోలో మరీ అధికముగా నున్నది. ఈ మందు వాడువారందరును దీని గుణముల వేనోళ్ళ పొగడుచున్నారు. ప్రత్యక్షములో మాత్రము దీని గుణములు కనబడుటలేదు. చికాగోలోని ఆరోగ్యశాలవారు మందు వైద్యులకు పంపు లెఖలను బట్టి చూస్తే యీమందును వాడినందువలన చచ్చినవారి సంఖ్యకన్న బ్రతికినవారి సంఖ్యయే తక్కువగా నున్నది. ప్రభుత్వపు లెఖలను పూర్తిగా నమ్ముటకు వీలులేదు. ఈ మందును వాడుటచే చనిపోవువారి సంఖ్య తగ్గునదీ, హెచ్చినదీ యిప్పుడు చెప్పలేము. మిగిలిన అన్ని వైద్యములకన్న ప్రకృతి వైద్యము చేసిన యెడల సర్పిరోగము తప్పకుండా నయమగునని రోగము నయము కాక చనిపోవువారు చాలాకొద్దిమందే ఉండురనుమాట మాత్రము నిజము.

ఒక్క విషయమును మాత్రము మనము ముఖ్యముగా గమనించ వలెను.

సర్పి రోగమునకు వాడు వివిధ మందు వైద్య ప్రక్రియల వలన కలుగు ప్రతి ఫలితములను గూర్చి ఆలోచింతము.

1. సర్పిరోగమును నయముచేయుటకు వాడు మందు విషతుల్య మగుటచే పక్షవాతము వచ్చుచున్నది. ఈ మందు వలన హృద్రోగము కలిగి మరణము సంభవించ వచ్చును.

2. సర్పి రోగమునకు ఈమందును వాడితే హృద్రోగములు, పక్షవాతము రావచ్చును. బుద్ధి మాంద్యము కలుగవచ్చును. జన్మావధిగా బాధపడు యితర రోగములును రావచ్చును.

3. సర్పిని మందులతో అణచి పెట్టితే యీ ప్రతిఫలములు కలుగుచున్నవి. అట్లా అణచిపెట్టకపోతే పై ప్రతిఫలములు కలుగవు. ప్రకృతివైద్యచికిత్సా ప్రక్రియలన్ననో రోగపదార్థమును అణచి పెట్టవు. రోగపదార్థమును బయటకు పంపును. తరువాత బాధలు కలుగవు. రోగపదార్థమంతయు బయటకు పోవుటచే రోగము రాకపూర్వముకన్న వచ్చిపోయిన తరువాత్తనే దేహరోగ్యము బాగుండును. సర్పి మందును వాడుటచే రోగము కుదిరినవారి కన్న కుదరనివారే యెక్కువగా గలరని అమెరికాలోని ప్రముఖులందరును ఒప్పుకొన్నారు. సర్పి రాకుండా ఉండగలందులకు వాడిన మందువలన ఆరోగ్యవంతులు సహితము తమ వెనుకటి ఆరోగ్యమును పోగొట్టుకొని నానా యిడుమల పడుచున్నారని పై ప్రముఖులే సెలవిచ్చారు.

ఈ విషయమై జర్మనీలో యిరువది సంవత్సరముల క్రితము ఆందోళన బయలుదేరినది. ఈ మందుయొక్క గుణావగుణములను కనుగొనుటకు జర్మను ప్రభుత్వమువారు ఒక ఉపసంఘమును నియమించిరి. ఆసభ్యులలో డాక్టరు లాంగరు హాన్సు ముఖ్యులు. విచారణముందు వీరు సర్పిమందును, టీకారసమును బీదల కందరకును ఉచితముగా పంచిపెట్టవలెనని

ప్రచారము చేసిరి. విచారణ అనంతరము కూడా సర్పిమందును బెరినులోని బీదసాదల కందరకును ఉచితముగా పంచిపెట్టవలెనని తీర్మానించిరి.

కొద్దిరోజులైన తరువాతనే డాక్టరుగారి వంటమనిషికి జబ్బుచేసినది. గొంతులో పుండు పుట్టినది. ఆసుపత్రికి పంపగా సర్పిఅని నిర్ధారణచేసిరి. ఏర్పరము పిల్లవానికి వంటమనిషి నుండి యీ జబ్బు అంటునేమోనని భయపడి యీమందును వాడారు. నెత్తురు కక్కుని, హృద్రోగము వచ్చి ఆపిల్లవాడు యిరువది నాలుగు గంటలలో చనిపోయెను.

జర్మనీలో ఒక ఆచారమున్నది—ఫలాని మనిషి ఫలానా రోగముతో చనిపోయినాడు. అంత్య క్రియలకు రమ్మనమని ఆనాటి దినపత్రికలలో ప్రచురిస్తారు. ఈ ఆచారము ప్రకారము సర్పిరోగము రాకుండా కాపాడుటకై సర్పిమందును ఇంజక్టు చేయుటచే నా కుమారుడు చనిపోయాడని డాక్టరుగారు ప్రచురించారు.

డాక్టరు పిష్టరుగారు బెరిను నగరములోని ప్రఖ్యాత మందు వైద్యులు. వారు తమ కుమార్తెకు గొంతులో నొప్పిగా నున్నదని తెలియగనే భయపడి సర్పిమందును వాడి నారు. ఈఇంజక్షను ఫలితముగా ఆమెకుతీవ్రమైన జబ్బువచ్చినది.

సర్పిమందు యొక్క గుణావగుణములను గూర్చి ఆస్టరు పంజితు డేమి చెప్పాడా? తెలుసుకొందాము. 'మందుల ప్రభావము' అను తనగ్రంథము 150 పేజీలో ఈ క్రింది విధముగా వ్రాశాడు.

సర్పిమందువలన కలుగు ప్రతిఫలములలో పక్షవాతము ముఖ్యమైనది. ఈ మందులవలన కలుగు ప్రతిఫలములను జంతువులలో ప్రత్యక్షముగా చూడగలము. నూటికి యిరువది కేసులలో తప్పకుండా పక్షవాతము వచ్చింది. రోగము తిరుగు ముఖము పట్టిన రెండు, మూడు వారములలో తప్పకుండా యిది ప్రత్యక్షమగును. పక్షవాతము తీవ్రముగా రానవసరము లేదు. తేలికగాను వచ్చిపోవచ్చును.

ఈ మందువలన యే అవయవమైనను నిరుపయోగము కావచ్చును. దృజ్ఞాదులకు దెబ్బ తగిలిన కంటికి మెల్ల వస్తుంది. హృద్రోగములు సామాన్యముగా వచ్చునవేను. హృదయ మాగిపోయి మరణము సంభవిస్తుంది.

ఇన్ని రోగములు యీమందువలన యెట్లా కలుగునను ఆశ్చర్యము కలుగవచ్చును. దీనికి మా సమాధాన మేమంటే— గొంతులో నొప్పిపుట్టినంతమాత్రానే సర్పి వస్తుందని భయపడ నవసరము లేదు. సర్పి రాకుండా మందును వాడ నవసరము అంతకన్న లేదు. గొంతులో వుండు పుట్టినందువలన పక్ష వాతము రాకపోయి నప్పటికినీ, సర్పికి వాడు మందువలన పక్ష వాతము తప్పకుండా వస్తుంది. ఆస్థరు పండితుడు ఉదహరించిన రెండు కేసులలోను ముందెప్పుడో సర్పి వస్తుందని భయపడి సర్పిమందును వాడినందువలన ఒక పిల్లవాడు చనిపోయినాడు. మరొకపిల్ల తీవ్రమైన జబ్బుతో బాధపడినది. ఆరోగ్యవంతులైన పిల్లలకే యీమందుల వాడినారు. టీకారసముకన్న, సర్పి

రాకుండా ఉండుటకువాడుమందు హానికరమైనదని పైరెండుఉదాహరణలబట్టి మనము తెలుసుకొనగలము.

మా ఆసుపత్రికి వచ్చు చాలామంది కాలికరోగులు రోగ చరిత్రను చెప్పమనగానే తమ రోగము సర్పితో ప్రారంభించినదని చెప్పెడివారు. ఆ సర్పిని మందులతో నయముచేసినామని చెప్పెడివారు. పక్షవాతపురోగులు, పిచ్చి వారు, మందబుద్ధులు చాలామంది తమ రోగచరిత్రలను యీ విధముగనే చెప్పెడివారు.

ఈమందుల వాడినట్లు రోగుల కనీనికలు చూడగనే తెలియవచ్చెడిది. ఈమందువాడుటచే లేతరంగుగల కనీనికలు ముదురురంగు గలవిగా మారిపోయెడివి.

మరొకరి రోగచరిత్రను చెబుతాను. మా ఆఫీసులో పనిచేయువారిలో నొకరి కనీనికలు పదేండ్లవరకును నీలముగానే ఉండెను. అప్పుడు యీమెకు సర్పి రోగము వచ్చినది. ఏ మందు వాడారో గుర్తులేదటగాని గొంతుకుమాత్రము పట్టువేశారట. ఒంటికి చమురుమర్దన చేసినారు. చాలాకాలము మందులు సేవించినది. అప్పటినుండి కనీనికలు గోధుమవన్నెగా మారి పోయినవి. అయిడో ఘోరపు యెర్రనిమచ్చలు మెదడును తెలుపు ప్రదేశములోను, గొంతును తెలుపు ప్రదేశములోను కనుబడు చున్నవి. సర్పిని యీ మందుతోనేగాక యే యితరమందులతో అణచివేసినను కనీనికయొక్కరంగు దాదాపు ఒకటిగానేఉండును.

ఒకామెకు అయిదునెలలు ప్రకృతివైద్యము చేసినందు వలన కనీనికల ముదురు గోధుమరంగు పోయి లేతనీలపురంగు

వచ్చినది. కనీసికలోని మిగిలిన దోషములన్నియు పోయినవి. సర్పి రోగమును ప్రకృతివైద్య పద్ధతులతో నయముచేసిన యెడల పక్షవాతము, పిచ్చి మొదలగు యేయతర జబ్బులును రావు. ఇదే అభిప్రాయమును జర్మను ప్రకృతిశాస్త్రజ్ఞులందరును గత యేబదిసంవత్సరములనుండి చెప్పుచునే ఉన్నారు. 'టీకాల వలన కలుగు అపకారము' అనే పుస్తకములోని డాక్టరు టెన్షన్ డీన్ గారి అభిప్రాయములను యీక్రింద పొందుపరుస్తున్నాను:- టీకాలు వేసుకోవలెనని ప్రచారముచేయు ప్రకటనలును, టీకాలువేయవారును యిద్దరును మానవకోటికి చెప్ప నలవిగాని హానిని చేయుచున్నారు. తనపరిశోధనలకు మూలమైన ఒక రోగిచరిత్రను గ్రంథకర్త చెప్పుచున్నాడు -

ది 15-6-1889 తేదీన యీగ్రంథకర్త కాలిఫోర్నియాలో ఒక నగరమునకు పదిహేనుమైళ్ళ దూరములో ఉన్నాడు. అక్కడనే ఉండే ఒక భాగ్యవంతునికి అతిథిగానున్నాడు. ఆ రైతుకు యేడుగురు పిల్లలు గలరు. వీరి సేవకునికి అయిదుగురు పిల్లలు, భార్యయు గలరు. వీరి కెప్పుడునూ టీకాలువేయలేదు. వారిలో ఆరుగురుకు మన డాక్టరుగారు టీకాలు వేశారు.

కాపుభార్య వయస్సు 43 సంవత్సరములు

కాపు పెద్దకుమారుని వయస్సు 25 సంవత్సరములు

కాపు కుమారుని వయస్సు 8 సంవత్సరములు

కాపు కుమార్తె వయస్సు 6 సంవత్సరములు

సేవకుని వయస్సు 46 సంవత్సరములు

సేవకుని కుమారుని వయస్సు 12 సంవత్సరములు

మిగిలిన వాచిక టీకాలు వేయలేదు. 1. 8. 1890 తేదీన యీరెండు సంసారములును కొండమీదకు వెళ్ళినారు. సమీపములో యెచ్చటను సర్పిరోగము లేదు. శుభ్రమైన గాలి వెలుతురులు తగులుచోట్లు.

ఆగష్టు 24 వ తేదీన యిల్లలలో కొందరకు గొంతు ని ప్పి చేసినది. ఈ కాపు 7 యేండ్ల కుమార్తెకును, 9 యేండ్ల కుమారునకును, 13 యేండ్ల కుమారునకును జబ్బు చేయుటచే స్వస్థానమునకు చేరిరి. వైద్యుడు సర్పియని నిర్ధారణ చేసెను. కాపుభార్యకును సర్పిరోగము వచ్చినది. టీకాలు వేయని వారందరకును త్వరగానే నయమైనది. కాపు 7 యేండ్ల కుమార్తె చనిపోయినది. కాపు చిన్న కొడుకునకు ఒక సంవత్సరము వరకును రోగము నయము కాలేదు. కాపు భార్య పక్షు వాతముతో ఒక సంవత్సరము బాధపడినది. కాపు రెండవ కుమారునికి సరియైన ఆరోగ్యము చేకూరనేలేదు.

1893 సంవత్సరములో కాపు పెద్దకుమారుడు త్వర రోగముతో చనిపోయెను. 1900 సంవత్సరములో కాపు 57 వ యేట స్వరపేటికలో వ్రణము పుట్టి చనిపోయెను. 1902 సంవత్సరములో సేవకుని 25 సంవత్సరముల కుమారుడు త్వర రోగముతో చనిపోయెను. అంతర్గ్రణమువలన సేవకుని భార్య 63 వ యేట చనిపోయెను. 1911 సంవత్సరములో సేవకుని 30 యేండ్ల కుమారుడు త్వరరోగముతో చనిపోయెను.

కాపు పెద్దతనముతో చనిపోయెను. మిగిలిన వారందరును ఆరోగ్యముగనే ఉన్నారు. ఇంతవరకును టీకాలు

వేయించుకొనలేదు. ఇప్పటికి బ్రతికిఉన్నవారికి యెవరికిని క్షయ రోగము రాలేదు. చనిపోయినవారి పూర్వీకులలో యెవరికిని క్షయరోగము లేదు. 1889 సంవత్సరములో టీకాలు వేసిన వారందరును చనిపోయిరి.

పైన చెప్పినదానిని బట్టి క్షయరోగ నివారణోపాయములును, అంతర్వీణ పరిశోధనలును యెంత నిష్ప్రయోజనములో తెలియుచున్నది. ఈ వ్యర్థ పరిశోధనలకు యేమి కొన్ని కోట్ల డాలర్లను యెందుకు తగలపెట్టుచున్నారో అర్థమగుటలేదు. శాస్త్రమును పేరుతో అనేకకోట్ల జీవరాసులను హింసించుచున్నారు. మానవజాతిని బాధపెట్టుచున్నారు. ఇంత పని జరుగుచున్నను యీరోగాల వలన చచ్చువారు యేమి పెరుగుచునే ఉన్నారు. తగ్గుటలేదు. వీలు దొరకినప్పుడల్లా ఆరోగ్యశాఖవారు టీకాలు వేయించుకొన వలసినదని ప్రజలను నిర్బంధించుచునే ఉన్నారు. ఈ నిర్బంధము అందరకును గలదు.

ప్రకృతి శాస్త్రజ్ఞులు చెప్ప మాటలనే మందువైద్యులు పరిశోధన పేరుతో ఒక్కొక్కదానినే కనుగొందురుగాక.

మామితులకు మనవి:— సూక్ష్మజీవుల గూర్చిన్నీ, మందుల గూర్చిన్నీ, నా అభిప్రాయములు పత్రికలద్వారా అందరకును తెలియుటచే మా మందు—వైద్య మిత్రులకు చాలా కోపము వచ్చినది. చాలామంది వ్యతిరేకముగా వ్రాసినారు. అందులో ఒక ప్రముఖుడు సర్పికి మందులు వాడవలెననియు, తనవాదనకు ప్రోద్బలముగా ఆస్లరు పండితుని సతీమణి అభిప్రాయములను, ఆంధ్రాసుగారి అభిప్రాయములను ఉదహ

రించాడు. తన అభిప్రాయములను కూడా జోడించాడు. మా మిత్రుని వ్రాతలనే యీక్రింద పొందు పరుస్తున్నాము.

‘నేనున్నా, నా తోబుట్టువున్నా ఆపత్రికకు (డా. లిండ్లహారు అభిప్రాయములను ప్రకటించు ప్రకృతివైద్య పత్రిక) చందాదార్లము. లిండ్లహారుగారి అభిప్రాయముల చదివి సర్పికి మందులు వాడుట మానినయెడల, ఆమె కుమారుడు మందు వాడనందువల్ల సర్పిజబ్బుతో చనిపోయినపుడు, యీ వ్యాసములుగల పత్రికను ఆమెకు అందజేసినందుకు చాలా విచారపడెదను. డా. లిండ్లహారు గారి ఆవ్యాసములు చదివినవారందరును యిదే అభిప్రాయమునకు వత్తురని గట్టిగా నమ్ముచున్నాను.’

ఈ ప్రముఖుడు ఆ సర్పపండితుని అభిప్రాయములను సరిగా గ్రహించకపోవుటచేతనే యీ త్రోవకు వచ్చినాడు. ఆ సర్పపండితుని అభిప్రాయములను సరిగా గ్రహిస్తే యీ వాదనకు రాదు.

జర్మనీలోని ప్రకృతి వైద్యము:— ఏ రోగమైనను మందులు లేకుండానే ప్రకృతివైద్య చికిత్సాప్రక్రియలతో నయమగునని గత యేబదియేండ్లనుండి జర్మనీలోని ప్రకృతి శాస్త్రజ్ఞులు ప్రచారము చేయుచున్నారు. వీరు యేకశాఖలలోను విద్యను అభ్యసించలేదు. జలప్రక్రియలతోనే విషజ్వరము, సర్పి, మశూచికము, క్రిమికలోని జబ్బులు, మేదోమజ్జాగత జ్వరము మొదలగునవన్నియు నయము చేసినారు. ఎన్ని అవాంతరములు వచ్చినను, జర్మను ప్రభుత్వము యెంత నిర్బంధించినను ప్రకృతి

శాస్త్రజ్ఞులందరును మందూ, మాకూ లేని యీ ప్రకృతి వైద్యమునే నిరంతరము ప్రచారము చేసిరి. ఈ ప్రభుత్వ నిర్బంధముల మధ్య ప్రకృతి వైద్యులు తమ ప్రచారమును నిరంతరము చేసి మానవకోటికి సేవచేయుచున్నారనగా, సామాన్యులు వీరి వైద్యపద్ధతులను ఆచరించి ఫలితములను పొందుచున్నారనగా యిది అంతయు ప్రకృతివైద్యములోని గొప్పతనమే గాని వేరుగాదు. మందువైద్యులు యేమి తప్పుచేసినను నారిని శిక్షించువారు లేరు. ప్రభుత్వము వీరిని మందలించదు. నారికి పారితోషికములు సమర్పించును.

గాలి, నీరు, వెలుతురులతో నయముచేయు ప్రకృతి వైద్యులనే రచ్చకు లాగుతారు.

ఆ ప్రముఖుడు యీ వైద్య పద్ధతులలోని గొప్పతనమును కనుగొనలేదు. మా అనుభవములను కూడా యీక్రింద పొందు పరుస్తున్నాను.

ప్రకృతి వైద్యము — అ మె రి కా:- ఈ పది హేను ఏండ్లనుండియు మా ఆసుపత్రికి అనేకవేల రోగులు వచ్చినారు. వీరందరును చిత్రాతితిత్రమైన రోగములతో బాధ పడినవారే. వీరందరకును ప్రకృతి వైద్యములోని జలచికిత్సా ప్రక్రియలతోనే నయముచేసి పంపినాము. ఒకరికిని ఒక తడవ కూడా శస్త్రముల వాడలేదు. విషజ్వరము, మశూచికము, సర్పి, మేదో మజ్జాగత జ్వరము మొదలగు జ్వరములతో తీసికొను వారందరును ప్రకృతి వైద్యములోని మామూలు ప్రక్రియలతోనే నయము చేసికొని సలక్షణముగా యింటికి

చేరినారు. ఈ పదిహేడు యేండ్ల మింజుమలే మేదో మజ్జాగత జ్వరముతోను, న్యూమోనియాతోను, సర్పితోను, బాధపడిన వారు ముగ్గురు మాత్రమే చనిపోయిరి. మా మాటల నిజా నిజములను ఆరోగ్యశాఖవారికి మే మప్పుడు పంపిన లెఖ్ఖలనుబట్టి తెలుసు కొనవచ్చును.

ప్రక్కతివైద్యము గుడ్డి నమ్మకములమీద ఆధారపడి నదో, లేక శాస్త్ర సమ్మతముగా నున్నదో, మేము చెప్పన వన్నియు అనుభవములేని పిచ్చిమాటలో, అనుభవముతో గూడిన సత్యవచనములో, యింతవరకు చదివిన మా చదువ రులే గ్రహింతురుగాక. జర్మనీలో బయలుదేరిన యీ సిద్ధాంత ములు నేడు అయిరోపా ఖండము నందేగాక యావత్ప్రపంచము నందును వ్యాపించి మానవకోటికి చెప్పనలవిగాని సేవ చేయు చున్నవి. మితిమీరి తినుటచే తను నియమ ప్రకారము జీవించక పోవుటచేతను రోగమువస్తుందను విషయము ఒ, న, మాలు రాని ప్రతివారికి విశదమే. మా ఆసుపత్రికి వచ్చిన ఒక ఉత్త రము వ్రాసి యీ అధ్యాయమును పూర్తిచేస్తాను.

‘ఆర్యా, గత శీతాకాలములో మాదంపతులము మీ ఉపన్యాస ముల విన్నాము చాలా క్రొత్త విషయములను నేర్చుకున్నాము.

గత నవంబరు నెలలో మా పిల్లవాడికి సర్పిరోగం వచ్చి నది. సలహా యివ్వమని మీ ఆసుపత్రికి వ్రాశాను. తడికట్లు, ఫలరసము, ఎనిమా, కశేరుకాసమికరణము, చేయమని సమా ధానము వ్రాశినారు. మందులు మాకులూ వేయవద్దని, హెచ్చరించినారు.

తర్వాత కశేరుకాసమీకరణ చికిత్సకుని కొరకు చెప్పి పంపినాము. వారు వచ్చి ఆరోగ్యశాఖవారిని పిలిపించిరి. రోగము సర్పియని నిర్ధారణ చేసినారు. సర్పిరోగమునకు వాడు మందులను, వాడమన్నారు. మందును వాడుటకు, నా భార్య ఒప్పుకొన లేదు. ఈ రోగము, మిగిలిన జనమునకు వ్యాపించు నని, మమ్ములను జైలులో పెట్టినారు.

ఈ జ్వరలక్షణములన్నియు, తనబడినవి. 105 డిగ్రీల జ్వరము వచ్చినది. తడికట్లతో జ్వరము తగ్గినది. కశేరుకాసమీకరణ వలన రోగములో గూడా పిల్లవాడు సుఖముగా నిద్ర పోయినాడు.

మధ్యలో జ్వరము హెచ్చుగానున్నప్పటికినితడికట్లతోనే తగ్గిపోయినది. వారము దినము లగునప్పటికి రోగము తగ్గిపోయినది. నాడి మాత్రము దుడుకుగా కొట్టుకొనుచుండెను. ఈ వారము దినాలు ఫలరసమునే యిచ్చినాము. ఎనిమా కూడా చేసినాము. రెండువారములు జరిగిన తర్వాత, మామూలు భోజనము పెట్టినాము.

ఆరోగ్యశాఖవారు పిల్ల వానిని, అయిదు ఆరు తడవలు పరీక్షచేసి గాని రోగము నయమైనదని చెప్పలేదు. రోగము నయమైన ఆరు వారములకుగాని, మమ్మును నిర్బంధమునుండి తొలగించలేదు.

రోగము బాగా నయమైనది. ఇతర రోగము లేవియు రాలేదు. ఇన్నిదినాలు నా భార్యయే వెంటనున్నది. ఆమెకు యే రోగము రాలేదు. ఈ దినములలోనే, మాప్రక్క యింటి

వారి పిల్లకు ఇదేరోగము వచ్చినది. సర్పికి వాడు. మందునే వాడారు. రోగము తగ్గిపోయినది. అకస్మాత్తుగా వచ్చిన గుండె జబ్బుతో యీ పిల్ల పెందలకడనే చనిపోయినది. ఏమీ లోపము లేకుండా మందుల వాడినారు. ఆపిల్ల తల్లికి జబ్బు చేసినది గాని నయమైనది. డాక్టరుగారి మందుఖరీదు 75 పిల్లింగులై నది. ఈ ఉత్తరపూర్వముగా మాకృతజ్ఞతను తెలుపుచున్నాను. మీ యిష్టమువచ్చినట్లు ఉత్తరమును ప్రకటించుకోవచ్చు.” హెచ్. వైట్.

ఇటువంటి ఉత్తరములు లెక్కలేనన్ని వచ్చినవి. ఇవన్నీ సత్యములేగాని, యిందులో అతిశయోక్తి యేమియులేదు. పై కేసులో రోగినినా చూడకనే వైద్యపద్ధతుల చెప్పితిని. రోగము నయమైనది.

సర్పిమందులవలన సర్పిరోగము నయమైనది గాని, ప్రతి ఫలముతో పిల్ల చనిపోయినది. సర్పిమందు వలన కలుగు హానిని చెప్పుటకు, యీనిదర్శనము ఒకటే చాలును. వెనుక చెప్పిన దంతా సింహావలోకనముచేద్దాము. ప్రకృతి వైద్యమువలన అన్ని రోగములు నయమగును. నయమవుట ప్రత్యక్ష ముగా, మనము చూచుచున్నను మందువైద్యులు మాత్రము యీ సంగతి ఒప్పుకోరు. నిజానిజములు, తెలిసికొనుటకై నా ఒక తడవ ఆచరణలో పెట్టరు. జర్మనీలో మాత్రము యీ వైద్య ప్రక్రియలకు ఆదరణ హెచ్చుగానే ఉన్నది. ప్రకృతివైద్యము. చేయుటచే, సర్పిరోగము పోవుటయే గాక సర్పిమందు వాడితే వచ్చు తర్వాత రోగము లునూ. రావు. అందరూ సుఖముగా ఉంటారు.

శస్త్రచికిత్సవలన కలుగు ఫలితములు.

ఇంతవరకూ మందులతో రోగముల నయము చేయుట వలన కలుగు ఫలితముల తెలిసికొనినాము. అప్పటికప్పుడు రోగములు కుదిరినప్పటికినీ; మందులలోని విషముల వలన వచ్చు తరువాతి రోగములను, శస్త్ర చికిత్స వలన కలుగు తరువాత ఫలితములను తెలుసుకొందాము.

ప్రతిపిల్లవానికిని సామాన్యముగా ఉండు రోగములలో టాన్నిల్లు ముఖ్యము. వీటివెంట వచ్చినవి, గవద బిళ్ళలు. ఈ టాన్నిల్లును మందు వైద్యులు ఆపరేషన్ చేతురు. టాన్నిల్లును ఆపరేషన్ చేసినందువలన కలుగు ఫలితములను యిచ్చుడు తెలుసు కొందాము.

ఈ దేశములోని ప్రభుత్వమువారు పాఠశాలలోని బాలురను, బాలికలను, ఆరోగ్యము సరిజూచుటకు వైద్యులను పాఠశాలకు పంపింతురు. బాలబాలికలను పరీక్షచేసి యీ వైద్యులు బాలబాలికలకును, వారి తల్లితండ్రులకును తగిన సలహానిత్తురు. బాలుల ఆరోగ్యమును సరిజూచుటకు, ప్రభుత్వమువారు, తల పెట్టిన యీ విధానము మంచిదేగాని, సలహానిచ్చు వైద్యులు మాత్రము, రోగ కారణమును సరిగా గ్రహించవలెను. తగు సలహాని నివ్వవలయును. ప్రత్యక్షములో మాత్రము, యీ వైద్యులు రోగ కారణములను, సరిగా గ్రహించినట్లు, కనిపించుట లేదు. టాన్నిల్లు గొంతులో చెరిబక ప్రక్కన ఉండును.

ఈ రెండునూ గ్రంథులు. తలలోనికి పోవు రక్తమును యీ గ్రంథులు శుద్ధిచేయును. రక్తములోని మలినముల మ్రింగుటచే యివి ఉబుకును; లావగును. ఈ జబ్బు లేనివారు ఉండనేఉండరు. టాన్సిల్సు ఉబికినవని, తెలయగనే, వాటిని తీసివేయవలె నంటారు మందు వైద్యులు. ఆపరేషనుచేయవలెనని సలహానిత్తురు. ఈ సలహాల విన్న తల్లిదండ్రులు ఆపరేషనుల మంచిచెడుగు లను గూర్చి మమ్ముల ప్రశ్నింతురు. మే మీికింది సమాధాన ముల వారికి చెప్పుదుము.

బహిష్కార్యవయవములలో టాన్సిల్సు ఒక భాగము. దేహములోని మురికి, బైటికి పోవుటకు యీ టాన్సిల్సు బాగా సహాయపడును. తరుణ తరుణాంతర్గత, కాలిక రోగములలో టాన్సిల్సు ఉబికినవంటే, యీ మురికితోట్లు, రోగపదార్థముతో నిండినవని మనము గ్రహింపగలుగుదుము. ఈ గ్రంథులు నిర్వహించగల పని కన్నాయెక్కువ పని వాటి నెత్తిన పడితే, అది ఆ పనిని చేయ లేక చచ్చుపడి పోవును.

మనము తిను ఆహారపదార్థములోని లోటువలనను, వంశానుగతముగా కలుగు రోగములవలనను, దేహములోని రక్తము కలుషితమగును.

ఇట్లు కలుషితమైన రక్తములోని దోషముల బయటకు నెట్టుటకు, అన్ని బహిష్కార్యవయవములతోబాటు యీ టాన్సిల్సు కూడా పని చేయును.

రోగపదార్థము యెక్కువగా తయారగుటవలన దానిని బయటికి పంపుటకు, బహిష్కార్యవయవములు యెక్కువగా

పని చేయుటచే చెడిపోవును. బహిష్కరణ క్రియకు ఉపయోగ పడు ఈటాన్నిల్లును, అయిడో ఫారముతో అణచివేయుటగాని, కత్తులతో కోసివేయుటగాని హానికరము.

ఇంటిలోని మురుగు సన్ననికాలువలద్వారా పోనపుడు, మురుగుపోగల పెద్దకాలువల కట్టెంతుముగాని, మురుగును లోపలనే నిలువ ఉంచుకొనముగదా. మందు వైద్యులు. శస్త్రములతో మురుగును లోపలనే నిలువఉంచుచున్నారు గాని, బయటకుపంపు మార్గములను వెదకుట లేదు.

ఆపరేషన్ చేయుటకు, మందు వైద్యమువారు, చెప్పు సమాధానమేమన, టాన్నిల్లు, గవద బిళ్ళలూ పెచ్చుపెగి, వాయునాళములగుండా వాయువు ప్రవహించుటకు అభ్యంతరములు కలిగించుచున్నవి. వాయు ప్రవాహమునకు యిట్లు అభ్యంతరము కలుగుటచేత, ముక్కులద్వారా లోనికి వచ్చు గాలి చాలక రాత్రులందు నోటిద్వారా గాలిని పీల్చుదురు. గాలిని నోటిద్వారా పీల్చుటచే, రొమ్ము క్రమముగా పెరుగదు. ముఖములో మార్పులు కలుగును. మతిభ్రమ కలుగును. దైహిక, మానసిక శక్తులు స్తంభింబిపోవును. టాన్నిల్లును తొలగిస్తే, యీ ప్రతిబంధకము లేమీ రావు. తేలికలోపోయే ఆపరేషనులకు, యెందు కింత గాభరాపడతారు? అంటారు.

ఆపరేషను చేసినందువలన బాధ అప్పటికి తప్పట నిజమే. అయితే తరువాత జరుగు గ్రంథమేమిటి? ఆపరేషను తేలికగా జరిగిపోయినదని, రోగి, వైద్యుడూ యిద్దరూ సంతోష పడ

వచ్చు. తర్వాత జరుగు ఫలితముల తెలుసుకొంటే, వీరిద్దరూ విచారపడక తప్పదు.

ఆపరేషనులవలన కలుగు ప్రతిఫలముల క్రొత్త రోగములుగా భావించుకొనరాని, యీ రోగముల కన్నింటికీనీ సంబంధమున్నదని గ్రహింపరు. పుండ్లు, వ్రణములు, కంటులు మొదలగువాని ద్వారా లోపలి మురుగుంతా బయటికి పోవును. ఇట్లు బయటికి పోవు మురుగును శస్త్రచికిత్సతో లోపలికే పంపివేయుచున్నాము. లోపల చేరిన మురుగును, ప్రకృతి యెప్పటికప్పుడు బైటికి పంపివేస్తుంది. ఆ త్రోవన కాకపోతే మూక త్రోవన బయటకు పంపివేస్తుంది. బయటికిపోవు త్రోవ పెదలకడనే దొరికినదా రోగి ధన్యుడే. ఇదే తరుణరోగము. త్రోవదొరకదా, లోపలకు నెట్టివేయబడిన మురికి అంతయూ మెతకగా ఉన్న అవయవముల దరిని చేరును. మురుగు చేరుటచే యీ అవయవములు చెడిపోవును. చెడిపోవుటచే స్వధర్మమును, నిర్వహించలేవు. ఇదే కాలికరోగము. కాలిక రోగములో దేహమునకు బైటనుండి సహాయం వస్తేతప్ప, రోగపదార్థమును వెలువరింపలేదు. ఇట్లాగే జరిగితే మొదటికే మోసము వస్తుంది.

టాన్నిల్సును తొలగించుటచేత, లోపలి మురుగు గవదబిళ్ళలదరిని చేరును. ముక్కులోని ఆమత్వచము దరిని కూడా చేరును. తాము భరించగల్గిన మురుగుకన్నా యెక్కువ మురుగు చేరుటచే యివియు ఉబికి చచ్చుపడిపోవును. ఈ రెంటినీ తొలగించుటచే, వీటిద్వారా బయటకు వచ్చు మురుగు, ముక్కులోని ఆమత్వచము ద్వారా బైటకు వచ్చును

ముక్కులో కొయ్య గండలు పెరుగుటయు గలదు. ఈ కొయ్య గండలవలన దేహమునకు అపుసరమగు, ప్రాణవాయువు ముక్కులగుండా లోనికి రాకపోవుటచే, నోటిగుండా పీల్చు వలసి వస్తుంది. ఈ ఆపరేషనుల వలన, బాధలు యెక్కువగు చున్నప్పటికిని శాస్త్రజ్ఞులు మాత్రము, తమ మొండి పట్టదలను, వదలుటలేదు. కొయ్యగండలను కత్తెరవేయుటయు గలదు

మురుగు బయటకు పోవు మార్గములు పై విధముగా తీసివేయబడి, మూసివేయబడినపుడు, తయారగు మురుగు అంతయూ ఊర్ధ్వముఖముగా పోవునపుడు, తలలోను, అధో ముఖముగా పోయినపుడు, జీర్ణావయవములలోను పేరుకొనును. ఏయే భాగములలో చేరితే ఆయా భాగములకు సంబంధించిన జబ్బులు కలుగును. మెదడులో చేరినపుడు, నాడీ దౌర్బల్యము గాని, చపలత్వముగాని, బుద్ధిమాంద్యముగాని, పిచ్చిగాని కలుగ నచ్చును. ఈ మురుగంతా మెదడులో కొన్ని కేంద్రములలో చేరినయెడల, అస్మారము, ఉన్మాదము, హిష్టీరియా, భద్రా నాట్యము మొదలగు వ్యాధులు వస్తవి. పిల్లలలో యీ మురుగంతయూ చెవులనుండి చీముగా బైటికివస్తుంది. ముక్కు నుండి చీమిడిగా బైటకు రావచ్చు. మురుగంతయు, నిలువడండక యెప్పటికప్పుడు బైటకు వెళ్లి పోవుటచేతనే పిచ్చి, పక్షవాతము, మొదలగు దుర్భరవ్యాధులు పిల్లలకు వచ్చుటలేదు. టాన్ని లును, గవదబిళ్లలను, తొలగించుటచేతనే, చెవుల వెనుకనుండు పిత్త్యాటరీ గ్రంథులు చెడిపోవుచున్నవి. చెవుడు వచ్చుచున్నది. మాంసపత్రికివచ్చిన అనేక కేసులలో యిటువంటి నిదర్శనములను

చూచినాము. వీరందరికి టాన్నిల్లు తీసివేసినారు. వీనిని నివారణ చేయుటకు, మందువైద్యులు చేయువిధాన మేమన మత్తుమందునిచ్చి, తలను పగులగొట్టి, చెడిపోయిన భాగములను తీసివేయుదురు. మా ఆసుపత్రికి వచ్చిన కేసులలో ఒక దానిలో కూడా యీ విధానము అవలంబించలేదు. ఇంత వరదాకా టాన్నిల్లు, గవద బిళ్ళలను తొలగించుట వలన కలుగు ఫలితములగూర్చి తెలుసు కొన్నాము. పైరెండు మురికి తొల్లను, తొలగించుటవలన, వీటిద్వారా, వెలుపలికి పోవలసిన మురికి తలలోనికి పోయి మెదడులోని కేంద్రములలో చేరి చేయు గడబిడల గూర్చి తెలుసు కొన్నాము.

అధోముఖముగ పోయిన యీ మురుగువలన జరుగు గలభాను గూర్చి తెలుసుకొందాము. బయటకుపోవు మార్గము, దొరుకక బైటపడుటకు గాను యీమురుగు సమీపములోనున్న బహిష్కార్య వయవములలో అనగా శ్వాసాశయములలో చేరుతుంది. శ్వాసనాళికలలోకూడా చేరుటగలదు. రెండు ప్రదేశములలోనూ చేరుటచే, పురుగులుపుట్టి, శ్వాసాశయవ్యాధులు, క్షయరోగములు కలుగుచున్నవి. రక్తాభివ్యంధమువలనను, మితిమీరి పెరుగుటచేతను, ధ్వనివాహకములగు నరములు చెడిపోవును. క్షయరోగముతో చనిపోవుటయు గలదు. నివారణోపాయములగు దేహములోకలిగినబాధలను, మందులతో అణచిపెట్టినను, శస్త్రములతో కోసివేసినను, మొదటికంటపోజాలవు. యుక్తమగు ఆహారవిహారముల వలననేగాని, పూర్తిగ కుదరవు. మందులతో అణచిపెట్టబడిన రోగములు కుదరకపోవుటయేగాక

తీవ్రరూపముతో మరల ప్రత్యక్షమగుచున్నవి. రోగములను పూర్తిగా పోగొట్టుకొనవలెనంటే ఆహారవిహారములలోని లోపములను సవరించుకొనవలెను. పరిశుభ్రమైన గాలి పీల్చుట వలనను, ఎండలో తిరుగుట వలనను శీతలోదకప్రక్రియలను జరుపుట వలనను, గడ్డకట్టుకొని పోయిన రోగపదార్థము బహిష్కార్యావయవముల ద్వారా, బయటకు వెళ్ళిపోవును. మర్దన చికిత్స వలనను, కశేరుకాసమికరణ చికిత్స వలనను, కండరములలోని లోపములను, ఎముకలలోని హెచ్చుతగ్గులను, సర్దుబాటు చేసుకొన వచ్చును.

దేహములోని నిర్మాణశక్తికి అనుకూలముగా, మేము వ్రాసిన చికిత్సాప్రక్రియలను, జరిపినయెడల టాన్నిల్సును కత్తెరవేయ నవసరములేదు. గవదబిళ్ళలూ - నోటితో గాలి పీల్చుట, మొదలగు లక్షణము లన్నియు పోవును.

ఇవన్నియు గాలికబుర్లు కావు. శాస్త్రసమ్మతమగు సత్యములు. గత పదిహేడేండ్లనుండి మా ఆసుపత్రికి వచ్చు రోగులనందరిని, పై పద్ధతులతోనే నయముచేసినాము. ఒక శాస్త్రములనైన నుపయోగింపలేదు. ఒకరైనా రోగము నయము కాకుండా, తిరిగిపోనూలేదు. అనుమానమున్నవారు, మేము ఆరోగ్యశాఖవారికి ఆనాడుపంపిన లెఖలనుబట్టి నిజానిజము తెలుసుకోవచ్చును.

ఆడువారు పడుబాధలు

ఆడువారు, దైహికముగా పడుబాధలు వర్ణనాతీతములు. మగవారిజీవితముకన్న, ఆడువారిజీవితమంతయు నిడుమలలోనే గడచిపోవుచున్నది. బాల్యములో నేమైనా సుఖముగా నుండు రేమోగాని, యుక్తవయస్సువచ్చి రజస్వలఅయినప్పటినుండియు, వీరిబాధలకు అంతూపొంతూ లేదు. రుతురక్తమునేమైలయందురు. మైల యెక్కువగుటయు, తక్కువగుటయు, అసలేకాక పోవుటయు గలదు. దేహములో తయారగు మురుగు, 27 దినాలకు ఒక పర్యాయము బయటకు పోవుచుండవలయును. ప్రసవించునపుడు స్త్రీలు, అమితమైన బాధపడుటచే, ప్రసవము పునర్జన్మయందురు. ముట్లయెండిపోయిన తర్వాతనూ, వీరిబాధ లిట్లయందును.

ఆఫ్రికాఖండములోను, దక్షిణామెరికాఖండములోను నివసించు ఆదిమజాతి స్త్రీలలో యీబాధలెన్నటికినీ లేవు. శీతోష్ణములలోని తేడాలనలన యీబాధలు కలుగునేమో విచారింతుము. శీతప్రదేశములో నివసించువారిలోను, ఉష్ణప్రదేశములో నివసించువారిలోను, యీబాధలు యింతగాలేవు. ఆదిమనివాసులలో లేకపోవుటచేతనూ, నవనాగరికులమని పేరు పెట్టుకొన్నవారిలోనే యీబాధలు యెక్కువగా ఉండుటచేతను, ఆహారవిహారములలోని, లోపములవలననే యిన్ని బాధలు పొందుచున్నారని, తేల్చుకొనుచున్నాము. అనాగరికులకన్నా నాగరికులలోనే యీజబ్బులు యింతగా వచ్చుచున్నవని, బుద్ధిమంతులు యిప్పుడిప్పుడు గ్రహించుచున్నారు. వీరి విజ్ఞానము సరియగు తోచినప్పుడు, యీ విజ్ఞానాభివృద్ధివలన ఆడువారి యిబ్బందులు తగ్గిపోవుగాక.

రజస్వలతోనే ఆడువారియిబ్బందులు ప్రారంభమగును. దేహములో తయారైనమురుగు, యిరువదియేడుదినములకు ఒక పర్యాయము యోనిద్వారా బయటకు వెడలుచుండవలయును. కొంతమందికి యీమైల యెక్కువగావచ్చును. కొంతమందికి తక్కువగావచ్చును. మరికొంతమంది సంవత్సరమునకు రెండు పర్యాయములే బయటచేరెదరు. పూర్వనయస్సులో నున్నప్పుడు రోగపదార్థము యెక్కువగా పేరుకొంటేనేగాని, బయటకు చేరకపోవుట సంభవించదు.

క్రమప్రకారముగా మైల వెడలకపోవుటకు నాలుగు కారణములు గలవు. (1) పిల్ల, తల్లిగర్భములో నున్నపుడు, తల్లిదండ్రులు చేసిన సంప్రయోగమువలన కావచ్చును. (2) శిశువుగా నున్నప్పుడు, తల్లి పెంచిన విధానములోని లోపము కావచ్చును. (3) బాల్యవస్థలో నున్నపుడు పిల్ల ఆహార విహారములలోని, లోపము కావచ్చును. (4) తరుణ తరుణాంతర్గత రోగములను, మందులతో అణచిపెట్టి నయము చేసినందువలన కలిగిన ఫలితము కావచ్చును.

ప్రకృతి సూత్రముల నతిక్రమించుటచేతనే యీరోగములన్నీ కలుగు చున్నవని, మాపాతకులు యిదివరకే గ్రహించి యుందురు. దేహమునకు అపుసరమైన దానికన్న, పిండిపదార్థములను యెక్కువగా తినుట చేతనే, రోగము వచ్చుచున్నదను సంగతి, యంతవరకునూ చర్చిత చర్చణముగా చెప్పుచునే ఉన్నాము. రోగపదార్థము, బహిష్కార్య వయవములకు అడ్డుపడుటచే, బయటకు పోవలసిన మురుగంతయు బయటకుపోదు.

చర్మము, మలకోశము, మూత్రకోశము. నాసికారంధ్రములు, సరిగా పనిచేయవు ఇవి సరిగా పనిచేయక పోవుటవలన, మిగిలిన మురుగంతయూ, టాన్సిస్సునద్దనూ, గవదబిళ్ళలలోనూ, నాసికారంధ్రములోని ఆమత్స్యచములూను చేరుతుంది. ఈ మురుగు అచ్చట చేరినందువలన, ఆ అవయవములు స్వధర్మమును నిర్వహించుటలో, లోపము చేసినవని కోపించి, శస్త్రవైద్యులు, బహునేర్పుతో యీ అవయవముల తీసివేతురు.

గొంతులోని శోష రసగ్రంథులలో చేరిన మురికినంతనూ, శస్త్రములతో, తీసివేయుటయు గలదు. దగ్గు, పడిశము, జలుబు మొదలగు గోగములు వచ్చుటచే అసహ్యించుకొని యీ చిన్నిరోగములను, డ్రైయిన్ గ్ (ఎండింపచేయు) పౌడరులతో ఆపివేతుము. దేహమును, శుద్ధిచేయుటయే ప్రకృతి పనిగాన, వైవిధ్యముగా లోనికి గెంటివేయబడిన మురికిని, రహస్యావయవము ద్వారా బయటకు, పంపును దీనినే కేలుపగుచున్నదందురు. ఆంగ్లమున దీనిని లుకోరియా అందురు. గర్భాండమును ఫలవంతము చేయుటకును, దేహములో నిలిచిపోయిన మలినముల బయటకు పంపుటకును ప్రకృతి యీ మైలను, యిటుకు పంపును. ఈ మురుగు ఉద్రేకలక్షణము గలదైన, బైటచేరిన రోజులలో ఆడువారు మంటలు, పోట్లు, తీపులను అనుభవించుదురు. మిగిలిన అన్ని అభివ్యంధములలో మాదిరిగానే, తెలుపులో కూడా, దైహిక విషయములన్నియు, బయటకు వెడలిపోవును. దేహములో, విషములు చేరితేగాని, అభివ్యంధము, జరగదు. కొంత పరిమితిగల మురుగునే, బహిష్కార్య

వయవములు బయటకు పంపివేయును, అంతకన్నా యెక్కువ పరిమితికా తరూరగు మురుగు, యీ త్రోవలద్వారా బయటకు రాదు. లోపలనే నిలవఉండును గాన దేహమునే యిల్లంతా, గలీజుగా నుండును.

ఈ తెలుపు రోగమునకు, మందు వైద్యులు చేయు ప్రక్రియ లేమిటంటే, మందులు, శస్త్రచికిత్స. ఇవిమాత్రము యేమిచేయుచున్నవి? బయటకు వచ్చు మురికిసంతనూ, అణచి వేయుచున్నవి. మందులు, యిట్లు, అణచిపెట్టుట, ఒకటిగాక మరొక నష్టమును గూడా, కలుగచేయుచున్నవి. మందు వైద్యము వారి బీరువాలలో ఉన్న మందులన్నీ ఖనిజములతో, తయారు కాబడినవేను. ఖనిజములలో, సేంద్రియలవణము లుండవు. సేంద్రియలవణములు, దేహమునకు శక్తిని, పుష్టిని యిచ్చును. ఖనిజములు దేహమునకు, విజాతీయములగుటవలన, శక్తి నివ్వకపోవు. యే గాక, అంతరవయవములలో, పేరుకొని బైటికి పోవు. చేరిన అవయవమునే గాక, ప్రక్కన ఉన్న మిగిలిన అవయవముల కూడా, తినివేయును. ఆ యా, అవయవముల, స్వభావమును, లక్షణములను, యీ ఖనిజములు చెడగొట్టును. ఇందువలన అవయవములలోని కుదిరిక తగ్గిపోవును. అంతరవయవముల కన్నిటికిని, దగ్గర సంబంధముండుట చేత, ఒకటి చెడితే, మిగిలిన అవయవములు, సహితము, చెడిపోవును. రహస్యవయవములలోని కుదిరిక చెడితే సంసారసౌఖ్యము పొందుటకు వీలులేదు. సంతాన నిరోధమునకు, యీ మందులన్నియు అపకారమునే చేయును. మందుల నిరంతరము వాడుటచేతనూ,

సంతాన నిరోధమును, ప్రచారము చేయుటచేతను, జాతి అంతయు, కొద్ది సంవత్సరములలోనే నిర్వీర్యమైపోవును. నిస్తేజ మగును. ప్రతి నెలా బైటకుపోవు మైలను, తెలుపు మొదలగు రోగములను, మందులతో అణచిపెట్టుటవలన, గడ్డుకోశము లోను, గర్భాండములలోను, గర్భనాళములలోను, తరుణ, తరుణాంతర్గత, కాలికరోగములు పుట్టుచున్నవి. ఈ రోగములను మందులతో నయము చేయుచున్నారు. శస్త్రముల నుపయోగించి అవయవముల తీసివేయుచున్నారు, ఇందువలన సృష్టి క్రమమే ఆగిపోవుచున్నది.

చాలామంది స్త్రీలు పది పన్నెండు పర్యాయములు ఆపరేషను చేయించుకొని మా ఆసుపత్రికి వచ్చినారు. ఇట్లా ఆపరేషనులు చేయించుకొంటే, దైహిక, మానసిక, ఆధ్యాత్మిక శక్తులన్నియు, క్షీణించిపోవును. ఈమూడు శక్తులకును, అవినాభావ సంబంధమున్నది. ఇట్లుండుటచే, యేక భాగమునకు నష్టము గలిగినా, రెండవ భాగమునకు కూడా, తప్పకనష్టము కలుగును. ఈ బాధలు తప్పించుకొనుటకు యిరువది, ముప్పది, తడవలు ఆపరేషను చేయించుకొన్నవారును గలరు. ఆపరేషను చేయించుకొనుటకు పూర్వము, తమబాధలు ఆ ఒక ఆపరేషనుతో అంతరించునని, భావింతురు. ఆపరేషను చేసిన కొద్ది రోజులకే, బాధలు మొదలుపెట్టుతవి. (అవయవముల కుదిరిక, ఆరోగ్యము,) ప్రతి ఆపరేషనుతోను అవయవములు, ఖాళీయగుచుండగా అంతరవయవములలో కుదిరిక యెట్లుండును? కుదిరికయే లేనపుడు, దానిమీద ఆధారపడు, ఆరోగ్యమెట్లుండును? తరుణ రోగములను, కాలిక రోగములను, మందు

లతో అణచివేతురు. కాయలు, కంతులు, గ్రంథులు, వ్రణములును పక్వము కానపుడే, మందులతో అణచివేతురు. ఇవన్నియు మరల తిరుగపెట్టును. ఇట్లా తిరుగపెట్టినపుడు, శస్త్రముల నుపయోగించి తీసివేతురు. ఈ శస్త్ర చికిత్సనలన కలుగు ఫలితమేమన ? జన్మావధి, అంతరవయవములలోని, బాధలతో అవసపడవలసినదే. ఆపరేషనుచేసి, తొలగించి వేయబడిన అవయవముల నిరిగి సృష్టింపలేము. తరుణ కాలికరోగములవలన అవయవములు చెడిపోయి చచ్చుపడి, మిగిలిన అవయవములకు అవరోధము కలిగినపుడు, ఆబాధను కలిగించిన యీ అవయవములను, తీసివేసినాములే, అనుకుంటే సమాధానముతో, మన సర్జనులు తృప్తి పడతారు.

బాధపడుటకు వీలుగానంతగా, చెడిపోతే తప్ప యీ అవయవములను నన్నిటినీ, తీసివేయరాదనీ, యేరకమైన రోగమునైననూ, కుదర్చవచ్చుననీ, ప్రకృతివైద్యులు ప్రత్యక్ష అనుభవములతో చెప్పుచునే ఉన్నారు చెడినవస్తువుల, బాగుచేసుకొనుట యుక్తమో, కత్తిరవేసి తీసివేయుట యుక్తమో బుద్ధిమంతులగు మాచదువరులే గ్రహింతురు. ✓

గర్భాండములలో మంటలు పుట్టుటచేత, ఒకామె, పరితౌర్యమై, మా ఆసుపత్రికివచ్చినది. పెండ్లికాకపూర్వమే ఈమెభర్త సుఖసంకటములతో బాధపడినాడు. మందువైద్యులు మందులతో ఈగనేరియాను అణచివేసినారు. రోగము నయమై దని గట్టిగా నమ్మకము చెప్పగనే పెండ్లిచేసికొనినాడు. పెండ్లిఅయినకొలది కాలమునకే ఈమెకు యోనిలో మంటలుపుట్టినవి.

ఈ మంటలే గర్భాండములలోనికిని వ్యాపించినవి. మంటలు యెక్కువగుటచేత, గర్భాండముల తొలగిస్తేగాని, బాధతగ్గదన్నారు మందావైద్యులు. ఆమర్నాడేవాటిని తీసి వేయ నిశ్చయించుకున్నారు. ఆపరేషను చేయించుకొనుటకు పూర్వము అయినా చూపించివద్దామని మావద్దకు వచ్చారు. మాసలహా వినినతరువాత నయముచేయవలసినదని మాకు ఒప్పు చెప్పినారు. అయిదునెలలు జరుగునప్పటికే రోగము పూర్తిగా నయమైనది. సుఖముగా యింటికివెళ్లి నది. ఆమెకు తరువాత కలిగిన ముగ్గురుపిల్లలు ప్రకృతినూత్రములకు అనుగుణముగా పెరిగినారు. ఈ పిల్లలు బాగా ఆరోగ్యముగాఉన్నారు. కొన్ని సంవత్సరములు జరిగినతదుపరి ఆమె యీ క్రిందివిధముగా తన కృతజ్ఞతను తెలిపింది.

ఆర్యా! ప్రకృతినూత్రముల అవలంబించుటచేతనే, నారోగము పూర్తిగా కుడిరినది. నేను సంపూర్ణఆరోగ్యమును సంసారసౌఖ్యమును అనుభవించుచున్నాను. సంసారసౌఖ్యము అనుభవించుటకు వీలులేకుండాచేయు, ఆపరేషనుబారినుండి నన్ను తప్పించి నందుకు జన్మావధి కృతజ్ఞురాలను. ఆపరేషను జరిగితే యేమి అయ్యేది ఊహించుకుందాము. గర్భాండముల తీసివేసేవారు, సృష్టికృమము జరుగుఅవయవములే నామరూపములులేకుండా పోయేవి. పిల్లలేపుట్టుటకు వీలులేనపుడు తల్లిగా 'సౌఖ్యముల ననుభవించుటకు వీలులేకపోయ్యేది. ఆ సౌఖ్యములు పోవుటయే గాక ఆమెకూడా దైహిక మానసిక బాధల ననుభవింపవలసి వచ్చేది. జీవితమంతా యిట్లా గడచిపోయ్యేది. ఇవన్నీ తప్పుకు

పోయి బ్రతికితే పిచ్చిఆసుపత్రిలో చేరవలసిఉండేది. తాను అనుభవించిన సుఖములనుబట్టి యీ బాధలనుండి యీమె మరొక ఆంగ్లయువతిని కాపాడినది.

ఈ పదునెనిమిదియేండ్ల అనుభవములోను కొన్ని వేల మంది స్త్రీలరోగములు కుదిర్చినాము. అందరూ సుఖముగా యింటికి వెడలిపోయినారు. ఒక్క-కేసులోనూడా శస్త్రము నుపయోగించలేదు. నయముకాకుండా ఒకరున్నూ తిరిగిపోలేదు.

అశాస్త్రీయముగా దుస్తుల ధరించుట వలననే,

రోగములు వచ్చుచున్నవి.

నేడు వత్సానవకోటి పడు బాధలన్నియు, దుస్తులుసరిగా ధరించక పోవుటచేతనే, సంభవించుచున్నవని చెప్పవచ్చును. అందునూ ఆడువారు, అనుభవించు బాధలన్నీ, దుస్తుల లోపమువలననే వచ్చుచున్నవని చెప్పవలెను.

ఎత్తు మడమలుగల బూట్సులతోడుగుట వలన ఆడువారు చాలాబాధలు పొందుచున్నారు. ఎత్తుమడమల బూట్సులతోడుగుట వలన ముందుకు వంగబడి నడవవలసివస్తుంది. సమమట్లముమీదనుండు అంతరవయవములు, ముందుకు, వంగబడును. అందువలన, వాటిలో పదచ్యుతి కలుగును.

పోగత్రాగుటవలనను, బ్రాంది సారాయి సేవించుట వలనను, మగవారు, పడుబాధలకు అంతయులేదు. చదువుకొన్న వారైనను, బట్టలబిగించి నాయకట్టుట మానుటవలన కొంతలో కొంత అయినా జబ్బులులేగిపోయినవి. బిగించి కట్టుట

వలన దేహమంతటా జరుగు రక్తప్రసరణకు, అభ్యంతరము యేర్పడుచున్నది. మంచి, చెడురక్తములు ప్రవహించు వాహికలకు ఒత్తిడి తగులుచున్నది. నాడీ ప్రవాహమునకును అభ్యంతరములు కలుగుచున్నవి. దేహములోని పై భాగమునకును, క్రింది భాగమునకును సంబంధము లేకుండా పోవుచున్నది. నాయకట్టుటవలన కలుగు వత్తిడియే గర్భాండములలో కలుగు వ్యాధుల కన్నిటికినీ మూలము. శిశువు బయటకు వచ్చు కూపక వివరణములోని లోపములకును, యీ నాయకట్టుట యే కారణము.

రస, రక్త, నాడీ ప్రవాహములకు అభ్యంతరము కలుగని విధముగా దుస్తులధరించవలయును. నడుముకు బెట్టులను పెట్టి బిగించ నవసరము లేకుండా దుస్తులను కట్టించుకొని ధరించవలయును. స్వాభావికమైన, అవయవ సౌష్ఠ్యము కలిగినవా రందరును, బట్టల నాయకట్ట నవసరములేదు. బట్టలు బిగింపుగా నుండుటకు బెట్టులను పెట్టనవసరములేదు.

పోకిల్లాలు మాత్రము యిష్టమువచ్చినట్లుగా దుస్తులను ఆభరణములను ధరించవచ్చును.

గర్భరక్షకయంత్రములు

గర్భము జారెరాకుండుటకు వాడు గర్భరక్షక యంత్రములన్నియు, సరముల బలహీనము చేయునే గాని రోగనివారణకు, యేమియు సాయపడవు. జారిపోయిన గర్భమును, మిగుల జారకుండా యీ ఉంగరములు యెత్తిపట్టును. దురలవాట్ల వలన సరములలో బలహీనత యేర్పడి, గర్భము మరీ జారిపోవును.

దురలవాట్లు కట్టుబడక నిరంతరము సాగుచుండుట చేతనే నరములు, నానాటికి శక్తిహీనములై యీ రక్షకయంత్రముల వలన ఉపయోగము లేకపోగా ప్రతిబంధకములై, నరములలో పోట్లను, మంటలను, వృద్ధిచేయును. ఈ మంటలు యెక్కువగుట చేతనే, కాయలు, కంతులు, గ్రంధులు కలుగుచున్నవి. శాస్త్రజ్ఞున మెక్కువైనకొలది నీ యీ యంత్రముల వాడుక, యెక్కువగుచున్నది. గర్భము జారకుండా, అక్కడనే, నిలబెట్టు, కృత్రిమోపాయములన్నియు, నరములలోని మంటలకును, ప్రణములకును, కారణములవుచున్నవి. సంధిబంధనముల తగ్గించుట, గర్భమును ఆవరణగోడలకు, మేకు బండుచేయుట, నరములలోని బలహీనతవలన కలుగు చ్యుతిని తగ్గించలేవు. నరములు, శక్తిమంతములగుటకు, పై పద్ధతు లేవియు సహాయ పడవు. ఏ అవయవములో, లోపమున్నదో గ్రహించి వాటికి అనుకూలపడు దేహపరిశ్రమ చేయుటవలనను, అస్తిసమీకరణమువలననూ, నరములలోని బలహీనత, తగ్గవలెనే గాని, మరొక మార్గమువలన కుదరదు.

మర్దనచికిత్సవలన రోగములన్నియు కుదురునని అభిప్రాయపడినాను. మొదటలో మా ఆసుప్లతిలో యీ చికిత్సా ప్రక్రియలను చేయుచుండెడి నారము, రాను రాను ఈ ప్రక్రియలతో అవసరములేకయే మామూలు మార్గములవలననే రోగములన్నియు కుదురుచున్నవి. మేము చెప్పవాక్యములలోని సత్యమును మా ఆసుప్లతికివచ్చి నయముచేసికొనిపోయినవారే సిద్ధారణచేయగలరు. సామాన్యలోకజ్ఞునమైననూ, లేకయే

మందువైద్యుల ప్రియబోధలకును స్నేహితుల ప్రియబోధలకును చెవియొగి వినిఆపరేషనులు చేయించుకొనువారిగతి చెప్పనవసరములేదు. దేహములో పేరుకొన్న రోగపదార్థపుబరువువలన గర్భము తనస్థావరమునుతప్పి ముందు వెనుకలకు వచ్చుటగలదు. యథాస్థానములోనుంచుటకు మందువైద్యులు ఆపరేషను చేతురు. అయినతర్వాత పైకి క్రిందకుగాని ముందు వెనుకకుగాని కదలకుండుటకును స్వస్థానములోనే నిలబడి పోవుటకును ఆవరణగోడలకు అంటింతురు. జారకుండా అంటించుట చేత ముందు వెనుకలకు కదలుస్వభావముగల యీ అవయవములోని కదలికలకు మోసము వచ్చును. చాలా కేసులలో యీ గర్భము అంటించినచోట ఉండక వెనుకటిస్థానమునకు జారిపోవును. ఉండవలసినస్థానములో మాత్రము ఉండదు. ఒకవేళ కొన్ని కేసులలో యీ గర్భము అంటించినచోట ఉన్న యెడల గర్భవతియైనపుడు ఆ స్త్రీపడుబాధలు వర్ణనాతీతములు. గర్భకోశమునకుగల సంకోచ, వ్యాకోచములు అంటించబడిన గర్భప్రదేశమునకు లేకపోవుటచేత గర్భస్రావము కలుగుటయు గర్భముపోవుటయు కలుగును. గర్భస్రావము కాకపోయినను గర్భములోనిశిశువు క్రియముగా పెరుగదు. గర్భస్రావమగునపుడునూ, యమబాధ పడవలసినదే. గర్భస్రావము కాకపోయినా శిశువు బైటకు వచ్చునరకునూ ఆ స్త్రీ యమబాధల ననుభవింపవలసినదే. ఆపరేషనువలన యీమెకుగల దురలవాళ్లమీయూ పోలేదు. వంశానుగతముగావచ్చు రోగప్రవణత లేమియు తగ్గలేదు, మందులలోని విషములు మాయముకాలేదు. ఏమిజరిగినదంటే ఆపరేషనుచేసి, అవయవముల తీసి

వేసినందువలన ఆ అవయవమునకు సంబంధించిననరములు బలహీనములగును. రోగపదార్థము బలహీనమైన అవయవములదరిని చేరును. మంటలు, పోట్లు కలుగును. పుంఘపడును. కంతులు కలుగును. అందువలననే ఒకఆపరేషను చేయించుకొన్న వెంటనే మరొక ఆపరేషనును చేయించుకొనవలసి వస్తుంది. జననేంద్రియములలో యే కొద్దిభాగమును తొలగించినా మెదడునకు తప్పకుండా దెబ్బతగులును. గడియారములోని అవయవములలోని పొందికమాదిరిగనే దేహములోని అంతరవయవములలోనూ పొందికగలదు ఏ ఒకచిన్నముక్కను తీసివేసినా (అవయవమును) దేహము మొత్తమంతా చెడిపోవును. నాడీమండలమంతయు ఒకటే సమస్తపదార్థముగాని అతుకులపోవుకాదు మెదడుమాదిరిగనే జననేంద్రియములుకూడా చాలా సున్నితముగానుండును. ఈరెంటికినీ చాలా దగ్గరసంబంధమున్నది. ఒకటివిినా రెండవది లేదు. ఇంతసంబంధముండుటచేతనే జననేంద్రియములలో నేచిన్నముక్క తీసివేసినా మెదడునకు తీవ్రమైన దెబ్బతగులును. మతిభ్రమణముకూడా కలుగవచ్చును. నాడీదౌర్బల్యము, అతికోపము, కాకిచెమ్మలు, పిచ్చి మొదలగు రోగములన్నియు ఆపరేషనువలన కలుగు ఫలితములే.

కళాశాలలోని అధ్యాపకులకును విద్యార్థులకును యీ విషయము తేమియు క్రొత్తకావు. వారిలోవారు నిత్యమును సంభాషించుకొనుమాటలేను. రోగులకుమాత్రము క్రొత్త కథలను చెప్పుదురు. వారిఅనుమానములన్నీ లోపలఅణచిపెట్టుకొని వింతవింత కథలను చెప్పుదురు. చచ్చుపడిన అవయవములను భాగములను తొలగించుటచేత మిగిలిన అవయవము

లకు యిబ్బంది లేకుండాపోవును. ఈ అవయవములు పోయినందు వలన మిగిలినభాగములకుగాని మొత్తమునకుగాని యేమాత్రపు దెబ్బకూడాతగలదు అను వింతవాదమును చెప్పుదురు. పాప పుణ్యములు, నోరువాయాలేని అమాయకజనమంతా యీ ప్రచారం నూటికినూరుపాళ్ళూ నిజమని నమ్ముదురు. ఇవన్నీ ప్రచార వాక్యములని యెరుగరు.

ఈ ప్రకరణమంతా యీ గ్రంథముయొక్క మొదటి ముద్రణలోని భాగమే యథాతథంగా ఉంచినాను. శస్త్రచికిత్స కులు యీ భాగమునంతనూ ఒప్పుకొన్నారు. అతిశయోక్తు లేమియు లేవన్నారు. ఇప్పుడిప్పుడు మాత్రము, గర్భాండముల తొలగించుట మానినారు. బహుశాగింజంత పరిమాణము గల యీ అవయవమును తొలగించుటవలననే నాడీ దౌర్బల్యము ధాతుక్షీణము పిచ్చి మొదలగు దుర్బర రోగములు వచ్చు చున్నవని గ్రహింప గలిగినారు. ఇంతచిన్న నాళరహితగ్రంథినే తొలగిస్తే యింత గలభా జరుగుతుంటే పెద్ద అవయవములను తొలగిస్తే యేమి ముణిగేదీ చెప్పలేము. లోపమున్నదని అవయవముల తొలగించుట మంచిదో, లోపముల సవరించు కొనుట యుక్తమో, బుద్ధిమంతులై గ్రహించండి.

ముట్టులెండిపోవుట - తత్వము ఫిరాయించుట

ఏబది సంవత్సరములు చాటిన తరువాత, తత్వము మారి తప్పకుండా, బాధల ననుభవింపవలయునని ప్రతి స్త్రీయు, భయపడుచున్నది. ముట్టులెండిపోయినపుడును, తత్వము ఫిరాయించినపుడును స్త్రీలు పడు బాధల చూచి, తమ గతికూడా

యిట్లాగే ఉండునని ప్రతిస్త్రియు భావించుచుండును. ఈ మార్పు వలన, దైహికబాధలే గాక, మానసిక, ఆధ్యాత్మిక బాధలు కూడా, పొందవలయును.

వయస్సుమీరిన స్త్రీకి వచ్చు రోగము ఫలానాయని డాక్టరుగారు నిర్ణయించ లేక, తత్వము ఫిరాయించుటచేత కలిగిన దను కుంటి సమాధానము చెబుతారు. ఇట్లుంటే నలుబది, యేబది సంవత్సరములు మీరిన వయసుగలవారికి వచ్చు ప్రతి రోగమును, దీనికిందనే జమకట్టవచ్చు. రోగికూడా, అందరకూ వచ్చు, తప్పని రోగమే, తనకూ వచ్చినదని, తృప్తిని చెప్పుకొనును.

ఈ జబ్బులనుండి స్త్రీ జాతి యిట్లా బాధపడవలెనా? తెలుసుకొందాము. మన పూర్వులందరునూ, యీ బాధల ననుభవించలేదు. ప్రపంచములోని అన్ని భాగములలో నివసించువారును యీ యడుముల పడుచున్నారేమో తెలుసుకొందాము.

ఆదిమ నివాసులలో యీ బాధలు మచ్చునకైనా, కానరావు. పనిపాటలు చేసికొని, సుఖముగా, జీవించువారిలో యీ బాధలేవియు లేవు. కూటికీ, గుడ్డకు కలిగిన భాగ్యవంతులలోనే యీ బాధలు గలవు. కాని నిరుపేదలలో లేనేలేవు.

తత్వము మారునపుడు వచ్చు బాధలకు కారణమేమిటి?

స్త్రీ బైట చేరినపుడు యోనిద్వారా మైల బయటకు వెళ్ళి పోవును. ప్రతినెలా యిట్లు బయటకు మైల వెడలి పోవలెను. నాలుగు బహిష్కార్యావయవముల ద్వారా బయటకు పోవు

మురుగే ఆనాడూ బయటకు పోవును. ప్రకృతి సూత్రములకు అనుకూలముగా మనఆచారవ్యవహారములుండి ఆసూత్రములకు అనుకూలముగా స్త్రీ దేహములు, పెంచబడితే, ముట్లు యెండి పోయినపుడు, యిన్నిబాధలు పడనవసరములేదు. మనము తిను, ఆహారములోని లోపములవలననూ, కాఫీ, టీ, బ్రాంది విస్కీ, సారాయి మొదలగు పానీయాల వలనను' శరీర శాస్త్ర మునకు, అనుకూలముగా దుస్తుల ధరించక పోవుటవలననూ, మందువైద్యములోని లోపమువలననూ, చర్మము, మలకోశము, మూత్రకోశము చచ్చుపడిపోయి స్వధర్మమును నిర్వర్తించలేక పోవుచున్నవి. అనుక్షణమును బహిష్కార్యాచయవములు పని చేయుచుండుటచేతనూ, ప్రతినెలకూ బయటకుపోవు, మలిన పదార్థము మైలద్వారా బయటకు వెడలిపోవుచుండుటచేతను యెట్టి ఒడిదుడుకులు లేక దేహ యంత్రము సాగిపోవుచున్నది.

ముట్లుడిగిపోయినపుడు మురుగు బయటకుపోవు ఒకత్రోవ కట్టుబడిపోయినది. ఈ మైల బయటకుపోక లోపలనే నిలచి పోవును. ఈ త్రోవ కట్టుబడుటచేత మిగిలిన అవయవములకు పనియెక్కువగును. పని యెక్కువగుటచే అవికూడా చచ్చుపడి పోవును. అందువలన మురుగు మరింత నిలబడిపోవును. రక్తములో కలిసి మురుగుకూడా ప్రవహించుచుండును. ఈ చెడు రక్తమే మెదడులోకి పోవుటచే ఉద్దేగము కలుగును, అపుడు ప్రలాపములు పలుకుదురు. స్తబ్ధత కలిగినపుడు మెదడుమతులగుదురు. నాడీమండలము కంపించుటచే నాడీవ్యాధులును కలుగవచ్చును. మానసిక నైతిక ప్రవర్తనలలో మార్పు వచ్చును. జననోద్యమములు చచ్చుపడిపోవురు.

ఈ బాధల తప్పించుకొనుట యెట్లు?

బయటకుపోవలసినమురుగు బయటకుపోవుటచేతనే యీ బాధలన్నీ కలుగుచున్నవని మన మిదివరకే తెలుసు కున్నాము. లోపల తయారగు మురుగు బహిష్కార్యానయవ ములద్వారా బయటకుపోవుటకు సావకాశముల కల్పిస్తే లోపల యేమీ నిలువయుండదు. అంతా బైటకేపోతుంది. ప్రకృతి వైద్యమువారి వైద్యప్రక్రియలన్నియు యీ మురుగును బైటకే పంపును. గాలి, వెలుతురులు, ఆతపస్సానములు, జలచికిత్సా ప్రక్రియలు, గొంగళిచుట్టలు, మర్దనచికిత్స, మాససికచికిత్స మొదలగునవన్నియు, మొద్దుబారినచర్మమును సున్నితపరచి స్వేదప్రక్రియను జరుప చర్మమును సిద్ధపరచును. ఏ అవయవ ములకు పరిశ్రమ అవసరమో తెలిసికొనిచేసిన దేహపరిశ్రమ ఆయా అవయవముల బాగుపరచును. హానికలిగింపనివి దేహము లోని ధాతుశక్తికి అనుకూలముగా పనిచేయు హోమోపతి మందులు మూలికలు దేహాయంత్రమును బాగుచేయును.

పై చికిత్సాక్రమమును యుక్తమెరిగి ప్రయోగించిన యెడల యెట్టి ఒడిదుడుకులురావు. ఏ బాధలు కలుగవు. తత్వ మేమీ ఫిరాయించదు. మారదు. ఈ పద్ధతుల నుపయోగించి మా ఆసుపత్రిలో అనేకకేసుల కుదిర్చినాము.

ముట్లు యెండిపోయినపుడు మందు వైద్యము వారిచికిత్సా

క్రమము ఏమిటి?

రోగలక్షణములబట్టియే వారు వైద్యము చేతురుగాన రోగముయొక్క పుట్టుపూర్వోత్తరములగూర్చి వారి కేమియు

సంబంధముండదు. ప్రతినెలా బయటకుపోవు మురుగు బయటకు పోక లోపలనే, నిలిచిపోవుటచే, బహిష్కార్యావయవములు యెట్లు తమసహజశక్తిని కోల్పోయి మందగతినిపొందునదీ లోగడనే చదివినాము. సహజశక్తిని కోల్పోయిన బహిష్కార్యావయవములను స్వేదవర్ధకములు, మూత్రవర్ధకములు, మలవర్ధకములు, బలవర్ధకములు అగు మందులతో ఉద్దేశపరతురు. ఉ మందులన్నియు పై అవయవములలో తాత్కాలికముగా ఉద్దేశపరచును. క్రిమా ప్రతిక్రియల సూత్రము ననుసరించి దేహము మరింత నీరసపడును. బాధలను తగ్గించుటకు వాడు ఉపశమన ఔషధములన్నియు నొప్పి తెలియకుండా చేయుటకు సాయపడునేగాని నొప్పి నేమియు తీసివేయలేవు.

ఆరోగ్య వంతుని హృదయము నిమిషమునకు 72 పల్కాయములు స్పందించును. ఇంతకన్నా యెక్కువగా స్పందించుచున్నప్పుడు, తక్కువ స్పందింపచేయుమందులును, తక్కువగా స్పందించుచున్నప్పుడు, ఎక్కువగా స్పందింప చేయుటకు మందుల నిత్తురు.

ఈరోగలక్షణములన్నియు ఒకే రోగ పదార్థమునుండి పుట్టినవని గ్రహింపక యేలక్షణమునకాలక్షణముచు ప్రత్యేకముగా, తీసుకొని, పడిగానున్నవాటికి మందగతిగా నడచుమందులును, మందగతిగా నున్నవాటికి, ఉద్దేశపరచు మందులను, వాడుదురు. ఒకరోగికి పదిలక్షణములుగల యీపది లక్షణములను అణచివేయు, మందులను యిత్తురు. ఈ మందులవలన, లక్షణములన్నియు తాత్కాలికముగా, అణగిపోవును.

రోగముయొక్క విషానికి, మందుల విషములు కూడా,

తోడగును. ఈ రెండువిషములు కలిసి, రక్త ప్రవాహమునకు, అడ్డుపడును. రస, విష, పామాణ గంధకాదులతో తయారైన, మందులు సేవించుటవలన, ఉన్నగోడు కూడా చెడి రోగము మరింత తీవ్రమగును. తునొప్పి, కీళ్ళనొప్పులు, వెన్ను పాములో పోట్లు, ఏకాకిగా నుండగోరుట, ముక్కిపము, మతిచాంచల్యము, పక్షవాతము, మూర్ఛ మొదలగునవన్నీ సూక్ష్మముగా కనుపడి క్రమేపీ వృద్ధిపొందును. మందువైద్యులు మందులతోను శస్త్ర చికిత్సకులు శస్త్రములతోను, రోగికి బుద్ధిచెప్పదురు. ఈ త్రోవన పోయిన యెడల, దేహములోని రక్తమాంసములు యింటిలోని ధనమూ ఖాళీయగును. అలవాట్లు పోకపోవుటచే రోగములు మామూలుగానే ఉండును.

ఏబదియేండ్లు దాటిన పృథ్వీస్త్రీయు, యీ యిబ్బందుల ననుభవించుటచే, మిగిలిన వారందరును, యీబాధలు తప్పవని నిరారణ చేసికొనుచున్నారు.

అన్ని తరుణ రోగముల మాదిరిగానే యీ తరుణ రోగమును, మందువైద్యమే కాలిక రోగముగా మార్చివేయుచున్నది. తరుణ రోగములను, నయముచేయుట అనుపేరుతో మందులతో అణచివేయుట చలనె, కాలిక రోగములు వచ్చుచున్నవి. ఏమాత్రము లోకజ్ఞానముగల వారికైననూ, ప్రకృతివైద్యములోని గొప్పతనము తెలియును. మామూలు, ప్రక్రియలతోనే రోగములు నయమవుచుండగా, యింతధనమును, శక్తిని ప్రజలు వ్యర్థముచేసుకొనుచున్నారు.

౧౭ అంతర్వర్ణము.

1909 సంవత్సరములో, ప్రకృతి వైద్యమునుగూర్చి ప్రచారముచేయుప్రతికలకు కొన్ని వ్యాసములువ్రాసినాను. ఆవ్యాసములు, ప్రకృతి వైద్యతత్వమును సరిగా తెలుపుటచే ఆభాగములనే యథాతథంగా ఈపుస్తకములో చేర్చుచున్నాను.

అంతర్వర్ణము, పుట్టు పూర్వోత్తరములు.

అంతర్వర్ణమునుగూర్చి మేకలూరు మాగజిన్, జులై సంచికలో, బర్టన్, జె హెన్ డ్రిక్, ఇట్లు వ్రాసిరి. అప్పటివరకూ వ్రణమునుగూర్చి శాస్త్రజ్ఞులకు, తెలిసిన విషయమునంతనూ హెన్ డ్రిక్కు, క్రోడీకరించిరి. వీరు అంతర్వర్ణమును గూర్చి చాలా పరిశోధనలను చేసినారు. వీరు చెప్పినదంతయు ప్రమాణముగానే గ్రహింపవలయును.

ఈవ్యాసకర్త అభిప్రాయములును, మాఅభిప్రాయములును చాలావఱకు కుదురును. ముందువైద్యములో, అద్వితీయుడగుటచేత వార్షివాతలనే యెత్తి వ్రాయుచున్నాను. 254 పేజీలో యీగ్రంథకర్త యిట్లు చెప్పినాడు. “ముందువైద్యశాస్త్రము పుట్టి ఆరువేల సంవత్సరములు గడచినప్పటికినీ, అంతర్వర్ణమును గూర్చి పరిశోధనలు, జరుగలేదు. ఆరు సంవత్సరములనుండి, యీరోగమునుగూర్చి అనేకపరిశోధనలు జరిగినవి. క్రొత్తవిషయములు బయట పడినవి. ఇంత జరిగినప్పటికిని వ్రణబాధితులకు కుదుర్చుమార్గము దొరకలేదు. ఈశాస్త్రపరిశోధనలవలన ఒక్కరినికూడా రోగమునుండి కాపాడ లేకపోయాము.”

ఈ గ్రంథకర్తగారి అభిప్రాయములబట్టి, మందులు, శస్త్రచికిత్స, యక్సరే, రేడియమువేయుట, మంచుగడ్డతో నయముచేయుట మొదలగుమార్గములవలన, వ్రణబాధ తగ్గలేదని తెలియవచ్చుచున్నది. అంతర్వీణమంటే, మళ్ళీమళ్ళీ పుట్టు స్వభావముగల వ్రణమనియు; మొదటికంటా చావదనియు; మందువైద్యుల నిఘంటువులన్నీ చెప్పుచున్నవి. మందువైద్య విద్యార్థులందరును, పైవిధముగానే నిర్వచితురు. అధ్యాపకులకును, విద్యార్థులకును, యీ సత్యము తెలుసును. తమవద్దకు వచ్చు రోగులకుమాత్రము, వింతకథలను చెప్పుదురు. శస్త్రచికిత్సవలన వ్రణములు పుట్టవను గ్యారంటీ యేమీలేదు. శస్త్రచికిత్సకులు రోగులకుచెప్ప మాటలన్నియు శుద్ధ అబద్ధములు, శస్త్రముల నుపయోగించుటవలననే చిన్నపుండ్లు పెద్దపెద్ద వ్రణములవుచున్నవి. హెన్ డ్రిక్కు, శస్త్రముల నుపయోగించుట వలననే చిన్నపుండ్లు వ్రణములగుచున్నవని తమ గ్రంథములోని 264 వ పేజీలో వ్రాసినారు. అంతర్వీణములను కళ్ళులతో ఉద్రేకపరచిన వెంటనే పెద్దవగుచున్నవి.

చిన్ననెత్తురు గడ్డమీదుగా. సిల్కుదారమును లాగిన యెడల, పెద్దవ్రణముగా మారినట్లు డా॥ లాబ్ కనుగొనిరి. శస్త్రచికిత్సచేసిననూ, అదేఫలితము కలుగుచున్నది. మొదటగా పుట్టిన చిన్నగొంధులను శస్త్రములతో తొలగించుటవలననే పెద్దవ్రణములు పుట్టుచున్నవని మనము నిత్యమునూ చూచుచునే ఉన్నాము.

పైమాటలను డా. సెన్ కూడా ఒప్పుకొన్నవే. ప్రపంచ యాత్ర పూర్తిచేసిన తరువాత డాక్టరు సెన్ చెప్పిన మాటలే

యందుకు నిదర్శనములు. చాలా మంది స్త్రీలు, అందక తలెము
కావలెనను అభిప్రాయముతో, మొటిమలను, తీసివేయించు
కొనుచున్నారు. కత్తులతో కోయించుకొనుచున్నారు. సౌంద
ర్యోపాసకులైన వైద్యులచేత వీటిని తీసివేయించరాదు. మొటిమ
లను విద్యుచ్ఛక్తి సహాయముతో తీసివేయుటచేతనే వ్రణములు
పుట్టుచున్నవి ఇట్లాపుట్టిన వ్రణములతో బాధ పడినవారిని,
చాలామందిని నేనెరుగుదును. మొటిమలను గిల్లుటయు తప్పే,
ఇందువలనను వ్రణములు పుట్టుచున్నవి.

చిన్నకత్తులవలననే యంతగ్రంథము జరుగుచున్నది. శస్త్ర
చికిత్సకు లుపయోగించు, పెద్దకత్తులవలన యేమిజరుగుచున్నదో
యెవరికెరుక. చిన్న నెత్తురు గడ్డలను కత్తులతో తీసివేయుటవల
ననే, పెద్దవ్రణము కలిగినట్లు మాత్రాని రికార్డులు చెప్పుచున్నవి.

తరుణరోగములను, మందులతోనూ, శస్త్రములతోనూ
అణచివేయుటచేతనే, కాలికవ్యాధులు వచ్చుచున్నవను విషయ
మును, డా. సెక్ విస్మరించారు. మందు వైద్యశాస్త్రము పెరిగి
పోవుచున్నది. దీనిఫలితముగా క్రొత్త క్రొత్త మందులను కను
గొనుచున్నారు. మందులతోనూ, కత్తులతోను ఎక్కు రేలతోనూ
టీకావతోనూ, గసవిష పాపాణాదులతోను, తరుణరోగములను,
అణచిపెట్టుచున్నారు.

ఇట్లా అణచిపెట్టుటవలననే అగ్నిమాంద్యము, నాడీ దౌ
ర్బల్యము, పిచ్చి, కాళ్లు చేతులు చచ్చు పడిపోవుట వ్రణములు,
సుఖిరోగములు, ఊయ, పాండువ, రక్తక్షీణము మొదలగు
దుర్భరవ్యాధులన్నీ వచ్చుచున్నవి. తరుణరోగములను, మందు

లతో అణచిపెట్టుటవలననే కాలిక రోగములన్నీ వచ్చుచున్నవను ప్రధానమాత్రమును, డా॥ సెన్ విస్మరించాడు. మేము పైన చెప్పిన అభిప్రాయముల మనసులో పెట్టుకొని, డాక్టర్ సెన్ తన అనుభవముల పరిశీలిస్తే మందుల పావులు యెక్కువగా నున్న చోట్లనే రోగము లెక్కువగా నున్నట్లును, ఆరోగములతోనే అచ్చటి జనులు యెక్కువగా బాధపడుచున్నట్లును, తెలుసుకొనగలరు. ఈ అభిప్రాయములనే నాడపన్యాయముల అన్నిటిలోనూ వ్యక్తపరచాను. ఇదే అభిప్రాయమును పైగంగంథకర్ 255 పేజీలో వ్యక్తపరిచినాడు. 'ముప్పది అయిదు సంవత్సరములు దాటిన స్త్రీలలో, యెనిమిది మందిలో ఒకరు వ్రణములతో బాధపడుచున్నారు. వ్రణబాధితు లందరిలోనూ, అమెరికన్లు, యెక్కువగా నుందురు. మానవుల బాధించు రోగములలో వ్రణము నికృష్టమైనది. ఈ వ్రణబాధితులు, యేదైనా పెరిగిపోవుచున్నారు. క్షయరోగములతో బాధపడువారి సఖ్యత గుచున్నది. ఈ లెఖలనుజూచి మందు వైద్యమువారే, తిబ్బిబ్బుపడుచున్నారు. ఇంగ్లండులోనూ యీ వ్రణబాధితులు యెక్కువగా గలరు. పురుషులలో నూటికి తొమ్మిదిమంది వ్రణములతో బాధపడి చనిపోవుచున్నారు. ఇవన్నియు ప్రభుత్వపు లెఖలనుబట్టి చెప్పచున్నవేగాని అతిశయోక్తులు మాత్రముకావు. లెఖలు దొరుకకపోవుటచేత, అమెరికాలో యెట్లున్నదీ సరిగా చెప్పటకు వీలులేదు. ఇంగ్లండు అమెరికాలోని జీవనపద్ధతులు ఒకటిగానే ఉండునుగాన, యీ రెండు దేశములలోనూ మందులయందలి ఆదరణ అధికముగనే ఉండునుగాన యిచ్చట వ్రణబాధితులు యెక్కువ

గానేడందురు. అమెరికాలో వృణబాధితులు ఎక్కువగా కలరంటే మనమేమీ ఆశ్చర్యపడనక్కరలేదు. మన విజ్ఞానమును, సంపదను చూచుకొని గర్వపడుచున్నాము. ఈ విజ్ఞాన, సంపదలవలననే, వ్రణములుపుట్టుచున్నవనుసత్యమును మరచిపోవుచున్నాము.

పాశ్చాత్య నాగరికతకు, చదాపుసంధ్యలు, గవర్నమెంటు పద్ధతులు, పారిశుధ్యమను పేరుతో మందులపావులు, ప్రధాన లక్షణములుగా నున్నవి. ఏదేశములలో పైవిషయములు వ్యాప్తి నొందునో ఆయాదేశములలోని ప్రజలు నాగరికముని భావించుచున్నారు. ఏదేశములో, పైనాగరికతాలక్షణములు వ్యాప్తిలో నున్నవో, ఆదేశములలోనే వ్రణములు యెక్కువగా నున్నవి తూర్పుఖండములలో ఆసియా, ఆఫ్రికాలలో యూరోగములు లేనేలేవు. నాగరికత యెక్కువగానున్న, అయిరోపా ఖండములోనే, యూరోగములు యెక్కువగా నున్నవి. పశ్చిమ ఖండములలోను, అనాగరిక దేశములని, మనమనుకొను, మెక్సికో హాన్ డ్రాసు, పనామాలలోనూ యీవృణ బాధితులు లేనేలేరు. అమెరికా, కెనడా దేశములలోని ప్రజలే యీ వృణములకు గురియగుచున్నారు.

అయిరోపా ఖండములోని జాతులలో రవ్వనులుగాని, హంగరీ దేశస్థులుగాని, ఇటలీ దేశస్థులుగాని, స్పెయిన్ దేశస్థులుగాని, యూరోగముతో బాధపడుట లేదు. నాగరికులమనుకొను జర్మనులును, ఫ్రాన్సు దేశస్థులును, స్వీడన్ దేశస్థులును, నార్వే దేశస్థులును, యీవ్రణములతో బాధపడుచున్నారు. ఇంగ్లండులో కూడా తూర్పుభాగములలో పేద ప్రజల

కన్న భాగ్యవంతులు కాపురముచేయు, హమ్ పెస్టెన్, మార్
లైలుబోక్ చెలసా మొదలగు భాగములలోనే యీవ్రణములు
వ్యాప్తిలోనున్నవి. న్యూయార్కులో కూడా అనాగరికులుండు,
ప్రదేశములలోకన్న, నాగరికులును, భాగ్యవంతులును, నివసించు
ప్రదేశములలోనే యీరోగము వ్యాప్తిలోనున్నది. మిగిలిన భాగ
ములలోకన్న యీప్రదేశములలోనే, ఊయ, సన్నిపాతము, నర్సి,
శ్వాసాశయ వ్యాధులు ఎక్కువగా నున్నవి. ఏకారణముచేతనో
గాని బాగా చదువుకొని, సిరిపంపదలతో తులతూగువారిలోనే
యీవ్రణములు యెక్కువగా నున్నవి. వ్రణములగూర్చి పెక్కు
పరిశోధనల చేసిన డా॥ సెక్ కూడా, యిదే అభిప్రాయమును వెల్ల
బుచ్చాడు.

“ప్రపంచములోని యేభాగములోని, నిగ్రోలైనా ఒకటి
గానే ఉన్నారు. వీరందరు సంపూర్ణ అవయవ సౌష్ఠవము గలిగి
ఉన్నారు. సముద్రతీరవాసులు, సూలకాయులు, వీరిలో మూర్ఖ
లతో బాధపడువారుగాని, వికలాంగులుగాని, లేనేలేరు. వీరు
చాలా అనాగరికులు. అందువలననే వీరు వ్రణములతో
బాధపడుట లేదు.

ఇదేగాక చాలారోగములు వీరిలో లేనేలేవు. శ్వేతజాతు
లున్నచోట్లనే ఊయరోగమున్నది.

మిగిలిన అన్నిరోగముల వలెనే యీరోగమూ సాగర
కత వలననే వచ్చుచున్నది. అనాగరికులలో యిది లేనేలేదు.
గ్రీసులూండులో నివసించు ఎస్కిమోలలో యీరోగము లేక

పోవుటచేత వాతావరణము వలన యీరోగము వచ్చుటలేదనియు, వాతావరణములోని మార్పులవలన యీరోగముకుదురదనియు, తేలుచున్నది.

ఆఫీకా ఆస్ట్రేలియాలలో నివసించు ఆదిమజాతులుగాని, ఉత్తర దక్షిణధ్రువములలోనుండువారిలోగాని యీ వ్రణములు లేనేలేవు.

దేహములో పేరుకొన్న మలినపదార్థములనున్నిటిని ప్రకృతి తరుణరోగములద్వారా బయటకు పంపివేయుచున్నది. రోగప్రణాతనుకలిగించు రోగపదార్థమే బయటకుపోవుచు గాన, రోగము రానేరాదు. మనముమాత్రము యెట్టి అభ్యంతరములను కల్పించరాదు.

విరోపాఖండములోని అనాగరికదేశములలో గొర్రెల కాపరులే వైద్యముచేయుదురు. వీరివైద్యప్రక్రియలు మామూలుగానే ఉండును. పార్శ్వనలు మాత్రము తప్పకజరుగును. చాలా ప్రమాదావస్థలోగాని మందులవాడరు. మందులతో రోగముల అణచివేయుట పాపమందురు. చిన్నరోగములకు వారేమీ మందులవాడరు. జలచికిత్సాప్రక్రియలనే వాడుదురు. ఋతువులలోదొరకు మూలికలను నిలవచేసికొని ఆమూలికలతో రోగముల నయముచేసికొందురు.

భాగ్యవంతులయిండ్లలో కాస్తకునూ, కూస్తకునూ, వైద్యుల పిలుతురు. జలుబుచేసినా, వైద్యుని పిలువవలసినదే, మందులవాడవలసినదే, ఎక్కడో రోగమున్నదని, ముందుగనే మందులవాడుటయు గలదు. జీవనపద్ధతులలోని లోపములను,

సారాయి, బాగ్రిందీ, విస్కీ మొదలగు, పానాలు, పొగాకులోని నికోటాయిను విషమున్నూ, టీకాలున్నూ టీకాలలోని విషముల విరుగుడుకు వాడు మందులున్నూ. శరీరములోని రక్తమును, విషపూరితము చేయుచున్నవి. ఈ విషమును బెటకునెట్టుటకు ప్రకృతిచేయు ప్రయత్నములన్నియు మందులతో అణచిపెట్టబడుచున్నవి. తరములకొద్దీ యీమందులవాడితే రోగములన్నీ వంశానుగతముగా వచ్చును. అందువలననే నాగరికులంటే వ్రణములకు ప్రేమ. అవి వారి వెంటనేపడును. పైగ్రంథకర్త 256 పేజీలో యిట్లుచెప్పినారు. 'నాగరికప్రదేశములలోని కుక్కలను జాగ్రత్తగా పరిశీలిస్తే పుండ్లులేనికుక్కలు లేనేలేవు.

మిగిలిన అన్నిజంతువులకన్న కుక్కలకే యెక్కువగా రోగములు వచ్చుచున్నవి. మానవులు తిను కృత్రిమాహారముల నన్నిటిని కుక్కలుకూడతినీ, మానవులవలె బాధపడుచున్నవి. భాగ్యవంతులయిండ్లలో కలుగు ప్రతిచిన్నరోగమునకును, ఘనవైద్యులెట్లు రావలయునో అట్లాగే భాగ్యవంతులయిండ్లలో పెరుగు కుక్కలకువచ్చు ప్రతిచిన్న రోగమునకును, సమవైద్య నిపుణులు రావలసినదే. రోగముల అణచిపెట్టవలసినదే పైగ్రంథకర్త 257వ పేజీలో యిట్లు చెప్పుచున్నాడు.

మందు వైద్యశాస్త్రమునంతనూ, తలక్రిందులుచేయుటకే ప్రకృతి వ్రణరోగమును కల్పించినది. ప్రకృతిసూత్రములను విస్మరించి 'మందువైద్యశాస్త్రము పాపఫలితముల ననుభవించుచున్నదనుట సమంజసముగా నుండును.'

ఇంతవరకూ చెప్పినదానినిబట్టి, ముఖ్యసూత్రములను, మనము మరచిపోరాదు. మందువైద్య శాస్త్రమునంతనూ,

ప్రకృతియే తలక్రిందులు చేయుచున్నది. ముందెప్పుడో సర్పి రాకుండుటకై అనేకవేలమంది, పిల్లలకు మందులు వాడుచున్నారు. మందులను సేవించినవారందరును, వీరందరకూతప్పు కుండా వ్రణములుపుట్టును. ఊయరోగమునుండి, అనేకమందిని కాపాడుచున్నారని ప్రచారము చేయుచున్నాము. నిజమేమంటే అంతకన్నా యెక్కువబాధపొందుటకే, వీరందరినీ ఊయరోగము నుండి కాపాడుచున్నాము.

వ్రణము అంటుజాడ్యముకాదని, పై గ్రంథకర్తయే నిర్ధారణచేసి. సరిఅయిన ఆరోగ్యముగలవారి దేహములలోనికి యీ రక్తమును, ప్రవేశపెట్టినప్పటికిని ప్రతివారికిని యీ రోగము వచ్చుటలేదు.

వ్రణముల పరిశోధించు ప్రయోగశాలలలో వంశాను గతముగా వ్రణములు వచ్చునదీ లేనిదీ, తెలుసుకొనుటకుగాను, ముందుగా ఎలుకలమీదను చ్చంచులమీదను ప్రయోగమును చేతురు. ఈ జంతువులు యెక్కువగాను, చవకగాను దొరుకును మానవులు, అంతచవకగా దొరకరు.

హెన్ డ్రిక్కు 264 వ పేజీలో ఇట్లు చెప్పిరి. 'మొదట్లో యీవ్రణనెత్తురును' పది పండ్రెండు యెలుకలలో చొప్పించి చూచినారు. వాటిలో యేబిక్క యెలుకకును, వ్రణములు పుట్టలేదు. డజనులోపుగా చేసినారు కాబట్టి యే ఒకఎలుకకును యీ రోగమురాలేదు. రాకసోపుటకే, అప్పటి శాస్త్రజ్ఞులు వ్రణములు, వంశాను గతముగారావని నిర్ధారణచేసినారు. డజను ఎలుకలమీదగాక, వందలకొలదీ ఎలుకలమీద యీప్రయో

గము చేస్తే ఫలితములు తప్పకుండా కనపడేవి. లండనులోని ప్రయోగశాలలలో నాల్గవందల యెలుకలకు యీ వ్రణపు నెత్తురును చొప్పించి, నను ఒకయెలుకకు, కూడా, యీ రోగము రాలేదు.

మరొక ప్రయోగశాలలలో 1600 యెలుకలకు యీ నెత్తురును వాడిరి. 1250 యెలుకలకు యీ రోగమురానేలేదు. మిగిలిన 350 యెలుకలకు యీ రోగమువచ్చినది. వీటికి పుట్టు పూర్వోత్తరముల జాగ్రత్తగా పరిశోధించిరి.

పైన చెప్పినదానినిబట్టి రోగమువచ్చుటకు, దేహములో అనుకూలమగు పరిస్థితులనే రోగప్రవణత యనెదము. ఊయ రోగసూక్ష్మజీవులు వ్రణరోగ సూక్ష్మజీవులు వృద్ధిపొందుటకు, వాటికి అనుకూలమగు ఆహారముండవలయును. ఈపరాన్న భుక్తులుజీవించుటకు తగుఆహారముండవలయును. ఈ రోగపదార్థములవనరమేలేకుండా, రోగసూక్ష్మజీవులు వాటంతటవియ్యే వృద్ధి పొందితే చెడురక్తము చొప్పించిన అన్నిటిలోనూ, యీ రోగము రావలెగదా; అన్నిటికీ రోగమువచ్చుటలేదు గాన రోగమువచ్చుటకు, రోగజీవులకన్న రోగపదార్థమే ముఖ్యమని తేలుచున్నది.

రోగము వచ్చుటకు యీ రోగపదార్థము ముఖ్యమని తేలినదిగాన యీ రోగపదార్థమును తొలగించిన వెంటనే, వ్యాధి నివారణ అవునని మనం సులభముగానే ఊహించగలము. రోగజీవులు బ్రతుకుటకు, అనుకూలమగు పరిస్థితి ఉండదుగాన వాటంతటవియ్యే నశించిపోవును. దేహములో పేరుకొన్న విషపదార్థమును తొలగించిన, దేహములోని కణములకు యెట్టి ఉద్యోగము కలుగదు.

మందులతోగాని, శస్త్రములతోగాని, రోగమును నివారించుటవలన, ఉపశమనము మాత్రమే అగునుగాని, నిర్మూలము మాత్రముకాదు. వంశాను గతముగా వచ్చు చెడురక్తమువలననే కాయలు కంతులు గగ్గింధులు పుట్టుచున్నవి

మూలకారణముల నన్నిటిని అట్లనే ఉంచి, వైఫల్యములతోలగించిననూ ఉపయోగములేదు. వ్రణములు వంశానుగతముగా వచ్చుటచేత, దేహములో పేరుకొన్న రోగపదార్థము, వలననే యిది వచ్చుచున్నదని తేలుచున్నది ఇందుకు మరియొక కారణముకూడా గలదు. మానవ దేహము కణముల సమూహము, కణము అణువుల సమూహము, అణువు మైక్రోజీమాల సమూహము, మైక్రోజీమా, ఎలెక్ట్రానుల సమూహము. మాంస దేహమునకు యెలక్షణములుండునో కణమునకును ఆలక్షణములుండును. కణమునకు యెలక్షణములు గలవో ఆలక్షణములే అణువునకూ గలవు. చివరికు యెలక్ట్రాను నకును ఆలక్షణము లన్ని ఉండును. పురుషుని శుక్లము, స్త్రీశోణితము కలిస్తేగాని బిందు వేర్పడుట లేదు. ఆలక్షణములే పురుషుని శుక్లాణువునకును, స్త్రీశోణితాణువునకును, ఉండును. తండ్రి వ్రణములతో బాధపడితే కొడుకునకుకూడా, వ్రణములరోగప్రవణత ఉండును. మృత్యువుకూడా యీ రోగమును అభ్యంతర పెట్టలేదు. పై గగ్గింధకర్తగారే యిట్లు చెప్పుచున్నారు.

వ్రణము వంశానుగతము.

వ్రణము వంశానుగతముగా వచ్చునాలేదాలనువిషయం పరిశోధనలతో నిరూపించుతాము. డాక్టరు పైజరు హార్వాడు

వైద్యపాఠశాలలో కొన్ని పరిశోధనలు జరిపినారు. వారిపరిశోధనా ఫలితములనే యీక్రింద పొందుపరుస్తున్నాను.

డాక్టరు ఒక రోజున, పెద్దనెత్తురుగడ్డతో బాధపడుచున్న ఒక ఆడయెలుకను చూచినారు. సామాన్య ఆరోగ్యముగల ఒక మొగయెలుకతో దానిని జతపరిచినారు. ఈ ఆడయెలుకకు నూరు పిల్లలు పుట్టినవి. ఎలుకలలో 5 నెలలకుగాని వ్రణములు పుట్టినట్లు తెలియదు. మామూలుగా యెలుకలకు వచ్చు రోగములతో యీ నూటిలోనూ ముప్పది అయిదు చనిపోయెను. ఈ ముప్పది అయిదు యెలుక పిల్లలునూ, అయిదు నెలలు, నిండక పూర్వమే చనిపోయెను. మిగిలిన 65 లోనూ యిరువది యెలుకలకు వ్రణములు పుట్టెను. ఈ వ్రణములతోనే యివి చనిపోయెను. లండనులోని వ్రణ పరిశోధన శాలలో పరిశోధనలు జరిపిన డాక్టరు బాష్ ఫర్డు అనుభవప్రకారము, 2500 యెలుకలలోనూ ఒక దానికే యీ రోగము వచ్చుచున్నది. బాష్ ఫర్డు అభిప్రాయములు సమంజసములుగా కనబడుటలేదు. ఎందుకంటే యింత కన్న యెక్కువమందికే వ్రణములు కలుగుచున్నవి. వ్రణములతో బాధపడిన తల్లియెలుక రోగమే పిల్లలకు వచ్చినదని చెప్పటకు వీలులేదు. కాని తల్లియెలుక రోగిష్టిదగుటచేత పిల్లయెలుకలకు కూడా రోగప్రవణత ఉండునని చెప్పవచ్చును.

తల్లి దండ్రులు ఊయరోగములతో వీడింపబడితే వీరి సంతానము నకుకూడా ఆరోగమే రావలెనను నియామకము లేదు. రోగము వచ్చుటకు అనుకూలమగు రోగప్రవణత మాత్రము తప్పకుండా ఉండును.

ఇప్పుడిప్పుడు వెలువడు మందు వైద్యశాస్త్రగ్రంథము లన్నియు, తల్లిదండ్రుల రోగములే పిల్లలకు రావలెను. నిరూపకము లేదనియు, రోగమువచ్చుటకు అనుకూలమగు రోగప్రవణత ఉండుననియు, నిర్ధారణచేయుచున్నవి.

మానవదేహము వివిధకణముల సమూహమగుటవలన దేహమునకు యేలక్షణములుండునో, కణమునకును ఆలక్షణములుండును. దేహము ఆరోగ్యముగా ఉంటే, కణముకూడా, ఆరోగ్యముగా ఉండును. దేహము అనారోగ్యముగా ఉంటే, కణముకూడా అనారోగ్యముగా ఉండును.

తల్లిదండ్రుల శుక్రశోణితములతోనే బిందువు యేర్పడుటచే తల్లిదండ్రులకుగల రోగములు అదేరూపములో రాకపోయినప్పటికినీ, రోగప్రవణత మాత్రము తప్పకుండా వచ్చును. రోగప్రవణత ఉండుటచేత, మంచి మొక్కలకన్న కలుపుమొక్కలు త్వరగా పెరుగును గాన రోగములువచ్చుటకు యెక్కువగా సావకాశములు గలవు.

హోమోపతీ వైద్యశాస్త్రమునకు సారూప్య బౌషధ శాస్త్రము అనిపేరు. డాక్టర్ హోన్ మన్ యీ వైద్యశాస్త్రమునకు పితామహుడు. తండ్రిరోగములు కొడుకునకు రా నపునరం లేదని ముందుగా యీ మహాశయుడే చెప్పెను. పిల్లలను పీడించు గజ, తీట, చుండు, కర్పాణి, చీడ మొదలగున వన్నియు వంశానుగతముగా వచ్చి అంతర్గతమైన గండమాల రోగముయొక్క రోగప్రవణతలే నని యీ మహాశయుడే చెప్పెను.

ఈ గండమాలరోగముకూడా వారిపూర్వీకులు బాధ పడిన కుష్ఠరోగ ఫలితమే నని చెప్పినారు.

మొదటలోవచ్చిన కుష్ఠరోగమునే, తరములకొద్దీ మందులతో అణచిపెట్టుటవలన, అంతర్గతమైనదనియు, గజ్జ, తీట; చుంకు, కర్పాణి యేనుగగజ్జ చీడ మొదలగునవన్నియు ఈ అంతర్గతరోగముయొక్క తరుణరూపములే. క్షయవ్రణము, నెత్తురుగడ్డ, మొదలగునన్నియు, అంతర్గతరోగముయొక్క కారక స్వరూపములని సుప్రసిద్ధ హోమోపతీవైద్యుడగు హానిమన్ గారు వ్రాసిన కారికరోగముల స్వభావములు అను గ్రంథమున తమ అభిప్రాయముల వ్రాసివున్నారు. నూరుసంవత్సరముల వరకు మందువైద్యులు హాన్ మన్ సిద్ధాంతముల ఒప్పుకొనలేదు. హేళనచేసినారు. హోమోపతీవైద్యులును యీ సిద్ధాంతముల నమ్మలేదు. కంటిని చూచినయెడల వంశానుగతముగా వచ్చు రోగములన్నియు మనకు తెలియును. హోమన్ సిద్ధాంతముల కన్నిటికినీ యిప్పుడుప్రమాణములు కనబడుచుండుటచే నిజమని యిప్పుడు నమ్ముచున్నాము.

చర్మరోగముల అణచిపెట్టుటచే కంటిలోని కొన్నిభాగములలో మచ్చలు కనబడును. మందులరంగులు కనీనికరంగును బట్టి, యీ మచ్చలరంగులు మారుచుండును. మందులతో తమకువచ్చినరోగముల అణచిపెట్టుటవలన మూడురకములైన విషములు చేరుచున్నవి. ఒకటి:- వంశానుగతముగా వచ్చి అంతర్గతమైయున్నవిషము. రెండు:- సూక్ష్మజీవులలోని విషము. మూడు:- పుండ్లును మాన్ని పరాన్నభుక్కులను చంపుటకు

వాడిన మందులలోని విషము. ఈ విషములు కంటిలో యే భాగముచేరినదీ కంటినిచూచి చెప్పగలము.

ఈ పరాన్న భుక్కులలోని విషమునే హోమోపతీ వైద్యులు సోరినమ్ అంటారు. సూక్ష్మజీవులను మందులతో వేచాడి చంపుటచే దేహములో మూడువిషములు చేరుచున్నవి. వంశానుగతముగావచ్చు విషములు, రక్తప్రవాహములో కలిసి, దేహమునకు హానికలుగకుండా ప్రకృతియే ఆ రోగవిషములను చర్మముద్వారా బయటకు పంపును. రోగపదార్థమునుండి పుట్టిన సూక్ష్మజీవులకు రోగపదార్థమే ఆహారమగును.

క్షయరోగముతో పీడింపబడువారి కనీనికలను, చూస్తే ఊపిరితిత్తులను తెలుపు భాగములలో మచ్చలు కనబడును. కా లేయములోని వ్రణములతో బాధింపబడువారి కనీనికలను చూస్తే కా లేయమును తెలుపు ప్రతీనిధి భాగములలో మచ్చలు కనబడును.

వ్రణరోగప్రవణతకు గజ్జయే మూలమైనట్లు కనబడుచున్నది. మా ఆసుపత్రిలో చాలామందికి వ్రణరోగములను నయము చేసితిమి. చికిత్సాకాలములో వారు ఒకటిరెండు తడవలు గజ్జితో బాధపడినారు. ఆపాదమస్తకము గజ్జితేచినది. కొంతమంది కొన్నిరోజులే బాధపడినారు. వారములకొలదీ బాధపడినవారు గలరు. నివారణమార్గములకు మేమెట్టి అభ్యంతరముల కల్పించము. ఆతపస్సానములతోను, జలప్రక్రియలతోను, (హానిలేని హోమోపతీమందులతోనూ) వాటికి సాయపడి, రోగపదార్థమును బయటకు పంపుదుము. చర్మరోగములను

పోగొట్టుటకు, చన్నిటినే రాయదుముగాని, సబ్బునీటినివాడము-
సబ్బునీటిని వాడినందువలన సూక్ష్మజీవులుచచ్చిపోయి ఆసూక్ష్మ
జీవులలోని విషము రక్తములో కలిసిపోవును. సూక్ష్మజీవులు
తినుటకు ఆహారము దొరకనియెడల వాటంతటనిమే నశించి
పోవును. వ్రణరోగముయొక్క వంశానుగతతత్వమునుగూర్చి
వైద్యగ్రంథకర్తయే 264 వ పేజీలో నిట్లు చెప్పిరి.

“వ్రణరోగములతో బాధపడు కుటుంబములను మనము
నిత్యముచూచుచునే యున్నాము. చరిత్రప్రసిద్ధమైన నెపోలియన్
కుటుంబమువారు వ్రణములతో బాధపడిన పరాసువీరు
డగు నెపోలియన్ జీర్ణాశయవ్రణముతో చనిపోయెను. అతని
తండ్రియు, సోదరుడును, తోబుట్టువులును వ్రణములతోనే
చనిపోయిరి. పెద్దకుటుంబములన్నియు వ్రణములతో బాధ
పడుట మనము చూచుచున్నాము. కుటుంబములోని
కొంతమందికి వ్రణములువస్తే, మిగిలినవారందరికిని అదేరోగము
అదేరూపములో రావలయును. నెపోలియన్ కుటుంబమువా
రందరును జీర్ణాశయవ్రణముతో బాధపడుటయే యందుకు
నిధర్మనము. ఇందువలన వ్రణము వంశానుగతముగా వచ్చు
చున్నదని ధృవపడుచున్నది.”

నెపోలియన్ జీవితచరిత్రను వ్రాసిన చరిత్రకారు లందరును
జీవితకాలములో నెపోలియన్ గజ్జితో నెక్కువగా బాధపడినా
డని వ్రాసినారు. గజ్జికనబడినపుడు బైటకు రాకుండా మందు
లతో నెప్పటికప్పుడు ఆణచిపెట్టెడివారట. తర్వాత వచ్చిన
వ్రణమునకును ఈగజ్జికిని సంబంధము కనబడుచున్నది.

ప్రకృతివైద్యము ఈరోగమును నయంచేయునా?

మందువైద్యమువారు తమపురాతన సిద్ధాంతముల వదలుకొని, నూతన సిద్ధాంతములప్రకారమే, నడచిన యెడల మానవ శోటికి విపరీతమైన నేవచేయుదురు. ధనప్రాణ సప్తములు లేకుండా మానవ జీవితములు సుఖముగా నడచిపోవును. దేహమును కుళ్ళిపోకుండా కాపాడు మందులతోను, జ్వరము రాకుండా కాపాడు మందులతోను, శరీరములోని విషమునకు విరుగుడు మందులతోను, టీకా రసాలతోను, శస్త్రచికిత్సలతోను నేటి మందు వైద్యశాస్త్రమంతా నిండిఉన్నది.

సూక్ష్మజీవుల వలన కలుగు అన్నిరోగములను మందులతో తక్షణమే నయముచేయగల మరుకోవడము వట్టి భ్రమ. మందువైద్యమువారు ఈ మూలసూత్రమును ఇప్పుడు గ్రహించినారు. పైపాముడు జ్వరము, సర్పి, తీయ మొదలగు రోగములు మందులతో నయము కావు. దేహములోని ప్రకృతియే యీ రోగముల కుదుర్చును.

పైవ్రాతల వ్రాసిన మన గ్రంథకర్తయే ఆ పేజీదిగువలో ఈ క్రింది విధముగా వ్రాసిరి. ప్రకృతివైద్యమునుండి మందు వైద్యములోనికి దూకినారు.

పైనిర్ణయము సర్వేసర్వత్రా ఉపయోగించును. కొన్ని అపవాదములును గలవు. చలిజ్వరమునకు క్వెనామూన్, ఉపదంశమునకు పాదరసమున్నూ అత్యద్భుతముగా పనిచేయును. ఈ రెండురోగములునూ, బంతుసంబంధమైన సూక్ష్మజీవులవలన

వచ్చుచున్నవి. శాకసంబంధమైన సూక్ష్మజీవులవలన ఈ రోగములు వచ్చుట లేదు.

కృయినా చలిజ్వరమునున్నా, పాదరసము ఉపదంశము నున్నా యెన్నటికినీ కుదర్చవు. విషపుమందులు, రోగముల నెందుకు కుదర్చలేనిదీ గతఅధ్యాయములో మాపాఠకులు చదినియే ఉందురు. మందులతో రోగములు కుదరక పోవుటచే హెన్ డ్రిక్కు-గారు పైన చెప్పిన సూత్రమునకు అపవాదములు లేనే లేవు. డాక్టర్ హెన్ డ్రిక్కు పొరఫాటుబడినాడని చెప్పసాహసించినాము. దేహములోని మురుగును, ప్రకృతియే తగుణరోగములద్వారా బయటకు పంపివేయును.

ఈతరుణరోగములను మందులతో అణచివేయుటనలనకాలికరోగములు కలుగుచున్నవి. రోగముల అణచివెట్టుటకు వాడుమందులన్నిటిలోనూ, పాదరసముతో తయారుకాబడిన మందులు మరింతపోనిచేయును. చచ్చుబడిపోవుట, పక్షవాతము, మొదలగునవన్నీ యిట్లు పాదరసపుమందులవలన వచ్చినవేను. డా. హెన్ డ్రిక్కు, 265వ పేజీలో నిట్లు చెప్పిరి. 'దేహములోని సహజ నిరోధకశక్తివలననే అన్ని రోగములు కుదుర్చును.

విజాతీయమైన మందులవలన హానికలుగకుండా, ప్రకృతియే మందులను ఎదుర్కొనును. ఏశక్తితో దేహము మందులతో పోరాడుచున్నదో ఆశక్తినే సహజనిరోధకశక్తి అందుము. తనకు సాధ్యమైనంతవరకు మందులతో ఈ శక్తి పోరాడుచునే ఉండును. ఎప్పటినుండియో దాచిపెట్టిన మూలబలమును వెచ్చించి అయినా పోరాడును.

గ్రంథకర్తగారి యీ అభిప్రాయములు కూడా ప్రకృతి వైద్యమునకు, అనుకూలముగానే ఉన్నవి. ఈకొత్త సిద్ధాంతములకు ప్రకృతివైద్యమని నామకరణము చేయుటచేతనే యీ వైద్యములోని గొప్పతనము తెలియుచున్నది.

వైద్యునివలన రోగమేమియు కుదరదు. ప్రకృతివల్లనే సర్వరోగములును కుదురును. అభ్యంతరముల తొలగించుటయే మనము చేయదగ్గపని. కొద్దిగాచెడిన అవయవముల ప్రకృతియే సరిచేయును. వైద్యుడుచేయున దేమిలేదు. అయితే, ఆధ్యాత్మికవాదులతో ఈ సందర్భములో శ్రుతికుమారతొంది గదా అని మీరడుగవచ్చును. కాని ఒకభేదము మాత్రము గలదు. ఆధ్యాత్మిక వాదుల వాదనప్రకారము భగవంతుడే (చెడిన అంతరవయవముల బాగుచేయును) ఆపనిని పూర్తిచేయును. ఇక మన వాదన ప్రకారము హానిలేనివిధముగా ప్రకృతిచేయు పనికి సహాయము చేయుదము. ముందునుపయోగించుట చేతనే సర్వరోగములును నయమగునను మందు వైద్యమువారి అతివాదమునుగాని, సర్వరోగములును భగవంతునివలననే నయమవు నను ఆధ్యాత్మికవాదుల మిథ్యావాదననుగాని ప్రకృతి వైద్యము ఒప్పుకొనదు. ఈ రెండు అతివాదములను సమన్వయ పరచునదియే ప్రకృతి వైద్యము.

దేహములో ఆహారవిహారముల వలనను, వంశానుగతముగా వచ్చినవియు అగు విషముల తొలగించి శుద్ధిచేయుటకు ప్రకృతిచేయు ప్రయత్నమే తరుణవ్యాధియని, యిదివరకే

చదివినాము. ప్రాణశక్తివలననే సర్వరోగములు కుదురుననికూడా మనము తెలుసుకొన్నాము.

మందువైద్యులు రోగమును ప్రహికబాధనే ప్రకృతి వైద్యులు దేహమును శుద్ధిచేయుటకు ప్రకృతిచేయు నివారణ ప్రయత్నము అనుచున్నారు.

పై గ్రంథకర్తగారే 265 వ పేజీలో నిట్లు చెప్పినారు. బయటనుండివచ్చు సూక్ష్మజీవులవలన రోగము వచ్చుచున్నది. ఈ రోగజీవులను నిరోధించుటకు దేహములో ప్రతిజీవులు తయారవును. ఈ ప్రతిజీవులు అందరిదేహములలోను ఉండును. రోగమువచ్చినపుడు యీ ప్రతిజీవులు రోగజీవులను చంపి వేయును. సర్పిని కలిగించు సూక్ష్మజీవులు దేహములో ప్రవేశించగనే యీ రోగజీవులను చంపుటకు ప్రతిజీవులను దేహము అప్పటికప్పుడే తయారుచేయును. రోగము నయముకాగానే, దేహములో యీ ప్రతిజీవులు యెక్కువగానుండును. అందు వలననే ఒకతడవ వచ్చి నయమైన అంటువ్యాధి మళ్ళీరాదు.

పైన చెప్పినదంతయు మందువైద్యమువారి సూక్ష్మజీవి సిద్ధాంతమును తెలుపుచున్నది.

అన్ని రోగములును సూక్ష్మజీవుల వలననే వచ్చుచున్న వని మందువైద్యమువారు అభిప్రాయపడుచున్నారు. ఇక ప్రకృతి వైద్యమువారి అభిప్రాయ మేమన సర్వజీవపదార్థములోనూ మైక్రోజీమాలుండును. ఈ మైక్రోజీమాలు దేహములో తయారగు సరకునే తిని జీవించుచుండును. టీకారసపుమురుగు పేరుకొని నపుడును, అమురుగే మైక్రోజీమాలకు ఆహారమైనపుడును సర్పి

రోగజీవులుగా మారును. దేహములో కలుగుమంటలును ఈ రోగజీవులనుండియే వచ్చుటచేత రోగపదార్థములోని సూక్ష్మజీవులు నశించిపోవుటచేత మంటలు తగ్గిపోవును. బయటనుండి సూక్ష్మజీవులు వచ్చుటయును ఆజీవులను దేహములోని శైల్ల కణములు చంపుటయునూ, వట్టిభ్రమయేగాని నిజముముకాదు.

జ్వరములు, మంటలు, చ్చ్రోగములు అన్నియు రోగ పదార్థము బయటకుపోవుటకు సహాయపడు మార్గములే. లోపలిమురుగంతా బయటకుపోవుటచేత లోపల నేమియు నిలవ ఉండదు. మురుగు లేకపోవుటచేత, మురుగులోపుటు సూక్ష్మజీవులు ఆహారము లేకపోవుటచే పుట్టవు. ఒకవేళ పుట్టినను వృద్ధి పొందవు.

ఒక ఉదాహరణముచెప్పిన ఈ విషయము బాగుగా అర్థమగును.

పంచదారసీటిలో కొద్దిగా కల్లుమట్టి వేసినయెడల పంచదారసీరు సారాయిగా మారిపోవును. పంచదార సారాయిగాను అంగారకైరముగాను మారిపోయినతరువాత పులియుట మానును.

కల్లుమట్టిలోని సూక్ష్మజీవులకు ఆహారము లేకపోవుటచేత అట్లనే నిలబడిపోవును. ఈ జీవులనే వేరొక పంచదార సీటిలోపోసిన బాగుగా వృద్ధిపొందును.

మందువైద్యులు చెప్పినట్లు సూక్ష్మజీవులు దేహమునకు హానిచేయవు.

ప్రకృతిలోని అన్నివస్తువులమాదిరిగనే సూక్ష్మజీవులును దేహమునకు మేలుచేయును.

గృహములను శుభ్రపరచు పూచికలకట్టలోని పూచికలను శుభ్రము చేయుచున్నవను నేరమునకు తీసివేయుట యెంత తెలివిగలపనియో దేహములోని గోగపదార్థమును తిని వేసి మురుగు బాగుచేయుటకు జన్మించిన సూక్ష్మజీవులను చంపుటకూడా అంత తెలివిగలపనే.

దేహములోని బహిష్కార్యా వయవములు కొంతపరి మితిగలమురుగునే బైటకుపంపును. వాని శక్తిమించిన మురుగు లోపలనే పేరుకొనును. మనము మురుగుపేరుకొను అలవాట్లను మాననియెడల మురుగు అట్లనే పేరుచుకొనుచునే ఉండును.

పంచదారసీటిలోనే కల్లుమజ్జిజీవులు వృద్ధిపొందును. పంచదారలేని సీటిలో యీ జీవులు వృద్ధిపొందవు. మురుగులో పుట్టే సూక్ష్మజీవులు శుభ్రమైనరక్తములో వృద్ధిపొందవు.

సహజనిరోధమునకు ఆధారములేవి ?

ఏరోగమునైనను దేహమే నిరోధించగలదని లోగడనే చదివినాము. దేహములో సహజముగానే యీ నిరోధకశక్తి ఉండును. నిరోధకశక్తి వృద్ధిపొందుటకు నాలుగు ప్రధానకారణములు గలవు.

అవేవన ? (1) మనము తినే ఆహారము సరిగా జీర్ణమై బయటకు పోవలసినమురుగు వెడలిపోయినయెడల నిరోధకశక్తి వృద్ధిపొందును.

(2) దేహములో ఉండవలసినధాతువులు సరిఅయిన పాళ్లలోఉండి నరములన్నియు శక్తిమంతములుగానున్న యీ నిరోధకశక్తి యెక్కువగును.

(3) దేహములోని కణములకును, అవయవములకును నాడీశక్తి సరిగా పోవహించుచుండినయెడల రోగనిరోధకశక్తి వృద్ధిపొందును.

(4) మానవుని దైహిక, మానసిక, నైతికశక్తులకు పరస్పర సమన్వయమున్నయెడల నిరోధకశక్తి వృద్ధియగును.

266 వ పేజీలో హెన్ షిక్కు- ఇట్లు చెప్పిరి. కొన్ని వ్రణములు ఎరుకలు చనిపోవువరకునూ పెరిగినవి. కొన్నివ్రణములు తగ్గుటయు గలదు. కొన్నివ్రణములు పెరిగి తగ్గిపోవుటయు గలదు. కొన్నివ్రణములు సూక్ష్మదర్శినీయంత్రమునకును కనబడనంత తగ్గుటయు గలదు.

నయమైనపుడు పుట్టినచోట గుర్తుకూడా లేకుండా మిగిలినచర్మములో కలిసిపోవును. చిన్నవ్రణములు త్వరగా మాయమైనవి.

వ్రణములునూ నయమగును.

వ్రణములు పుట్టగనే చావవలెనని భయపడవలసిన పనిలేదు. వ్రణమువలన దేహమునకు హానిలేకుండా ప్రకృతీకాపాడును. చెడుపదార్థమునంతనూ బయటకు పంపివేయును. ప్రకృతివలననే వ్రణములు నయమగుటచేత ఈ రోగము కుదరని రోగముల జాబితాలో చేరదు. ప్రకృతివలన రోగము ఎట్లు నయమగునది చెప్పలేము.

ఈసంగతి మానవమాత్రులకు అందని విషయము. మన గ్రంథకర్త మందువైద్యమునకు అందలేదుగాని ప్రకృతివైద్యము

వలన వ్రణరోగము ఎట్లు కుదురుననీ ప్రకృతివైద్యులకు తెలియదు. అన్నిరోగముల మాదిరిగానే వ్రణరోగమున్నూ రోగపదార్థము వలననే వచ్చుచున్నది. రోగపదార్థము బయటకు పోవుటకు వసతుల కల్పించగనే ఆహారము లేక రోగజీవులు వాటంతటవియ్యే చనిపోవును. రోగపదార్థము 'పోవునుగాన రోగము పోవును.

మామూలు చికిత్సాప్రక్రియలతోనే వ్రణరోగములు నయము చేయవచ్చునని ప్రకృతివైద్యులు కొన్ని సంవత్సరముల నుండి చెప్పుచునే ఉన్నారు.

ఈవ్యాధిలచూచి మందువైద్యులు నన్ను అపహాస్యము చేసినారు. (ఇప్పటిప్పడు) వెలువడు మందువైద్య గ్రంథము లన్నియు (వ్రణములు నయమగునని చెప్పుచున్నవి.)

శస్త్రచికిత్సతప్ప వేరుమార్గము లేదని నమ్మిన చాలా మంది రోగులు ఆపరేషనులకు బలి అయినారు.

నిన్న నేడూ వెలువడు మందువైద్య గ్రంథము లన్నియు ఈ రోగమును కుదరనిరోగముల జాబితాలో నుండి తీసివేయుచున్నవి.

బయట సహాయము లేకనే ప్రకృతియే యీరోగమును కుదుర్చుననియే చెప్పుచున్నవి.

ప్రకృతియే రోగములు నయము చేయగలిగినపుడు రోగపదార్థమును బయటకు పుంజుకొనినప్పుడు ప్రకృతికి ఖోడ్తనపుడు వ్రణములు ఇంకా త్వరగా నయమవును. వ్రణరోగము

నయముచేసుకొన్నవారు గజ్జితో బాధపడుట మే మెరుగగుదుము. ఒకరికి మశూచికము వచ్చినందువలన క్షయరోగము నయమైనది. ఈకేసులో మశూచికమతో రోగపదార్థమంతయు బయటకు వెడలిపోవుటచే క్షయరోగము నయమైనది.

268 పేజీలో గ్రంథకర్త యిట్లు చెప్పిరి.

కుక్కలకు పుట్టిన వ్రణములు నయమగును.

మానవమాతృలలో నిది సాధ్యముకాక పోయినప్పటికినీ కుక్కలలో తప్పక సాధ్యమగునని లామీలా, లాబరేటరీలోని వైద్యులు ప్రయోగ ఆధారములతో నిర్ధారణ చేసినారు.

ఈలాబరేటరీలో తొమ్మిది కుక్కలను మోటమోటనే వ్రణమునుండి నయముచేసినారు. మొదటలో కొన్ని కుక్కలకు ఈ రసమును ఎక్కించినారు.

వాటిలో కొన్నింటికి వ్రణములే పుట్టలేదు. కొన్నిటికి పుట్టినవి. వ్రణములు పుట్టని కుక్కలను ఆరోగ్యముగలవిగా భావించినారు. వ్రణములు పెద్దవైన తరువాతనే వ్రణములు పుట్టిన కుక్కలలోని నెత్తురును తీసివేసి ఆరోగ్యవంతమైన కుక్కలలోని నెత్తురును వైకుక్కలలోనికి చొప్పించినారు.

వ్రణములతో బాధపడిన కుక్కలన్నియును కొత్తనెత్తురు చేరుటచే ఆరోగ్యవంతములైనవి. దీనివలన రెండువిషయములను మనము తెలిసికొనవచ్చును.

(1) వ్రణములు పుట్టిన కుక్కలలోని నెత్తురునంతనూ బయటకు తీసివేయుటచే నెత్తురుతోపాటు రోగముకూడా పోయినది.

ఆరోగ్యవంతమైన కుక్కలలోని నెత్తురును రోగిష్టికుక్కలలోనికి చొప్పించుటచేత వ్రణములు నయమై రోగిష్టికుక్కలునూ ఆరోగ్యవంతములైనవి.

(2) మిగిలిన అన్నిరోగముల వలెనే యీ వ్రణములునూ దేహములోని మరికివల్లనే వచ్చుచున్నవి. దేహములోని రక్తమంతా చెడిపోతేనేగాని ఒక మూలవ్రణము పుట్టదు.

వ్రణము పుట్టిన ప్రదేశములోనే చెడిపోయి మిగిలిన దేహమంతా బాగా ఉండదు. దేహమంతా వ్యాపించియున్న చెడురక్తమును అంతనూ, శుభ్రపర్చవలయునేగాని కొంత బాగుచేసినందువలన ఉపయోగము ఆవంతయూలేదు.

ప్రకృతి వైద్యమే మార్గమును చూపినది.

ప్రణరోగముతో బాధపడు కుక్కలలోని నెత్తురును తీసివేసి ఆరోగ్యవంతమైన కుక్కలలోని నెత్తురును లోనికి చొప్పించి ప్రణరోగముల నయముచేసిన సందర్భములో హెన్ డ్రిక్కు ఇట్లు చెప్పుచున్నారు.

‘చెడురక్తమును తీసివేసి మంచి నెత్తురును చొప్పించి రోగమును నయముచేయుపద్ధతి కుక్కలలో సాధ్యమైనదిగాని, మానవమాత్రులలో కష్టమే. ఈపద్ధతితో కుక్కలకు పుట్టిన

ప్రణములు నయమగుట వలన మానవమాతృలలో సాధ్యము కాకపోయినప్పటికిని మనమొక విషయమును గ్రహించ వచ్చును. ప్రణములు అసాధ్యమైన రోగములు కావనియు, నివారణీయములే అనియు తెలుసుకొనగలము.

ప్రకృతి సిద్ధాంతముల ప్రకారము చెడురక్తమును దేహమునుండి తొలగించి మంచిరక్తమును దేహములోనికి చొప్పించ నవసరము లేదు.

చెడురక్తములోని మాలిన్యములు పోవుటతో రక్తము న్నూ పరిశుభ్రమవును. మంచిరక్తము దేహమంతటా ప్రవహించుటచే ఆరోగ్యము చేకూరును. ఇట్లు ప్రత్యక్షముగా కొన్ని కేసులను నయము చేసినాము. ప్రణములతో బాధపడిన రోగులు మా ఆసుపత్రిలో చికిత్సనుపొంది సుఖముగా ఇంటికి పోయినారు. ఇట్లు రోగమునయమై సుఖముగా ఇంటికి వెళ్ళిన ఒకామె చరిత్రను చెప్పెదను. ప్రణరోగము ప్రారంభదశలో ఉండగనే చాలా తేలికగా కుదురును. ముదిరిపోయినపుడు, అంతరవయవములు నష్టమైపోవును గాన రోగము కష్టసాధ్యము. ముదిరిపోయినప్పటికిని కుదిరిన ఒక కేసు చరిత్రను చెప్పెదను.

ఆరేండ్లక్రితము మా ఆసుపత్రికి పోలిష్ జాతి స్త్రీ వచ్చినది. ఆమెతలమీద కుడివైపున పెద్దవ్రణము లేచినది. అందమునకు లోపమువచ్చుచున్నదని శస్త్రచికిత్సను చేయించినది. పుండు అప్పటికిమాత్రము మానినది. వెంటనే పెద్దపుండుపడినది. దీనిని మళ్ళీ శస్త్రచికిత్స చేయించినది, నయమైనదికాని వెనుకటిదానికన్న పెద్దది తయారైనది. చర్మముతో మాసిక వేసి నయముచేయ

చూచినారుకాని నయముకాలేదు. రెండుపర్యాయములు వెంట వెంటనే శస్త్రచికిత్సను చేసినారు. మాంసము కుళ్ళకుండా ఉండ గలందుకు వాడవలసిన మందులనన్నిటినీ వాడినారు. కుళ్ళి పోయిన మాంసమునంతనూ కాల్చి తీసివేసినారు. మా చికిత్సా కాలములో నిట్లు కాల్చివేయటచే చిట్టెము కట్టిన (యెముక లోపలనుండి బయటకువచ్చినది.) నాలుగైడవలు ఆపరేషను చేసినతరువాత వ్రణము బాగా పెద్దదైనది. రోగము నయము కాదని పెద్దఆసుపత్రివారు పంపివేసినారు. అయినచేత మా ఆసుపత్రిలో చికిత్సనుపొందినతరువాత తలమీదినగ్రణము నయ మైనది. పుండు మానినతరువాత మాంసమునుతని, కాఫీని త్రాగుట ప్రారంభించినది. తనిన కొద్దిరోజులకే పుండు చీము కారుట మొదలుపెట్టినవి. ప్రకృతివైద్యము చేయటచే మాని నవి. మళ్ళీ మాంసమును తినెను. వెనుకటిఫలితమే కలిగెను. అప్పటికి బుద్ధివచ్చి యిక మాంసము తినలేదు. పుండు కన బడుటలేదు. తర్వాతను పెండ్లిచేసుకొన్నది. ముగ్గురు పిల్లలు కలిగిరి. ఆరోగ్యముగానే ఉన్నారు.

నేను ఈ వ్యాసమును 1909 సంవత్సరములో అప్పటి ప్రకృతివైద్యకకు వ్రాసినాను. ఆరోజులలోనే లండనునగరినివా సులైన డాక్టర్ రాస్ తనపరిశోధనాఫలితముల తెలియజేసినాడు. వ్రణములు ఆగంతుకముగా వచ్చునవికావనియు మాంసము అరగక దేహములో మిగిలిపోయిన మురుగుచేతనే వ్రణములు కలుగుచున్నవనియు తనపరిశోధనాఫలితముల తెలియజేసినాడు.

ఒకరోజున డాక్టరు చిత్తమైన విషయమును కనుగొని నారు. జీవకణమును యనిలిస్ట్రేతో కలుపుటచేత శతధా భిన్నమైనది. ఏవస్తువుతో కలియుటచే ఈ మాదిరిగా భిన్న మగునని తలచగా జంతుమాంసముతో కలిసినను జీవకణ ములు శతధా భిన్నమైనవి. జీవకణములు శాకసంబంధమైన కణములతో కలిసినపుడు ఇట్లు భిన్నము కా లేదు. అట్లాగే నిల బడినవి.

మూలముజోలికిపోక పైకి కనపడు వ్రణములను శస్త్ర చికిత్సచేసిగాని యక్కురే సహాయముతోగాని, మరి యే యితర మార్గములతోగాని, నయముచేసిన యెడల ఆవ్రణములే మరి యొకచోట ప్రత్యక్షమగును. లండువలననే మందువైద్యగ్రంథ ములన్నియు ఒకతడవ చావక మళ్ళీ మళ్ళీ పుట్టునవి వ్రణములని నిర్వచనము చేసినవి.

డాక్టరుగారి పరిశోధనాఫలితముగా కొత్త విషయము లను తెలిసికొనినాము. మాంసము తినుట వలననే వ్రణములు కలుగు చున్నవి.

మానవుల జీర్ణయంత్రములు జంతుమాంసమున జీర్ణముచేయుటకు అలవాటుపడి ఉండకపోవుటవలన అరగజ మిగిలిపోయిన జంతుమాంసము ప్రేగులలో నిలువడండి మురుగును. ఈమురుగే రక్తప్రవాహములో కలిసి దేహ మంతటా తిరుగుచుండును.

దేహములోని మురికిని హానిచేయకుండా బైటికి నెట్టివేసి దేహమును శుద్ధిచేయుట ప్రకృతిస్వభావము. ఈ మురికిని మెతక

ద్వారా బైటికి పంపివేయును. ఇదియే వ్రణము. అయితే మాంసమును తినువారే వ్రణములతో బాధపడుటలేదు. శాకాహారులును వ్రణములతో బాధపడుచునే ఉన్నారు.

వ్రణములతో బాధపడునారిలో శాకాహారులు చాలా కొలది మందియే ఉందురు. శాకాహారులును వ్రణములతో బాధపడుటకు మరొక కారణము గలదు. వంశానుగతముగా వచ్చినగండమాల మొదలగు రోగముల వలన శాకాహారులు వ్రణములతో బాధపడవచ్చు, మాంసకృత్తు ఎక్కువగా ఉన్న శాకముల తినుటవల్లనూ వ్రణములు కలుగును. వ్రణరోగమును పూర్తిగా నిర్మూలము చేయవలెనంటే నియమితాహారము తినుటయేగాకమిగిలిన వైద్యప్రక్రియలనన్నిటిని యథావిధిగా చేయవలెను. ఈ రెండింటిలో నే ఒకటి చేసినను చాలదు. నిశ్చేషముగా వ్యాధిప్రవణత పోగొట్టవలెనంటే రెండునూ అవసరమే. మాంసదేహములలోను జంతుదేహములలోను ఈ మురుగు కొలదిగనో గొప్పగనో తయారగుచునే ఉండును.

బహిష్కార్యావయవములు ఎప్పటికప్పుడు తయారైన మురుగును బైటకు పంపుచుండిన యెడల లోపల నేమియు నిలువదు. మురుగు నిలవడంపేమాత్రం అనేక రోగములకు కారణభూతమగుచున్నది.

రేడియము వైద్యము వలన వ్రణములు నయమగునా ?

రేడియముతో వైద్యముచేయుటవలన అనేకరోగములు కుదురుచున్నవి. దినపత్రికలన్నియు రేడియము ప్రతాపమునే

వేనోళ్ళ పొగడుచున్నవి. పత్రిక లేకాక, పాశ్చాత్య వైద్యులును. ఈ రేడియమ్ గుణగణములను పొగడుచునే ఉన్నారు.

ఘోషగరు అను పాశ్చాత్యవైద్యుడు. రేడియము వైద్యమువలన రోగములు అత్యద్భుతముగా కుదురుచున్నవని తెలుపుచున్నాడు. రేడియము కిరణములతో వ్రణములను, నలుబదియెనిమిది గంటలలోనే, నయముచేసినట్లు ఘన వైద్యులు చెప్పుచున్నారు.

ఇంతమంది యిన్నివిధములుగా రేడియము గుణములను ప్రస్తుతించు చున్నప్పటికిని రేడియము వైద్యమువలన కలుగు నప్తములు చెప్పవారును లేకపోలేదు.

వ్రణములు పెరిగి పెద్దవైన తరువాత రేడియము కిరణములతో నయము చేసుకొనుటకన్న పుటుకలోనే శస్త్రచికిత్సతో నయము చేసికొనుట మంచిదని చెప్పవారును గలరు. వ్రణములతో బాధపడువారు రేడియం గుణములను ప్రస్తుతించువారి మాటలు విని రేడియము కిరణములతో వ్రణములకుదుర్చుకొని అప్పటికి, తాత్కాలిక శాంతిని పొందుచున్నారు. రోగముయొక్క మూలము పోకపోవుటవలననూ అలవాట్లు మానకపోవుటవలననూ తిరగబెట్టు స్వభావముండుటవలన వ్రణములు మరల పుట్టినపుడు యమబాధల ననుభవించుచున్నారు.

రేడియము వైద్యము కనుగొని యెక్కువకాలము కాక పోవుటవలన, రేడియము వైద్యము యొక్క గుణావగుణముల గూర్చి యిప్పుడు చెప్పుటకు వీలులేదు. ఈ వైద్యఫలితములను,

మరికొంతకాలము పరీక్షించినగాని చెప్పలేము. సందేహాస్పదముగానున్న యీ రేడియము వైద్యముతో వ్రణరోగములను కుదుర్చుకొనుటకన్న, నిస్సందేహముగా ప్రమాద రహితమై, అందరునూ అవలంబింపఁగినంత సులువుగల ప్రకృతివైద్యపద్ధతులతో తమవ్యాధులను నయము చేసికొనుట తేలికయగు ఉత్తమపద్ధతిగదా !

పదిసంవత్సరములక్రిందట యక్కురేవైద్యమునుగూర్చి విపరీతమైన ప్రబోధము కలిగినది. ప్రపంచములోని అన్నిభాగములలోను యక్కురేవైద్యశాలలు బయలుదేరినవి.

ప్రతిదినమునూ పత్రికలు యక్కురేవైద్యమునుగూర్చి వింతప్రచారముచేసినవి.

కొద్దిరోజులకే ఈ యక్కురేవైద్యపుపస తెలిసిపోయినది.

యక్కురేవలన వ్రణములు నయముకాకపోవుటయేగాక పుట్టుచున్నవని ధృవపడినది.

యక్కురేవైద్యముమాదిరిగనే రేడియము వైద్యమువలనను, నష్టములు ఎక్కువగానున్నవనిచెప్పుటకు నిదర్శనములు వెక్కు కనబడుచున్నవి.

మానవదేహములో విద్యుచ్ఛక్తి గలదు. ఈవిద్యుచ్ఛక్తి, వేగము 3 వోల్టులు.

రేడియములోని అణువుల గమనవేగము ఇంతకన్న కొన్నివందలరెట్లు ఎక్కువగుటవలన మానవదేహములో రేడియమును చొప్పించగానే ఆవేడికి నరములన్నియు కాలిపోవును.

రేడియం అణువులగమనవేగమునకు మానవదేహములోని కణములన్నియు నశించిపోవును. మానవదేహములోని విద్యుచ్ఛక్తి తక్కువవేగముగలదైనప్పటికిని తప్పకుండా ఉపయోగకారి కాగలదు. యక్స్రేతో నయముచేసికొనినందువలన కలుగు భవిష్యత్ దుష్ఫలితములు కొన్ని సంవత్సరములకుగాని తెలియవు.

గత పదియేండ్లనుండి యక్స్రేవైద్యమువలన కలిగిన దుష్ఫలితములచూపుటకు ప్రమాణములు గలవు. వృణములను యక్స్రేతో నయముచేసినప్పటికీ మానక మరల వృణములు కలిగినవి. నిరంతరము యక్స్రే కిరణములతో సంపర్కముఉండుటచేత అడిన్స్ గారి అనుయాయుడు చనిపోయెను.

యక్స్రేవైద్యముతో వ్రణముల నయమైనవారల నెరుగనుగాని బాధలుపడినవారిని చాలమందిని ఎరుగుదును.

మా ఆసుపత్రికి వచ్చిన ఒకామె చర్మితమును చెప్పెదను. దేహములో నెక్కడో కలిగిన బాధకు యక్స్రే వైద్యమును చేసినారు.

చేసినతర్వాత వృణముల మాదిరి కంఠులుపుట్టినవి ఇందువలన రక్త మాంసములన్నియు, ఉడికిపోయినవి. బాధలుపడలేక ఆత్మహత్యచేసుకొనినది.

యక్స్రే కిరణములకన్న, రేడియంకిరణములు మరి దారుణమైనవి.

రేడియం కిరణములను, మానవదేహములోనికి చొప్పించి నపుడు ప్రాణప్రదేశములోని కణములేకాక చుట్టుప్రక్కల ఉన్న కణములన్నియు మాడిపోవును.

రేడియం కిరణమునేడికి అవయవములు సహితము మాడిపోవుటయు గలదు. ఈ రెండువైద్యములవలన కలుగు దుష్ఫలితములు కొన్నిసంవత్సరములకుగాని తొలియవు.

ఇప్పటికైనా రేడియం వైద్యమువలన నష్టముల పైలు పుటకు ప్రమాణములు లేకపోలేదు.

న్యూయేజి అను పత్రిక డిశంబరు సంచికలో గొప్ప కిష్కతుగల వైద్యము అను శీర్షిక కింద వెలువడిన యీ క్రింది వ్యాసమును ఎత్తివ్రాయుచున్నాను. రేడియమునకు విచిత్రమైన గుణములు గలవు. రేడియముతో వణరోగములను ఎక్కువగా కుదిర్చినట్లు డాక్టర్ అబిచెఫ్ఫుచున్నాడు.

కీళ్లజబ్బులును, తుయరోగములును, ఈ రేడియము వైద్యముతో కుదిరినవని చెప్పవారునూ గలరు.

రేడియము వైద్యము వలన కలుగు నష్టములు

రేడియము కిరణములతో శాస్త్ర ప్రయోగముల, జరుపుటచే, డాక్టర్ జాన్ ఎడ్వర్డు తనయెడమచేతిని కోలుపోయినాడు. క్లియరన్సుడాల్ అను మరొక వైద్యుడుకూడా, రేడియము కిరణముల వలననే చనిపోయెను.

చికాగోలోని ఫర్మసు అను వైద్యుడును, రోచప్టరులోని వైగలును ఈ రేడియము కిరణములవలననే చనిపోయిరి.

రోగములు ప్రకృతివైద్యముతో త్వరగా కుదురునదీ ఆలస్యముగా కుదురునదీ యీ అధ్యాయములో తెలిసికొందాము. ఆయుర్వేదము, ఆలోపతి, యునాని, హోమోపతి సిద్ధసాధ్య మొదలగు వైద్యపద్ధతులతో రోగము నయమగుకాలముకన్నా ప్రకృతివైద్యముతో త్వరలోనే రోగములు కుదురును.

త్వరలోనే రోగములు నయమగుతుంటే యీ మాట యెట్లువచ్చినదని మీరడుగవచ్చును. అన్ని వైద్యపద్ధతులును రుచిచూచినతరువాతనే రోగులు చివరకు ఈపద్ధతిలోనికి వచ్చుచున్నారు. నేడోరేపో చావుకు సిద్ధమైనవారే ప్రకృతి దరికి (ఇకయేవైద్యపుఆశ లేక) (మందులతో శరీరము గుల్లబారి) డాక్టరు (ఫీజులతో మందుఖరీదులతో ధనము లేక) చేరుచున్నారు.

ఏమాత్రము గూఢ మగుపించినను మందువైద్యములను వదలరు. యావజ్జీవితము మందులను సేవిస్తూ ఉంటారు.

ప్రకృతివైద్యము చెయ్యాలంటే మనోనిగ్రహముండాలి. తనకు ఇదివరలో అభ్యాసమైన దురలవాట్లన్నియు వదిలివేయాలి. తనరోగము ప్రకృతివైద్యముతో తప్పకుండా నయమవుతుందను గట్టినమ్మకముండవలెను. నమ్మకముండటయే చాలదు. ప్రకృతీసూత్రముల కనుకూలముగా చికిత్సచేయవలెను. ఇవన్నీ బాధలని భయపడి నియమనిగ్రహము లేని మందువైద్యపద్ధతులలోనికి పోవుదురు.

మందు వైద్యములో నమ్మకమున్నంతవరకు ప్రకృతి వైద్యముజోలికి రారు.

రోగములు ప్రకృతివైద్యముతో త్వరగా కుదురునదీ ఆలస్యముగా కుదురునదీ యీ అధ్యాయములో తెలిసికొందాము. ఆయుర్వేదము, ఆలోపతీ, యునాని, హోమోపతి సిద్ధసాధ్య మొదలగు వైద్యపద్ధతులతో రోగము నయమగుకాలముకన్నా ప్రకృతివైద్యముతో త్వరలోనే రోగములు కుదురును.

త్వరలోనే రోగములు నయమగుతుంటే యీ మాట యెట్లు వచ్చినదని మీరడుగవచ్చును. అన్ని వైద్యపద్ధతులును రుచిచూచినతరువాతనే రోగులు చివరకు ఈ పద్ధతిలోనికి వచ్చుచున్నారు. నేడోరేపో చావుకు సిద్ధమైనవారే ప్రకృతి దరికి (ఇకయే వైద్యపు ఆశ లేక) (మందులతో శరీరము గుల్లబారి) డాక్టరు (ఫీజులతో మందుఖరీదులతో ధనము లేక) చేరుచున్నారు.

ఏమాత్రము గుణ మగుపించినను మందువైద్యములను వదలరు. యావజ్జీవితము మందులను సేవిస్తూ ఉంటారు.

ప్రకృతివైద్యము చెయ్యాలంటే మనోనిగ్రహముండాలి. తనకు ఇదివరలో అభ్యాసమైన దురలవాట్లన్నియు వదిలివేయాలి. తనరోగము ప్రకృతివైద్యముతో తప్పకుండా నయమవుతుందను గట్టినమ్మకముండవలెను. నమ్మకముండటయే చాలదు. ప్రకృతినూత్రముల కనుకూలముగా చికిత్సచేయవలెను. ఇవన్నీ బాధలని భయపడి నియమనిగ్రహము లేని మందువైద్యపద్ధతులలోనికి పోవుదురు.

మందు వైద్యములో నమ్మకమున్నంతవరకు ప్రకృతి వైద్యముజోలికి రారు.

తమ దురభ్యాసముల మానుకొనజాలరు. వీని అన్నింటి కన్నా చన్నీటినిచూచి పెక్కుమంది గాభరా పడుదురు.

నీటివైద్యమువలననే కాలికరోగములన్నియు నయమగును. ప్రకృతివైద్య పద్ధతులవలనగాక, మరి యితరవైద్య పద్ధతులవలన రోగములు కుదిర్చినయెడల మన ఆసుపత్రులకు కూడా వేనకువేలు జనము నచ్చెడివారే. వ్యాపారము లాభ సాటిగానే ఉండేది.

ఇంతకూ చన్నీటివలన భయపడవలసినదేమైనా ఉండేమో తెలుసుకొందాము.

చన్నీరంటే యంతభయపడవలసిన పనిలేదు. రోగుల మనసుల కట్టపెట్టు చికిత్సా పద్ధతులతో రోగులనయము చేయరాదు. అట్లుచేయుట ప్రకృతి వైద్యపద్ధతిలోనికి రాదు.

రోగిపరిస్థితులను, పరిసర వాతావరణమును మార్పుటయే వైద్యుడు చేయవలసినపని. మొదటలో చన్నీటిస్నానమును, వేడినీటి స్నానమును చేయుచు, తరువాత క్రమేపీ చన్నీటి స్నానమును చేయవలెను.

చన్నీటి ఉపయోగమును రోగికి నచ్చచెప్పవలయును. చికిత్సా ప్రక్రియల నన్నిటిని రోగి ఖులాసాగా చేయవలెను. గాని నిర్బంధముగా చేయరాదు. చన్నీటితో సంబంధము కలిగిన కొలదీ గుణము కనుగొనిన కొలదీ చన్నీటిని వదలిపెట్టలేరు. ఒప్పించుట చాలాకష్టమైనప్పటికినీ కాలము గడచినకొలదీ పిలవా పెట్టకుండానే తనంతటతానే రోగి పరుగెత్తును. చన్నీటి స్నానమనిన ఉత్సాహము మరింత కలుగును.

వ్యాపారమునకును, ప్రకృతి వైద్యమునకును, ఎట్టి సంబంధమును లేదు.

వ్యాపారము వృద్ధిచేసి డబ్బు సంపాదించవలెనంటే నీటి వైద్యమును వదలిపెట్టవలసినదే. చన్నీరనగానే రోగులు భయపడుచున్నారగాన ప్రకృతివైద్యమునుండి జలచికిత్సా ప్రక్రియలను తొలగించితే బాగుంటుందని మామితులు చాలామంది నలహించుచున్నారు. మిగిలిన అన్ని ఆసుపత్రులవలెనే మాత్రసుపత్రికినీ జనము చాలామంది వస్తారన్నారు.

ధనమును చూచుకొని జలచికిత్సా ప్రక్రియలను వదిలివేస్తే మూలసూత్రములనే వదలిపెట్టినవార మగునము. మూలచ్ఛేదము చేయుటయేగాక ప్రకృతి వైద్యములోని, ముఖ్యభాగమగు జలచికిత్సను కనిపెట్టిన పాదర్ నీవుకు అన్యాయముచేసినవార మగుదుము. అన్ని రోగములును జలచికిత్సా ప్రక్రియలతోనే నయముకాగలవని పాదర్ నీవు నిదర్శన పూర్వకముగా చూపించెను. రోగమును కూకట్టివేళ్లతో రూపుమాపవలెనంటే జలచికిత్సా ప్రక్రియలను ప్రయోగింపవలసినదే.

కశేరుకా సమీకరణ శాస్త్రజ్ఞులును, అస్థిసమీకరణ శాస్త్రజ్ఞులును, జలచికిత్సా ప్రక్రియలయందు మేము చూపు ఆదరణకు మమ్ము అపహేస్యముచేయుట గలదు. మిగిలిన యే ప్రక్రియలతోను రోగనిర్మూలము కాదని వారందరును, యెరిగిన విషయమేను.

కాలికరోగములు ఆలస్యముగా కుదురును.

ఆరోగులు అంతకాలవ్యవధిని భరించ లేరు. గాన వెళ్ళి పోవుదురు. ఇటువంటి కాలికరోగులచేర్చి ఆసుపత్రియొక్క పత్రికను పాడుచేయవద్దని మాకు సలహానిత్తురు.

కొన్ని (అల్పపతి) ఆసుపత్రిలలో రోగులను రెండునెలల కన్న ఎక్కువకాలముంచరు.

పెన చెప్పిన సలహాలు కొంతవరకు అనుసరణీయములే గాని, సర్వేసర్వత్ర ఉపయోగించ వీలులేదు.

కాలికరోగములు రెండునెలలకు పూర్తిగా నయముకావు. పూర్తిగా నివారణ అవుటకు ఎక్కువకాలము పట్టును. ఈ మధ్యలో వచ్చునవన్నియు స్వాస్థ్యసంకటములే. ఇవికూడా రోగ పదార్థము బయటకు పోవుటకు సహాయపడును. లా, టఫ్ క్రైసిస్ ఉన్నదను విషయము వైద్యునకు తెలియకపోతే రోగము నయమైనగనియే ప్రతిపర్యాయము వైద్యుడు చెప్పుచుండును. రోగియు నమ్ముచుండును.

రోగలక్షణములు కనపడగనే రోగము నయముకా లేదని మరొక వైద్యు నాశ్రయింతురు. ఆ వైద్యునియందుగాని వైద్య పద్ధతియందుగాని పూర్తిగా నమ్మకము లేకపోవుటచే రోగము పూర్తిగా నయముకాకమునుపే ఆ వైద్యమును వదలిపెట్టును. అసిస్మికరణమువలనగానిక శేరుకా సమీకరణమువలనగానిఅన్ని రోగములును కుదరవు. కొన్ని రోగములుమాత్రమే కుదురును.

దేహమునకు శ్రమలేకుండా ఉండవలెనంటే అసిస్మికరణముగాని కశేరుకా సమీకరణముగాని చేయవలసినదే. వీటి వలన తాత్కాలిక ఉపశాంతిలుమాత్రమే కలుగును. రోగ

మును మొదటికంటా పెల్లగించవలె ననినయెడల నియును నిగ్రహములతోకూడిన ప్రకృతివైద్యములోని అన్నిచికిత్సాభాగములును చేయవలసివచ్చె. ఒకప్రక్రియ ఉపయోగించకపోయినయెడల మరొకప్రక్రియలన్నియు తప్పకుండా ఉపయోగించును. రోగం నిర్మూలమవును. మరి యేరూపములోను తిరిగి తలయెత్తును.

రోగము నకు మూలకారణమును తొలగించవలయును.

రోగముయొక్క బాహ్యచిహ్నములను మందులతో అణచిపెట్టినంతమాత్రాన రోగము నిర్మూలముకాదు. రోగలక్షణములలో ఒకటి కనబడనంతమాత్రాన సమూలముగా రోగముపోయినదని తలంచరాదు.

రోగముఉన్నదీ పోయినదీ కనీనికనుబట్టి చెప్పనిచ్చును. కనీనికానిదానము నిత్యమునూ అభ్యసించవలసినదేగాని గారడీగా వచ్చేదికాదు. ఫలంగా అవయవములోని లోపమునలన రోగమువచ్చినదని కనీనికను చూచిచెప్పగలము దేహమునకు హానికలిగించు రోగపదార్థమును జ్వరరూపముతో ప్రకృతి బయటకు నెట్టివేయునని లోగడనే చదువుకొన్నాము.

నిరంతరము జరుగు అపచారమువలన రోగపదార్థము పేరుకొని పోవుటచే ఈ రోగపదార్థపు మురుగును ప్రకృతి (బహిష్కార్యావయవముల) ద్వారా బయటకు నెట్టివేయలేక చచ్చుపడిపోవును.

మురుగును (బహిష్కార్యావయవములు) పూర్తిగా బయటకు నెట్టివేయలేక పోయినను ప్రయత్నము మాత్రము

(స్వల్పముగా) చేయుచుండును. సంవత్సరములుగ డచినకొలదీ రోగము కాలికమున దందుము. సంశానుగతముగావచ్చు రోగ ప్రవణత యెక్కువగుటచేతను, ఆరోగపదార్థపు మురుగును ప్రకృతి బైటకునెట్టివేయలేక పోవుటచేతను రోగము కాలికముగా మారవచ్చును.

ఆహారములోని లోపమువలనగాని, సేవించిన మందుల వలనగాని, పేరుకొనిన రోగపదార్థమును బైటకునెట్టివేయలేక పోయినపుడును రోగము కాలికమగును. దేహమునకు హానికలిగించు శస్త్రచికిత్సల చేయించు కొన్నందువలన కలిగినఫలితముల నెట్టివేయలేక పోవుటచేతనూ రోగము కాలికమగును.

వంశానుగతముగా వచ్చునట్టి రోగప్రవణతలను స్మారితమైనట్టి రోగపదార్థపు మురుగును పూరిగా బయటకు పోయినపుడే రోగము సాంతముగా నయమై ఆరోగ్యముగలుగునని భావించవలయును. అంతకులోపుగా రోగము పోయినదని తలచుట శుద్ధ పెరితనము.

ఆహారవిహారములలో మార్పులు వచ్చుటచేతనూ, ప్రకృతివైద్య ప్రక్రియలు జరుపుట చేతను రోగలక్షణములు కనబడక పోవచ్చు. వంశానుగతముగావచ్చు రోగప్రవణతలను, నిర్మూలము చేయవలెనంటే యింకా యెక్కువకాలము పట్టగలదు. కనీసికలో రోగము కనబడుచున్నప్పటికిని రోగిమాత్రము తాను ఆరోగ్యవంతుడననే భావించును.

రోగము పూర్తిగా నిర్మూలము కావలెనంటే స్వాస్థ్య సంకటములు వచ్చి పోవలెను.

చికిత్సాకాలములో నివన్నియు వచ్చిపోవును. ప్రకృతి స్వాస్థ్య సంకటముతోను రోగపదార్థములోని కొంతభాగమే బయటకుపోవును. స్వాస్థ్యసంకటము రాగానే గాభరా పడరాదు.

అంతవరకు చేయుచున్న ప్రక్రియలనే అప్పుడుగూడా చేయవలెను.

స్వాస్థ్య సంకటములు కలుగగనే ప్రకృతివైద్యము తనకు పనికిరాదనియు రోగము తీరగబెట్టిన దనియు గాభరా పడరాదు.

దేహమునకు తట్టుకోగల సామర్థ్యమున్నప్పుడే ప్రకృతి రోగపదార్థపు మురికిని స్వాస్థ్యసంకటముద్వారాబయటకుపంపును.

కొంతమంది రోగులు అంటారుగదా! రోగపదార్థము నంతనూరికొనిపోయి బయటకు పంపితే రోగము వెంటనే కడనే నయమై సుఖముగా నింటికి పోవచ్చునుగదా! ఎందుకంత ఆలస్యమంటారు. దీనికి మా మాధాన మేమంటే త్వరితమున చేయాలని ఒక్కమృడిగా రోగపదార్థము నంతనూ బయటకు పంపితే యీ ఒత్తిడికి దేహము తట్టుకోలేదు.

అందువలన దేహమునకు అపాయమువస్తుంది. తీరని అపకారము జరుగుతుంది. కొంతకాలవ్యవధితోగాని రోగపదార్థము బయటపడనూ.

కాలవ్యవధిని తగ్గించి వెంటనే పూర్తిచేయాలి అను కొనుటకూడా ప్రకృతివైద్యములోని మంద్యవైద్యసిద్ధాంతమేను. ఈ భావమును మనస్సులోపెట్టుకునే ప్రకృతివైద్యులుగాని, రోగులుగాని చికిత్సాక్రమమును ప్రారంభించరాదు.

రోగము నిర్మూలమైనతరువాత మనకు అనుకూలమైన మార్గమున పోవచ్చును. చికిత్సాక్రియము సంతనూ తూచా తప్పకుండా ఆచరింపవలయును.

మందువైద్యులు రోగముకుదరదని చెప్పినంతమాత్రమున

కాలిః రోగులగతి అంతేనా? వారిని వదలవలసినదేనా?

మొండిరోగములతో పీడింపబడువారిని మా ఆసుపత్రిలో చేర్చుకొనుటచే మా సహాధ్యాయులు మామీద కిసుక వహిస్తున్నారు. ఆసుపత్రి పరువుప్రతిష్ఠలను పాడుచేస్తున్నామని తీవ్రముగా విమర్శిస్తున్నారు. శల్వావశిష్టులైన కాలికరోగులను మేము ఆసుపత్రిలో చేర్చుకొనుమాట మాత్రము నిజమే. మా ఆసుపత్రి ఉన్నతస్థితిలోనికి వచ్చుటకు మాకు సంతోషకరమే. మందువైద్యము వారు నయముకాదని వదలివేసిన రోగులను మనమువదలివేస్తే రోగులేమీ మిగలరు. నూటికి తొంబదిమంది బైటికి పోవలసివచ్చేది. మిగిలిన వారికే మనము వైద్యముచెయ్యాలి. మన ఆసుపత్రికి రోగులు రారని మాత్రము ఈ కాలికరోగులను చేర్చుకొనుటలేదు.

ఎటువంటి మొండిరోగములతో బాధపడు రోగులచేర్చుకొన్నప్పటికీ, నయము కాకపోయినవారు ఒక్కరునూ లేరు. నెలలు, సంవత్సరములకొద్దీ బౌద్ధముల సేవించినప్పటికీనీ, నయముకాని మొండిరోగములతో బాధపడువారు అన్ని ఆశలు వదలుకొని మా ఆసుపత్రికి చేరిన రోగులునూ, రోగములు నయమయి యింటికి సలక్షణముగా వెడలినారు.

మొండిరోగములజోలికి పోవుట నిజముగా సాహసమే. తరుణరోగములనే నయముచేసిన నింతకన్నా పేరు ప్రఖ్యాతులు వచ్చుమాట నిజమే.

ప్రకృతి వైద్యము, తరుణరోగములను అత్యద్భుతముగా కుదుర్చుననుమాట నిజమేను. మొండిరోగములు నయము చేయుటలోనే మన ధైర్యసాహసములు, వైద్యముయొక్క గొప్పతనము కనపడును.

మందు వైద్యములో కాలికరోగములకు కుదరని రోగములూ అని అర్థము. ఈ రెండుశబ్దములు సమాన అర్థకములే. పర్యాయ పదములు.

రోగలక్షణములను మాత్రమే కుదర్చవలయునని మందు వైద్యము వారి అభిప్రాయము. ఆలక్షణములైననూ మందులతో అణచివేయుట వలన లోపలనే రోగము నిలవడిండి కాలికరూపముతో బయట బయటపడుచున్నవి. దేహమునకు హాని కలిగించు రోగపదార్థము నంతనూ రోగ రూపములతో ప్రకృతి బయటకు పంపివేయును. రోగములన్నియు దేహమును శుద్ధిచేయుటకు ప్రకృతి చేయు ప్రయత్నములేను.

ఎప్పుడైతే రోగము తరుణరూపమును వదలుకొని కాలికముగా మారునో అనాడే రోగము కుదరదని గ్రహింపవలయును. రోగము కుదరదని వైద్యుడు గ్రహింపగనే వృత్తివిగాని, వాతావరణమునగాని, మార్చమని రోగులకు సలహా చెప్పవలయును అని మందు వైద్యగ్రంథములన్నీ చెప్పు విషయములే.

దేహమును శుద్ధిచేయుటకు వచ్చు రోగము లన్నిటిని మందులతో నణచివేయుటవలన రోగపదార్థము లోపలనే మిగిలి కాలికరూపమును పొందుతున్నదంటే ఆశ్చర్యపడవవసరము లేదు. మందు వేయకుండా ఊరుకుంటే మంత్ర గంధము జరగనే జరగదు.

మొండిరోగములు ఎట్లా నయమగుచున్నవి?

ఎటువంటి మొండిరోగమైనా యెట్లా నయమగుచున్నదని ఆశ్చర్యము కలుగనచ్చును. రోగములయొక్క పుట్టుపూర్వోత్తరముల (మూలకారణముల) గూర్చి, మందు వైద్యమువారి అభిప్రాయములకు ప్రకృతివైద్యమువారి అభిప్రాయములకు సంబంధము లేదు. ఎట్టి అనుకూలము లేదు. మన వైద్యపద్ధతులలోని గొప్పతనమువలననే యీ మొండిరోగములు కుదురుచున్నవి.

కర్కటవణము, క్షయ, సూర్యలు, పక్షవాతము, మూత్రవ్యాధులు, పిచ్చి, వంధ్యాత్వము, కుష్ఠము, మధుమేహము మొదలగు రోగములన్నియు ప్రకృతివైద్యమువలన కుదరగలవని అంటే మందు వైద్యులు అపహాస్యముచేస్తారు. నిజానిజములు తెలిసికొనుటకై నా వారు ఓసికపట్టరు. ప్రకృతి సిద్ధాంతముల పఠింపరు. మందు వైద్యులందరును పైరోగములు నయముకావనియే వదలి పెట్టిరి జన్మావధి యీ రోగములతో బాధపడవలెననియే నిశ్చయించారు.

ఆ రోగములు ప్రకృతివైద్యచికిత్సాప్రక్రియలతో నయమవుట ప్రశ్నోత్తరముగా చూచుచుండియు, మందు వైద్యులుగాని, రోగులుగాని ప్రకృతివైద్యచికిత్సాప్రక్రియలను ఎందుకు అవ

లంబించుటలేదో అర్థముకాదు. ఇంతకన్నా గత్యంతరము లేక పోవుటచేతనైననూ, యీపద్ధతులను అవలంబించి వలసినదే. రోగము నయమై పరాశ్రయము లేకుండాపోనలెగాని నెలలుకొద్దీ చేస్తే నేమి, సంవత్సరములకొలదీ చికిత్సను పొందితే నేమి, జీవితమంతా బాధపడుటకన్నా ఒకటిరెండు సంవత్సరములలో జీవిపోవుట మంచిదికదా!

మొండిరోగములు నయమగుటవలన నూయంతాహము వృద్ధి అగుచున్నది. గాని యేమియు తగ్గుటలేదు. ఎన్నోసంవత్సరములనుండి బాధపడుతూ ప్రకృతివైద్య చికిత్సాప్రక్రియలతో నయముచేసుకొన్న ముగ్గురికథను చెప్పెదను.

ఒకటి—ఎన్నోకాలమునుండి కర్కటకవ్రణముతో బాధపడుతూ ఒకడు ప్రకృతివైద్యచికిత్సాపద్ధతులను అవలంబించుటతో రోగవిముక్తుడైనాడు.

రెండు—సుఖసంకటాలతో బాధపడు మహాకరోగియు ప్రకృతివైద్యప్రక్రియల నవలంబించి రోగవిముక్తుడయినాడు.

మూడు—మహాకనికి క్రిమికను తొలగించారు. గర్భాండములగూడా తీసివేసినారు. మా ఆసుపత్రికి వచ్చుటకుముందు మహాకాటపరేషనుకు సిద్ధముచేసినారు. వైముగ్గురును ఇచ్చుట ఉండలేక ఒకటిరెండుతడవలు ఆసుపత్రిని వదిలి వెళ్లినారు.

వేరే గత్యంతరములేక మళ్లీ తిరిగివచ్చారు. రోగములు నయమై కులాసాగా మురిసిపోయినారు.

కొన్నిరోగములు త్వరగాకుదిరి మరికొన్నిరోగములు ఆలస్యముగాకుదురుటవలన కాలికరోగులు తమరోగములు త్వరగాకుదరవని ఆలస్యముగుతవని భయపడుచున్నాడు.

వైఅనుమానములన్నియును, భ్రమజనితములేగాని నిజములుగావు. ప్రకృతివైద్యచికిత్సాపద్ధతులను అనుసరిస్తే అన్ని రోగములునూ కుదురును. కుదరనిరోగము యొక్క టియూ లేదు. రోగము ముదిరిపోతే నేవైద్యముపట్టదు. పట్టినట్లు కనబడదు. మనకుదృష్టాంతములు కనబడకపోవుట వైద్యపద్ధతులలోని లోపమెన్నటికినీ కాదు. రోగనిర్ణయమెట్లు చేసేది, వైద్యముఉపయోగించినది యెట్లు తెలుసుకొనేది, కాలికరోగముల నెట్లునయము చేసేదీ ముందుఅధ్యాయములో తెలుసుకొందాము.

౧౯

రోగనిర్ణయము - నివారణము.

రోగమును నిరూపించుటలోనూ, నివారణముచేయుటలోనూ ముందువైద్యమువారి పద్ధతులకును, ప్రకృతివైద్యమువారి పద్ధతులకును, ఎట్టి సంబంధము లేదు. వేటి కవి వేరేను.

రోగమును నిరూపించుటకును, చికిత్సించుటకును, ఎట్టి సంబంధమును లేదు. రెండునూ వేరువేరు ఘట్టములు. ముందు వైద్యమువారు రోగమును నిర్ణయించుటే ప్రధానముగా భావింతురు. రోగనివారణచేయుటను వారంత్రప్రధానముగా భావింపరు. అందువలననే రోగములు వచ్చుటకు కారణము లేవియో యని వారు తీవ్రముగా విచారింతురు.

ఎముకలలోని లోపము వలన రోగమువచ్చినదో, కండరములలోని సంకుచితత్వమువలన రోగము వచ్చినదో, అవయవములలోని బలహీనతవలన రోగము వచ్చినదో, మానసిక దౌర్బల్యమువలన రోగమువచ్చినదో యని తీసికొని విచారపరీక్షలు చేతురు. వీరి విజ్ఞానము ముఖ్యముగా శరీరమును రోగతోయుటకే ఉపయోగించును గాని మరలదుకును కాదు. తాము చెప్పిన హంశముల నన్నిటిని శేషమును పోసికొని తత్వసరిచూచుకొనవలయును. ఇవన్నియు మనసిక బ్రతికియుండగా నిర్ధారణ చేయుటకు నాధ్యముకాదుగాన చచ్చినతరువాతనే ఉపయోగపడుచున్నవి.

మందువైద్యశాస్త్రమునకు సంబంధించిన వైద్యశాలలు వియన్నాలో, నెక్కువగా కలవు. ఈవైద్యశాలలవలన వైద్యుల విజ్ఞానము వృద్ధియగుచున్నదేగాని, రోగులకు ఏనిధమ్మైన ఉపయోగము కలుగుటలేదని వియన్నాలోని ఆయా విద్యాలయములలోని ప్రధాన ఆచార్యులే ఒప్పుకొనుచున్నారు.

ప్రకృతివైద్యమువారికి రోగనిరూపణ అంత ప్రధాన విషయముకాదు. నివారణయే ముఖ్యము. అన్ని రోగములును ఒకే కారణమువలన వచ్చుచున్నవని వీరి నిశ్చితాభిప్రాయము. ఒకే కారణమువలన అన్నిరోగములు వచ్చుచున్నవిగాన ఒకే చికిత్సతోనే అన్నిరోగములు కుదురుచున్నవి. రోగము వచ్చుటకు వెనుక చెప్పిన మూడు ప్రధాన కారణములు కనబడుచున్నవి. ఈ మూడులోపములను సవరించుట వలననే, అన్నిరోగములును నివారణ అవుచున్నవి. పరీక్ష చేయించుకొనుటకు సిగ్గుపడు

రోగులను పరీక్షతో పని క్షిణయే మూడు లోపములను సవరించుటచే నెట్టిరోగములైననూ నయమగుచున్నవి.

నిరూపణకన్న నివారణకే యెక్కువ ప్రాధాన్య మిచ్చుచున్నపుడు మావైద్యమిత్రులు పరిహసించుచుండురు. ప్రకృతి వైద్యము శాస్త్రసమ్మతముకాదనియు, ప్రయోగ ఆధారము లేదనియు గన్గొందురు. ఇది వారి పొరపాటు. ఎందుకంటే అన్నిరోగములను ఒకేమూలకారణమునుండి పుట్టుచున్నవని వారు తెలుసుకొనలేకపోయినారు. రోగము మరీ ముదిరిపోయి యెముకలలోనికి మూలుగు సహితము హరించిపోయినపుడే, యే వైద్యము వలననున్నా ఏమిన్నీ ఉపయోగముండదు. ధాతుశక్తి కోలుకో లేనంతగా తగ్గినపుడే యేవైద్యమున్నూ యేమీ చేయలేదు. దేహములోని అంతరవయవములు బాగుచేయుటకు ఏమి గానంతగా చెడిపోయినపుడే ప్రకృతి యేమియు సహాయము చేయలేదు. అంతరవయవములలో కాయలు కంతులు గ్రంథులు పెరిగిపోయి రక్త ప్రసరణమునకు, అభ్యంతరము కలిగినపుడు ప్రకృతి యేమిన్నీ సహాయం చేయలేదు.

రోగనివారణ చేయుటంత ప్రధానము కాక పోయినప్పటికిని నిర్ణయము చేయుటయును కొలది అవునరమే. రోగనిర్ణయము చేయుటవలన రోగ పదార్థమువలన అంతరవయవములు ఎంతవరకు చెడినవి ఘమారుగా చెప్పవచ్చును. రోగనిర్ణయము వైద్యునికన్నా రోగికి బాగా ఉపయోగపడును. చికిత్స

ప్రారంభించుటకు పూర్వము, తరువాతనూ అంతరవయవమునూ స్థితి యెట్లున్నదో తెలుసుకొని, రోగి చికిత్సకు అభిముఖుడుగా నుండును. అందువలన రోగము త్వరగా కుదుగును.

ప్రకృతివైద్యమువారి రోగనిర్ణయ పద్ధతి.

ప్రకృతివైద్యముయొక్క మూలసూత్రములకు, న్యస్త రేకము కానంతవఱకు అన్ని వైద్యములలోని గొప్పతనమును అన్ని శాస్త్రములలోని గొప్పతనమును అన్ని మతములలోని గొప్పతనమును స్వీకరించుటయే ప్రకృతివైద్యతత్వము. పాత మందు వైద్యపద్ధతులవలనను నవీనవైద్యపద్ధతులవలనను, రోగముల నిర్ణయింపవచ్చును. రక్తమును, మూత్రమును, పురీషమును, కళ్లెను, పరీక్షచేసి రోగములు చెప్పవచ్చును. రోగి వయసుకు మించిన పొడుగుగాని, బరువుగాని ఉండరాదు. పొడుగులోగాని, బరువులోగాని తక్కువఉండుటయు రోగమేను. ఏలోపమువలన నేరోగము వచ్చినదియు సులభముగా చెప్పగలము. అన్ని ఆధునిక పద్ధతులవలనను రోగముల నిర్ణయించుట వలన నేలోపమువలన నేరోగమువచ్చినదీ, సామాన్య జ్ఞానము గలవానికైననూ తెలియును. బుద్ధిమంతులకు సూక్ష్మశాస్త్రము లనూ తెలియును. లోపముల సవరించుకొనుటవలన రోగములు నయమగునని రోగికితెలిసిన యెడల చికిత్సకు హృదయపూర్వకముగా సహాయపడును. అందువలన రోగము త్వరగా నయమగును. ప్రకృతివైద్యమువారు, మందువైద్యమువారి ప్రాతకృత్త పద్ధతులతో రోగమును నిర్ణయించినప్పటికీనీ, రోగనిర్ణయము

మాత్రము వేరుగా నుండును. మందువైద్యమువారి రోగనిర్ణయ పద్ధతు లేగదా అని రోగనిర్ణయచనమును వారికి అనుకూలముగానే ఉండునని తలచుటకు వీలులేదు.

ఇంతవఱకును మందువైద్యమువారి పాత క్రొత్త పద్ధతులనుగూర్చి తెలుసుకొన్నాము. ఇకను ప్రకృతివైద్యమువారి రోగనిర్ణయ విధానమునుగూర్చి తెలుసుకొందాము. రోగనిర్ణయమునునిదానమందురు. ఇంతవఱకూ వెలువడినశాస్త్రమునుబట్టి మూడువిధములగు నిదానములు గలవు.

(1) ముఖవైఖరీవిద్య:—ముఖమును అర్ధాత్, తలనుబట్టి రోగపదార్థమున్నస్థానమును అనగా రోగమును చెప్పట.

(2) కశేరుకా నిదానము:—వెన్నుసామును చూచి రోగములను చెప్పట. ఈభాగమును చెప్పగ్రంథములు ఆంగ్లమున పెక్కుగలవు. ఆంగ్లమున ఒకటియూ లేదు.

(3) కసీనికా నిదానము:—నల్లగుడ్డుగోని కసీనికను చూచి రోగమును చెప్పట. వివరములు కావలసినవారు కసీనికా నిదానము అను గ్రంథమును చదువ వలయును. మానవ దేహములోని లోపములన్నియు కసీనికలో కనపడును. నిదానభాగము లన్నిటిలోను ఈవిధానము చాలా ఉత్కృష్టమైనది. ప్రతి సూక్ష్మతరతమ భేదములను చెప్పవచ్చును. మందులవలన జరుగు అపకారములు అన్నియూ, తూచా తప్పకుండా చెప్పగలము. ఈభాగము వైద్యులకేగాక సామాన్య లోకజ్ఞానముగల ప్రతివానికీని ఉపయోగపడును.

ఒక పద్యత్రయ వలననే రోగమును నిర్మూలించుట కష్టము. రెండుమూడు పద్యత్రయతో భ్రష్టపడనిది రోగమును నిర్మూలించేయరాదు. పైన చెప్పిన మూడువిధములగు నిదాన శాస్త్రములందు ఆరితేరినవారు రోగిని వేరువేరుగా పరీక్షించినప్పటికిని వారి నిర్ణయములు మాత్రము ఒకటిగానే ఉండును. మూత్రమును, రక్తమును; కళ్ళెను పరీక్షచేసి, లాబరేటరీలో చెప్పు ఫలితములతో వైద్యులు చెప్పిన నిర్ణయములు సరిపోవలెను. నాలుగు అయిదు పద్యత్రయతో రోగమును నిర్మూలించుటవలన యెన్నడునూ పొరపాటు ఉండదు. దాదాపుగా అన్ని కేసులలోనూ సరిపోవును.

୨୦

కాలిక రోగముల నివారణ చేయు
మార్గములు

అగంతకుముగాను, తీవ్రముగాను ఉండి కొద్దికాలము మాత్రమే నిలవఉండునవి తరుణరోగములని మందుపైద్యులు నిర్వచించినారు. వారి అభిప్రాయము ప్రకారము, దీర్ఘకాలము ఉండునవి యెప్పటికప్పుడు తరగ పెట్టునవి కాలిక రోగములు. ప్రకృతివైద్యమువారి నిర్వచనము యంకా నిపులముగా ఉండును.

వంశానుగతముగా వచ్చు రోగప్రవణతలను జగన్మాత
యగు ప్రకృతి తరుణరోగములద్వారా బయటకు నెట్టివేయును,

ఈ రోగప్రణతలును స్వార్జితముగా సంపాదించుకొన్న రోగపదార్థమునకు తోడ్పడి పెరిగిపోయినపుడు తరుణ రోగముల ద్వారా బయటకుపోదు. బయటకు పోకపోవుటచే లోపలనే పేరుకొని పోవును. మిగిలిన అవయవముల సహితము పాడు చేయును. కాలికరోగములలో దాదాపుగా దేహమంతయు రోగపదార్థాక్రాంతమయి యుండును.

రోగనిర్ణయములో మందువైద్యులకును ప్రకృతి వైద్యులకును తేడాగలదు. వంశానుగతముగా వచ్చు రోగ ప్రవణత వలన గజ్జి, తీట, చీడ, చుండు, కరపాణి, యేనుగగజ్జి మొదలగు చర్మరోగములను మందువైద్యులు కాలికరోగములుగ నిర్ణయింతురు. ప్రకృతివైద్యము ప్రకారము యవన్నియు పిత్రిమైన ట్రియు, వంశానుగతముగా వచ్చునట్టియు, రోగపదార్థపు బహిర్గతరూపములు ఇవన్నియు తరుణరూపములేను

బయటకువచ్చు రోగపదార్థమును యెన్నడును అణచి వేయరాదు. రోగపదార్థము బయటకు పోవుటచేత లోపల యేమియుమురుగు నిలవదుగాన చర్మవ్యాధులు రావు. వచ్చిననూ రోగపదార్థము అంతరించగనే వాటంత టనియే పోవును. మూలవ్యాధినిగూర్చి ప్రకృతివైద్యమువారి అభిప్రాయమును మందువైద్యమువారి అభిప్రాయమును తెలుసు కొందాము. మూలవ్యాధి రోగచిహ్నములను కాలికరోగములనియే మందు వైద్యుల అభిప్రాయము. ప్రకృతివైద్యమువా రంటారు. రక్త ప్రసరణము బాగుగా లేకపోవుట చేతనూ, అజీర్ణ ముండుట చేతనూ, మూత్రపిండములు సరిగా పనిచేయక పోవుటచేతనూ

ఊపిరితిత్తులు చర్మము సరిగా పనిచేయక పోవుటచేతనూ యీ కాలికరోగములు వచ్చుచున్నవి. ఈదుర్గుణములను తొలగించి దేహమును శుద్ధిచేయనిదే కాలికరోగములు పోవు తాత్కాలికముగా ఉపశాంతి కలిగిననూ మూలముమాత్రము నిలిచియే ఉండును. లోపలి దుర్గుణములవలనబయటకు పొడుచుకొనివచ్చిన కాయలను కత్తెరలతో కోసివేయుట వలన గాని, 2 లోపలనే నిర్బంధించుట గాని ప్రమాదకరములేను.

పై ఒకటిరెండు మార్గములు బయటకు పోవుమురుగును లోపలనే నిలవ ఉంచుటకు సహాయపడును. మూలవ్యాధిని అణచి పెట్టుటవలన సక్షవాతము, పిచ్చి, క్షయ, కర్కట వ్రణము, మొదలగు దుర్భరవ్యాధులు వచ్చినట్లు అనేకకేసులలో నిర్ధారణ చేసినాము.

రోగపదార్థము రక్తమాంసాది ధాతువులలో చేరి ఆచెడురక్తమే దేహమంతటా వ్యాపించినపుడే గాని కాలిక రోగములు రావు. మంటలు పోటు కలుగును. అపుడే రోగమును కాలికమైనదందుము. అతిసారము, రక్తాభిష్యందము, చర్మ వ్యాధులు పుండ్లు మొదలగునవన్నియు, యీ కాలికరోగముల ఫలితములే.

ప్రకృతి సూత్రముల కనుగుణముగా తరుణ రోగముల నివారణ చేసినట్లయితే రోగపదార్థమంతా పోయి దేహము శుద్ధి అగును.

విష కౌషధములతోను, జ్వరనివారిణులతోను, కఫనివారిణులతోను, తరుణ రోగములను అణచి పెట్టితే రోగమంతా

లోపలనే నిలవ ఉండిపోయి కాలికరోగమునకు పునాది అగు చున్నది. శస్త్రచికిత్స చేసినను యీ ఫలితములే కలుగును.

నవనాగరికుల బాధించు రోగములన్నీ యిట్లావచ్చినవేను.

ఆఫ్రికా, ఆష్ట్రేలియాలలో ఉండే నీగ్రోలలో కాలిక రోగములు లేకపోవుటచేత ఆదిమనివాసులలో యీరోగములు మచ్చులకై నా లేవని చెప్పాలి.

ధృవస్థానములలో ఉండు యస్కిమోలు యీ దీర్ఘ రోగములతో బాధపడుటలేదు. ప్రకృతి సూత్రములకు అనుగుణముగా జీవించువారిలో ఉపదంశము, సవాయి, మొదలగు సుఖరోగములుగాని కర్మటవ్రణము, తుయ, పక్షవాతము, మొదలగు దీర్ఘరోగములుగాని లేనేలేవు. వీరిలో యీరోగములు లేకపోవుటకు కారణమేమన ప్రకృతిచేయు యత్నములను మందులతోను శస్త్రచికిత్సలతోను అణచివేయుట యీ ఆదిమ నివాసులు నేర్చుకొనలేదు. ఈ ప్రయత్నములను మందులతో అణచి పెట్టుట యిప్పటి నవనాగరికులు నేర్చుకొన్నారు గనుకనే యీదరిద్రవ్యాధులతో యెక్కువ బాధపడుచున్నారు.

కణము

కాలికరోగములో దేహములోని వివిధ అవయవముల యొక్కయు, కణములయొక్కయు పరిస్థితిని తెలుసుకొందాము. కోటానకోట్ల జీవకణముల సమూహమే మానవదేహమని మనసుదివరకే చదివినాము. జీవకణము చాలా సూక్ష్మముగా నుండును. ఈ జీవకణములను, మానవనేత్రముతో చూడ

లేము సూక్ష్మదగ్ధనీ యంత్రముతో అనేక వేల రెట్లు పెరిగినపుడే చూడగలము. మానవదేహ మెట్లు ప్రాణచాయువును స్వీకరించి, ఆహారమును శీర్షము చేసుకొని, మలినపదార్థముల బయటకు వెడలగొట్టునో అట్లే కణములును ప్రాణచాయువును స్వీకరించును. ఆహారపదార్థముల జీర్ణపరచేసికొనును. మలిన పదార్థముల బయటకు పంపివేయును. ప్రతికణము, యేదో ఒక పనిని చేయుచునే ఉండును గాని, ఖాళిగా ఉండునది ఒకటియు లేదు. కొన్ని కణములు, జీర్ణక్రియను జరుపును. మరికొన్ని రక్తమును ప్రసహింపజేయును. ఇంకా కొన్ని బహిష్కరణ క్రియను జరుపును. ప్రతికణమునకును అవసరమగు ఆహారము చేరి, లోన మురుగు నిలవఉండనియెడల బాగుగా ఆరోగ్యము ఉండును. అవసరమగు ప్రాణచాయువు చేరకపోయినను కణము సరిగా పనిచేయలేదు. శక్తి లోపించును. కణముల శక్తి లోపించుచులేత కణములసమూహమే మానవుడగుటచేత మానవుడును శక్తిహీనుడగును మానవుడు సంపూర్ణ ఆరోగ్యవంతుడుగా ఉండవలెనంటే, కణములన్నీ ఆరోగ్యవంతముగా నుండవలెను. అవయవములన్నీ బాగా పని చేస్తూఉంటేనేగాని మానవదేహము ఆరోగ్యముగా ఉండదు.

దేశములోని ప్రజలు అన్నవస్త్రములకు లోపము లేకుండా ఉన్నట్లుంటే దేశము సుఖముగా నుండును. దేశములోని సంఘములు ఒకటితో మరొకటి పోట్లాడుచుండినయెడల దేశమంతా అల్లకల్లోలముగా నుండును. ప్రభుత్వములు ధనమును సంపాదించుటే ప్రధానముగా భావించక

తమ ప్రజలకు అన్నగ్రస్త్రములు లోపము లేకుండా అన్నివసతులను కల్పించినయెడల తగాదాలు ఉండవు. అందరికి సమానముగా పరిశ్రమను విభాగించి, విశ్రాంతిని నిచ్చినయెడల పోట్లాట లేవియు ఉండవు.

మందూవైద్యమువారి నివారణ మార్గములకును ప్రకృతి వైద్యము వారి నివారణ మార్గములకును తేడాలు చూపునేగలదు. మందూవైద్యమువారు రోగలక్షణములనే ప్రధానము గభావించి వాటిని అణచివేయుటకే, తమ శక్తి సంతతునూ ఉపయోగింతురు. రోగములముతో వీరికెట్టి సంబంధమును లేదు. దానిజోలికే పోరు. ప్రకృతి వైద్యమువారన్ననో రోగులను ఆరోగ్యస్థాత్రములను ఎవలంబింప జేతురు. రోగి పరివారముల సన్నిధిని మార్చివేతురు. ఆరోగ్యస్థాత్రముల విధిగా ఎవలంబింపజేయుట చేతి లోపలముగను పేరుకొనదు మురుగుపేరుకొనక పొవుటచేత రోగమురాదు. నిలవఉండుటకు సావకాశము లేదుగాన రోగము మాయమగును.

ఏనుక్రీస్తు చెప్పినట్లు ఒక చెంపమీదకొట్టితే రెండవ చెంప వప్పగింపవలయును.

గాంధీమహాత్ముని అహింసా సిద్ధాంతము ప్రకారము దౌర్జన్యమును దౌర్జన్యముతో అణచివేయరాదు అహింస తోనే ఎదుర్కొనవలెను.

అట్లాగనే రోగమనే దౌర్జన్యమును ఆరోగ్యస్థాత్రము లనే అహింసతోనే ఎదుర్కొనవలెను. మందులనే దౌర్జన్యముతో రోగమనే దౌర్జన్యమును అణచి వేయరాదు.

దురలవాటవలననూ, సరుణులగుమును మందులతో అణచి పెట్టుట వలననూ, అరిగి పదార్థములన్నియు రక్తము తోకలిసి పన్నని కేశనాళికల ద్వారా, ప్రవహించునపుడు అడ్డుపడును. రక్తప్రవాహమునకు అడ్డుపడుటచే రక్తము తుదల కంటా పోదు. రక్తము తుదలకంటా ప్రవహించకపోవుటచే చివరలు చచ్చుపడిపోవును.

ఈవిషయములో కశేరుకాచికిత్సకులకును, ప్రకృతి చికిత్సకులకును తేడాగలదు. వెన్నుపూసలోని యెగుడు దిగుడు వలన అన్ని రోగములును వచ్చుచున్నవని కశేరుకాచికిత్సకుల అభిప్రాయము. వెన్నుపూసలోని యెగుడు దిగుడువలననే రోగము రావచ్చు, అయితే వెన్ను పూసలోని యెగుడు దిగుడులు మాత్రము యెందుకు వచ్చినవి? వెన్ను పూసలు ముందు వెనుకలకును, పైకి క్రిందకును పోవుటచేతి నాడీశక్తి దేహమంతటా సరిగా ప్రవహించదు. అందువలననే రోగములు వచ్చుచున్నవని కశేరుకాశాస్త్రజ్ఞులు చెప్పుచున్నారు. సరములలోని బలహీనతకును, నాడీశక్తి సరిగా ప్రవహించకపోవుట కునూరోగపదార్థమే కారణమని ప్రకృతిచికిత్సకుల అభిప్రాయము.

కణముల ధర్మములు

దేహము ఆరోగ్యముగా ఉండాలంటే, కణములన్నీ ఆరోగ్యముగా ఉండాలి. కణములు ఆరోగ్యముగను చలాకీ గాను ఉండాలంటే కణములకు కావలసిన సరుకులు నిరంతరము అందుతూ ఉండాలి. కణములకు కావలసిన సరుకులు ఆహారము

ప్రాణవాయువు రెండునూ రక్తమునుండియే లభించును. దేహములో శుద్ధరక్తము ప్రవహించుధమనులును, మరికొరక్తము ప్రవహించుసిరలును రెండును దగ్గరగానే ప్రవహించుచుండును. కణములకు కావలసిన ఆహారము ప్రాణవాయువు, రెండునూ ధమనులలో ప్రవహించు శుద్ధ రక్తమునుండి చేరును. ధమనులలో ప్రవహించు రక్తము బాగా ఉన్నంతవరకు కణములును ఆరోగ్యముగాను చలాళిగాను ఉండును.

కణములు ఆరోగ్యముగా ఉండవలెనంటే కణములకు కావలసిన ఆహారము, ప్రాణవాయువు ధమనులనుండి చేరుటయే గాదు. మరొకవిషయముకూడా గలదు. కణములలో తయారగు మురుగు ఎప్పటికప్పుడు బయటకు వెడలుచుండవలెను.

కణములలో తయారగు మురుకి చెడురక్తము ప్రవహించు సిరలగుండా ప్రవహించి హృదయములోనికి పోయి, అచ్చట ప్రాణవాయువుతో కలిసి శుద్ధిపొంది, ధమనులద్వారా దేహములోని అన్ని భాగములలోనికిని పోవును.

ఇంటిలో తయారగు మురుకి బయటకు పోకుండా లోపలనే నిలవ ఉంచితే దుర్గంధము యెట్లుపుట్టునో అట్లే దేహములో తయారగు మురుకికూడా బయటకుపోక లోపలనే నిలబడిపోయిన దుర్గంధము పుట్టును. హృదయము స్తంభించిపోవును.

కణములు బాగా ఆరోగ్యముగా ఉండవలెనంటే నాడీ కేంద్రమునకును, కణములకును గల సంబంధము సరిగా అవిచ్ఛిన్నముగా ఉండవలయును. కణములకు కావలసిన అవసరములును, నాడీ కేంద్రములద్వారా వెన్నుపామునకును అచ్చటినుండి

చిన్న మెదడునకును తెలియచేయుటకు చిన్న మెదడునుండి వచ్చు ఆదేశములను వెన్నపాముద్వారా కణములకు అందచేయుటకును రైడురకములగు నాడీప్రవాహము లుండును.

కణములకు ఆహారము కావలసి వచ్చినపుడు వాంఛను, నాడీకేంద్రములగుండా వెన్నపామునకును, వెన్నపాముద్వారా చిన్న మెదడునకును తెలియును.

అట్లాగే మెదడునుండివచ్చు ఆదేశములు, వెన్నపాము నుండివచ్చి నాడీకేంద్రముల ద్వారా కణములకు చేరును. కణములకు గలుగు బాధలన్నియు మెదడునకు తెలియును. వాటికి మెదడు చెప్పి పరిహారముఁబ్రിയ్యు, తిరిగి కణములకు చేరును. ఈబాధలు వాటికగు పరిహారములకును, (రెస్ట్రెక్టుయర్కు అనిపేరు.

ఈ ఉదాహరణ వలన బాగా విశదము కాగలదు. దేహము తగుమాత్రము వేడినే భరింపగలదు. కాలినవస్తువు చేతికి తగిలిన దనుకొనుడు. బాధను వ్రేళ్ళచివరనుండు కణములు, వెన్నపామునకును, అచ్చటనుండి మెదడునకును తెలియ చేయును. ఈ బాధనుండి తప్పించుకొనుటకు అవస్తువును వదిలివేయమని, ఆదేశము మెదడునుండి వ్రేళ్ళచివరనుండు కణములకు వచ్చును. అప్పుడే చేతిని వెనుకకు లాగుటకు శక్తికూడా వచ్చును. ఇదుతయను కనురెప్పమాత్రములోనే జరుగును.

దేహములోని మారుమూల అవయవములకును మెదడు నకును సంబంధముండును. సంబంధములేనపుడు కణములవాంఛలను మెదడు గుర్తించలేదు. మెదడు ఆదేశములు, కణములకు అందవ. అప్పుడు నేరికని అగును. పక్షవాతము వచ్చి

చచ్చుపడి పోయినపుడు చచ్చుపడిన భాగమునకు, ఎంత దెబ్బతగిలినను, మెదడునకు తెలియదు. మెదడునకు తెలియకపోవుటచే ఏ పరిహారమును చేయలేదు. సూదిగుచ్చినా బాధ తెలియదు.

అశస్త్రలలోనికి పోయినపుడు - త్రోవతప్పినప్రయాణీకుడు తనతోటి జనమును కనుగొనలేక యెన్ని బాధలుపడునో అన్ని బాధలును నాడీకేంద్రములతో సంబంధములేని కణములునూ అనుభవించును. ప్రధానకేంద్రములతో సంబంధములేని సైనికపహాలములు ఎట్టి బాధలుపడునో అట్టిబాధలనే నాడీకేంద్రములతో సంబంధములేని కణములును అనుభవించును. ప్రతిదినమును మనము తినిన పదార్థములలో అరగక మిగిలిన భాగములు కణములకును, ప్రధానకేంద్రములకును యధ్యుండు నాడీప్రవాహమును అభ్యంతర పెట్టును. సారాయి మొదలగు పానాలు, చుట్ట, బీజీ, సిగరెట్ మొదలైన పొగత్రాగే సాధనములును ఈ అభ్యంతరములనే యెక్కువ చేయును. ప్రధాన కేంద్రములకును, కణములకును సంబంధము లేకపోవుటచే వేటిగతి వాటిదే అగును.

దేహము ఆరోగ్యముగా ఉండవలెనంటే, నిత్యమునూ స్నానము చేయవలెను. స్నానకాలమందు శరీరమును బాగురుద్దకొనవలయును. చర్మముమీది మురికి అంతా పోవును. వస్త్రీకర్మతో దేహములోని అంతరవయవములనుకూడా అప్పుడప్పుడు శుద్ధి చేసుకొనుచుండవలయును.

అరగక మిగిలిపోయిన పదార్థమంతయు రక్తములోనుండి ప్రాణవాయువు, ఆహారము, కణములకు అందకుండా అడ్డుపడును. కణములలోని మురుగు శోషరసవాహికలలోనికి చేరకుండాను ఈ రోగపదార్థపు మురుగే అభ్యంతరముల గలిగించును. ఈ రెండు విధములగు అభ్యంతరములే గాక, మరొక విధమగు అభ్యంతరమును గలదు. నాడీకేంద్రములకును, కణములకును మధ్యగల నాడీసవాహమునకును అడ్డుపడును. కణములు ఈ అభ్యంతరముల తప్పకొని పోలేవు. అందువలన వేటిగతి వాటిదగును. పరిస్థితులు సరిగా లేనపుడు తెలివి తేటలు గలవాడైనను, సామాన్య పనుల సహితము ఎట్లు చేయలేడో, అట్లే కణములు సమర్థములైనప్పటికీనీ, అరగని పదార్థములు, అడ్డుపడుటచేత, ఏమియును చేయలేవు.

రోగపదార్థము మధ్య ఏర్పడనంతనఱకు కణములకును, ప్రధాన కేంద్రములకును ఎట్టి అభ్యంతరములును ఏర్పడవు. అభ్యంతరములు కలిగినపుడే రోగము కాలిక మగును. కాలిక రోగములో కణములకును, ప్రధానకేంద్రములకును, ఎట్టి సంబంధము ఉండదు. అరగని పదార్థములు ఎక్కువగా పేరుకొని అభ్యంతరములు ఎక్కువగుటచే, తమలో తయారగు మురుగును కణములు ఎప్పటి కప్పుడు బయటకు పంపలేవు. ఈ క్రిందవ్రాసిన ఉదాహరణవలన పై విషయము బాగా బోధపడిగలదు. ఒకడు గనుల త్రవ్వచుండగా, గని పై భాగము విరిగి నెత్తిన పడినది. మరొకరి సహాయము లేకుండా నెత్తిన పడిన బరువును అత డొకడే తీసివేయలేడు. అట్లే కాలిక రోగములలో కూడా కణములకు సహాయముచేస్తేనేగాని అవి

సమర్థములుగావు. తమపనిని తాము నిర్వహింపగల సామర్థ్యము వచ్చువఱకును వాటికి సరులసహాయము కావలెను.

ఈ సహాయము ఏరూపములో ఉండవలెనను సందేహము కలుగవచ్చును. మనమిచ్చు ఆహారములో క్రమముండవలయును. కణమునకు ఏ పదార్థము అవసరమో గుర్తించి ఆ పదార్థమునే యివ్వవలెను. దేహమునకు హాని కలిగించు వస్తువులను, ఘనరూపములోగాని ద్రవరూపములో గాని యివ్వరాదు. దేహమునకు అవసరమైనపదార్థముకన్నా యెక్కువగా తినుటచేత, జబ్బుపడిన కణములు ఆ తినిన పదార్థమును జీర్ణము చేయలేక, మరీ చెడిపోవును.

శాకముల తినుటవలననే దాదాపుగా అన్ని కాలికరోగములును పోవును. కూరలు రక్తములోని భాగముల నన్నిటిని సమముగా నుంచును. ఎక్కువ తక్కువలు ఏమియు నుండవు.

వంశానుగతముగా రక్తములో నిలబడి పోయిన దోషముల నన్నిటిని, బయటకు పంపివేయగలవు. కాలికరోగములలో దేహములోని అన్ని పనిముట్లు చెడిపోయి యే ఉండును. చెడని భాగము ఉండనే ఉండదు. ఆ అవయవములు మళ్ళీ బాగుపడవలె నంటే; యెక్కువకాలము పట్టును. అందువలననే, కాలిక రోగములు ఆలస్యముగా కుదురును. దురలవాట్లన్నియు సంపూర్ణముగా వదలివేయవలెను. మలవిమోచన కరములైన పదార్థములనే యెక్కువగా తినవలయును. కాలిక రోగములు అప్పుడు త్వరగా కుదురును.

కాలిక రోగములతో బాధపడువారు మాంసాహారములను విధిగా మానవలెను. శాకాహారమునే జీర్ణము చేయు

లేని కణములు మాంసాహారమును అసలే జీర్ణము చేయలేవు. జీర్ణము చేయలేక పోవుటచే, మలిన పదార్థము మరింత పెరుగొనును. మలిన పదార్థము మరింత పెరుగొనుటచే కణములు మరింత చెడిపోవును.

ఇంతవరదాకా తినవలసిన ఆహారమును గూర్చి తెలుసుకొన్నాము. లోగడచేసిన అవకలవకలవలన రక్తములో కలిగిన లోహములను, దేహమునకు హానిలేనివద్దతులలో నెట్లు పోగొట్ట వలసినది తెలుసుకొంటాము.

రక్తములోని దోషముల పోగొట్టుటకు చిన్నీటి సానినము బాగా ఉపయోగించును. చిన్నీటి సానినము వలన రక్తము బాగా కదలబారును. రక్తము దేహమంతటా యుక్తమగువేగముతో ప్రవహించును. మొద్దుబారిని చర్మము బాగా సున్నితమగును. చర్మము సున్నితమగుటవలన రక్తములోని దోషములు చర్మమునుండి స్వేదరూపముతో బయటపడును. రక్తములోని దోషములు పోవుటచే శుద్ధరక్తము దేహమంతటా ప్రవహించును. ఎట్టి అభ్యంతరములు లేకపోవుటచే కణములకు ఆహారము ప్రాణవాయువు నిరభ్యంతరముగా అందును. అందువలన మారుమూలల నుండు కణములు అన్ని బాగా చలాకీగా నుండును.

రక్తప్రసరణము బాగుగా నుండుటచేతనూ, చర్మము సున్నితమగుటవలనను, రక్తములోని దోషములు స్వేదరూపముతో బయటపడును. చిన్నీటి సానినము వలన రక్తములోని ఎర్ర కణములు సంఖ్యయెక్కువైనట్లు తెల్లలతో సహా చెప్పుచున్నాము. చిన్నీటి సానినమునకు పూర్వమున్న యెర్రకణముల

సంఖ్యకన్నా, తర్వాతనుండు ఎర్రకణములసంఖ్య యెక్కువగా నుండును. ఎట్లుఎక్కువైనవని ఆశ్చర్యము కలుగవచ్చును. చన్నిటి స్నానమువలన ఎర్రకణములు కొంతగా పుట్టలేదు. ఇదివఱకు మారుమూలలనున్న యెర్రకణములు ఉద్రేకమును పొంది మిగిలినవాటితోబాటు తిరుగును. స్నానమునకు పూర్వ మికణము లన్నియు చలనములేక మొద్దుల మాదిరిగా పడియుండును. చన్నిటి స్నానమువలన వీటికి చలనము కలిగి తిరుగుచుండును. ఈఎర్రకణముల సంఖ్య రెట్టింపగుటకూడాగలదు.

దేహములోని దోషములు అనగా రక్తములోని దోషములను కంఠరములలోని దోషములను, నరములలోని దోషములను సహితము పొగొట్టుటకు మరొక మార్గము కలదు. అదియే మర్దనశాస్త్రసమృత్తిముగా మర్దనచేసినయెడల కంఠరములలోని దోషములు, నరములలోని దోషములు, సింహి నేయ బడుటచే బయటకువచ్చి రక్తముతోకలసి ప్రవహించునపుడు చర్మముద్వారా చమటగా బయటకు వచ్చును. కొన్ని శోషరస వాహికలగుండా బయటకు పోవును. మలినములన్నీ బయటకు పోవుటచేత శుద్ధరక్తము, దేహమంతటా ప్రవహించును. అన్ని కణములకు, ఆహారము బాగుగా లభించును. అన్ని అవయవములు బాగుగా పనిచేయును.

కాలికరోగములలో, దేహములోని ప్రతిచిన్న అవయవమునకును, డెబ్బ తగులునని యిదివఱకే చెప్పినాము. రోగపదార్థము వేర్కొనుటచేత, రక్తము సమానవేగముతో, తిన్నగా ప్రవహించును. ఇరుకయిన సందులనుండి రక్తము ప్రవహించవలసి వచ్చుటచేత, రక్తము వేగము యెక్కు.

వగును. చివరలనాకా ప్రవహించదు. అందువలననే చివరలు చల్లగానుండును. కాలికరోగములలో నెన్నుపాములోని పూసలు యథాస్థానములో నుండవు. ముందు వెనుకలకు జరుగును. ముందు వెనుకలకు జరుగుటచేత గాఢీశక్తి సరిగా ప్రవహించదు. వెన్నుపూసలు పెక్కిరించికి జరిగినను ఈ అభ్యంతరమే కలుగును. నెన్నుపూసలను సుచేయించు కొనవలయును.

గాలీ వెలుతురులు చర్మమునకు ధారాళముగా తగుల నిస్తే మొద్దుబారిన చర్మము బాగా సున్నితమగును. రక్తము ప్రసరణము బాగుగా నుండును. చెమట పోయును. దోషములు పోవుటచే కణములును, దేహమును ఆరోగ్యముగా నుండును. వీటి అన్నింటికన్న దేహపరిశ్రమము ముఖ్యము. దేహమునకు చెమట పట్టునట్లుగా పని చేసినయెడల ముఖ్యమైన విద్య కలుగును.

అలసిపోయిన అవయవములకు విశ్రాంతి బాగా లభించును. ఏ అవయవములో లోపమున్నదో గ్రహించి, ఆ అవయవములకు సంబంధించిన పరిశ్రమనే చేసినయెడల ఆ అవయవములోని దోషములు పోయి దేహము ఆరోగ్య వంతముగా నుండును.

దేహపరిశ్రమ చేయునపుడు ప్రాణవాయువును ఎక్కువగా పీల్చుదుము. అగ్నిసదృశమగు ప్రాణవాయువు లోపల నిలవడిన్న రోగపదార్థమును దహించివేయును. శుభ్రమైన గాలిని యుక్తమయినరీతిని పీల్చువారికి సాధారణముగా, రోగములురావు. మంచిగాలిని పీల్చుటచే ఊపిరితిత్తులలో

ఏవిధమైన మలినములును, పేరుకొనవు. వీటి అన్నింటికన్నను, మరొక ముఖ్యవిషయము కలదు. రోగికి భయము, దిగులు, కోపము, అనూయ మొదలగున వేమియు కలుగజేయరాదు. ఎట్టి కల్లోలము, ఉద్రేకము, ఆవేశములు కలుగకుండా ఉంచవలయును. భయమువలన కణములన్నియు ముడుచుకొనిపోవును. కొన్ని కణములు చిల్లిపోవుటయు గలదు. కణములు ముడుచుకొనిపోవుటచే కణమునకు కావలసిన ప్రాణవాయువు, ఆహారము సరిగా లభించదు. కణములలోని మలినములు పూర్తిగా బయటకుపోవు. ఆరోగ్యముండదు. నాడీశక్తి సరిగాప్రవహించదు. పైకారణములవలన కణము ఆరోగ్యముగా నుండదు.

సంతోషము ఉత్సాహముల వలన కణములు బాగా వ్యాప్తి చెందును. కణములకు కావలసిన ఆహారము ప్రాణవాయువు బాగుగా లభించును. తయారగు మలినములు త్వరగా బయటకు వెడలును.

ఇంతవఱకూ చదువుకొన్న దానినిబట్టి, మనము తెలుసుకొన్నదేమంటే, కాలికరోగముల నయము చేసుకొనవలెనంటే, రోగపదార్థమును పేరుకోనీయరాదు. రక్తములోని భాగముల నన్నింటిని క్రమముగా నుంచవలయును. అన్నిధాతువులు క్రమముగానే ఉండవలయును. మంచిరక్తము ప్రవహించు ధమనులును చెడురక్తము ప్రవహించు సిరలును ఎట్టి అభ్యంతరమునులేక ప్రవహించు చుండవలెను. కణములకును నాడీ కేంద్రములకును మధ్య నెట్టి అభ్యంతరములును ఉండరాదు. నాడీశక్తి సరిగా ప్రవహించు చుండవలయును, కాలిక రోగ

ముల నయము చేయునపుడు ఈ క్రింది విషయములను జ్ఞానము దుంచుకొనవలెను.

1. ధాతుశక్తిని దుర్వ్యయ పరచకూడదు. ఈ వ్యయమును సాధ్యమయినంతవఱకు తగ్గించవలయును.

2. జీర్ణశక్తి బాగుపడునట్లును వృద్ధి అగునట్లును చేయవలయును.

3. దేహములో పేరుకొన్న ముగుగు బయటకు పోవు వసతుల కలుగజేయవలెను.

4. వెన్నుపూలలోని లోపములను సరిచేయవలయును.

5. ఉద్రేకము, ఆవేశములు లేకుండా మనస్సును సరిఅయిన స్థితిలో నుంచవలయును.

౨౧ మార్పు

రోగము ప్రారంభించినది మొదలుకొని నయమగు లోపల అనేక మార్పుల పొందుతుంది. అనేక విధములుగా మారుతుంది. ఒకేరీతిగా మాత్రము ఉండదు. అయితే యీ మార్పుల వలన గుణములు కలుగవచ్చును. దోషము కలుగవచ్చును.

కాలిక రోగమును చికిత్సించుకాలములో అష్టాదశ్యుడు జ్వరము వచ్చును. ఈ జ్వరము కలిగినందువలన గుణములు కలుగును. దోషములు కలుగును. వీటిని సంకటము లందుము. ఈ సంకటములు రెండు విధములు.

రోగపదార్థమును బయటకు నెట్టివేయగల సామర్థ్యము ధాతుశక్తికి కలిగినట్లయితే రోగపదార్థము బయటకు వెళ్లిపోయి ఆరోగ్యము కలుగును. ఈ సంకటములను, అప్పుడు స్వాస్థ్య సంకటము లందుము.

రెండవవి రోగసంకటములు. ఈ రోగసంకటములవలన దేహమునకు; ఆరోగ్యము కలుగుటకు బదులు, అపకారము జరుగును. రోగనిరోధకశక్తి బలహీనమై, రోగపదార్థపుబలము పెరిగిపోయినపుడు ఈ రోగ సంకటములు కలుగును.

రాబోవుఆపదలకు—ఈరోగసంకటములు చిహ్నములు

స్వాస్థ్య సంకటములన్నియు దేహములోపలి రోగ పదార్థమును బయటకు పంపివేయును. ఎప్పుటికప్పుడు వచ్చు జలుబు, రక్తాభివ్యంధము, పుండ్లు, బొబ్బలు, వ్రణములు, అతిసారము, గ్రహణి మొనలగునవన్నియు, లోపలచేరిన రోగపదార్థమును బయటకు నెట్టుటకే సహాయపడును.

స్వాస్థ్యసంకటములు, రోగసంకటములు రెండునూ ఒకే విధముగా నుండును. సామాన్య మనిషికి ఈ రెంటికిని పెద్ద తేడా కనబడదు. ప్రత్యేకముగా చూచినగాని యీ తేడాను కనుగొనలేము. ప్లెకిమాత్రము ఈ రెండునూ ఒకటిగానే కనబడినప్పటికినీ ఆంతరంగిక పరిస్థితులలో రెంటికినీ పెద్ద తేడా గలదు.

ప్రకృతి సూత్రములకు అనుగుణముగా సంచరించిన తరుణరోగములు తక్కువగానే వచ్చును. వచ్చినవైనను ఏమియు అపకారమును చేయవు.

స్వాస్థ్య సంకటములు

కాలికరోగముల చికిత్సాకాలములో కలుగు స్వాస్థ్య సంకటములవలన దేహమునకు ఉపకారము జరిగేదీ, అపకారము జరిగేదీ విచారించుదాము. కాలికరోగములలో కలుగు స్వాస్థ్య సంకటములవలన, దేహమునకు ఉపయోగము కలుగును. తన దురలవాట్లను మానుకోగల మనోనిగ్రహమునకే, స్వాస్థ్యసంకటములవలన దేహమునకు, అపకారముకలుగకుండా కాపాడుకోగల ధాతుశక్తి ఉన్నట్లయితే, స్వాస్థ్యసంకటములవలన దేహమునకు ఉపకారమే కలుగుతుంది.

దేహములోని అంతరవయవములు బాగా చెడిపోయినపుడు, స్వాస్థ్య సంకటములవలన ఉపయోగము కలుగదు. అంతరవయవములు చెడిపోయినపుడు హానికలుగును.

చాలామందిరోగులు ఈ స్వాస్థ్యసంకటముల చూచి భయపడుదురు. రోగము పెరిగిపోయినదని గాభరా పడుదురు. తట్టుకొనగల సామర్థ్యము దేహమునకు ఉన్నప్పుడే స్వాస్థ్యసంకటములు కలుగును గాని సామర్థ్యము లేనపుడు స్వాస్థ్యసంకటములు రావు.

మలకోశముద్వారాను, మూత్రపిండముల ద్వారాను, చర్మముద్వారాను, ఊపిరితిత్తుల ద్వారాను, బయటకు పోలేని మురుగే దేహములో పేరుకొనును. గడ్డకట్టును. బయటకు పోకలోపలనే పేరుకొనినపుడే, కాలికరోగములు వచ్చును. ప్రకృతివైద్యములోని చికిత్సాపద్ధతులతో నయము చేయవలెనంటే రోగపదార్థమును రోగరూపముతో బయటకు పంపు ప్రకృతి

మనము సహాయము చేయవలెను. చికిత్సాకాలములో కలిగిన స్వాస్థ్యసంకటమువలన రోగపదార్థము బయటకు వెళ్ళిపోవును. కరుడుగట్టిన రోగపదార్థమంతయు విశ్లేషమును పొందును. బయటకు పోవును.

బహిష్కార్యావయవములు బాగా పనిచేయునపుడు అనుక్షణము తయారగు మురుగు లోపల నిలవక బయటకే వెళ్ళిపోవును. బయటకు పోవుటకు వీలుకానంతగా గట్టిపడితేనే గాని అందులోనుండి మంటలు పుట్టవు. అప్పుడు సూక్ష్మ జీవులు పుట్టును.

స్వాస్థ్యసంకటములు కలిగినపుడు మందులతో అణచిపెట్టక యెట్టిఅభ్యంతరములును కలిగించక వాటిని ఉచితరీతిని వదలిపెట్టిన యెడల దేహమున కేమీ హాని చేయవు. రోగపదార్థమును తీసివేయుటచే మేలే చేయును. స్వాస్థ్యసంకటములు కలిగినపుడు కత్తులను ఉపయోగించరాదు. మందులు పోయరాదు. మంచుగడ్డ కట్టరాదు. దేహమునకు హాని కలిగించు ఏ వైద్యమునూ చేయరాదు.

మందులతో అణచిపెట్టితే స్వాస్థ్యసంకటములే రోగసంకటములుగా మారిపోవును. స్వాస్థ్యసంకటములు కలిగినపుడు అపచారములు చేయకుండా ఊరుకొనుటయే ఉత్తమమైనపని.

స్వాస్థ్యసంకటముల తీవ్రతను తట్టుకోగల సామర్థ్యము దేహమునకు ఉన్నప్పుడే ప్రకృతి స్వాస్థ్యసంకటముల కలుగ చేయునని మనమిదివఱకే చదివినాము. ప్రకృతి తనశక్తి నంతనూ ఉపయోగించి, స్వాస్థ్యసంకటముల ద్వారా రోగపదార్థమును బయటకు పంపివేయును. ఇంత ప్రయత్నముతో బంధు

టకు వచ్చిన రోగపదార్థమును, మందులతో అణచివేసినపుడు మరొక పర్యాయము రోగపదార్థమును, బయటకు నెట్టివేయు సామర్థ్యము ప్రకృతికి లేకపోవును. సామర్థ్యము లేకపోవుటచే రోగసంకటములుగా మారిపోవును. రోగసంకటముల వలన మరణమును పొందవచ్చును.

మందులకును, స్వాస్థ్య సంకటములకును సంబంధము లేదు.

స్వాస్థ్యసంకటములగూర్చి యింతగా చెబితే మామందు వైద్య మిత్రులకు మాపై కోపము వస్తుంది. వారి కీ క్రింది సందేహములు కలుగవచ్చును.

“చన్నిటి ప్రక్రియలవలన రక్తములో కలుగు ఉద్రేకమునకును మందులవలన రక్తములో ఉద్రేకమునకును ఏమీ తేడాలేదు” మారదృష్టితో విచారించిన మందుల మనయోగించినందువలన రక్తములో కలుగు ఉద్రేకమునకును చన్నిటి ప్రక్రియలవలన రక్తములో కలుగు ఉద్రేకమునకును, విచారితమగు తేడా ఉన్నట్లు తెలియగలదు. స్వాస్థ్యసంకటములు కలిగి రోగపదార్థము బయటకు పోవుటయేగదా మనకు తెలిసినది! రోగపదార్థమును నాలుగుత్రోవలా పంపవలెగదా. ఈ నాలుగుత్రోవలా పంపుటకు, అయిదు ఆరు రకముల మందులువానితే త్వరగా వెళ్లిపోతుంది. అలోపతి వైద్యములో స్వల్పకాలములోనే రోగపదార్థమును బయటకు పంపివేయుటకు, అనుకూలపడు మందులుగలవు. రసభస్మము కాలేయముమీదనూ పేగులమీదనూ, చాలాచురుకుగా పనిచేయును. మరొకవిషయము కూడా ఉన్నది.” సామాన్యజనమునకు అర్థముకాని భాషలో వ్రాయుట దర్జాగా ఉంటున్నది. అందరికీ తెలియునట్లు వ్రాస్తే

యేమీ మజాగా ఉండదు. డబ్బూరాదు. అన్నిరోగములు జలప్రక్రియలవలననూ గాలితోనూ కుదురునని చెప్పితే మన దగ్గరికి ఎవరునూరారు. మనకు డబ్బూరాదు. ఈధోరణిఅంతా పైకిమాత్రము చాలాసబబుగానే తోస్తుంది. అంతానిజముగానే ఉంటుంది ఓషికతో విచారిస్తే యిదంతా యుక్తివాదనేగాని, సత్యముకాదని వెంటనే తెలుస్తుంది.

రసభస్మముకాలేయముమీదపనిచేయుననుట భ్రమయే గాని నిజముకాదు. నిజము చెప్పాలంటే కాలేయమే రసభస్మముమీద పనిచేయును.

విరేచనమగుటకు వాడుమందులును, మూత్రము తెంపుగా అవుటకు వాడుమందులునూ, చెమట పోయుటకు వాడుమందులును విషములే. ఇవన్నీ విషములగుటవలననే దుష్ఫలితములు కలుగుచున్నవి. మందులలో విషములు లేకపోతే యీధలితములు కలుగనే కలుగవు. పైపనులకు వాడు మందులన్నీ ఖనిజములతోనే తయారు చేస్తారు.

మానవదేహములోని రక్తముతో ఈ ఖనిజములు కలిసిపోవు సారూప్యమును పొందవు. ఖనిజములలోని అణువుల గమనము మానవదేహములలోని రక్తముతో కలిసిపోదు. ఈ మందులు విజాతీయములగుటచే ప్రకృతి వీటిని బయటకు పంపుటకు ప్రయత్నము చేయును. బయటకు నెట్టుటకుగాను బహిష్కారావయవములు తీవ్రముగా పనిచేయును.

బయటకు పంపు ప్రయత్నములో, దేహములోని ప్రాణ ప్రదములగు ద్రవములును బయటకు పోవును. మందులతో బాటు పేగులలోని సరుకంతయూ బయటకు వెడలిపోవును.

మందులతో పేగులను కడిగివేయుట, పేగులను ఉద్రేక పరుచుటగాని మరేమీకాదు. కణములలోని లోపములు అట్లనే నిలవ ఉండును.

మందులవలన గలుగు అపకారము

ఏ మందు వేసినను రెండు ఫలితములు కలుగును. వీటినే క్రియాఫలితము, ప్రతిక్రియాఫలితము అందుము. క్రియా ఫలితముగా చలవచేసిన యెడల, ప్రతిక్రియా ఫలితముగా వేడిచేయును. క్రియాఫలితముగ వేడిచేసిన యెడల, ప్రతిక్రియాఫలితముగా చలవచేయును. క్రియాఫలితమునకు, ప్రతిక్రియాఫలితము వ్యతిరేకముగా నుండును. క్రియాఫలితముకన్న ప్రతిక్రియాఫలితము ఎక్కువకాలము నిలవ ఉండును. క్రియాఫలితముగా ఉద్రేకము కలిగితే, ప్రతిక్రియాఫలితముగా నీరసము కలుగును. క్రియాఫలితముగా నీరసము కలిగితే ప్రతిక్రియాఫలితముగా ఉద్రేకము కలుగును.

మందుల వాడి ఉద్రేకము కలుగజేస్తే ప్రతిక్రియాఫలితముగా నీరసము కలుగును. నిరంతరమును మందులు వాడితే నిస్సత్తువ యెప్పటికప్పుడు పెరుగు చుండును.

మొదటిలో ఒక మోతాదు సరిపోతే కాలము గడచిన కొలదీ రెండు మూడు మోతాదులు కావలయును. మందుల పరిమాణము పెరిగినకొలదిని, నిస్సత్తువ పెరిగి అంతరవయవములు చెడిపోవును.

ఈ మందులన్నీ దేహమనే యింటిలోని బయట వరంజాలను మార్చేమీ కడుగును గాని, యింటిలోనికి పోనేపోవు.

కణములతోలికి పోకపోవుటచే, కణములలోని మురుగు, అచ్చుటనే నిలబడిపోవును. దేహములోని మురుగును కడిగివేయాలంటే కణములలోని మురుగును కడిగి వెయ్యాలి.

రక్తమును, అవయవములను మందులతో ఉద్రేకపరచినందున, ఏమిన్నీ ఉపయోగములేదు. ఉపకారము లేకపోగా అపకారమే మిగిలిపోతుంది.

దేహములోని ధాతువులకు, శక్తినిచ్చి, కణములలోని, మురుగును బయటకు నెట్టుటకు ప్రకృతికే సహాయము చేయవలయును. ఉద్రేకమును కలిగించు మందులను మాత్రము సేవించరాదు.

దేహమునకు అవసరమైన పదార్థమును అవసరమైనంత వఱకే తినినయెడల అరగని పదార్థ మేమియు పేరుకొనదు. పేరుకొనకపోవుటచే, కణములలో తయారగు మురుగు; నిరభ్యంతరముగా బైటకు వెల్లిపోవుచుండును. ఎట్టిరోగములునూ రావు. మందులతో అవసరమేమీ లేదు.

ప్రకృతి వైద్యమునకును, మందు వైద్యమునకును ప్రాతిపదికలోనే తేడాగలదు.

రోగముతో, రోగపదార్థము పోవును. గాన ప్రతిరోగము దేహమునకు ఉపకారమే చేస్తుండంటారు ప్రకృతి వైద్యులు. దేహము అస్వస్థంగా ఉంటుంది గనుక రోగమువలన దేహమునకు హాని కలుగుతుండంటారు మందువైద్యులు.

చన్నీటివలన కలుగు ఉద్రేకమే మందుల వలననూ కలుగునని మందువైద్యులు చెప్పవచ్చును. గాని, చన్నీరు

అప్పుడుగాని ముందుగాని హానిలేనిది. మందులన్ననో హాని కరముకానవి.

క్రియాప్రతిక్రియల ఫలితముల ననుసరించి ఉద్రేకమును కలిగించుటకు వాడు ప్రతిమందువలననూ, నీరసమే కలుగుచున్నది. ఆ నీరసమే మిగిలిపోవుచున్నది. కల్లు, సారాయి, బ్యాండ్లను సేవించినవారికి క్రియాఫలితముగా ఉద్రేకము కలుగును. ప్రతిక్రియాఫలితముగా నీరసము కలుగును.

చన్నీటిస్నానమువలన కలుగు ఫలితములకును, మందుల వలన కలుగు ఫలితములకును ఎట్టిసంబంధమునులేదు. చన్నీరు దేహమునకు తగలగనే రక్తము లోనికిపోవును. చర్మ తలమునందు రక్తము ఉండదు. గాన రక్తము లేనిసంగతిని జ్ఞాననాడులు మెదడునకు తెలియచేయును. మెదడు చర్మ తలమునకు, రక్తమును పంపమని ధమనీచాలకను ఆజ్ఞాపించును. ధమనీచాలక ఆపనిని పూర్తిచేయును. ఇదంతయూ రెప్పపాటు లోనే జరుగును. చన్నీటిని ఉపయోగించినందువలన క్రియా ఫలితముగా నిస్సత్తువ కలిగినది. ప్రతిక్రియాఫలితముగా ఉద్రేకము కలుగును. ప్రతిక్రియాఫలితము ఎక్కువకాలము నిలుచును గాన, ఉద్రేకమును ఎక్కువకాలము నిలుచును. మందులను సేవించినపుడన్ననో క్రియాఫలితముగా ఉద్రేకము కలుగును. ప్రతిక్రియాఫలితముగా నీరసము కలుగును. క్రియాఫలితముకన్న ప్రతిక్రియాఫలితము ఎక్కువకాలము నిలవఉండును. గాన నీరసమే యెక్కువకాలము నిలుచును.

చన్నీటి స్నానము వలన ఉత్సాహము ఎక్కువైతే, ముందులను వాడినందువలన నీరసము యెక్కువగును.

ఇదేగాక మందులవలన మరొక అపకారముకూడా జరుగును. ఈ బాధలను తొలగించుటకే మరల మందులు వాడుచున్నాము గాని, మూలమును తీసివేయువఱకు మూలకారణము అట్లనే నిలిచి ఉంటుంది. తలనొప్పిని తగ్గించుటకు అమృతాంజనమును, కణతలకు రాయుచున్నాము. తలనొప్పిమాత్రము పోవుచున్నది ఏకారణముచే తలనొప్పి వచ్చుచున్నదో ఆకారణము మాత్రము అట్లనే నిలవ ఉంటున్నది.

ఎనిమాచేసి మలమును తోడివేయుటయు కృత్రిమ మార్గములద్వారా దేహమునకు చెమటపట్టించుటయు రోగమును సహజముగా నివారణచేయుమార్గములు కావు. మందులు చేయునంత అపకారమును పైనచెప్పిన చికిత్సాప్రక్రియలు చేయకపోయినప్పటికిని వీటివలననూ దేహమునకుకొద్దిఅపకారము జరుగును. ఇంతన్నా తక్కువహానికరములగు సాధనలు దొరుకువఱకును ఈ విధానములను అవలంబింపవలసినదే. ఇవే సహజ మార్గములని చెప్పువారందరును పొరబడుచున్నారనియే చెప్పవలెను. నీరు ఎక్కించినందువలన పెద్దపేగులోని కుదింపు సడలిపోవును. దానిలోని బిగివి తగ్గిపోవును.

కృత్రిమమార్గములద్వారా చెమటను పట్టించినందువలన చర్మములోని పటుత్వము తగ్గిపోవును. రోగులు భరింపగలిగిన ఎండలో వ్యాయామము చేయుటమాత్రము కృత్రిమమార్గములలో చేదు. దేహమునకు చెమటను బట్టించు కృత్రిమ మార్గములు చర్మమునకు దగ్గరలోనున్న మురుగునే బయటకు పంపును. దేహములోని కణములలోని మురుగు బయటకు వచ్చుటకు మైమార్గము లేవియు సహాయపడవు. టర్కిష్

రవ్యన్ బాల్లు రెండునూ కృత్రిమమార్గములుగాన ఆచరణ యోగ్యములుకావు.

డా॥ లహమన్ సుప్రసిద్ధ మందు వైద్యులు. వీరికి ప్రకృతి వైద్యములో చాలా అనుభవము కలదు. వీరి పరిశోధనా ఫలితమును ఈ క్రింద పొందుపరుస్తున్నాము.

దేహములోని మూతములు కొన్ని చెమటరూపముగా బయటకుపోవును. కాయకష్టము చేసినపుడు చెమట బాగా పోయినను, ఈ చెమటతో ద్వివరూపముగు మూరికి బయటకు పోవును. ఘనరూపముగు మూరికికూడా, బయటకుపోవుట గలదు. ఇది మనము ప్రత్యక్షముగా చూచుచున్నాము. చెమట ఆరిపోగానే ఒళ్లంతయూ గరుకుగానుండును.

దేహపరిశ్రమచేసినపుడు కలిగిన చెమటయొక్క గుణములను గూర్చి ముచ్చటించుకొన్నాము. ఇకను కృత్రిమమార్గములద్వారాపోసిన చెమటయొక్క గుణములనుగూర్చి తెలుసుకొందాము.

చెమట పోయటకు రెండు మూడు విధములగు మార్గములుగలవు. వేడి యొక్కవగా నున్నచోట ఉన్నా చెమట పోయినను, గాలి రానిచోటఉన్నా చెమటపోయినను, తలుపులు కిటికీలు మూసివేసిన గదులలో ఎక్కువకాలం ఉన్నా చెమట పోయటగలదు. దేహపరిశ్రమచేసినపుడు కలిగిన చెమట స్వభావమువేరు. ఈకృత్రిమ మార్గములద్వారా కలిగినచెమట స్వభావమువేరు. రెంటిలక్షణములలోనూ పెద్దతేడాగలదు. ఈ రెంటి కీని యెట్టి సంబంధములేదు. ఈక్రింది ఉదాహరణము వలన ఈ తేడా బాగా తెలియగలదు.

ఒక మనిషి భరించగలిగిన యెండలోఉండి కాయకష్టము చేసినపుడు చెమట పట్టును. కొంత తూకముగల ఆచెమటలోని నీటిభాగమునూ తీసివేసినపుడు మలినములు మిగులును. సహజ మార్గముద్వారా చెమటను పట్టించినపుడు అన్ని మలినములు బయటకేరావు. లహమన్ గారు అనేక పరిశోధనలు చేసినపిదప తమయొక్క నిశ్చితాభిప్రాయమును వెలిబుచ్చినారు.

(1) చెమటను పట్టించుటయును, రోగపదార్థము బయటకు పంపివేయుటయును రెండునూ వేరు వేరుమార్గములు.

(2) కృత్రిమ మార్గములతో చెమటను పక్షశతాబ్ద వలన రావలసినంత మురుగు బయటకురాదు.

(3) దేహములోని అవయవములను ఉన్నేకపరచివేయుదు. నమును బయటకు పంపవలసిన పనిలేదు. మురికిని బయటకు పట్టుటకు దేహమును నిర్బంధపరచరాదు. దేహము సమర్థమైనపుడు ప్రకృతియే యీ మురుగును బయటకు పంపును.

ఉపవాసముకూడా కొన్ని కేసులలోనే విధింపబడును. అన్ని కేసులలోను, అన్ని సమయములందును, ఉపవాసముంచరాదు. ఉపవసించకూడని కేసులలో ఉపవాసముంచవలన, నష్టము కలుగును.

ఈ నష్టములగూర్చి వేరే అధ్యాయములో తెల్పబడినది.

ప్రకృతివైద్యములోమాత్రము రోగులు చచ్చునోలేదా?

ప్రకృతివైద్యములోను రోగులు చనిపోవుచున్నారు. అందరునూ చచ్చుచుంటేను. అయితే ఒకపెద్దచక్కమాత్రము ఉన్నది. రోగము పుట్టగానే ఎవరునూ ప్రకృతిని ఆశ్రయించరు.

మొదటలో ఈ పద్ధతులన్నియు చాలా గందరగోళముగా నుండును. కట్టుదిట్టములలో ఉండవలెగాన ఈ వైద్యము జోలికి ఎవరును రారు. ఎన్ని అవకతవకలుచేసినా ఒకమందు ఉండ మింగి తేచాలు. తప్పలన్నీ అప్పటికి కొట్టుకుపోతవి. తరువాత నేమిజరుగుతుందో వీరికేమీపనిలేదు. మందులవలన అప్పటికి తాత్కాలికముగా న్యూత్రము ఉపశాంతి కలుగుతుంది.

మందువైద్యము తరువాత కనుపడునది భూతవైద్యము. బయట గారడీచేసి రోగమును పోగొట్టుతామంటారు. ఒక పోయినా రోగము పోతుందిగదా అని ఆత్మోవకు పోతారు. పోవును. స్వల్ప విధించునది మడేగాని (శౌచము) ఆహార విహార ఇది మూర్ఖులురావలెనని వారు చెప్పరు. పోగానే

ఆహార విహారములలోని లోపములవలన రోగమువచ్చిం ఆలోపముల సరిచేస్తే ఆరోగముపోతుందని వీరికితెలియదు.

ఈ రెండువిధాల చెడిపోయి రోగము మరింత ముదిరి పోయినపుడే ప్రకృతివంకకు చూస్తారు. మరొకమార్గములేక ఆత్మోవకు వస్తారు. అప్పటికి ఒంట్లో సత్తువ, యింట్లో వ ఉడిగిపోతుంది. ఇంతపాడై పోయినప్పటికీ ప్రకృతిని ఆశ్రీస్తే మొండిరోగాలైనా పెందలకడనే కుదురును.

ధాతుశక్తి తగిపోయి, అంతరవాయువములు మ రీచెడి పోయిన కేసులలో తేలిపోవుటయు గలదు.

ఒకచికిత్సామార్గమును నమ్మక అన్నివైద్యములలోని ఆచరణయోగ్యములగు మార్గములద్వారాను, దేహములోని నిర్మాణశక్తికి హానిలేనివిధమున వైద్యము చేయుదుముగాన ప్రకృతివైద్యముతో చాలారోగములు కుదురును. స్వల్పపరి

మితిగల రోగములే కుదరవు. ఇంతవరకూ చెప్పినదానినిబట్టి రోగము వచ్చుటకూడా అవసరమేనని తేలిపోయినది. అప్పుడప్పుడు వచ్చిపోకపోతే మనము విశ్వం మరుస్తాము.

రాకరాక పేరుపెట్టుకొనివస్తే మొదటికే మోసము తెస్తుంది. రోగమువలన దేహమునకు యెంత ఉపకారము గురో యుద్ధమువలన జాతికి అంత ఉపయోగము వాడేవారు. కార్మిక యజమానులమధ్య సమ్మెలును అవధి వదల శతాబ్ది కార్మికులకు ఉపయోగము కలుగుతుంది. మనదవ శతాబ్ది కూడా యిటువంటి నివారణోపాయములే. బాగా స్నానము భూకంపాలుకూడా అవసరమేమోననిపిస్తుంది. పునర్జన్మ కును, (లా ఆఫ్ క్రైస్ట్) కున్నగల సంబంధమునుగూర్చి ఇమాన్యుయెలుస్వీడెన్ బర్గు యిట్లా చెప్పారు.

“కోరిక లేనిది జన్మలేదు. కోరికలసాధించుటకే జన్మ ఉన్నది. మరొక పనికికాదు. కోరికే ఉండాలిగాని యీ జన్మలో కాకపోతే, మరొకజన్మలోనైనా పూర్తిఅగును. పాతరూపము పోయి కొత్తరూపమువచ్చుటే చావు.”

స్వాస్థ్యసంకటములవలన రోగపదార్థము బయటికిపోయి ఆరోగ్యము కలుగును. స్వాస్థ్యసంకటములవలన దేహమునకు ఉపకారమే కలుగుతుందిగాని, దేహమునకు అపకారమేమీ కలుగదు.

౨౨

మందులవలన జరుగు పని

మందులయందు సామాన్యజనమునకుగల ఆదరణ తగ్గి పోయినది. కాలములోనే విచిత్రమైనచూపు వచ్చినది. జనులతో కలిగిన ప్రభోధమువలన జన్మనుప్రభుత్వమువాడు, మందులవల్ల బయటపెట్టి ప్రకృతిమార్గములకు రావలసినట్లనబడినది. ప్రకృతి పోయినచో గాఢ సెనికనావికాశాఖలలో ప్రవేశపెట్టెను. ఆంగ్లము పోయినచో రోగి అన్ని దేశములలోను, ప్రకృతి వైద్యమునందే పోవును. ఇది మనలో యెక్కువైనది. మందులను నివసించుచునే ఉన్నారు. అన్ని పండితునివాక్యములే మందుకు నివసించుములు. అమెరికా విజ్ఞానసర్వస్వములో ఆసరుపండితుడు మందులనుగూర్చి యీ క్రిందివిధముగా వ్రాసెను.

కొత్తవైద్యపద్ధతిలో మందులవాడకయే ధీమా. సామాన్య జనమునకు కాస్తకూ కూస్తకూ మందులసేవించుట అలవాటునది మందులను ముంగికిపోతే ఒక్కొక్కమోహననాభయము కూడా యేర్పడినది. మానసికకల్లోలములు లేకపోయిన దాదాపుగా అన్నిరోగములను కుదురును. మందుల సేవించకపోయినప్పటికిని ఆకాలములోనే ఆరోగములు కుదురును. మందులయందున్న వ్యామోహమువలన సామాన్యజనులు వానిని మానలేకుండా ఉన్నారు. మందువైద్యులు తాము అందు ఆరు సర్వత్రములు కష్టపడి చదివినది మరువ లేకుండా ఉన్నారు. ప్రాచీనపద్ధతులవలననే రోగములన్నీ కుదురునని, “కొత్తవైద్యము చెప్పుచున్నది. శరీరపరిశ్రమ చేయుటవలనను, ఆహారములో

మార్పులవలనను మర్దనచీత్సలవలననే, అన్నిరోగములును కుదురును.

పైఫాయిడ్ జ్వరము సామాన్యపద్ధతులతో కడుగుట మనము ప్రత్యక్షముగా చూచుచున్నాము. పందొమ్మిదవ శతాబ్దము చివరభాగమువరకును సన్నిపాతజ్వరమునకు తీవ్రాతి తీవ్రమైన మందుల పోసినారు.

పాదరసము, సావీరముల నిర్భయముగానే వాడేవారు. కాని యేమియు గుణము కనపడేదికాదు. ఇరువదవ శతాబ్దములో మందులవాడుట మానినారు. శుభ్రముగా స్నానము చేయించి గాలీ వెలుతురులలో పడుకొన బెట్టుచున్నారు. ప్యారిస్ వియన్నా నగరములలో జరిగిన పరిశోధనా ఫలితముగా ప్రపంచములో యీ మార్పువచ్చినది. హోమోపతీ వైద్యమున్నూ యందుకు సహాయకారి అయినది. మందుభాగము చాలా సూక్ష్మముగా నుండుటచే హోమోపతీ మూత్రాలలో మందుభాగము లేక పోయినందువలన రోగులు చనిపోవుట లేదు. మందు వైద్యము వారి మందులు మ్రింగుట వలనరోగము లేమియు నయచుగుట లేదు.”

ఆస్లరుగారికి మందువైద్యములో అత్యద్భుత మయిన పాండిత్యము కలదు. రెండు మూడు విశ్వవిద్యాలయములలో వేరు అధ్యాపకులు ఆంగ్లభాష వ్యాప్తిలో నున్నంతవరకు, వీరి గ్రంథములు విద్యార్థులు చదువుచునే ఉందురు. పాతమందు వైద్యపద్ధతుల పట్టుకొని దేవులాడే మందువైద్యులకు వీరిగ్రంథములు తోవచూపగలవు. ప్రకృతివైద్యము వారి సిద్ధాంత

ములు ఆచరణయోగ్యములు కావని హేళన చేసేవారికి, నీయీ గ్రంథములు తోచుచూపగలవు.

విశేష పాండిత్యముగల కొద్దిమంది మందు నైమృత్యే ఆస్థరుగారి అభిప్రాయమును తెలుసుకొన గలరు. మందుల వైద్యులు, తమవద్దకు వచ్చుగోగులకు సామాన్య ఆరోగ్య సూత్రముల తెలియజెప్పి, రోగముల నయముచేసిన యెడల, తమకు యిప్పుడువచ్చుధనము రాదు. ప్రాక్టీసు పడిపోవును. మందులయందు ఆదరణ తగ్గవలెనంటే జనసామాన్యమునకు మందుల వలన కలుగు నష్టము అపకారములు తెలియవలెను. వీరి జ్ఞానము అభివృద్ధి కావలెను. ఆస్థరుగారి వాగ్దేవత బట్టి మందులవలన రోగములు నయముగుటచే అనే నమ్మకముచేతనే రోగము నయముగు చున్నదిగాని, మందులు తినుటవలన యే మాత్రము రోగములు కుదురుట లేదని మనకు తెలియ చున్నది.

ఆస్థర్ పండితుని వ్రాతలలో ఒకవిచిత్రమున్నది. ఫ్యారిన్, వియన్నా నగరములలో జరిగిన పరిశోధనా ఫలితముగా, సన్ని పాత జ్వరమునకు మందులవాడక జప్రప్రక్రియలతోనే నయము చేయుచున్నారని ఆస్థరు చెప్పుచున్నాడు. వీరు తప్పుశ్రోవల పడినారనిచెప్ప సాహసించుచున్నాము. ఎందుకంటే ముప్పది సంవత్సరముల క్రితమే ప్రకృతిశాస్త్రజ్ఞులు యీ అభిప్రాయముల వెలిబుచ్చినందుకే ప్రభుత్వములు వారిని నిర్బంధించిరి. పిన్ నిట్టి, బిల్లి, కూనే, ఫాదరుసీపు మొదలగు వారందరూ మాయాలు ప్రక్రియల వలననే రోగములు కుదురునని చెప్పినందుకే శిక్షను ఆయాప్రభుత్వములు వేసినవి. మానవ దోహదము

ని పరీక్షారము చేసినారు. కొంతకాలము జరిగిపోయిన తరువాత బెల్లెనులోని సుప్రసిద్ధమందువైద్యుడగు బ్రాన్ డెట్ జల ప్రక్రియల గూర్చి తమ అభిప్రాయములను వెల్లించినారు.

సన్నిపాత జ్వరము యీ జలప్రక్రియలవలననే కుదురునని తెలియచెప్పినాడు. వీరి అధికారమున పడుటతో మిగిలిన మందు వైద్యులందరును యీ సిద్ధాంతముల శిరసావహించి యీ జల ప్రక్రియలను వాడుట మొదలుపెట్టినారు.

మందులతో టైఫాయిడ్ జ్వరమును నయముచేసినపుడు నూటికి యేబదిమంది చనిపోయెడివారు. జలప్రక్రియలతో నయముచేసినపుడు నూటికి అయిదుగురుమాత్రమే చనిపోయిరి.

జలప్రక్రియలవలన సన్నిపాతజ్వరము నయమైనట్లు మూల సంతానిక, సర్పి, మశూచికము, మేదో మజ్జాగత జ్వరము, ఆమా శయ త్రణము, మొదలగు తరుణరోగములన్నీ కూడా యీ ప్రక్రియల వలననే కుదురునని తెలిసికొనలేకున్నారు. మామూలు జలప్రక్రియలవలననే యీ రోగములు కుదురునపుడు జ్వరనివారిణులు, కఫనివారిణులు సన్నిపాత భైరవులతో పనిలేకు.

హెమోపతీమందులలో మందుభాగము చాలా సూక్ష్మముగానుండునుగాన రోగముల నివారించలేదని మందువైద్యులు దురభిప్రాయపడుచున్నారు. వీరి అభిప్రాయము అర్థరహితము. నిరాధారము. మానవ దేహముసూక్ష్మాణిసూక్ష్మకణములసమూహమని మన మిదివరకే చదివినాము. ఈ కణములను మైక్రోజిమాలసమూహములు అట్టి సూక్ష్మమైక్రోజిమాలమీద మందులలోని సూక్ష్మభాగము పనిచేయుననుటలో ఆశ్చర్యమేమీ లేదు.

ఆసరుచెప్పినట్లు మందులవలన రోగములు కుదరక పోవునప్పటికిని అవకారముమాత్రము యెక్కువగానే ఉన్నది. అలోపతీవైద్యములో చాలా తీవ్రవిషములున్నవి ఇంత తీవ్ర విషములు మరేవైద్యములోనూ లేవు దేహములో యేయే మందుచేరినదీ కనీసికను చూచిచెప్పగలము. కొన్నిరోహములు వాటికి అనురాగముగల అవయవములలో చేరును. లోహములు తాముచేసిన అవయవములనేగాక పరిసర అవయవముల నన్నిటిని పాడుచేయును. ఇట్లా పేరుకొన్న ఖనిజరూపముగు లోహములు పరిసర అవయవములను పాడుచేయుటవలన కాలిక రోగములు పుట్టుచున్నవి.

రాజాధిరాజుల ఆరోగ్యమును యెప్పటికప్పుడు సరిచూచు వైద్యశేఖరు లందరును మందుల ప్రతాపమునుగూర్చియు శస్త్రముల ఉపయోగమునుగూర్చియు నొక్కొక్కరిని చిన్నారు. అంతనిక్కొగమాటముగా మాటలాడుట ఆ వైద్యశేఖరులకే చెల్లినదిగాని మరొకరెవరునూ యింతవిర్భయముగా మాటలాడలేదు. పాతమందువైద్యపద్ధతులలోని లోపములను తెలుసుకొన్నవా రెవరునూ యిట్లు మాట్లాడకు. సంపాదన తగ్గుచేమోనని భయముచేతను యింతనిక్కొగమాటముగ మాటలాడవచ్చును. మందులవాడుటవలన నన్నిపాతజ్వరము కుదరదనియు మామూలు జలప్రక్రియలవలననే అదీ కుదుగుననియు ప్రకృతి వైద్య నిపుణులగు బిల్లుకుసుమనేలు ముందుగా తెలియచెప్పినారు. ఈ మార్పునకు మందువైద్యులు యెట్టి సహాయమును చేయలేదు. మీదుమిక్కిలి అవరోధములకూడా కల్పించినారు. అమెరికాజ్వరనీలలో కొత్తవైద్యమునకు ఉన్నప్రచారమువలననే

సన్నిపాత జ్వరమును మందు లేమియు చేయలేవనియు, గాలీ, వెలుతురులతోనే కుదురుననియు అచ్చటి మందువైద్యులు తెలుసుకొని తమ పాత సిద్ధాంతముల మార్పుకొనిరి. మందుల వలన ఆవంతయు ఉపయోగములేదు. అని ఉన్నసంగతి ఉన్నట్లు చెప్పినందుకు ఆస్లరు పండితునికి కృతజ్ఞులము. అన్ని మందులు అపకారులే అని చెప్పటలో ఈ పండితుడు అతివాది అనే చెప్పాలి. అన్నిమందులు అపకారమునేచేయవు. అన్నిమందులూ ఉపకారమును చేయవు. అపకారము చేయుమందులు గలవు. ఉపకారముచేయుమందులు కలవు. అన్నిమందులు అపకారమునే చేయును. రక్తములోని భాగములను యథాప్రకారము ఉంచి నరములకు శక్తినిచ్చు మందులన్నీ ఉపయోగకారులే. మందుల తోనే రోగములు నయమగుననిచెప్పట మందులు లేకపోయినా రోగము కుదురునని చెప్పట రెండు అతివాదములే. మందులతో విసిగి వేసారిపోయినవారే ఈ రెండవవాదనను యెత్తుకొందురు.

మందులగూర్చి ప్రకృతివైద్యమువారి అభిప్రాయము

మందులలో 2 రకము లున్నవి. దేహమునకు అపకారము చేయునవి, దేహమునకు ఉపకారముచేయునవి. దేహములోని నిర్మాణశక్తికి వ్యాఘాతము కలుగజేయుని తరుణరోగములను స్వాస్థ్య సంకటములను అణచిపెట్టని మందులు దేహమునకు ఉపకారము చేయును. దేహములో ఎప్పటికప్పుడు తయారగు మురుగును విడగొట్టి వాటికి అనుకూలమగు తోవలద్వారా బయటకు పంపుటకు సహాయపడు మందులును ఉపయోగకారులే. ఈ మందులు ఘోరరూపముగు మలినములను, మూత్రస్పృందములు గాను, వాయురూపముగు మలినములు ఊపిరితిత్తులద్వారాను

బైటికిపోవుటకు వీలుపడును. మలినములను మైన చెప్పినవిధముగా విడగొట్టలేని మందులన్నీ అపకారమును కలుగజేయునవే. తరుణ రోగములలోకన్నా కాలికరోగములలో దేహములో రోగ పదార్థమెక్కువగా పేరుకొనును. దేహములో తయారైనమురుగు బయటకు పోవుటకు సహాయపడు లోహములు తక్కువగును. రక్తములోని రక్తభాగము తగ్గుటచేత పాండురోగములు వచ్చుచున్నవి. రక్తములోని యనుమూ తగ్గిపోవును. ఈ యనుమే ఊపిరితిత్తులలోని కుటికలలో ప్రాణవాయువును యెప్పటికప్పుడు స్వీకరించు చుండును. ఇదే నరములలోనికి పోయి బలము నిచ్చును. రక్తములో యనుముతగ్గుటచేత, రక్తము ప్రాణవాయువును స్వీకరింపదు. నరములు శక్తిహీనములగును, రక్తములోని గంధక భాగముకూడాతగ్గిపోవును. దేహములో తయారగు (మురుగు) బొగ్గుపులుసుగాలి, గంధకముతో కలిసి బహిష్కార్యావయవములద్వారా బయటకుపోవును. గంధక భాగము తగ్గిపోవుటచేత రక్తము ఊపిరితిత్తులలోని ప్రాణవాయువును తీసికొనదు. ఎక్కువ ప్రాణవాయువు ఉన్ననేగాని, దేహములో తయారగు బొగ్గుపులుసుగాలి బైటికిపోదు. మందు వైద్యమువారు చెప్పనట్లు రక్తములోనియనుము భాగము తగ్గిపోవుటవలన పాండురోగములు వచ్చుటలేదు.

రక్తములోని గంధకభాగము తగ్గుటచేతనే పాండురోగము వచ్చుచున్నది. ఇనుము గంధకము యెక్కువగానున్న సేంద్రియములగు ఆహారపదార్థములుగాని దేహములోని

నిర్మాణశక్తికి హానికలిగించనిమందులుగాని తినినయెడల పాండు రోగములు నయమగును.

ఆమవాతము, కీళ్ల వాతము, కొన్ని రకములగు మధుమేహము మూత్రికామ్లము యెక్కువగా చేరుటచేతనే వచ్చుచున్నవి. పప్పుపదార్థములు యెక్కువగా తినుటచేత చిరగనిమురుగు లోపలనే నిలచిపోవుచున్నది

రక్తములోని ఔరసంపద తగ్గిపోయినపుడును యీ రోగములు రావచ్చును.

రక్తములోని గంధకము మెగ్నీషియము, లిథియము, పొటాషియము, మొదలగు లోహములు జీర్ణక్రియలో తయారగు ఆమ్లములను విడగొట్టి, బహిష్కార్యావయవములద్వారా బయటకు పంపును. దేహములో తయారగు ఆమ్లమునకును, రోగములకును చాలాదగ్గరసంబంధమున్నది. ఆమ్లములు యెక్కువగుట వలన వచ్చినరోగములన్నీ ఔరసంపద యెక్కువగానున్న ఆహారపదార్థముల తినుటవలన పోవును. నాములు, కండరములు బాగా బలముగా ఉండవలెనంటే పొటాషియము, భాస్వరములు సేంద్రియరూపములో యెక్కువగాగల ఆహారపదార్థముల తినవలయును.

ధాతుశక్తిని మితముగానే ఖర్చుచేయవలెను. అనవసరముగా దుర్వ్యయము చేయరాదు. సేంద్రియలవణములుగల ఆహారపదార్థముల తినినయెడల ధాతుశక్తి దుర్వ్యయముకాదు. తోటకూర, పొన్నగంటి, బచ్చలి, ఆకుకూరలలోను బీర, సార, దోస, దొండ, పొట్ల మొదలగు కాయకూరలలోను, నారింజ, బత్తాయి, కమలా, ఆపిల్ మొదలగు పండ్లలోను, ఈ సేంద్రియ

లవణములు యెక్కువగా ఉండును. పొందురోగుల రక్తములో యినుము తక్కువగా నుండును. యినుము తక్కువగా ఉన్నది గదా అని ఖనిజరూపముగు యినుమును ప్రత్యేకవైద్యరాదు. ఖనిజములు దేహమునకు విజాతీయములగుటచేత ఖనిజరూపముగు లోహము రక్తముతో కలియదు. సారాశ్యమును పొందదు. దేహములో యేములనో పేరుకొనును. సేంద్రియలవణములు గల ఆహారము మితముగా తిననపుడే మంచిగుణము కలుగును. ఆజీర్ణరోగులుకూడా యీ సేంద్రియలవణములుగల ఆహారమునే పుచ్చుకొనవలయును. మితముగా తినినపుడే సేంద్రియలవణములుగల ఆహారము మందుగా ఉపయోగించును. రక్తములో యేభాగము లోపించినదో తెలుసుకొని ఆభాగమును పూర్తిచేయు సేంద్రియలవణములుగల ఆహారపదార్థములనే తినినపుడు రోగములు రావు. వచ్చినరోగములైననూ తేలికగానే తగ్గిపోవును. అందువలననే ప్రకృతిచికిత్సకులు ఆహారమునకు ప్రాముఖ్యమిత్తురు. నిత్యకృత్యములలో మానవులకు అవసరమైన సేంద్రియలవణము లన్నియు కాయలలోను, పండ్లలోను, కూరలలోను ఉన్నవి. ఎక్కడికోపోయి ఖనిజములను వెతికికొని రావలసినపని లేదు.

చాలా తరములనాడే మానవులు ప్రకృతినుండి విడివడినారు. ప్రకృతితో సంబంధము లేకుండా చేసుకొన్నారు. జగన్మాతయగు ప్రకృతి ఆదేశముల విస్మరించినారు. నిత్యమూ నిరంతరమూ అపచారము చేయుటచేత, మన జీర్ణయంత్రములును చెడిపోయినవి. పాటవము తగ్గిపోయినది.

ఆకుకూరలలోను పండ్లలోను కాయకూరలలోను సేంద్రియ రూపములో లవణములన్నియు ఉన్నవి. ఆకుకూరలలో క్యాబేజీ ముఖ్యము. వీనిలోరసము పిండుటకు ప్రత్యేకమగు పనిముట్లు గలవు. ఒకతడవే పిండి యీరసము నిలవ ఉంచు కొనక యేరోజున కారోజు యీరసమును పిండుకొనవలయును.

మండులు

మనము తిను ఆహారము పులిసి విపాకమునొంది జీర్ణమగును. ఆహారము సరిగా జీర్ణమైననే గాని మనకు శక్తి లభించదు. సరిగాజీర్ణమగుటకు కొన్నిద్రవములు కావలయును. ఈ ద్రవము లన్నియు దేహములోనే తయారగునని వెనకటి శాస్త్రజ్ఞులు అభిప్రాయ పడినారు.

నవీన పరిశోధనలనుబట్టి చూచినయెడల మనము తిను ఆహారపదార్థములలోని మైక్రోజిమాలవలననే విపాకము కలుగుచున్నది గాని దేహములో తయారగు ద్రవముల వలన విపాకము కలుగుటలేదు.

మనము తిను ఆహార పదార్థములు ప్రాణవంతములును సేంద్రియ లవణములతో కూడినవిగాను ఉండవలయును.

హోమోసటీ మందులలోను ప్రమాదకరమైన మందులు గలవు. ఆమందులలోను నిరపాయకరమైన మందులనే వాడవలయును. నిరపాయకరమైన మందులనగా, దేహములోని నిర్మాణ శక్తికి అనుకూలముగా ఉండునవి. రక్తభాగములను సరిగా ఉంచునట్టి మందులు దేహములో తయారగు మురుగును బయటకు పంపుటకు అనుకూలపడు మందులూ రక్తములో లోపించిన ధాతువులను పూర్తి చేయు మందులనే వాడవలెను. రోగనిరో

ధక శక్తిని వృద్ధిచేయు మందులను వాడవచ్చును. ఇట్లు చెప్పుచున్నామని మందులన్నిటిని వాడమని మాఅభిప్రాయము అని మాచదునరులు అపోహపడకుండురుగాక. చెమటను కలిగించు మందులు చెమటను వారించు మందులు, కఫమును కలిగించు మందులు, కఫమును వారించు మందులు, మూత్రమును వృద్ధిచేయు మందులు, మూత్రమును వారించు మందులు, నులవిమోచనము చేయుమందులు, నులమును స్తంభింపజేయు మందులు, యివన్నీ విషాధములేను. కాన అపాయకరములు.

నిద్రీవఖనిజములు-విషవూరిత ఖనిజములు

భూమిలోనుండి త్రవ్విన లోహములతో మందుల తయారుచేయవచ్చునా రానా అను విషయముగో వాదోపవాదములు గలవు. శాస్త్రవేత్తలు యెవరికితోచిన అభిప్రాయమును వారు సెలవిచ్చారు. వాడవచ్చుననుటకును వాడరాదనుటకును చాలా ఆధారము లున్నవి. అలోపతివైద్యమువారు భూమినుండి త్రవ్విన ఖనిజములతో మందుల తయారుచేయవచ్చుననే అభిప్రాయపడినారు. అమలులోనున్న ఆయుర్వేదవైద్యులును ఇదే అభిప్రాయపడినారు. ఖనిజములగు లోహములులేని అలోపతి మందులుగాని ఆయుర్వేదమందులుగాని లేనేలేవు.

ఇనుము, గంధకము, పాషాణము, అయోడిన్ మొదలగు ఖనిజరూపముగు లోహములు లేని అలోపతిమందులుగాని ఆయుర్వేదమందులలో పాదరసము, తామ్రము, ఇంగిలీకము మొదలగు ఖనిజములగు లోహములులేని ఆయుర్వేదమందులు

లేవు. రెండు వైద్యములవారు పాదరసమును రసరా జనిపిలుతురు. ఒక్కపాదరసమునుండే కోట్లకొలదీ మందుల తయారుచేతురు.

భూమిలోనుండి త్రవ్విన లోహములనుండి మగదుల వాడినందువలన కలిగిన ఫలితములను వీరు ప్రత్యక్షముగా చూడలేదు. వీరు ప్రత్యక్షముగా చూచినట్లుతే ఖనిజములను మందులుగా వాడరు. మానవదేహమునకు కావలసిన ధాతువులన్నీ సేంద్రియరూపములో కూరలలోను పండ్లలోను గలవు. లోపించిన ధాతువులను ఖనిజరూపముగ లోహములతో పూర్తిచేయవలసరములేదు. సేంద్రియరూపములో గల కూరలతోగాని, పండ్లతోగాని పూర్తిచేయవచ్చును.

ఖనిజములు దేహమునకు విజాతీయము లగుటవలన రక్తముతో కలిసిపోవు. దేహములో యేదో ఒకమూల చేరును. ఏమూలచేరినదీ కనీకనుచూచి చెప్పగలము. దేహావసరమునకుమీరి కూరలుగాని, పండ్లనుగాని, తినినయెడల అవి దేహములో పేరుకొనవు. బయటకు వెళ్లిపోవును.

ఈ ఒక్కసూత్రమునుబట్టే సృష్టిలోని యేవస్తువులు మానవునకు అవసరమో యేవి తినవచ్చునో యేవి తినరాదో తెలుసుకొనవచ్చును. రక్తములో తక్కువైన లోహభాగమును ఖనిజములతో పూర్తిచేసినయెడల దేహమునకు శక్తి రాక పోవుటయేగాక ఆయాలోహములు వాటికి అనురాగముగల అవయవములలో పేరుకొనును. ఆయాఅవయవములు తెలుపు కనీకలోని భాగములలో కొన్నిరంగులు కనబడును. పేరుకొనని యెడల ఆయాసానములలో ఆరంగులు కానరావు.

రక్తములో యినుము తక్కువగానున్నదని ఖనిజరూప

మగు యినుమును దేహములోనికి ప్రవేశపెట్టినట్లయితే ఆ యినుము జీర్ణాశయములో పేరుకొనును. చిన్న పేగులలోను పేరుకొనవచ్చును. జీర్ణాశయమును తెలుపు కనుపాపచుట్టూ నుండు మొదటిఆవరణలో తుప్పురంగు కనపడును. దేహమునకు అవసరమైన లోహములలో సోడియము ఒకటి. ఇదికూడ సేంద్రియరూపములోనే తినవలయును. సేంద్రియరూపములో కూరలలోను పండ్లలోను గలదు. రక్తములో సోడియంభాగము తగ్గినదిగదాయని సోడాఉప్పును తినినయెడల కనీనిక వెలుపటి ఆవరణచుట్టూ తెల్లనిఉంగర మేర్పడును. సోడియం అవణములు పొటాషియంఅవణములు కనీనిక వెలుపటి ఆవరణలో చేరును. వెలుపటిఆవరణలో తెల్లనిఉంగర మేర్పడును. దేహములో గంధకము తక్కువైనదని ఖనిజరూపమగు గంధకమును ప్రవేశపెట్టినయెడల చిన్న పేగులలోను జీర్ణాశయములోను గంధకము పేరుకొనును. జీర్ణాశయమును తెలుపు కనీనికలోని ఒకటవ ఆవరణలో పసుపురంగు కాననగును.

అయోడిన్‌ను ఖనిజరూపములో సేవిస్తే, కనీనికలోని వివిధ భాగములలో యెర్రని మచ్చలు కాననగును.

భాస్వరమును ఖనిజరూపములో సేవిస్తే యే అవయవములోనైనా చేరవచ్చును. ఆ అవయవమును తెలుపు ప్రతినీధి స్థానములో, తెలుపు, పసుపు కలిసిన రంగుగా కానవచ్చును. మూమూలుగావాడుకునే ఉప్పుయొక్కడ పేరుకొన్నదీచెప్ప లేము.

ఈ శాస్త్రములో ప్రవీణు లెవరునూ ఏ అవయవములో ఉప్పు పేరుకొన్నదీ చెప్పలేరు.

ఉప్పు భూమినుండి త్రవ్విన వస్తునమ్మేళన మైనప్పటికిని

యీ ఉప్పుఫలానారంగులో ఫలానా అవయవములో కనబడునని చెప్పలేము. రక్తములో ఉప్పుదనము యెక్కువగా ఉండుటచే మనము తినిన ఉప్పు దేహమునుండి మలముగా గాని, మూత్రముగాగాని తేలికగనే వెల్లిపోవచ్చును. లేదా ఉప్పుసోడియం క్లోరైడ్ అగుటవలన, సోడియంగాను కోరికాను విడిపోవచ్చును. విడిపోయి మిగతా వాటితో కలిసి పోవచ్చును. ఖనిజములన్నిటిలోనూ ఉప్పునే విస్తారముగా వాడుదుము. జాతువులు కూడా తాము తినువస్తువులలో ఉప్పుతక్కువైనపుడు చవిటినేలను నాకుటయు గలదు. మానవులెట్లు ప్రకృతి మార్గములను విస్మరించి దురలవాట్లకు లోబడినారో అట్లే వీరు పెంచు జంతువులన్నీ వాటికి సహజముగా ఉండవలసిన అలవాట్లను వదలిదురలవాట్లకు లోనైనవి. గుర్రములకు పొగాకు పెట్టుట అలవాటుచేస్తే పది పది హేనుమంది త్రాగే, తినే పొగాకున్ను ఒక్క గుర్రముతినగలదు.

ఒంటికి ఉప్పుకూడా కొంతవరకు అవుసరమే. అవసరముగదా అని మితిమీరి తినరాదు. ఉడకబెట్టినపుడు ఆయా పదార్థములలోని లవణములు క్రిందికి దిగిపోవును. అందువలననే పచ్చిగానున్నపుడు ఉప్పుగా నున్నకూరలు ఉడక బెట్టిన తరువాత అంత ఉప్పుగా నుండవు. ఉప్పుగా నుండవుగనుక ఉడక బెట్టిన కూరలలో కొద్దిగా ఉప్పువేయవలెను.

సముద్రముమీద ప్రయాణముచేయు నావికులకు స్కర్వీవ్యాధి యెక్కువగా నుండెడిది. కూరలు పండ్లు యెప్పుటికప్పుడు దొరకకపోవుటవలన మురిగిపోయి వాసనపుట్టకుండా ఉప్పులో ఉరివేసిన మాంసపుముక్కలనే వారు తినెడివారు. పళ్ళచిగుళ్ళ వెంట నెత్తురుపడుచుండెడిది. కండరములలోని పటు

త్వము తగ్గిపోయెడిది. ఒళ్లునొప్పి లుండెడివి. పండ్లను, కూరలను తినట మొదలుపెట్టగానే ఆ వ్యాధి అంతరించినది. మానవదేహమునకు కావలసిన లవణములన్నీ సేందియరూపములో కూరలలోను, పండ్లలోను ఉండును గాన మానవకోటి ప్రమాదరహితమైనవాటినే స్వీకరించవలయును.

భూమిలోనుండి తన్నిన లోహములను మందులుగా వాడుట మానవలయును.

దేహములో తయారగు మురుగు యెప్పటికప్పుడు బయటకుపోవు వసతులను కలుగచేసే లోపల యేమీ నిలవఉండదు.

లోపల పేరుకొన్నట్లు కనీనికలో గుర్తు లేమీ కానరావు. పచ్చికాయలలోని జీవన తైలు పోషకద్రవ్యమును రక్తములో తేలికగా కలిసిపోవును. దేహములోని నాల్గుబహిష్కార్యాయముల ద్వారాను తేలికగా బయటకు పోవును. ఎండు ధాన్యములలోని జీవన తైలు, పోషకద్రవ్యములు కొంత కష్టము మీదగాని రక్తముతో కలిసిపోవు. సారూప్యమును పొందవు. కొంతశ్రమ చేస్తేగాని బయటకు పోవు. ఖనిజములగు లోహములు దేహమునకు విజాతీయములగుటవలన రక్తముతో కలియవు. దేహమునకు పుష్టి నివ్వవు. మంఃలుగా మానవ దేహములోనికి ప్రవేశపెట్టబడిన మనుము అయోడిన్ మొదలగు ఖనిజములు, శుగా పరిశ్రమ చేసినా బయటకు పోవు. పామాణము, గ్లూకోజు మొదలగు ఖనిజములతో తయారు చేసిన మందులును దేహమునుండి బయటకుపోక లోపలనేపేరుకొనును. మానవుల జీర్ణయంత్రములన్నియు ఫలములను, శాకములను మాత్రమే జీర్ణము చేయగలవు. ఫలములలోగాని, శాకములలో

గాని అరగక మిగిలిపోయినదే అధోముఖముద్వారా బయటకు వెళ్ళిపోవును. ప్రకృతి ఉద్దేశము కూడ అదే కావచ్చును. తన సంతానము తాను నిర్దేశించిన ఫలములను భుజించుటకును, అవియే జీర్ణమగుటకును అనుకూలమైన అవయవములనే యేర్పరచినది. ఖనిజములు మానవదేహమునకు అనవసరములు గనుకనే మానవుల జీర్ణయంత్రములు వాటిని జీర్ణము చేసికొనలేవు. వీలుగాదు గనుకనే నాలుగు త్రోవలలో యే ఒక త్రోవనైనా బయటకు పోవ వీలులేదు గాన లోపలనే పేరుకొనును. ప్రాణ వంతమైన దేహములో నిర్జీవమైన ఖనిజములు ఉండవు. అదీకాక ప్రకృతి ఉండనీయదు. పేరుకొనినవి ఊరుకొనవుగనుక చేరిన చోట హంగామా మొదలుపెట్టును. ప్రకృతి వైద్యమునకుకూడా లొంగని మొండిరోగములన్నీ మందులు పేరుకొనుట వలన వచ్చినవేను. పోపులు మసాలాలు పిండివంటలు మొదలగు కృత్రిమాహారములు తినుటచేత అరగక మిగిలిపోయిన మురుగైనా ఒకప్పుడు కాకపోతే మరొకప్పుడు అయినా బయటకు వెళ్ళి పోతుంది. అట్లా బయటకు పోని మురుగువలన వచ్చేరోగాలైనా కుదురవచ్చును. లోపల పేరుకొన్న ఖనిజముల వలన కలిగే రోగాలు మాత్రము యెన్నటికీ కుదరవు. ఏవైద్యము వలనను నయము కావు.

మల, మూత్ర, స్వేద, నాసికా రంధ్రములు నాలుగున్నూ మనము తినిన ఆహారము జీర్ణమగునపుడు కలుగు మురుగును బయటకు పంపివేయగలవు. కాని ఈ ఖనిజములను బయటకు పంపలేవు.

'గండమాలతో బాధపడువారు మాంసముగాని, కాఫీ, టీ, బ్రాంది, మొదలగు పానీయాలను సేవించినట్లుయితే తీయ రోగము వస్తుంది. కర్కటవృణము కలుగుతుంది. పైదురలవాట్లను మాని లోపల చేరిన మురుగు బైటకుపోవు వసతుల కల్పిస్తే ఆదుర్భరవ్యాధులేమీ రావు. లోపలదాగిఉన్న రోగాలుకూడా చాలా తేలికగానే కుదురును.

పాదరసము, పాపాణము, క్షీణైను మొదలగు ఖనిజములు మెదడులోను, వెన్నెముకలోను, దేహములోని కుటికలలోను, నరములలోను, కండరములలోను పేరుకొనును. పేరుకొన్న అవయవములను పాడుచేయ మొదలుపెట్టును. ప్రకృతివైద్య చికిత్సా ప్రక్రియలవలననూ యీరోగములు నయముకావు.

మానవుల దేహములో తక్కువైన లోహములన్నీ ఖనిజములతో చేసిన మందులుపోస్తే త్వరగా పూర్తిఅగుపను మాట నిజమే. కాని అవి దేహమునకు విజాతీయములగుటచే రక్తముతో కలియక పోయినందున, దేహమునకు యేమాత్రమూ శక్తినివ్వతేవు. దేహములోని అంతరవయవములలో, యేదో ఒకమూలన పేరుకొని యుండును.

సృష్టిలో అనికరకములగు ఫలముల్ను గలవు. తన దేహములోని రక్తములో యే లోహము లోపించినదో తెలిసికొని, ఆయాలోహముగల పండ్లనేవాడవలయును. రోగము రాకుండా కాపాడు కొనుట మంచిదిగాని, వచ్చిన తర్వాత చూచుకుండా ములే అని అనుకొనుటకన్న బుద్ధిమాలినపని మరొకటి లేదు.

దేహములోని రక్తముతక్కువైతేగాని పాండురోగము రాదు. కడుపులో నొప్పిగా ఉన్నదిగదా అని సోడాఉప్పు తింటే ఉపయోగము లేదు.

వాపులకు టెంచర్ అయ్యిపోతే రాచిప్రయోజనము లేదు. గజ్జికి రసముమందు రాస్తేను గుణములేదు. ఈ మూడులోహములు వాటికి అనుకూలమగు అవయవములలో పేరుకొనును. జగన్మాతయగు ప్రకృతినిరేశించిన ఆహారము వదలిపెట్టి కృత్రిమ ఆహారముల స్వీకరించుటచేతనే మన జీర్ణయంత్రములు నానాటికి బలహీనములై చెడిపోయినవి. ఈ అపచారమే నిరంతరము జరుగుచుండుటచేత ఈ ఆహారమును జీర్ణముచేయుటకుకూడ ఉద్యోగముకలిగించు పదార్థములే అవసరమైనవి.

కూరలు కొత్తవి యేరోజుకారోజు వండుకొని తినుట మంచిది. నిలువనరుకును వాసనకూడా చూడరాదు. మందులు చేయుపని ఆహారమే చేయునపుడు మందులవాడ నవసరమేలేదు.

౨౩

హోమో పత్రీ

నేడు ప్రచారములోనున్న మందులన్నిటిలోను హోమో పత్రీవైద్యము ఉత్తమమైనది.

ఆలోపతీమందులు దేహమునకు చేయూ అపకారము మరేమందులును చేయవు.

హోమోపతీమాత్రాలలో మందుభాగము చాలాకొద్దిగా నుండును. అసలు లేనేలేదని చెప్పవచ్చును. అంతసూక్ష్మముగా ఉండుటచేత ఈమందులునిరుపయోగమని చెప్పవారును గలరు.

హోమోపతీమందులను తయారుచేయుట మందుపరిమాణమునకు పదిరెట్లు పరిమాణముగల పాలపంచదారను కలుపుదురు. ఈ రెంటినీ సన్నెకల్లులో వేసి యిరువదినిమిషముల పాటు నూరుదురు.

ఆ మందు శక్తి అందురు. వచ్చినమందులో కొద్దిపరిమాణమును తీసికొని దీనికి పదిరెట్లు పాలపంచదారను కలుపుదురు. ఈ రెంటినీ వెనుకటిచూదిరిగనే సన్నెకల్లులో వేసి యిరువదినిమిషములకాలము నూరుదురు. ఆమందు శక్తి $2 \times$ అందురు. మూడవ పర్యాయముకూడా దీనిలో కొలదిపరిమాణముగల మందును తీసుకొని దానికి పదిరెట్లు పరిమాణముగల పాలపంచదారను కలిపి యీ రెంటినీ సన్నెకల్లులో వేసి వెనుకటిచూదిరిగనే యిరువదినిమిషములు నూరుదురు. అప్పుడు తయారైన మందుశక్తి $3 \times$. ఇట్లాగే $50 \times$ వరకు శక్తిగలమందును తయారుచేయవచ్చును. ఈ $50 \times$ పాలపంచదార మాత్రులలోని మందుభాగము చాలాకొద్దిగా ఉండును. ఒకటివెంట యేబదిన్నులుపెట్టి ఆ వచ్చినసంఖ్యతో ఒకటిని విభాగించినయెడల యెంతవచ్చునో అంతభాగమే మందు ఉండును. మందుశక్తి యొక్కవై నకొలదిని పాలపంచదారబదులు సారాయి వాడుటయు గలదు.

హోమోపతీ మందువైద్య సిద్ధాంతములు చాలా విచిత్రముగా నుండును. ఆరోగ్యవంతుని దేహములో ఒకమందు వేసినందువలన యేలక్షణములు కలుగునో రోగికి ఆమందులు యిచ్చినందువలన ఆలక్షణములే తగ్గిపోవును. ఈవిషయమునే ఉదాహరణ పూర్వకముగా ఆలోచించుకొందాము. బెల్లడోనా మందును పెద్దమోతాదుగా ఆరోగ్యవంతునికియిస్తే తలనొప్పి,

జ్వరము, ప్రిలాపము, గొంతు యెండిపోవుట, మొదలగు లక్షణములు కలుగును. చర్మము కందుటయు గలదు. ఇవన్నీ మాంస సంతానిక లక్షణములు. ఈలక్షణములు గలవని తెలియ గనే హోమోపతీ వైద్యుడు $6 \times$ మందు శక్తిగల పాలపంచదార మాత్రను తప్పకుండా యిచ్చును. పైలక్షణములన్నియు వెంటనే తగ్గిపోవును.

అయితే అలోపతీ మందువైద్యమునకును, యీ వైద్యము నకును, పెద్దతేడా లేనట్లుగానే కనపడును. రెండు సిద్ధాంతము లలోను ఒకటేమందు వాడుచున్నారనికూడా తోచవచ్చును. రెండు వైద్యములలోని మందులలో మందు భాగములో మాత్రము చాలా పెద్దతేడా ఉన్నది.

మాంస సంతానిక రోగమునకును అలోపతీమందు వైద్యమువారును బెల్లడో నామందునే యిత్తురు. పది, యిరువది, బొట్లమందును ప్రతి 3 ఘంటలకును యిత్తురు. హోమోపతీ వైద్యమందన్ననో $6 \times$ మందును యిత్తురు. ఈమందులోని మందుభాగముకన్నా అలోపతీ వైద్యములో మందులోని మందు భాగము నలుబదివేలరెట్లు యెక్కువగా ఉండును. ఇంత తీవ్రమైన అలోపతీమందును వేయగనే దేహములోని అవయవములన్నియు వాటిపనిని తాత్కాలికముగా మాను కొనును. ఎక్కడి అవయవములు అక్కడ స్తంభించిపోవును. మందువైద్యగ్రంథములన్నియు ఈవిషయమును ఏకకంఠముగా ఒప్పుకొన్న వేగాని యందులో ఆవంతయూ అతిశయోక్తి లేదు

అవయవముల వ్యాపారము స్తంభించి పోవుటవలన, కుటి కలనుండి బయటకు రావలసిన మురుగు బయటకు రాక అచ్చటనే నిలిచి పోవును.

హోమోపతీ పంచదారమాత్రాలలోని మందుభాగము చెప్పలేనంత సూక్ష్మముగా నుండును. ఈసూక్ష్మభాగము కుటి కలలోని మైక్రోజిమాలను ఉద్దేశపగచును. అలోపతీమందుల లోని మందుభాగము యెక్కువగుటవలననే కుటికల వ్యాపారము స్తంభించిపోవును.

దేహములో పేరుకొన్న రోగపదార్థమును బయటకు పంపుటకు ప్రకృతిచేయు ప్రయత్నమే తరుణరోగముని మనము లోగడనే చదువుకొన్నాము. మనముచేయు ప్రక్రియలునూ, ఉపచారములునూ, ప్రకృతికి సహాయము చేయునవిగానే ఉండవలయును. అపచారము చేయునవిగా మాత్రము ఉండరాదు. మందుభాగము సూక్ష్మతీసూక్ష్మ మగుటవలన, హోమోపతీ పంచదార మాత్రమునూ ప్రకృతికి సాయమునే చేయును. మందు భాగము విపరీతముగా ఉండుటవలన అలోపతీమందులు దేహమునకు చెప్పలేనంత అపకారము చేయును.

ప్రకృతి సూత్రములకును హోమోపతీ వైద్యమునకును గల సంబంధమును విచారించుము.

హోమోపతీవైద్యమును సుప్రసిద్ధుడగు హీన్ మన్ కనుగొనెను. ఈవైద్యసిద్ధాంతముల ప్రకారము ఆరోగ్యవంతునిలో రోగమును కలుగజేయు మందులే రోగిలో రోగలక్షణములను తీసివేయును.

క్విన్లను వలన దేహమునకు జరుగు అపకారములను పరిశోధించుచున్న పుడు హోమ్‌మన్‌కు యీసిద్ధాంతములు తట్టెను. ఈసిద్ధాంతమే హోమోపతీ వైద్యమునకు మూలమైనది,

హోమ్‌గారిని అతని అనుయాయులుగాని పై సిద్ధాంతమును అనుశాస్త్రసమ్మతముగా నిర్వచించలేకపోయిరి. రోగమును కలిగించు మందు రోగలక్షణముల నెట్లు తీసివేయునో సరిగా చెప్పలేదు. సుప్రసిద్ధుడగు హోమ్‌ తన “ఆర్గనక్” అను పుస్తకములో కూడ దీనికి గతిని కల్పించలేదు. అందువలననే అలోపతీ వైద్యమిత్రులు హోమోపతీ వైద్యమునుగూర్చి వికటాటహాసమును చేస్తున్నారు. హోమోపతీ వైద్యసిద్ధాంతమును శాస్త్రసమ్మతముగా నచ్చచెప్పితేనేగాని నమ్మమంటున్నారు. హోమోపతీమందులు వాడక పోయినను రోగములు కుదురు ననుచున్నాడు.

ప్రకృతి సూత్రములకును హోమోపతీ వైద్య సూత్రముల

కును గల సంబంధమును విచారిద్దాము.

ప్రకృతి వైద్యమునకు మూడు ప్రధాన సూత్రములు గలవు. అవేవన,

(1) ప్రతితరుణరోగమువలనను దేహమునకు మేలేగాని, కీడేమియు కలుగదు. రోగపదార్థమును బయటకుపంపుటకు ప్రకృతిచేయు ప్రయత్నమే తరుణవ్యాధి రోగపదార్థములోపల ఉన్న దని చెప్పనట్టివే బహిర్లక్షణములు. రోగపదార్థము బయటకు పోవుటవలన దేహమునకు మేలే కలుగును. మనమిచ్చు మందుకూడా రోగలక్షణములను వృద్ధిచేయును అనగా రోగ

పదార్థమును బయటకు పంపుటకు ప్రకృతికి సహాయముచేయును. రోగపదార్థము లోపల ఉండియే అవయవమును బాధించునదీ బహిర్ క్షణములబట్టి తెలియునుగాన ఆ లక్షణమును వృద్ధి చేయుమందునే తత్వముగాన రోగపదార్థము బయటకుపోయి దేహమునకు మేలే కలుగును.

2. హోమోపతీ మందులు అలోపతీ మందులమాదిరిగా తరుణరోగములను అణచి వేయవు. గొనుమిక్కిలి రోగపదార్థము బయటకు పోవుటకే సహాయపడును. నివారణ చేయును గాని, అణచివేయవు.

(3) మానవదేహము అనేకకణముల సమూహ మగుట వలన, కణములకు యేలక్షణములుండునో దేహమునకు ఆవేలక్షణములుండును. కణము ఆరోగ్యముగా ఉంటే దేహమూ ఆరోగ్యముగా ఉండును. కణము అనారోగ్యముగా ఉంటే, దేహమూ అనారోగ్యముగా ఉండును. కణము ఆరోగ్యముగా ఉండవలెనంటే దానిధర్మముల నిర్వర్తించుటకు శక్తివంతముగా ఉండేట్లు చూడవలెను. బహిష్కార్యావయవముల నుద్దేశపరచినందువలన ఉపయోగ మేమియు లేదు. విరేచనకారులు, స్వేదకారులు, మూత్రమును జారీచేయు మందులు నిరర్థకములే. జీర్ణయంత్రములను ఉద్దేశపరచి జీర్ణావయవములలో యేమీ నిలువ లేకుండా చేసినందువలన యేమీ ఉపయోగము లేదు. ఈమందులన్ని జీర్ణావయవములనే శుద్ధిచేయును గాని కణముల జోలికి పోనేపోవు. కణములలోని మురుగు అచ్చటనే నిలవ ఉండును.

కణములలో తయారగు మురుగు బహిష్కార్యావయవములద్వారా బయటకు వచ్చును. మురుగు కణములలో తయారగునేకాని యీ బహిష్కార్యావయవములలో తయారుకాదు. బహిష్కార్యావయవముల ఉద్దేశికపరచినంతమాత్రమున లోపలి మురుగు బయటకు రాదు. పీటిని ఉద్దేశికపరచినంతమాత్రమున ప్రాణవాయువు కుటికలలోనికి పోయి బాగుపులుసుగాలి బయటకు పోదు. పులిసిపోయిన పదారమంతా విశ్లేషము పొందదు. మొండివగు కాలికరోగములతో బాధపడుచున్నపుడు దేహము లోని కణములు తమలో తయారగు మురుగును బయటకు నెట్టి వేయలేవు. అటువంటి పరిస్థితులలో రోగలక్షణములకు సరిపోయిన హామోపతీమందు కణముల నుద్దేశికపరచి వానిలోని మురుగును బయటకు నెట్టుటకు సహాయపడును. వంశానుగతముగా వచ్చిన గండమాల రోగప్రవణత ఉండి దేహమంతా రోగపదార్థము నిండి ధాతుశక్తి తగ్గిపోయినయెడల రోగ పదార్థము బయటకురాదు. ధాతుశక్తి తక్కువగుటవలన రోగపదార్థమును ప్రకృతి బయటకు నెట్టివేయలేదు. అటువంటి పరిస్థితులలో సన్నెకల్లులో వేసి మర్దనచేసిన గంధకము చాలా కొద్దిగా మ్రింగినయెడల స్వభావసిద్ధమైన లక్షణముల కలుగ చేయును. చర్మరోగములు కలుగవచ్చును. కుతిక వాపులు రావచ్చును. వ్రణములు పుట్టవచ్చును. రక్తము కారిపోవచ్చును.

మందుల పరిమాణము

మానవదేహాల్లో ముక్కుకణములను కణములలోని మైక్రోజీమాను ఉద్దేశికపరచవలెనంటే మందు యెంత కావలయును?

పెద్దల కివ్వవలసిన మందు మోతాదును పిల్లలకు యిస్తే దేహవ్యాపారము స్తంభించిపోయి చనిపోవుదురు. పెద్దల కిచ్చు మందుమోతాదు అరగ్గైన అయితే యేడాది పిల్లలకు గ్రైనులలో పండ్రెండవ భాగమే యివ్వవలెను. పెద్దలకు యివ్వ వలసిన మందు మోతాదు, పిల్లలకు యివ్వవలసిన మందు మోతాదు యీవరుసలో ఉంటే అనేకకోట్ల కణముల సమూహ మైన మానవదేహములోని కణములకు ఎంతపరిమితిగలవనందు మోతాదు అవసరమో బుద్ధిమంతులగు మాచదువరులే గ్రహిం తురుగాక. కణములోని సూక్ష్మభాగమైన మైక్రోజిమాకు యెంత మందు కావలెనో మీరే ఊహించుకోండి.

హోమోపతి పంచదారమాత్రలలోని మందుభాగము చాలా కొద్దిగా నుండును గాన మానవదేహములోని కణముల మీదనూ కణములలోని మైక్రోజిమాలమీదనూ పనిచేయును. వాటిలో తయారగు మురుగును బయటకు నెట్టుటకు వాటికిశక్తి నిచ్చును. పెద్దలకు యివ్వవలసిన మందుమోతాదు పిల్లల కిచ్చిన యెడల యెట్లు దేహక్రియ స్తంభించిపోవునో అట్లే యెక్కువ మందులు పోసిన యెడల కణములకు శక్తికలుగక పోవుటయే గాక వాటివ్యాపారమంతా స్తంభించిపోవును. అలోపతి మందులన్నీ యీపనినే చేయుచున్నవి. కొద్ది గొప్ప రోగముల కన్నిటికినీ పెద్దపెద్ద మోతాదులలో మందులు పోయుటవలన దేహక్రియలన్నీ స్తంభించిపోవుట వలననూ రోగలక్షణములు అణచివేయబడుచున్నవి.

న్యాయశాస్త్రముకూడా నేరముయొక్క తీవ్రతను బట్టి శిక్ష విధించును. కొద్దినేరమునకు కొద్ది శిక్ష వేయును. పెద్ద నేర

మునకు పెద్దశిక్ష ఉండును. అంతరాతీయ ధర్మముల ననుసరించి అన్నిరకములగు నేరములకును ఒకేశిక్ష లుండవు.

నేరము యెందుకు చేయవలసివచ్చిందో గ్రహించి పరిస్థితులను మార్చి వేరు లేక సంఘము, ప్రభుత్వము కూడా అధోగతిలోపడి నేరములను, నేరసులను యెక్కువ చేయుచున్నారే గాని తక్కువేమీ చేయుట లేదు.

మోతాదుల పరిమాణము

పెద్దమోతాదులుగా మందుల సేవించినందువలన ఆవంతయు ఉపయోగములేదు. పెద్దమోతాదులో మందుభాగము యెక్కువగా నుండును. వవర్ మాత్రము తక్కువగానే ఉండును. మందుపరిమాణము యెక్కువైనకొలదీ శక్తి తక్కువగా నుండును. మందు పరిమాణము తక్కువగా నున్నయెడల శక్తి యెక్కువగా నుండును. పాల పంచదారను సన్నెకల్లులో వేసి యెక్కువగా నూరిన యెడల మందుశక్తి యెక్కువగును. 3 x మందుతొకన్నా 6x మందులో మందు భాగము యెల్లా తక్కువగానుండునదీ లోగడనే చదివినాము.

మనకంటికి కనబడు సూలపదార్థముకన్నా సునిశితశక్తులు మరింత తీవ్రముగా నుండునని రసాయనశాస్త్రము భౌతిక శాస్త్రమునూ ఒప్పుకుంటూనే ఉన్నవి. పైశాస్త్రముల పరిశోధనల వలన హోమోపతీ సిద్ధాంతములునూ, మందులునూ హాస్యస్పదము లగుట లేదు. అర్థవంతము లగుచున్నవి.

మందులు యిచ్చువానినిబట్టి హోమోపతీ మందులశక్తి యెక్కువగును. రోగులయందు అతనికిగల అవ్యాజప్రేమయే

రోగమును నివారణ చేయును. అతనెప్పుడూ మందుల నడుగంటనీయడు. యెప్పటికప్పుడు సీసాలను మందులతో నింపుచుండును, సునిశితశక్తులు ఉన్నట్లయితే హోమోపతి మందులు తప్పకుండా పనిచేయవలసినదే. ఈసునిశిత శక్తులవలన కణములును, కణములలోని మైక్రోజిమాలును త్వరగా శిశివంతములగును. అలోపతి వైద్యముమాత్రము క్రియాశీలమునే ప్రధానముగా భావించును. క్రియాశీలముగ్గన్న ప్రతిక్రియాశీలమే యెక్కువకాలము నిలుచును. అందువలననే మందులతో అణచివేయబడిన తరుణరోగములన్నియు తీవ్రాతీవ్రమైన మొండిజాతి కాలికరోగములుగా ప్రత్యక్షమవుచున్నవి. ఏలక్షణముల నణచివేయుటకు యీ మందులు వాడుచున్నారో ప్రతిక్రియా శీలముగా ఆ లక్షణములే ప్రత్యక్షమగుచున్నవి.

అలోపతి వైద్యమునకును హోమోపతి వైద్యమునకును మూలసూత్రములలోనే తేడాఉన్నది. రోగలక్షణములను వృద్ధిచేయుమందులనే హోమోపతి వైద్యులు యిచ్చుటచేత రోగము తాత్కాలికముగా వృద్ధిఅయినట్లు కనపడును. ప్రతిక్రియా సూత్రముననుసరించి రోగలక్షణములు తగ్గిపోయి రోగపదార్థము బయటకు పోవును. మొదటలో రోగము యెక్కువ స్థల కనపడిననూ వెంటనే రోగము తగ్గిపోవును. హోమోపతి మందులు ప్రతిక్రియాశీలమునే ప్రధానముగా భావించును. ఇదియే హోమోపతి వైద్యసిద్ధాంతమునకు మూలము.

జగన్మాతయగు ప్రకృతి రోగపదార్థమును బయటకు నెట్టివేసి దేహమును సదా ఆరోగ్యవంతముగా కాపాడుచునే ఉండును. అపహరములు చేయక వదలిపెట్టిన ప్రకృతియే సర్వ

రోగములను కుదుర్చును. హోమోపతీమందులు ప్రకృతికే సహాయము చేయును. అలోపతీ మందులన్ననో తరుణరోగములను అణచివేసి తీవ్రాతీవ్రమైన కాలికరోగములుగా ప్రత్యక్షము చేయించుచున్నవి.

అర్థశాస్త్రము ప్రకారము చూచినను హోమోపతీ మందులవలన ఉపయోగమే కలుగుచున్నది. తక్కువ ఖర్చుతో యెక్కువలాభమును పొందుట అర్థశాస్త్ర సాంప్రదాయముగాని యెక్కువ ఖర్చుతో యెక్కువలాభమును సంపాదించుట అర్థనీతికాదు. అలోపతీ మందులన్నిటిలోను మందుభాగము యెక్కువగా నుండును. శక్తిమార్తము చాలతగ్గిఉండును. హోమోపతీ వైద్యమందన్ననో మార్తలలోని మందుభాగము చాలా కొద్దిగా నుండును. శక్తిమార్తము చాల ఉండును. హోమోపతీ మందులు సూటిగా కణములలోనికి చేరి వాటిని ఉద్రేకపరచి శక్తివంతములు చేయును. అలోపతీ మందులన్ననో మందుభాగము యెక్కువగా కలిగియుండుటవలన దేహాక్రియల నన్నిటిని స్తంభింపచేయును.

హోమోపతీ మందులవలన అర్థికలాభమేగాక మందుభాగము తక్కువగుటవలన దేహమునకు యెట్టి నష్టమునూ కలుగదు. ధాతుశక్తి వ్యయముకాదు. నిర్మాణశక్తి వృద్ధియగును.

హోమోపతీ వైద్యమునకును, ప్రకృతి వైద్యమునకును దగ్గర సంబంధమున్నది. ప్రకృతి వైద్యము మాదిరిగనే హోమోపతీ మందులునూ రోగమును నిర్మూలము చేయుటకే ఉపయోగించును. తరుణ రోగములను అణచివేయు మందు

భాగము తక్కువగానుండి శక్తి యెక్కువగా నున్న హోమా పతీ మందులన్నీ మొండిరోగముల కునుప్పుటకు బాగా సహాయము చేయును.

జలప్రక్రియల నుపయోగించియు మరన చికిత్స జరిపియు
యు కమగు వ్యాయామము చేసిననేగాని యే మొండిరోగమును కుదరదు.

ధాతుశక్తి తగ్గిపోక అంతరవయవములు బాగుపడుటకు వీలుకానంతగా చెడకపోతే తప్ప యీ కర్మవ్యవస్థలు చచ్చు, మూర్ఛలు-పిచ్చి- వంధ్యాత్వము కుష్టు మొదలగు దుర్భర వ్యాధులన్నీ ప్రకృతివైద్యముతో కుదురును.

అంతరవయవములు బాగుచేయుటకు వీలుకానంతగా చెడిపోతే ప్రకృతివైద్యముతోనే కాదు. మరేవైద్యముతోనూ రోగాలు కుదరవు. అన్నిరోగములు ప్రకృతివైద్యమువలన నయమగును. రోగి వైద్యుడు చెప్పినట్లు చేయవలెను. ఏదో చేసినా మని తృప్తిపడరాదు. ఆహారవిహారములలోని మార్పువలననే సర్వరోగములు కుదురునని గట్టినమ్మకము ఉండవలయును. నమ్మక ముండుటయేగాక వైద్యుడు భగవంతుని దూతయని నమ్మి అతను చెప్పినదంతా తప్పక చేయవలయును. అట్లు చేయకపోతే రోగము కుదరదు. చెప్పినట్లు చేసి యెటువంటి మొండిరోగమైనా కుదురును. చెప్పినట్లు చేయనివారికి వచ్చే యెంత కొద్ది రోగమైనా కుదురునను నియమము లేదు.

౨౪

సహజాహారము

రసము రక్తము, సరియైన భాగములలో ఉండవలెనంటే మనము తిను ఆహారము సరిగా నుండవలెను. ఇప్పుడు తిను ఆహారములలో విపరీతమైన మార్పు కావలయును. ఆహారము లోని మార్పు గాక, జీర్ణావయవములలోని పటుత్వమును బట్టి కూడా ఉండును. బలిష్ఠమైన ఆహారమును జీర్ణావయవములు జీర్ణము చేయలేవు. గాన జీర్ణావయవ పటుత్వమును బట్టి ఆహారము తినవలయును. దేహాక్రియకు అవసరమైన శక్తి నిచ్చి, పాటవము తగ్గిన కండరములకు శక్తి నిచ్చి మరల శక్తివంతములు చేయుటకును, దేహాక్రియలలో తరూరగు ఆమ్లములను విడగొట్టి, బహిష్కార్యావయవముల ద్వారా బయటకు పంపుటకు వీలుగాను ఉండవలెనంటే ప్రకృతి సిద్ధమైన ఆహారమునే తినవలయును.

డాక్టరు లిండహారు పాలను సహజాహారముగా పేర్కొనుచున్నారు. వీరి అభిప్రాయము ప్రకారము శుద్ధ రక్తమునకు గల లక్షణము లన్నియు పాలకు గలవు. పసి పిల్లలకు పాలు తప్పకుండా యివ్వవలయును. మనకు పాలిచ్చు జంతువులన్నియు విధిగా సహజాహారమును తినేవిగా ఉండవలెను. ఆ జంతువులుకూడా ఆరోగ్యవంతములుగా ఉండవలెను.

ఏ ఆహారమైనను పాలలోఉన్న గుణములు అన్నీ కలిగినప్పుడే సహజాహారమగును. ఏ గుణము లోపించినను సహజాహారము కానేరదు.

ఏ కాలేజీలలోను యీ శాస్త్రమునుగూర్చి చెప్పనే చెప్పరు. ఆహారశాస్త్రము చాలా ప్రాధానమని భావిస్తారు. మందువైద్యమువారు యెంతసేపుచెప్పినను యీ శాస్త్రమున ఆహారమును తినమనే చెప్పెదగు గాని యేది యుక్తమునదో ఎందువలన యుక్తమునదో చెప్పరు. బలహీనముగా ఉంటే బాగా బలము గలుగగలందులకు శుభమును మూలమును, కోడిగుడ్డును తినమని చెప్పెదరు.

ఆహారమును శాస్త్రసమ్మతముగా పరిశోధిస్తే బలకరములని మందువైద్యమువారు చెప్పు మాంసము, కోడిగుడ్డులో దేహమునకు శక్తినిచ్చు పదార్థ మేమియు లేదనియు. హానికరమనియుచునవే యెక్కువగా కలవని చెప్పనచ్చు.

మనము తినిన ఆహారములో అరగక మిగిలిపోన పదార్థమువలననే దాదాపుగా అన్నిరోగములు వచ్చుచున్నవి. దేహములో తయారైన మురుగును విడగొట్టి నాలుగుత్రోవలా బయటకు పంపగల ఆహారమునే యుక్తపరిమితిలో తినవలయును. లోపల తయారవుచున్న మలినములను కణములు బయటకు పంపలేకపోయినపుడే కాలికరోగములు వచ్చుచున్నవని లోగడనే చదివినాము.

ఎప్పటికప్పుడు దేహక్రియలలో తయారగు జాతీయమైన మురుగునే బయటకు పంపలేని కణములు విజాతీయమైన మాంసములోని మురుగును అసలే బయటకు పంపలేవు. బయటకు పోకపోవుటచేత అక్కడనే నిలవడిండును. మాంసాహారమును మానని కాలికరోగులు యే ప్రక్రియచేసినా ఉపయోగము

ఆవంతయూ లేదు. చెరువే జరుగును. కనువును ఊడ్చి బయట పారపోయవలెనుగాని లోపల ఉంచుకొనముగదా! శాకాహారము, ఫలాహారము యావజ్జీవితము సాధ్యము కాకపోయినప్పటికీ కాలికరోగములు నయమయ్యేవరకు మాంసాహారమును విధిగా మానవలయును.

౨౫

ఉపవాసము

సరస్వత్యములను సరిఅయినపాళ్లలో ఉంచవలెనంటే యుక్తమైన ఆహారమును తినుటయే అవసరముకాదు. బహిష్కరణక్రియకూడా క్రమముగానే జరుగవలెను. ఆ మురుగును బయటకుపంపుటకు నాలుగు అయిదు విధానములుగలవు.

ఉపవాసము; జలచికిత్స; మర్దనచికిత్స, శరీరవ్యాయామము; గాలి; వెలుతురులలో తిరుగుట మొదలగునవన్నియు యందుకు లోడ్డును. పైనచెప్పినవిధానము లన్నిటిలోనూ, ఉపవాసము ముఖ్యమైనది. ఉపవాసమువలననే సర్వవ్యాధులు కుదురునని చెప్పువారుచు గలరు.

ఉపవాసము రెండువాయులకత్తి. పరిశితులనుబట్టి ఉపవాసమువలన ఉపకారము జరుగుతుంది. అపకారమూ జరుగగలదు.

ఉపవాసమువలననే సర్వరోగములును కుదురుననుట సిద్ధాంతములోమాత్రము గొప్పదేగాని ఆచరణమాత్రము వేరువిధముగా నున్నది. సర్వేసర్వతా ఉపవాసమువలన గుణము

కనబడుటలేదు. ఉపవాసమువలననే సర్వరోగములును కుదురునని వాదించు అతివాదు లందరును ఉపవాసమువలనకలుగు నష్టములను విస్మరించుచున్నారు. ఉపవాసముంచకూడనివారిని ఉపవాసముంచినయెడల ధాతుశక్తి తగ్గిపోవును. రోగనిరోధక శక్తి తగ్గును. అందువలన రోగపదార్థము పేరుకొనును. ప్రకృతికి సామర్థ్యములేకపోవుటచేత రోగపదార్థము నెడలినపబడదు.

బాగాబలిసి కొవ్వెక్కినవారికి ఉపవాసమువలన ఉపయోగమేకలుగును. రక్తములోను, సరములలోను కలడనములలోనుగల మాలిన్యములు ఉపవాసమువలన పోవచ్చును.

వేడితత్వముగలవారికినీ, రోగనిరోధకశక్తి తగ్గిపోయినవారికినీ, ఉపవాసమువలన ఉపయోగమేమీకలుగదు. రోగముయొక్కవగునేకాని యేమియు తగ్గదు.

ప్రాజ్ఞుల సలహాలేకుండా ప్రతివాఁనీ ఉపవాసముంచినానా యిడుమలబడువారిని మనము నిత్యమునూ చూచుచునే ఉన్నాము. ఇట్లు ఉపవాసముంచుటవలన వారు రోగకాలము సందేగాక తరువాత కాలమంతాకూడా వీటిఫలితముల ననుభవించుచున్నారు.

ఉపవాస మెప్పుడు అవసరము ?

పశు వాంఛలు, దురాలోచనలు, దుర్బుద్ధులు గలవారు ఉపవాస మున్నా యిబ్బంది లేదు. ఉపవాసము పీఠల మనోనిగ్రహమునకును, ఆత్మాభివృద్ధిని తోడ్పడును. శరీర వ్యాయామ మన నేమో తెలియని బలిసిన వారలు ఉపవాస మున్నా యిబ్బంది లేదు. ఇటువంటి స్థూలకాయులు, దినము

నకు రెండు పూటలు భోజనము చేయుటకు బదులు, ఒకపూట చేయవచ్చు. ఎట్లాగయినా తత్వాన్నిబట్టి, రోగి స్వభావమును బట్టి గూడా ప్రక్రియలు మారుచుండును.

ఉద్యోగ స్వభావులకును, వేడితత్వము గలవారలకును, ఉపవాసము వలన కీడే కలుగును మేలేమియు కలుగదు. వయసునకు ఉండవలసిన బరువుకన్న, తక్కువబరువు గలవారలకు ఉపవాసము లేమి లాభముచేయవు. వీరైననూ తరుణ రోగములలోనూ, స్వాస్థ్య సంకటముల ద్వారా రోగపదార్థము బయటకు పోవునపుడును ఉపవసింపవలెను. ఇటువంటివారు సాధారణముగా దుగ్గులులుగాను, బలహీనులుగాను ఉంటారు. వీరి చుట్టూ ఉండవలసిన తేజశ్చక్రము ఉండదు.

ఉపవాసకాలమునందు జీర్ణావయవములకు యేమియు పనిఉండదుగాన మానసికశక్తులు వృద్ధిపొందును. నైతికశక్తి కూడా వృద్ధిపొందును. మానసికశక్తులు వృద్ధిపొందుటవలన అతీంద్రియజ్ఞానము వృద్ధిపొందును. దీనిని మునువైద్యులందరు నాడీదౌర్బల్యము, స్రలూపము, ఉన్మాదము మొదలైన పేర్లతో పిలుస్తారు.

ఉపవాసమున్నపుడు యేకాకిగా ఉన్నను దిగులుపెట్టుకొన్న యెడలను, మనోవేదనను పొందినయెడలను హానికలుగును. పసిపిల్లలకు పెట్టినట్లు బ్రతివూలిపెట్టినకాని వీరు అన్నమును తినరు. ఎవరెవరో తినవద్దనుచున్నారని చెప్పుదురు. ఆలోచన వైద్యులు వీటిని సంధిప్రలాపము లందురు. వేడితత్వము గలవార

లను యెక్కువకాలము ఉపవాసముంచుట మహాపాపము. నీరికి యెప్పటికప్పుడు కూరలను, ఫలరసమును అచ్చుచునే ఉండవలయును.

కాలికరోగములు-ఉపవాసములు

చాలామందిరోగులు ఉపవాసముందురుగాని, ఆ ఉపవాసమునా యుక్తకాలమునరకూ ఉండరు. దేహములోని కణములలోపల తయారైన మురుగును బయటకు పంపినేయు కాలములో ఆహారమును తీసికొనరాదు. యుక్తకాలమురానిదే ఉపవాసమును ప్రారంభింపరాదు. దేహము లందుకు తయారు కానిదే ఉపవసించినయెడల సెంద్రియలనణచుట స్పృహనేయు బడును. బహిష్కార్యావయవములు సరిగా పనిచేయవు. స్థూలకాయలును, దేహము బాగా కండ (పెట్టి) లెక్కి మదిరిచిన వారలును ఉపవసించినా ఎబ్బిందిలేదు. నేషితత్వముగలవారిని ఉపవాసముంచరాదు.

అరగక మిగిలిపోయినపదార్థములు మురిగి పులియుట చేతనే అన్ని రోగములునూ పుట్టుచున్నవి కీళ్లరోగములో రోగపదార్థము కీళ్లలో పేరుకొనును. నరములలో పేరుకొనుటయు గలదు. రక్తనాళములు బిరుసెక్కినవిగానే రోగపదార్థము, సిరలలోను, ధమనులలోను పేరుకొంటుంది. పక్షిచాతియు, మూర్ఛ మొదలగు వ్యాధులలో రోగపదార్థము పొందడులోనూ, నరములలోనూ పేరుకొంటుంది. దేహములో ఉండవలసిన భాగముకన్నా ఔరసంపద తగ్గిపోతే ఆప్లుములు బయటకు పోలేవు. లోపలనే పేరుకొనిపోవును. ఔరసంపద తగ్గిపోవుట

యెక్కొక్కరినీ మనము తిను పదార్థములలో అరగకనే మిగిలిన పిండిపదార్థములు పులిసి ఆముములు తయారగును. ఈ ఆముములను విడగొట్టి బహిష్కార్యావయవములద్వారా బయటకు పంపుటకు ఔరములు అవసరము. ఆముములు, ఔరములు కలిసిననేగాని లవణములు తయారుకావు. లవణములు ద్రవరూపములో ఉంటేనేగాని, మూత్రముద్వారా బయటకుపోవు. మిగిలిన ఘనపదార్థములు మలరూపముగా బయటకుపోవును. ఆముములు పెరిగిపోతేనేగాని రోగమురాదు. రోగమువచ్చినపుడు ఔరసంపద యొక్క-వగానున్న పండ్లను, కూరలను పెట్టమనుటలోని అంతరార్థమిదే.

సేంద్రియ లవణములు తగ్గిపోవుటచేతనే, దాదాపుగా అన్ని రోగములును వచ్చుచున్నవి. ఆమాశయములో పేరు కొన్నవని చెప్పు రాయి, రప్ప, అన్నీకూడా, రక్తమును ఔరసంతయు చేస్తేనేగాని కరిగి తగ్గిపోవు. రక్తములోని ఔరసంపదను వృద్ధి చేయువలెనంటే పండ్లు, కూరలు యొక్క-వగా తినవలయును. పండ్లలోను, కూరలలోను గల సేంద్రియ లవణములు రక్తముతో కలిసిపోవును.

దేహమునకు కావలసిన ఔరసంపద ఉపవాసకాలమున లభించదు గాన దేహమునకు నష్టమే కలుగును. అందువలననే కొంతకాలము పండ్లు కూరలు తిని, దేహమును సిద్ధపరచిననే గాని ఉపవాస ముంచరాదు. దీర్ఘోపవాసముల వలన ధాతు శక్తి తగ్గిపోతుంది. రోగనిరోధకశక్తి తగ్గిపోతుంది. ధాతు శక్తి పెరిగి, కణములు, అవయవములు, పుష్టివంతమైననే గాని

దేహములో రాసాయనికముగా తయారగు మలినములు బయటకు పోవు.

జీర్ణావయవములలో, లోపముంట్ల, బుద్ధి సరిగా పని చేయదు. బహిష్కరణక్రియ ప్రధానముగా జరుగు కాలములో ఆహార మిచ్చి జీర్ణావయవములకు పని కల్పించరాదు.

బహిష్కరణక్రియ జరుగవలసివచ్చినపుడే రోగము వచ్చును. అప్పుడు ఆహారమిచ్చి జీర్ణ యంత్రములకు పనికల్పించరాదు.

స్వాస్థ్యసంకటములన్నీ సాధారణముగా సహజాహారమును తినుట మొదలుపెట్టిన ఆరువారములకు జరుగును. స్వాస్థ్యసంకటములు కలుగుచున్నప్పుడు రోగపదార్థము బయటకు పోవునుగాన భోజనముచేసి జీర్ణావయవములకు పనికలుగచేసిన యెడల బయటకువచ్చు త్రోవలన్నియు మూసివేయబడును. బయటకువచ్చు త్రోవలు మూసుకొనిపోవునుగాన స్వాస్థ్యసంకటములవలన ఉపయోగము కలుగదు. మీదునుక్కిలి హానియే కలుగును, తరుణరోగలక్షణములు కనబడగనే విధిగా భోజనము మానవలెను. ఫలరసములు నీటితోకలిపి త్రాగవలెను. అవసరమైతే కొన్నిదినములుగాని, వారములుగాని ఉపవాసముండాలి.

కొన్నిరోజులక్రితము ఒకమనిషికి సన్నిపాతజ్వరము వచ్చినది. చలిజ్వరలక్షణములుకూడా కనబడినవి. ఏడువారాలదాకా ఆమెకు ఫలరసమును నీటితోకలిపి యిచ్చినాము. రోగలక్షణములు తగ్గినతరువాతకూడ కొన్నిరోజులదాకా ఆహారము పెట్టక విశ్రాంతినిచ్చాము. మామూలు నియమములతో ఆహార

రమును పెట్టినాము. ఆరువారములు జరుగునప్పటికి వెనుకటి కన్నా బలమెక్కువైనది.

ఏయేరోగాలలో యెన్నిరోజులు ఉపవాసముంచవలసినదీ వేరొకగ్రంథములో చదువుకొందాము. ఉపవాసమువలన భయ మేమీలేదు. ఉపవాసమువలన యెట్టిభయమున్నూ లేదు. ఉప వాసమనే పేరుచెప్పగనే అనేకులు భయపడుదురు. ఉపవసించు వారిని అనేకమందిని నిత్యమునూ చూచుచునే ఉన్నాము. నల్లభైరోజులు మొదలుకొని తొంభైరోజుల వరకునూ, ఉపవ సించినవారిని చాలామందిని మనమెరుగుదుము. ఒకవేళ యెవ రైనా ఉపవాసకాలములో చనిపోయినవారు ఉపవాసమువలన చనిపోవుటలేదు. ఉపవాసమంటే వారిలోకలుగు భయమువలన చనిపోయియుందురు. మానసికభయమే యిందుకు కారణమై ఉంటుంది.

దైహిక దురలవాట్లను మానలేనిది మానసిక, నైతిక, శక్తులను వృద్ధిచేసుకొనిననూ ప్రయోజనము లేదు. మానసిక, నైతిక శక్తులను వృద్ధిచేసికొనినప్పటికినీ దైహికదురలవాట్లను మానలేనివారు పడుపాట్లను మనము ప్రత్యక్షముగా చూచు చునే ఉన్నాము. అమెరికాలో ఒక కవయిత్రి ఉండేది. ఆమెకు విశేషమైన తెలివితేటలు గలవు. రెండుమూడు దురలవాట్లు మాత్రము ఉండేవి. ఎంతతెలివితేటలు కలిగినప్పటికిని దురల వాట్లనుమాత్రము వదులుకొనలేకపోయింది. అందువలననే చాలాపెండలకడనే చనిపోయినది.

ఎన్ని శాస్త్రములు చదివినా, వేదాంతగ్రంథముల అధ్యయనముచేసినా మనోనిగ్రహము అప్రయత్నముగా రాదు. క్రమముగా అధ్యసిస్తేనే వస్తుంది. మనోనిగ్రహమే ఆశోక్తపల్లవికి సహాయపడుతుంది.

— — —
౨౩

ధాతుశక్తి వృద్ధిచేసికొనుట

ధాతుశక్తి తగ్గిపోవుట రోగలక్షణమని చదివినచో నదిని యున్నాము. ధాతుశక్తి దుస్వయముకాకుండా కాపాడవలె యెట్లని మనకు వెంటనే తోస్తుంది. బాగా బలవరమైన ఆహారముల తింటే దుస్వయమైన ధాతుశక్తి పెరుగుతుంది. బలవర్ధకములు రక్తశుద్ధికరములు అగు మందులన్నియు ధాతుశక్తిని వృద్ధిచేయునని మందువైద్యులు చెబుతారు. గోగులుకూడా బలవర్ధకములయిన ఆహారములు తింటే పుష్టివస్తుందని తలుస్తారు. కొన్ని వందల సంవత్సరములనుండే గూర్తూ బలవర్ధక బోషధముల కొరకే వైద్యవరులందరును వెతుకుచున్నారు. ఆయుర్ధాయమును పొడగించుటకును, వీరందరును నిరంతరము పరిశోధనల జరుపుచునే ఉన్నారు. వీరి ప్రయత్నములన్నియు వ్యర్థమగుచున్నవి.

మేముచెప్పినమాధాన మేమంటే ధాతుశక్తి దేహమునెట్లా క్రిమముగా ప్రవహించకపోవుటచేత రోగము వచ్చుచున్నది. క్రిమముగా ప్రవహిస్తే రోగము రానేరదు.

రోగపదార్థమును బెట్టుకునెట్టివేయు ప్రియత్నము తరుణ వ్యాధి. మశూచికము, టైఫాయిడ్, కలరా మొదలగు తరుణ వ్యాధులన్నియు యీకోటిలోనివే. రోగపదార్థమును బయటకు నెట్టుటకు ప్రకృతిచేయు ప్రియత్నము లే.

కాలికరోగములలో నేహమంతా రోగపదార్థముతో నిండుటచేత ధాతుశక్తి తగ్గిపోవును. ప్రకృతి రోగపదార్థమును బయటకు నెట్టివేయలేదు. రోగపదార్థము అడ్డుపడుటచేత ధాతుశక్తి నేహమంతా సరిగా వ్యాపించదు. స్వాస్థ్యసంకలములు రావు. రోగనివారకశక్తులకును, రోగపదార్థమునకును, జరుగు పోరాటములో ధాతుశక్తి అనగా నివారణశక్తులదే పైచేయి. అయినపుడు రోగముకుదురునని చదివినాము. ఎక్కువ కాలము జీవింపదలచినవారు ధాతుశక్తిని వృద్ధిచేసుకోవాలి.

వైద్యవరులున్నా, సామాన్యప్రజయూ బలవర్ధకములునూ, పుష్టివర్ధకములునూ, అగు ఆహారములవలన ధాతుశక్తి వృద్ధికాదని తెలిసికొనిననాడు సత్యమును తెలుసుకోగలుగుతారు. టానిక్కులు బలవర్ధకౌషధములు మొదలగునవన్నీ కూడా ప్రాణశక్తిని వృద్ధిచేయలేవని తెలుసుకొంటారు. ఇవ్వే ప్రాణశక్తిని కలుగచేసేటట్లుతే ప్రాణికోటిలంతా జరామరణాలు లేక బ్రతికిఉండెడివారే. మనతాతతండ్రులు యిప్పటికినీ పడుచు వారుగా ఉండెడివారే. భాగ్యవంతులు ధనమును వెదజల్లిఅయినా తమప్రాణముల కాపాడుకొనెడివారే.

ప్రాణశక్తిని, దానినుండిపుట్టిన ధాతుశక్తికిబలము నిరోధకశక్తి మొదలగువాటికినీ గల సంబంధమును మరొక పుస్తకములో చదువుకొందాము.

విశ్వవ్యాప్తమైన విశ్వశక్తియే మనలోని ప్రాణశక్తికి మూలము. ఈ శక్తి నుండే మిగిలిన శక్తులన్నీ పుట్టినవి. తీగలలో నుండి ప్రవహించి గ్లాసుబల్బులో ప్రకాశించు విద్యుచ్ఛక్తిని బల్బులోని గ్లాసునకును యెట్టిసంబంధము గలదో అట్టిసంబంధమే దేహమునకును ప్రాణమునకును గలదు. బల్బుయొక్క గ్లాసును తీసివేసినంతమాత్రమున విద్యుచ్ఛక్తి ఆగిపోదు. సూలశరీరము పడిపోగానే ఆత్మ సూక్ష్మదేహములోనికి ప్రవేశించును. సూలశరీరమునకును, సూక్ష్మశరీరమునకును యెట్టిసంబంధము లేదు. ఇది ఆధ్యాత్మికవాదులు చెప్పమాటగాదు. ప్రత్యక్షముగా జరుగుమాటయే, గారిడీ కాదు.

సూలదేహము పడిపోయినతరువాత జీవుడు బ్రతికిఉండు మాటయే నిజమైతే జన్మరాహిత్యమే సాధ్యమైనయెడల సూక్ష్మశరీరము తప్పకుండా ఉండవలసినప్పుడున్నది. దేహమునకు ఆత్మకును సంబంధమేలేకపోతే బ్రతికిఉండవలెనంటే ఆహారపానీయములు యెందుకని సందేహము కలుగవచ్చును. దీనికి మేము చెప్పసమాధానమేమంటే ఆహారపానీయములు దేహమును సరియైన స్థితిలోనుంచి ధాతుశక్తిని అంతటా సరిగా వ్యాపింపజేయును.

నరములను, కండరములను బాగుచేయుటకును పుష్టివంతములు చేయుటకును, ఆహారము అవసరమే. దేహాయంత్రమును నడుపుటకు ఆహారము వంటచెరుకుగా ఉపయోగపడుతుంది. బాగుగ అగ్ని తగిలితేగాని ఎట్లా నిప్పుగామారదో అట్లాగనే ఆహారమనే అంగారముకూడా ప్రాణశక్తివలననే నిప్పుగా మారు

చున్నది. ప్రాణశక్తి లేకపోయినపుడు ఎంత బలకర్మమైననూ నిరుపయోగమే.

అంతేగాక మనము తినిన ఆహారము పచనమై జీర్ణమగుటకును కొంతధాతుశక్తి వ్యయమగును. లోపలతయారగు మురుగు బయటకు పోవుటకును ధాతుశక్తి వ్యయమగును. దేహమునకు అవసరమైన ఆహారముకన్న యెక్కువతినినయెడల దానిని పచనముచేసి జీర్ణముచేయుటకును, జీర్ణముకానిదానిని బయటకు పంపివేయుటకును కొంతధాతుశక్తి వ్యయమగును. అంటే అవసరమునకు మించి తినిన ఆహారమువలన ధాతుశక్తి వృద్ధికాకపోవుటయేగాక దుర్వ్యయమునూ అగుచున్నది. ఈ సూత్రమును కనుగొన్నవారు బలవర్ధకములగు ఆహారములు పుష్టి నీయవనియు ఆహారపదార్థముల యెక్కువగా తినినంత మాత్రముననే ధాతుశక్తి వృద్ధికాదనియు ముమ్మాటికినీ నమ్ముదురు. ఒకటిరెండుపూటలు ఉపవసించునంతనే కొంప మునగదనియు తెలుసుకొందురు.

యుక్తమగు ఆహారమువలననే దేహతత్వము బాగు పడును. ధాతుశక్తి బాగుండును. నాడీశక్తి క్రమముగా ప్రవహించును. మారుమూలను ఉన్న ప్రతిచిన్నకణమునకును నాడీశక్తి సరిగా అందును. అందువలన యేమూలకూడా రోగపదార్థము పేరుకొనదు. ఎక్కువతక్కువలు ఉండవు. ఆహారమునకును ధాతుశక్తికినిగల సంబంధము యింతవరకు యేప్రసిద్ధగ్రంథములోనూ లేదు. ప్రాణశక్తి అనగా, ధాతుశక్తినిగూర్చి కూలంకషముగా వ్రాసినవారు యింతవరకు ఒక్కరునూ లేరు. ఇప్పుడు

అమలులోనున్న వైద్యసిద్ధాంతము, రోగచికిత్సావిధానము లన్నియు, ప్రాణశక్తిమహిమను కొద్దిగనే చెప్పినవి. కొంతమంది ఆహారపదార్థముల స్వభావమునే ప్రధానముగా భావించి దానిని గూర్చియే యెంతో చెప్పిరి. ఇంకాకొంతమంది శక్త్యుచికిత్సను గూర్చి చెప్పిరి. జలచికిత్సకుడుమాత్రము చికిత్స, వేడినీటి స్నానములవలన ప్రాణధారద్రవముల పరివహనముచేస్తాడు. అని సమీకరణశాస్త్రజ్ఞులు ఎముకలను, కణజాలములను పరిచేసి ధాతుశక్తిని సరిగా ప్రవహింపజేస్తాడు. మానసిక శాస్త్రజ్ఞుడు మనసునే ప్రధానముగా భావించి దానికే చికిత్స చేయాలంటాడు.

ప్రకృతి వైద్యములో, ప్రహేళమానసిక శక్తులకు గలటి కిని ప్రత్యేకముగా యేదక భాగమునకును హాని లేకుండా ఉండు పద్ధతిలో చికిత్సా ప్రక్రియలు గలవు. మందులతోను, శస్త్రములతోను అవసరములేదు. మామూలు పద్ధతులవలననే దాదాపుగా అన్నిరోగములునూకుదురును. అవసరమునకు మీరి తినిన ఆహారము వలన ధాతుశక్తి దుర్వ్యయమగునన్న - చిన్నసూత్రమును పాతకణము తెలుసుకొనలేదు అరగదా వైద్యులును తెలిసికొనలేరు. గాలి రాకుండా బాగులు యెక్కువగా పోస్తే కుంపటియెట్లామండదో అట్లనే అవసరమునకుమిగిలినఆహారమును తినిన యెడల యీ అరగని పదార్థము దేహములో మిగిలి పోవుటచేత నాడిశక్తి తిన్నగా ప్రవహించదు. గడియారములో మన్నుపేరుకొన్నయెడల అందులోని చిన్నచక్రములు సరిగా తిరగవు. అట్లనే అరగని పదార్థమంతా కణములలోను, నరములలోను పేరుకొని ధాతుశక్తి సరిగా ప్రవహించుటకు అడ్డుపడును.

ఎప్పటికప్పుడు దేహమునుండి కొంత పరిమితి గల ధాతుశక్తి మాత్రమే తయారగును. మనము చేయు వ్యయము కూడా తయారును బట్టియే ఉండవలయును. తయారుకు మిగిలినట్లుగా ధాతుశక్తిని వ్యయము చేసినయెడల నరములు బలహీనము లగును. నాడీదౌర్బల్యము కలుగును. నరములలో మంటలు చిమచిమలు కలుగును. దేహములో తయారగు ధాతుశక్తిని బట్టియే వ్యయమును సమకూర్చుట వైద్యుడు చేయవలసినపని. మందులవలన యేమి జరుగునదీ యిదివరకే చదువుకొన్నాము, మందులవలన ప్రాణశక్తి వృద్ధిపొందదు. మానవయంత్రమును గడియారముతో పోల్చినప్పుడు. రెంటికీనీ చాలాపోలికలున్నవి. గడియారములోని చక్రములు ప్రతిక్షణము తిరుగుటచే అరిగిపోకుండా ఉండగలందులకు బ్రేకులు ఉన్నవి. అట్లే దేహములోకూడా ధాతుశక్తి దుర్వ్యయమైపోకుండాను హెచ్చుతగ్గులు లేకుండా కాపాడుటకును బ్రేకులు ఉన్నవి.

చలననాడులు జ్ఞాననాడులు పైపనులను చేయును. జ్ఞాననాడులు, చలననాడులు ఒకదానివెంట మరొకటి ఉండును.

దేహక్రియలలో తయారగు మూత్రికామ్లము, ఆక్సాలి కామ్లము, అంగారకౌరము మొదలగు అమ్లములన్నీ ధాతుశక్తి దుర్వ్యయముకాకుండా చేయును. దేహములో రోగపదార్థము పేరుకొన్నపుడు సన్ననికేశనాళికలకు అడ్డుపడును. అడ్డుపడుట చేత నాడీశక్తి సరిగా పనినహించదు. మెదడు సరిగా పనిచేయదు. నాడీమండలము కంపించిపోవును. అలసట యెక్కువగుటచేత విశ్రాంతి కోరును. ధాతుశక్తి తక్కువైనకొలదీ విశ్రాంతి తీసుకొనవలెనను కోరిక హెచ్చును. ఉదేగమును కలిగించు

మందులు, అందుకు అనుకూలపడు ఆహారపదార్థములు, దేహాయంత్రములోని బ్రేకులను తీసివేసి విని విరామము లేకుండా దేహము పనిచేయునట్లు చేయును. ఈక్రింది ఉదాహరణమువలన యీవిషయము బాగుగా విశదము కాగలదు.

ఒకమనిషి రోజంతా పని చేయుటచే అలసిపోయి విశ్రాంతిని కోరును. రాత్రిపూట శయనించును. అలసటచెందిన తరుణములో ఆమనిషి ఒకరోగితోబాటు రాత్రిల్లా కు "కొన్న" వలసి వచ్చినదనుకొనుడు, కాఫీ, టీ, బ్రౌండ్లలో దేన్నినైనా ఒక కప్పు నేవించిన ఆర్థాతెల్లా, నిరాఘాటముగా మేలుకొన గలడు. అయితే యీశక్తి యెల్లా వచ్చింది? కాఫీ, టీ, బ్రౌండ్లలో ఉన్నదా అను సందేహము వెంటనే తోస్తుంది.

ఈ శక్తి వచ్చుటకు రెండు సావకాశము లున్నవి; ఒకటి అతను నేవించిన పానాలలోనైనా యిది ఉండాలి. అతనిలో ఉన్న మూలబలము అనగా, ఎముకలలో ఉండే మూలుగును ఖర్చు చేసుకొనైనా అతను మేలుకొని ఉండాలి. మనకు తెలిసినంతవరకూ కాఫీ, టీ, మొదలగు పానాలలో, థాఫిన్, థియోబ్రోమిన్ అనే విషము లున్నవి. కాని ధాతుశక్తికి సహాయపడు మహత్తరమైన శక్తి అందులో యేమియులేదు. ఈ పానాలు కొత్తశక్తిని యివ్వలేకపోగా ఎముకలలో ఉండు మూలుగును ఖర్చుచేసి దేహతత్వమును కంపింప చేయును. ఈవిషయములన్నీ నాడీమండలమునకు పడు బ్రేకులను తీసివేయును. ఈ ఎముకలలోని మూలుగు ఖర్చుతో దేహాయంత్రము, విధి విరామము లేకుండా తిరుగును. అత్యవసర సమ

యములలో ఉపయోగించుకొనుటకుగాను, ప్రకృతి నిలవచేసుకొనిన మూలుగు, యీవిధముగా దుర్వినియోగ పడుచున్నది. ఈ సప్తమునకు దేహాయంత్రము యెన్నిరోజులు తట్టుకోగలదు? బలిష్ఠమయిన దేహమైతే కొన్ని సంవత్సరాలు తట్టుకోగలదు. తక్కువ రకమగు దేహమైతే వెంటనే యెగిరిపోతుంది.

ఆ రాత్రివరకే గాక మరునాడు నిత్యకృత్యములకు కావలసిన ధాతుశక్తి కూడా ఆ మూలుగునుండే ఖర్చుఅగును. ఒకప్పుడు పానముతో యింత గ్రంథము జరుగుచున్నపుడు నిరంతరము త్రాగుకాఫీవలన యెంత అపకారము జరుగునదీ చెప్ప పనిలేదు.

నిద్రవలనకలుగు సుఖము మరేమందువలనగాని ఆహారమువలనగాని కలుగదు. అదేసనిగా రాత్రిపూట నిద్రపోగొట్టుకుంటే త్వరలోనే నాడీదౌర్బల్యము పిచ్చిపుట్టుతుందంటే ఆశ్చర్యమేమీ లేదు. గాఢనిద్రలో తేజశ్చక్రము పోతుంది. మళ్ళీ నిద్రలేవగానే తేజశ్చక్రము వస్తుంది.

కాఫీ, టీ మొదలగు పానాలవలన కలుగు దైహికమార్పులు :—ఈ క్రింది బొమ్మవలన విషయము బాగుగా విశదము కాగలదు. మామూలు పరిస్థితులలో ఒకమనిషిలో ఇరువదినాల్గు గంటలలో కొంతపరిమితిగల ధాతుశక్తి వెలువడును. ఆ మామూలు ధాతుశక్తిని ఆ ఆ అనుకొందాము.

ఇ అనుచోట ఉద్రేకముకలుగచేయు పానాన్ని సేవించాడు. ఈ పానము నాడీమండలమును స్తంభింపచేస్తుంది. తాత్కాలికముగా ఉద్రేకము కలుగుతుంది. మామూలు స్థితిలో ఉండక ఉద్రేకము కలిగి ఈ అనుచోటకు పోవును.

ఆ పానమువలన కలిగిన ఉద్రేకము తగ్గగానే మామూలు పరిస్థితిలో నుండక నీరసముకలిగి ఉ అనుచోటకు పడిపోవును. పానమువలన కలిగిన తాత్కాలిక ఉద్రేకము తగ్గిపోగానే అత్యవసరపరిస్థితులలో ఖర్చుచేయుటకుగాను ప్రకృతి యెముకలలో నిలవచేసుకొన్న మూలుగు ఖర్చుతో వచ్చుటచే క్రియాప్రతిక్రియల సూత్రము ననుసరించి మామూలుకన్న క్రిందకు పడిపోవును. భాతుశక్తి తగ్గిపోవుటచే నీరసము కలుగును. పానముచే ఉద్రేకము కలుగునని భ్రమపడి యాపర్యాయము మరింతయెక్కువగా సేవించును. మూలుగు యింకా కొంత నిలవ ఉండుటచే ఉద్రేకము కలుగును. ఉ అనుచోటకు పోవును. క్రియాప్రతిక్రియల సూత్రము ననుసరించి ఋ అనుచోటలో క్రిందకు పడిపోవును. పానముల సేవించువాడు మామూలు పరిస్థితులలో యెప్పుడునూ ఉండరు.

ఉద్రేకముగానైనా ఉంటారు. నీరసముగానైనా ఉంటారు. వారి చర్యలన్నీ సంధిగ్ధముగానే ఉంటవి.

ఇట్లాగే కొంతకాలము జరుగునప్పటికి నాడీదార్భల్యము, నరములలో చిమచిమలు పుట్టుతై. సామాన్య ఆరోగ్యవంతులనే యీ పానాలు యింత యిబ్బందిపెట్టుతుంటే యీ పానాలవలనగాని, మందులవలనగాని, రోగులలో యేమి జరగేదీ చెప్పలేము.

ఇప్పుడు మావైద్యమిత్రులకు సందేహము కలుగవచ్చు; మీరు చెప్పేవి కొన్ని నిజముకావచ్చు. కానీ అన్నీ నిజమని చెప్పటకు వీలులేదు. చావపోయేవాడికి యేమండైనా పోయాళి

గాని, యేమీలేకుండా ఊరకనే ఉంచుతారా? మందుపోయక పోతే త్వరగా చస్తాడుగదా!

ఈ మాటలు నిజముగానే కనబడుతవి. బాగా ఆలోచిస్తే వీటిలో యేమీ నిజము లేనట్లు మీకే తోస్తుంది. ఏమైనా ధాతుశక్తి నిలవడంలే దానిని ఉద్రేకపరచుట మందులుచేయుపని. మందులలో ధాతుశక్తి యేమీలేదు. మందులు ఉద్రేకపరచనియెడల నిలవడన్న ధాతుశక్తి ఆ మనిషిని తక్కువ వ్యయముతో యింకా కొంతకాలము జీవింపజేస్తుంది. ఈ మందులవలన క్రొత్తశక్తి చేరకపోగా ఉన్న మూలుగు అంతా ఒకతడవే దుర్వ్యయమై పోతుంది. కొంతకాలము నిలవడంవలసినది ఒక్కతడవే భగ్గుమంటుంది. రోజుకు రూపాయిచొప్పున వాడుకుంటే, నూరు రూపాయిలు ఖర్చుచేయడానికి నూరురోజులు పట్టుతుంది. రోజుకు పదిరూపాయిలు చొప్పున ఖర్చుచేస్తే పదిరోజులలోనే సంచీ ఖాళీ అవుతుంది.

ఆరోగ్యవంతుని హృదయము నిమిషమునకు 70 తూరులు కొట్టుకొనును. రోగియొక్క హృదయము తక్కువగా స్పందించును.

ధాతుశక్తినిబట్టి ప్రకృతి వ్యయము చేయుచుండును. ఇంతవరకు చెప్పిన దానినిబట్టి, ఉద్రేకము కలుగజేయు మందులను మేము నిషేధించామని తలంచవద్దు. ఒకప్పుడు వాటికినీ అవసరముగలదు. ఎల్క్విక్సాక్ తగిలి ప్రాణమునకే మోసము కలిగినపుడు ఉద్రేకము కలుగజేయు మందులను తప్పకుండా వాడవలసినదే. లేనియెడల మొదటికే మోసము

వస్తుంది. పైపాకతో స్తంభించిపోయిన ప్రాణశక్తికి యీమందలవలన ఉద్రేకము కలుగుతుంది. ఈ సావకాశమును తీసుకొని చీటికిని మాటికిని మందులను సేవించరాదు.

మందులవలనకలుగు మానసికోద్రేకము.

మందుల సేవించినందువలన దైహికముగా యెన్నిమా ర్వులు కాననగునో మానసికముగా అన్ని మార్పులూ కాననగును. బ్రాందీ విస్కీలవలన న్యాయూన్యాయు విచక్షణ, బుద్ధి సూక్ష్మము, వివేచన విచక్షణ మొదలగువన్నీ నశించును. నోటికి వచ్చినట్లు ప్రలాపముల పల్కుదురు. యుక్తయుక్త నిచక్షణ మేమీ ఉండదు. పరువు, మర్యాదలు మొదలలోనే నాశనమగును. ఎంతవద్దని వారించిననూ ఆప్రలాపములే వచ్చుచుండును.

తక్కువ మోతాదులతో సేవించినపుడు యీపాపాలు ఉద్రేకము కలుగజేసినట్లునూ ఉత్సాహంతముగాను కనబడునుగాని వాటినే వదలక నిరంతరము సేవిస్తూ ఉంటే నాడీమండలము స్తంభించిపోతుంది. తాత్కాలికముగా కలుగు ఉద్రేకమునకే ఆశపడతారుగాని బానికిగాను జరిగిన ధాతుశక్తివృష్టమును గ్రహించరు. ఈపాపాల సేవించుటవలన దైహిక మానసిక, నైతిక శక్తులన్నీ నశించిపోవును.

వివేచన మొదలగు లక్షణములన్నీ మెదడులోని ముందు భాగమున ఉండును. సృష్టి అంతటిలోనూ మానవుడు ఉన్నతస్థాన మాక్రమించినాడు. జలచరములు చేపలలో మజ్జాముఖము కొద్దిగా మైకి ఉబికి ఉండును. సృష్టిలోని చరాచర కోటివంతము.

నాలుగు భాగములుగా విభజింపవచ్చును. 1 ఫలభక్షకములు. 2 తృణభక్షకములు. 3 మాంస భక్షకములు. 4 సర్వభక్షకములు. 4వ విభాగమగు సర్వభక్షక జంతువులలో పెద్దమెదడు చిన్నమెదడు, మజ్జాముఖము అను మూడు భాగములులేక మజ్జాముఖమే కొద్దిగా ఉబికి ఉండును. ఇదే క్రమముగా పెరిగి పోయి ఫల భక్షకములలోనికి వచ్చునప్పటికి మూడున్నా ప్రత్యేక విభాగములగును.

పెద్దమెదడు, చిన్నమెదడు, మజ్జాముఖము అను మూడింటిలోను, మజ్జాముఖము చాలా చిన్నది. ఇందుండియే మజ్జా నాడులన్నీ ఆరంభమగుచున్నవి. రక్తప్రసరణమునకు అవసరమైన నాడులన్నీ యిచటనుండే బయలుదేరును. దేహములోని జంతువేడిమిని కాపాడు నాడులన్నీ యిచటనుండే బయలుదేరును. దైహికముగా యేమీ మార్పులు రాకుండా చిన్నమెదడు కాపాడును.

జ్ఞాననాడులు, చలననాడులు రెండునూ పెద్దమెదడు నుండియే బయలుదేరును. కండరములకు అవసరమగు శక్తి అంతయు యిచటనుండే బయలుదేరును. యుక్తాయుక్తవివేచన మొదలగు బుద్ధిసూక్ష్మము యిచటనుండియే బయలుదేరును. ఇంతవరకు చదివినదానినిబట్టి మొదటి మూడుతరగతులలో కన్న నాలుగవతరగతి జంతువులలోని మెదడు ముందుకు పెరిగినదనియు అందువలననే మానవుడు యంతతెలివితేటలు గలవాడుగా నున్నాడనియు మనము తెలుసుకొంటాము. సాధారణము

బ్రాందీ మొదలగు నిషాదవస్తువుల సేవించినందువలన మొదటగా సున్నితమైన వివేచనాశక్తికి బెబ్బితగులును. తరువాతనే మిగిలిన భాగములకు బెబ్బితగులును. వీటికి బెబ్బితగులుటవలననే మనోనిగ్రహము, గౌరవము, పెద్దలయెడలభక్తి విషయము మొదలగు లక్షణములన్నియు సజించిపోవును. తరువాత మతి మరుపు కలుగును. తరువాత అవాకులు చవాకులు పుట్టును. సాచాము, బ్రాందీ మొదలగు పానాలను సేవించినపుడు హృదయమాగిపోవుటయు సంభవించును.

యోగ నిద్ర

రోగికి నైద్యనియందు పరిపూర్ణముగా పిశ్వాస ముండవలయును. నైద్యుడు చెప్పిన ప్రక్రియల చేసినయెడల తనరోగము పూర్తిగా నిర్మూలమగునని భావించవలయును. అచంచలమగు పిశ్వాసముతోనుండి చికత్నప్రక్రియల నన్నిటిని జరిపినయెడల రోగము త్వరలోనే రూపు మాసిపోవును. సమ్యక్ములేకపోతేమాత్రము రోగము నయముకాదు.

ఆహారముగాని, పానీయములుగాని భాగముల క్షణింపుట దించి, ప్రాణశక్తిని వృద్ధిపొందించలేవు. ఆహారము దేహతత్వమును సరియైనస్థితిలోమాత్రము ఉంచును. సహజమైన ఆహారము తినినకొలదీ దేహములోని కణములు ఆరోగ్యవంతములుగా నుండును. లోపల యేమాత్రము మురుగుకూడా ఉండదు. నరములు, కండరములు పుష్టిగా నుండును.

ముష్టి మైథునము

ధాతుశక్తి యెక్కువ దుర్వ్యయమై పోయేదీ యీతిధ్యాయములో తెలుసుకొందాము. ముష్టిమైథునమువలన ధాతుశక్తి దుర్వ్యయమై పోవును. యుక్తవయసు వచ్చిన బాలురలో యీతిలవాటు యెక్కువగా నున్నది. జైహిక, మానసిక నైతికశక్తులు వృద్ధి కావలసిన తరుణములో యీతిపాటి అలవాటు బాలురవెంట పడుట దరిద్రమనక తప్పదు. తెలివి తేటలకును, పుంస్త్వమునకును, దగ్గర సంబంధమున్నది. పురుషునకు సంబంధించిన ద్రవములు పైవిధముగా దుర్వ్యయమై పోయిన యెడల వీరి దేహములు వృద్ధిపొందవు. దేహము వృద్ధిపొందక పోవుటచే మానసిక, నైతిక శక్తులునూ వృద్ధిపొందవు. పై దురలవాట్లతో ధాతుశక్తి తగ్గిపోవుటచే రోగ నిరోధకశక్తి తగ్గి పోవును. నిరోధకశక్తి తగ్గుటచే మానసిక, నైతిక శక్తులునూ కుంటుపడును. ఈ దురలవాట్లవలన యిన్ని యిబ్బందులు కలుగుచున్నవి, ఇన్ని యిబ్బందులు కలుగుచున్నను ఈవిషయమును మాత్రము రహస్యముగానే ఉంచుచున్నారు. బాలురకు గాని బాలికలకుగాని యీవిషయమై చెప్పటలేదు. ఈవిషయమునకుసంబంధించిన శాస్త్రమునంతనూ ప్రజలును ప్రభుత్వమునూ రహస్య పరచినారు. వెలువడ నీయుటలేదు. ఎవరైనా సాహసించి చెప్పిన యెడల సిగ్గులేనివారని పరిహసించుచున్నారు. నాగరికులమని భ్రమపడువాడిలో యీయిబ్బంది చాలా

యెక్కువగా నున్నది. మత ప్రచారకులు యీమాటనే యెత్తుకొనరు. ఆముష్మిక వాదులకు యీగొడవయే కొరగాదు.

ఆరోగ్యవిషయిక పత్రికలైననూ "విషయమై శ్రద్ధవహించుట ముదావహము. ఈ దురలవాటుకు కారణముల విచారితము. దైహిక, మానసిక నైతికభాగములకు సంబంధించని రోగమే లేదు ఈ మూడుభాగములలో యే ఒక భాగమునకు సంబంధించినరోగమైనా మిగిలిన రెండుభాగములను కొద్దిగనో, గొప్పగనో చెడగొట్టును. చెడకుండా మాత్రము ఉండవు. శిశువు తల్లిగర్భములో నుండగ ప్రసవముకాక మునుపు తల్లితండ్రిల దుర్మతలే యీ రోగమునకు ముఖ్యమని చెప్పాలి. ఎక్కువగా తల్లితండ్రిలలో నేటి ఒకరియందుగాని, యిద్దరియందుగాని గల అధిక కామేచ్ఛయే వంశానుగతముగా పిల్లలకు సంక్రమించును. గర్భవతిగా నున్నపుడు సంగమము జరిగినయెడల యీ దురలవాట్లు తప్పకుండా వెంటబడుతవి. గర్భిణీకాలమందు జరుపుసంగమమునన్న ఘోర పాతకము మరొక టుండబోదు. తల్లి ఆరోగ్యమునకు భంగము కలుగుటయేగాక శిశువుజీవితమంతా చెడిపోవుచున్నది. అనేక సుందరతనువులు అకాలములో మృత్యువాతబడుచున్నవి.

జంతువులు, గర్భముధరించినతరువాత సంగమమునకు యిష్టపడవు. మగజంతువును దగ్గరకు చేరనీయవు. యుక్తాయుక్త విచక్షణ కలిగిన్న మానవులు జంతువులకన్నా అధోగతిలో పడిపోవుచున్నారని చెప్పటకే సిగ్గుచున్నది. (విషయము తెలియకపోవుటచే యింతవరకును అపచారము చేస్తే చేయ

వచ్చును. విషయము తెలిసినతర్వాతనైనా యువతీయువకులు అపచారము చేయకుండురుగాక.)

ఈ దురలవాట్లు పెచ్చుపెరిగిపోవుటకు విద్యావిధానము కూడా కొంతవరకును కారణమని చెప్పాలి. రహస్యములుగా నుంచబడుటచేత ఈ విషయమై యెవరునూ నోరువిప్పరు. వివాహసమయమునగాని గర్భాధానకాలమందునగాని పురోహితుడు తెలిసిగాని తెలియకగాని నోరెత్తడు. వైద్యులు ఈ జోలికేరారు. ఈ విషయములో స్త్రీలను నిందించరాదు ఎందువలననంటే ఈవిషయమంతా స్త్రీలకు తెలియదు. భుక్తికి మగవారిమీద ఆధారపడుటచే స్త్రీలు మగవారి కోరికలను యెదిరించలేరు. వా రెక్కడ కోపముచెందుదురో అని అనుక్షణమూ భయపడుచుందురు. ఈ న్యూనభావము యేర్పడుట చేత అనేకమంది ఈ దురలవాట్లకు గురిఅగుచున్నారు.

మందునైద్యముకూడా ఈ పాపమును కొంతవరకు పంచుకొనక తప్పదు. వైద్యవరులందరును అతి సంగమమును జరుపవలెననియు బరిసినందువలన పురుషశక్తి యెక్కువగు ననియు ప్రచారముచేయుచున్నారు. యుక్తాయుక్తవిచక్షణలేని పాలపోగుహృదయము కలిగిన యువకులు అందరును ఈ ప్రవాహములో పడి కొట్టుకొని పోవుచున్నారు.

హృదయపూర్వకముగా మాటలాడినందువలననే, సంతోషము, ఉత్సాహము కలుగునను విషయమును యువకులందరును గ్రహించవలయును. పశువాంఛలను తీర్చుకొనుట తోడనే కామేచ్ఛ తృప్తిపడునని భ్రమపడరాదు. సంతోష పూర్వకముగా స్పృశించినంత మాత్రముననే సుఖము కలుగు

నని తెలుసుకొనవలయును. ఈ విషయము తెలుసుకొన్నపుడు పశువాంఛలను, తృప్తిపరచుకొనుటకు యింత తాపత్రయ పడ నవసరములేదు. భార్యలు గర్భవతులుగా నున్నపుడు పురుషులు యీ విషయములను విధిగా గ్రహించవలయును. గ్రహించినట్లయితే, తమ భార్యల ఆరోగ్యమునేగాక గర్భస్థ శిశువుల జీవితము నంతనూ మలినపరచరు. మానసిక, నైతిక శక్తులను వృద్ధిపొందించిన వారవుతారు. పడునెనిమిద సువత్సరముల నుండి యీ వైద్య సిద్ధాంతముల సమ్మి, ఆరోగ్యసదనమునకు అధ్యక్షుడనుగానుండి నాలనుభవముల చెప్పనలెనంటే పురుషులలోగల అపరిమిత కామేచ్ఛయే స్త్రీలలో కలుగు దుష్పీక, మానసిక, గాఢీ వ్యాధులకు కారణము. సంగమమునందు స్త్రీలకు అసహ్యము కలిగినప్పటికిని ఆనిషయమును భర్తలతో చెప్పటకు వెనుకాడుతారు. భర్త బోష్యములో ఉంటారు గనుక, నిజము చెప్పటకు భయపడతారు. తమయందుగల అనురాగము తగ్గునేమోనని భీతియపడుతారు. ఈ స్త్రీ, రోగుల భర్తలతో మాటలాడితే వారుకూడా యీ విషయముల బహిష్కరించుదురు. తెలియక తప్పు చేశామంటారు. తమ మూరిగిన తమ భార్యలకును కామేచ్ఛ యెక్కువగా నున్నదని భ్రమ పడినామని చెప్పుతారు. ఇప్పటినుండి ఆమె ఆరోగ్యేగాక, తమ ఆరోగ్యముకొరకునూ, నిగ్రహమును అవలంబిస్తామని బహిష్కరించుదురు. చేసి సర్వసౌఖ్యములను పొందుతారు. జీవితమునకు సంబంధించిన యీ ప్రధాన విషయమును యెంత అప్రధానము చేయుచున్నదీ సామాన్య ప్రజలే గాక తెలివితేటలుకలిగి నాగరికులమని భ్రమపడుపెద్దలే ఈ విషయ

ములో యెంతఅథోగతిలో నున్నదీ బుద్ధిమంతులగు మాచదు
వరులు గ్రహించకపోరు. సిగ్గుదీనికి మరింతగా తోడుపడు
చున్నది. పరస్పరముగా ఒకరి అభిప్రాయములు మరొకరికి
తెలియచెప్పకొన్నంతమాత్రముననే యెన్నిసౌఖ్యములు కరత
లామలకమయ్యేదీ వేరుగా చెప్పబనిలేదు.

రోగపదార్థము బహిష్కార్యావయవములదరిని చేరి
బయటకు పోవ ప్రయత్నించుచుండును. రోగపదార్థము చేరి
మురిగినపుడు ఆ అవయవములలో ఉదేకము కలుగును. జన
నేంద్రియములును బహిష్కార్యావయవములును ఒకచోటనే
కలిసిఉండును. సన్నిహితదోషముచేత ఆ ఉదేకమే జననేం
ద్రీయములలోకూడా కలుగును. అందువలననే రోగులలో
కామేచ్ఛ యెక్కువగానుండును. ఆరోగ్యవంతులలోమాత్రము
కామేచ్ఛ పరిమితిగానే ఉండును. స్త్రీలకు విపరీతమైన కామేచ్ఛ
ఉండునని అనుమానపడు మగవారందరును స్త్రీలను యేవగించు
కొంటారు. ఏవగింపు పురుషులలో ఉన్నదిగనుకనే కాస్త కూస్త
కూ స్త్రీలను చీదరించుకొంటారు. ఈ చీదరింపు పర్యవసానమే
రసాభాసము. ఇద్దరిలో యే ఒకరికిని సుఖములేదు. పరస్పర
ముగా అర్థముచేసుకొనినవారిలో యేవగింపుగాని, అసహ్యము
గాని ఉండదు. సుఖముగా సంసారమును గడుపుటచే తాము
సుఖమును పొంది, సత్సంతానమును బడయుదురు.

మాంసాహారమువలన కలుగు ఉదేకము.

తల్లిగర్భములో నున్నప్పుడు మాతాపితరులు చేయు
అపచారములవలన శిశువు జీవితమంతా యెట్లా కలుషితమగు

నదీ నెనుకనే చదివినాము. ఇట్టేగాక పిల్లలు చెడిపోవుటకు మరొక కారణముకూడా గలదు. తల్లి పాలను వనలిపెట్టినప్పటి నుండి పిల్లకు యుక్తవయస్సు వచ్చువరకును పిల్ల తిను ఆహారములోని దోషములవలనను, విహారములోని లోపములవలనను, పిల్లకు జీవితము పాడయి పోవుచున్నది. మాంసాహారము ముఖ్యముగా కారణమగుచున్నది.

జంతుమాంసములోని ఆమ్లములన్నీ ఉద్దేశమును కలిగించును. ఎప్పుడును జంతుమాంసము తిననివారు ఎప్పుడో ఒకనాడు మాంసమును తినినయెడల ఉద్దేశముగా నుండుటయు ఒడలుతెలియక మాటలాడుటయు నుసము యెరుగని విషయము కాదు. మనకు కనబడువారందరును నిత్యమునూ మాంసాహారమును భుజించువారే. నిత్యమునూ అదేపని అగుటవలన వీరి అవయవములు మొద్దుబారి యుండును. అవయవములు మొద్దుబారియుండుటచే మాంసాహారము వలన కలిగిన ఉద్దేశమును వీరు గ్రహించలేరు. సారాయి, బ్రాందీ, కాఫీ, టీ, కోకోలవలనను ఉద్దేశము కలుగును. ఒక నిపావస్తువు మరొక నిపావస్తువును కోరుతుంది. ఈ పానములు జననేంద్రియములను నాడీమండలమును మెదడు. లోను చేరి గందరగోళమును చేయును. మాంసాహారమువలన కలుగు ఉద్దేశము కాఫీ, టీల వలన యెక్కువగునేగాని తగ్గదు. కాఫీ, టీలతో చిన్నపిల్లలనాడీమండలములను ఉద్దేశపరిస్తే జననేంద్రియములలో ఉద్దేశము కలిగి చిరుతప్రాయమునందే సంగమింప కలుగుతుంది. సంగమమునకు వీలుపడకపోవుటచే ముఖ్యమెద్దునమునకు అవకాశము కలుగుచున్నది. ఇవన్నియు

అజ్ఞానమునలననే వచ్చుచున్నవి. మతప్రచారకుడు, పురోహితులు ఈ విషయమై మూకీభావము వహించుటయే దీనికి ప్రధానకారణము. ప్రధానవిషయములు తెలియకపోవుటచే ఈ సంగతులను వీరికన్న మరీ అజ్ఞానులైన దాసదాసీజనము నుండి పశుపక్ష్యాదులచూచి నేర్చుకొంటారు. తల్లిదండ్రులు ఈ విషయమునుగూర్చి ముచ్చటించుకొంటే వారి సందేహములన్నీ తీరిపోవును.

ముప్తిమైధునమువలన కలుగు దుష్ఫలితములు.

ముప్తిమైధునమువలన కలుగు దుష్ఫలితములను తెలుసుకొందాము. పదునెనిమిది సంవత్సరములపాటు ఆరోగ్య సదనమునకు అధ్యక్షుడనుగానుండి యీదురలవాట్లకు లోనైన కేసులను యెక్కువగా చూచుటచేత, నా అభిప్రాయములను, యిచ్చట పొందుపరుస్తున్నాను. ఈ దురలవాట్లవలన దైహిక, మానసిక, నైతికముగాను దుష్ఫలితములు కలుగును. ఈమూడింటిలోను దైహికముగా కలుగు దుష్ఫలితములకన్నా మానసికముగాను, నైతికముగాను కలుగు దుష్ఫలితములు మెండుగా నుండును. ఈదురలవాట్లకు లోనైనవారు తమ భంగపాటునుగూర్చి పరులకు చెప్పుటకు భిషియపడుదురు. ముప్తిమైధునమువలన తాత్కాలికముగా కలిగిన ఫలితమునకు ఆశపడి ఆదురభ్యాసమును వదలలేరు. నిత్యమునూ అదే పనిని చేయుచుందురు. నిత్యము పత్రికలలో వెలువడు ప్రకటనలచూచి మోసపోయి యీదురభ్యాసాలు చిత్రాతిచిత్రమైన స్వప్నస్కలనములను పొందుచుందురు. నిరంతరమును యీవిషయమును గూర్చియే భ్యానించుచుందురుగాన, విపరీతాలోచన

నలు తోచుచుండును. ఎప్పుడును శంకించుచునే ఉండును. అసంతృప్తి, భయము, యెక్కువగును. కోపము క్రోధము యెక్కువగును. అకాలమరణమునూ యీదురలవాట్లు ఫలితమే.

జగన్మాతయగు ప్రకృతి తనజాతికి నిర్దేశించిన నియమములను ఉల్లంఘించుటచేతనే మానవులు యీ యిబ్బందులను పడవలసి వచ్చినది. ఈయిబ్బందులను చాటువలెనంటే, జాతి నియమములను మీరరాదు. సజ్జనులతోడి సహవాసము చేయవలెను. ఏయే సదార్థముల తినినయెడల గాడిదొగ్బల్లము, పుతిచంచలము, మొదలగు మొండిరోగములు కలుగునో, ఆపదార్థములనే తినవలెను. ఆత్మవిశ్వాసము యెక్కువగా నుండవలయును. నిగ్రహము యిందుకు సహాయకారి యగును. దైహికశక్తులను వృద్ధి చేయవచ్చును కాని, యీనమ్మకమును కలుగజేయుట మాత్రము కష్టము. పశువులకును తనకును, నిగ్రహముకన్న తేడాలేదనియు, నిగ్రహము లేనియెడల తనున్నా పశువులతోనే తుల్యమగుననియు మున్నుండు తెలిసికొనవలయును.

ఆత్మవిశ్వాసమును మనోనిగ్రహమును, యెట్లు వృద్ధి చేసికొనేది, తరువాత పేజీలలో చదువుదాము. ఆత్మ విశ్వాసమువలన యెంతపని జరిగేదీ తెలుసుకొందాము. ఆత్మవిశ్వాసమును వృద్ధిపరచుకొనుటకు నిద్రింపజూపు సమయము యుక్తకాలము. నమ్మకముతోనున్నా, తదేక దీక్షతోను, సాధనచేసిన యెడల, సాధారణముగా అపజయమును పొందదు. ఈమార్గములన్నీ పైకి చాలా చురుకైనగా కనబడినప్పటికిని కష్టసాధ్యములు, సమీచ చేసినయెడల తప్పక ఫలకారులగును.

దైహిక శక్తులను వృద్ధిపొందించుట యెట్లు ?

ముప్పిమైథునము, మొదలగు దురలవాట్లకు, లోనుగాకుండా కాపాడుకోవలెనంటే, నియమ నిగ్రహములను అలవరచు కొనుటకన్న మరొకమార్గములేదు. జీవితపంథాను మార్పుకొన వలెను. ఊరగాయలను, పచ్చళ్ళను తినుట మానవలయును. పండ్లను, కూరలను ఎక్కువగా తినవలెను. మందులను, సేవించుట మానవలెను. కాఫీ, టీ, కోకోలను వర్జించవలెను. సారాయి, బ్రాండ్, విస్కీలకు నమస్తే చెప్పవలెను. ప్రకృతి సహజమైన పండ్లు, నాడీమండలమును కంపింపజేయవు. ఉదాహరణకు, ఉదయముననేలేచి, దేహమంతయు మర్దన చేసినయెడల రక్తప్రసరణము వృద్ధియగును. నాడీమండలము ఉజ్జీవితమగును. సాయంకాలముచేయు కటిస్నానము, మరింత ఉపయోగకారి యగును. దినమొలతో ఆరుబయట, స్నానము చేయుటయే మంచిది. ఆరుబయట చేయుటకు వీలు లేకపోయినప్పటికీ, గాలీ, వెలుతురు ధారాళముగా వచ్చు గదులలో నైనా స్నానముచేయుట యుక్తము. గాలీ వెలుతురు ధారాళముగా వచ్చు ప్రదేశములలోనే వ్యాయామము చేయవలెను. సంపూర్ణ విశ్వాసముంచి, పైపద్ధతులను క్రమముగా, ఆచరించిన యెడల అజీర్ణము, మలబద్ధకము మొదలగు జబ్బులేమీ రావు. రక్తప్రసరణము బాగుగా నుండును. స్త్రీలు, పురుషులు, దాంపత్యసౌఖ్యమును, సంపూర్ణముగా, అనుభవిస్తారు. నాడులలో మంటలుగాని, చిమ, చిమలుగాని ఉండవు. ముప్పిమైథునముతో తృప్తిపడు, దురభ్యాసకులు, అర్థరహిత వాదముల

తోను, కుంటిసమాధానములతోను, తాము తృప్తిపడుతారు. తృప్తిపడుటయేగాక మంచినివికూడా నొందిస్తారు.

ఆరోగ్యము చెడగొట్టుకొన్న దౌర్భాగ్యులకే ఎటువంటి కుంటిసమాధానములు దొరకును. పరిపూర్ణ ఆరోగ్యవంతులకు దురాలోచనలుగాని, స్వప్నస్థలములు గాని ఉండవు.

ప్రీతి, పురుషుల దేహములలో తలహారగు జాతిద్రవములు, దేహపోషణకు, కొంతవఱకు అనవసరము. ఎక్కువగా ఉరిన జాతిద్రవములను గ్రంథులు స్వీకరించి, దేహపోషణకును, మానసిక, ఆత్మీయ శక్తులను వృద్ధిచేయుటకును, ఉపయోగపరచును. ఈ గ్రంథులు రోగపదార్థముతో నిండినయెడల, ఈ ద్రవములను స్వీకరించలేవు. ఈగ్రంథులు స్వీకరించక పోవుటవలన, ఆజాతిద్రవములు ఆ అవయవములలోనే, నిలిచిపోవును. నిలవ ఉండుటచేత రహస్యానయవములలో ఉద్రోకము కలుగును. రాత్రిపూట స్వప్నములు కలుగును. అవయవములలో చేరి ఉద్రోకము కలుగుటచే కృత్రిమ మార్గములద్వారా, తృప్తిపరచుకొనుటకు, ప్రయత్నించును. అట్టి సాధనయే ముష్టిమైథునము. వీరు ముష్టిమైథునము జరుపనప్పుటికినీ, జాతిద్రవములు, అప్రయత్నముగానే కారిపోవును. ఈగ్రంథులలో, చేరిన రోగపదార్థమును ప్రకృతి సహజమైన ఆహారమును భుజించుట వలనను, విహారములోని, మార్పుల వలనను బయటకు పంపవచ్చును. వ్యాయామము వలననూ తగ్గిపోవును. గ్రంథులు రోగపదార్థముతో నిండనప్పుడే, జాతి

ద్రవములను స్వీకరించును. ఆహార, విహారములలోని మార్పులతో బాటు, మానసిక ఆత్మీయ శక్తులను, వృద్ధిచేసినయెడల, జాతిద్రవములు ఎక్కువగా ఊరవు. ఊరినంత వఱకును, గ్రంథులే స్వీకరించి దేహపోషణకు ఉపయోగపరచును. సందేహము, నాడీదార్బల్యము, పోయినయెడల నపుంసకత్వము కూడా, రూపుమాసిపోవును. సంపూర్ణవిశ్వాసముండవలయును. శాంతముగా నుండవలయును. ఫలమును, పొందుదుమా, లేదా అను సంకోచము ఉండరాదు. ఆందోళన పనికిరాదు.

పా చ్చ రి క

బాటరకును బాలికలకును కావలసిన సంగతులనన్నిటిని తల్లిదండ్రులే చెప్పవలయును. అట్లు చెప్పనియెడల, వారా విషయములను తమకన్న తక్కువవారలనుండి నేర్చుకొంటారు. పశువులనుజూచిగాని, నోరులేని జంతువులనుజూచిగాని, దాసదాసీజనంబులనుండిగాని, నేర్చుకొంటారు. పిల్లలకు కావలసిన, విషయములను తల్లిదండ్రులు చెప్పకపోవుటచేతనే వారికృత్రిమ మార్గముల నవలంబించవలసివస్తుంది.

బాలబాలికలకు, యుక్తవయస్సువచ్చి జీవితపంథాను పర్పరుచుకొనుటకు, ముందుగానే, మంచి చెడు మార్గముల గూర్చి బోధించుటయు తమ విద్యుక్తమార్గముగానే భావించవలయును. పిల్లల చిన్నతనములో, తల్లిదండ్రులు చేసిన బోధలే, వారికి తరువాత జీవితములో ఉపయోగపడుతవి. మంచి, చెడు మార్గములు తమలోనే ఉన్నవనియు, మంచి జలంపులుకలిగి, మంచిమార్గమున ప్రవర్తించిన, పేరు, ప్రతి

వృత్తులు, శారవము, ఆరోగ్యము, సౌందర్యము, మొదలగు మంచి లక్షణములు, కలుగునని చెప్పవలెను. యుక్తాముఖ్య జ్ఞానమును, వృద్ధిచేసుకొనుమని, చెప్పవలెను. చెడుమార్గమును పోతే నిండ, అసక్తిగి, దురభ్యాసములు, ఆత్మవివేకము లగు మార్గములు వెంటపడునని చెప్పవలయును.

కొంచెము ఆలోచించుకుంటే యేదియున్న మార్గమో ఆత్మయే చెప్పతుంది. చెడుమార్గమును పోననని ఆత్మయే, చెప్పతుంది. ఆ ప్రబోధమును మాత్రము, మనము వినిగలిగి ఉండాలి. ప్రతివానికిని అంతరాత్మ చెప్పదునే ఉండును. మంచి సలహాలు వినుట అలవాటుచేసుకొనిన వారికి, చెడు మార్గములు, కనుబడవు. చెడుతలంపులు నినుటకు, అలవాటు పడినవారికి, మంచితలంపులు రానేరావు.

దురభ్యాసములకు, అలవాటు, పడుటకు ముగ్ధ శారిణముకూడా కలదు. ఆత్మనిండ, దురభ్యాసములు నెక్కువ చేస్తుంది. ఆత్మస్తుతి యెంత హానికరమో ఆత్మనిండ కూడా అంత కష్టతరమే. ఆత్మనిండవలన జీవితము గడచుటకు, అన సరమైన ఉత్సాహము తగ్గిపోతుంది. నిరుత్సాహము ఎక్కువగుతుంది. రోగ నిరోధక శక్తి తగ్గుతుంది. రోగ పదార్థము పెరుగుతుంది. దీనివలన కలుగు హానిని మాత్రము, మనము ఊహించలేము. బయటకు మాత్రము ఏమియు కానరాదు. వెంటపడినదా అంటే నదిలిపెట్టదు. ఇదియే ఆత్మహత్య. ఈ అలవాటుకు లోనైనవారు, బయటకు ఏమియు కనపడుట లేదుకదా అని, తృప్తిపడుదురు. అందుకనే కాబోలు మనో

వ్యాధికి మందు లేదంటారు, పెద్దలు. ఆత్మనిండ యెక్కువైన కొలదీ, ముఖములోని ఉత్సాహము, కంటిలోని లాఘవము, దేహములోని శక్తి తగ్గిపోవును ఎప్పటి కప్పుడు సంఘమునకు మారముగాను, ఏకాకిగాను ఉండగోరుతారు. స్త్రీ జాతితో సంబంధమునే యిచ్చగింపరు.

కాలము గడచిన కొలదీ మనో నిగ్రహము తగ్గిపోవును. ఆత్మనిండ పెచ్చు పెరిగి వద్దన్నకొద్దీ వచ్చి నెత్తిన పడును. అవ్యక్తముగా మాటలాడుట మొదలు పెట్టుదురు. మనిషి నీర సించిపోవును. నోటివెంట వచ్చే మాటకును చేసే చేతకును, ఎట్టి సంబంధము ఉండదు. ధైర్యము మొదటలోనే సడలి పోవును. ఇట్లు జరుగుచుండగనే పుంస్త్వము పోవును.

ఆరోగ్యము చెడిపోగానే, నెనుతిరిగి చూస్తాడు. కొండల కొద్ది బరువు వచ్చి నెత్తిన పడినట్లు భావిస్తాడు. నాడులలో మంటలు, పోటు కలుగుతవి. విచ్చి పుట్టుతుంది. మృత్యువు కూడా సంభవించనచ్చు. ఈ దురలపాట్లకు లోనయ్యే అనేక సుందర తనువులు అకాల మరణముల పొందుచున్నారు. దీనికే లోనుగాకపోతే, ఎంతోమంది దేశోద్ధారకులు, కళారాధకులు, కళోపాసకులు, జాతీయ నిర్మాతలు, కవిప్రంగవులు, వైద్యవరులు, సమారయ్యేవారు. శేశసంపదయీవిధముగా స్వర్గమైపోతోంది.

౨౮

క శే రు కా చి క్రి త్న

చాలకాలమునుండి పాశ్చాత్య దేశములలో అస్థిసమీకరణ చికిత్సకులే వెన్నెముకలోని వాపులనుకూడా సుదుర్బలముగా ఉండేవారు. సాధారణముగా, పాటుక జనమే యిటువంటి చేయుచూ ఉండేవారు. వారిలో ఈ చికిత్సనుగూర్చి ప్రత్యేక పాఠశాల లేవియునులేవు. తండ్రియే సుమారునకు చెప్పించుండేవారు. ఇట్లుగనే వంశానుగతముగా వచ్చేది.

కాని కాలము గడిచిన కొలదిని యీ పాటుక జనము మరొక సంగతినికూడా కనుగొనుచూ వచ్చారు. తొమ్మిదేను చికిత్సలవలన వెన్నెముకలోని నొప్పి తగ్గిన అంతరవయవములలో కూడా మార్పులు వచ్చుచున్నట్లు గ్రహించారు. తరువాతి వచ్చినవారందరునూ, యీ మూల సూత్రమునే ఆధారము చేసుకొని తమ సిద్ధాంతముల నేర్పగుచుకొన్నారు. నాటి నెన్నెము, అస్థి సమీకరణము, కశేరుకా సమీకరణము యొదలగు న వన్ని ఒకే మూలముయొక్క వివిధ శాఖలు. ఏ సిద్ధాంతము లో నమృతమున్నవారు, ఆ భాగమునే, విపుల పగుల్చు వచ్చారు. ఆరోగ్య శాస్త్రము అభ్యసించు వారందరును ఈ సిద్ధాంతముల తెలిసికొనుట యుక్తము. (ఆస్టియోపతి)

డాక్టరు ప్రిలు తన స్వీయ చరిత్రలో ఇట్లు వ్రాశాడు. 'రక్తము తిన్నగా ప్రసరించక పోవుటచేతనే అంత రవయవములలో బాధ కలుగుచున్న దను విషయము, 1874 సంవత్సరములో తెలుసుకొన్నాను. రక్త ప్రసరణముసరిగా నున్నయెడల

ఈ లోపములు రానేరావు. రక్తము సరిగా ప్రసరించుటచేత నరములు, చర్మము, ఎముకలు, కండరములు, హృదయమునదిగా చేయుచుండును. ధమనులలోని యెగుడు దిగుడుల వలననే ఈ లోపము లన్నియు వచ్చుచున్నవి. రక్తమువలననే జీర్ణయంత్ర మంతా కదలుచున్నది. నరములకు కావలసిన స్ఫురణ, ఆహారమును స్వీకరించుకొను శక్తి, చలనము, మొదలగు లక్షణములన్నీ రక్తము వలననే కలుగుచున్నవి. నరములును, రక్తమునకు, తొంత శక్తినిచ్చును. రక్తమునకును నరములకును పరస్పర సంబంధము కలదు.

‘1805 సంవత్సరములో బయలుదేరిన లింగ్ సిప్టమ్ ఆఫ్ స్వీడిష్ మూవ్ మెంటు’ న్నూ రక్త ప్రసరణము బాగుగా నుండిన యెడల ఆరోగ్యము బాగుగా నుండు నను సిద్ధాంతము మీదనే ఆధారపడినవి. ఇప్పటి వఱకునూ దొరికిన ఆధారములబట్టి డాక్టరు స్ట్రీలు ఈ సిద్ధాంతముల’ తసంతటతానే కనుగొనె ననియు ఇతరులనుండి, కాపీ చేయలేదనియు, తెలియుచున్నది. వీరి సిద్ధాంతములకు మూలసూత్రము లేవన, ఎముకలలోని యెగుడు దిగుడుల వలననే, రోగము వచ్చుచున్నది. ఎల్లొగంటే యీ ఎగుడు దిగుడుల వలన ధమనులలోని రక్తప్రవాహమునకు అడ్డు తగులును. రక్తపు వేగము ఎక్కువగుటయు, తగ్గుటయు కలుగును. రక్తప్రసరణము సరిగా లేకపోవుటచేత అంతరవయవములు సరిగా పనిచేయవు. పని చేయకపోవుటవలన, జీర్ణక్రియ, బాగుగా జరుగదు. కశేరుకా సమీకరణము వలన ఈ లోపము లన్నియు సరియగును.

కీ రో ప్రి క్తి క్

1885 వ సంవత్సరములో జూన్ మాసములో రోగము నకు కారణములు తన్నివారణోపాయమును గూర్చి గూర్చి కింది విధముగా, జెప్పిరి. వెన్నెముక బెణుకుటవలన నేనర్వరోగములును వచ్చుచున్నవి. ఎల్లంగంటి— వెన్నెముక బెణుకుటవలన, వెన్నెముక సరియైన స్థానములో ఉండదు. పొనియంకి పుట్టిన నరములు యథాస్థానములో ఉండవు స్థానభ్రంశమును పొందును. ఈనరములకు సంబంధించిన, అవయవములు, సరిగా పనిచేయవు. వెన్నెముక బెణుకి స్థానభ్రంశమును పొందుటవలన నాడీశక్తి సరిగా, ప్రవహించదు. నాడీశక్తి మెక్కువగుటయు, తక్కువగుటయు రెండునూ నష్టదాయకములే. ఏ అవయవమునకు నాడీశక్తి సరిగా అందజేయబడినది, ఆ అవయవములు సరిగా పనిచేయవు. అందువలననే రోగములు వచ్చుచున్నవి. వెన్నెముకలోని లోపములను సరిచేసినందువలన రోగములన్నియు నయమగును.

ఆస్టియోపతీ, కీరో ప్రి క్టి క్ రెండు భాగములు అభివృద్ధి పొందినవి. ఈరెండు భాగములలోని ప్రవీణులును; ఈసంభిషాయములను, కూడపలుకుకొని వచ్చిరి.

కీరో ప్రి క్టి క్ పుట్టి యేడు యేండ్లు గడచిన తరువాతనే ఆస్టియోపతీ అనుయాయులు, వారి వాక్యములలో, వెన్నెముకలోని బెణుకుల వలననే, నరములలోని వంపులు కలుగుచున్నవనియును, నరములలోని వంపుల వలననే రోగములు

వచ్చుచున్నవనియును, చెప్పిరి. కీరోప్రాక్టికు అనుయాయులు నూ నరములలోని బిగివిని తగ్గించిన తరువాతనే వెన్ను వంపులను సరిచేయు వలయునని తెలిసికొనిరి. వెన్నెముకలోని వంపులను, సరిచేయుటయేగాక ఎముకలలోని వంపులను కూడా సరిచేయుట మొదలు పెట్టిరి. కీరోప్రాక్టికు ధర్మములును, ప్రక్రియలును అన్నియు, ఆస్టియోపతీ నుండి వుట్టినవేను. ఈ రెంటికి నీ దగ్గర సంబంధ మున్నది.

నా ప్రి ప తీ

సంధాయక ధాతువు ఎముకకన్న మెత్తగాను, కండరముకన్న బిగువుగాను, ఉండును. ఇవి రెండు ఎముకలకును మధ్యను, ప్రతి జాయంట్లు (సంధిలోను) ఉండును. రెండు ఎముకలును సంధాయక ధాతువును సంధిబంధనములతో కట్టబడియుండును. రెండు ఎముకలును, రాపిడికి అరిగి పోకుండునట్లు ఈ సంధాయక ధాతువు కాపాడుచుండును. సంధాయక ధాతువు బిగియుటవలననే యీరోగములన్నీ వచ్చుచున్నవని యీ భాగము చెప్పుచున్నది. ఈ విషయమునే 1907 సంవత్సరములో స్మిత్తుగారు చెప్పినారు. వెన్నెముక స్వాస్థ్యమును తప్పినదంటే విక్లిగైనా పోవాలి. లేదా స్థాన భ్రంశమునైనా పొందవలయును. ఆస్టియోపతీవారు చెప్పు ఎముకలలోని వంపులును, కీరోప్రాక్టికు చెప్పు సబ్లక్యేషనులును సంధాయక ధాతువులోని లోపములే. కీరోప్రాక్టికు చేయు వెన్ను సవరింపులకును నాప్రిపతీవారుచేయు చికిత్సలకును ఒక తేడా కలదు. నాప్రిపతీ అనుయాయులు సంధాయక ధాతువులోని

లోపములను సరిచేస్తారు. ప్రతి జాయంటులోను, సంధాయక ధాతువు కలదు. ఎక్కడి సంధాయక ధాతువులోని లోపములు

స్పాండి లో థె ర ఫీ

నైనా సరిచేయటానికి స్పిక్టుగాను మార్గములు చెప్పింది.

ఈభాగమును అల్బుర్టుఅబ్రిహాము విపులకరచూరు. దేహముమీద పుట్టిన పుండువలన ఆభాగమునకు సంబంధించిన వెన్నుపూసలోని, నరములలో పచ్చి యేర్పడును. నరములలోని పచ్చితనము వల్ల నైనా వెన్నుముకలోని లోపము రావచ్చు. లేదా వెన్నెముకలోని లోపము నలననైనా నరములలో పచ్చితనము రావచ్చు.

మ్య రో ప తీ

ఈభాగమును జాన్ ఆర్నాల్డు హానీవాల్డు కనుగొనినది. కణములను అదుపులోనుంచు వాసోమోటోర్ స్పిన్డ్స్ లో అరగని పదార్థమున్నూ విషములున్నూ, ఉజ్జీకపదార్థములున్నూ, చేరుటచేతనే, రక్తము సరిగా ప్రవహించదు. రక్తప్రసరణము సరిగా లేకపోవుటవలన దేహములోని అన్ని అవయవములకును, చేరవలసినంత పోషణ అందదు. అందువలన చచ్చుపోవును. ఇదియే రోగము.

వెన్నెముకనుండి బయలుదేరిన నరములు దేహములోని, అన్నిభాగములకును, పోవును. ఈనరములద్వారానే, దేహములోని అన్నిభాగములకును నాడీశక్తి ప్రవహించును. వెన్నుపూసలో ఏరెండుపూసల మధ్యనైనా వంపులువస్తే పైన క్రింద ఉన్న పూసలలోకూడా మార్పులు వచ్చును.

అందువలన నాడీశక్తి సరిగా ప్రవహించదు. వెన్నెముకకు చికిత్స చేసినందువలన దేహములో, ఏభాగములో కలిగిన లోపములనైననూ, సరిచేయవచ్చును.

న్యూ రో థె ర ఫీ

వైభాగముల అభివృద్ధిలోనికి తెచ్చిన వారందరును రోగముయొక్క పుట్టుపూర్వోత్తరముల గూర్చి యెవరికి తోచిన, అభిప్రాయములను వారు చెప్పిరి. రోగములు కుదుర్చుటకు వారికితోచిన చికిత్సాప్రక్రియల సెలవిచ్చిరి. ఈమార్గముల చనుసరించుటచేత చాలారోగములు కుదిరినవి. ఆయా భాగములకు సంబంధించినవారు వారిఅభిమానముకొద్దీ ఆయా భాగములు, ప్రధానములని చెప్పినప్పటికినీ, వీటన్నింటిలోను, సత్యము లేకపోలేదు. ఈభాగములన్నీ మాటలపొందికలోని తేడాలేగాని మరేమీవైరుస్వములేదని, యీ ప్రకరణములోనే మనము తెలుసుకొంటాము.

ప్రకృతివైద్య ప్రధానసూత్రములకు, వ్యతిరేకముగానంతవఱకు, వీటన్నిటి సమన్వయమే ప్రకృతి వైద్యము. ఈ భాగములలోని నిర్మాణభాగములను పరిశీలించాము. తరుణ వ్యాధులలోను, కాలిక వ్యాధులలోను, ఈచికిత్సాప్రక్రియల ఉపయోగించి, చూచినాము. వాటివలన కలిగిన ఫలితములను, ప్రత్యక్షముగా చూచినాము.

వీటిసమన్వయమే, (న్యూరోథెరఫీ) ఈభాగమును చెప్పగటకు ముందు వెన్నెముక అననేమో, దానికిని మిగిలిన అవయవములకును, గలసంబంధమేమో ముందుగా తెలుసు.

కుందాము. ఈవిషయము తెలిస్తే ముందుభాగము చాలా జేలికగా అర్థమగుతుంది.

వెన్నెముక

వెన్నెముకనుగూర్చి తెలిసికొనినకొలదిని, పృథ్వీచిత్రములలోనికెల్ల అద్భుతమైనదని గ్రహిస్తాము. ఈవెన్నెపామునకు మధ్యగా ఒకకాలువఉన్నది. ఈకాలువ మెదడుతోకలిసి ఉన్నది. మెదడుతోచేరిన యీకాలువగుండా, నాడిశక్తి ప్రసహించుచుండును. ఈ నాడిశక్తి నలన దేహములోని అన్నిభాగములును కదులుచున్నవి. మెదడునుండి బయలుదేరిన నాడితంతువులు ఈ వెన్నెపూసలోనుండి ప్రసహించుచుండును. ప్రతివెన్నెపూసనుండియు రెండేసి నాడితంతువులు, శాఖలుగా చీలి దేహముయొక్క కుడి, యెడమలకు న్యాపించును. అచ్చటనుండి, అవి కోటానకోట్లగు శాఖలుగా చీలి దేహమునందలి ప్రతిభాగమునకు వ్యాపించును. వెన్నెపామును ముందు వెనుకలకును, ప్రక్కలకును, త్రిప్పనపుడును, నలచూశారముగా, త్రిప్పనపుడును, మెలివేయనపుడును, ఆ నాడి సంహతుల కెట్టిఆపదయు కలుగకుండునట్లు వెన్నెపూసలు నిర్మింపబడినవి. ఇచటనే వెన్నెపూసలు తమతమ స్థానములలో సరిగి ఇమిడిఉండక పోవుటవలనను, మాలిన్యములు చేరుటవలనను, చుట్టుప్రక్కలనుండు ధాతువుల యందును, అవయవముల యందును, సరియైన సామరస్యము లేకుండుటవలనను, అనేక వ్యాధులు కలుగును. వెన్నెముకయొక్క వెనుకభాగమునకు పృష్ఠభాగమనియు, ముందుభాగమునకు పురోభాగమనియు పేరు.

వెన్నుపూసలయొక్క పుష్కభాగమును వ్రేళ్ళతో స్పృశించి, తెలిసికొనుటకు వీలుగానుండును. వ్రేలికి తగులునట్లు, ఎత్తుగా నున్న భాగమున వెన్నుపూసల యెత్తైన భాగ ముండును. అవి ఒకదానితో ఒకటి కలిసి వెన్నుపామగును. అందులో ఎగుడుదిగుడు కలయుక వలన వ్యాధులు కలుగును. వానిని చేతితో తడవి తెలిసికొని చక్క చేయవచ్చును.

వెన్నుపూసలను, ఒకదానిపైనొకటి పేర్చినట్లును, అందులో కొన్నిటిపల్లములలో వేరొకదాని మెరకభాగములు ఇమిడి ఉండునట్లును నిర్మింపబడినవి. అవి ఉపాస్థులచేత, గట్టిగా, కట్టబడిఉన్నవి. వానిమధ్య సందులున్నవి. ముందుకువంగినపుడు ఆ సందులు వ్యాకోచమును పొందును. వెనుకకు వంగినపుడు సంకోచమును పొందును. ప్రక్కలకు వంగునపుడును, వలయాకారముగా, త్రిప్పనపుడును వెన్నుపూసలకు ఒరిపిడి తగలకుండునట్లు, వసతులు గలవు.

వెన్నుపూసలకు మధ్యభాగమున నైనుండి క్రిందకు ఒక రంధ్రమున్నది. అది వెన్నుపాము. మొత్తమునకంతటికిని, కలిసి నైనుండి, క్రిందకు వ్యాపించియుండును. మెదడునుండి, ముడ్డిపూసలవఱకును, ఉన్న రంధ్రముగుండా, మజ్జానాడి వ్యాపించియుండును.

ప్రతివెన్నుపూసకును ప్రక్కలకుసయితము రంధ్రములున్నవి. వీనికి మజ్జాంతర్నాడులని పేరు. వానిగుండా, మజ్జానాడినుండి చీలిన శాఖలు దేహమంతయు వ్యాపించియుండును. ఇట్టివి 31 భేదమున్నవి.

ప్రతివెన్నుపూసలోనుండియు మెదటినుండి మజ్జానాడి

వ్యాపించి ఉండుటవలనను, అందుంచుచున్న వెన్నెముక కొకటింటికి, రెండేసినాడులచొప్పున బేహమునకంతటికైనా గొడులు వ్యాపించి ఉండుటవలనను ఈ వెన్నెముకయే మానవ బేహ నిర్మాణములో ప్రధానమైనది.

ప్రకృతి గృహనైద్యము—16, 17 పేజీలు,

అస్థి పంజరము

మానవుల అస్థిపంజరములన్నియు, ఒకటిగానే ఉండును. అట్లుగానే జంతువుల అస్థిపంజరములన్నియు ఒకటిగానే ఉండును. ఈ రెండు జీవకోటులలోను వెన్నెముకయే అస్థిపంజరమున కంతకును మూలము.

జంతువులలో వెన్నెముక అడ్డముగా నుండును. గొల్లు కాళ్ళూ ఆ వెన్నెముకను ఎత్తిపట్టును. జంతువులలో వెన్నెముకకు ముందుభాగమున పుర్రె ఉండును. పినుకభాగమున తోక ఉండును. జీవశాస్త్రము ప్రకారము, చెప్పనలెనంటే, జంతువుల కళేబరములు, కప్పి కళేబరముల తరువాతి రూపము లేను. జంతువుల కళేబరములలో వెన్నెముక అడ్డముగా నుండుట చే అచ్చటనుండి బయలుదేరిన సరములన్నియు జల్లెడగా అల్లుకొనుటకు, వీలుపడుచున్నది.

మానవుల అస్థిపంజరములలో వెన్నెముక నిలువుగా నుండును. నిలువుగా ఉండుటచేత, లోపల సరములన్నియు, అంతచిక్కగా అల్లుకొనవు. ఉరము, ఉదరము, లెల, వెన్నెముకకు ముందుగా నుండును. ఇవి ముందుకు పడిపోకుండా ఉండగలందులకు, వెన్నెముకకు సరములతోను కండరములతోను

గట్టిగా కట్టబడియుండును. వెన్నెముక నిలువుగా ఉండుటచేత ఈ బరువంతా కూపకముమీద నిలుచును. ఈ కూపకపు బరువంతా, రెండు ఊర్వస్థులు (తొడయెముకలు) మోయును. దేహము, చుందువెనుకలకు పడిపోకుండా, వెన్నెముకయే కాపాడుచుండును. వెన్నుపూసలు, ఉండవలసిన చోటును వదలి, ముందుకుగాని, వెనుకకుగాని పోవుట స్థానభ్రంశము.

వెన్ను వంపులు

వెన్నుపూసలు స్థానభ్రంశమును, పొందితేగాని, వెన్నెముకలో వంపురాదు. అంతరవయవములలోని, లోపములవలననైనా, వెన్నులో వంపులు రావచ్చు. వెన్నువంపు వల్లనైనా, అంతరవయవములు రోగగ్రస్తములుకావచ్చును. అస్థిపంజరమునకంతకును వెన్నెముకయే ప్రధానమగుటవలన, దేహములో ఏభాగమునకు దెబ్బతగిలినా, యీయెముకకును, దెబ్బతగులును. శిశువు పారాడుట మొదలుపెట్టినది లగాయితో, వెన్నెముకకు దెబ్బలుతగులుతునే ఉంటవి. ఈదెబ్బలను, మరచిపోతాము. మరచిపోతాముకాబట్టే, తరువాత వచ్చిన బాధలన్నీ యీదెబ్బలవలన వచ్చినవంటే నమ్మరు. పూర్వకర్మవలన వచ్చినవి అంటారు. చిన్నదెబ్బలన్నీ పరసిపోవును. ఏమైనా పెద్దదెబ్బ లైతేనేగాని వెన్ను వంపులు నిలబడవు. ఈ దెబ్బలతో అంతరవయవములు పాడై పోవును. నిద్రపోవునపుడు, అన్ని కండరములు సడలియుండును. వేటికినీ పని ఉండదు. వెన్నెముక ఏమీ బరువును మోయదు. ఖాళీగానే ఉండును. చిన్న దెబ్బలన్నీ నిద్రలోనే పోవును. సంధాయక

ధాతువు విగియుట వలననూ, సడలిపోవుట వలననూ, పైని క్రిందఉన్న రెండు పూసలకును, నీ ఎక్కువగును. కడలిక 'లేక' పోవుటవలన ముందుకుగానీ, వెనుకకుగానీ, వంగిపోయి యుండును. ఈ వంపువలన నాడిశక్తి తిన్నగా ప్రవహించదు. అందువలన అంతరవయవములు గోగగ్రస్థము లగును.

సంధులలో కడలిక ఉండునుగాని, గోగ పక్షాగ్ధము సాధారణముగా అచ్చటచేరదు.

వెన్నెముకలో పటుత్వము లేకపోవుట వలననే గోగము లన్నియు, వచ్చుచున్నవి.

దెబ్బలు తగులుట, బెణుకుట మొనలగు కారణము లన్నియు నిమిత్తమాత్రములే గాని ప్రధానములు, మాత్రము గావు. ఈ దెబ్బలు మామూలు ఆరోగ్యవంతు సేమీచేయ లేవు. ఏదైనా మెళక యుంటే యీ దెబ్బలుచేరి అపకారము ను చేయును. ఆహారము సరిగా జీర్ణముకాక పోవుట వలననూ, లోపల తయారైన మురుగు బయటకు పోక పోవుటచేతనున్నా వ్యాయమములోని లోపముల వల్లనూ, నిలుచుండుటలోను, కూర్చుండుటలోని లోపమువలననూ, యికా యితర దురల వాట్లవలననూ, వెన్నెముక నన్నగిలి, దానిలోని పటుత్వము తగ్గిపోవును. దేహములో ఏభాగములో పుండుపుట్టినా, అచట పుట్టిన మంటలు నరములద్వారా వెన్నుపాము వఱకూ వ్యాపించును. దురలవాట్లవలన, ఆరోగ్యవంతుని వెన్నెముకలోకూడా వంపులు వచ్చును. కాన వెన్నెముకలోని వంపులు దురలవాట్ల వలన వచ్చిన ఫలితములే. ఈ వెన్నులోని వంపులకును,

అంతరవయవములలోని రోగమునకును సంబంధము ~~కలేను~~
వెన్ను వంపుల వలన అంతరవయవములును చెడును. అంత
రవయవములలోని రోగము వలన వెన్నువంపులు కలుగును.
ఇట్లుగనే యీ రెంటికిని పరస్పరసంబంధ మున్నది.

వె న్ను లో ని దో ష ము లు

వెన్నుపూసలలోని యెగుడు దిగుడుల వలన అన్ని
రోగములును వచ్చుచున్నవని కశేరుకా సమీకరణశాస్త్ర
జ్ఞులు చెప్పదురు. కశేరుకను జాగ్రత్తగా పరీక్ష చేసినయెడల
కొన్నిరోగములకు వెన్నువంపులే మూలమనియును, కొన్ని
రోగములకును వెన్నువంపులకును సంబంధము లేదనియు
తెలియగలదు. రెండు వెన్నుపూసలకును, మధ్యనగల సంధా
యక ధాతువు తగ్గిపోవుట, పెరుగుట వలననే రోగములన్నియు
వచ్చుచున్నవను మాటమాత్రము నిజము. రెండు వెన్ను
పూసలకును మధ్యనగల ఖాళీ పెరుగుటయు, తగ్గుటయు గలదు.
వెన్నుపూసల చ్యుతి వలన చాలాకేసులలో రక్తప్రసరణము
నందు లోపములు కలుగును.

ప్రతివెన్నుపూసకును ప్రక్కలకు సయితము రంధ్రము
లున్నవి. వీనిగుండా మజ్జానాడినుండి చీలిన శాఖలు దేహ
మంతయు వ్యాపించును. ఇట్టివి 31 జతలున్నవి.

ఎముకలలోని హెచ్చుతగ్గులవలనను, సంధాయక
ధాతువులోని యెగుడు దిగుడుల వలనను, మజ్జాంతర్నాడుల
రూపములోను, స్థైర్యములోను మార్పులు కలుగును. ఈ యెగుడు
దిగుడులవలన మజ్జాంతర్నాడులు సరిగా పనిచేయవు.

కండరమువంటి పొర యీ మజ్జాంతర్నాడుల చుట్టునూ ఉండును. మజ్జాంతర్నాడులలో మార్పు నచ్చుటవలన రస, రక్తవాహికలలో మార్పు నచ్చును. నెన్నెముకకు నగ్గరగా ఉన్నంతవఱకునూ యీ మజ్జాంతర్నాడులచుట్టునూ కండరము వంటి పొర కప్పియుండును. వెన్నెముకను చాటిపోయిన తరువాత సంధాయకధాతువు పొరలు ఈ మజ్జాంతర్నాడి చుట్టునూ చేరును సంధాయకధాతువు ముసుచుకొనిపోవుట వలన (ఫోరమన్) లో ఉన్ననాడులకు పెద్ద తగలకపోయినప్పటికిని శాఖోపశాఖలుగానున్న అంతర్నాడులలో మాత్రము తప్పక పెద్దతగలును. నరములలో ఎంటలు కలుగుటవలన మొదటిలో నాడీశక్తి హెచ్చి యీనాడులకు సంబంధించిన అంతరవయవములకు నాడీశక్తి యెక్కువగా చేరును. అందువలన ఆ అవయవములు మూములుకన్న ఎక్కువపని చేయును. తరువాత నాడీశక్తి తగ్గిపోవును. (ఇది నాడీశాస్త్ర సాంప్రదాయము.) నాడీశక్తి తక్కువగా చేరుటచే అంతరవయవములు సరిగా పనిచేయవు.

వెన్నుపూసలలోని దోషములవలన ఆ పూసలలోని కదలిక తగ్గిపోవును. ఈ పూసలలోని కదలికలోని తగ్గింపు, రెండుకారణముల వలన రావచ్చును. సంధాయక ధాతువు లోని కుదింపువల్లనైనా రావచ్చు. లేదా ఆ వెన్నుపూసలను అదుపులో నుంచునట్టి కండరములలోని బిగింపు తగ్గిపోవుట వల్లనైనా రావచ్చును. వెన్నెముకలోని అన్నిపూసలలోని రక్తప్రసరణము క్రిమముగానుంటే, వెన్నుపూసల కదలిక

క్రిమముగానుండును. వెన్నుపూసలను అదుపులోనుంచునట్టి కండరములు బాగుగా పనిచేయుచుండును. ఈపూసలలోని జఙ్గలలో ఏ ఒకజత చెడిపోయినా మిగిలినవికూడా కాస్తో కూస్తో చెడును.

అవయవములు సరిగా పనిచేయకపోవుటవలన యాంత్రికములైన లోపములు ముందు కలుగును. ఈలోపములే పెచ్చు పెరిగినపుడు దైహిక బాధలు కలుగును.

ఇతర దోషములు

మిగిలినజాయింటులలోని దోషముల వలనను, దేహములో బాధలు, మార్పులు కలుగవచ్చును స్త్రీలకు గర్భిణీ కాలములో శిశువు నిలవ ఉండు కూపకములోని జాయింట్లన్నియు, విరివిపొందును. ముక్తమైన ఆహారమును తినకపోవుట వలనను విహారములోని లోపములవలనను, గర్భిణీకాలములో విరివిపొందిన యెముకలన్నియు ప్రసవానంతరము స్వస్థానమునకు చేరుటకు సామాన్య ఆరోగ్యవంతులకు, ఆరు వారములు పట్టును. విరివిగా నుండి సడలింపబడక పోవుటవలన వాటిలోని బిగివి తగ్గిపోయి ఉండును. అందువలననే చాలామంది స్త్రీలకు ఒకటిరెండు కాన్పులు అయినవెంటనే పొట్టపెరిగియు, పిరుదులు జారిపోయియు, తొంటి జారిపోయియు ఉండును. గర్భిణీకాలమునందును ప్రసవానంతరమును స్త్రీలు సంచరించు వక్రసడతలవలననే యిన్నియిబ్బందులును కలుగుచున్నవి.

కూపకమునకు వెనుకఉన్న వెన్నుపూసలు కదలిక

లేకుండా బిగిసిపోవుటవలన వాటికిరిందనున్న పూసలలో, కదలిక యెక్కువగును. జంతు దేహములలో వెన్నెముక అడ్డముగానుండి దానినుండియే మిగిలిన భాగములన్నియు, వ్రేలాడుచుండును. మానవ దేహములలో మాత్రిము అట్లు కాదు. వెన్నెముక నిలబడిఉండునుగాన దేహభారము నంత నూ కూపకమే మోయవలసియుండును. అందువలన వెన్ను పూసలలో ఏ జత స్థానభ్రంశమును పొందినప్పుడికిని, మిగిలినవి కూడా కాస్తోకూస్తో చెడక తప్పదు.

వెన్నుపూసలలో మెతకలు ఏర్పడటప్పటికి ఏ చిన్న దెబ్బలైనా, పెద్దవె కటి శిరోవేదన మొదలగు జబ్బు లేర్పడును.

ప్రకృతియొక్క కలియుచోట వెన్నుపూసలలో, దోషములు కలిగిననూ ముడ్డిపూసలలో క్రింది రెండుపూసలలో కలిగిన దోషములవలననూ ప్రమాదమే కలుగవచ్చును. గ్రంథవిస్తరభీతిచే ఈలోపములు ఎట్లువచ్చునదియు ఎందుకు వచ్చున్నదియు వాటి ఫలితములను చెప్పలేదు. నిలుచుండుటలోను, కూర్చుండుటలోను, సంచుకొనుటలోను, నడచుటలోను కలిగిన దోషములవలన వెన్నెముకలో దోషములు, ఏర్పడుతవి. వెన్నుపూసలలో, దోషములు లేక పోతే కదలిక కేమీ భంగముండదు. ఆయా పూసలకు సంబంధించిన కండరముల కదలికలో నెట్టిలోపమున్నూ ఉండదు.

కశేరుకా సమీకరణలో అనుభవశాలురు మాత్రిము వెన్నుపూసల సందున ఉన్న ఖాళీని చేతివ్రేళ్ళతో కనుగొని,

దోషముల నిర్ధారణ చేయగలరు. చికిత్సాప్రక్రియలు తెలిసి ఉండుటచే నా రాలోపములను సరిచేయగలరు.

క శేరుకకు యక్కురేఫోటోను తీసినను లోపములు బయటపడును.

ఒక వెన్నెముకనే పరీక్షచేసి ఫలానా రోగమని చెప్పుటకు వీలులేదు. దీనితోపాటు మిగిలిన అన్ని పరీక్షలును చేయవలెను. మలమును పరీక్షచేయవలెను. మూత్రమును పరీక్షచేయవలెను. కనీసకను పరీక్షచేయవలెను. దేహమునంతనూ పరీక్షచేయవలెను. ఇన్ని పరీక్షలుచేసినగాని, రోగముయొక్క పుట్టుపూర్వోత్తరములు సరిగా తెలియవు. ఏకారణమువలనరోగమువచ్చినదీ, మిప్పుడు ఏరూపములోనున్నదీ కనుగొనవచ్చును.

దో ష ము ల స రి చే యు ట

వెన్నెముకలో దోషములుకలిగి కొద్దికాలమే జరిగిన యెడల ఆయాభాగములకు విశ్రాంతినిచ్చినయెడల దోషములు సరియగును. కొద్దిదోషములు చేతితో సరిచేయ వచ్చును. నాడీశ సరిగాప్రవహింపజేయవచ్చును.

అవసరమెరిగి మర్దననుకూడా చేయవచ్చును. దోషములు లేతరికములో నున్నపుడు తీవ్ర ప్రక్రియ లేవిన్నచేయరాదు.

దోషములు ఏర్పడి కాలము గడచినకొలదిని వెచ్చు వంపులు బిగిసిపోవును. ఇట్లు బిగిసిపోయిన వంపులను ఒకే తడవగా సరిచేయుట ప్రమాదకరము. క్రమేపీ సాధనచేయవలయును. గాని ఒకేతడవగా రావు. సరిచేయుటకు ప్రయత్నములు చేసినయెడల విరిగిపోవును.

అన్ని కేసులలోను ఒకటే ప్రక్రియలు పనికొస్తాయి. కేసునుబట్టి మారుచుండును. ఈక్రింద చెప్పిన ప్రధానసూత్రముల దృష్టిలోనుంచుకొని వెన్నుపూసలను సరిచేయవలయును. (1) ముడుచుకొని పోయిన కండరముల లాగి సరిచేయవలెను. విరివొందిన కండరముల కుదింపు చేయవలయును. (2) గోగిని సమప్రదేశములో పడుకొనబెట్టినపుడు, దోషము ఉన్న పూసలలోనే నొప్పిన్న కలుగును. మిగిలిన పూసలలో నొప్పి కలుగదు. (3) దోషములున్న పూసలలో చలనము తగ్గిపోవును. చలనము పూర్తిచేయుటకు అవసరమగు మార్పులను చేతితో చేయవలయును. నాడీశక్తిని సరిగా ప్రవహింపజేయుట వలన జీర్ణక్రియ సరియగును. (4) కుదించబడిన సులభాయుక్త భాగములను సరిచేయవలెను. (5) ప్రతిప్రక్రియాయానంతరమునూ నాడీశక్తి సరిగా దేహమంతటను ప్రవహించునట్లు చేతితో సరిచేయవలయును.

రక్తప్రవాహముకూడా యెక్కువ గాకుండా సరిచేయవలయును.

ఈ చివరసూత్రమును ప్రధానముగా నుంచుకొని సమీకరణమువలన దుర్గణములు కలుగకుండా చూడవలయును.

ఇంతవఱకును సమీకరణశాస్త్రజ్ఞులు ఏమిచెప్పచూ వచ్చారంటే సమీకరణమువలన దోషములుపోయి యెముకలు యథాస్థానమునకు వచ్చును. సమీకరణముచేసినతరువాత ఆ యాభాగములలో కలుగు మంటలన్నియు నివారణచేయుటకే ఉపయోగించునుగాని రోగము నేమీ యెక్కువ చేయవు.

ఈమంటలనే మందువైద్యులు రోగాభివృద్ధి చిహ్నములుగా భావిస్తారు.

గత ఏబదిసంవత్సరములనుండి, ప్రకృతివైద్యమువారు ఈ లక్షణములన్నియు రోగమును తీసివేయునేగాని, వృద్ధి చేయవని చెప్పచూ వచ్చారు.

(లాఆఫ్ కెయిసిస్) ప్రకారముచూస్తే, రోగపదార్థమునకును నివారణోపాయములకును జరుపు పోరాటములో నివారణోపాయములదే పైచేయి. అయితే రోగము నయమగును. ఈసంకటముల స్వాస్థ్యసంకటము లంటాము. పై పోరాటములో రోగపదార్థముది పైచేయి అయితే రోగము నయము కాదు. ఈ పోరాటములో కలుగు బాధలకు రోగసంకటము లంటాము.

నెన్నువంపులను సరిచేయవలెనంటే వ్యాయామము కూడా కొంతవఱకు ఉపయోగించును. ఈవ్యాయామము వలన వెన్నెముకను అడుపులోనుంచునట్టి కండరములు బలకరములగును. తల, కొమ్ము, ముందువెనుకలకు వంగక సరిగా మధ్యనే ఉండును. వెన్నెముకకు పుష్టినిచ్చు వ్యాయామమునే యెక్కువగా చేయవలెను.

వ్యాయామవేత్తలు సాధారణముగా ఊర్ధ్వఅధోకాయములు బాగుగాపెరుగుటకే వ్యాయామముల చేయిస్తారు. వెన్నెముకసంగతి వారు తలచనేతలచరు. ఏమైనా శ్రద్ధవహించి ఉంటే, యీభాగముకూడా, పెరుగుటకు వారు వ్యాయామమును చేయించెడివారే.

న్యూరోథెరఫీని, మిగిలినభాగములకును గల సంబంధము

స్పిలు, పామర్, స్క్రిమ్మిలసిడ్జాంతము ప్రకారము ప్రకృతియే రోగముల సరిచేయును. రోగమువచ్చిన తరువాత, ఏ విధమైన సరుకు లోనికి చేర్చనియెడల ఉన్నసమస్యే నిర్బంధము వలన, ఆరోగ్యము కలుగును. ఆరోగ్యము సరిగాలేకపోవుటయే రోగము. ఏవో అభ్యంతరములు ఏర్పడినవని చెబుతే తెలుసుకొనవలెను. ఈ అభ్యంతరముల తీసివేస్తే ఆరోగ్యము కలుగుతుంది. ఈ కేంది ఉదాహరణమువలన ఈవిషయము బాగుగా విశదముకాగలదు.

ఒక ముంటికప్పు ఊడిపోవుటవలన, బెజ్జముపడి ఇంటిలో నీళ్ళుపడినవనుకొనుడు. ఇంటిలోని నీళ్ళు ఏ తీసిపోసినందువలన ఉపయోగమేమిలేదు. బెజ్జమును పూడ్చుకొని నీరు ఎత్తిపోస్తే ఉపయోగమేమిటి?

(నా ప్రసరణ) వారు మాత్రము బెజ్జమును పూడ్చినందుటారు. ప్రకృతివైద్యప్రకారము కప్పులోని మెతకను తీసివేసి సరిచేయవలయును. మెతకను తీసివేయనియెడల మరొకచోట బెజ్జముపడును. కశేరుకాసమికరణ శాస్త్రజ్ఞులు కప్పులోని బెజ్జమును, మాత్రమే సరిచేయుదురుగాని కప్పుజోలికిపోరు. వానజిల్లులు పడకుండా కాపాడుకోవలెనంటే, మెతకపడిన భాగమును శుద్ధిచేయవలెను. గట్టిపరుచుకొనవలెను. సూక్ష్మజీవిని కనుగొని నాశనముచేసినయెడల రోగము నయమగునని మందువైద్యులు చెబుతారు. అట్లనే కశేరుకాశాస్త్రజ్ఞులును వెన్నువంపులు సరిచేస్తే రోగము నయమగుతుంది అంటారు.

ఆరోగ్యసూత్రములను విధిగా ఆచరించుటవలననే రోగపదార్థమునకు ప్రాప్తులేక పోవుటవలన తగ్గిపోయి ఆరోగ్యము కలుగునను మాటనే వీరు భయమును విస్మరించారు. మందువైద్యమునకును, ప్రకృతివైద్యమునకును, ఎట్టి సంబంధమును లేదు. కశేరుకాశాస్త్రజ్ఞులును కాస్తాకూస్తా తేడాలతో మందువైద్యుల త్రోవనే నడుస్తున్నారు. రస, విష, పాషాణదుల వాడమని వీరును చెప్పుతారు. శస్త్రచికిత్సకూడా వారిశాస్త్రములో ఒక భాగమే. మందుల నన్నిటిని నిరాశూటముగా వాడుచునే ఉన్నారు.

నాడీశక్తి తిన్నగా ప్రవహించినంతమాత్రముననే ఆరోగ్యము కలుగదు. తినుతిండిలో మార్పు రావలయునేగాని, అనవసరపదార్థముల తిని, నాడీశక్తిని సరిగా ప్రవహింపజేసి సంతమాత్రమున ఆరోగ్యమేమీ కలుగదు. లోపల తయారగు మలినములు ఎప్పటికప్పుడు బైటకు పోవుచుండ వలయును

౨౯

ఆస్టియోపతీ, కీరోప్యాకిక్, నాప్రపతీ

న్యూరోథెరఫీ, స్పాండిలోథెరఫీ. మొదలగునవన్నీ సమీకరణమునకు సంబంధించిన భాగములే. ఇవన్నీ యెముకలలోని లోపములనే సరిచేయును. రెండుఎముకల మధ్యనున్న సంధాయక ధాతువులోని లోపముల సరిచేయు శాస్త్రభాగములును గలవు.

పై భాగముల తత్వములను, నాటి ఉపయోగములను, గూర్చి డాక్టరు, ప్లెసిన్ చెప్పిన అభిప్రాయముల మీదు గత అధ్యాయములో చదివിയే ఉన్నారు. ప్రకృతివైద్య వృత్తిలో పై అభిప్రాయముల సమన్వయ పరుడౌము.

పైన చెప్పిన భాగములన్నీ తగుణ కాలికరోగముల నన్నిటినీ కుదుర్చుననుమాట మాత్రము నిజమే. ఇవే సంపూర్ణ మయిన ప్రక్రియలు మాత్రము కావని చెప్పక తప్పదు. ఎందు వల్లనంటే-ఇవన్నీ రోగముల వెలుపలివలననే జోవును.

ఆంతరంగిక కారణముల జోలికిపోవు. బయటకుతోచు, నొప్పులను మాత్రమే పరి చేయునుగాని, రక్తములోని దోషములను, జీర్ణానయనములోని, లోపములను పరిచేయవు. మానసిక, నైతిక, శక్తులనుగూర్చి యీ భాగములు నిచారిం చవు. అందువలన ఇవి ప్రకృతిచికిత్సా ప్రక్రియలలో ఒక భాగమైతే కావచ్చును. గాని సంపూర్ణచికిత్సలు మాత్రము కావు. సేంద్రియ లోహములును, సేంద్రియ లోహ లవణ ములును, లేనివస్తువులను తినుట వలన వచ్చిన రోగములును పప్పుపదార్థములును, చక్కెర పదార్థములు తినుటవలన వచ్చిన రోగములును, కశేరుకా సమీకరణ శాస్త్ర ప్రక్రియ లలో ఏ ఒక్కదాని వల్లనున్నా కుదరవు. బైటనుండి ఆగంతు కముగా వచ్చిన దెబ్బలను మానసిక చికిత్సా శాస్త్రప్రక్రియ లును, సహజాహారములును కుదర్చలేవు. అట్లనే కశేరుకా సమీకరణము ఏకాకిగా నుండు రోగమును మానోమాని యాను రక్తములో తక్కువైన యినుము, సున్నము, సోడి

యము. మొదలగు లోహములను పూర్తి చేయలేవు.

ఈ సమీకరణ శాస్త్రజ్ఞులును, వారి యనుయాయులును అభిమానముకొద్దీ, తమ శాస్త్రమే గొప్పదంటారు. వీటితోనే సర్వరోగములును కుదురు నంటారు. పాత మందు వైద్య పద్ధతులను, శస్త్ర చికిత్సను ఆమోదిస్తారు గాని, మిగిలిన వాటిని ఒప్పుకోరు.

కశేరుకా సమీకరణము వలననే అన్ని రోగములు కుదరక పోవుటవలన, ఈ శాస్త్రజ్ఞు లందరును, వేరొక మార్గమును తొక్కక తప్పినది కాదు.

ఇన్ని కబుర్లు చెప్పుచున్నారుగదా ! మీరుమాత్రము ఏమి చేస్తున్నారని మీరడుగవచ్చును. మేముకూడా అన్ని స్వాభావిక చికిత్సలలోని గొప్పతనమును స్వీకరించ వలసినదే. అట్లా స్వీకరించిననే గాని, ప్రకృతివైద్యము సంపూర్ణమైన వైద్య శాస్త్రముగాదు,

అన్ని రోగములను పూర్తిగా నయము చేయజాలము. ఈ విషయమే ఈ క్రింది ఉదాహరణముతో ఇంకా బాగా విశదము కాగలదు.

ఒక బండీని, ఆరు గుఱ్ఱములు తేలికగా లాగగల వనుకోండి, ఈ ఆరు గుఱ్ఱములను, అందికలో నున్న పుడుఎవరైనా బండీకి మూడు గుఱ్ఱములకట్టి లాగిస్తారా? ఇట్లాగే నాల్గింటినీ, అయిదింటినీ, ఇట్లా ప్రయత్నము చేసేవారి; తెలివి తేటలను, మనమెంత మెచ్చుకుంటాము. ప్రకృతివైద్యశాస్త్రములో ఈ చికిత్సా భాగముల కన్నిటికినీ అవినాభావ సంబంధ మున్నది.

వెన్నుపాములోని లోపములకును, దేహములోనిరోగ పదార్థమే కారణము. వెన్నులోని నంపులు, బాధలు, రోగ పదార్థముయొక్క చిహ్నములే. లోపల చేసిన రోగపదార్థము వలన నరములలో మంటలు పుట్టును కండరములలో కలుగు సంకోచ వ్యాకోచములకును ఈ మంటలే కారణము. కండరములలోని సంకోచముల వలననే, వెన్నునంపులును కలుగుచున్నవి. వెన్నుపూసల పరిధ్యనుండు సంధాయక ధాతువు లోని సంకోచవ్యాకోచములకు ఈ రోగ పదార్థమే కారణము.

నాప్రపత్తి అనుమాములు, సంధాయక ధాతువుల లోని సంకోచవ్యాకోచముల వలననే రోగములు వచ్చుచున్నవని, చెప్పుదురు. సంధాయక ధాతువు సంకోచముకు పొందినా, నాడీశక్తి సరిగా ప్రవహించదు. సంధాయక ధాతువు వ్యాకోచమును పొందినా నాడీశక్తి సరిగా ప్రవహించదు. సంధాయక ధాతువులోని సంకోచవ్యాకోచములును, నడుము చిగడిసికొని పోవుట మొదలగు లక్షణములన్ని దేహములో ఆమ్లములు ఎక్కువగా చేరుట వలన వచ్చుచున్నవి. ఆహారములలోని లోపములవలనను, బయటకు పోవలసిన మురుగు బయటకు పోవుట వలననూ ఈ ఆమ్లములును, లోపమునే నిలవ ఉండును. బయటకు పోని ఆమ్లములే కండరములలోను, నరములలోను చేరి అనేక న్యాధులకు కారణ మగుచున్నవి.

కశేరుకకు సంబంధించిన మిగిలిన భాగములకన్న న్యూరోథెరఫీ మాత్రము ఒకడుగు ముందుకు వేయును. రోగము వచ్చినపుడు, దేహములోని కండరములును,

నరములును, వాటి స్వస్థానములో ఉండవు. వాటిలోని బిగివి తగ్గి పోవుటయు, ఎక్కువగుటయు గలదు. తగ్గుటయు హెచ్చుటయు రెండునూ దుర్గుణములే. తరుణరోగములలో దేహములోని అంతరవయ వములలో విపరీతమైన చలనము కలుగును. కాలికరోగములలో దేహములోని అన్నిఅవయవములును చచ్చుపడిపోవుచు. తరుణ కాలికరోగములలో కలుగు ఈయెక్కువ తక్కువలు రెండునూ సమీకరణము వలనను, ఆహార విహారములలోని మార్పుల వలనను కుదురును. ప్రత్యక్ష ప్రమాణములతో ఈ విషయము బాగా విశదము కాగలదు.

జీర్ణాశయములో వ్రణముపుట్టిన దనుకొండి. న్యూరోథైరేవారు జీర్ణాశయములో జరుగు రక్త ప్రసరణమును తగ్గింపజేతురు. నాడీశక్తిని తక్కువగా ప్రవహింపజేతురు. ఈ తగ్గింపులచేత జీర్ణాశయములోని మంటలు తగ్గిపోవును. నాడీశక్తిని రక్తప్రసరణములను, తగ్గించుటచేత జీర్ణాశయములోని మంటలు నొప్పి ఉపశమింపచేయునే గాని మందుల మాదిరిగా అణచివెట్టవు. దేహములోని యే భాగమైనా బిగడినుకొనిపోలే, సంకోచము పొందిన భాగములు లాగి సరిచేయబడును. నాప్రపతీ ప్రక్రియలును ఇట్లనే ఉండును. దేహములోని అంతరవయవములు చచ్చు పడిపోయి వాటి ధర్మములను నిర్వర్తించకపోతే వెన్నెముకలోచేసిన, సమీకరణము వలన, ఆయా అవయవములలోని, రక్త ప్రసరణము బాగుపడును. నాడీశక్తి తిన్నగా ప్రవహించును.

చాలామంది రోగులు ఇది గారడీ అనుకొనుచున్నారు. దీనిలోని అంతరార్థమును గ్రహింపలేకున్నారు. విద్యుచ్ఛక్తి, రాగిటీగలకుండా ప్రవహించినట్లు, మోదడుమంటి బయలుదేరిన, నాడీశక్తి, వెన్నుపాముద్వారా వచ్చి శాఖోపశాఖలుగా వీలి దేహముంతగా ప్రవహిస్తుంది. ఈ స్వల్ప విషయమునుకూడా తెలిసికొనలేనివారు ఇది గారడీ అనుచున్నారు. ఈ శాఖ ద్వారానే, నాడీశక్తి దేహములోని మారుమూల అవయవములకును, సూక్ష్మజీవి సూక్ష్మమైన కణములకును మైక్రోజీమాలకును చేరుతుంది. మర్తనవలన ఇన్ని లాభములును కలుగును. మర్తన చికిత్స మృత కండరములలోను, కణములలోను నిలచిపోయిన మలినములన్నీ బయటకు వెంటి నేయబడును.

ఆస్టియోపతీ, కీరోప్రాక్టిక్, నాప్రపతీ అనుమాయులందరును, తరుణ రోగములను స్వాస్థ్య సంకటములను గూర్చియు, ప్రకృతి వైద్యమువారి అభిప్రాయములను, తమ అభిప్రాయములను ఒకటేనని చెప్పవచ్చును.

మూలసూత్రములలో ప్రకృతి వైద్యమువారితో మా కెట్టిభేదాభిప్రాయమును లేదని చెప్పవచ్చును. కాని నిజము చెప్పవలెనంటే ప్రకృతి వైద్యమువారి సిద్ధాంతములకును, ఆస్టియోపతీ వద్దెరాల వారిసిద్ధాంతములకును, ఎత్తినబంధమును లేదు. తరుణరోగములు దేహమునకు అపకారమును చేయుననియు, అందువలన నెక్లెగ్నా వాటిని అణచివేయవలెననే ఆస్టియోపతీ మొదలగు కశేరుకా సమీకరణ శాస్త్రజ్ఞులు

అభిప్రాయపడుతారు. కాబట్టి వాటిని అణచివేయుటకే ప్రయత్నిస్తారు. తరుణరోగములను, స్వాస్థ్యసంకటములనుగూర్చి మందువైద్యులును ఇట్లాగే భావిస్తారు.

[ప్రకృతివైద్యము వారికిని, ఆస్తియోపతీ వారికినిగల మూలసిద్ధాంతములలోని భేదములను డా॥లోబాన్ గారి వ్యాసములవలన విశగముకాగలదు.

ప్రకృతివైద్యమునకును, కశేరుకా సమీకరణవైద్యమునకును గల అభిప్రాయభేదమును ప్రత్యక్షప్రమాణములతో చూద్దాము. జ్వరమునకు ఈ రెండు వైద్యములవారును చేయు ప్రక్రియలను విచారిద్దాము. ముందుగా కశేరుకా సమీకరణశాస్త్రజ్ఞులు చేయు వైద్యప్రక్రియలను విచారిద్దాము. వారివాదన- వెన్నులోని దోషములవలననే జ్వరమువచ్చుచున్నది. ఈదోషములవలననే నాడీశక్తి అన్ని అవయవములకును సరిగా ప్రచహించదు.

వెన్నులోని దోషములకు రోగపదార్థముతోడే తేనూ జ్వరమువస్తుంది. ఈరెంటిలోనూ, వెన్నువంపులే ప్రధాన కారణము. జ్వరమును అణచివేయకపోతే ప్రమాదము సంభవిస్తుంది. జ్వరమును అణచివేయుటకే ప్రకృతికూడా ప్రయత్నముచేస్తుంది. ఇకను జ్వరమునుగూర్చి ప్రకృతివైద్యము వారిఅభిప్రాయములను తెలుసుకొందాము. జ్వరమువలన దేహములోని మలినములన్నీ బయటకుపోవును. దేహమునకు ఉపకారము చేయుటకు వచ్చిన తరుణరోగములను అణచి వేయరాదు. అణచివేసినయెడల లోపలచేరిన రోగపదా

ర్థము ప్రధాన అవయవములను పాడుచేయును. ఆహారములోని లోపములవలనను యక్షమయిన శ్వాసానామముచేయక పోవుట వలననే జ్వరమునచ్చుచున్నది.

ఈరెండు సిద్ధాంతములలోని భేదమును గమనిస్తాము. దేశములోని ఆరు ప్రఖ్యాత విశ్వవిద్యాలయములనుండి వచ్చిన పండ్రెండుమంది కశేరుకాఃమికరణ శాస్త్రజ్ఞులు, తమ అభిప్రాయముల తెలివినారు. నెన్నునంపులు సరిచేయుట వలన జ్వరము తగ్గిపోయినట్లును, జ్వరము తగ్గిపోవుటవలన దేహమునకు ఏమీ హానికలుగలేదని వారు కనుగొన్నారు.

జ్వరమును అణచివెట్టినందువలన దేహమునకు హాని కలుగునని మనము సిద్ధాంతీకరించినయెడల పై శాస్త్రజ్ఞులందరును పొరపడినారనియే చెప్పవలయును. ప్రకృతివైద్యము వారి అభిప్రాయము ప్రకారము చెప్పినే పైవాదన అంతయు తలకిందులగును. రోగపదార్థమును బయటకు నెట్టుటకు ప్రకృతికి సహాయముచేయవలయును. రోగపదార్థము బయటకు పోవుటచేత దేహమునుగ్ధి అగును.

ఇంకొక ప్రశ్న ప్రమాణమును తీసికొందాము. న్యూమోనియాజ్వరపురోగికి, వెన్నువంపులు సరిచేసిన 5-10 నిమిషములలోనే రోడుగీగ్రిల జ్వరము తగ్గుతుంది. మికరణము మొదలుపెట్టిన రెండురోజులలోపలనే అన్ని తరుణజ్వరములును, తగ్గిపోవలసిందే.

డా. లోబాన్ ప్రశ్నలకు మనమేమీ సమాధానము చెప్పనవసరములేదు. ఈపుస్తకమంతటిలోను వారిప్రశ్నలకు

సమాధానము చెప్పబడే ఉన్నది. ఈసందర్భములో ఒకవిషయముమాత్రము చెప్పకతప్పదు. సర్పి, టైఫాయిడ్ జ్వరము, మ్యూమోనియా, మేదోమజ్జాగతజ్వరము, మొదలగుతీవ్రమైన తరుణరోగములన్నీ క్రమముగా వృద్ధియై పైకి వచ్చిన తరువాత, అస్తియోపతీవారి ప్రక్రియలతో రెండుమూడు రోజులలో పోవుట విచిత్రముగానే కనబడుతుంది

ఇట్లా అణచి పెట్టుట సబబుకాదు.

ఒకవేళ సాధ్యమయినయెడల, లోపలకు అణచివేయబడిన తరుణరోగములు, కాలికరోగములుగా ప్రత్యక్షమగును. దేహమునకు ఉపయోగకారులగు స్వాస్థ్యసంకటముల అణచివేసిన యెడల దేహమునకు యెంతహానికలుగునో, పైరోగముల అణచివేసినను అంత అపకారము జరుగును. ఇవన్నీ వట్టికబుర్లుమాత్రముకావు. మాచికిత్సలయములో, అనేకమంది, కశేరుకా సమీకరణశాస్త్రజ్ఞులున్నారు. వీరందరును, పెద్దపెద్ద పరీక్షలు ప్యాసెనవారే.

ఒకపెద్దమనిషికి అతిసారము, రక్తాభివ్యంధము బొబ్బలు, చర్మవ్యాధులు, జ్వరముద్వారా రోగపదార్థము బయటకు వస్తున్నది. ఇవన్నీ స్వాస్థ్యసంకటములు. ఈస్వాస్థ్యసంకటముల అణచిపెట్టితే యేమిజరుగుతుంది? వీటికి డా. లోబాన్ చేయు ప్రక్రియలేమిటి? వెన్నులోనిదోషములను సరిచేసి రోగములను అణచిపెట్టుటయేగా? రోగము చాలా త్వరగా నయమగుతుంది? తరువాత గతేమిటి? కాలికరోగములు ప్రత్యక్షమగుతవి. ఈపద్ధతి కశేరుకాసమీకరణ శాస్త్రము

నకు అనుకూలమేగాని, ప్రకృతివైద్యశాస్త్రమునకు వ్యతిరేకము మూలసిద్ధాంతమునకే వ్యాఖ్యాతము కలుగుతుంది. శాస్త్రసమ్మతముగా చేసిన కశేరుకా సమీక్ష రణమువలన ఉపయోగములేదని మేము చెప్పటలేదు. తిరుగురోగములలో యిది ఉపయోగమునే చేయును. స్వాస్థ్యపరికటములు బయలుదేరితే పూర్తిగా బయటకు రాకమునాటి, స్వప్రక్రియలతో వాటిని అణచిపెట్టినందువలన, ఉపయోగము ఆనంతయులేను.

అటువంటిపరిస్థితులలో ఉపవాసముంచుటయు, జలచికిత్సాప్రక్రియలను మూత్రమే చేయవలెను. ప్రకృతివైద్యములోని యేచికిత్సాప్రక్రియలును యునిట్యరగా రోగపదార్థమును బయటకు పంపలేవు. దేహతత్త్వమును సమరసపరుచుటకు ముందు రోగకారణములను తొలగించవలయును. ఆహార శాస్త్రముతో, కశేరుకా సమీక్షరణశాస్త్రములకు అంతిమప్రసక్తిలేదు. వారి రోగులకు ఫలానా ఆహారమును, తినమని చెప్పరు. అందువలన రోగులకు ఆహారనియమము లేదు. జీవన పంథాలో మార్పురాదుగాన రోగపదార్థము అట్లనే పెరిగిపోవును. ఆవంతయు తగ్గదు. ఎక్కువకాలము గడవకమునుపే రోగము తీవ్రరూపముతో ఘరల ప్రత్యక్షమగును. ధనమునే ప్రధానముగా పెట్టుకొన్న వైద్యునకు యిది ఉపయోగమగునేగాని రోగిమాత్రము అధోగతిలో పడిపోవుచున్నాడు. ఇవియే కాలికరోగములు.

మ ర్ద న

చన్నిటిప్రక్రియలవలన దేహమునకు యెంతఉపకారము కలుగునో, అంతఉపకారము మర్దనచికిత్సవలనను జరుగును. రక్తప్రసరణ వృద్ధిఅగును. చర్మతలమునకు రక్తము చేరును. చర్మరంధ్రములను వికసింపజేయును. పనికిమాలిన పదార్థము నంతను ప్రకృతి బయటకు పంపివేయును.

రోగపదార్థము బయటకుపోక లోపలనే నిలిచిపోయిన యెడల కణములలోని మురుగు, శోషరసవాహికలలోనికి రాదు. కణములకు కావలసిన ఆహారము రక్తమునుండి లోనికిపోదు. రోగపదార్థము కణములలో పేర్కొనుటచేతనే, కణములలో తయారగు మురుగు బయటకుపోదు. బయట నుండి కావలసిన ఆహారము లోనికిరాదు. రోగపదార్థము దేహమంతటా నిండియుండుటచేత కాలికరోగములు వచ్చుచున్నట్లు లోగడనే చదువుకొన్నాము. దేహాక్రియలలో తయారగు మురికియు, అరగని ఆహారపదార్థములును రెండును దేహములో నిలువఉండుటచేత, దుర్బరమయిన కాలిక రోగములు వచ్చుచున్నవి. కాలికరోగములలో ముఖ్యముగా చర్మముచెడిపోవును ఉత్సాదనము, పీడనము, ప్రహరణము శుష్కణము, మర్దనము, స్పృందనము లేక హర్షము మొదలగు ఆరుమర్దనప్రక్రియలలోను, రక్తములోను, కండరములలోను నరములలోను యెముకలలోను నిలిచిపోయిన మురికి అంతయూ బయటకు పంపివేయబడును.

ఇట్లుపిండబడిన సరుకంతా, శోషరసవాహికలద్వారా, శ్వాసాశయములలో చేరి, నాసికారంధ్రములద్వారా బయటకు వచ్చి వేయును. మరికొంత చర్మతలమున చేరి స్వేదముగా బయటకు వచ్చును. రోగపదార్థము బయటకు వెళ్ళిపోవుటచేత, శుద్ధరక్తములోని ప్రాణవాయువును, ఆహారపదార్థమును కణములు త్వరగా స్వీకరించును.

మర్దన చికిత్స వలన దైహికశక్తులేగాక, అంతరంగిక శక్తులును వృద్ధిఅగును.

అయస్కాంతముతో ఒకయునుపముక్కను రాచిన యెడల యనుపముక్కకుకూడా అయస్కాంతశక్తి వచ్చునట్లు మనము చూచుచున్నాము. అట్లనే మర్దనచేయువారి శక్తి ఉత్సాహములనుబట్టి రోగుల శక్తి ఉత్సాహములు యెక్కువగును.

30

కాంతశక్తి

కాంతశక్తితో చికిత్సచేయుటయుప్రకృతివైద్యచికిత్సలలోనిదే. దీనివలనను రోగములు కుదురును. కాంతశక్తిని ఉపయోగించినందువలన, రోగములెట్లు కుదురునదియు, యీ అధ్యాయములో తెలుసుకొందాము.

మాచికిత్సలయములో మొదటలో యీకాంతశక్తిని ప్రయోగించి, రోగములను కుదుర్చుచుండెడివారము. మిగిలిన

అన్నిచికిత్సాభాగముల మాదిరిగనే యీచికిత్సాభాగమునకును ప్రకృతివైద్యములో స్థానముగలదు. రోగము కుదరగలదను గట్టినమ్మకముతోను, సంపూర్ణప్రేమతోను, నొప్పిగానున్న ప్రదేశముమీద చేతినుంచి రాచినయెడల నొప్పులు తగ్గిపోయెడివి. వైద్యునకు యెంతనమ్మకముండునో, రోగికినీ అంతనమ్మకముండవలయును. రోగికి నమ్మకము లేకపోతే యిదంతయు వ్యర్థప్రయత్నమే. రోజులు గడచినకొలదియు, రోగులు యీచికిత్సలోని మాహాత్యక్తమును గ్రహించలేక మరభిప్రాయపడ మొదలిడినారు.

గారడీయని భ్రమపడినారు కాంత శక్తి ప్రయోగమునకును, గారడీకిని యేమియును సంబంధము లేదు. రెండును వేరు వేరు పదాలులే.

గారడీ వాడు తన్నుచూచు జనులను విస్మయపరుస్తాడు. ఈ విస్మయము వలన ప్రేక్షకులలోని, యుక్తాయుక్త విచక్షణ జ్ఞానము పోవును. గారడీవాడు చెప్పు ప్రతిపనికిని ప్రేక్షక జన మంతయు తల ఊపవలసినదే. కాంత శక్తియందన్ననో అట్లుగాక రోగి తనయొక్క విచక్షణాజ్ఞానమును ఉపయోగించుకొనును. రోగి తన విచక్షణాజ్ఞానమును, ఉపగించక యిదంతా గారడీ అని నమ్మితే కాంత శక్తిని ఉపయోగించక ఊరకుండుటయే యుక్తము.

నమ్మకములేని కాంతశక్తి చికిత్సాప్రక్రియలవల రోగికిని, వైద్యునకును నష్టమే సంభవిస్తుంది. ఇది ఆత్మహత్య మార్గమనియే చెప్పవచ్చును. కాంత శక్తిని ఉపయోగించు

వారు మాత్రము, ఆత్మశక్తులను, మానసికశక్తులను వృద్ధి చేయుటకే ప్రయత్నము చేయుదురు గాని, వాటిని నాశనమునకు ప్రయత్నము చేయరు. కాంతశక్తి, ఆత్మశక్తి యగును సమృద్ధి మును వృద్ధిచేయును. సమృద్ధి ము పెరుగును. ధాతుశక్తి

యును వృద్ధియగును. తగ్గిపోయిన ధాతుశక్తి ఉన్న వనము కలుగును. ధాతుశక్తి తగ్గిపోవుటయే రోగమనియు, ధాతుశక్తిని వృద్ధిపరచిన యెడల ఆరోగ్యము కలుగుననియు లోగడనే చదువుకొన్నాము. ఆరోగ్యము దేహములోని నిర్మాణశక్తులను వృద్ధిచేయుననియు, రోగమే విభిన్నశక్తులను వృద్ధిచేయుననియు లోగడనే చదువుకొన్నాము. ఒక గాఢవాత్రోలో యెక్కువనుభుక్తులైన గంధకధృతినిపోయును. అందులో చిన్నరాగిపలకను, చిన్న తుత్తునాగపలకను వేయుము. గంధకద్రావకము లోపలను వైనను యీ రెండుపలకలను రాగితిగతో కలుపుము. ఏద్యుచ్చైః గంధకద్రావకములో తుత్తునాగము పలకనుండి, రాగి రేకును ద్రావకము వెలుపల రాగిపలకనుండి, తుత్తునాగము పలక వైపునకును ప్రవహించుచున్నది. అందువలన రాగిపలక చివర ధనాగ్రమనియు తుత్తునాగము పలక చివర ఋణాగ్రమనియు మనము తెలుసుకొనవచ్చును.

విద్యుచ్ఛక్తి ద్రావకములో ప్రవహించు రీతినిబట్టి చూచినయెడల రాగిపలక చివర ఋణాగ్రమగును ఇదియుక్తముగా నుండును. వెనుకటి శాస్త్రజ్ఞులందరు, రాగిపలకను ధనాగ్రమనియు, తుత్తునాగము చివరను ఋణాగ్రమనియు

వాడుటచేత, మనమును సులభముగా అర్థముకాగలందులకు వెనుకటి శాస్త్రజ్ఞులు వాడినట్లుగనే వాడునము. గాజుపాత్రలో జరుగు రాసాయనిక మార్పులవలననే విద్యుచ్ఛక్తి కలుగుచున్నది. రాగిపలకయు తుత్తునాగము పలకయు ధన్యాగము, ఋణాగములగుటవలన యీరెండింటిని రాగితీగలతో కలుపకపోయినప్పటికిని, విద్యుచ్ఛక్తి ప్రవహించుచునే ఉండును. విద్యుచ్ఛక్తి ప్రవహించుటనుమాత్రము, భౌతికనేతములతో ప్రత్యక్షముగా చూడలేము. దేహములోని ప్రతికణములోను విద్యుచ్ఛక్తి ఉండును. ప్రతిఅవయవములోను, యెముకలోనున్నా, విద్యుచ్ఛక్తి ప్రవహించుచునే ఉండును.

కణముయొక్క లోపలిఆమత్వము ధన్యాగమనియు, బయటి ఆమత్వము ఋణాగమనియు చెప్పవచ్చును. కొన్ని అవయవముల లోపలిఆమత్వము ధన్యాగము. కొన్నిఅవయవముల బయటి ఆమత్వము ఋణాగము. అందువలననే ప్రతిఅవయవములోకూడా ధాతుశక్తి వ్యక్తమగును.

ప్రాణముపోయినతరువాత, దేహములోని అమృతౌరములు రెండునూ కొద్దిసేపటివరకును నిలవఉన్నప్పటికిని, విద్యుచ్ఛక్తిమాత్రము రాదు. అందువలన దేహములో విద్యుచ్ఛక్తి ఖట్టమననుటకన్న దేహమునందు విద్యుచ్ఛక్తి వ్యక్తమగుననుట సవ్యముగానుండును.

ఆర్యఋషుల వచనప్రకారము ధాతుశక్తి మెదడులోను పోషకగ్రంథులద్వారా దేహములోనికి ప్రవేశించును. ఆలకంపిక మజ్జాతంతువులద్వారాను, ప్రధాననాడీ కేంద్రముని

ద్వారాను దేహమంతటనూ న్యాపించును. ఇప్పుడు నెలువడు శరీరశాస్త్ర పరిశోధనలన్నియు, అనిచ్ఛానాథుల గమనము, ఆనుకంపిక మజ్జాతంత్రువులమీదనే ఆధారపడునని తెలియ చెప్పుచున్నవి.

దేహములోని బ్యాటరీలలో యెవడు ఆతిచురుకుగా పనిచేయును. మెదడును, నాడీమండలము, కండును ప్రధానమైన భాగములు. ఇవటనుండినే ప్రతిఅవయవమునకును, శక్తి వచ్చును. ఈనరములనుండిపుట్టు కోటలనుకోట్ల శాఖలే దేహములోని ప్రతిమాంసమూలకును, సజీవశక్తిని గొనిపోవుచుండును. కేంద్రములో పుట్టిసనేగాని అవేమియు పనిచేయవు. అట్లనటవలన యూశాఖలు అప్రధానము లగుచున్నవి.

దేహములోని అవయవములు వేటిపనిని అవిచేయుచున్నట్లయితే దేహమంతా ఆరోగ్యముగా నుండును. అవయవములను వాటిపనులను చేయుటకు సమర్థముగా నుంచుటకు ఆహారము, అవసరము. ఈఆహారమే వాటికి శక్తినిచ్చును. ఈఆహారములో దేహమునకు అవసరమగు పోషకశక్తులు ఉండవలయును. ఎక్కువ, తక్కువలు యేమీఉండరాదు. బ్యాటరీలనుండి తయారగు విద్యుచ్ఛక్తియు, యంత్రములనుండి వచ్చు కాంతిశక్తియు, లోహములనుండి పుట్టిన వేమ, స్పృశిస్తాంతము ప్రకారము ముందుగా లోహములు పుట్టినవి. వృక్షసంపద, జంతువులు మానవలోకము తరువాత వచ్చినవి. మానవులు తమలోపుట్టు విద్యుచ్ఛక్తిని ఉపయోగించునపుడు తమ్ము వదలుకొని దూరముగా పోవుచున్నాడు. లోహముల

లోని మైక్రోజీమాల గమనమునకును, మానవదేహములోని మైక్రోజీమాల గమనమునకును, యెట్టిసంబంధమును లేదు. పుట్టుకలోనున్న యీ రెండింటికినీ యెట్టిసంబంధమును లేదు. గాన రోగముల కుదుర్చుటలోకూడా, లోహములను వాడరాదు. లోహసంబంధమున విద్యుచ్ఛక్తినిగాని, జంతు కాంతశక్తినిగాని ఉపయోగించరాదు.

మానవదేహము పృథివి, నీరు, వెలుతురు, గాలి, ఆకాశములను యీ అయిదుభూతములతోను చేయబడినది. దేహములోనిపదార్థము, శక్తి అనునవి రెండునూ యెప్పటి కప్పుడు సున్నితమగుచుండును. మంచిత్సాలయములోకూడా మొదటలో లోహసంబంధమైన విద్యుచ్ఛక్తిని ఉపయోగించెడివారము. కాని రానురాను రోగముల కుదుర్చుటలో యీ విద్యుచ్ఛక్తిని ఉపయోగించినందువలన ఉపకారముకన్న అపకారమే యెక్కువ కలుగుచున్నదని గ్రహించి విరమించాము. దానికి బదులుగా దేహములోని స్వతస్సిద్ధమైన కాంతశక్తినే ఉపయోగించెడివారము. సమీకరణము వలన ధాతుశక్తిని వృద్ధిచేసి రోగికి ఉత్సాహము కలిగించెడివారము. నిత్యకృత్యములకు యీ ధాతుశక్తి వ్యయమగును. నాడీశక్తి కూడా యీ ధాతుశక్తినుండి పుట్టినదేను. మానసిక నైతికశక్తి లలో కూడా, యీ ధాతుశక్తియే వ్యక్తమగుచున్నది. ఇదే మనకు తేజశ్చక్రముగా కనపడుతుంది. మానవుడు మేలుకొని నపుడే తేజశ్చక్రము కనపడును. నిద్రపోవునపుడు యీ తేజశ్చక్రము కనిపడదు. నిద్రమేలుకొనగానే యీచక్రము

కనబడును. ఆరోగ్యవంతులకు చుట్టూనుండు యీ తేజశ్చక్రము విశదముగా కాననగును. సురబ్బలశరీరముల చుట్టూనుండు తేజశ్చక్రము అంత విశదముగా నుండదు. ఆరోగ్యముగానుండి మానసిక నైతిక శక్తుల వృద్ధి చేసుకొనిన వారి చుట్టూనుండు చక్రము లేత రంగుగా నుండును. ఈ చక్రపు లేత, ముదురు రంగులనుబట్టి వారి వారి మానసిక నైతిక వికాసముల నునము గ్రహించ వచ్చును.

తేజశ్చక్రపురంగు ముదురుగా నున్నప్పుడు జంతు సంబంధమైన కాంతశక్తి ఎక్కువగా నున్నదని గ్రహించ వలెను. లేత ఎరుపురంగు సంగమక్రియ యందుండి ఉత్సాహమును తెలియ చేయును. లేత నీలపు వర్ణము మతి సంబంధమైన ఉత్సాహమును తెలియచేయును. లేత పసుపు విజ్ఞానాభివృద్ధిని తెలియచేయును. ఊదా నారింజ రంగులు మానసికాభివృద్ధిని తెలియచేయును. అందువలన కిచ్చేచుట్టగా నుండు చక్రములు బంగారువర్ణము గలవిగా చిత్రికారులు చిత్రిస్తారు. లేత ముదురు రంగులను బట్టియే మనకు తృప్తి కలుగు చుండును.

నైద్యవరులలో ఈ లేత రంగు చక్రములు కలిగిన వారికి నివారణశక్తులు కూడా ఎక్కువగా నుండును. అందువలన ఈ రకమైన నైద్యవరులు సాన్నిధ్యమునే రోగులు ఎక్కువగా కోరుతారు. పిల్లలును రోగులును ఈ రకమైన వారిప్రక్కనే ఉండకోరుతారు. దయ, ప్రేమ, ఉత్సాహము మొదలగు గుణగణములు గలవారినే చికిత్సకులుగా గోరుకొంటారు.

ఆత్మీయశక్తులను వృద్ధి చేసుకొని రోగముల కుదుర్చుటలో గారడీ ఏమిన్ని లేదు. తీగలు లేకుండానే వార్తలు ప్రవహించు చున్నప్పుడు ఆత్మీయ శక్తులను వృద్ధి చేసుకొని అతీంద్రియ దృష్టితో భౌతికనేత్రములకు కనబడని వస్తువులు చూచుటలో విచిత్ర మేమి లేదు. సాధ్యమాయని సందేహపడ నక్కరలేదు. యూరపులోని వైద్యముచేయు సామర్థ్యమున మంతా చికిత్సకులకు దయను ప్రధానముగా చెప్పతారు.

వీటితోబాటు రోగులకు దృఢమైన విశ్వాసము పూర్తి నమ్మకమును ఉండవలెను. బాధిత మానవలోకమును చూచి విపరీతమైన దయ ప్రేమలను చూపుటచేతనే క్రీస్తు గొప్పవాడైనాడు. కాంతశక్తితో రోగమును కుదుర్చువారును విధిగా ఎక్కువ జబాబుదారీని వహించుచున్నారు. మర్దన చేయువారి దైహిక మానసిక నైతికశక్తులమీదనే చికిత్సా ఫలితములును ఆధారపడును. అయితే మరొక సందేహము కలుగవచ్చును. కాంతశక్తిని మర్దనచికిత్సను రోగులకు చేసినందువలన వైద్యుని శక్తికి లోపమురాదా అని మీరడుగ వచ్చును. మిగిలిన శక్తులు క్రమముగా ఉపయోగించనందువలన దుర్వ్యయమైపోయినట్లే ఈ శక్తులును దుర్వ్యయమగుట కలదు. క్రమప్రకారము ఉపయోగించనందువలన చేసినవారికిని రోగికిని ఇద్దరికిని అపకారమునే చేయును. క్రమప్రకారము చేసిన యెడల మర్దన కాంతశక్తుల ప్రయోగము వలన ఉపయోగమే కలుగును. మర్దనచేయువాడు మాత్రము విధిగా ఆరోగ్యవంతుడు కావలెను. అంతేగాక తన చికిత్సవలన

రోగము నయముగునను సంపూర్ణ విశ్వాసము రోగికి ఉండవలయును. దయ ప్రేమనే ప్రధానముగా భావించవలయును. గాని ధనమును మాత్రము అపేక్షింపరాదు. నిష్కామముగా ఏమైనా ఉపకారము పరులకు చేసిననే క్రొత్తగా శక్తి వచ్చును.

ఏమియును తగ్గిపోదు. స్వరశాస్త్ర పండితుడు తన వీణ తీగెలను ఎట్లు సరిచేసి వాయింతునో అట్లునే మర్దన చికిత్సకుడు కూడా రోగి లోపములను సరిచేసి లాభముల పొందింపజేయును. నిష్కామముగా చేయువారికే శాంతశక్తి ఉపయోగిస్తుందిగాని ప్రతిఫలము కోరిన వారికి మూలము ఉపయోగించదు. ఇనన్నియు గారడీశాదు. శాస్త్ర సమ్యుత్తములు ప్రమాణపూర్వకములు. ఈ మానవలోకమంతా ఒక నిషయమునే నేర్చుకొన్నారు. ఎంతవరకునూ తీసుకొనుటయే ప్రతిఫల రహితముగా ఇచ్చివేయుట నీకు తెలుసుకొనలేదు. ఏనాడైతే వీరు ప్రతిఫలరహితముగా ఇచ్చివేసుకో ఆనాడే ఈశ్వరుని కోర్కెను నెరవేర్చిన వారగుదురు. ప్రతిఫలములను ధనరూపముతోగాని, వస్తురూపముతోగాని మీరు స్వీకరించుటయే నేర్చుకొన్నారు.

నేడు మానవలోకమును బాధించు సాంఘిక కల్లోలము లన్నియు, దీనినుండి పుట్టిన వేను, స్వార్థపరత్వమున్నచోటనే, సరకమున్నది. స్వార్థపరత్వమునకును, స్వార్థరాహిత్యమునకును యెట్టి సంబంధము లేదు. రెండునూ వేరేవేరే, స్వార్థము ధనాపేక్షచేతనే, నేటి యుద్ధములును, కల్లోలములును వచ్చినవి. జగ్గిక, పారిశ్రామిక, సాంఘిక, రాజకీయ కల్లోలమున

కంతకును స్వార్థపరత్వమే వున్నది. త్రాగుటకు గంజికూడా లేకుండ, సోదరమానవులు మాడిపోతూ ఉంటే లక్షీపుత్రులు తూగుటుయ్యలలమీద ఊగుతున్నారు. ధనవంతులకును, పారిశ్రామికాలకును, హస్తీమశికాంతరము తేడాఉంటే సామరస్యము యెట్లా ఉంటుంది.? ఈ విషయములన్నియు మర్మశాస్త్రము అనే పుస్తకములో వ్రాయబడినవి. పారిశ్రామిక దృష్టితో మాటలాడితే వస్తువును ఉత్పత్తి చేయువానికిని ఉపయోగించు వానికిని; సామరస్య ముండనలెను. ఒకడు నవ్వుపడుచుండగా మరొకరు లాభమును పొందరాదు. ప్రపంచములో జరుగుచున్న విచిత్రమేమంటే వస్తువులను ఉత్పత్తి చేయువారును, తయారుచేయువారు ఆ వస్తువునుండి సంపూర్ణఫలమును పొందుటలేదు. దళారులు యీ లాభమునంతనూ కాజేయుచున్నారు.

యజమాని సేవకుల మధ్య సుహృద్భావమున్న నేగాని ప్రేమ పరస్పరము అభివృద్ధి పొందదు. అనుక్షణము ఒకరి నొకరు ప్రేమించునండిననేగాని వ్యాపారము వృద్ధిపొందదు. ఇది యెట్లు సాధ్యమగునంటే, యజమాని అవసరములను సేవకుడును, సేవకుని అవసరములను యజమానియు తీర్చిననేగాని, సామరస్యము వృద్ధిపొందదు. ధనమునే ప్రధానముగా చూచుకొంటే వారికి వీరునూ, వీరికి వారునూ శత్రువులే. అందువలననే గుమాస్తాలు, యజమానుల నెప్పుడూ ద్వేషిస్తూనే ఉంటారు.

రోగియు వైద్యుడును పరస్పరముగా ప్రేమించుకొనవలెను. అసహనము, కోపము యెప్పుడూ ఉండరాదు.

ఈ రెండు లక్షణములును ఉన్నయెడల పనితీరి భావములు నశించిపోవును. ఒక అనుపత్తిలో పనిచేయు నైషధ్యుల నక్షుల మధ్య అనురాగ ముండవలయును. నీషధ్యునిను పోషించు బహు జాగ్రత్తగా చూడవలయును. అప్పుడే సేవలోని పరమాగ్రము గోచరమగును. ప్రేమదయలే ప్రధానముగా ఉండవలయును. ధనమున కట్టి సావకాశము లేదు. సమ్యక్ము విశ్వాసము ఉన్ననేగాని, రోగము నయముకాదు. నైషధ్యునిను తృప్తియు కలుగదు. సేవకన్నా పరమాగ్రము మరలించుకొని లేదు. సేవ లోనే భగవంతు డున్నాడు. సేవలోనే సర్వమునూ ఉన్నది.

ఆరోగ్య సదనము లన్నియు ఆత్మలోకి ప్రవేశింపకములు గానే ఉండవలయును. ఏ చికిత్సాలయములోని నైషధ్యులు నర్సులు, విద్యార్థులు, గోగులు ఏకాభిప్రాయములే సేవనే ప్రధానముగా భావించి తమ శక్తిసంతనూ సేవకే వినియోగిస్తున్నారో అచ్చటే స్వర్గమూ, మోక్షమూ ఉన్నది. అప్పుడే నైషధ్యులును ఆసదనమును బాధలో చూపవలసినవిషయము సహాయము చేయగలరు. ఈ విషయమును ప్రధానముగా భావించని ఆరోగ్యసదనము ఉన్ననూ తీరనినష్టమునూ ఒకటి: ప్రతి దినమును, నివారణ శక్తుల సహాయమును గూర్చి వాటి ఉపయోగములను గూర్చిన్నీ ఉపన్యసించుచుండవలసినదే వాటిలోని ప్రధాన సూత్రములను అందరకునూ యెరుకపరచవలెను. మిగిలిన కార్యక్రమ మంతటిలోను, ఉపన్యాసములు, ప్రధానభాగముగా ఉండవలయును. ఈ ప్రధాన సూత్రము అను సునిశితశక్తులను వ్యాపింప చేయుటవలననే యెక్కడనూ

కుదరని మొండి రోగములు మా ఆసుప్రతిలో కుదురుచున్న ననుటలో నా కెట్టి సందేహమును లేదు.

మా ఆసుప్రతికి వచ్చిన రోగులు, రోగము తిరుగు ముఖము పట్టగానే రోగము పూర్తిగా పోయినదనియు తా మింటికి రోయి యథాప్రకారము చేసి నయము చేసుకొనగల మని యేమేమో చెప్పి వెల్లిపోతారు. ఆసుప్రతిలో ఉండగా వారికి లభించిన సునిశితశక్తులు యింటికి పోయినతరువాత వారికి లభించవు గాన రోగమట్లే నిలబడిపోవును. పూర్తిగా నయము కాదు.

మానసిక వ్యాధులతో బాధపడువారును, నాశి వ్యాధులతో బాధ పడువారును యీ సునిశితశక్తుల ప్రయోగము వలన సుఖముల పొందుతారు. ఆత్మవంచన రోగములతో బాధపడువారికి యీ సునిశిత శక్తులు బాగుగా ఉపయోగించును. కేవలముగా దైహిక శక్తిని ఉపయోగించినంత మాత్రమున కుదరని కొన్ని రోగములు గలవు. మా ఆసుప్రతిలో ఆ రోగములుకూడా కుదురుచున్నవంటే యింతకంటె మరొక కారణము లేదు. ఈ సునిశిత శక్తులచేతనే, యింటి దగ్గర రోగములతో తీసుకొనువారు మా ఆసుప్రతికి వచ్చి రోగ విముక్తు లగుచున్నారు.

దైహిక రోగములకు యెట్లు చికిత్స చేయవలసినదీ వేరు పుస్తకములలో చదువుకొందాము. కాలిక రోగములలో రోగ పదార్థము మెక్కువగా వేరుకొనును. ధాతుశక్తి తగ్గిపోవును. తరుణ రోగములలో మాదిరిగా ప్రకృతి రోగపదార్థమును.

త్వరగా బయటకు పంపివేయలేదు. కాంతశక్తిని ఉపయోగించి రోగముల నయము చేయువారు రోగికి తాము ప్రసాదించు శక్తి తక్కువ. కొద్దోగాపో ఉన్నప్పటికి నీ రోగులలోని శక్తులను సమన్వయము చేయుదురు. ఆత్మ విశ్వాసమును వృద్ధి చేతురు. దేహములోని ధన్యాగ్రమును ఋణాగ్రమును సరిచేతురు. చికిత్స కుడు సంపూర్ణ విశ్వాసముతో రోగి దేహమును ముట్టుకొనుట తో దేహములో కదలిక లేకుండా చచ్చుపడిన కణములలో చలనము పుట్టును. కణములలో చలనము కలుగుట వలన చైతన్యము కలుగును. మానవ దేహము వివిధ కణముల సమూహ మగుటవలననూ కణములలో చైతన్యము కలుగుట వలనను దేహములోనూ చైతన్యము కలుగును. అయస్కాంతముతో ఇనుపముక్కను రుద్దితే ఇనుపముక్కలోని అణువుల లో చైతన్యము కలిగి ఉద్రేకము కలుగును. ఇనుప కణముల లోని మైక్రోజీమాల కదలికనే అయస్కాంతము ఎక్కువ చేయునేగాని అయస్కాంత మేమియు తన శక్తి నీయదు. కొత్త అయస్కాంతముకూడా సన్యముగా నుపయోగింప బడినంతవరకును తన శక్తిని పోగొట్టుకొనదు. నిలుపుకొనును. వక్ర మార్గములలో ఉపయోగింపబడినయెడల పోవును.

సేవయే ప్రధానముగా పెట్టుకొని రోగముల కుదుర్చు వారు సునిశితశక్తులను అందరకును వ్యాప్తము చేయుచున్నారు. ఈ శక్తులు వారికి తెలిసియు తెలియకుండా కూడా బయటకు వ్యాపించుచున్నవి. రోగుల రోగములు కుదిర్చినందు వలన ఈ శక్తులేమియు తగ్గవు. నిష్కామముగా పరులకు పంచివేసిన

కొలదిని ఆ శక్తులను ఈ వైద్యుడు ఎక్కువగా పొందుతూ ఉంటాడు. విశ్వశక్తినుండియే ఈయనకు ఈ శక్తులు లభించుచుండును. కొరతవడుట ఎప్పుడునూ తటస్థపడదు. ఏకాగ్రతలన ఈ శక్తి ఎక్కువగునేగాని తగ్గదు.

ఏకాగ్రతచేత దేహ వ్యాపారము నంతనూ ఆపుచేసిన వారుగలరు.

ఒక భాగములో మాత్రమే కదలికను గలిగించినవారును గలరు. దేహములోని అన్ని భాగములలోను రక్తము ప్రవహించకుండా ఒక భాగములో మాత్రమే రక్తమును ప్రవహింపజేయువారును గలరు. ఒక గారడీవాడు ఒక మనిషిచేతి నుండి రక్తమును ప్రవహింపజేయుట నేను ప్రత్యక్షముగా చూచినాను. ఈ విధముగా దేహవ్యాపారమును స్తంభింపజేసి, రక్తమును ఒక భాగముద్వారా ప్రవహింపజేయుట, దేహములోని నిర్మాణశక్తికి వ్యతిరేకము కాన ఆచరణీయముకాదు. రోగము కుదరవలెనను గట్టి సంకల్పముతో కాంతశక్తిని ప్రయోగించినయెడల త్వరగా రోగములు కుదురుట నేను ప్రత్యక్షముగా చూచినాను. ఇంతచేసినను నొప్పులు తగ్గక పోయినయెడల నొప్పులుగానున్న భాగములమీద నాచేతనుంచెడివాడను. నొప్పులన్నియు పోయెడివి, అక్కడ నిలచి పోయిన కణములతో చలనము కలిగెడిది.

ఎప్పుడైనా బాధకలిగినపుడు మీరుకూడా ప్రయత్నము చేసి బాధను పోగొట్టుకొనగలరు. తలలోనికి రక్తము పోకుండా చేసినయెడల బాధ త్వరలోనే తగ్గిపోవును.

ఆగంతుకముగా వచ్చిన దబ్బులవలనగాని, ఉద్యోగ పదార్థముల తినినందువలనగాని గాలుగు తలనొప్పులు ఈ కాంత శక్తిప్రయోగమున తగ్గవు. రోగపదార్థము పేరుకొంటే వచ్చు నొప్పులు ఆహారముతోని మార్పులవలననేగాని కుదరవు.

కాంతశక్తి ఉపయోగము

ఫ్రెంచి దేశస్థుడగు మెస్మరు మొదటగా, కాంతశక్తిని ఉపయోగించి, రోగముల కుదర్చెను. అతను ఉపయోగించినాడు కనుకనే యీ శాస్త్రమును మెస్మరిజం అన్నారు. కాలానుగుణ్యముగా గారడీనాడు చేయు ప్రక్రియలకును మెస్మరిజంఅనే పేరే వచ్చినది. కాంత శక్తితో రోగములు కుదుర్చుటకును, గారడీవాళ్లు చేయు గారడీలకును, ఎట్టి సంబంధమునులేదు. మెస్మరు తన పరిశోధనలను పదునెనిమిదవ శతాబ్దము చివరభాగములో చేసెను. పందొమ్మిదవ శతాబ్దములో వచ్చిన రేచిన్ వాన్ రీచెన్ బాక్, మెస్మరు సిద్ధాంతముల విపులపరిచెను. న్యూప్టిలోనికి తెచ్చెను.

రేచిన్ బాక్ తన పరిశోధనల నన్నిటిని చీకటిగదిలో చేసెను. బయటనుండి వెలుతురులోనికి వచ్చెడిదికాదు. తదేక దృష్టితో ఒక వస్తువువంక చూచినయెడల, ఆ వస్తువునుండి నీలివర్ణముగల తేజశ్చక్రములు కనపడెడివి. అతీంద్రియ దృష్టి గలవారు అనేక వస్తువులను చూచెడివారు.

ఆ శతాబ్దములో రేచిన్ బాక్ ప్రసిద్ధుడు, మొదటలో బొగ్గునుండియే సుగంధ ద్రవ్యముల నన్నిటినీ తయారుచేసెడి

వాడు, గానురాను మానవులలోని విచిత్రశక్తుల కనుగొన మొదలిడినాడు. ఈ శాస్త్రమునుగూర్చి చాలా పరిశోధనల చేసినాడు. దైహికశక్తులలోని, అతిసున్నితమైన స్పర్శజ్ఞానము గలవారికే యిది సాధ్యమగును. ఆత్మీయ శక్తులను వృద్ధి చేసుకొన్నవారికినీ, మెస్మరిజం సాధ్యమగును. పదార్థమును మనము ఇంద్రియ జ్ఞానముచేతి, తెలుసుకొంటాము. ఆధ్యాత్మికశక్తుల నన్నిటినీ ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానమువలననే తెలుసుకొంటాము.

అతీంద్రియ దృష్టి ఉన్నవారికే యీ నీలవర్ణపు తేజశ్చక్రములోని కాంతులు విశదముగా కనబడును.

మిగిలినపరిస్థితులు అనుకూలముగా నున్నపుడు మామూలు ఆరోగ్యవంతులు పదిమందిలో ఎన్నిది తొమ్మిది మందిలో ఈ తేజశ్చక్రము కనబడుతుంది. చూచువారికి అతీంద్రియ దృష్టి ఉన్నయెడల, తేజశ్చక్రము ఎరుపువర్ణముగా కనబడును.

నిద్రబోవునపుడు ఈ తేజశ్చక్రము కనబడదు. అదృశ్యమగును. మేలుకోగానే తిరిగి వచ్చును. దైహిక, మానసిక శక్తులు పనిచేయుట మొదలుపెట్టిన తోడనే, మరల ప్రత్యక్షమగును. నిద్రబోవునపుడు ధాతుశక్తి వృద్ధిఅవును. నిత్యకృత్యములలో ఖర్చుఅయిన ధాతుశక్తి నిద్రలో పూర్తిఅగును. కాన నిద్ర దేహమునకు అవసరమైనది. ధాతుశక్తిని వృద్ధిచేసుకొనుటకు, విశ్రాంతి తీసుకొనుటకన్న మరొకమార్గము లేదు.

కాంతశక్తితో కుదుర్చుట

వైద్యుని చేతులను రోగి హేమముమీద స్పృశించి క్రిందకు రాచినంతమాత్రముననే కాంతశక్తి ప్రయోగింపబడునని తలపరాదు.

కాంతశక్తిని ప్రయోగించుటకు, మరికొన్ని మార్గములు కూడా కలవు. సిద్ధహస్తులు అనగా ఆ శాస్త్రములో పాండిత్యమును పొందినవారు కంటితో చూచినంతమాత్రముననే రోగములు నయమగును. మాటలాడినంత మాత్రమున రోగములు నయమగుటయు మనము చూచుచునే ఉన్నాము. ఊదినను రోగములు, నయమవును. అంగునలసనే కాబోలు నొప్పులకు మంత్రములు పెట్టువారు, మధ్యమధ్య (ఊదుచుండును.) కాంతశక్తిని ప్రయోగించువారు ఒక ప్రధానసూత్రమును దృష్టిలో నుంచుకొనవలెను. రోగి యెడమభాగమునకు వైద్యము చేయవలసివచ్చినపుడు, వైద్యుని కుడిపక్క అతని యెడమభాగమునకు అని ఉండవలెను. వైద్యుడు కుడిచేతితో రోగి యెడమభాగమును సరిచేయవలెను. రోగి కుడిభాగమును సరిచేయవలసివచ్చినపుడు, వైద్యుడు ఎడమచేతిని ఉపయోగింపవలయును. కాంతశక్తిని ప్రయోగించినపుడు, తలనుండి దిగువకు చేయవలయును. ఎగువకు మాత్రము ఎన్నడును చేయరాదు. తలనుండి దిగువకు చేయునప్పటికిని చేతిని గుండముగా తీసికొని రావలెను. నూటిగా నెన్నడును చేతిని తీసికొనరాదు. దిగువకుకూడా శక్తులు ప్రవహించుచుండును.

గాన పైకి క్రిందకుపోవు రెండుశక్తులకును ప్రతిరోధము కలుగకుండా చూడవలయును. వెనుకనుండి ప్రయోగించవలసినపుడు గాని, వెల్లకిల పడుకొన్నవారికి, కాంతశక్తిని ప్రయోగించవలసి వచ్చినపుడుగాని ధనాగ్రమును, ఋణాగ్రమును కలుపునట్లు మూలవాటముగా తోమవలయును.

చివరలో రక్తప్రవాహము తక్కువగానున్నపుడు
చేయవలసిన పద్ధతి

కాళ్లకు చెప్పులు, మేజోళ్లు, బూట్సులు ఏమీ లేకుండా చేసి శుభ్రమైన పరుపుమీద పడుకొన బెట్టవలయును. రోగి చీలమండలను గట్టిగా పట్టుకొనవలెను. ఒత్తిడిమాత్రము కలుగ చేయరాదు. ధాతుశక్తి రక్తమును చివరలదాకా ప్రవహించునట్లు ముందు నీవు ఇచ్చుచేయుము. ఇట్లు ప్రయోగించి చాలా కాలమునుండి చలికాళ్లు చలిచేతులతో బాధపడువారిని కుదిర్చినాను. ఈ పరిస్థితులలో వేడినీటిని ఎప్పుడును ఉపయోగించరాదు. ఎందువలననంటే ప్రతిక్రియలో రక్తప్రసరణము తగ్గిపోవును. రోగి కూర్చున్నపుడు కాంతశక్తిని ప్రయోగించవలసి యున్నది. ఏలవయవమునకు ఆలవయవము సంబంధము లేకుండా విడిగా ఉండమనవలయును. రోగిశ్రమను తట్టుకొనలేక సున్నితమైనకొలదినీ, సున్నితమైన శక్తులను గ్రహించగలడుగాన, వారికి మోటుప్రక్రియలను చేయరాదు. ఈ క్రింద నిదర్శనము వలన రోగి యెంతసున్నిత శక్తులను భరించ గలుగునదీ తెలుకొనగలము. రోగిని చేయి

చాపుమనుము. నైద్యుడు తనచేతివేళ్ళను స్పృశించుచు
అతనిచేతిదగ్గరకు తీసికొనిరావలెను. రోగి బాహ్యోనినున్నతత్వ
ముననుసరించి గాలితగిలినట్లుగా కాంతశక్తి ప్రయోగ
ములను, గ్రహించును. సున్నితమైతే మరీయెక్కువగా తగు
లును. వ్యతిరేకశక్తి యెక్కువైతే పొరలటినీ రోగి దానిని
గ్రహించలేడు.

కాంతశక్తి నీటిలోనికి చొప్పించుటయుగలదు. రోగి
బాధననుసరించి కాంతశక్తియొక్క సవ్యాపనవ్య అగ్రములను
ఉపయోగింపవచ్చును. పాజిటివుమాగ్నెటిజము చొప్పింపచేసిన
నీటివలన, అతిసారము తగ్గును.

నెగటివు మాగ్నెటిజమును చొప్పింపచేసిన నీటివలన
మలబద్ధకము తగ్గిపోవును.

కాంతశక్తిని ఎట్లు ప్రయోగింప చేయునది తెలుసు
కొందాము. ఒక గ్లాసులో నీరుపోయుము. పాజిటివు మాగ్నెటి
జమును చొప్పింపచేయవలసి నపుడు నీయెడమచేతిని గ్లాసు
అడుగున ఉంచుము. కుడిచేతిని వలయాకారముగా త్రిప్పి
వేళ్ళను, నీటికి తగిలీతగలనట్లుగా ఉంచుము. నెగటివుమాగ్నె
టిజమ్ చొప్పించి చేయవలసివచ్చినపుడు, కుడిచేతిని పాత్ర
క్రిందఉంచి, యెడమచేతినివలయాకారముగా, త్రిప్పి వేళ్ళను
క్రిందకుచూపి నీటికి తగిలీ తగలనట్లుగా ఉంచవలయును.
ఏ వస్తువులలో కాంతశక్తిని చొప్పించవలసి నప్పుడును, ఇదే
విధముగా చేయవలయును.

ప్రతికుటుంబములోను ఆరోగ్యవంతులు ఈవిధముగా కాంతశక్తిని ఉపయోగించి రోగముల కుదుర్చుట నేర్చుకొనవలెను. తరుణరోగములనేగాక, కాలికరోగములను ఈ శక్తిని ప్రయోగించి నయముచేయవచ్చును.

కాంతశక్తిని ఉపయోగించుటవలన స్వాస్థ్యసంకటముల అణచిపెట్ట లేదా అనిలడుగవచ్చును. అదియెన్నటికినికాదు, ఎందువల్లననగా కాంతశక్తిని శాస్త్రసమ్మతముగా ఉపయోగించినయెడల ధాతుశక్తి వృద్ధియై రోగనిరోధకశక్తులు వృద్ధియగును.

ధాతుశక్తి వృద్ధియగుటతోడనే స్వాస్థ్యసంకటములు వృద్ధియై, రోగపదార్థముపోయి రోగమునయనుగును.

ప్రేమ పూర్వకముగా నయముచేయుట

ఉత్తరయూరపులోని ప్రజలంతా యీశాస్త్రమును వృద్ధిచేసినారు. ఇది వంశానుగతముగా, తండ్రినుండి కుమారునకును, తల్లినుండి కుమార్తెకును, వచ్చుచున్నది.

ప్రేమ దయ ప్రధానముగా, పెట్టుకొన్న అమాయక ప్రజలలోనే యిది వ్యాప్తిలో నున్నది. నేను యూరపులో నున్నంత వఱకునూ, ప్రత్యేకముగా శ్రద్ధతీసికొని వీరిని చూచుచుండెడి వాడను. విషయము తెలుసుకొనవలెనని నేనుప్రయత్నము చేసెడివాడను. నా ఆతురతను వారుగ్రహించి నాకాశాస్త్రమును, తెలియపరచినారు.

నివారణకాలమున ప్రార్థనలనే యెక్కువగా చేసెడివారు. అవసరమైనపుడు మాత్రము రోగలక్షణములకు సరిపోయిన ఆకును ఇచ్చెడివారు. సాదృశ్యముగా అనేక రోగములను క్రీస్తు కుదిర్చినట్లు బైబిలులో ఉదాహరణలు గలవు.

సునిశిత శక్తులతో రోగమును కుదర్చగల నను నమ్మకము వైద్యునకును, రోగము నయమగుననుపూర్ణ విశ్వాసము రోగికిని ఉన్న నేగాని రోగము నయముకాదు.

నిష్కామముగా మాత్రమే సేవయవలయును. నచ్చి పోవునపుడేమియు ప్రగల్భముల పలుకరాదు. తాను కుదిర్చిన రోగముల నెవరితోను ఏకరుపెట్టరాదు. ఈ నియమములకు వ్యతిరేకముగా ప్రవర్తించిన యెడల ఈ శక్తు లేరున్నీ ఉపయోగ కరములు కావు.

కొన్ని కేసులలో ఈ చికిత్స ఉపయోగించకపోవుటయు గలదు.

ఉత్తర యూరపులోని సామాన్య జనమంతా అమాయకులుగానుండి ప్రజలనుండియే వైద్య సహాయమును పొందెడివారు. మందువైద్యమును చాలా కొద్దిమందే ఉపయోగించెడివారు. అనాదినుండియు ఈ పద్ధతే అమలులో ఉన్నట్లు తెలుస్తుంది. ఇప్పటి మందువైద్య పద్ధతులకును వెనుకటి నివారణోపాయములకును ఎట్టి సంబంధమును లేదు.

మనస్సునకును మంత్రశాస్త్రమునకును

గల సంబంధము

గతశతాబ్దములో సామాన్యప్రజలు సహితము పాత మందు వైద్యముతో విసిగి వేసారిపోయినారు. మందులలోని అప్రభంశములను తెలుసుకొన్నారు. ఉపయోగము లేదని గ్రహించినారు. శస్త్రచికిత్సవలనకూడా అవంతయు ఉపయోగముకలుగుటలేదని ముమ్మాటికిని తెలుసుకొన్నారు. మందు వైద్యమునందు అపనమ్మకము పెరిగిపోయినది. కాస్తకూ, కూస్తకూ, మందులతో విసిగి వేసారిపోయిన వారు దేనికికూడా మందుల సోమకూడదని అనుకొనుట లో విచిత్ర మేమియులేదు. అప్పుడు మంత్ర శాస్త్రముతో రోగముల కుదుర్చుకొనుట మొనలు పెట్టినారు.

ఈమంత్రశాస్త్రము ప్రయోగమున కొన్ని రోగములు కుదురుచు వచ్చినవి. నియమ నిగ్రహములతో పనిలేకుండా, కష్టపడకుండానే కేవల మంత్రోచ్ఛారణము వలననే రోగములు నయమగుటవలన వేలమువెరిగా ప్రజలందరును ఈ తోవకు మరలినారు.

ప్రజలు మూగుటచూచి ఆ శాస్త్ర అనుయాయులు ఇవే సత్యములనియు మిగిలినవన్నీ అసత్యములనియువాదింపజొచ్చిరి. రోగనివారణ శాస్త్రమును ఇంతవఱకు చదివిన మా చదువరులు మంత్రశాస్త్రముయొక్క మూలసూత్రములకును ప్రకృతి

వైద్యశాస్త్ర మూలసూత్రములకును గల పోలికను గ్రహించి ఉండుదు. ఈ రెండుశాస్త్రములకును గలసంబంధమును పరిశీలిద్దాము. మందులను వాడని యెడలనూ, శస్త్రములనుపయోగింపకపోతేనున్నా తరుణరోగముల వలన ప్రజలు చనిపోవుదురని చాలా కాలమునుండియు జనము భయపడుచుండెడివారు. చిన్నపిల్లలకు వచ్చుపొంగులునూ, పెద్దలకువచ్చు పన్నిపాతములునూ, మందులకన్నా ప్రాణనలతో, త్వరగా కుదురుటచూచి ఆశ్చర్యచకితులయినారు. ఆమంత్రశాస్త్ర ప్రవీణులకు, జోహారు లొనర్చుట మొదలిశినారు.

మందువైద్యమును ఎంత గ్రూడ్డిగా సమీక్షనాలో మంత్రశాస్త్రమునుకూడా అట్లుగే నమ్మ మొదలిడిరి. కార్యకారణసంబంధమును తెలుసుకొనలేక పోయినారు. ఆరోగ్యమును సరిచేయుటకు ప్రకృతిచేయు ప్రయత్నమే తరుణరోగమనే మూలసూత్రమునే గ్రహించలేక పోయినారు. మిగిలిన పరిస్థితులు అనుకూలముగా నున్నయెడల నోరులేని జంతువుల రోగవిముక్తులచేయు ప్రకృతియే మానవకోటినికూడా కాపాడుననుచిన్న సూత్రమునే గ్రహించలేక పోయినారు.

పైమాట అనగానే మంత్రవేత్తలతో తగాదా నస్తుంది. ప్రకృతివైద్యశాస్త్రము చెప్పనదియు తాము చెప్పనదియు ఒకటేననియు వాదించుదురు.

ఈ విషయములో మాత్రము ఒక పెద్దచిక్కు ఉన్నది. ఏమంటే ఆధ్యాత్మిక వాదులు ఆరోగ్య సూత్రములుకూడా

విస్మరించి, భగవంతునకే . ప్రాధాన్య మిచ్చుచున్నారు. ప్రకృతివైద్యముగాని మరి యే వైద్యముగాని ప్రాణశక్తిని ప్రవేశ పెట్టలేక పోయినప్పటికిని ఆరోగ్య సూత్రముల విధిగా ఆచరించినందువలన దేహములోని ప్రకృతికి మాత్రముసహాయము చేయవచ్చును. అభ్యంతరములు తగ్గిపోవును. బుడ్డిలో చమురు (ధాతుశక్తి లేక ప్రాణశక్తి) ఉన్నంతవఱకును దీపము నిరాటంకముగా వెలుగును.

బైబిలులో ఏసుక్రీస్తుకూడా ఇదే అభిప్రాయము చెప్పినాడు. పాపముల వలన రోగములు వచ్చుచున్న వనియు, ప్రకృతి సూత్రముల ఉల్లంఘించుటచేత పాపము కలుగుచున్నదనియు బోధించినాడు.

ప్రకృతి సూత్రముల ఆచరించుటచేత ఆరోగ్యము కలుగునని తెలియచెప్పినాడు. ఏ చిన్న తప్పు చేసినప్పటికిని పెద్ద శిక్ష అనుభవించక తప్పదని చెప్పినాడు.

చిన్నతప్పుకు చిన్నశిక్షయే కలుగ వలెననియు ఆహారము ఎక్కువగా తినినందువలన శీలములో మార్పురాదనియు మామిత్రులు వాదించ వచ్చు. ఈ విషయం పైకి మాత్రము విచిత్రముగానే తోస్తుందిగాని ఆలోచించిన కొలదిని అందులోని నిజానిజములు తెలియగలవు.

మ నో ని గ్ర హ ము

భౌతిక ఆధ్యాత్మిక వాంఛలను తృప్తి పరుచు కొనుటకు ముందు మనోనిగ్రహ ముండవలయును. మానవుడు మిగిలిన

నియమముల అతిక్రమించుటకు ముందుగా ఈ ముఖ్యసూత్రమును విస్మరించును. దారుణ కృత్యములలోని దారుణము మనల ఆశ్చర్యము కొలుపనుగాని స్వల్పమైనను మనోనిగ్రహములేక ఈ దారుణమును చేసినాడే యని మనకు అత్యాశ్చర్యము కలుగుతుంది. నిగ్రహము వరుసన పోగొట్టుకుంటూ పోతే కాస్తకు కూస్తకు కల్లు త్రాగినవాడి మాదిరిగా గంతులు వేయవలసినదే. ఒకప్పుడు కాశీని త్రాగుట నిరోధించలేనివారును, సిగరెట్టయినను కాల్చుటమాననివారును పెద్ద పెద్ద కోర్కెలను ఎట్లు నిరోధించగలరు? నిరోధించగలమని తలచుట వెర్రి. మనోనిగ్రహము లేకపోవుట ఆత్మహత్యయే అని చెప్పవచ్చును. మనోనిగ్రహము లేకపోవుటచే మితిమీరి తినుచున్నారు. మదమాంసములను వదలివేయలేరు. పొగను మానలేకున్నారు. బ్రాందీ విస్కీలను నిరంతరము సేవించవలసినదే. కాస్త కూకూస్త కూమందులను సేవించుచున్నాము. వీటిని వదలలేక పోవుటచేత ఈ దురభ్యాసములకు పీలగున్నట్లు వైద్యులను మందులు ఇవ్వమని అడుగుచున్నారు. ఈ దురలవాట్లకు అలవాడి రోగము వచ్చువఱకును మనము ప్రకృతి సూత్రములను అతిక్రమించుచున్నామను మాటనే మరచిపోవుచున్నాము. ప్రకృతి సూత్రములను అతిక్రమించి సుఖముల పొందుచున్నామని భ్రమపడువారలు కష్టములుగూడా పొందుటకు ఇష్టపడవలెను.

జగన్మాతయగు ప్రకృతికల్లను ఎవరమునూ మూయలేము. పరధనము అపహరించుటకు అలవాటుపడిన వాడు పట్టుపడి

నపుడే శిక్ష ననుభవిస్తారు. పట్టుపడనప్పడల్లా తప్పుకుపోతారు. ప్రకృతి సూత్రముల నతిక్రమించినవారు మాత్రము ప్రతి చిన్నపనికి విధిగా శిక్ష ననుభవించ వలసినదే. తప్పుకు పోగల మనుకొనుట భ్రమ.

ని వా ర ణ

మందులై తే యేమి రోగములు నయమవుచున్నవిగదా గుణము కనబడుచున్నదిగదా అంటారు. ఈగుణమునకు మూలకారణముల మాత్రము గ్రహించరు. ప్రకృతిసూత్రములును వాటినుపయోగించుటయు శాస్త్రప్రకారముబాగానే ఉన్నవిఅంటారు. కాని ఆచరణలో మాత్రము సాధ్యము కాదంటారు. ఏమందువేసినను గుణముమాత్రము కనబడుచున్నదిగదా అంటారు. ప్రత్యక్షములో గుణములు కనబడుటచేత, వాటినెవరునూ కాదనలేరు. అయినప్పటికిని యీ గుణములలో ఏమైనా విచిత్రమున్నదేమో విచారించుదుము. మామూలుసూత్రములతో ఎట్లా నయమయ్యేది తెలుసుకుందాము, రాబోవు అధ్యాయములో వివిధరోగాలకు గల తేడాలను తెలుసుకుందాము.

రోగములు రెండురకములుగా నుండును. అవయవములు మాత్రము బాగానే ఉండును. వాటిధర్మమును ఘాతము నిర్వర్తించవు. వీటిని ఫన్క్షనల్ డిస్జెస్ అంటారు. ఇవి సులభసాధ్యములు. అవయవములు శిథిలమగుటచే కలుగురోగములు ఈ శైధిల్యము కొంతకావచ్చును. అంతాకావచ్చును.

వీటిని ఆర్గానిక్ డిసీజిస్ అంటారు. ఇవి కష్టసాధ్యములు.

ధాతుశక్తి పరసహాయమేమీ లేకనే సాన్న్యస్థపంకటముల ద్వారా రోగపదార్థమును ఎట్లుబయటకు పంపివేయనదియు తెలుసుకొన్నాము. అటువంటి రోగములలో ప్రకృతియే సులభముగా నివారణచేయునుగానె ఆధ్యాత్మిక వాదులు నూటికే నూరుపాళ్ళునూ ఫలితముల పొందుతారు.

అవయవములలోని లోపములవలన వచ్చురోగములలో ధాతుశక్తి మరితగ్గిపోయి, అంతరనయవములు బాగుపడుటకు వీలు గానంతగాచెడిపోతే ప్రకృతియేమిన్నీ చేయలేదు. ప్రకృతి తనంతటతానే రోగమును నయముచేయలేదు. అటువంటి పరిస్థితులలో ఒక్క-నమ్మకముతోనే రోగము కుదరదు. ప్రకృతివైద్యములోని అన్నిచికిత్సా భాగములనుండియు ఉత్తమచికిత్సా ప్రక్రియల నేరుకొనవలసినదే. అన్ని ప్రక్రియలనూ వాడవలసినదే.

తరుణరోగముల అణచిపెట్టినందువలన కాలికరోగములు ఎట్లువచ్చునదీ యింతవఱకూ చదివిన యీగ్రంథమును మాచదువరులు గ్రహించియే యుంటారు. కాస్తకూ, కూస్తకూ మందులనువాడి, కత్తులనుపయోగించుటచేతనే పెద్దపెద్ద బాధలువచ్చుచున్నవి. కాని విచిత్రమేమంటే వెనుకటి వాటికిని ముందువాటికినీ సంబంధము లేదంటారు. ప్రతిచిన్నలోపమునకునూ మందులను శస్త్రములను ఉపయోగించి గుణముల పొందుచున్నామనుటలో ఆశ్చర్యమేమిన్నీలేదు.

మనస్సునకును మంత్రశాస్త్రమునకునుగల సంబంధము 451

మందులులేకుండా నయమగుతవికాబట్టి ఆధ్యాత్మిక వాదులవలన, ఒకఉపయోగము మాత్రము కలుగుచున్నది. మందువైద్యులమాదిరి, వీరు తరుణరోగములను మందులతో అణచిపెట్టరు. శస్త్రములనేమిన్నీ ఉపయోగించరు. అణచిపెట్ట నందువలన తరుణరోగములు ఎట్టిఅభ్యంతరములునూ లేక రోగముయొక్క పుట్టుక, చావులు యథాప్రకారముగా జరిగి పోవును. దేహము ఆరోగ్యవంతముగా నుండును.

ప్రధాన ప్రకృతినూత్రములకూడా తెలుసుకొనకుండా రోగములు వచ్చుటయు, నివారణఅగుటయు, ఆరోగ్యము కలుగుటయు ఆగంతుకముగా వచ్చునంటారు.

రోగముల అణచిపెట్టనందువలన ఆధ్యాత్మిక వాదులు కూడా ప్రకృతికి పరోక్షముగా సహాయము చేయుచున్నారని యే చెప్పవలయును. నమ్మకము ఉత్సాహము కలుగజేసి భయము, క్రోధములను తగ్గించివేయుటచే ప్రత్యక్షముగా ప్రకృతికి సహాయము చేయుచున్నారనియే చెప్పవలయును. ఉద్రేకమును కలిగించు సారాయి పొగాకు మొదలగు పదార్థముల సేవించవలదని ప్రచారము చేయుటచే ప్రకృతికి సహాయము చేయుచున్నారని చెప్పవలయును. మరొకసంగతి విచారద్దాము. సామాన్య ఆరోగ్యవంతునికి, జీవితకాలములో పండ్రెండు తడవలు జబ్బుచేసినదనుకొందాము. ఏవైద్యము చేసినప్పటికినీ పదకొండు తడవలు వచ్చినజబ్బుల నుండి బయటపడతాడు. పండ్రెండవ తడవవచ్చిన జబ్బుతో చస్తాడు. పదకొండు తడవలు వచ్చిన జబ్బులను నయముచేసినవారు

రోగముల రూపుమాపేమంటారు. మౌనైద్యము ప్రకారము చెప్పవలెనంటే, ధాతుశక్తి ఎక్కువగానుండుటచేత, నైద్యము చేయకపోయినప్పటికిని బ్రతికడినాడే. నైద్యముచేసినందు వలననే బ్రతికినాడని తలంచుట శుద్ధవైది. నిజముచెప్పనలె నంటే, పదకొండుతడనలా మందులతో అణచిపెట్టినప్పటికిని బ్రతకగలుగుటయే విచిత్రము. ఇటువంటి స్వల్పవిషయములనే తీసికొని మంత్రవేత్తలు తమ నైద్యముయొక్క గొప్పతన మును వేనోళ్ళపొగడుతారు. కార్యకారణాలతో నమనైద్యము లోని నివారణాలను చెప్పినట్లయితే వాటిలోకూడా నింగలూ విశేషములునూ యేమియూ ఉండవు.

కార్యకారణములు చెప్పకుండా వింతలు చూపించుట
వైర్హితనము

మనము తెలిసియు తెలియకయు చేయు అపచారము లకు శిక్షల ననుభవించమనియు భగవంతుడును ప్రకృతియు ఆగంతకముగావచ్చి మనల శిక్షలనుండి కాపాడునని తలచుట వైర్హితనమును మూర్ఖత్వమును తెలియచేయును.

ఈ ప్రపంచమంతా కార్య కారణముల సంబంధముల తోనే ఉన్నదని గట్టిగా నమ్మువారిలో నేను మొదటి వాడిని. విడిగిలిన అన్ని సిద్ధాంతములతోపాటు ఈ శాస్త్రములోకూడా అతివాదులు లేకపోలేదు. ఈ అతివాదము వలన సత్యము మూయబడుచున్నది. పాత సిద్ధాంతముల వదలుకొని కొత్త సిద్ధాంతములకు వచ్చుటలో ఈ అతివాదులు ప్రత్యక్ష ప్రమా.

ణములకూడా స్వీకరించుటలేదు. ఆకాశములో సౌధముల కట్టుటలోనే వీరి ప్రజ్ఞ ఉపయోగపడుచున్నదిగాని కార్యమున కేమియు ప్రభావము ఇచ్చుటలేదు. అంతా మంచికేవచ్చినది. ఏమియును చెరువుచేయ లేదు. అని భావించుటలోనూ హాని కలదు. ఈ మంత్రమునే మననము చేసినందువలన ఆత్మశక్తి చచ్చిపోయి మనోబలము నశించిపోవును. తదేక ధ్యానముతో ఉండుటవలన హృదయ వ్యాపారమంతా స్తంభించి పోవును. విచిత్ర ఆధ్యాత్మిక సిద్ధాంతములవలన వారి ప్రవర్తనలలో ఎంత లోపమువచ్చినదీ నిష్పాక్షికులగు విమర్శకులు గ్రహించకపోరు.

ఈ సందర్భములో ఒక చిన్న విషయము చెబుతాను. అనేక సంవత్సరములనుండి ఒకామె కాలిక రోగముతో బాధ పడుచున్నది. ఒక ఆధ్యాత్మికవాది ఆమెకు చికిత్స చేయుచు న్నాడు. ఎంతకాలము చికిత్సచేసినప్పటికి ఏమియూ గుణము కనపడలేదు. గత్వా గత్వా ఒకరోజున ఆమెకు ఆహారమును గూర్చియు, స్నానమునుగూర్చియు, వ్యాయామమునుగూర్చియు కొన్ని సలహాలు చెప్పినాను. ఈ సలహాలతో ఆమె చాలా తృప్తి పడినది. ఇంతకాలమునుండికూడా (ఆధ్యాత్మికవాది) తమ వైద్యుడు అగుటచే భగవంతుని చిద్విలాసములగూర్చియే చెప్పచూ వచ్చినాడుగాని కార్యకారణముల సంబంధమును చెప్పలేకపోయినాడు. అందువలన ఆమెకు ఎన్నిసంవత్సరములు చేసినను రోగము కుదురలేదు. విసుగెత్తినది. ప్రకృతిచేయు నివారణోపాయములకు ఆమెకూడా ఆహార విహారములలోని మార్పులతో సహాయపడుటచే రోగము నయమగుచున్న

దనియు ఆరోగ్యము కలుగుచున్నదనియు ఆమెతో తగువాత ఒప్పుకొన్నది. బుద్ధికిని దేహమునకును చాలా సగ్గర సంబంధమున్నది. మనస్సులో ఒక భావము కలిగిన వెంటనే దేహము మీద ద్యోతక మగును. దైహిక చేష్టలవలన మనస్సుకూడా చెడిపోవును. యోగనిద్రతో వానితో మనోవికాసము లేకుండా చేయుటకు బదులు రోగుల యుక్తాయుక్త విచక్షణ జ్ఞానమునే ఎక్కువ చేయుటకు తోడ్పడిన యెడలనూ, ఆరోగ్యవిధులను వారికిబోధించిన యెడలనూ రోగములు త్వరగా కుదురును. రోగుల బుద్ధిసూక్ష్మము ఎక్కువైన కొలదినీ ప్రకృతి శాస్త్ర సమ్మతమైన ప్రక్రియలను సులభముగా గ్రహించి రోగ నివారణకు తోడ్పడుదురు. రోగము వచ్చిన వెంటనే ఆధ్యాత్మిక వాదులుచేయు ప్రక్రియ లేమంటే భగవంతుని ప్రార్థించమంటారు. మందువైద్యము పారన్నో మందులతో అణచి పెడతారు. మొదటి వైద్యపద్ధతి ప్రకృతికి అనరోధముల కల్పించదుగాన మందువైద్యమువారిపద్ధతికన్నా ఉత్తమమైనదే.

రోగమును దైహికముగా కుదర్చనలెనంటే ఈ పద్ధతి చాలదు. రోగ పదార్థము బయటకు పంపుటకు ప్రకృతి చేయు ప్రయత్నములకు ప్రకృతి శాస్త్రమునకు న్యూనిరేకముగాని శీతలోపచారములతో మనముకూడా తోడ్పడవలయును. రోగికూడా బుద్ధిపూర్వకముగా తోడ్పడిన యెడల రోగము చాలా త్వరగా కుదురును.

చీటికి మాకికి మందులుపోసి మందున్నద్యులు అపచారమును చేయుచున్నారు. శీతలోపచారములుకూడా అవసర

ములేదను ఆధ్యాత్మికవాదులుకూడా పైవిధముగానే అపచారములు చేయుచున్నారు. కార్యకారణ సంబంధమును తెలిసికొనకుండా గుడ్డిగానమ్ముటచే అనేకమంది రోగులు చనిపోవుచున్నారు.

వీరలకు ఈ క్రింది ప్రక్రియలలో ఒకటిగాని అన్నీగాని చేసిన యెడల వీరందరును తప్పక బ్రతికెడివారే. తడికట్టు వేయుట, తుమార స్నానము చేయించుట, పదేపదే మంచినీటిని త్రాగించుట, యుక్తాహారమును ఇచ్చుట, రసవంతములగు పండ్లను ఇచ్చి ఉపవాసముంచుట, వెన్నెముకలోని దోషములను సరిచేయుట వలననూ రోగము తప్పకుండా నయమయ్యెడిదే. మంటలజ్వరముతో బాధపడు రోగిని భగవంతుని ప్రార్థన చేయుమనియు, నియమ నిగ్రహములతో ఉండుమనియు బోధిస్తే ఉపయోగ మేమిన్నీలేదు. తడికట్టుతోగాని, చన్నిటి స్నానముతోగాని, కొన్ని నిమిషములలోనే యీ మంటలన్నీ తగ్గిపోతవి. ప్రమాదముండదు. మతముపేరిట జగుగు ఈ హత్యలనూ, హంతకులనూ యేమనవలయునో అర్థమగుటలేదు.

నా అనుభవములోనున్న ఒక కథచెప్పెదను. మాచికి త్సాలయమునకు దగ్గరగానున్న ఒకామెకూతురికి సర్పి వచ్చినది. ఆ పిల్లతల్లికి మతమంటే చాలా పెద్ద అభిమానమున్నది. ఈ రోగము నయముచేయుటకు చాలామంది, మత బోధకుల పిలచినది. వారిచేత నైనన్ని పాట్లుపడ్డారు. కాని రోగమేమి వెనుకడుగు వేయలేదు, రోజురోజుకీ ముదిరి పోతు

న్నది. గొంతులోని, ఆమత్వచ మంత్రా హ్నుపటిపోయి, మొదటికే మోసము వచ్చేటందుకు సిద్ధమైనది.

ఆ యింటిలోని నిల్లువాడు ఈ నిల్లుకు నెద్యము చేయ లేదని ఆరోగ్య శాఖవారికి తెలియచేస్తానని తల్లిని భయపెట్టినాడు. ఆమెబెదరి సరేనని తలచుకున్నది. ఆ నిల్లువానికి ప్రకృతి నెద్యమందు నమృతముండుటచే మాకు తెలియచేసినాడు. మేమువెళ్లి తడికట్లుచేస్తే ప్రయోగముచేసిన ఒక గంటసేపటి కల్లారక్తము దేహమంతటా వ్యాపించినది. గొంతులోమంటలు తగ్గిపోయినవి. రోగము వెనుకకు వెళ్లిపోయింది. మహాకసంగతి, పదిహేను సంవత్సరములనుండి ఒక పదమనిషి కటికిరావేదన తో బాధపడుతున్నాడు. అంతు లేనిమందుల సేవించినాడు. కానీ యేమిడపయోగములేదు. మంత్రశాస్త్ర ప్రయోగములను స్వీకరించాడుగాని యేమిన్న ఉపయోగములేదు. మాకు తెలిసిన వెంటనే మేమువెళ్లినాము.

కుడి తొంటియెముక స్వస్థానములో లేకపోవుట చూచి, అస్థి సమీకరణమువలన ఆయెముకను సరిచేసినాము. రోగము పోయినది. ఎన్నిమంత్ర శాస్త్రప్రయోగములు చేసినప్పటికినీ స్వస్థానమును వదిలిన ఆయెముక పాటుకు వచ్చి డిడికాదు. అస్థి సమీకరణము వలననే అది కుదురుతుంది. ఆధ్యాత్మిక శాస్త్రవేత్తలు నూరుపౌన్ల బరువును తమ మానసిక బలముచేత ఒక చోటినుండి మరియొక చోటికి జరుపగలుగుదురుగాక. కాని తొలగిపోయిన ఎముకలను మాత్రము సరి

చేయ లేరు. ఎముకలలోని లోపములు అస్థి సమీకరణము వలననే కుదరాలి.

కాని ఒక పెద్ద చిక్కు వచ్చింది. ఏమీ ప్రయత్నం లేకుండానే ఆరోగ్యము ఆగంతుకముగా వచ్చిపడవలెనని దుర్బుద్ధి ఎక్కువైనది. ఆధ్యాత్మికవాదు లేమిచెపుతున్నారంటే జీవిత పంథాలో ఏమార్పు రాకపోయినప్పటికీ రోగము రాగానే మంత్రము జపిస్తే రోగము మాయమగును. అందు వలన నియమ నిగ్రహములతో పనిలేని మంత్రేశాస్త్రమునకై జనులు తండోప తండములుగా వచ్చుచున్నారు. ఈ శాస్త్రము కూడా మందు వైద్యము మాదిరిగనే ఉన్నదని చెప్పాలి. మందు వైద్యములో కూడా నియమ నిగ్రహములు అవసరము లేదు. ఇచ్చాపథ్యముతోనే మందులు ఇస్తారు. ఈ మందులైనను సర్వకాలమునూ పనిచేయవు. కొంతవఱకే పనిచేయును. వీరం దరును మందులు పనిచేయనినాటికయినా మన తోవకు రావలసినదే. మన తాతలు మందులతో విసిగి వేసాడోపోయినారు. ఇప్పటి వారన్ననో పాపములేదు పుణ్యములేదు. సుఖములేదు కష్టములేదు. సర్వంఖల్విదం బ్రహ్మ అనే మెట్ట వేదాంతానికి వచ్చినారు. ఇద్దరూ అతివాదులనే చెప్పాలి. వీరిమాటలే నిజములైతే మందుల క్రియా ప్రతిక్రియలే లేకుండాపోవాలి. కార్య కారణముల సంబంధ మెరుగక పోవుటచే ఆధ్యాత్మిక వాదులందరూ గుడ్డి నమ్మకములోపడి కొట్టుకు పోవుచున్నారు.

జంతువులకు మూఢ విశ్వాసము ఎట్లున్నదో అట్లనే వీరి అనుచూయుటకును గుడ్డి నమ్మకమున్నది. జంతువులకు

మంచి చెడులనువిడతీయు విచక్షణ ఉండదుగాన సహజస్ఫురణ వలననే తమ వాంఛలను తృప్తి పరచు కొంటున్నవి. పనివేల సంవత్సరములు క్రితము జంతువు తేలికముగా ప్రవర్తించిన వో నేడునూ అట్లనే చేయుచున్నవి. (ఈ నియమము పెంపుడు కుక్కలకును సావిత్రిలో ఉండి జంతువులకును వర్తించదు.)

మానవులకు యుక్తాయుక్త విచక్షణ కలదు. ఎవరికి వారు ఆలోచించుకుని తమ పనులను నిర్వహించుకొన వలెను.

మన జీవితములోని మంచి చెడులనును రోగారోగ్యములకును మనమే బాధ్యులము. భగవంతుని మనకు ప్రసాదించిన వివేచన సుపయోగించి మానసికాని నియమముల విచారించి సాధ్యమైనంతవఱకు వారలకు సహాయముచేసి పశువులకన్న మిన్న యనిపించుకొని దేహిక మానసిక నైతిక సుఖముల పొందుదురుగాక.

౩౨

కాలిక రోగములు

కాలిక రోగములలో కూడా కొన్ని కష్టముమీద గాని కుదరని రోగములు కలవు. కాలిక రోగములలో రెండు రకములు గలవు. (1) సులభ సాధ్యములు, (2) కష్టసాధ్యములు. ఈ రెంటికిని గలతేడా, కనుగొనక పోవుటచే రోగము త్వరగా కుదరలేదని, ఆదుర్దాపడుచున్నాము. ఈ రెంటికిని గల తేడాను కనుగొన్నట్లయితే ఎంత ఆదుర్దా ఉండదు.

ప్రత్యక్ష ప్రమాణములను తీసికొందాము. దేహమంత

శాశ్వతముగా చచ్చుపడి పోవుటయు, తాత్కాలికముగా చచ్చుపడి పోయినట్లుకనుపడుటయునూ, రెండూ ఒకటిగానే ఉండును. పెద్దతేడా లేనట్లుండును. ఊపిరితిత్తులు తాత్కాలికముగా చెడిపోయినదియు, శాశ్వతముగా చెడిపోయినదియు, తెలిసికొనుట కష్టమే. మా అనుభవములోని ఒకవిషయమును చెప్పెదను. తాత్కాలికముగా కలిగిన మతిభ్రమణమును మందువైద్యులు పూర్తిగా మతిపోయినదని నిర్ధారణ చేసిరి. అటునంటివారిలో మతిభ్రమణము తాత్కాలికముగానే కలుగుటచే త్వరగానే కుదిరినవి.

తాత్కాలికముగా కలిగినవి పైకి మాత్రము కష్టముగానే కనబడును. వీటినే మందువైద్యులు అర్థముకాని భాషలలో సిలుస్తారు. ఇంతకష్టమైన రోగములైనప్పటికినీ ప్రకృతి సూత్రములకు అనుగుణముగా నడుచుట, మొదలుపెట్టిన నెంటనే మాయమగును.

రెండవరకపు కాలికరోగములు ఇంతత్వరగా కుదరవు. జీవన పద్ధతులలో మార్పువచ్చినంత మాత్రముననే రోగములు కుదరవు. రోగముపూర్తిగా నయము కావలెనని కోరిన యెడల, మిగిలిన ప్రక్రియలను కూడా చేయవలెను. ఇంత చేసినప్పటికినీ, కుదరని రోగములునూ కలవు.

మనము తిను ఆహారములో అరగక మిగిలి పోయిన పదార్థము రసము గంధకము పాషాణము సావీరము మొదలగు మందులలోని లోహములును ఆరోగ్య వంతమైన దేహములో పేరుకొనుటచేత రక్తప్రసరణము సరిగా జరుగదు.

నాడికకి సరిగా ప్రవహించదు. ఈ రెండునూ సరిగా ప్రవహించక పోవుట వలన కణములకు కావలసిన ఆహారము అందదు. కణములలోని ముగ్గిక వాటిలోని నిలబడి పోవును. ఎక్కడి వక్కడ నిలబడి పోవుటచే నరములు కిలకిలములు అవయవములును సరిగా పనిచేయవు. ఈ అభిప్రాయము ఈ క్రింది ఉదాహరణము వలన బొగుగా నిశ్చయము కాగలదు. గడియారములోని మరలలో మున్ను చిక్కుకొనుటచే సరియైన టైము తెలుపదు. అనయవములలో పేరుకున్న మున్ను తీసివేసిన ఎడల గడియారము బొగుగా పనిచేయును. ఈరోగములలో ప్రకృతి సిద్ధమయిన ఆహారము ఉపవాసము, శాస్త్ర సమ్రాతమయిన వ్యాయామము, స్వచ్ఛమయిన గాలి షిప్పుట, చన్నీటి స్నానము, మనస్సు నిశ్చలముగా ఉంచుకొనుట మొదలగు పద్ధతుల వలన ఆరోగ్యము గలుగును.

సులభ సాధ్యములైన కాలిక రోగములు ఆధ్యాత్మిక వైద్య పద్ధతుల వలన చాలా తేలికగా కుదురును. ఆరోగులకు మందులు పోయరాదు. శాస్త్ర చికిత్సల వలన ఏమియు ఉపయోగము లేదు. అతని మనస్సులో నుండు భయమును దిగులును తొలగించి వాటికి బదులుగా నమ్మకము ఉత్సాహమును కలుగ చేసిన యెడల రోగము దానంతటదయే అంతరించును. ఇట్లు సులభ పద్ధతులతో రోగము నయమగుట చూచి జీవన పద్ధతులలోను ఆహారములోను మార్పు వచ్చినంతనే పైన

చెప్పిన రోగములు నయమగునని చెప్పగా విని ఎరుగనివారు ద్విగ్భాంతంబు లగుదురు.

కష్టసాధ్యములయిన కాలిక రోగములు ఇంత తేలికగా కుదురవు. ఈ రెండవ రకమయిన వ్యాధులు వచ్చునప్పటికి అంతరవయవములు పూర్తిగా శిథిలమై ఉండును. మన్నుపడి తుప్పపట్టి పాడైన గడియారము ఎట్లుండునో; అట్లనే అంతరవయవములును చెడి ఉండును. ఈ పరిస్థితులలో గడియారపు చక్రములలోని మన్ను తీసివేసినంత మాత్రముననే గడియారము బాగు పడదు. చెడిపోయిన భాగముల తీసివేసి వాటి స్థానములో కొత్తవి వేయవలెను. గడియారములలో చెడిన అవయవముల తీసివేసి కొత్తవి వేయుట సాధ్యము కావచ్చును. మానవుల దేహ యంత్రములలో కొత్తవి వేయుట మాత్రము సాధ్యముకాదు. గడియారపు చక్రములలో ఒత్తిడి లేకుండ నడుచుటకు చదురు వేయుచున్నారు. ద్రావకములతో మానవ రోగముల కుదుర్చుచున్నారు. ఈ మందులే ప్రత్యక్షముగాను పరోక్షముగాను శస్త్రచికిత్సలకు దోహదములగుచున్నవి. శస్త్రచికిత్సకుడు అంతరవయవములతోలగించగలడేకాని, వాటికిప్రత్యామ్నాయముగా, కొత్తవాటిని వేయలేడు. గడియారపు మరలలో ఒక చిన్నముక్కపోతే మిగిలిన యంత్రమున కంతకును, ఎట్లులోపము కలుగునో, అట్లనే మానవ దేహములోనున్న ఒకతుంపు తీసివేసినప్పటికినీ, మిగిలిన భాగమునకంతకును, ఇబ్బంది జరుగును. ఎప్పటి కప్పుడూ

బయటకు పోనలసిన ముగుగు, సన్ద్యముగా బయటకుపోదు. స్వాస్థ్య సంకటములద్వారా రోగపదార్థమున్ను, బయటకుగాదు.

ఆధ్యాత్మిక నివారణోపాయముల చదియితి

సులభసాధ్యములైన కాలికరోగము, మాసిరిగనే కష్ట సాధ్యములయిన కాలికరోగములను కూడా తీరికగానే ఆధ్యాత్మిక వైద్యులు కుదురుస్తామంటారు. ఈ రెండురకములయిన రోగములలోని తేడాలను, తెలుసుకొన్నట్లయితే యితర సాధికగా, రోగముల నయము చేస్తామనరు. ఆధ్యాత్మిక నైద్య ప్రక్రియ, మన ఎంతవఱకు రోగము, కుదర్చనీలుకలుగునది తెలుసుకొనుటకు వారికి వీలుపడును. ఆహారములోని లోపములవలన కొంత సరుకు జీర్ణముకాక నిల్వబడిపోవును. నీనినుండి అమ్లములు పుట్టును. ఈ అమ్లములవలన, అంతరవయవములు చెడిపోవును. వెన్నెముకలోని దోషములవలననూ, ఎముకలు అచిడచిడవలసిన స్థానములో ఉండకపోవుటవలననూ, దేహములో కాయలూ, కంతులూ, గ్రంథులూ పుట్టును. శిలామేహము, సికతామేహము కలుగవచ్చును. వీటివలన రక్తస్రవణమునకు, అభ్యంతరములు కలుగుటచే సరిగా స్రవణమొందదు. నాడీశక్తి కూడా సరిగా వ్యాపించదు. ధాతువులు వాటి పాళ్లలో ఉండవు. వీటి అన్నింటికీతోడు మందులుపోస్తే మరీ చెడిపోతవి. శస్త్రముల నుపయోగించి అవయవములు తీసివేస్తే చెప్పనలసిన దేమున్నది.

ఇంత చెడిపోయిన అవయవములు బాగుపడుట నిజముగా కష్టమే. ఇంత చెడిపోయిన దేహమును బాగుచేయు నలెనంటే

రోగపదార్థము పేరుకొనకుండా చూడాలి. చెడిన అవయవముల బాగుపడునట్లు హానిలేని ప్రకృతి వైద్యచికిత్సా ప్రక్రియలద్వారా సహాయముచేయాలి. కాయలుగాను, కంతులుగాను, తమూరైన రోగపదార్థమును, ద్రవరూపమును పొందింపజేసి బయటకు పోవునట్లు చేయవలెను. వెన్నెముకలోని దోషములను అస్థి సమీకరణమువలన సరిచేయవలెను.

కష్టసాధ్యములగు కాలిక రోగములలో అంతరవయవములు పూర్తిగా చెడిపోయి ఉండును. ధాతుశక్తి తగ్గిపోవుటచే ప్రకృతి తనంతట తానే చెడిపోయిన అంతరవయవముల బాగుచేయలేదు. ఈ రోగులకు ఉద్దేశమును కలిగించు మందులును ఆధ్యాత్మిక వైద్య ప్రక్రియలును ఏమియు సహాయము చేయలేవు. జీవన పద్ధతులలోని మార్పు ప్రకృతి వైద్యములోని ఉత్తమ చికిత్సా పద్ధతుల వలననూ ఉపయోగము కలుగును. ఈ వైద్య పద్ధతులు ఉపయోగించినప్పటికిని అంతరవయవములు పూర్తిగా చెడిపోయి ధాతుశక్తి తగ్గిపోయిన యెడల రోగములు కుదురవు. కుదరవని నిస్పృహ చెందుటకు వీలులేదు. ప్రకృతి వైద్యములోని ఉత్తమమైనట్టిన్నీ ఉపయోగమైనట్టిన్నీ వైద్య పద్ధతుల నుపయోగించిన తరువాతనే రోగము కుదరదని వదలివేయవలెను. జగన్మాతయగు ప్రకృతి కాస్త సావకాశము దొరికిననూ అంతరవయవముల బాగుచేయుటకే సదా ప్రయత్నించుచుండును. ఇటువంటి రోగములలో కేవలము మానసిక కల్లోలములను సరిచేసినంతమాత్రముననే రోగము కుదురుననుకొనుట భ్రమ. ప్రకృతి వైద్యము

నకు వచ్చునప్పటికే అన్ని మందులును సేవించినో ఉంటారు. ఏమీ ఉపయోగముండదు. రోగము కుదరక పోవుటకు నమ్మకము లేక పోవుట, మానసిక కల్లోలముండటం, రోగి చూపు ప్రకృలనుండు వాతావరణము సరిగా లేకపోవుట కారణముగా నున్నవి.

మా ఆసుపత్రికి వచ్చి నయ్యనైన నీస్సులో రోగులు చాలామంది ఇదివఱకుకూడా ఈ పద్ధతులనే అనుసరించి నామని కాని గుణముకనపడ లేదనియు చెప్పేవారు. కాని మాకు తోచిన సమాధాన మేమంటే ఇంతవరదాకా భగవంతుడు వచ్చి వీరి రోగములు కుదుర్చుటకు పీఠం నమ్మేవారు. తమ జీవన పద్ధతులలో మార్పురానిది తమ రోగములు కుదరవని నమ్మకములేక పోయేడిది. అందువలననే వీరి రోగము కుదురలేదు. ఆహారమువలన రోగము కుదుగునను స్వచ్ఛానములునా లేకపోవుటచే ఆధ్యాత్మికవాదులు తేలికగా రోగములు కుదుర్చుచున్నారని ప్రజలు భ్రమపడుచున్నారు. ఆధ్యాత్మికవాదులు కాలికరోగముల కుదుర్చుటనుగూర్చి “ప్రిఫెరెన్స్ మెన్టల్ బర్లమెంట్ లూర్ పత్రికలో ఇట్లు వ్రాశాడు.” “కష్టసాధ్యములగు కాలికరోగములనూటిని ఆధ్యాత్మిక వాదులు నయము చేసినామని చెప్పుచున్నారు. వీరందరను నేను స్వయముగా పరీక్ష చేసినాను. ఈ నూటిలోనూ 92 మంది సాధ్యములు. 8 మాత్రమే కష్టసాధ్యములు. ఈ మాటలలో అసనమ్మక మేమియు లేదని సత్యములని” గట్టిగా చెప్పుచున్నాను.

వివేచన

ప్రకృతిపత్రికలో నేను వ్రాసిన వ్యాసములచూచి మా మిత్రుడు సమాధానము వ్రాశాడు. ఆ ఉత్తరములోని భాగమునే వ్రాయుచున్నాను. మీరు ఒకప్పుడు స్వశక్తి మీదనే ఆధార పడవలె నంటారు. మరొకప్పుడు విశ్వశక్తి మీద ఆధార పడవంటారు. ఈ అభిప్రాయములు రెండునూ విరుద్ధములుగా కనపడుచున్నవి. ఈ రెంటిలో యుక్తమేది? మనము స్వశక్తి మీదనే ఆధార పడవలెనా? విశ్వశక్తి మీద ఆధార పడవలెనా? ఈ రెండిటిలోను నాకేమీ విరుద్ధము కనపడుటలేదు. భౌతిక ఆధ్యాత్మిక పద్ధతులతో బాధల నివారణ చేయవలెనంటే ప్రకృతి వైద్యతత్వ దృష్టిలో విరుద్ధమేమియులేదు. ఒకేతడవ ఈ రెండింటిని నమ్మవచ్చును. ఆ రెంటిమీదనూ ఆధార పడవచ్చును. యుక్తా యుక్తముల విచారణ చేయుటకు స్వశక్తిని బుద్ధి సూక్ష్మమునే ప్రధానముగా తీసుకొనవలయును. ఇట్లాగని సర్వభూతకోటిలో గర్భితముగా నున్నట్టిన్ని విశ్వమంతటా వ్యాపించిన విశ్వశక్తిలో నమ్మకము పో గొట్టు కొనమనికాదు. ప్రార్థనచేయవద్దనికాదు. ఇవన్నీ పుక్కిటి పురాణ కబుర్లుకాదు. శాస్త్ర సమ్మతముగా కనబడుచున్నవి. శరీర నిర్మాణ శాస్త్రము ననుసరించిగాని శరీర ధర్మశాస్త్రము ననుసరించిగాని చూస్తే పైవిషయములు నిజములుగానే కనబడును. ఇవన్నీ హేతువాదము. సహజ స్ఫురణముమీదనే ఆధార పడుటలేదు. దేహములో జరుగు

అంతర బహిర క్రియలున్నయు గెండు నాడీ మండలముమీద ఆధార పడును. అందులో (మొదట మహామండలము) మొదటిది స్వతంత్ర నాడీమండలము గెండుది. దేహములోని ఏ మారుమూల అవయవమునకుగాని కణమునకుగాని కావలసిన ధాతుశక్తి మొదటి నాడీమండలము ద్వారానే వచ్చును. ఈ ధాతుశక్తి ఎక్కడ వుట్టినదీ ఎక్కడ వుట్టినదీ ఏ రూపములో నుండేదీ మనము చెప్పలేము. దీనినే ప్రాణశక్తి అనియు భగవంతుడనియు ప్రకృతి అనియు వేరు వేరు నామములతో పిలుస్తారు.

హృదయ స్పందనమునకును, రక్త ప్రవాహమునకును, చెమట పోయుటకును, జీర్ణక్రియ జరుగుటకును, తినిన ఆహారము జీర మగుటకును, బహిష్కరణక్రియలు జరుగుటకును, దేహము లో జరుగు అనిచ్ఛా క్రియల కన్నిటికిని మొదటి నాడీమండలమే కారణము. ఈ క్రియలను అదుపులో ఉంచునట్టి ప్రాణ శక్తి దేహరూపములో నుండునదీ చెప్పలేము. అన్ని శక్తుల కన్ననూ ఈ శక్తి గొప్పదని మాత్రము చెప్పవచ్చును.

శరీర నిర్మాణ శాస్త్రము శరీర ధర్మశాస్త్రమును, న మ స్త్వ శాస్త్రమును చదివిన కొలది నీ సృష్టిలోని మహత్తర శక్తులు మనకు సుబోధ కమలగును. ప్రతి తీణమునూ మనదేహములో యాంత్రిక మైనట్టిన్నీ రసాయనిక మైనట్టిన్నీ మనస్త్వ శాస్త్రమునకు సంబంధించినట్టిన్నీ వింతలు జరుగుచునే యుండును. ఈ వింతలు

ఎవరు ఒరువునదీ ఎట్లు జరువునది మనకు తెలియదు. మన బ్రతుకునకు ఈ ప్రాణశక్తియే మూలము.

సర్వశక్తి సంపన్నమైన ఈ ప్రాణశక్తిని నమ్ముకొనుటలో ఆశ్చర్యమేమిన్నీ లేదు. ఈ ప్రాణశక్తి చేయలేనిపని ఏమున్నది?

నిగ్రహము మీదనే సర్వ శక్తులును ఆధార పడును. దీని పనులన్నీ అనిచ్ఛా పూర్వకములుకావు. మానవునిలో వివేచనశక్తియండి మంచి చెడులను నిర్ణయించు చుండును. తన బుద్ధిసూక్ష్మము నుపయోగించి మంచి చెడులను తెలిసికొన గలడు. మెదడులో కొన్ని నాడీకేంద్రములు కలవు. ఇచ్ఛాపూర్వకములైన క్రియల నన్నిటినీ ఈ నాడీ కేంద్రములే అదుపులోనుంచును. దేహములోని ప్రకృతి తన ఆజ్ఞలను నాడీకేంద్రముల నుండి సన్నని కేశనాళికల ద్వారా ఇచ్ఛా కండరములకు అందచేయును. ఆ ఆజ్ఞ ననుసరించియే కొన్ని కండరములు నడచుట కుపయోగించును. నవ్వుటకు కొన్ని ఊపయోగించును. కినుటకు మాట్లాడుటకు వేరు వేరు కండరములుగలవు.

స్వశక్తి నే వృద్ధిచేసుకొన్నట్లయితే మానవుడు చేయలేని పనియేలేదు.

ఈ ఒక్క విషయములోనే జంతువునకును మానవునకును, తేడా ఉన్నది. జంతువువుట్టి న కొద్దిసేపైన తర్వాతనే, తననుగూర్చి శ్రద్ధ తీసికొన గలుగుచున్నది. జంతువు తన సహజ పరిజ్ఞానమును, ఏండ్లుగడచిన కొలదిని వృద్ధిచేసుకొను

చున్నది, కొన్ని సంవత్సరములు జరిగిన తరువాతగాని, దేహ క్రియలను అదుపులో నుంచుకొనలేదు.

అప్పుడేపుట్టిన శిశువునకు గ్రహణశక్తి, ఆహారము స్వీకరించుశక్తియు, ఈ రెండుమాత్రమే ఉండును. జన్మించిన తరువాత మిగిలిన పనులుచేయుటకు ముందు తనమనస్సును విశాలపరచుకొనును. దీనితరువాతనే మిగిలిన యిచ్చా శక్తులు వృద్ధియగును.

ఈ స్వశక్తిలోను వివేచన, బుద్ధిసూక్ష్మము, పనిచేయును. కాలము గడచినకొలదిని బుద్ధి సునిశితమగును. తనకు కావలసిన పనులుచక్కబెట్టుకొనుటకీ, జంతువు తనశక్తిని వృద్ధిపరచు కొనగలదు. అంతకుమించి దానిబుద్ధిపోదు. మిగిలిన సంగతులన్నీ యేమైపోయినప్పటిని దాని కేమియూ చీకూచింతాలేదు.

జంతువునకునూ, మానవునకునూ, వివేచన లోనే తేడాగలదు. జంతువుల బుద్ధిసూక్ష్మము పెరుగుటకు అనకాశములేదు. వ్యాప్తిపొందుటకు సావకాశములేదు. మానవుని బుద్ధి అంతము లేకుండా పెరిగి పోవుటకు సావకాశములు గలవు. దైహిక, మానసిక, నైతిక, ఆత్మీయ శక్తులను వృద్ధిపరచుకొనుటకు సావకాశములుగలవు.

ఉత్తమజీవన పద్ధతుల వలననూ, బుద్ధిసూక్ష్మమును వృద్ధి చేసుకొనుట వలననూ, తాను అనుభవింపబోవు ఫలములకు తానే కర్తయగుచున్నాడు.

పైన చెప్పబడినదానినిబట్టి చూస్తే మానవునిలోనే స్వశక్తి విశ్వశక్తి అనురెండుశక్తులునూ, ఉన్నట్లు మనకు ద్యోతకమగుచున్నది. ఈ రెండుశక్తులునూ మనకు అవసరమే. ఒక విషయమునుగూర్చి ఊహించుటయు, ఆలోచించుటయు, (ఆత్మి) స్వశక్తి వంతు. ఈ పనుల నిర్వహించుట మాత్రము, విశ్వశక్తి వంతు. విశ్వశక్తి నుండి శక్తివచ్చుటచేతనే మన మా పనుల నిర్వహించు చున్నాము.

38

జీ వి త ము

మానవ జీవితమనే నాటకరంగములో ప్రత్యేకవ్యక్తుల మగు మనమందరమును పాత్రధారులము. మానవులందరిలో నున్నా ఒక సామాన్య సూత్రమున్నది. వీరందరిలో నున్నా, ఏకత్వమున్నది. ప్రకృతిసూత్రముల చదువుకొని విశ్వప్రతిలో లీనమగునట్లు మన జీవితములను కూడా నడుపుకొనవలెను. దేహమునుసరియైనస్థితిలో ఉంచవలెనంటే, యేరోజునకారోజు, శుద్ధిచేసుకొనుచుండవలెను. మలినములు బైటకు పోవునట్లు చేయవలయును. యుక్తమగు ఆహారము, దేహమునకును, కణములకును, అందచేయవలయును. స్మరశాస్త్రములో ఎంత ప్రవీణుడైనప్పటికిని వీణ సరిగాలేక పోతే శ్రావ్యమైన కీర్తనల పాడ

లేడు. మంచినంగీతము రావలెనంటే, వీణెనుకూడా సరియైన పరిస్థితిలో నుంచవలెను. దుమ్ము పేరుకో నీయగూడు.

వీణెకు సంబంధించిన అన్ని అనయనములును వాటి ఉప యోగమును, వాటి నెట్లు శుభ్రముగానుంచవలసినదియు తెలిసి కొనవలెను.

ఈఖగోళములోని పదార్థమంతా, అణువుల సమూహమే. అణువుల స్పందనమువలననే మనకు భౌతిక పదార్థ మంతాగోచరించుచుండును.

ఈ అణువుల స్పందనమునకు అనుకూలముగానుండునది, నిర్మాణశక్తి అనబడును. ఈ అణువుల స్పందనమునకు, వ్యతిరేకముగానుండునది విచ్ఛిన్నశక్తి. మానవ దేహములో ప్రాణమున్నంతవఱకునూ, అణువులస్పందనము కూడ, విశ్వములోని అణువుల స్పందనమునకు అనుకూలముగా నుండును. అనుకూలముగా లేనప్పుడు ప్రాణముపోయినట్లే భావించవలెను. మానవదేహములోని అణువుల స్పందనము విశ్వములోని అణువుల స్పందనముతో అనుకూలముగా నున్నప్పటికీ, మార్పులేక పోవుటవలన వినుగెత్తును. అందువలన మృత్యువుకూడా, వాంఛనీయముఅగుచున్నది. సంగీతవిద్వాంసుడు స్వరశాస్త్రమునకు అనుకూలముగా తనవీణెనెట్లు సరిచేయుచో; అట్లే ప్రకృతిచికిత్సకుడు, పాంచభౌతికమైన, శరీరములోని లోపములను ప్రకృతిశాస్త్రమునకు అనుకూలముగా, సరిచేయును. కొయ్యలోని అణువులకును, తీగలోని అణువులకును, ప్రత్యేక స్పందనములుగలవు. వీణెనుండిపుట్టుధ్వనులును, అణువుల సమూహ

ములే. ఈ అణువుల స్పందనముమాత్రము వేరు. ఈ అణువులన్నీ, రసాయనికముగాను, యాంత్రికముగాను, సరి అయిన పాళ్లలో ఉండవలెను. దేహమును అతిసున్నితముగా నుంచవలెను. దేహము ఆరోగ్యముగానూ అందముగాను ఉండవలెనంటే పై లక్షణములు పూర్తియైనప్పుడే సంపూర్ణ ఫలములపొందగలము.

ప్రకృతి సూత్రముల తెలిసిగాని, తెలియకగాని నిర్లక్ష్యము చేసినయెడల ఆ పాపఫలితములను, మనమేగాక, రాబోవు తరముల వారు కూడా అనుభవింపవలెను.

రోగము, పాపము, బాధ, మొదలగునవన్నీ కూడా, మనము తెలిసియు, తెలియకయు, చేసిన వక్రమార్గముల ఫలితములే. పాపములకు భగవంతుని, దూషించుట తెలివి హీనము. ప్రకృతి సూత్రములకు వ్యతిరేకముగా నడచినంత వఱకూ, యీ పాపఫలితముల ననుభవింప వలసినదే. ఈ పాపములు తొలగిపోవాలంటే ప్రకృతి సూత్రములకు అనుగుణముగా నడచుటకన్న మరొక మార్గములేదు.

త్రివిధరంగములు

మానవుడు ఆరోగ్యముగా ఉండాలంటే యీ మూడు రంగములలోనూ సామరస్యముండాలి. ఒద్దికఉండాలి. వీటి సామరస్యమే ఆరోగ్యము.

త్రివిధ రంగములు	మానవునిలోని మూడు రంగములు	సామ్యము
ఆధ్యాత్మిక	ఆత్మ	స్వరజాత్మము
మానసిక	మనస్సు	పాటుకుడు
భౌతిక	శేవాము	వస్తువు (పీక)

ఈ పయి పట్టికవలన మానవునిలోని వివిధ రంగములును, ఆయా రంగములలో మార్పు వచ్చుటవలన మానవునిలో కలుగు లోపాలునూ, వాటి సాధ్యశ్యములును కనబడును.

మానవునకు ఈ మూడు విభాగములలో ఏ ఒకటి చెడిపోయిననూ జబ్బుచేయవచ్చును.

మూడు విభాగములునూ చెడిపోవచ్చు. సరియైన వైద్యుడు ఏ విభాగములో లోపమున్నదో గ్రహించి పరిధా

నముగా ఆ భాగమునకును, కొద్దిగనో గొప్పగనో, మిగిలిన భాగములకునూ, వైద్యముచేయును. కేవలము భౌతికశాస్త్రమునే నమ్మిన నైద్యవర్త్యులు భౌతికదేహములోని లోపములనే కనుగొని, వాటిని, సరిచేయుటకే ప్రయత్నించును. వారికి మిగిలిన భాగములలో వచ్చిన లోపములు అంత ప్రధానములుగావు. మిగిలిన రెండుభాగములలోను వచ్చుమార్పులు ఏదో వచ్చిపోవునవేగాని, అంత ప్రధానములు గావంటారు. ఆత్మీయ నైతికశక్తులను నమ్మినవారిని, భౌతికవాదులు హేళన చేస్తారు. సంగీతము పాడుటకే వీణ ఉపయోగించాలి. అందువలన వీణలోని అన్నిభాగములును, బాగుగా నుండుటకు, శ్రద్ధఃసుకోవాలి. శాస్త్రము, స్వరసూత్రములు రెండునూ ఊహా కల్పితములు. గుడ్డినమ్మకములే, అను సంగీత శాస్త్రజ్ఞునొక గౌరవిస్తామో భౌతికశాస్త్రవేత్తను గూడా అంతే గౌరవిస్తాము.

మంత్రశాస్త్రవేత్తలూ, ఆధ్యాత్మికవాదులూ, అమాయకులునూ; కేవలము మానసిక ఆత్మీయశక్తులను, సమానముగానే భావిస్తున్నాయగాని, దైహిక వాంఛలతో వీరికి ప్రసక్తియేలేదు. మరికొందరు, భౌతికదేహము ఉన్నదను మాటనే మరచిపోతారు.

ఆధ్యాత్మికవాదు లెటువంటివారంటే వీణలోని సంగీతములో మాధుర్యమునే ప్రధానముగా భావించి వీణను నిర్లక్ష్యముచేయువారు. వీణలో మన్నా దుమ్మా పేరుకొంటే వీరికేమియు అవసరములేదు. ఆ దుమ్మును తీసివేయ వలెనను

అభిప్రాయమే వారికి కలుగదు. వీణెలో నుమ్ము పేరుకొనుట వలన స్వరములన్నియు, వినరముగా పలుకవు. శాస్త్రము వీరికి బాగుగా తెలిసి ఉండవచ్చునుగాని, అనుభవము లేనిది మాత్రము ఏమిన్న ఉపయోగములేదు.

బుద్ధిఅనే పాటకుడు, అత్యున్నత స్వరశాస్త్రమును, దేహమనే వీణెద్వారా యెప్పుడు పాడునో, అప్పుడే, నీవితము లోని పరమార్థమును, గ్రహించగలడు. పై లక్ష్యముల సమన్వయము చేసికొనినపుడే పాటకుడు, దోషగ్రహితుడగును. పాట స్వచ్ఛముగా నుండును.

పైన చెప్పినవిధముగానే ప్రకృతి చిక్షత్సకుడును, గోగ కారణమును, తెలుసుకొని దైహిక, మానసిక, సైత్తిక శక్తుల మూడింటికిని, నైద్యము చేయవలెను.

ఈ అభిప్రాయమునే మనస్సులో ఉంచుకునే మన పెద్దలు, నైద్యునకు, మతబోధయు, మతబోధకునకు నైద్యమును తప్పక తెలిసిఉండవలె నన్నాడు. ఈ లక్ష్యముల సాధించునదే విజ్ఞానము, నాగరికత యగునుగాని యీ ప్రధాన సూత్రములనే మృగ్యము. చేసినది విజ్ఞానముకాదు. నాగరికతయు కాదు. దేహము ఆరోగ్యముగా లేనియెడల మిగిలిన శక్తులునూ, కొద్దిగనో గొప్పగనో కుంటుపడిపోవును. ఈ పునాది సరిగాలేనిది, మిగిలిన భవనము నిలనదు. పడిపోవుచు పునాది పైననే అంతస్తుల వేయవలెనుగాని, అంతస్తులు వేసినతర్వాత పునాది కట్టుట, యెక్కడనూ చూడలేదు, విననూలేదు. పైఅంతస్తులు సర్వకాలమూ నిలబడనలెనంటే, పునాది గట్టిగా

నుండవలెను. దైహికవాంఛలను, నిర్లక్ష్యముచేసి మానసిక ఆధ్యాత్మిక బలములను వృద్ధిపరచినవారు, శల్యావశిష్టలుగా నుండుట మనము నిరంతరమూ చూచుచునే ఉన్నాము. దైహిక వాంఛలను, తృప్తిపరచకపోవుటనేతనే వీరిదేహార్థో గ్యము పూర్తిగా నశించిపోయి అకాలమృత్యువు వాత బడుచున్నారు. ఎటువంటి రోగములనైననూ, నయముచేయ గలిగి చనిపోయినవారినైననూ, బ్రతికించ గలిగినవారే శాస్త్రజ్ఞులని చాలామంది భ్రమపడుచున్నారు. ఈ పనికి ఉపయోగించు శాస్త్రమును చదువుకొనినంత మాత్రముననే ప్రకృతి సూత్రములన్నియు వారికి, కరతలామలకము లగునని, వారనుకొనుచున్నారు. తమతెలివి తేటల నన్నిటినీ అందులకే ఉపయోగించుచున్నారు.

ఆరహస్య శాస్త్రమును చదువుకొని, ప్రకృతి సూత్రముల తెలిసికొనవలసిన పనిలేకుండా, చనిపోయిన వారి నందఱునూ బ్రతికించుటయే, సాధ్యమైనయెడల కార్య కారణముల ప్రసక్తియే లేదు. తప్పచేసినందుకు శిక్ష ననుభవించ వలసినపని లేదు. వీరివాదనే నిజమైతే సృష్టియొక్కమూలసూత్రములకే మోసము వచ్చుచున్నది. ఒక్కరినైననూ, చనిపోయినవారిని బ్రతికించుట సాధ్యమయిన యెడల చావులేకుండానే చేయ వచ్చును. అట్లాగయితే మనమందరమూ యిష్టమువచ్చినట్లు తినవచ్చును. కుడువ వచ్చును. స్వైర విహారముల చేయ వచ్చును. బాధలు కలిగినప్పుడు ఆ శాస్త్రజ్ఞుల దగ్గరకుపోయి నియమ నిగ్రహములతో పనిలేకుండా, రోగముల కుదుర్చు

కొనవచ్చును. నొప్పిపుట్టు పన్నును దంతస్థానమృదు ఎంత తేలికగా తీసివేయునో, ఆశాస్త్రజ్ఞుడును మనబాధల అంత సునాయాసముగా తీసివేయును.

పైఅభిప్రాయముల చెప్పటచేత మాకు ప్రాగ్ధనలో నమ్మకములేదని; మాచదువరులు తలంచకుండుచుగాక. నమ్మకము వలననే రోగములు కుదురుననుటలోనూ మాకు గట్టి నమ్మకముగలదు. భగవంతుడుగాని, ప్రకృతిగాని, మతోద్ధారకుడుగాని, ఆధ్యాత్మికతత్వవేత్తగాని, గారడీతో రోగములు కుదుర్చుననుటలో మా కెట్టి నమ్మకమును లేదు. మానవులు జాతి నియమముల అతిక్రమించుటవలన కలిగిన శిక్షలు అనుభవించకుండా పెంపొందినవైతలు, చేయుదుగనుటలో మా కెట్టి విశ్వాసమునులేదు.

గారడీతోనే రోగములు కుదిరితే యూవిద్య అందరికును అందుబాటులోనే ఉన్నయెడల నియమ నిగ్రహములతో పనియేలేదు. ఆత్మశక్తితో అవసరములేదు. నిర్మాణశక్తితోలికి పోవ పనిలేదు.

మానవునకు గల దైహిక, మానసిక, ఆత్మీయ వాంఛలను తృప్తిపరుచుకొనవలసినయెడల ప్రకృతినూత్రముల విధిగా అనుసరించవలెను.

దైహికారోగ్యము, మానసికారోగ్యము రెండునూ స్వయంకృతములేగాని, ఆగంతుకముగా వచ్చునవిగావు. మన దైహిక మానసిక ఆరోగ్యములరెంటికినీ మనమే బావాబు పూర్తులము. మనసంతటికీ వంశానుగతముగా కలుగు ఆరోగ్యము

నకును, రోగములకును, భౌతికముగాను, నైతికముగాను, మనమే జవాబుదారులము. మనము ఆరోగ్యముగా నున్నయెడల, మన సంతతికూడా, ఆరోగ్యముగానే ఉందురు. మనము రోగిష్టి బొమ్మలమైతే మనసంతానమునూ విధిగా ఆరోగ్యహీనులగుదురు.

మానసిక ఔన్నత్యముకొఱకునూ, నైతికఔన్నత్యము కొఱకునూ, మనము విధిగా ప్రయత్నము చేయవలెను. అట్లనే ప్రకృతిసూత్రముల ననుసరించి, దైహిక ఆరోగ్యముకొఱకునూ విధిగా ప్రయత్నము చేయవలెను. విశ్వమంతా, విశ్వశక్తి వ్యాపించిఉన్నది. దీనినే భగవంతుడు, ప్రకృతి యని అనేకపేర్లతో పిలుస్తారు. సూర్యచంద్రులనుండియు నక్షత్రములనుండియు వెలుతురు ప్రవహించుచున్నట్లు విశ్వవ్యాప్తమైన విశ్వశక్తి నుండి సకల చరాచర జీవకోటికిని ప్రాణశక్తి లభించుచున్నది.

౩౬

మ నొ చి కి త్స

మనోశాస్త్రము ననుసరించిన్న మానసిక ఆత్మీయశక్తులతో రోగము నయముచేయవలెనను శాస్త్రము ననుసరించిన్న చెప్పవలెనంటే, దైహికవాంఛలన్నీ మనస్సునకులోబడియే ఉండవలెను. భౌతికదేహమున కంతకును మనస్సే ఆధారము.

అనగా ఒక భావము భౌతికముగా దోష్కృతక మగుటకుముందు మానసికముగా, అనుభూతినిపొందవలెను. ఆలోచన మనస్సులో కలుగుటకుముందు ఆత్మయందు కలుగును. ఆత్మ ప్రేరేపితమైన తెలివితేటలద్వారా మనస్సు ఆపనిని చేయచుండును. ఈ ఆత్మకు ప్రేరేపణ, విశ్వవ్యాప్తమైన విశ్వశక్తి నుండి వచ్చును. విశ్వములోని సకల చరాచర జీవకోటిలోని శైలన్యమునకును ఆత్మకును సంబంధమున్నది.

ఈ క్రమము తప్పినయెడల గోగమువచ్చును. చాలామంది, భౌతిక దేహమే ప్రధానమైనదనియు, మిగిలినవాటితో సంబంధములేదనియు తలచురు. ఈ భౌతిక దేహమునకు అంతలేని ప్రాముఖ్యము నిచ్చిదాసుల పోతున్నారు.

మానవుడు సంపూర్ణత్వమును పొందవలెనంటే మిగిలిన ధర్మముల కన్నిటికిని తగుగౌరవము నీయవలెను. మిగిలిన రెండు శక్తుల సామర్థ్యమును తెలిసికొనినయెడల, భౌతిక దేహము వాటితో సమానమైన తెలివితేటలుగలదికాదు. కానినేటి మానవులందరును, భౌతిక దేహమునే ప్రధానముగా భావించి దీనిఅదుపు ఆజ్ఞలలోనే మనస్సును ఆత్మను బంధించుచున్నారు. ఇంటిలోని సేవకులందరును యజమానిమీదనే పెత్తనము చేసినయెడల, ఇంటివ్యవహారములు ఎంతచక్కగానుండునో, అట్లనే భౌతిక దేహము, మనస్సును, ఆత్మను అదుపులో నుంచిన యెడల శుక్తి మించి పోవును.

దేహము అనారోగ్యముగా నున్నపుడు బుద్ధిసూక్ష్మముకూడా కుంటుపడిపోవును. విచక్షణపోవును. నిద్రాహ

ముండదు. మనస్సులో కలిగిన ప్రతిభావము, ప్రతికదలిక
యును, దైహికముగా ప్రత్యక్షమవును. మనస్సులో కలిగిన
కలత వల్లనే భౌతికముగా రోగము వచ్చుచున్నది. నమ్మకము,
విశ్వాసము, ఉత్సాహము, సంతోషము, మొదలగు గుణములు
వలన ఆరోగ్యము కలుగును. వీణెలోని తీగెలన్నియు సరిగా
నున్నయెడల స్వరములు స్వచ్ఛముగా నుండును. పాటయు
శ్రావ్యముగా నుండును. అట్లనే సంతోషకరమైన తలంపులు
కలుగగనే దేహములోని అణువులును, కణములును, అనుకూల
ముగా స్పందించుటచేత, ఆరోగ్యముగా ఉండును. వీటి
వైరుధ్యమే రోగము. ఈ క్రింది ఉదాహరణము వలన మై
విషయము బాగుగా విశదము కాగలదు. ఒకే రకమైన రెండు
వీణెలను, ఇద్దరు కొనుక్కొని వెళ్ళిరి. అప్పుడు రెండువీణె
లును, శ్రావ్యముగా పాడునవేను. ఒకదానిని స్వరశాస్త్ర
పండితుడు వాడినాడు. ఈ పండితుడు దాని పుట్టుపూర్వో
త్తరములు తెలిసిన వాడగుటచే వీణెను శుభ్రపరచి శ్రావ్య
మైన సంగీతమును పాడుకొనుచుండెను. రెండవది ప్రారంభ
కుడు ఉపయోగించుటచే వానికి దాని పుట్టు పూర్వోత్తరములే
తెలియక పోవుటచే ఎడా పెడా వాడుటచే దానిలోని తీగె
లన్నియు, తెగిపోయినవి. ఉన్న తీగెలయినను అపస్వరముల
వినిపించుచున్నవి. కొద్దికాలము జరిగిన తర్వాత ఈ రెండు
వీణెలను పరిక్ష చేసినయెడల ప్రారంభకుడు ఉపయోగించిన
వీణె చెడపోయినట్లును మొదటిది బాగుగా ఉన్నట్లును, మనమే,
తెలుసుకొంటాము. ఒకేమనిషి ఒకేమస్తువుతో రెండు పని

ముట్లను తయారుచేసినప్పటికినీ, వాడుకొనువారి యోగ్యతను బట్టి చెడిపోయినవి. ఆనస్తువులోని అణువులన్నియు అపశుక్తికి అనుకూలముగా కలిసిపోయినవి. ప్రాణరహితమైన కొయ్య లోనే అణువులు ఇట్లు ఏర్పడుట సాధ్యమైనపుడు, సజీవ మైన మానవదేహములోని అణువులు, ఆరోగ్యసంతముగాను, అనారోగ్యముగాను, ఉండునంటే మనకేమీ ఆశ్చర్యము రాదు. శ్రావ్యత్వము స్వరశాస్త్రమునకు ఎంత అనుసరమో అట్లనే నమృతము, విశ్వాసము, సంతోషము, నీనను మొదలగున నన్నియు మానవునకు అవసరమైనవి. ఈ ఉదాహరణములన్నియు ప్రకృతిలోని నిర్మాణశక్తికి అనుకూలముగా నున్న వేను. పెల్లణములన్నియు నరములలోని బిగుసుతనమును తగ్గించి ప్రాణశక్తి దేహమంతటా ప్రవహించుటకు అనుకూలపడును. సంతోషముతో నున్నచారి దేహమంతటా ప్రాణశక్తులు ప్రవహించుచుండును. స్వాస్థ్యపరునిలో ప్రాణ శక్తులు దేహమంతటా సరిగా ప్రవహించును.

మనసులోకలిగిన భావములనలన దేహములో రసాయనికముగా ఏమిమార్పులువచ్చునదియు, ఎన్నికణములు నాశనమగునదియు, నరములలో మంటలెట్లు కలుగునదియు, లోగడనే చెప్పినాము. భయము, కోపము, దిగులు, అసూయలవలన రక్తమెంత కలుషితమగునదియు లోగడనే చదివినాము. పిచ్చి కుక్క కరచినప్పుడు ఎంతబాధకలుగునో కోపమువచ్చిన మనిషికరచిననూ అంతబాధ కలుగును. తల్లికికోపమువచ్చినప్పుడు ఇచ్చినపాలవలన పిల్లలకు ఎంతేని హానికలుగును. ప్రాణమునకుకూడా మోసము రావచ్చును.

విచ్చిన్నకరములగు ఉద్యోగములవలన దేహములో ఊరురసములలోనున్నా, దేహమునుండి వెలువడు మలమూత్రాదులలోనున్నా రోగపదార్థము ఎక్కువగానుండును. పైఅభిప్రాయములన్నియు ప్రయోగశాలలో మనస్తత్వమునుగూర్చి శాస్త్రసమ్మతముగా చేసిన పరిశోధనల ఫలితములేగాని, పుక్కిటి పురాణములుగావు. భయము, కోపము, దిగులు, వలన కణములు ముగతీసుకొనిపోవును. కొన్ని విచ్చిన్నమగును. నరములు సరిగాఉండకపోవుటచే నాడీశక్తి సరిగా ప్రవహించదు. కేశనాళికలలోనుండి రక్తమును, సరిగా ప్రవహించదు. రక్తప్రవాహము, నాడీప్రవాహమున్నా హెచ్చుతక్కువలుగానే ఉండును. కోపముఎక్కువగా నున్నవారునూ, చలిచే బిగదీసుకుని పోవువారునూ, పైకిమాత్రము ఒకేరీతిగా నుంటారు. ఉభయత్రాకూడా నరములు బిగదీసుకొని పోవుటవలననే మృత్యువుసంభవించును. దిగులుతో బాధపడుదురేగాని పెండలకడ చనిపోరు. భయమెక్కువగా నున్నవారు పెండలకడనే చనిపోదురు దిగులుఅలవాటైనప్పుడు ప్రాణశక్తి దేహమంతటా సరిగాప్రవహించదు. రోగనిరోధకశక్తి తగ్గిపోవును. అందువలన ఆరోగ్యముచెడిపోయి రోగమువచ్చును.

మనస్సునుండి కణములకు నిరంతరము ఆదేశములు వచ్చుచుండును. ఈ ఆదేశములలోని యుక్తాముక్తములనుగాని, సత్యాసత్యములనుగాని, కణములేమియు విచారణజేయవు. ఈ ఆదేశముల నెరవేర్చుటయే వాటిపని. జీర్ణకోశము తనపనిని సరిగాచేయుటలేదని, నిరంతరము ఆలోచించుచున్నయెడల,

జీర్ణకోశము సరిగా లేనప్పుడు వచ్చువ్యాధులన్ని మనోవిధిని మనకుతోచును. ఆ వ్యాధులు కలుగునని తోచినప్పుడే భయము కలుగును. భయమునకు సంబంధించిన తరంగములు జీర్ణకోశములోని కణములకు తగులును. ఆ తలంపులే నిరంతరము వచ్చుచుండుటచే కణములు స్వధర్మమును నిర్వహించలేవు. అందువలననే రోగులు, ఆ రోగ్యవంతుల జీర్ణావయవములలోని క్రిమిచలనము మొదలగు ధర్మముల తెలిసికొని నూర్చుకూర్చుచు నిరంతరమును, మననము చేయుచుండుటచే చెస్త్వతలంపు లేమియురావు. తమ జీర్ణయంత్రములునూ బాగుపడును.

ఈక్రింద చెప్పబోవుదానివలన రోగము భౌతికముగా నయమగుటకుముందు, మనస్సులో నెట్లుమాగున కలుగునదీ తెలియును. కణములు ఆరోగ్యవంతములగుటకుముందు మనస్సులో మార్పు రావలయును. ఆతలంపులకు సంబంధించిన తరంగములు కణములకు చేరుటచే కణములు ఆరోగ్యవంతములగును.

మానవదేహము అనేకకోట్ల కణముల సమూహము అగుటవలన కణములు ఆరోగ్యముగాలేనిది దేహము ఆరోగ్యముగా నుండదు. ఈకణములను భౌతికసేత్రములతో మనము చూడలేము. సూక్ష్మదర్శిని యంత్రము ఈకణమును అనేకవందల రెట్లు పెంచి తేనే గాని మనముచూడలేము. ఇంతచిన్నవైనప్పటికీ, మానవదేహమునకు ఏ లక్షణములు గలవో కణమునకును ఆలక్షణములు గలవు. ఈకణములునూ వృద్ధి పొందును. ఆహారము జీర్ణించుకొనును. పునర్ నిర్మాణము

జేయుటయు, నాశనమగుటయు వీటిధర్మములే. కొన్నికణములు కలిసి అవయవములగును. ఒక నగరములోని వివిధ ప్రజలు వివిధపనుల చేయునట్లు కణములును, వివిధపనుల చేయుచుండును. కొన్నికణములు ఆహారపదార్థముల అందచేయును. మరికొన్ని కణములు ఎప్పటికప్పుడు దేహములో తయారగు మురుగును బహిష్కార్యవయవముల దరిని చేర్చుచుండును. ఇంకాకొన్నికణములు దేహమునకు కావలసిన రసాయనిక పదార్థములను అందుకై నిర్మించిన యంత్రాగారములలో తయారుచేయును.

ఈకణములు చేయుపనినిబట్టి వీటిలో కొంతప్రత్యేక వ్యక్తిత్వమున్నదని చెప్పవలెను. మనసహాయము లేకుండానే మనకు తెలియకుండానూ యీకణములు వాటిపనులు అవిచేసుకొని పోవుచుండును. ఇంతవని జరుపునప్పటికినీ యీకణములన్నియు మనస్సుయొక్క అదుపు ఆజ్ఞలలోనే ఉండును. ఈపనికంతకునూ స్వతంత్రనాడిమండలముతో సంబంధమున్నట్లు కనబడినప్పటికినీ ప్రధాన కేంద్రములతోనూ మనస్సుతోనూ యీ కణములన్నిటికినీ ప్రత్యక్ష సంబంధముండును. మనస్సులో కలిగిన ప్రతి చిన్నమార్పు, కణములకు తెలియుచునే యుండును. మనస్సు కల్లోలముగానున్న యెడల, కణములన్నీ స్వసతచెడియే ఉండును. స్వసతచెడుటవలన స్వధర్మమును నిర్వహించలేవు. కణములనన్నిటిని సైన్యములోని యుద్ధవీరులకు పోల్చవచ్చును. మనస్సుమాత్రము సేనాధిపతి. సైన్యములోని పటాలములట్లుకణములును, మానవ దేహములోని అవయవము

లుగా తయారగును. వివిధపటాలములు వివిధపనులు చేయునట్లు దేహములోని వివిధ అవయవములు వాటిపనులు చేయచుండును. ఏపటాలమునకు ఆపటాలము సంబంధము లేకుండా ఉన్నట్లు, వైకికసంపదినప్పటికినీ, వీటి అన్నింటికినీ సంబంధమున్నది. ఇవన్నియు సేనాపతి ఆజ్ఞలోనే ఉండును. మనము మేలు కొన్నప్పటికినీ, నిద్రపోవునప్పటికినీ మనకు ఏమి తెలియకుండానే రక్త ప్రసరణము, జీర్ణక్రియబహిష్కరణ క్రియలునూ జరిగి పోవుచుండును. ఈ క్రియలనన్నిటిని స్వతంత్రినాడీ మండలము ప్రేరేపించుచుండును. ఇచ్చాసు ర్వకముగా జరుగక్రియలనన్నిటిని, మెదడు మజ్జామండలము అదుపులోనుంచును. స్వతంత్రినాడీ మండలము, మెదడు మజ్జామండలము, ఈ రెండునూ సంబంధములేకుండా ఉండవు. రెంటికినీ సంబంధమున్నది. సేనాధిపతి యెట్లు సైన్యము త్తమునకు కావలసిన పనుల సరిచేయునో అట్లనే స్వతంత్రినాడీ మండలమునూ దేహమొత్తమునకు కావలసిన పనుల సరిచేయును. మెదడు మజ్జామండలము యొక్క ప్రధానకేంద్రము లన్నియు, మెదడులోనుండును. వీటిని సేనాపతియొక్క శార్యనిర్వాహకవర్గ మనవచ్చును. దేహములోనూ వెన్నెముకలోనూగల నాడీకేంద్రము లన్నియు, సేనాపతి అదుపులోనుండు ఉద్యోగస్థులనవచ్చును. సైన్యము ఆర్డరులో ఉండవలెనంటే, ప్రతిపటాలమునూ తన పనిని, నిర్వర్తించుకొనుచుండవలయును. ఈపటాలములన్నియు సేనాపతి అదుపు ఆజ్ఞలలో ఉండవలెను. అట్లనే మానవ శరీరములోని జీర్ణ, రక్త, ప్రసరణ నాడీమండలము లన్నియు

బుద్ధి, ఆత్మలు స్వాధీనములో నుండవలయును. సేనాపతి సరియగు సరిస్థితిలో ఉంటే యథారాజాతథాప్రజాః అన్నట్లు సైన్యమంతా ఆర్థ్యులలో ఉండును. సేనాపతికి నియమ నిగ్రహములు లేకపోతే, సైన్యమంతా నియమ నిగ్రహములు లేకుండును. అతుషులు బాంతులవలెనే, దేనికది విడిపోవునట్లుండును. సేనాధిపతికి పట్టుదల, ఆత్మ విశ్వాసము, ఉన్నయెడల సైన్యమున కంతకూ విశ్వాసము, పట్టుదలయుండును. లేకపోతే నిరుత్సాహము, అపజయమును వెంటవచ్చును. సేనాధిపతికి తనయందు తనకే విశ్వాసముండి సైనికులకందరకును ఎవరిలో వారికినీ సేనాధిపతిలోనున్నా, నమ్మకమున్నప్పుడే అనుకొనిన పనిని సాధించగలరు. అపజయము దరికన్నా గాదు. క్లిష్టపరిస్థితులలోనున్నా, పట్టుదలను మాత్రము వీడరు. ఈపట్టుదల ఉన్నప్పుడే సేనాపతి తనలోని కాంతశక్తిని అందరకునూ ప్రసరింపజేసి తమ జీవితముల ధారపోయ సైనికులను సంసిద్ధపరచును.

సైనికులు నిరుత్సాహపడినప్పుడు పరాసువీరుడగు నెపోలియస్ వారల ప్రేమతోతట్టి ఉత్సాహపరుచు చుండెడివాడు. ఆసుపత్రిలకు పోయి రోగములతో బాధపడువారల చేతితోనిమిరి బాధల ఉపశమింప చేసెడివాడు. ప్లేగుతో బాధపడువారల దగ్గరకు పోయి జీవితములోని లోభమోహములను జయించగలవారిని ప్లేగు ఏమియుచేయదు, దరికిన్నీరాదని చెప్పుచుండెడివాడు. సునిశితశక్తులు గలవని అప్పటికి తెలియక పోయినప్పటికినీ పరాసువీరుడు వాటిస్వభావమును గ్రహించి, వాటి సహాయముతో తన పనుల సాధించు కొనేవాడు.

అత్యద్భుతమైన తనశక్తుల సన్నిధిని స్వప్న ప్రయోజనముల కొరకే ఉపయోగించుకొన్నాడు. స్తనిగులు నిగుత్సాహపడి అపజయము పొందుటకు సిద్ధముగానున్నపుడు తానుకనపడినంతమాత్రముననే ఉద్యోగమును పొంది, విజయలక్ష్మిని స్వీకరించేవారు.

ఈపట్టుదల విశ్వాసము నెపోలియన్ లో ఉన్నంతవఱకు అతను పట్టినదంతా బంగారమయ్యెడిది. అప్పటివఱకు ఆ వీరునకు ఎదురెవ్వరునూ నిలన లేక పోయినాగు. రమ్యములు చేసిన మోసముతో నెపోలియన్ బీవిలములో పతనము, మొదలు పెట్టినది. అప్పటివఱకునూ ఆవీరుని పొగడిన స్నేహితులు విరోధులు అందరును; అతడునూ మామూలు మానవుడేననియు, భ్రమప్రమాదములకు లోనగుననియు అనుకొనుచుండెడివాగు. తరువాత అపజయములు వెంటపడినవి.

అనిచ్చా నాడులను పాటి పనులను, స్వతంత్ర గాఢీ మండలము అడుపులో నుంచును. అనిచ్చా నాడులు మీదనూ దేహము మొత్తము మీదనూ మనస్సునను ఎంత అడుపుగలదీ యీ క్రిందివిషయములవలన విశదము కాగలదు. గారడీ చేయువాడు తన యిచ్చాశక్తి బలముతో తాను ప్రయోగింపదలచిన మనిషిని బుద్ధి సూక్ష్మమును స్పృంభింప చేయును. గారడీ చేయబడు మనిషియొక్క బుద్ధి సూక్ష్మము తగ్గిపోవుటవలన దేహము కూడా స్వాధీనము తప్పను. సుర్వజ్ఞాననాడులు పనిచేయవు. హృదయ స్పృందనములు తెలిసి

కొనలేనంత తగ్గిపోవుటయు గలదు. చెమటపోయదు. చేయి చూచినప్పటికిని నాడులు కొట్టుకొనుచున్నట్లు తెలియదు.

ఇచ్చాళక్తి సహాయముతో ఇతరుల దేహములలో ప్రాణధాతువులు ప్రవహించకుండా ఆపగలిగినపుడు స్వ దేహములలోని ప్రాణధాతువులు గూడా ప్రవహించకుండా ఆపగలము. హిందూదేశపు యోగులు చాలామంది, మనో శక్తుల వృద్ధిపరచిరి.

మనోశక్తులను ఇట్లు వృద్ధిచేసినయెడల మనము చేయలేని పనిలేదు. ఇబ్బందిలో నున్నప్పుడును జబ్బుగా నున్నప్పటికిని మిగిలిన పనుల నన్నిటినీ నిరాటంకముగా చేయగలము. దేహములోని యే భాగములకు ప్రాణ ధాతువులు ఎక్కువ అవసరమో, యిచ్చాళక్తివలన ఆ ధాతువుల అచ్చటికి ప్రవహింపజేసి బాధను ఉపశమింప చేయగలము. రక్తప్రసరణమునుసరిచేయగలము. రక్తము పేరుకొనకుండాచేయగలము. నాడీశక్తిని సరిగాప్రవహింప చేయగలము.

ప్రకృతి సూత్రములకు అనుగుణముగానే యీ సుని శిత శక్తుల నన్నిటినీ ఉపయోగించ వలయును. స్వాస్థ్య సంకటములను మాత్రము అణచినేయరాదు. ఇచ్చాళక్తి చాలా పనిచేయగలదు.

మానసికము గానూ, నైతికముగానూ ప్రకృతి సూత్రములకు అనుగుణముగానే పని చేయవలెగాని, వ్యతిరేకముగా పనిచేయరాదు. రోగము ఎట్లు ఎందుకు కలు

గునో తెలిసికొనిన యెడల, ఏ పరిణామాలనైనా నివారణ జరుగునదీ తెలిసి కొనినయెడల, ప్రకృతి సూక్ష్మములకు వ్యతిరేకముగా పనిచేయు నీయు.

32

పార్థ

ఇంతవఱకు చదివినగ్రంథమునుబట్టి ప్రాగ్జనలో నాకు నమ్మకములేదని మా చదువగులు భావించినందుకుగాక. శాస్త్ర సమ్మతమైన ప్రాగ్జనలో నూగునూ నమ్మకమున్నది. అయితే ఈ ప్రాగ్జన ఏ రూపములో నుండవలెను? భగవంతుని మనము ప్రార్థింపవలసినదేమిటి ?

ఇప్పటివఱకు ఆచరణలో ఉన్న మార్గములనుబట్టి భగవంతుని మూడువిధములుగా ప్రార్థించుచున్నాము. 1 సంకద నివ్వమని భగవంతుని ప్రార్థించుచున్నాము. 2 ఫలానిపని పూర్తిచేయమని కోరుచున్నాము. 3 మరికొందరు, నేను (జన్మ) మాత్రము చాలామంచివాడని, అసంఖ్య సంపదలు, బాధ, మొదలగునవన్నీ మానవలోపములు ప్రకృతిసూత్రములను అనుసరించుట చేతనే సర్వ సౌఖ్యములును కలుగును. అసూత్రములకు అనుకూలముగా నడచు శక్తిని మాత్రము నాకు ప్రసాదించు" మని కొందరు ప్రార్థింతురు. ఇది మూడవ పద్ధతి.

మొదటి పద్ధతితో మనము భగవంతుని బ్రతిమాలుకొనుచున్నాము. రెండవ విధానముతో భగవంతునిలో గొప్పతనమును దొంగిలించుటకు ప్రయత్నము చేయుచున్నాము. మూడవ పద్ధతే సబబుగా తోస్తున్నది.

ఓ తండ్రీ! నాకు ఫలాని వస్తువునిమ్ము. ఆ పనిని పూర్తి చేసిపెట్టుము. అని ప్రార్థించుటతో ఇచ్చి పుచ్చుకొనుటలు రెండు ఉన్నవనుమాటనే మరచిపోయినాము. ఇవ్వకుండా తీసుకొనుటకే ప్రార్థన పడుట, మోటుగా చెప్పవలెనంటే అడుక్కొని తీసుటవంటిది.

సృష్టిలోని ప్రతివస్తువూ ఇచ్చిపుచ్చుకొనుటను అలవరుచుకొన్నది. పొదలలో పుట్టుపూవులు భూమినుండి పుట్టుచున్నవి. సూర్యునినుండి ప్రాణశక్తిని స్వీకరించుచున్నవి. దానికి బదులుగా ఆండమునూ సారభమునూ విరజిమ్ముచున్నవి. మానవులకునూ చెట్లకునూ బాధాకరములగు చీడ పురుగులను తినివేయు పక్షులును శావ్యమైన గీతములను ఈకెలలోని సౌందర్యమును విశ్వమునకు పంచిపెట్టుచున్నవి. ప్రతి వస్తువును కొద్దిగనో గొప్పగనో తీసుకొన్నదానికి ప్రతిఫలమును ఇచ్చివేయుచున్నవి. మానవుడుమాత్రము తన ఇష్టమువచ్చినయెడలనే ఇచ్చుచున్నాడు. తానుమాత్రము వడిగా తీసుకొనుచున్నాడు. ఇచ్చుట లోపముగా భావించుచున్నాడు.

ఇక రెండవ రకమైన ప్రార్థనను గురించి విచారిద్దాము. అత్తకు చాలా సుగుణములు కలవు. అసంతృప్తి, పాపము, బాధ

మానవ సంకల్పితము లని ఆధ్యాత్మిక వాదులు సాధిస్తారు. మనమే సంపూర్ణులమైతే భగవంతుని కోరవలసిన దేమున్నది?

వృద్ధి చేసుకొనుటకు ప్రయత్నము చేయక బడకించి భగవంతుని శక్తిని దొంగిలించుటకు ప్రయత్నము చేయుచున్నాము. సంపూర్ణులమని భ్రాంతిపడుట వలన సాధించుటకు కావలసిన పట్టుదల అవసరమూ లేకున్నవి. అందువలన కార్యములు సాధించలేక పోతున్నాము. ఆధ్యాత్మిక వాదము, భయము, కోపములను తగ్గించుటకు సహాయపడి నప్పటికిని ఆత్మ విశ్వాసము లేకుండా చేయుచున్నది. ప్రతి పనికిని భగవంతుని మీదనే ఆధారపడి ఉండుట వలన బద్ధకము ఎక్కువై పోవుచున్నది. స్వప్రయత్నముతో సాధించగల మను నమ్మకమే పోయినది.

ఆధ్యాత్మిక వాదమునకును, పశువున కోర్కెలకును అవంతయు తేడాలేదు. ఒక వస్తువుయొక్క గుణానగుణములతో, ఒక కార్యముయొక్క మంచి చెడు విచక్షణతో జంతువున కేమియు సంబంధములేదు. మరుపూటకు కావలసిన తినుబండారముల వఱకే ప్రయత్నము చేస్తుందిగాని అంతకుమించి అదేమియు పనిచేయదు. దాని బుద్ధి సూక్ష్మము అంతవఱకే పోయినది. ప్రకృతిలో జంతువునకుగల మూఢవిశ్వాసమే దానిబుద్ధి సూక్ష్మముల పెరిగిపోకుండా ఆపుచేయుచున్నది. అందువలననే యెన్నివందల సంవత్సరములు గడచినప్పటికీ జంతువుల స్వభావ మేమియును మారలేదు.

మానవునిలోగల గర్భిత శక్తులన్నియు, ఉపయోగించిననేగాని, బాగుపడవు. వాడని నస్తువు నిరుపయోగ మగునట్లు ఈ శక్తులుగూడా ఉపయోగించనియెడల పనికిరావు. అరణ్యవాసు లందరును తమబుద్ధి సూక్ష్మమును వాడకపోవుట చేత నెన్నివందల సంవత్సరములు గడచినప్పటికినీ, పెంపు లేక అదే రూపములో నిలిచిపోయినారు.

ప్రకృతి శాస్త్రము ప్రకారము గర్భిత శక్తులను అభివృద్ధి పరచనియెడల అనుపయోగమగును. ఉన్న సునిశిత శక్తులను, సవ్యముగా ఉపయోగించని యెడల, నిరుపయోగమగును. ఇంతవఱకు చదివిన దానినిబట్టి తెలిసికొనిన దేమంటే ఆత్మోపలబ్ధిని పొందుటకు, సునిశితశక్తులను, ఉపయోగించి, తదేకదీక్షతో పనిచేసినవారు తప్పకుండా సంపూర్ణ ఫలమును పొందుతారు. ఆత్మవిశ్వాసము లేనివారు, మార్గముల నన్నిటినీ పోగొట్టుకొనుచున్నారు. సునిశిత శక్తులను సవ్యముగా ఉపయోగించిన కొలదిని సునిశితము లగును. మన ఆచరణను బట్టియే, వాటి సునిశితత్వము ఉండును. కృత్రిమ మార్గములలో సునిశిత శక్తులను సాధించినందుకు మరొకప్పుడైనను నష్టము ననుభవించియే తీరవలెను.

ఆత్మ విశ్వాసముకన్న మరొక ప్రార్థన విధానము లేదు. ఈ సంగతి చెప్పినామని సునిశితశక్తులలోనూ, ప్రకృతి, భగవంతుడు, విశ్వశక్తిలో మాకు నమ్మకము లేదని, మా చదువరులు తెలంచకుండురుగాక. మనపనులు నెరవేర్చుటకు, అవసరమగు శక్తిని ప్రసాదించమని, భగవంతుని ప్రార్థించవలెను. మనపనిని మనకుగాను భగవంతుని పూరి

చేయ మనరాదు, ఇంటినదై చేయవలసిన లెట్టులను, కొడుకునకు గాను తండ్రిచేయడు. కుమారునిచేతనే చేయించును. అట్లనే, భగవంతుడు పనిని పూర్తిచేయునని నమ్ముట సుదృఢమై, స్వశక్తిని వృద్ధిచేసుకొనుటయే జీవితపుష్కలశ్శయము. లేనియెడల జీవితముతో పనియే లేదు. పుట్టినది మొదలుకొని, మరణము వఱకునూ స్వశక్తితో కష్టముల నెదుర్కొనవలసినదే. అట్లయినపుడే గర్భిత శక్తులను వృద్ధిచేయగలము. మనకంతా తెలిసిన దనుకొనుటగాని, మనకొరకు భగవంతుని చేయమని కోరుటగాని నష్టమే. మల్లయుద్ధ నిపుణుడు తన దేహబలమును లాఘవమును వృద్ధి పొందించుకొనవలెనేగాని, ముగ్ధుడు వృద్ధి చేసివండువలన, ఇతని బలసంపద వృద్ధిపొందదు. తొడిమల్లుకు శక్తిస్థాయిడని తెలిచిపంత నూత్రిమున ఇతని బలసంపద పెరుగదు. తన్ను తానే మూసము చేసుకొనుచున్నాడు. బలసంపద, లాఘవము వృద్ధిపొంది కున్నట్లో విజయ లక్ష్మిని చేపట్టనలెనంటే నమ్మకము, పట్టునూ, ధైర్యము అవసరము. సాధికనూడా అనసరమే. ఆత్మస్థుతి చేసుకొనినందు వలన ఏమిన్నిప్రయోజనములేదు.

అట్లనే జీవితములో గూడా భగవంతుని గట్టిగా నమ్మవలెను. ఆత్మ విశ్వాసమును పోగొట్టుకొనరాదు. విజ్ఞానమును వృద్ధి చేసుకొనవలెను దయాప్రేమలను పంచిపెట్టుట, అలవరచుకొని, విశ్వశక్తితో, దగ్గర సంబంధమును అలవరచుకొనవలెను. అప్పుడే ప్రకృతి మనకు ప్రసాదించిన శక్తులను, జీవితా ఉపయోగించినవారల మగుదుము.

మంచి శాదు విచక్షణగల నిర్మాణమునకు అనుకూల

మైన యిచ్చాశక్తి యెటువంటి పరిస్థితులలోనైనను, ఫలవంత మగును. పాపమును తగ్గించుటకును, బాధల తగ్గించుటకును, మన మేమియు చేయరాదనియు, మంత్రవేత్తలు బోధిస్తారు. ఆధ్యాత్మిక వాదమునే గట్టిగా నమ్మవలెనని వాదిస్తారు. బాధల తగ్గించుటకు, మన మేమైనా ప్రయత్నము చేసిన యెడల, దేవతలకు కోపము వచ్చునని భయపెడుతారు. వారి ఆదరాభిమానముల పొందవలె నంటే స్వప్రయత్నము లేమియు లేక వారినే పూర్తిగా నమ్మవలెనని హెచ్చరిస్తారు. భగవంతుడు మనకు ప్రసాదించిన శక్తులను ఉపయోగించిన యెడల కినుక వహిస్తాడనుటకన్న వెర్రి మరొకటి లేదు. మంత్ర శాస్త్రవేత్త లెవరునూ యింత తెలివితక్కువగా మాటలాడుతారా? అని అనుమానపడతాము. పేరు ప్రఖ్యాతులు వహించిన మంత్రవేత్తలే పై మాటల చెప్పుచున్నారు. మంచి నీరు త్రొక్కుటయు, ఎనిమా చేసుకొనుటయు తప్పిదములుగా భావించి ఈ పనులు చేసినందుకు ఆయా సంఘములనుండి వారల తిరిమివేయుచున్నారు. మంత్రశాస్త్ర మగ్గము పోవు నేమోనని భయపడుచున్నారు.

మా అనుభవములోని ఒక చిన్న విషయమును తెలియ చేయుదును. ఒకరోగికి మంత్రశాస్త్రవేత్త కొన్ని సంవత్సరములపాటు వైద్యము చేసినాడు. వారము రోజులకు మల విన ద్దినము జరిగెడిది. వైద్యునితో ఈ సంగతి చెబితే నీవేమియు ఆదుర్దా పడవద్దు. భగవంతుడే ఆపనిని పూర్తిచేయును. అని నచ్చచెప్పేవాడు. ఈ శాస్త్రవేత్త ప్రఖ్యాత మందువైద్యుడు. మామూలు ప్రకృతి సూత్రములుకూడా తెలియని నిధాన్య

వాది అయినాడు. మందులను ఎక్కువగా ఎక్కువ వాడినాడో ఏమియు చేయవద్దనికూడా అంత తీవ్రముగా వాదించినాడు. ఈ రోగికి ఆమాశయములోను అంత్రోనేషములోను పుండు పుట్టునంతవఱకూ భగవంతుడు శ్రీద తీసుకొనుచునే యున్నాడు. అలోపతీమందువైద్యము చీటికి మాటికి మందులుబోస్తుంది. ఆధ్యాత్మిక వాదు లన్ననో మనదేహమునకుమన మేమియుచేయరాదు. అంతా భగవంతుడే చేయునని వాదించును. ఈ రెండును అతివాదములే. ఈ రెంటికిని మధ్యమార్గమున పోవునదే ప్రకృతి వైద్యము. ఆరోగ్యము, గోగము నివారణ మననేమో తెలిసికొనిన యెడల తగుణ గోగములను మందులతో అణచివేయము. శస్త్రములు నుపయోగించము. ప్రకృతి సూత్రముల ఉల్లంఘించి ఈ శిక్షలు రద్దుచేయునుని భగవంతుని మంత్ర శాస్త్రవేత్తను మందులను ప్రార్థించము. ప్రకృతి సూత్రముల గ్రహించి ఉపశమన ప్రక్రియలు చేసిన యెడల నివారణోపాయములందు ప్రకృతికి సహాయము చేసినవారి మగుదుము. స్వశక్తిమీద ఆధార పడువారినిచూచి భగవంతుడు కోపించడనియు మీదుమిక్కిలి సంతోషించుననియు మనకు తెలుస్తుంది.

ప్రకృతి శాస్త్రమే ప్రార్థనయని చెప్పవచ్చును. ఈ శాస్త్రము మానవుని దైహిక మానసిక సైత్విక అస్థియ శక్తులను సమన్వయము చేయును. సాధ్యమైనంతవఱకును ప్రకృతిసూత్రములను అనుసరించినందు వలననే దేహము సరియైన పరిస్థితిలో నుండును. ఇట్లా చేసినపుడే నిర్మాణశక్తికి అనుకూలముగా పోయినవార మగుదుము. ప్రకృతి సూత్రముల ననుసరించు శక్తిని నాకు ప్రసాదించమని భగవంతుని ప్రార్థించ వలయును.

విశ్రాంతి

నిత్యనైమిత్తికములకు జరుగు దేహక్రియలలో దేహములోని ప్రతి అణువునకును నరమునకును పనికలుగును. ప్రతి నరమునకును పనికలుగుట వలననూ అదే పనిని విశ్రాంతి లేకుండా చేసినయెడల వాటిలోని సున్నితత్వముపోయి చచ్చు పడిపోవును. ఈ క్రింది ఉదాహరణము వలన ఈ విషయము బాగుగా విశదము కాగలదు. రోడ్డున ఒక గుట్టపుబండి పరుగెత్తుచున్నదనుకొందాము. దోవలో ఒక వస్తువునుచూచి బెదిరి గుట్టము క్రమము లేకుండా పరుగిడినది. అప్పుడు బండి వాడు ప్రయత్నముచేసిగాని గుట్టమును స్వాధీన పరుచుకొనలేడు. అట్లనే అంతూ పొంతూ లేకుండా పనిచేసిన నాడీమండలము ప్రయత్నము చేసినగాని స్వాధీనమునకురాదు. కంపించిన నాడీమండలము స్వాధీనమునకు రావలెనంటే విశ్రాంతి అవసరము. శాస్త్ర సమ్యక్తముగానే దేహములోని అవయవములకు విశ్రాంతిని కలుగజేసిన యెడల నరములన్నియు పునర్జీవితము లగును. నరములకు పనియెక్కువగుటవలన కోపమెక్కువగును. ప్రతి చిన్న పనికీని చిర్రు బుగ్గు లాడును. నరములన్నియు సున్నితము లగుటవలన సూక్ష్మదృష్టి ఎక్కువగును. మానసిక, నైతిక శక్తులు వృద్ధియగును. మందబుద్ధిగలవానికి నరములును నాడీమండల మున్నట్లే తెలియదు. నాడీశక్తి వ్యయమగుట వలన త్వరగా ఉద్రేకము కలుగును.

నాడివ్యాధితో బాధపడుచున్నాను. చేయు ప్రతిపనిలోనూ ఉద్యోగము కనపడుచునేయున్నది. కోపము వ్యక్తమగుచునే యుండును. ప్రతి చిన్నపనికీనీ కోపపడుచునే యుండును. అతని లోని దిగులు కోపము పనిని త్వరగా పూర్తిచేయవు. చేసిన పనినే పదితిడవలు చేయును. నిసుగు ఎక్కువగును. యుక్త యువకులను నిచారించుటకు అతనినినుగు పురికొడుకా వారికి ఉండదు.

కండరములను నరములను ముగిగితిసుకొని వీగు నిడిది తురు. నిద్రపోవునప్పుడుకూడా వీగు నరములలోని బిగివి తగ్గి పోదు. చాలా వికృతాకారములలో నిశ్చేదియగును. నిద్రపోవున పుడు ఎక్కడపడుచుమోయని నుక్కిలను మంచములను గట్టిగా పట్టుకొనును. వీరికి గాఢనిద్ర పట్టును. కలుగనంటిన విశ్రాంతి రాకపోవుటచే నిద్ర లేచినప్పటికినీ నరములు బలహీనములు గానేఉండును. ఇటువంటివారిలో బాగ్యవస్త్రలో నూదిరిగనే స్వప్నావస్థలోనున్నా ధాతుశక్తి వ్యయమగును. నిద్రలేచిన ప్పటికినీ ఏమియూ సుఖముగా నుండరు. చలనముగో విశ్రాంతి తీసుకొనవచ్చును. ఈ వాక్యము అపంగర్భముగా కనపడును. గాని దీర్ఘముగా విచారించినచో దానిలోని సత్యము బయల్పడును. క్రమప్రకారము పనిచేసిన యెడల విశ్రాంతి నెంటనే వచ్చును, చాల వ్యవధి కలుగును. ధాతుశక్తి వ్యయముకాదు. కోపము, దిగులు, అసూయ తగ్గిపోవును. క్రమ ప్రకారము చేయకపోవుటచేతనే నాడులలో పోట్లు మంటలు పుట్టుచున్నవి. క్రమ ఎక్కువై మంటలు పోట్లు కలుగటలేదు. ప్రతిపని చేయుటకు ముందు విచారించి క్రమముగాచేసిన యెడల ఆంగ్

శని తగ్గిపోవును. రోజువారీగా చేయవలసిన పనులను విచారించుకొని సరియైన కాలములోనే పూర్తిచేసినయెడల ధాతుశక్తి వ్యయము తగ్గిపోవును. ఇట్లు అలవర్చుకొన్న యెడల చాలా కాలము మిగులును. ప్రతిదిన చేయుటకును మనస్సును ఉత్సాహముగా నుంచుకొనుము. జగుగబోవు సంగతులను గూర్చి విచారపడకు. దిగులుపడకు. ఫలాని పని చేయలేక పోతినని నిగుత్సాహ పడకుము.

కూర్చొన్నప్పుడును విశ్రాంతి తీసుకొనుము.

నడుము మొదల వంచక కుర్చీలో నిలువుగా కూర్చొనుము. దిగులు భయము ఉద్రేకమును తొలగించుము. ఈ క్రింది విధముగా తలపోయుము. నా అవయవములన్నియు సరిఅయిన పరిస్థితులలో ఉన్నవి. దిగులు కోపము భయములకు నాలో తావులేదు. విశ్వవ్యాప్తమై ప్రాణదాయకమైన వాయువునుండి అనుక్షణమును ప్రాణవాయువును పీల్చుకొనుచున్నాను. ఈ వాక్యములే పదేపదే తలపుము. వీలైన యెడల బైటకు చెప్పుము. ఈ పని జరిగిన తరువాత క్రిమ ప్రకారముగా గాలి పీల్చుము. పనిచేయుటకు ముందును ఉత్సాహముగానుండుము. అందోళన పడకము. దిగులు కోపము అనూయ ఇదివఱకే నీలో ప్రవేశించిన యెడల ఈ క్రిందివిధముగా తలపోయుము. ప్రతి అవయవమును యథాస్థానములో విశ్రాంతిగా నున్నది. నాలోని భావములే జైటిలోకములో ప్రతిబింబించును. నేను కోపముగా నున్న యెడల ఈ లోకమంతా కోపిష్టిగానే కనపడును. నాలోని భావములే వ్యక్తమగుచుండును. అందువలన

నేటినుండియే ఆ భావముల వదలి నేనును. భగవంతుడు దయామయుడు. ప్రేమ స్వరూపుడు. ప్రకృతికి అనుగుణముగా నడుచుటయే స్వర్గమునకు ప్రథమ సోపానము. సకల చరాచర కోటిని ప్రేమతో చూచినయెడల భగవంతుని సాన్నిధ్యమును త్వరగా పొందుతాను. నాలోని ప్రేమ స్వభావము ఎక్కువగును. అదే నిజమైన స్వర్గము. మోక్షము. సత్యము.

నిద్రాపోవుటకు ముందు ఎట్లు విశ్రమించాలి ?

నిద్రాపోవుటకు ముందు ప్రక్కమీద నెల్లికిల పడుకొనుము. వెన్నులోని ప్రతి భాగమును ప్రక్కను తగల నలెను. నేతులను, దేహము ప్రక్కన ఉంచుము. అరచేగులను, ఆకాశము వంకకు ఉంచుము. ప్రతి కండరములోని బిగిని వదలి వేయుము. ఆందోళన పడకుము. ఈ క్రింది విధముగా, తల పోయుము. నేను గాఢనిద్రా పోవుచున్నాను. ద్దహిక, మానసిక, ఆత్మీయ శక్తులన్నీ నా చెప్పుచేతలలోనే ఉండవలెను. చెడు తలంపు లేమియు రాకూడదు. పెండలకడనే లేవనలెను. లేచునప్పటికి ఉత్సాహ పూరితుడను కావలెను. రేపు చేయవలసిన పనులను త్వరగా పూర్తిచేయవలెను.

మైన చెప్పిన వాక్యములు చాలా తేలికగా కనపడినప్పటికినీ ఆ వాక్యములనే మనస్సుస్ఫుర్తిగా మననము చేయుట వలన, నిద్రరామి, రోగము మొదలగు, నాశివ్యాధు లన్నియు అంతరించినవి. ఇది మాచీత్సాలయములో ప్రత్యక్షముగా జరిగినదే గాని, అభూత కల్పనకాదు. దీనికి నిదర్శనములు శ్రీకా కొన్నిచెప్పెదను. ఉదయము తగంటలకే లేవవలెను.

గట్టిగా సంకల్పించుకొని పడుకొనిన యెడల తగంతలకే తప్పకుండా లేచెదము. ఈ నిదర్శనమే, మనస్సునకు దేహము మీద ఎంత శక్తిగలదో తెలియ జేయును. మనస్సులో ఒడి దుడుకులు లేనియెడల చెడుతలంపు లేమియు రావు. చెడు తలంపులు రావుగాన గాఢనిద్ర కలుగును. పడుకొన బోవుటకు ముందు, మనస్సు అల్లకల్లోలముగానుండి, యీ కల్లోలము తోనే నిద్రపోవునెడల, చెడుతలంపులే అనుభూతమగును. అట్లు గుటనలన, కలతనిద్రయే కలుగునుగాని గాఢనిద్రకలగదు. దిగులు అనూయ, అసహనము, భయములను గూర్చియే నిరంతరము ఆలోచించు చున్నయెడల ఆ తలంపులే నిద్రపోవునపుడును కలుగును. అందువలన కలత నిద్రయే కలుగును. గాని గాఢ నిద్ర రాదు. నిద్రలేచునప్పటికి బలహీనముగాను, నిస్సత్తువగాను, ఉండును. పైన చెప్పిన వాక్యములనే, మననము చేయుచూ పడుకొనిన యెడల నిద్రలో కూడా ఆ తలంపులే వచ్చును. తెల్లవారునప్పుడికి దేహమంతా ఉత్సాహముగా ఉండును. ఏ అవయవమునకు ఆ అవయవము విడగొట్టినట్లు ఉన్నతరువాత వెల్లికిలగా పడుకొనవలసిన అవసరము లేదు. ఏ వైపున పండుకొనిన సుఖముగా నుండునో ఆవైపుననే పండుకొనవచ్చును. ఒకే ప్రక్కన పండుకొనవలసినది నియామకములేదు.

ఒకే ప్రక్కన పడుకొనినయెడల దేహములోని అనురూపము

